วิทยานิพนธ์

การศึกษาเชิงวิเคราะห์สำนวนและโวหารภาพพจน์ในเพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์

The Analytical Study about Idioms and Figures of Speech in Thai Country Songs of "Chai Muangsing"

นางสาวสุกัญญา คงสูน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ.ศ. 2550

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย)

ปริญญา

ภาษาไทย	ภาษาไทย
สาขา	**ภาควิชา**

เรื่อง การศึกษาเชิงวิเคราะห์สำนวนและโวหารภาพพจน์ในเพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์

The Analytical Study about Idioms and Figures of Speech in Thai Country Songs of "Chai Muangsing"

นามผู้วิจัย นางสาวสุกัญญา คงสูน

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก .....

(รองศาสตราจารย์ชลอ รอดลอย, ศศ.ม.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม .....

(รองศาสตราจารย์สิริวรรณ นันทจันทูล, ค.ม.)

หัวหน้าภาควิชา .....

(รองศาสตราจารย์วิไลศักดิ์ กิ่งคำ, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

.....

(รองศาสตราจารย์วินัย อาจคงหาญ, M.A.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 1 **เดือน** มีนาคม **พ.ศ.** 2550

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาเชิงวิเคราะห์สำนวนและโวหารภาพพจน์ในเพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์

The Analytical Study about Idioms and Figures of Speech in Thai Country Songs of "Chai Muangsing"

โดย

นางสาวสุกัญญา คงสูน

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย)
พ.ศ. 2550

สุกัญญา คงสูน 2550: การศึกษาเชิงวิเคราะห์สำนวนและโวหารภาพพจน์ในเพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย) สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์ชลอ รอดลอย, ศศ.ม. 320 หน้า

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์สำนวนและโวหารภาพพจน์ในเพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์

ข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ เพลงไทยลูกทุ่งที่ ชาย เมืองสิงห์ เป็นผู้ประพันธ์และขับร้อง นอกจากนั้นยังมีเพลงที่ประพันธ์ให้นักร้องบุคคลอื่นขับร้อง และเพลงที่ผู้ประพันธ์เป็นบุคคลอื่น ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2505 จนถึงปีพุทธศักราช 2522 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้คัดเลือกจากเพลงที่ได้รับรางวัล และเพลงที่มีชื่อเสียง ได้รับการบันทึกแผ่นเสียงมีหลักฐานเป็นที่ปรากฏ จำนวน 216 เพลง

ผลการศึกษาพบว่า เพลงไทยลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ มีการใช้สำนวนเก่า นอกจากนั้นยังพบว่ามีโวหารภาพพจน์ที่ปรากฏ จำนวน 13 ประเภท ได้แก่ โวหารภาพพจน์แบบอุปมา อุปลักษณ์ นามนัย ปฏิวาทะ ปฏิภาคพจน์ อาวัตพากย์ อติพจน์ อธิพจน์ ปฏิรูปพจน์ สมพจนัย ปฏิปุจฉา อุทาหรณ์ และบุคลาธิษฐาน

สุกัญญา คงสูน 28 / 05 / 2550

ลายมือชื่อนิสิต ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Sukanya Kongsoon 2007: The Analytical Study about Idioms and Figures of Speech in Thai Country Songs of "Chai Muangsing". Master of Arts (Thai), Major Field: Thai Language, Department of Thai Language. Thesis Advisor: Associate Professor Chalor Lodloy, M.A. 320 pages.

The purpose of this thesis was to study and analyse about the idioms and the figures of speech in Thai country songs of Mr. Chai Muangsing.

The data for this research were the number of 216. Thai country songs which have been composed and sung by Mr.Chai Muangsing himself, The songs written by the other composers for him to sing and the ones he wrote for the other singers since 1962-1979. The group of examples for this study was chosen from the songs which were not only recorded but many popular ones were awarded also.

The results of the study found that composers used old idioms and figures of speech which were divided into 13 types. They were simile, metaphor, metonymy, oxymoron, paradox, synesthesia, hyperbole, overstatement, allusion, synecdoche, Rhetorical question, analogy and personification

Sukanya Kongsoon Chalor Lodloy 28 / 05 / 2007

Student's signature Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาเชิงวิเคราะห์สำนวนและโวหารภาพพจน์ในเพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์” สำเร็จเป็นรูปเล่มวิทยานิพนธ์ได้อย่างสมบูรณ์ เนื่องจากได้รับคำแนะนำอย่างดียิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษา ได้แก่ รองศาตราจารย์ชลอ รอดลอย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์สิริวรรณ นันทจันทูล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
ศาสตราจารย์จำนงค์ ทองประเสริฐ ผู้ทรงคุณวุฒิ และ รองศาสตราจารย์วิไลศักดิ์ กิ่งคำ ประธานการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากคุณอาชาย เมืองสิงห์ ที่ได้กรุณาแนะนำและเอื้อเฟื้อข้อมูลประกอบการทำวิจัย อีกทั้งเปิดโอกาสให้ซักถาม พูดคุยได้ตลอดเวลา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณพี่ๆ สาขาวิชาภาษาไทย รุ่นที่ 5 ภาคปกติ ทุกท่าน ที่คอยเป็นกำลังใจให้อยู่ตลอดเวลา ความจริงใจและความห่วงใยที่มอบให้ จะเป็นสายใยแห่งความผูกพันตลอดไป

ความดีและคุณประโยชน์ของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้คุณพ่อพยัพ คุณแม่ชอุ้ม คงสูน ผู้ที่เป็นพระผู้ประเสริฐสูงสุดของลูก เป็นผู้ให้ทุกสิ่งทุกอย่างแก่ลูก รวมทั้งกำลังใจที่มีค่ามากที่สุด

สุกัญญา คงสูน
พฤษภาคม 2550

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
สมมติฐาน	8
นิยามศัพท์	8
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	10
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเพลงลูกทุ่งไทย	10
ประวัติและผลงานของชาย เมืองสิงห์	14
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสำนวนไทย	16
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโวหารภาพพจน์	20
งานวิจัยที่ข้องกับเพลงลูกทุ่ง	28
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	30
การคัดเลือกข้อมูล	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล	30
เกณฑ์ที่ใช้ในการวิจัย	39
การสร้างเกณฑ์ที่ใช้ในการวิจัย	40
การวิเคราะห์ข้อมูล	41
บทที่ 4 ผลการวิจัย	42
การใช้สำนวน	43
การใช้โวหารภาพพจน์	77
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	206
สรุปผล	206
อภิปรายผล	208
ข้อเสนอแนะ	209

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	210
ภาคผนวก	212
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	320

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน “เพลง” มีบทบาทมากในวิถีชีวิตของคนไทย เป็นสิ่งที่อยู่คู่กับคนไทยมาเป็นเวลานาน เป็นเครื่องผ่อนคลายอารมณ์ความรู้สึกและตอบสนองอารมณ์พื้นฐานของมนุษย์ได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นความรู้สึกรัก โกรธ เสียใจ ดีใจ บางครั้งเพลงก็ใช้เป็นสื่อบอกความรู้สึกต่างๆ ได้ อีกทั้งเพลงยังเป็นเสมือนกระจกสะท้อนวัฒนธรรม ประเพณีที่เกิดขึ้นในแต่ละยุคสมัยอีกด้วย

ประวัติความเป็นมาของเพลงในประเทศไทยนั้นเริ่มตั้งแต่ก่อนสมัยรัชกาลที่ 4 เพลงดนตรีในสยามประเทศมีปี่พาทย์ เครื่องสาย และมโหรี เป็นพื้น เรียกรวมๆ ในสมัยต่อมาว่า ดนตรีไทย ครั้นต้นแผ่นดินรัชกาลที่ 4 โปรดให้ตั้งกองทหารเกณฑ์ฝึกหัดแบบฝรั่งขึ้น สมัยนั้นกรุงสยามยังไม่มีเพลงคำนับแบบฝรั่ง ครูฝึกชาวอังกฤษจึงเป่าแตรฝรั่งสำหรับนำทหารเดิน เมื่อตั้งแถวคำนับก็เป่าเพลง God Save the Queen ตามแบบอังกฤษ (สุจิตต์ วงศ์เทศ 2532: 3)

กรุงสยามไม่มีเพลงคำนับอย่างฝรั่งเป็นของตนเอง แต่ใช้เพลงของอังกฤษแทน เป็นเหตุให้พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 มีพระราชดำริให้แต่งเพลงคำนับประจำกรุงสยามบ้าง ในที่สุดนักประพันธ์ชาวรัสเซียชื่อ ปโยตร์ สชูโรฟสกี้ (Pyotr Shchurovsky) ได้แต่งทำนองขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเมื่อ พ.ศ. 2431 และเพลงนี้ก็คือ เพลงสรรเสริญพระบารมี
(สุจิตต์ วงศ์เทศ 2532: 3)

ความเคลื่อนไหวจากเพลง God Save the Queen ถึงเพลงสรรเสริญพระบารมี ย่อมเป็นกระแสหลักครั้งแรกที่จะทำให้เกิดพัฒนาการเป็น เพลงไทยสากล เพลงไทยสากลยุคต้นๆ มีทั้งเพลงที่มีบรรยากาศ “ชนบท” กับ บรรยากาศ “เมือง” อยู่ด้วย เศรษฐกิจและการเมืองสมัยนั้น ยกย่องสังคม “เมือง” สูงกว่า “ชนบท” ฉะนั้นนักคิด นักเขียน นักหนังสือพิมพ์ และนักการเมืองกลุ่มที่เรียกร้องให้รัฐบาลสมัยนั้นสนใจ “ชนบท” บ้าง จึงถูกข้อหาทางการเมืองว่าเป็น “คอมมิวนิสต์” ถ้าไม่ถูกข้อหาทางการเมืองก็ถูกเหยียดหยามว่า “บ้านนอก”ทั้งหมดนี้ส่งผลให้สังคมไทยยุคนั้นกำหนดมาตรฐานให้เพลงไทยสากลมีอย่างน้อย 2 ระดับ คือเพลงตลาด กับ เพลงผู้ดี เพลงตลาด คือกลุ่มที่

มีบรรยากาศ “ชนบท” และมักรวมประเภท “การเมือง” ด้วย แต่บางทีเรียกกันว่า เพลงชีวิต และมักแต่งเพลงสะท้อนชีวิตสามัญชน ครั้นหลัง พ.ศ. 2507 เรียกว่า เพลงลูกทุ่ง เพลงผู้ดี คือกลุ่มที่มีบรรยากาศ “เมือง” ครั้นหลัง พ.ศ. 2507 เรียกว่า เพลงลูกกรุง (ศิริพร กรอบทอง 2547: 16)

ปัจจุบันแนวเพลงต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย บางเพลงนำมาเรียบเรียงด้วยทำนองใหม่ๆ ทำให้ความมีไพเราะยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามสิ่งสำคัญที่สุดของเพลงหนึ่งๆ ก็คือเนื้อร้อง เนื้อร้องของเพลงที่ดีและได้รับความนิยมจะต้องใช้ภาษาที่สละสลวย สื่อออกมาอย่างได้อารมณ์ความรู้สึกที่ชัดเจน และมีเพลงจำนวนมากที่ใช้สำนวน (Idioms) และโวหารภาพพจน์ (figures of speech) เป็นสื่อในการนำเสนอออกมาเป็นตัวอักษรในรูปของเนื้อร้อง สำนวนและโวหารภาพพจน์ในเนื้อร้องทำให้ผู้ฟังเห็นภาพโดยไม่ต้องกล่าวออกมาตรงๆ ซึ่งนับว่าเป็นแง่งามของภาษาไทยอย่างหนึ่งที่มีเสน่ห์ชวนให้ผู้ฟังหลงใหลและทำให้เพลงนั้นเป็นที่นิยมมากขึ้น

เพลงลูกทุ่งเป็นเพลงไทยสากลแนวหนึ่งที่แพร่หลายและเป็นที่นิยมสนใจของคนในสังคมไทยปัจจุบันอย่างกว้างขวาง เมื่อสำนักคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติจัดงานกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทยขึ้นในปี พ.ศ. 2532 นั้น เริ่มสนใจสืบค้นประวัติความเป็นมาของบทเพลงกันอย่างจริงจัง ได้มีการนับอายุเพลงลูกทุ่งกันขึ้น โดยถือว่าเพลงโอ้เจ้าสาวชาวไร่ ซึ่งเป็นผลงานเพลงที่ เหม เวชกร แต่งให้ คำรณ สัมบุณณานนท์ ขับร้องประกอบละครวิทยุในปี พ.ศ. 2481 เป็นเพลงที่ออกลีลาลักษณะของเพลงลูกทุ่งเพลงแรกในประวัติศาสตร์ ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาที่ได้สืบค้นจากบรรดาผู้คร่ำหวอดในวงการเพลงมีอยู่ว่า เพลงลูกทุ่งในระยะแรกเรียกว่า “เพลงชีวิต” หรือ “เพลงตลาด” เพราะมีเนื้อหาสาระสะท้อนชีวิต สะท้อนสังคม และเป็นที่นิยมในสังคมทั่วไป นักร้องเพลงในแนวนี้ เช่น คำรณ สัมบุณณานนท์, สมยศ ทัศนพันธ์, แสงนภา บุญราศี, เบญจมินทร์ และ พยงค์ มุกดา เป็นต้น ต่อมาในปี พ.ศ. 2507 ได้มีการนำเอานักร้องเพลงตลาดไปออกรายการโทรทัศน์ช่อง 4 จำนง รังสิกุล หัวหน้าฝ่ายจัดรายการบันเทิงของสถานีได้ตั้งชื่อรายการว่า “เพลงลูกทุ่ง” และตั้งแต่บัดนั้นก็ได้กลายเป็นคำเรียกใหม่ของเพลงตลาดที่ใช้กันเรื่อยมา (ศิริพร กรอบทอง 2547: 19-20)

สมยศ สิงห์คำ (2534: 40) ได้ให้ความหมายของเพลงลูกทุ่งว่า หมายถึง เพลงที่สะท้อนชีวิต สภาพสังคม อุดมคติ และวัฒนธรรมไทย โดยมีท่วงทำนอง คำร้อง สำเนียง และลีลาการร้องการบรรเลงที่เป็นแบบแผน มีลักษณะเฉพาะ ซึ่งให้บรรยากาศความเป็นลูกทุ่ง อีกทั้งเพลงลูกทุ่งไทยยังใช้ภาษาง่ายๆ ตรงไปตรงมา ในลักษณะเดียวกันกับเพลงพื้นบ้านซึ่งเป็นที่นิยมของคนทั่วไป และแพร่ขยายกว้างไกลถึงชนบททุกแห่ง เพลงลูกทุ่งหลายเพลงสะท้อนถึงสภาพสังคมความเป็นอยู่และวัฒนธรรมไทย หลายเพลงมีอิทธิพลต่อวิถีของคนไทย บางเพลงเป็นหลักฐาน

ข้อมูลทางประวัติศาสตร์สังคมของประเทศ บางเพลงเป็นที่รวมของภูมิปัญญาและทรัพย์สินทางปัญญาของชาวบ้าน เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติที่มีค่าเป็นอย่างยิ่ง สอดคล้องกับ เอนก นาวิกมูล (2532: 22) ซึ่งได้กล่าวเอาไว้ว่า ลักษณะของเพลงลูกทุ่งที่ได้รับความนิยมแพร่หลายนั้น เนื่องจากเพลงลูกทุ่งสื่อภาษาเข้าถึงผู้ฟังได้ง่าย สามารถตอบสนองอารมณ์ของคนส่วนใหญ่ได้ดี เพลงลูกทุ่งใช้ภาษาบอกเรื่องราวเกี่ยวกับวิถีชีวิตของมนุษย์ และบรรยากาศของเพลงเป็นไปอย่างพื้นๆ เนื้อร้องใช้คำง่ายๆ ตรงไปตรงมา เป็นการแสดงออกถึงความจริงใจ เนื้อหาในเพลงสามารถกล่าวได้ทุกเรื่องทุกเหตุการณ์

นอกจากนี้แล้วสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี(สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2534: 6) ได้มีพระราชดำรัสถึงเพลงลูกทุ่งว่า เพลงลูกทุ่งมีความเป็นไทยทั้งในเรื่องของภาษาทำนอง และการขับร้อง เป็นเพลงที่เรียบง่ายฟังแล้วไม่ต้องแปลความหมาย ยิ่งไปกว่านั้นเพลงลูกทุ่งยังสรรหาคำที่กระทบกระเทียบเปรียบเปรย มีสำนวนมานำเสนอหลายรูปแบบ อีกทั้งยังเป็นเหมือนสมุดบันทึกเหตุการณ์บ้านเมือง จะเห็นได้จากเนื้อร้องของเพลงลูกทุ่งมักสะท้อนภาพชีวิตจริงของคนหรือปรากฏการณ์ทางธรรมชาติต่างๆ เช่น เพลงที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ เช่น ลาน้องไปเวียดนาม ของ ไวพจน์ เพชรสุพรรณ, อพยพ ของ คำรณ สัมบุณณานนท์, น้ำท่วม ของ ศรคีรี ศรีประจวบ เป็นต้น กล่าวโดยสรุปว่าเพลงลูกทุ่งมีคุณค่าหลายประการ คือ

1. เป็นข้อมูลทางประวัติศาสตร์สังคมของประเทศ
2. เป็นที่รวมของภูมิปัญญาและทรัพย์สินทางปัญญาของ ชาวบ้าน
3. เป็นเพลงที่เรียบง่าย คือ เข้าใจง่าย ร้องง่าย จำง่าย
4. สามารถเข้าถึงสังคมทุกชั้น กระจายได้กว้างไกลถึงชนบททุกแห่ง
5. มีความเป็นไทยทั้งในเรื่องของภาษา ทำนอง และการขับร้อง

เพลงลูกทุ่งเป็นแนวเพลงหนึ่งที่มีบทบาทและอยู่คู่กับคนไทยมาเป็นเวลานาน และเนื้อเพลงลูกทุ่งที่ได้รับความนิยมก็ใช้ภาษาที่สละสลวย มีลักษณะและการสื่อความหมายของสำนวน และโวหารภาพพจน์เพื่อให้เกิดจินตภาพและสื่ออารมณ์ความรู้สึกออกมาอย่างชัดเจน เพลงลูกทุ่งเป็นเพลงที่นิยมและติดหูคนไทยจนเรียกได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญยิ่งของชาติ

ผู้วิจัยได้พบว่าถึงแม้ในปัจจุบันแนวเพลงต่างๆ จะเกิดขึ้นมากมาย แต่บทเพลงลูกทุ่งไทยก็ยังมีบทบาทสำคัญต่อคนในสังคมไทยอย่างมาก ด้วยเอกลักษณ์ที่ไม่มีใครเหมือนและไม่เหมือนใคร อีกทั้งความมีเสน่ห์ในท่วงทำนองและเนื้อหา ทำให้เพลงลูกทุ่งเป็นเพลงที่ฟังง่ายๆ สื่อความหมายได้ชัดเจน อีกทั้งเพลงลูกทุ่งยังมีผู้ให้ความสนใจมาก จะเห็นได้ว่านักร้องแนวต่างๆ บางท่านก็นำเพลง

ลูกทุ่งมาทำดนตรีใหม่ ขับร้องใหม่ แต่ยังคงเนื้อร้องเดิม เช่น ไท ธนาวุฒิ, จักรพันธ์ อาบครบุรี เป็นต้น จึงทำให้พบว่าเพลงลูกทุ่งเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับคนไทยมาเป็นเวลานาน ฝังรากลึกอยู่ในหัวใจของคนไทย ไม่ว่าจะเป็นบุคคลชนชั้นอาชีพใดก็ให้ความสนใจเพลงลูกทุ่ง และฟังเพลงลูกทุ่ง

เมื่อกล่าวถึงนักร้องเพลงลูกทุ่งชายที่ได้รับความนิยมอย่างมากตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันนั้น หลายท่านคงปฏิเสธไม่ได้ถึงความโด่งดังของ “ชาย เมืองสิงห์” และเป็นที่รู้จักของประชาชนในฐานะนักร้องที่มีชื่อเสียงด้านการประพันธ์เพลงและขับร้องเพลงลูกทุ่ง อีกทั้งท่านยังเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นักร้อง-นักแต่งเพลงลูกทุ่ง) ประจำปี พ.ศ. 2538 บทเพลงลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์ เป็นที่รู้จักและยอมรับกันอย่างกว้างขวางของคนในวงการเพลงลูกทุ่ง บริษัทผู้ทำเพลงหลายบริษัทได้ซื้อลิขลิทธิ์เพลงของ ชาย เมืองสิงห์ ไปให้นักร้องในสังกัดขับร้อง โดยทำดนตรีใหม่เพื่อให้มีความไพเราะมากขึ้น นักร้องที่นำเพลงของ ชาย เมืองสิงห์ มาขับร้อง เช่น แจ๊ค ธนพล, ทศพล หิมพานต์, ยอดรัก สลักใจ เป็นต้น ซึ่งการที่นำเพลงของชาย เมืองสิงห์มาขับร้องใหม่นั้นก็ได้สร้างชื่อเสียงให้นักร้องเหล่านั้นเป็นอันมาก ด้วยเหตุที่เพลงของชาย เมืองสิงห์ มีเนื้อร้อง และทำนองที่โดดเด่น ยากที่ใครจะเลียนแบบได้

นายสมเศียร พานทอง หรือที่รู้จักกันดีในนาม ชาย เมืองสิงห์ ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง นักร้อง-นักแต่งเพลงลูกทุ่ง ปี พ.ศ. 2538 เกิดที่จังหวัดสิงห์บุรี จบการศึกษาที่โรงเรียนเพาะช่าง ถือได้ว่าเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญมากในวงการเพลงลูกทุ่งไทย เป็นศิลปินเพลงลูกทุ่งที่รู้จักกันในนาม “ชาย เมืองสิงห์” เป็นนักร้องที่มีลีลาการร้องเป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง และแต่งเพลงได้เหมือนน้ำตกที่ไหลพรั่งพรูจากหน้าผาไม่มีวันเหือดแห้ง เพลงลูกทุ่งที่สร้างชื่อเสียงให้แก่ ชาย เมืองสิงห์ คือ “เพลงมาลัยดอกรัก” ได้ประพันธ์เพลงลูกทุ่งทั้งที่ขับร้องเองและประพันธ์ให้ผู้อื่นร้องมากกว่า 1,000 เพลง ซึ่งล้วนแต่เป็นเพลงติดอันดับยอดนิยมเกือบทั้งสิ้น เพลงลูกทุ่งของท่านจะมีเสน่ห์และแสดงความเป็นลูกทุ่งที่ชัดเจนเป็นเอกลักษณ์ด้วยการผสมผสานเสียงดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้าน กลายเป็นเพลงลูกผสมพันทางที่ฟังสนุกสนานกลมกลืนได้อย่างไพเราะ ด้วยความเป็นอัจฉริยะและความรู้ความสามารถของท่าน ทำให้ได้รับการขนานนามให้เป็น “ลูกทุ่งสามสมัย” คือ คงความยอดนิยมไว้ได้ทุกยุคทุกสมัย ท่านได้รับรางวัลเกียรติคุณในฐานะศิลปินดีเด่นหลายรางวัล มีชื่อเสียงโด่งดังเป็นที่ยอมรับในวงการลูกทุ่งเป็นอย่างยิ่ง

นคร ถนอมทรัพย์ หรือ กุงกาดิน เป็นบุคคลที่ผลักดันและสนับสนุน ชาย เมืองสิงห์ตั้งแต่อยู่วงดนตรีจุฬารัตน์ ของครูมงคล อมาตยกุล กล่าวไว้ว่า คำว่า เพลงลูกทุ่ง พึ่งจะมีในรุ่นสมเศียร พานทอง (ชาย เมืองสิงห์) ประมาณปี พ.ศ. 2498 เริ่มที่สุรพล สมบัติเจริญ, ทูล ทองใจ, ปอง ปรีดา, ก้าน แก้วสุพรรณ, ชัยชนะ ปุญนโชติ, พร ภิรมย์ แล้วก็เป็น ชาย เมืองสิงห์ ที่ถือว่าดัง

ที่สุด เป็นนักร้องที่แต่งเพลงดี มีความเป็นตัวของตัวเอง ไม่ซ้ำแบบใคร (นคร ถนอมทรัพย์ 2529: 18-22)

เลิศชาย คชยุทธ (2538: 109) กล่าวว่า ชาย เมืองสิงห์ นอกจากจะมีความสามารถในการร้องเพลงแล้ว ยังมีลีลาในการเล่นลูกคอและเอื้อนเสียงที่เป็นเยี่ยม อีกทั้งยังมีความสามารถในการประพันธ์เพลงลูกทุ่งได้ดีเยี่ยมระดับน้องๆ ครูไพบูลย์ บุตรขัน และครูสุรพล สมบัติเจริญ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยพบว่าเพลงลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์ นั้นมีความไพเราะทั้งในด้านเนื้อร้องและทำนอง ตลอดจนจนลีลาการร้องที่แหวกแนว การเอื้อนที่ไม่มีใครเหมือน และสิ่งที่สำคัญที่สุดที่ทำให้เพลงของชาย เมืองสิงห์ โด่งดัง เป็นที่รู้จัก และได้รับรางวัลต่างๆมากมายนั้น ก็คือเนื้อร้อง เพราะชาย เมืองสิงห์ เลือกใช้สำนวนและโวหารภาพพจน์ในเนื้อร้องเพื่อเปรียบเทียบได้อย่างชัดเจน อีกทั้งยังใช้ภาษาที่สละสลวย สื่อความอย่างได้อารมณ์ความรู้สึก อาทิ

การใช้สำนวนไทยที่ปรากฏในเพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์ ที่พบ เช่น

“…ลูกสาวคนเดียวขอปองข้องเกี่ยวขี้เหนียวเหลือเกิน จะขึ้นเป็นเงินเหลือเกินนะช่างแช เชือน นั่ง**ดีดลูกคิด**โง่ทำบิดๆเบือนๆ น้ำใจขวัญเรือนน้องกลัวจะเปื้อนด้วยน้ำตา…”

(เพลงเรือล่มในหนอง)

จากเนื้อเพลงเรือล่มในหนองในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “ดีดลูกคิด” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “ดีดลูกคิด” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 409) ให้ความหมายไว้ว่า คำนวณผลได้ผลเสียหรือกำไรขาดทุนอย่างละเอียด กล่าวคือ ถ้าหากผู้ใดมีลูกสาวคนเดียวก็ย่อมจะต้องมีทั้งความหวงและห่วงลูกสาว ใครจะมาสู่ขอก็ต้องมีหลักฐานมั่นคง มีเงินมีทองที่จะสามารถมาเลี้ยงดูลูกสาวได้ อีกทั้งค่าสินสอดในการสู่ขอก็ต้องมีราคาแพง ทั้งนี้ก็เพราะมีลูกสาวคนเดียว ยิ่งไปกว่านั้นถ้าหากลูกสาวหน้าตาดี ผู้เป็นพ่อแม่ก็ต้องคัดสรรบุคคลที่เหมาะสมมากที่สุด

“ …โอ้แม่**กาคาบพริก** อย่าตุกติกเลยขวัญตา ตัวจะดำก็หามีใจต่ำช้าใจดำเมื่อไร ขอจับจองเป็นคู่ครองสักคนได้ไหม รีบตอบไวๆ จะได้หาเงินทองไปแต่งงาน…”

(เพลงกาคาบพริก)

จากเนื้อเพลงกาคาบพริกในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “กาคาบพริก” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจน ได้อารมณ์ความรู้สึกมากขึ้น สำนวน “กาคาบพริก” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 108) ให้ความหมายไว้ว่า ลักษณะของคนผิวดำแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าสีแดง กล่าวคือเนื้อหาของเพลงท่อนนี้กล่าวถึงผู้หญิงที่แต่งตัวไม่เหมาะสม ผิวสีดำแต่แต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีที่ฉูดฉาดตัดกับสีผิว แต่อย่างไรก็ตามการแต่งกายเป็นเพียงรูปลักษณ์ภายนอกของแต่ละคนเท่านั้น อีกทั้งการแต่งกายไม่ใช่สิ่งที่กำหนดว่าคนเราจะดีหรือเลว สำคัญที่ความงดงามภายในจิตใจมากกว่า ถึงแม้จะแต่งกายไม่เหมาะสม ไม่หรูหราในสายตาคนทั่วไป แต่ความดีที่อยู่ภายในจิตใจของผู้หญิง ก็ครองใจผู้ชายมาหลายยุคหลายสมัยแล้ว

การใช้โวหารภาพพจน์ที่ปรากฏในเพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์ ที่พบ เช่น

ภาพพจน์แบบอุปมา (simile) เป็นการเปรียบเทียบระหว่างของสองอย่าง ที่มีลักษณะคุณเดียวกัน ประกอบด้วยบทอุปไมย เชื่อมด้วยคำที่มีความหมายว่า เหมือน ได้แก่ ดุจ, ดัง, ประหนึ่ง, ราวกับ, เพี้ยง, กล, เล่ห์ (วิภา กงกะนันทน์ 2533: 40) เช่น

“…หลงรักน้องอัดแน่นในอก เหมือน ตกขุมนรกหัวอกแทบพัง…”

(เพลงลูกสาวใครหนอ)

จากเนื้อเพลงลูกสาวใครหนอในท่อนนี้เปรียบเทียบเวลาที่คนเรามีความรัก หรือหลงรักใครสักคน ย่อมกระวนกระวายทรมานใจ อยากพบเจออยากเห็นหน้าอยู่ตลอดเวลา เป็นความรู้สึกที่ตราตรึงอยู่ในหัวใจเปรียบเสมือนการตกนรกที่ร้อนรุ่มอยู่ทุกเวลา

ภาพพจน์แบบอติพจน์ (Hyperbole) เป็นคำเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป เพื่อต้องการแสดงความรู้สึกให้ชัดเจนขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเช่นนั้นจริงๆ หรือไม่ก็ตาม (วิภา กงกะนันท์ 2533: 47) เช่น

“…เอากลิ่นแก้มที่นวลขาวของเจ้ายุพินกินแทนน้ำ เอาวีอันเลอล้ำฉ่ำหวานนั้นแทนข้าวปลา…”

(เพลงนาวาสวรรค์)

จากเนื้อเพลงนาวาสวรรค์ในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป กล่าวคือ เนื้อเพลงนี้ใช้จินตนาการในการแต่งเพลงได้อย่างไพเราะจับใจ ใช้เรือเป็นดั่งบ้านที่อยู่ร่วมกับหญิงที่ตน

รัก มีการกล่าวเกินจริงก็คือ ถึงแม้ว่าล่องเรือไปแล้วไม่มีอาหารก็จะเอาแก้มของนางมากินแทนน้ำ และเอาคำพูดที่ไพเราะของนางกินต่างข้าวปลาอาหาร ในความเป็นจริงแล้วเราไม่เอาแก้มหรือคำพูดไพเราะมากินแทนอาหารได้ แต่ก็กล่าวออกมาให้ได้ความรู้สึกที่ชัดเจนขึ้น เพราะเมื่อเวลาคนเราได้อยู่กับคนที่เรารักสมความปรารถนาแล้ว ก็เป็นสิ่งที่มีความสุขที่สุด เรื่องข้าวปลาอาหารก็ไม่สำคัญแต่อย่างใด ขอเพียงมีหญิงคนรักอยู่ใกล้ๆ ก็เพียงพอแล้ว

จากเหตุผลดังกล่าวและตัวอย่างเพลงของชาย เมืองสิงห์ ที่ใช้สำนวนและโวหารภาพพจน์ข้างต้นนั้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาวิเคราะห์เพลงลูกทุ่งไทยของ ชาย เมืองสิงห์ เพื่อให้เห็นถึงการใช้สำนวนและโวหารภาพพจน์ที่ปรากฏในเพลง และเป็นประโยชน์อย่างมากที่จะทำให้ทราบถึงเหตุผลที่ทำให้เพลงลูกทุ่งไทยอยู่คู่กับคนไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แม้จะมีเพลงแนวใหม่เกิดขึ้นมากมายก็หาได้ทำให้เพลงลูกทุ่งไทยมีความสำคัญลดน้อยถอยลงไปไม่ กลับทำให้เพลงลูกทุ่งไทยมีความเจริญรุ่งเรืองขึ้นเรื่อยๆ และมีคนชื่นชอบมากมายจนกลายเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้สำนวนในเพลงไทยลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์
2. เพื่อศึกษาการใช้โวหารภาพพจน์ในเพลงไทยลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงการใช้สำนวนในเพลงไทยลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์
2. ทำให้ทราบถึงการใช้โวหารภาพพจน์ชนิดต่างๆ ในเพลงไทยลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์

ขอบเขตการวิจัย

1. ศึกษาเพลงไทยลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ที่ประพันธ์เองขับร้องเอง ประพันธ์ให้ผู้อื่นขับร้อง และเพลงที่ผู้อื่นประพันธ์ให้ชาย เมืองสิงห์ ขับร้อง ตั้งแต่ พ.ศ. 2505 ถึง พ.ศ. 2522 จำนวน 216 เพลง โดยคัดเลือกจากเพลงที่ได้รับรางวัล และเพลงที่มีชื่อเสียงได้รับการบันทึกแผ่นเสียงมีหลักฐานเป็นที่ปรากฏ

2. ศึกษาการใช้สำนวนและโวหารภาพพจน์ในเพลงไทยลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ โดยในส่วนที่เป็นความหมายของสำนวนใช้เกณฑ์ของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 และ สง่า กาญจนาคพันธุ์ โดยศึกษาเฉพาะสำนวนเก่าเท่านั้น สำนวนใหม่ไม่นำมาศึกษาวิเคราะห์ ในส่วนที่เป็นโวหารภาพพจน์ใช้เกณฑ์ของ วิภา กงกะนันท์

สมมติฐาน

พบลักษณะการใช้สำนวนเก่า อีกทั้งในเรื่องของโวหารภาพพจน์ พบการใช้โวหารภาพพจน์ชนิดต่างๆ เช่น โวหารภาพพจน์ประเภทอุปมา อุปลักษณ์ อติพจน์ อธิพจน์ และบุคลาธิษฐาน เป็นต้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

สำนวน หมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียง, โวหาร, ถ้อยคำหรือข้อความที่กล่าวสืบต่อกันมาช้านานแล้ว มีความหมายไม่ตรงตามตัวหรือมีความหมายอื่นแฝงอยู่

โวหารภาพพจน์ หมายถึง ศิลปะของการใช้ภาษาอย่างหนึ่ง กล่าวคือ เป็นวิธีการพูดหรือเขียนอย่างหนึ่ง แต่ความหมายเป็นอย่างอื่นบ้าง ให้มีความหมายกำกวม หนักเบา คลุมเครือ หรือเข้มข้นต่างไปบ้าง ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อจะขยายความให้ชัดเจนขึ้นบ้าง หรือเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ ความคิด ความฝัน หรือความรู้ให้กว้างขวางลึกซึ้งมากขึ้น หรือน้อยลงตามภูมิปัญญาของผู้อ่านหรือผู้ฟังบ้าง การที่คนบางคนใช้โวหารภาพพจน์ เป็นเพราะการพูดหรือ การเขียนด้วยภาษาตรงไปตรงมาอาจไม่ช่วยให้เกิดผลตามเจตนารมณ์ของเขา

เพลงไทยลูกทุ่ง หมายถึง เพลงที่สะท้อนชีวิต สภาพสังคม อุดมคติ และวัฒนธรรมไทย โดยมีท่วงทำนอง คำร้อง สำเนียง และลีลาการร้องการบรรเลงที่เป็นแบบแผน มีลักษณะเฉพาะ ซึ่งให้บรรยากาศความเป็นลูกทุ่ง

สมเศียร พานทอง หรือ ชาย เมืองสิงห์ หมายถึง ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง นักร้อง-นักแต่งเพลงลูกทุ่ง ปี พ.ศ.2538

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเพลงลูกทุ่งไทย

1. ประวัติเพลงลูกทุ่งไทย

Mcot Republic Company (2547) กล่าวว่าถ้าจะพิจารณาถึงกำเนิดเพลงลูกทุ่งแล้ว อาจกล่าวได้ว่าเพลงลูกทุ่งถือกำเนิดมานานเท่ากับเพลงสากล เนื่องจากแรกเริ่มเดิมทีนั้นยังไม่มีการแยกประเภทเพลงไทยสากลออกเป็นลูกทุ่งและลูกกรุง ถือว่าเป็นเพลงกลุ่มเดียวกัน นักแต่งเพลงและผู้เชี่ยวชาญทางดนตรีหลายท่านในช่วงต้นล้วนแล้วแต่ไม่ประสงค์ให้แบ่งแยกเพลงไทยสากลออกเป็นเพลงลูกทุ่งและเพลงลูกกรุง

อย่างไรก็ตาม ปรากฏว่าในยุคแรกมีนักร้องเพลงไทยสากลที่มีชื่อเสียงกลุ่มหนึ่งนิยมร้องเพลงที่มีสาระบรรยายถึงชีวิตชาวชนบท หนุ่มสาวบ้านนาและความยากจน ชาวบ้านเรียกเพลงกลุ่มนี้ว่า “เพลงตลาด” หรือ “เพลงชีวิต” เป็นที่สังเกตว่าในช่วงเวลานี้มีนักร้องแนวเพลงตลาดอยู่หลายคนที่แต่งเพลงเองด้วย เช่น ไพบูลย์ บุตรขัน, ชะลอ ไตรตรองสอน, พยงค์ มุกดา, มงคล อมาตยกุล, เบ็ญจมินทร์ (ตุ้มทอง โชคชนะ), สุรพล สมบัติเจริญ เป็นต้น ส่วนวงดนตรีที่เด่นๆ ของแนวเพลงนี้ได้แก่วงดนตรี “จุฬารัตน์” ของมงคล อมาตยกุล วงดนตรี “พยงค์ มุกดา” และวงดนตรี “สุรพล สมบัติเจริญ” นับได้ว่าวงดนตรีทั้งสามนี้เป็นแหล่งก่อกำเนิดแยกตัวเป็นวงดนตรีเพลงลูกทุ่งจำนวนมากในกาลต่อมา

นักร้องที่ร้องเพลงแนวดังกล่าวในระยะต้นยังไม่เรียกกันว่า “นักร้องลูกทุ่ง” นักร้องชายที่รู้จักชื่อเสียงกันดี เช่น คำรณ สัมบุณณานนท์, ชาญ เย็นแข, นิยม มารยาท,ก้าน แก้วสุพรรณ, ชัยชนะ บุณยโชติ, ทูล ทองใจ ฯลฯ ส่วนนักร้องหญิงที่มีชื่อเสียง ได้แก่ ผ่องศรี วรนุช, ศรีสอางค์ ตรีเนตร

เพลงลูกทุ่งแยกออกเป็นเอกเทศชัดเจนจากเพลงลูกกรุงนับตั้งแต่ประกอบ ไชยพิพัฒน์ จัดรายการเพลงทางสถานีไทยโทรทัศน์ โดยตั้งชื่อรายการว่า “เพลงลูกทุ่ง” เมื่อปลายปี พ.ศ. 2507 และต่อมาในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2509 มีการจัดงานแผ่นเสียงทองคำพระราชทานครั้งที่ 2 ปรากฏว่า สมยศ ทัศนพันธ์ ได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทาน ในฐานะนักร้องเพลงลูกทุ่งชาย

ยอดเยี่ยมจากเพลงชื่อ “ช่อทิพย์รวงทอง” (ในงานครั้งแรกเมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2507 ยังไม่มีเพลงลูกทุ่งส่งเข้าประกวด

ผู้ที่ทำให้เพลงลูกทุ่งฟุ้งผงาดอยู่ในความนิยมของวงการเพลงด้วยลีลาและรูปแบบเฉพาะตน คือ สุรพล สมบัติเจริญ ซึ่งแต่งเพลงร้องเองเป็นส่วนใหญ่ เขาเริ่มจากการร้องเพลงจากกองดุริยางค์ทหารอากาศ สุรพลชอบใช้เพลงจังหวะรำวงในเพลงที่เขาแต่ง ผลงานเพลงของเขามีลีลาสนุกสนานครึกครื้นเป็นส่วนใหญ่ เช่น เพลง “เสียวไส้” เพลง “ของปลอม” ฯลฯ ยุคของสุรพล สมบัติเจริญ อาจกล่าวได้ว่าเป็นช่วงเวลาที่มีผลงานเพลงลูกทุ่งพัฒนาถึงจุดสุดยอดเป็นยุคทองของเพลงลูกทุ่ง อยู่ระหว่างปี 2506 – 2513 เป็นช่วงเวลาที่มีผลงานเพลงลูกทุ่งออกมาเป็นจำนวนมากมาย นักแต่งเพลงรุ่นนี้สืบทอดการแต่งเพลงมาจากครูเพลงในยุคต้น ตัวอย่าง เช่น พีระ ตรีบุปผา เป็นศิษย์ของ สมยศ ทัศนพันธ์ ส่วนศิษย์ของวงดนตรีจุฬารัตน์ ได้แก่ พร ภิรมย์, สุชาติ เทียนทอง และชาย เมืองสิงห์ นักแต่งเพลงที่สำคัญท่านอื่นๆ อาทิ เพลิน พรหมแดน, จิ๋ว พิจิตร, สำเนียง ม่วงทอง, ฉลอง การะเกด, ชาญชัย บัวบังศรี, สมเศียร พานทอง ฯลฯ

ในช่วงยุคทองของเพลงลูกทุ่งนี้มีนักร้องเกิดขึ้นใหม่หลายคน นักร้องเด่นของยุคนี้ได้แก่ ไวพจน์ เพชรสุพรรณ, ชาย เมืองสิงห์, ศรคีรี ศรีประจวบ ฯลฯ

พอจะสืบสาวได้ว่าเพลงที่มีแนวเป็นแนวลูกทุ่งและบันทึกไว้เป็นหลักฐานเป็นเพลงแรก คือ เพลง “โอ้เจ้าสาวชาวไร่” ผลงานประพันธ์ทำนองและคำร้องของ ครูเหม เวชกร เมื่อ พ.ศ. 2481 ขับร้องโดย คำรณ สัมบุญณานนท์ เป็นเพลงประกอบละครวิทยุเรื่องสาวชาวไร่

ส่วนคำว่า “เพลงลูกทุ่ง” อาจารย์จำนงค์ รังสิกุล คิดประดิษฐ์ใช้ขึ้นเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2507 ปลายปีเดียวกัน ประกอบ ไชยพิพัฒน์ จัดรายการเพลงทางสถานีไทยโทรทัศน์ ตั้งชื่อรายการว่า “เพลงลูกทุ่ง” ต่อมาในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2509 มีการจัดงานแผ่นเสียงทองคำพระราชทาน ครั้งที่ 2 สมยศ ทัศนพันธ์ ได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทานในฐานะ “นักร้องลูกทุ่งชาย” ยอดเยี่ยม โดยที่ในการจัดงานครั้งแรกเมื่อเดือนพฤษภาคม 2507 ยังไม่มีเพลงลูกทุ่งเข้าประกวด

ระหว่างปี พ.ศ. 2513 – 2515 มีการแข่งขันกันมากระหว่างเพลงลูกกรุงและเพลงลูกทุ่ง นอกจากนี้ในวงการเพลงลูกทุ่งเองก็มีการประชันขันแข่งกันอย่างรุนแรง นักแต่งเพลงพยายามสร้างเอกลักษณ์ประจำตัวของนักร้องแต่ละคน นักร้องเพลงลูกทุ่งบางคนขยับไปแสดงภาพยนตร์ บางเรื่องก็เล่นเป็นตัวเอกเสียเอง โดยเฉพาะเมื่อเป็นภาพยนตร์เพลง ภาพยนตร์บางเรื่องนำเพลงลูกทุ่ง

มาประกอบเป็นเพลงเอกและประสบความสำเร็จโด่งดัง เช่น เรื่องมนต์รักลูกทุ่ง ซึ่งนำแสดงโดยพระเอกขวัญใจในยุคนั้นคือ มิตร ชัยบัญชา เพลงเอกชื่อเดียวกับภาพยนต์ ประพันธ์โดยปรมาจารย์ของวงการเพลงลูกทุ่งคือ ไพบูลย์ บุตรขัน ส่วนนักร้องเพลงลูกทุ่งที่ร่วมแสดงด้วย ได้แก่ บุปผา สายชล โดยขับร้องเพลงดังในภาพยนตร์ชื่อ ยมพบาลเจ้าขา

ความสำเร็จจากการนำเอาเพลงลูกทุ่งมาประกอบภาพยนตร์เรื่อง มนต์รักลูกทุ่ง ทำให้มีการสร้างภาพยนตร์โดยมีการแสดงเพลงลูกทุ่งประกอบอีกหลายเรื่อง อาจเรียกได้ว่าเป็นยุคของภาพยนตร์เพลงลูกทุ่ง นักร้องที่เกิดจากภาพยนตร์แนวนี้และโด่งดังสุดขีดในวงการเพลงลูกทุ่งต่อมา ได้แก่ สังข์ทอง สีใส โดยเป็นผู้ร้องเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่องโทน และแสดงคู่กับพระเอกไชยา สุริยัน นักร้องคนอื่นๆ ที่ประสบความสำเร็จในช่วงนี้ เช่น ระพิน ภูไท เสกศักดิ์ ภู่กันทอง ศรคีรี ศรีประจวบ สมัย อ่อนวงศ์ พนม นพพร ยุพิน แพรทอง ชาตรี ศรีชล กาเหว่าเสียงทอง กังวานไพร ลูกเพชรฯลฯ ส่วนนักแต่งเพลงที่ประสบความสำเร็จในช่วงนี้ก็มีไม่น้อย อาทิ กานท์ การุณวงศ์ ฉลอง ภู่สว่าง ช. คำชะอี พงษ์ศักดิ์ จันทรุกขา สุรินทร์ ภาคศิริ ฯลฯ

2. ความหมายของเพลงลูกทุ่งไทย

ความหมายของเพลงลูกทุ่งนั้นได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่านดังต่อไปนี้

สมยศ สิงห์คำ (2534: 40)ได้ให้ความหมายของเพลงลูกทุ่ง ว่า หมายถึง เพลงที่สะท้อนชีวิตสภาพสังคม อุดมคติ และวัฒนธรรมไทย โดยมีท่วงทำนอง คำร้อง สำเนียง และลีลาการร้องการบรรเลงที่เป็นแบบแผน มีลักษณะเฉพาะ ซึ่งให้บรรยากาศความเป็นลูกทุ่ง

เพลงลูกทุ่งไทยใช้ภาษาง่ายๆ ตรงไปตรงมา ในลักษณะเดียวกันกับเพลงพื้นบ้านซึ่งเป็นที่นิยมของคนทั่วไป และแพร่ขยายกว้างไกลถึงชนบททุกแห่ง เพลงลูกทุ่งหลายเพลงสะท้อนถึงสภาพสังคม ความเป็นอยู่และวัฒนธรรมไทย หลายเพลงมีอิทธิพลต่อวิถีของคนไทย บางเพลงเป็นหลักฐานข้อมูลทางประวัติศาสตร์สังคมของประเทศ บางเพลงเป็นที่รวมของภูมิปัญญาและทรัพย์สินทางปัญญาของชาวบ้าน เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติที่มีค่าเป็นอย่างยิ่ง

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2534: 6) ได้มีพระราชดำรัสถึงเพลงลูกทุ่งว่า เพลงลูกทุ่งมีความเป็นไทยทั้งในเรื่องของภาษา ทำนอง และการขับร้อง เป็นเพลงที่เรียบง่ายฟังแล้วไม่ต้องแปลความหมาย ยิ่งไปกว่านั้น

เพลงลูกทุ่งยังสรรหาคำที่กระทบกระเทียบเปรียบเปรย มีสำนวนมานำเสนอหลายรูปแบบ อีกทั้งยังเป็นเหมือนสมุดบันทึกเหตุการณ์บ้านเมือง จะเห็นได้จากเนื้อร้องของเพลงลูกทุ่งมักสะท้อนภาพชีวิตจริงของคนหรือปรากฏการณ์ทางธรรมชาติต่างๆ เช่น เพลงที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ เช่น ลาน้องไปเวียดนาม ของ ไวพจน์ เพชรสุพรรณ, อพยพ ของ คำรณ สัมบุณณานนท์, น้ำท่วม ของ ศรคีรี ศรีประจวบ เป็นต้น กล่าวโดยสรุปว่าเพลงลูกทุ่งมีคุณค่าหลายประการ คือ

1. เป็นข้อมูลทางประวัติศาสตร์สังคมของประเทศ
2. เป็นที่รวมของภูมิปัญญาและทรัพย์สินทางปัญญาของ ชาวบ้าน
3. เป็นเพลงที่เรียบง่าย คือ เข้าใจง่าย ร้องง่าย จำง่าย
4. สามารถเข้าถึงสังคมทุกชั้น กระจายได้กว้างไกลถึงชนบททุกแห่ง
5. มีความเป็นไทยทั้งในเรื่องของภาษา ทำนอง และการขับร้อง

ฉกาจ ราชบุรี (2537: 34) ได้ให้ความหมายของเพลงลูกทุ่งไว้ว่า “เพลงลูกทุ่ง คือ เพลงที่สนุกสนาน ฟังง่ายทั้งในท่วงทำนอง เนื้อร้องที่เข้าใจและสามารถนำมาร้องตามได้ นอกจากนั้นเพลงลูกทุ่งยังพัฒนาเนื้อหาไปตามยุคตามสมัยอยู่เสมอ”

แววดี ปัญญาเรือง (2538: 25) ได้ให้ความหมายของเพลงลูกทุ่งไว้ว่า “เป็นเพลงที่เปี่ยมด้วยความงามของภาษา ความสละสลวยของคำ และความหมายแห่งกวี ซึ่งการใช้ภาษาจะง่ายต่อการเข้าใจของผู้ฟังทุกระดับ”

คึกฤทธิ์ ปราโมช (2532: 128-137) กล่าวว่าเพลงลูกทุ่งเป็นเพลงไทยที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมใหม่ อันมีผลมาจากการรับเอาอารยธรรมของตะวันตกแต่ยังมีลักษณะของเพลงไทยอยู่บ้าง เช่น วรรณยุกต์ ทำนองเพลง เครื่องดนตรีและอารมณ์ขัน ซึ่งลักษณะที่คงอยู่ดังกล่าวเป็นการแสดงถึงความมั่นคงของวัฒนธรรมไทย

จากความหมายของเพลงลูกทุ่งข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า เพลงลูกทุ่ง หมายถึง เพลงที่ฟังง่ายๆ สนุกสนาน และจดจำได้ง่าย มีความไพเราะทั้งในท่วงทำนอง เนื้อร้องก็ใช้ภาษาที่ง่ายต่อการเข้าใจ มีความสละสลวยของคำ ใช้สำนวนที่กระทบกระเทียบเปรียบเปรย อีกทั้งบทเพลงยังเป็นกระจกที่สะท้อนวัฒนธรรม และความเป็นอยู่ของคนไทยอีกด้วย

ประวัติและผลงานของชาย เมืองสิงห์

ประวัติส่วนตัว

ชาย เมืองสิงห์ หรือ สมเศียร พานทอง เกิดเมื่อคืนวันที่ 24 ตุลาคม 2482 ที่บ้านเลขที่ 20 หมู่ที่ 3 ตำบลบางมัญ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี ผู้ให้กำเนิดคือ พ่อสี พานทอง และแม่ป่วน ชานก เป็นลูกคนสุดท้อง

สมเศียร พานทอง ได้สมรส 2 ครั้ง ครั้งแรกสมรสกับนางสาวปราณี ธีรเวช (ดวงใจ เมืองสิงห์) มีบุตรธิดาด้วยกัน 2 คน ได้แก่ นายนฤพนธ์ พานทอง และ นางสาวกชกร พานทอง หลังจากนั้นแยกทางกับนางปราณี เมื่อ พ.ศ. 2512 ก็ครองตัวเป็นหม้ายมา 6-7 ปี จึงสมรสใหม่อีกครั้งกับนางสาวสมจิตร มุกดา มีบุตรธิดาด้วยกัน 4 คน ได้แก่ นางสาวเบญจมาศ พานทอง นายพุทธพงษ์ พานทอง นายบุญญฤทธิ์ พานทอง และนางสาวกนกวรรณ พานทอง

ปัจจุบันสมเศียร พานทอง อาศัยอยู่บ้านเลขที่ 196 ซอยวัดเชิงหวาย ถนนกรุงเทพ-นนทบุรี แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร 10800 โทรศัพท์ 02 – 9113225 โทรศัพท์มือถือ 081- 5815142 และอาศัยอยู่บ้านเลขที่ 20 หมู่ที่ 3 ตำบลบางมัญ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี

ประวัติการศึกษา

เริ่มต้นเรียนหนังสือชั้นมูลและชั้นประถมจนจบประถม 4 ที่โรงเรียนวัดหัวว่าว ตำบลบางมัญ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี จากนั้นเข้าเรียนต่อชั้นมัธยมในเทศบาลเมืองสิงห์บุรี ที่โรงเรียนราษฎร์ชื่อ “ศิริศึกษา” จบแล้วได้เรียนต่อมัธยมจนกระทั่งจบมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือ ม.6 ที่โรงเรียนประจำจังหวัด คือ โรงเรียนสิงหะวัฒนพาหะ ที่วัดพรหมสาคร ตำบลบางพุทรา อำเภอเมือง สิงห์บุรี จนจบชั้นสูงสุดเมื่อปลายปี พ.ศ. 2499 ต้นปี พ.ศ.2500 เข้าเรียนที่โรงเรียนเพาะช่าง เรียนที่โรงเรียนเพาะช่างอยู่ได้ถึง 4 ปี พ.ศ. 2503 ไม่จบการศึกษา สาเหตุเพราะทางบ้านนาล่ม 2 ปีซ้อนๆ จึงขาดทุนการศึกษา

ผลงานการประพันธ์เพลงและเกียรติยศทางสังคม

เพลงลูกทุ่งที่สร้างชื่อเสียงให้แก่ ชาย เมืองสิงห์ คือ “เพลงมาลัยดอกรัก” ได้ประพันธ์เพลงลูกทุ่งทั้งที่ขับร้องเองและประพันธ์ให้ผู้อื่นร้องมากกว่า 1,000 เพลง ซึ่งล้วนแต่เป็นเพลงติดอันดับยอดนิยมเกือบทั้งสิ้น เพลงลูกทุ่งของท่านจะมีเสน่ห์และแสดงความเป็นลูกทุ่งที่ชัดเจนเป็นเอกลักษณ์ด้วยการผสมผสานเสียงดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้าน กลายเป็นเพลงลูกผสมพันทางที่ฟังสนุกสนานกลมกลืนได้อย่างไพเราะ ด้วยความเป็นอัจฉริยะและความรู้ความสามารถของท่าน ทำให้ได้รับการขนานนามให้เป็น “ลูกทุ่งสามสมัย” คือ คงความยอดนิยมไว้ได้ทุกยุคทุกสมัย ท่านได้รับรางวัลเกียรติคุณในฐานะศิลปินดีเด่นหลายรางวัล มีชื่อเสียงโด่งดังเป็นที่ยอมรับในวงการลูกทุ่งเป็นอย่างยิ่ง อาทิ

1. รางวัลกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทย พระราชทาน เมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ.2532 จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รับ 4 โล่พระราชทานจากการแต่งเองร้องเอง เพลงพ่อลูกอ่อน และเพลงทำบุญร่วมชาติ

2. รางวัลกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทยพระราชทาน เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ.2534 จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามราชกุมารี รับ 2 โล่ พระราชทานจากการแต่งเองร้องเอง เพลงลูกสาวใครหนอ

3. รางวัลโล่พระราชทานประกาศเกียรติคุณในฐานะนักร้องนักแต่งเพลงผู้ใช้ภาษาดีเด่นจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี จากสถาบันวิจัยภาษาและพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดลร่วมกับราชบัณฑิตยสถาน เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ.2534

4. ได้เป็นศิลปินดีเด่นหรือผู้มีผลงานดีเด่นด้านวัฒนธรรมประจำภาคกลางตอนบน(สาขาศิลปะ และการช่างฝีมือ) เข้ารับโล่และเกียรติบัตรพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2535

5. รางวัลเกียรติบัตร ประกาศเกียรติคุณพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในงานกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งสืบสานคุณค่าวัฒนธรรมไทย ภาคพิเศษ

แสดงเมื่อวันที่18 กันยายน พ.ศ.2537 เข้าเฝ้าฯรับพระราชทาน เมื่อวันที่ 7 มีนาคม พ.ศ.2538 จากเพลงทุกข์ร้อยแปด

6. เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2516 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน โปรดเกล้าแต่งตั้งให้เป็นสมาชิกสมัชชาแห่งชาติในสมัยรัฐบาลนายสัญญา ธรรมศักดิ์

7. โปรดเกล้าฯ เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นักร้อง – นักแต่งเพลงลูกทุ่ง) ประจำปี พ.ศ. 2538

8. เข้ารับปริญญาศิลปศาสตร์บัณฑิตกิตติมศักดิ์ เมื่อปี พ.ศ. 2539 จากสถาบันราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี

9. โปรดเกล้าเข้ารับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ “จตุตถดิเรกคุณาภรณ์ ชั้น 4” เมื่อปี พ.ศ. 2540 ในฐานะศิลปินแห่งชาติ ผู้ทำความดีความชอบและมีผลงานดีเด่น

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสำนวนไทย

ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 1187) ได้ให้ความหมายของคำว่า สำนวน ไว้ว่า หมายถึงถ้อยคำที่เรียบเรียง, โวหาร บางทีก็ใช้ว่า สำนวนโวหาร หรือหมายถึงถ้อยคำหรือข้อความที่กล่าวสืบต่อกันมาช้านานแล้ว มีความหมายไม่ตรงตามตัวหรือมีความหมายอื่นแฝงอยู่ เช่น สอนจระเข้ให้ว่ายน้ำ

สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 1-32) กล่าวว่า สำนวน คือ คำพูด หรือที่เรียกกันว่า พูดสำบัดสำนวน หมายถึง คำพูดที่เป็นสำนวน ชั้นเชิง สำนวนนั้นเกิดจากมูลเหตุต่างๆ เช่น เกิดจากธรรมชาติ การกระทำ เกิดจากสภาพแวดล้อม เกิดจากอุบัติเหตุ เกิดจากแบบแผนประเพณี เกิดจากลัทธิศาสนา เกิดจากความประพฤติ เกิดจากการเล่น เกิดจากเรื่องแปลกๆ ที่เกิดจากนิยาย นิทาน ตำนาน ตลอดจนพงศาวดารหรือประวัติศาสตร์ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สำนวนที่เกิดจากธรรมชาติ เช่น **ตื่นแต่ไก่โห่** คือ ธรรมชาติของไก่ ย่อมขันในเวลาเช้ามืดเสมอ ตื่นแต่ไก่โห่ คือ ตื่นแต่ไก่ขัน หมายถึง ตื่นแต่เช้ามืด

สำนวนที่เกิดจากการกระทำ เช่น **ไกลปืนเที่ยง** คือ เมื่อปี พ.ศ. 2430 ในรัชกาลที่ 5 เริ่มยิงปืนใหญ่เวลา 12.00 นาฬิกา ในพระนคร ให้ได้รู้กันว่าเป็นเวลาเที่ยงวัน คนในพระนครได้ยินคนอยู่ไกลออกไปก็ไม่ได้ยิน ไม่ได้ฟัง เลยว่า “อยู่ไกลปืนเที่ยง” และหมายเลยไปถึงว่าคนบ้านนอกคอกนาด้วย

สำนวนที่เกิดจากสิ่งแวดล้อม เช่น **ก้นหม้อไม่ทันดำ** หมายถึง การหุงข้าว กว่าก้นหม้อจะติดเขม่าดำก็กินเวลานาน โบราณว่าผัวเมียอยู่ด้วยกันก็ต้องมีครัว มีเครื่องครัวใหม่ เช่น หม้อสำหรับหุงข้าวกิน บางคู่หุงข้าวกิน บางคู่หุงข้าวกินก้นหม้อยังไม่ทันมีเขม่าจับดำก็เลิกกัน จึงเกิดเป็นสำนวนพูด หมายถึง เลิกกันง่าย คืออยู่ด้วยกันไม่ทันก้นหม้อข้าวดำก็เลิกกันแล้ว

สำนวนที่เกิดจากอุบัติเหตุ เช่น **ตกกระไดพลอยโจน** คือ คนหนึ่งตกกระได คนที่อยู่ในที่นั้นด้วยก็มักจะโจนเข้าไปช่วย หรือเมื่อรู้ว่าจะตกกระได จึงเรียกว่า ตกกระไดพลอยโจน หมายความว่า พลอยประสมทำไปในเรื่องที่ผู้อื่นเป็นต้นเหตุก็ได้ หรือเป็นเรื่องของตนเอง ไม่เกี่ยวกับผู้อื่นก็ได้

สำนวนที่เกิดจากแบบแผนประเพณี เช่น **ฝังรกฝังราก** มาจากพิธีทำขวัญทารก เมื่อทารกคลอดแล้ว บิดามารดาเอารกของทารกนั้นใส่หม้อตาลไว้เอาเกลือโรยปิดหน้า 3 วัน ก็ทำพิธีฝัง ของที่จะนำมาทำพิธี มีมะพร้าวแทงหน่อ 2 ผล นำไปฝัง ณ บริเวณบ้าน ที่ดินที่ฝังรกกับมะพร้าวนั้นเป็นที่ที่บิดากับมารดากะว่าจะให้ไว้เป็นที่ของบุตรสืบไป เช่น เมื่อโตขึ้นจะแต่งงานก็ปลูกเรือนหอหรือเรือนที่จะเป็นที่อยู่อาศัย ตรงที่ฝังรกมีต้นมะพร้าวขึ้นได้นั้นเป็นที่ตั้งตัวเป็นหลักแหล่งสืบไป จากประเพณีนี้ทำให้เกิดสำนวน “ฝังรกฝังราก” หมายถึง ตั้งหลักแหล่งหรืออยู่ที่ใดที่หนึ่งถาวร

สำนวนที่เกิดจากลัทธิศาสนา เช่น **ขนทรายเข้าวัด** มาจากทำบุญก่อพระเจดีย์ทรายที่วัดมักเรียกว่า “ก่อพระทราย” เนื่องมาจากวัดต้องการทรายมาใช้ในการก่อสร้างวัด หรือมาถมลานวัดให้สะอาดราบรื่น จึงบอกบุญให้ชาวบ้านช่วยกันหาทรายมาให้วัด แล้วก็เลยให้มีการก่อพระเจดีย์ทราย เป็นการสร้างกุศลเหมือนสร้างพระเจดีย์อีกชั้นหนึ่ง ก่อพระทรายเล็กก็เท่ากับเกลี่ยทรายถมพื้นที่ ก่อพระทรายใหญ่ก็เท่ากับกองทรายไว้ใช้ในการก่อสร้าง ดังนั้นชาวบ้านก็ลงแรงช่วยกันหา

ทรายและขนทรายมาให้วัดจริงๆ จึงเรียกกันว่า “ขนทรายเข้าวัด” แต่ต่อมาความหมายเปลี่ยนไปจากเดิม “ขนทรายเข้าวัด” หมายถึง ใครที่หาผลประโยชน์อย่างใดก็ตามให้แก่บุคคลที่เป็นใหญ่หรือสถานที่ หรือการงานสำคัญ ซึ่งตนมีหน้าที่เกี่ยวข้องอยู่ โดยคิดเห็นว่าตนมีโอกาสหรือมีทางจะทำได้ และเมื่อทำไปแล้วก็ย่อมไม่เป็นผลเสียแก่ตน เนื่องจากได้บุคคลหรือการงานที่ตนหาประโยชน์นั้นเป็นหลักฐานอ้างอิงได้ จึงพูดเป็นสำนวนว่า “ขนทรายเข้าวัด”

สำนวนที่เกิดจากความประพฤติ เช่น **กินข้าวร้อนนอนสาย** หมายถึง การมีชีวิตอย่างสุขสบาย มาจากพฤติกรรมการกินอาหารที่ปรุงแล้วเสร็จกำลังร้อนอยู่ได้ทันทีทุกเมื่อ นึกจะกินร้อนๆ เมื่อใดก็ได้ “นอนสาย” หมายถึง ตื่นนอนเมื่อใดก็ได้ ทั้งสองคำรวมกันหมายถึง บุคคลชั้นเจ้าขุนมูลนายที่ทำงานอิสระ ผิดกับชนชั้นที่ต้องอยู่ในบังคับ ซึ่งนอนสายไม่ได้และกินก็ไม่สะดวก ถึงเวลาจะกินก็ไม่ได้กินทันที กว่าจะได้กินอาหารก็เย็นชืดไม่มีรส ผู้ที่เป็นอิสระแก่ตนไม่มีกิจการกังวลอะไร นึกจะกินก็กินได้ทันที จะตื่นเมื่อใดก็ได้ ดังนั้นจึงมีสำนวนพูดกันว่า “กินข้าวร้อนนอนสาย”

สำนวนที่เกิดจากการเล่น เช่น **สู้จนเย็บตา** คือ มาจากการชนไก่ การ “เย็บตา” ก็คือ ไก่ถูกแทงจนหน้าตาฉีก ก็เย็บแล้วให้สู้อีก คำว่า “เย็บตา” เลยกลายเป็นสำนวน หมายถึง สู้จนถึงที่สุด สู้อย่างไม่ย่อท้อ สู้ไม่มีถอย

สำนวนที่มาจากเรื่องแปลกๆ เช่น **กุ** มาจากพระราชหัตถเลขาในพระบาทมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชทานแด่สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชชนนี พันปีหลวง คราวเสด็จประพาสยุโรป พ.ศ. 2440 มีคำอธิบายว่า “กุละนี้ เป็นศัพท์แผลงใช้กัน หมายความว่า ทำหรือกล่าวเกินจริงไป... ใช้ว่า กุละ หรือ กุ ก็เข้าใจได้เหมือนกัน” เท่าที่ใช้กันทั่วๆไป “กุ” หมายถึง พูดเท็จ คือ เรื่องที่พูดนั้นไม่เป็นความจริงมักใช้เป็นสำนวนพูดเล่น

สำนวนที่มาจากนิยาย นิทาน วรรณคดี เช่น **ปล่อยม้าอุปการ** เป็นสำนวนหมายความว่า ทำอะไรอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือใช้ให้คนออกเที่ยวพาลหาเรื่องหรือเกิดให้มีเรื่องขึ้น เพื่อประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งของตน มีที่มาจากเรื่องรามเกียรติ์ พระรามทำพิธีปล่อยม้าอุปการ แล้วให้หนุมานตามไป ก็ทำให้ผู้ฟังเข้าใจกันได้ง่ายๆ

วาสนา เกตุภาค (2530: 19-20) กล่าวว่า ความหมายของสำนวนพอสรุปได้ว่า สำนวนหมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียงเป็นข้อความ หรือคำพูดที่เป็นชั้นเชิง ไม่ตรงตามรูปภาษา แต่มีความหมายเป็นอย่างอื่นที่ต้องอาศัยการตีความ ดังนั้น ผู้ใช้สำนวนจึงจำเป็นต้องรู้ความหมายของสำนวนที่จะใช้อย่างถูกต้องและใช้ให้เข้ากับเรื่องที่กำลังกล่าวถึง เพื่อขยายความให้ชัดเจนขึ้น โดยจำแนกสำนวนออกเป็น 2 ประเภทได้แก่

1. การใช้สำนวนเก่าที่ใช้กันมานานแล้ว โดยถือเป็นคำรวมที่ใช้เรียกคำประเภทสุภาษิต คำพังเพย คำคม ตลอดจนวลีสำเร็จรูปต่างๆ ที่ใช้กันแพร่หลายแล้ว เช่น รักดีหามจั่ว รักชั่วหามเสา, นายว่าขี้ข้าพลอย, เรือล่มเมื่อจอด ตาบอดเมื่อแก่

2. การใช้สำนวนใหม่ที่ผู้พูดหรือผู้เขียนแต่ละคนคิดเรียบเรียงขึ้นใหม่ ซึ่งบางสำนวนก็ใช้ภาษาผิดไวยากรณ์ บางท่านเรียกสำนวนประเภทนี้ว่า ภาษาแหวกแนว และเป็นที่น่าสังเกตว่าสำนวนภาษาเหล่านี้ มักมีพลังดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านให้เป็นที่รู้จักและแพร่หลายอย่างรวดเร็ว

ประเทือง คล้ายสุบรรณ (2529: 12) กล่าวว่าข้อความที่เป็นสำนวนมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความหมายโดยนัย คือ ความหมายไม่ตรงตัวตามความหมายโดยอรรถ พูดอย่างหนึ่งแต่มีความหมายเป็นอีกอย่างหนึ่ง เช่น

ขนทรายเข้าวัด หมายถึง ร่วมมือร่วมใจกันทำบุญ

2. ใช้ถ้อยคำกินความมาก การใช้ถ้อยคำในสำนวนส่วนใหญ่เข้าลักษณะใช้คำน้อยกินความมาก เนื้อความมีความหมายเด่น เช่น ก่อหวอด ขึ้นคาน คว่ำบาตร คมในฝัก ซึ่งล้วนมีความหมายอธิบายได้ยืดยาว ส่วนที่ใช้ถ้อยคำหลายคำแต่ละคำก็ล้วนมีความหมายและช่วยให้ได้ความกระจ่างชัดเจน

3. ถ้อยคำมีความไพเราะ การใช้ถ้อยคำในสำนวนไทยมักใช้ถ้อยคำสละสลวย มีสัมผัสคล้องจอง เน้นการเล่นเสียงสัมผัสสระ สัมผัสอักษร ให้สียงกระทบกระทั่งกันเกิดความไพเราะน่า

ฟัง ทั้งสัมผัสภายในวรรคและระหว่างวรรค มีการจัดจังหวะคำหลายรูปแบบ เช่น เป็นกลุ่มคำซ้อน 4 คำ เช่น ก่อกรรมทำเข็ญ คู่เรียงเคียงหมอน คำซ้อน 6 คำ เช่น ยุให้รำตำให้รั่ว ขิงก็ราข่าก็แรง คำซ้อน 8 คำหรือมากกว่าบ้าง เช่น กำแพงมีหูประตูมีตา กินอยู่กับปากอยากอยู่กับท้อง

4. สำนวนไทยมักเป็นการเปรียบเปรย หรือมีประวัติที่มาส่วนใหญ่มาจากการเปรียบเทียบกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ ประเพณี ศาสนา นิยาย นิทานต่างๆ กิริยาอาการและส่วนต่างๆ ของร่างกาย เช่น กลับหน้ามือเป็นหลังมือ ว่าแต่เขาอิเหนาเป็นเอง

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า “สำนวน” หมายถึงถ้อยคำหรือคำพูดที่มีลักษณะเฉพาะตัว กล่าวคือมีความหมายไม่ตรงตามตัว มีความหมายเป็นนัยแฝงอยู่ มักใช้ถ้อยคำที่ไม่ยาวมาก แต่กินความมาก ใช้คำที่ไพเราะคมคาย สละสลวย ต้องอาศัยการตีความจึงจะเข้าใจ และสำนวนต่างๆ มีบ่อเกิดจากเหตุการณ์ต่างๆ ที่อยู่ในวิถีชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโวหารภาพพจน์

กุหลาบ มัลลิกะมาส (2548: 126-131) ได้ให้ความหมายของโวหารภาพพจน์ว่า โวหารภาพพจน์ (figures of speech) หมายถึงถ้อยคำที่เรียบเรียงอย่างใช้โวหารไม่กล่าวอย่างตรงไปตรงมา ทั้งนี้โดยมีเจตนาให้มีประสิทธิผลต่อความเข้าใจและความรู้สึกยิ่งขึ้นกว่าการใช้ถ้อยคำบอกเล่าตามธรรมดา โดยภาพพจน์แต่ละชนิดมีลักษณะดังนี้

1. การเปรียบเทียบหรืออุปมาอุปไมย

ก. เปรียบสิ่งหนึ่งว่าเหมือนอีกสิ่งหนึ่ง มีคำแสดงความหมายว่า เหมือน คำใดคำหนึ่งปรากฏ (simile - เปรียบเหมือน) เช่น

ถนัด**ดั่ง**ไม้ร้อยอ้อม ท่าวท้าวทับทรวง

(ลิลิตพระลอ)

ตา**เหมือน**ตามฤคมาศ พิศคิ้วพระลอราช
ประดุจแก้วเกาทัณฑ์ ก่งนา

(ลิลิตพระลอ)

ข. เปรียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง คำที่แสดงว่าเหมือนนั้นไม่มีปรากฏอยู่ เป็นการกล่าวเปรียบโดยตรงว่าสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง (Metaphor - เปรียบเป็น) เช่น

มันก็**เป็น**ช้างงาอันกล้าหาญ เราก็**เป็น**คชสารอันสูงใหญ่
จะอยู่ป่าเดียวกันนั้นฉันใด นานไปก็จะยับอับประมาณ

(เสภาขุนช้างขุนแผน)

ใบเขียวฉลับ**คือ**มรกตพระพราย น้ำใส**คือ**แสงสายพิฑูรย์

(สมุทรโฆษคำฉันท์)

2. บุคลาธิษฐาน เป็นภาพพจน์อีกแบบหนึ่ง เป็นการสมมติขึ้นให้มีกริยาอาการเหมือนมนุษย์ เป็นคำที่มีความหมายรวม แต่อาจแยกย่อยได้ดังนี้

ก. สิ่งต่างๆ ที่มิใช่คน แต่ทำกริยาอาการเสมือนหนึ่งเป็นคน(Personification)

“เสียงซากอิฐปูนสะอื้น สะเทือนพื้นสุธาไหว”

“ซุงหลายท่อนนอนร้องไห้ที่ชายป่า”

ข. สิ่งต่างๆ ที่ไม่ใช่คนหรือไม่มีตัวตน (นามธรรม) สมมติขึ้นเป็นคน ทำกริยาการอย่างคนและยังมีเนื้อเรื่องเล่าประกอบอีกด้วย (Allegory) เช่น

การสมมติกิเลสกามขึ้นเป็นพระยามารมีแขนตั้งพัน แขนมาผจญพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าทรงใช้ความหนักแน่นมั่นคงในพระทัย (อธิษฐานธรรม) เป็นเครื่องต่อสู้ ความหนักแน่น ความไม่หวั่นไหวสมมติเป็นแม่พระธรณีซึ่งทรงบิดมวยผมให้น้ำ (ความเยือกเย็น) ท่วมพระยามารจนต้องพ่ายแพ้ไป

ค. สัตว์ที่มีเรื่องเล่าประกอบเป็นนิทานเทียบกับมนุษย์ในเชิงสอนใจต่างๆ (Fable) เช่น เรื่องราชสีห์พิสูจน์ลมหายใจหมาป่ากับลูกแกะในนิทานอิสป

3. สัญลักษณ์ – สิ่งแทน (Symbol) ในความหมายกว้างที่สุด หมายถึง สิ่งหนึ่งใช้แทนอีกสิ่งหนึ่ง สัญลักษณ์อาจเป็นคำๆ เดียว เป็นข้อความ เป็นเรื่องเฉพาะตอน หรืออาจเป็นเรื่องทั้งเรื่องก็ได้ และสัญลักษณ์ในลักษณะของภาพพจน์นั้น อาจเป็นการเปรียบเป็น (Metaphor) ด้วยก็ได้ หรืออาจเป็นภาพพจน์แบบอื่นอีกด้วยก็ได้ สุดแต่วิธีการนำมาใช้ เช่น

อันมือไกวเปลไซร้แต่ไรมา คือหัตถาครองภิภพจบสากล

คำว่า “มือไกวเปล” เป็นสัญลักษณ์แทนแม่ และเป็นทั้งภาพพจน์แบบกล่าวถึงส่วนน้อยเฉพาะมือ แต่กินความหมายกว้างหมายถึง แม่ทั้งคนครบบริบูรณ์ ส่วนหัตถาครองภิภพเป็นภาพพจน์แบบเปรียบเป็น

4. การกล่าวถึงความขัดแย้งคู่ขนานกัน (Paradox) เช่น

“ความขมขื่นอันหวานชื่น”

5. การกล่าวเกินจริง (Hyperbole) มีปรากฏอยู่ในชีวิตเป็นปกติ เมื่อเราต้องการเน้นความรู้สึกใด เราอาจพูดว่า **“ร้องไห้น้ำตาเป็นสายเลือด”** หรือ **“เจ็บใจจะขาด”** ในบทกวีมีเป็นอันมากที่กล่าวเกินจริง โดยมีความมุ่งหมายให้สะเทือนอารมณ์ ไม่ได้เพ่งเล็งข้อเท็จจริงเช่นสำนวนที่พรรณนาความเศร้าโศก และการร่ำไห้ของราษฎรเมื่อพระลอสิ้นพระชนม์ว่า **“แลแห่งใดเห็นน้ำย่อมน้ำตาคน”** กล่าวนี้เพื่อเน้นความเศร้าโศก

6. การกล่าวน้อยคำแต่กินใจความกว้างขวาง (Understatement) เป็นความพยายามสื่ออารมณ์อันลึกซึ้ง ถ้าจะอธิบายถอดความก็จะได้ความหมายกว้างไกลกว่าถ้อยคำที่กล่าวเพียงสั้นๆ แต่เข้มข้น เช่น ผมสลวยสวยขำงามเงา กล่าวถึงแต่ผม แต่หมายความว่างามทั้งตัว

7. การใช้คำถามที่รู้คำตอบดีอยู่แล้ว และไม่ต้องการคำตอบอีก (Rhetoric Question) เช่น ท้าวกุเรปันถามอิเหนาในสารที่ให้ไปช่วยรบในศึกกะหมังกุหนิงว่า

"ถึงไม่เลี้ยงบุษบาเห็นว่าชั่ว แต่เขารู้อยู่ว่าตัวนั้นเป็นพี่
อันท้าวดาหาธิบดี นั้นมิใช่อาหรือว่าไร
มาดแม้นเสียเมืองดาหา จะพลอยอายขายหน้าฤาหาไม่"

8. การกล่าวเย้ยกล่าวประชด (Irony หรือ Sarcasm) เริ่มตั้งแต่ขั้นต้นด้วยการประชด ประชัน เยาะ ไปจนถึงแดกดัน และ เหยียดหยามเป็นขั้นที่สุด แต่มิได้กล่าวตรงๆ มีวิธีการพูดที่ตั้งใจให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายที่แท้จริงเอาเอง เช่น เมื่อประไหมสุหรีรำพันกับอิเหนาเรื่องเกี่ยวกับนางบุษบาว่า

..... สงครามครั้งนี้ไม่ควรเป็น
เพราะลูกเจ้ากรรมทำแค้นขัด จนวิบัติบ้านเมืองได้เคืองเข็ญ
ทั้งทุกข์ทั้งอายไม่วายเว้น เลือดตาจะกระเด็นอยู่เป็นนิจ
มันช่างอาภัพอัปลักษณ์ ไม่ได้พึ่งสำนักแต่สักนิด
ให้ช้ำเสียวงศาสุราฤทธิ์ เจ็บช้ำน้ำจิตเป็นพันไป
นี่หากว่ามีนัดดา ไว้เป็นที่พึ่งพาอาศัย
สังหารศัตรูกู้เวียงชัย ภักดีมีใจช่วยเจ้บแค้น
จึงมิได้เป็นเมืองขึ้นเขา บุญคุณของเจ้าเป็นเหลือแสน
ไม่มีของต้องใจจะตอบแทน ถ้าแม้นบุษบาธิดาเรา
ยังมิได้ให้แก่จรกา จะยกให้เป็นข้าของเจ้า
นึกว่าวิบากกรรมทำเนา ลูกคนหนึ่งเราไม่เสียดาย

(อิเหนา)

9. การกล่าวเท้าความ (Allusion) เป็นการกล่าวอ้างถึงบุคคล สถานที่ เหตุการณ์ที่สำคัญๆ เป็นที่รู้จักกันดีทั่วไป ยกมาประกอบข้อความ เมื่อเอ่ยขึ้นมาก็จะเป็นที่รู้จักและเข้าใจทันที เช่น

ซากเอ๋ยซากศพ อาจเป็นซากนักรบผู้กล้าหาญ
เช่น**ชาวบ้านบางระจัน**ขันรำบาญ กับหมู่ม่านมาประทุษอยุธยา
ไม่เช่นนั้นท่านกวีเช่น**ศรีปราชญ์** นอนอนาถเล่ห์ใบ้ไร้ภาษา
หรือผู้กู้บ้านเมืองเรืองปัญญา อาจมานอนจมถมดินเอย

(พระยาอุปกิตศิลปสาร : รำพึงในป่าช้า)

10. การเรียบเรียงข้อความที่มีเสียงสัมผัส มีดุลแห่งความหมายและน้ำหนัก ของเสียงเท่าเทียมกัน เช่น

ผิดแผกแสกว้าง ไพร่ฟ้าหน้าใส ลูกเจ้าลูกขุน ข้าเศิกข้าเสือ ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว บ่เข้าผู้ลักมักผู้ซ่อน ชั่วช่างผีดีช่างคน

วิภา กงกะนันทน์ (2533: 35) กล่าวว่าโวหารภาพพจน์เป็นศิลปะของการใช้ภาษาอย่างหนึ่ง กล่าวคือ เป็นวิธีการพูดหรือเขียนอย่างหนึ่ง แต่ความหมายเป็นอย่างอื่นบ้าง ให้มีความหมายกำกวม หนักเบา คลุมเครือ หรือเข้มข้นต่างไปบ้าง ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อจะขยายความให้ชัดเจนขึ้นบ้าง หรือเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ ความคิด ความฝัน หรือความรู้ให้กว้างขวางลึกซึ้งมากขึ้น หรือน้อยลงตามภูมิปัญญาของผู้อ่านหรือผู้ฟังบ้าง การที่คนบางคนใช้โวหารภาพพจน์ เป็นเพราะการพูดหรือการเขียนด้วยภาษาตรงไปตรงมา อาจไม่ช่วยให้เกิดผลตามเจตนารมณ์ของเขา โวหารภาพพจน์มีลักษณะต่างๆ พอจะจัดประเภทได้ดังนี้

1. อุปลักษณ์ (Metaphor) เป็นโวหารที่เปรียบเทียบของสองสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องนำมาเปรียบเทียบกันว่าเป็นสิ่งเดียวกันหรือเท่ากันทุกประการ โดยใช้คำว่า “เป็น” “เท่า” “คือ” ในการเปรียบเทียบ เช่น

“ถนนเละ**เป็น**สังขยา”
“หน้าขาว**เป็น**น้ำข้าว”

2. อุปมา (Simile) เป็นโวหารที่เปรียบเทียบของสองสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องนำมาเปรียบกันว่าเหมือนกัน คำที่ผู้ใช้โวหารประเภทนี้ใช้ในการเปรียบเทียบ คือ คำว่า เหมือน คล้าย ดุจ ดูราว กล ประหนึ่ง เพียง ดั่ง ราวกับ เฉก ฯลฯ เช่น

“เรวดี ศรีท้าว วิ่งเร็ว**เหมือน**พายุ”
“สาวิกายิ้มอย่างมีความหมาย **คล้าย**ยิ้มของโมนาลิซ่า”

3. สมพจนัย (Synecdoche) คือ การกล่าวถึงส่วนใดส่วนหนึ่งของส่วนทั้งหมดเพียงบางส่วน แต่ให้มีความหมายครอบคลุมหมดทุกอย่าง เช่น

“เป็นหูเป็นตา” หมายถึง ช่วยดูแลทั้งคน

“ยังมีอีกสิบปากที่เขาต้องหาเลี้ยง” หมายถึง ต้องเลี้ยงดูคนอีกสิบคน

4. นามนัย (Metonymy) การใช้โวหารแบบนี้ คือ การเอ่ยถึงสิ่งหนึ่งแต่ให้มีความหมายเป็นอย่างอื่น มีวิธีการใช้หลายวิธี เช่น

4.1 เอ่ยชื่อคนแต่หมายถึงผลงาน

“ฉันชอบ Beethoven เท่าๆ กับ Mozart” แปลว่าฉันชอบดนตรีของ Beethoven เท่าๆ กับ Mozart

4.2 เอ่ยถึงชื่อสถานที่ แต่หมายถึงคนที่อยู่ที่นั่น

“ไม่มีปฏิกิริยาจากทับแก้ว” หมายถึง ไม่มีปฏิกิริยาจากนักศึกษาหรืออาจารย์ที่มหาวิทยาลัยศิลปากร ณ พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม

5. ปฏิวาทะ (Oxymoron) คือการนำคำที่มีความหมายตรงกันข้ามหรือค้านกันมารวมกันเพื่อให้เกิดคำซึ่งมีความหมายใหม่ หรือมีความหมายที่ให้ความรู้สึกขัดแย้ง หรือเพิ่มน้ำหนักให้แก่ความหมายของคำแรก เช่น

ดี + บ้า = ดีเป็นบ้า (แปลว่า ดีมาก)

น่ารัก + น่าชัง = น่ารักน่าชัง (แปลว่า น่ารักน่าเอ็นดู)

6. ปฏิภาคพจน์ (Paradox) คือ ข้อความที่มีความหมายขัดกัน ไม่ว่าผู้ใช้จะจงใจหรือไม่ก็ตาม เป็นข้อความที่กล่าวถึงสิ่งที่แปลกแต่จริง หรือไม่น่าเป็นไปได้แต่เป็นไปแล้ว เช่น

“ดิฉันแอนตี้การพูดภาษาไทยปนฝรั่ง”

“ยิ่งมีกรรมการมาก งานยิ่งช้า”

7. อาวัตพากย์ (Synesthesia) คือ การใช้คำแทนผลของการสัมผัสที่ผิดไปจากธรรมดา เช่น รส เป็นผลของสัมผัสด้วยลิ้น กลิ่นเป็นผลสัมผัสจากจมูก การใช้โวหารแบบนี้จะใช้ข้อความ เช่น **“รสของความสุข”** โดยปกติความสุขเป็นผลสัมผัสด้วยใจ

8. อติพจน์ (Hyperbole) คือ การพูดเกินความจริงเพื่อเน้นความรู้สึก มิใช่เพื่อหลอกลวง เช่น

“ฉันรักเธอเท่าฟ้า”

“คิดถึงใจจะขาดแล้วเอย”

9. อธิพจน์ (Overstatement) การใช้โวหารแบบนี้คือการพูดหรือการเขียนประหนึ่งโอ้อวด โดยมีเจตนาจะให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังรู้สึกขัน ต่างจาก Hyperbole ที่เจตนา คือ hyperbole มุ่งเน้นความรู้สึกที่จริงจัง ตัวอย่างโวหารอธิพจน์ เช่น

พี่ก็ทรงศักดากล้าหาญ
แต่ข้าวสารเต็มกระบุงยังแบกไหว
ปลาแห้งที่พี่เอาเข้าเผาไฟ
ประเดี๋ยวเคี้ยวเล่นออกเป็นจุณ

(ระเด่นลันได)

10. ปฏิรูปพจน์ (Allusion) เป็นการใช้ข้อความที่ดัดแปลงมาจากข้อความอันเป็นที่รู้จักกันดีอยู่แล้ว เช่น วาทะของนักปราชญ์ กวี หรือสุภาษิต คำพังเพย หรือผลงานของผู้อื่น เช่น

“ฝนจะตก แดดจะออก พระจะสึก หญิงจะคลอดลูก นักศึกษาจะหลับในห้องเรียน ปรากฏการณ์ห้าอย่างนี้ท่านว่าห้ามไม่ได้”

“สหกรณ์ของนักศึกษา โดยนักศึกษา เพื่อนักศึกษา”

11. บุคลาธิษฐาน (Personification) เป็นการใช้ภาษาในลักษณะที่ทำให้ดูเหมือนว่าสรรพสิ่งที่ไม่ใช่คนเป็นคน โดยให้สรรพสิ่งเหล่านั้นแสดงอาการต่างๆ ราวกับเป็นคนบ้าง เช่น พูดได้ ร้องไห้ได้ รู้สึกได้ เช่น

“พะแนงเนื้อยักไหล่”

“เสาไฟฟ้าพูดถึงชายหนุ่มผู้เป็นทายาทโคตรเศรษฐี”

12. อุทาหรณ์ (Analogy) เป็นวิธีเปรียบเทียบเรื่องราว เหตุการณ์หรือความคิดสองอย่างที่ไม่จำเป็นต้องเปรียบกันว่าคล้ายกัน โดยการยกข้อความที่ง่ายต่อการเข้าใจ เปรียบเทียบกับสิ่งที่ผู้เขียน ผู้พูดต้องการจะอธิบาย เช่น

“ความจนเป็นดาบสองคมให้เราเลือกพลิกใช้ คมหนึ่งมันสอนให้เราเจียมตัวรู้จักประมาณตน แต่อีกคมหนึ่งของมันสั่งให้เราทะเยอทะยานหาญเหิม…” (อยู่กับก๋ง หน้า 43)

13. ปฏิปุจฉา (Rhetorical question) เป็นศิลปะของการใช้คำถาม คือ เป็นคำถามที่มิได้คาดหวังคำตอบ ผู้ถามมีเจตนาจะเรียกร้องความสนใจมากกว่าต้องการคำตอบ แต่หากจะมีคำตอบ คำตอบนั้นก็มักจะเป็นคำตอบปฏิเสธ ผู้ที่นิยมใช้โวหารประเภทนี้ คือ นักการเมือง แต่คนทั่วไป กวี และนักประพันธ์ก็ใช้ด้วยเหมือนกัน เช่น

“ขับรถภาษาอะไร อยากตายหรือ”

“ฝนแล้งอย่างนี้ชาวนาชาวไร่จะทำอย่างไรกัน”

จากความหมายของโวหารภาพพจน์ข้างต้น สรุปได้ว่า โวหารภาพพจน์คือถ้อยคำที่เรียบเรียงอย่างใช้โวหาร มีความหมายไม่ตรงตามตัว กำกวม มีความหมายเป็นนัยแฝงอยู่ ซึ่งความหมายที่แฝงอยู่นั้นผู้พูดหรือผู้เขียนต้องการจะสื่อความรู้สึกและความเข้าใจมายังผู้อ่านหรือผู้ฟังให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ทำให้การสื่อสารมีประสิทธิผลที่ชัดเจนมากขึ้นกว่าการใช้ถ้อยคำธรรมดา ทั้งนี้โวหารภาพจน์แบ่งได้หลายชนิดตามความต้องการในการสื่อสาร เช่น โวหารภาพพจน์แบบอุปมา โวหารภาพพจน์แบบอุปลักษณ์ โวหารภาพพจน์แบบนามนัย โวหารภาพพจน์แบบปฏิพจน์หรือปฏิวาทะ เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพลงลูกทุ่ง

ศกุนตลา กะราลัย (2549: 48) ได้วิจัยเรื่อง “การใช้โวหารภาพพจน์ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงไทยลูกทุ่ง : ศึกษาเฉพาะกรณีของราชินีลูกทุ่ง พุ่มพวง ดวงจันทร์” ผลการศึกษาพบว่าการใช้โวหารภาพพจน์สูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์เป็นจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือ การใช้อุปมา และการใช้อุปลักษณ์ตามลำดับ สัญลักษณ์เป็นภาพพจน์ที่ไม่ปรากฏใช้ในเพลงไทยลูกทุ่งพุ่มพวง ดวงจันทร์ นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์โวหารภาพพจน์ยังทำให้ทราบถึงวิถีการดำเนินชีวิตของชาวไทยในชนบท ตลอดจนทราบถึงขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ ค่านิยม และอุปนิสัยต่างๆ ของชาวชนบทที่สะท้อนผ่านมายังบทเพลง

เชษฐา จักรไชย (2535: 160) ได้วิจัยเรื่อง “วิเคราะห์วรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของ “สุรพล สมบัติเจริญ” โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์รูปแบบคำประพันธ์ ด้านฉันทลักษณ์ ท่วงทำนองการแต่ง และเนื้อหาจากวรรณกรรมเพลง จำนวน 146 เพลง และได้พบว่ารูปแบบการประพันธ์จะเป็นกลอนแบบพื้นบ้าน กลอนสุภาพ แต่ละบทจะมีการส่งสัมผัสคล้ายกลอน ซึ่งการสัมผัสที่มีมากที่สุด คือจะมี 7 ลักษณะ แบบเอกบท ทวิบทพิเศษ ตรีบท ทำนองเปลี่ยนจตุบท ด้านการใช้ภาษามีการใช้ภาษาถิ่น ภาษาต่างประเทศ คำอุทาน คำเลียนเสียงธรรมชาติ การเล่นคำ ส่วนทางด้านเนื้อหาจะเน้นเรื่องราวความรักของหนุ่มสาว ปัญหาความเดือดร้อนในครอบครัว เรื่องความเชื่อ ศาสนา โชคชะตาราศี เทพเจ้า บุญกรรม รวมทั้งค่านิยมและขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ

รัชดาภรณ์ ดีพลงาม (2543: 198) ได้วิจัยเรื่อง “วิเคราะห์เนื้อหา กลวิธีการประพันธ์และแนวคิดในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของสมเศียร พานทอง (ชาย เมืองสิงห์)” จำนวน 154 เพลง ผลการวิจัยปรากฏว่าด้านเนื้อหามุ่งเสนอเนื้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตส่วนตัวของสมเศียร พานทอง และเนื้อเรื่องที่เกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ในด้านความรัก ในด้านการประพันธ์ สมเศียร พานทอง เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการสร้างสรรค์ทำนองเพลงให้แปลกใหม่ ใช้ถ้อยคำภาษาอังกฤษมาใช้ในการประพันธ์ ใช้จินตนาการและภาพพจน์ มีการเล่นคำ เอื้อนเสียงเพิ่มความไพเราะ มีการใช้สำนวนไทย ในส่วนของแนวคิดพบว่านำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับโลกทรรศน์ ชีวทรรศน์ ของสมเศียร พานทอง และเสนอแนวคิดเกี่ยวกับธรรมชาติและพฤติกรรมของสตรีทั้งในทางบวกและลบ

อลิสา เลี้ยงรื่นรมณ์ (2549: 73) ได้วิจัยเรื่อง “ลีลาภาษาในเพลงลูกทุ่งของสลา คุณวุฒิ” ผลการศึกษาพบว่า เพลงลูกทุ่งของสลา คุณวุฒิ มีลักษณะการใช้คำดังนี้ คือมีการใช้คำที่สื่ออารมณ์ทุกด้าน ใช้คำสัมผัสทั้งพยัญชนะและสระ เพื่อเพิ่มความไพเราะในบทเพลง ใช้คำซ้ำ ใช้คำซ้อน คำหลาก เพื่อสื่อความหมาย ทั้งความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย มีการใช้คำภาษาถิ่น ใช้คำภาษาต่างประเทศ มีการเขียนคำเลียนเสียงพูด พร้อมทั้งสร้างคำใหม่จากแนวเทียบเดิมที่มีอยู่แล้ว ส่วนลักษณะการใช้ประโยคพบว่ามีการใช้ประโยคบอกเล่า ประโยคคำถาม ประโยคคำสั่ง และประโยคขอร้องหรือชักชวน ส่วนลักษณะการใช้โวหารพบว่า มีการใช้โวหารเปรียบเทียบสรรพสิ่งหลายลักษณะ เช่น อุปมา อุปลักษณ์ สมพจนัย นามนัย บุคลาธิษฐาน ปฏิปุจฉา เป็นต้น ส่วนลักษณะการใช้สำนวน พบว่า มีการใช้สำนวนทั้งสำนวนเก่าและสำนวนใหม่ และจากการศึกษาลักษณะเนื้อหาในเพลงลูกทุ่งของ สลา คุณวุฒิ พบว่า มีลักษณะเนื้อหา 4 ลักษณะคือ เพลงที่เกี่ยวกับความรักและความผิดหวัง เพลงที่เกี่ยวกับความหวังและการรอคอย เพลงที่เกี่ยวกับคติธรรม ภาษิตสอนใจ และเพลงสร้างสรรค์สะท้อนสังคม

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเพลงลูกทุ่งที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าจะนำทฤษฎีบางส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนวนและโวหารภาพพจน์ชนิดต่างๆ มาเป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์สำนวนและโวหารภาพพจน์ในเพลงลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “การศึกษาเชิงวิเคราะห์สำนวนและโวหารภาพพจน์ในเพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์” เป็นการวิจัยเชิงศึกษาวิเคราะห์สำนวนและโวหารภาพพจน์ชนิดต่างๆ ที่ปรากฏในเนื้อเพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์ จำนวน 216 เพลง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2505 จนถึง ปี พ.ศ. 2522 โดยมีรายละเอียดของการวิจัยดังนี้

การคัดเลือกข้อมูล

ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) คือ

1. ศึกษาเพลงไทยลูกทุ่งที่ชาย เมืองสิงห์ประพันธ์เองขับร้องเอง ประพันธ์ให้นักร้องท่านอื่นขับร้อง และมีผู้ประพันธ์ให้ชาย เมืองสิงห์ ขับร้อง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2505 จนถึง ปี พ.ศ. 2522 จำนวน 216 เพลง

2. คัดเลือกจากเพลงที่ได้รับรางวัล และเพลงที่มีชื่อเสียงได้รับการบันทึกแผ่นเสียงมีหลักฐานเป็นที่ปรากฏ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

รวบรวมข้อมูลที่เป็นเพลงไทยลูกทุ่งที่ชาย เมืองสิงห์ประพันธ์เองขับร้องเอง ประพันธ์ให้นักร้องท่านอื่นขับร้อง และมีผู้ประพันธ์ให้ชาย เมืองสิงห์ ขับร้อง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2505 จนถึง ปี พ.ศ. 2522 โดยคัดเลือกจากเพลงที่ได้รับรางวัล และเพลงที่มีชื่อเสียงได้รับการบันทึกแผ่นเสียงมีหลักฐานเป็นที่ปรากฏ จำนวน 216 เพลง ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงรายชื่อเพลงไทยลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์

ที่	ชื่อเพลง	ที่มา
1	เพลงงอนเกินงาม	บริษัท เมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
2	เพลงกุหลาบในมือ	บริษัท เมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
3	เพลงใกล้เกลือกินด่าง	บริษัท เมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
4	เพลงกระแดะกระแด่	บริษัท เมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
5	เพลงกอดแก้กลุ้ม	บริษัท เมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
6	เพลงแก่นแก้ว	บริษัท แกรมมี่โกลด์ จำกัด
7	เพลงกิ่งทองใบหยก	บริษัท อาร์ เอส โปรโมชั่น จำกัด (มหาชน)
8	เพลงกตัญญู	บริษัท แกรมมี่โกลด์ จำกัด
9	เพลงกลับมาเถิดน้อง	บริษัท แกรมมี่โกลด์ จำกัด
10	เพลงกล่อมน้องนอนเปล	บริษัท แกรมมี่โกลด์ จำกัด
11	เพลงกระหายรัก	บริษัท แกรมมี่โกลด์ จำกัด
12	เพลงกาคาบพริก	บริษัท อาร์ เอส โปรโมชั่น จำกัด (มหาชน)
13	เพลงเงินจางนางจาก	บริษัท เมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
14	เพลงขวัญใจวัยรุ่น	บริษัท เมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
15	เพลงเขว	บริษัท เมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
16	เพลงเข็ดแล้วนารี	บริษัท เมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
17	เพลงเขมรตกมัน	บริษัท เมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
18	เพลงขอมดำดิน	บริษัท เมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
19	เพลงแขกผสมโรง	บริษัท เมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
20	เพลงขี้หึง	บริษัท เมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
21	เพลงขมกลืน	บริษัท แกรมมี่โกลด์ จำกัด
22	เพลงเขาพระวิหารที่รัก	บริษัท แกรมมี่โกลด์ จำกัด
23	เพลงคุณนาย	บริษัท เมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
24	เพลงความรักครั้งแรก	บริษัท เมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
25	เพลงคนสวยเอย	บริษัท แกรมมี่โกลด์ จำกัด
26	เพลงคลื่นกระทบฝั่ง	บริษัท แกรมมี่โกลด์ จำกัด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ที่	ชื่อเพลง	ที่มา
27	เพลงจงอางหวงไข่	บริษัท เมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
28	เพลงจับฉ่าย	บริษัท เมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
29	เพลงแจกฟรี	บริษัท เมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
30	เพลงจ้ำจี้จ้ำไช	บริษัท เมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
31	เพลงใจจะขาดแล้วเอย	บริษัท เมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
32	เพลงเจ๊กหมดทุน	บริษัท แกรมมี่โกลด์ จำกัด
33	เพลงจูบไม่หอม	บริษัท แกรมมี่โกลด์ จำกัด
34	เพลงจอมแก่น	บริษัท แกรมมี่โกลด์ จำกัด
35	เพลงจุ๋มจิ๋ม	บริษัท แกรมมี่โกลด์ จำกัด
36	เพลงจ๊ะเอ๋	บริษัท แกรมมี่โกลด์ จำกัด
37	เพลงแจ่มจริงแม่คุณ	บริษัท แกรมมี่โกลด์ จำกัด
38	เพลงจับแพะชนแกะ	บริษัท แกรมมี่โกลด์ จำกัด
39	เพลงจ้ำม่ำ	บริษัท อาร์ เอส โปรโมชั่น จำกัด (มหาชน)
40	เพลงใจเดียว	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
41	เพลงฉันรักเธอ	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
42	เพลงชีช้ำกล่ำปลี	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
43	เพลงชะทิงนองนอย	บริษัท อาร์ เอส โปรโมชั่น จำกัด (มหาชน)
44	เพลงชายสามโบสถ์	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
45	เพลงช่างข้าเถอะ	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
46	เพลงชมสวน	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
47	เพลงชักหน้าไม่ถึงหลัง	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
48	เพลงชาวนาสามัคคี	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
49	เพลงซื่อจนเซ่อ	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
50	เพลงญวนเหลือเข็ญ	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
51	เพลงญี่ปุ่นมาแล้ว	บริษัท แกรมมี่โกลด์ จำกัด
52	เพลงหญิงหม้าย	บริษัท อาร์ เอส โปรโมชั่น จำกัด (มหาชน)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ที่	ชื่อเพลง	ที่มา
53	เพลงดีแตก	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
54	เพลงดำแต่นอกในผ่องแผ้วนพคุณ	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
55	เพลงดาวหาง	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
56	เพลงดอกเอื้อง	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
57	เพลงเตะฝุ่น	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
58	เพลงตบหัวลูบหลัง	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
59	เพลงตำราปราบผี	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
60	เพลงตื่นเถิดชาวไทย	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
61	เพลงตำรวจครับ	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
62	เพลงติ๊งต่าง	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
63	เพลงตุ๊กตาจ๋า	บริษัท อาร์ เอส โปรโมชั่น จำกัด (มหาชน)
64	เพลงตัดหางปล่อยวัด	บริษัทแกรมมี่โกลด์ จำกัด
65	เพลงทำบุญร่วมชาติ	บริษัท อาร์ เอส โปรโมชั่น จำกัด (มหาชน)
66	เพลงท่าดีทีเหลว	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
67	เพลงโทนปะโทนๆ	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
68	เพลงเทพีคอกควาย	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
69	เพลงท้องอยากปากหิว	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
70	เพลงไทยต้องสู้	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
71	เพลงไทยรักไทย	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
72	เพลงไทยคู่ฟ้า	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
73	เพลงไทยคือกัน	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
74	เพลงทุกข์ร้อยแปด	บริษัท อาร์ เอส โปรโมชั่น จำกัด (มหาชน)
75	เพลงทำบุญทำทาน	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
76	เพลงน้ำพริกถ้วยเก่า	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
77	เพลงหนามยอกอก	บริษัทแกรมมี่โกลด์ จำกัด
78	เพลงน้องจ๋าลาก่อน	บริษัทแกรมมี่โกลด์ จำกัด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ที่	ชื่อเพลง	ที่มา
79	เพลงเนื้อหอม	บริษัทแกรมมี่โกลด์ จำกัด
80	เพลงนักรบไทยแลนด์	บริษัทแกรมมี่โกลด์ จำกัด
81	เพลงน่าฟัด	บริษัทแกรมมี่โกลด์ จำกัด
82	เพลงหนุ่มบ้านเหนือ	บริษัทแกรมมี่โกลด์ จำกัด
83	เพลงหนุ่มหน้ามน	บริษัทแกรมมี่โกลด์ จำกัด
84	เพลงหนูจ๋า	บริษัทแกรมมี่โกลด์ จำกัด
85	เพลงน้ำนิ่งไหลลึก	บริษัท อาร์ เอส โปรโมชั่น จำกัด (มหาชน)
86	เพลงหนุ่มปักษ์ใต้	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
87	เพลงน่าดู	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
88	เพลงนาวาสวรรค์	บริษัท อาร์ เอส โปรโมชั่น จำกัด (มหาชน)
89	เพลงน้องรักนักร้อง	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
90	เพลงหน้าชื่นตาบาน	บริษัทแกรมมี่โกลด์ จำกัด
91	เพลงนิ่มเนื้อนวลนาง	บริษัทแกรมมี่โกลด์ จำกัด
92	เพลงนกกระยาง	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
93	เพลงบ้านนอกบอกรัก	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
94	เพลงเบื่อๆ อยากๆ	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
95	เพลงบ้านเรือนเคียงกัน	บริษัท อาร์ เอส โปรโมชั่น จำกัด (มหาชน)
96	เพลงเบื่อผู้หญิง	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
97	เพลงบางกอก	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
98	เพลงบวชให้แม่	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
99	เพลงเบื่อแล้วทิ้ง	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
100	เพลงบัลลังก์รัก	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
101	เพลงบักโกรก	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
102	เพลงเป็นงั้นไป	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
103	เพลงผีเข้าผีออก	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
104	เพลงผมไม่มีเวลารักคุณ	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ที่	ชื่อเพลง	ที่มา
105	เพลงผะอืดผะอม	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
106	เพลงฝนตกบ้านน้องฟ้าร้องบ้านพี่	บริษัท อาร์ เอส โปรโมชั่น จำกัด (มหาชน)
107	เพลงฝรั่งขี้นก	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
108	เพลงพาร์ทเนอร์ที่รัก	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
109	เพลงพี่ไปหลายวัน	บริษัท อาร์ เอส โปรโมชั่น จำกัด (มหาชน)
110	เพลงเพื่อนเราเผาเรือน	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
111	เพลงพ่อหม้ายลูกติด	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
112	เพลงเพื่อประชาธิปไตย	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
113	เพลงเพื่อมาตุภูมิ	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
114	เพลงพระมหากรุณาธิคุณ	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
115	เพลงพระบารมีล้นฟ้า	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
116	เพลงพม่าขี้เมา	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
117	เพลงพ่อลูกอ่อน	บริษัท อาร์ เอส โปรโมชั่น จำกัด (มหาชน)
118	เพลงพระรถ	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
119	เพลงพ่อพระภูมิพล	บริษัทแกรมมี่โกลด์ จำกัด
120	เพลงพิมพา	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
121	เพลงพ่อแก่แม่เฒ่า	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
122	เพลงพบแล้วคนสวย	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
123	เพลงแฟชั่นมีชู้	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
124	เพลงแฟนประจำ	บริษัท อาร์ เอส โปรโมชั่น จำกัด (มหาชน)
125	เพลงเมียพี่มีชู้	บริษัท อาร์ เอส โปรโมชั่น จำกัด (มหาชน)
126	เพลงมือที่สาม	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
127	เพลงไม่เป็นไรลืมเสียเถิด	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
128	เพลงแหม่มจ๋า	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
129	เพลงเมียจ๋า	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
130	เพลงแม่ยก	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ที่	ชื่อเพลง	ที่มา
131	เพลงแม่นกประหลอดท้องลาย	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
132	เพลงแม่ผักตบในตม	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
133	เพลงแม่ทูนหัว	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
134	เพลงเมียสองต้องห้าม	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
135	เพลงแม่ตาหวาน	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
136	เพลงมั่วซอง	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
137	เพลงโมทนาสาธุ	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
138	เพลงแม่ผิวพม่านัยน์ตาแขก	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
139	เพลงแม่ตั๊กแตนตำใจ	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
140	เพลงแม่ดอกไม้เพลง	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
141	เพลงมันส์พะยะค่ะ	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
142	เพลงแม้วกำสรวล	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
143	เพลงแม่ปั๊มทรยศ	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
144	เพลงมะลิแรกแย้ม	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
145	เพลงมอญซ่อนผ้า	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
146	เพลงหมีกินผึ้ง	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
147	เพลงแม่สื่อแม่ชัก	บริษัท อาร์ เอส โปรโมชั่น จำกัด (มหาชน)
148	เพลงมอดกัดไม้	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
149	เพลงแม่ผักปอด	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
150	เพลงแม่ขวัญเรือน	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
151	เพลงเมรี	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
152	เพลงมาลัยดอกรัก	บริษัท อาร์ เอส โปรโมชั่น จำกัด (มหาชน)
153	เพลงมาลัยลอยวน	บริษัทแกรมมี่โกลด์ จำกัด
154	เพลงมาลัยน้ำใจ	บริษัท อาร์ เอส โปรโมชั่น จำกัด (มหาชน)
155	เพลงมันยกร่อง	บริษัทแกรมมี่โกลด์ จำกัด
156	เพลงแม่ขนตางอน	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ที่	ชื่อเพลง	ที่มา
157	เพลงแม่ปั๊กเป้าพองลม	บริษัทแกรมมี่โกลด์ จำกัด
158	เพลงมหาชนก	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
159	เพลงมนต์เมืองสิงห์	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
160	เพลงแม่พวงมาลัย	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
161	เพลงแม่ยอดยาหยี	บริษัท อาร์ เอส โปรโมชั่น จำกัด (มหาชน)
162	เพลงยิ้มไม่ออก	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
163	เพลงเย้ยฟ้าท้าดิน	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
164	เพลงอย่าไว้ใจทางอย่าวางใจคน	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
165	เพลงหยิกแกมหยอก	บริษัท อาร์ เอส โปรโมชั่น จำกัด (มหาชน)
166	เพลงโรคขาดอาหาร	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
167	เพลงเรารักเมืองไทย	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
168	เพลงรบไม่มีเวลาพัก	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
169	เพลงรอหน่อยน้องจ๋า	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
170	เพลงรวยรักเหลือเกิน	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
171	เพลงรอหน่อยน้องติ๋ม	บริษัท อาร์ เอส โปรโมชั่น จำกัด (มหาชน)
172	เพลงเรือล่มในหนอง	บริษัท อาร์ เอส โปรโมชั่น จำกัด (มหาชน)
173	เพลงเรือพ่วง	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
174	เพลงลูกเขาเมียใคร	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
175	เพลงลูกทุ่งมาราธอน	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
176	เพลงลาวตกรถ	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
177	เพลงเล็บมือนาง	บริษัท อาร์ เอส โปรโมชั่น จำกัด (มหาชน)
178	เพลงลูกสาวใครหนอ	บริษัท อาร์ เอส โปรโมชั่น จำกัด (มหาชน)
179	เพลงลิเกหลงโรง	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
180	เพลงหวานตา	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
181	เพลงวันทอง	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
182	เพลงวาสนาข้าน้อย	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ที่	ชื่อเพลง	ที่มา
183	เพลงวันของพี่	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
184	เพลงสามวันเป็นขี้เป็ด	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
185	เพลงสะบักสะบอม	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
186	เพลงสุนัขไม่มีเจ้าของ	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
187	เพลงสาวสวนยาง	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
188	เพลงสุดแสนเสียดาย	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
189	เพลงสถานีรวมรัก	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
190	เพลงเสียทองท่วมหัวเสียตัวไม่ยอม	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
191	เพลงเศรษฐีอนาถา	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
192	เพลงสามกำบาท	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
193	เพลงสละชีพเพื่อชาติ	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
194	เพลงเสียงสั่งจากแนวหน้า	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
195	เพลงเศรษฐกิจตกสะเก็ด	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
196	เพลงเสน่ห์นางไพร	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
197	เพลงสาวเมืองสิงห์	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
198	เพลงสุกก่อนห่าม	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
199	เพลงสีไพร	บริษัทแกรมมี่โกลด์ จำกัด
200	เพลงสิบห้าหยกๆ	บริษัท อาร์ เอส โปรโมชั่น จำกัด (มหาชน)
201	เพลงสงสาร	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
202	เพลงสาวฮิปปี้	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
203	เพลงเสียงจากลูกเสือ	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
204	เพลงสี่เหล่ารำลึก	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
205	เพลงหอมนอกหวานใน	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
206	เพลงหอมหน่อย	บริษัท อาร์ เอส โปรโมชั่น จำกัด (มหาชน)
207	เพลงเอ๊ะแปลกแฮะ	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
208	เพลงอย่าให้เรารวยบ้างก็แล้วกัน	บริษัทเมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ที่	ชื่อเพลง	ที่มา
209	เพลงโอ้ชีวิตคิดไฉน	บริษัท เมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
210	เพลงอิหลักอิเหลื่อ	บริษัท เมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
211	เพลงอิสลามที่รัก	บริษัท เมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
212	เพลงอมยิ้ม	บริษัท เมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
213	เพลงอกหนุ่มกลุ้มนัก	บริษัท เมโทรแผ่นเสียง-เทป (1981) จำกัด
214	เพลงเอกา	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด
215	เพลงอกอุ่น	บริษัท แกรมมี่โกลด์ จำกัด
216	เพลงสกุณา	บริษัทห้างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ (1968) จำกัด

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิจัย

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เกณฑ์การวิเคราะห์สำนวนและโวหารภาพพจน์ที่ปรากฏในเพลงไทยลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ที่ผู้วิจัยกำหนดดังต่อไปนี้

1. สำนวน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ความหมายของสำนวน โดยศึกษาเฉพาะสำนวนเก่าที่ใช้กันมาตั้งแต่อดีต ส่วนสำนวนใหม่ไม่นำมาศึกษาวิเคราะห์ โดยอาศัยแนวทางของราชบัณฑิตยสถาน (2546) และ สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541)

2. โวหารภาพพจน์ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์การใช้โวหารภาพพจน์ชนิดต่างๆ ตามแนวของ วิภา กงกะนันท์ (2533: 35-55) ซึ่งจำแนกโวหารภาพพจน์ออกเป็นชนิดต่างๆ ดังนี้

1. โวหารภาพพจน์แบบอุปมา (simile)
2. โวหารภาพพจน์แบบอุปลักษณ์ (Metaphor)
3. โวหารภาพพจน์แบบนามนัย (Metonymy)
4. โวหารภาพพจน์แบบปฏิพจน์หรือปฏิวาทะ (Oxymoron)
5. โวหารภาพพจน์แบบปฏิทรรศน์หรือปฏิภาคพจน์ (Paradox)
6. โวหารภาพพจน์แบบอาวัตพากย์ (Synesthesia)

7. โวหารภาพพจน์แบบอติพจน์ (Hyperbole)
8. โวหารภาพพจน์แบบอธิพจน์ (Over Statement)
9. โวหารภาพพจน์แบบสมพจนัย (Synecdoche)
10. โวหารภาพพจน์แบบอ้างถึงหรือปฏิรูปพจน์ (Allusion)
11. โวหารภาพพจน์แบบบุคลาธิษฐาน (Personification)
12. โวหารภาพพจน์แบบอุทาหรณ์ (Analogy)
13. โวหารภาพพจน์แบบปฏิปุจฉา (Rhetorical question)

โวหารภาพพจน์เหล่านี้มีผู้วิจัยได้อธิบายรายละเอียดไว้ในบทที่ 2 หน้า 20 – 27

การสร้างเกณฑ์ที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์การวิเคราะห์สำนวนและโวหารภาพพจน์ในเพลงไทยลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์สำนวนและโวหารภาพพจน์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเกณฑ์การวิเคราะห์สำนวนและโวหารภาพพจน์ในเพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์

2. นำเกณฑ์การวิเคราะห์สำนวนและโวหารภาพพจน์ในเพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์ ที่ได้ไปรับคำปรึกษา และคำแนะนำจากประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ และรองประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ ได้แก่ รศ. ชลอ รอดลอย และ รศ. สิริวรรณ นันทจันทูล

3. นำเกณฑ์การวิเคราะห์สำนวนและโวหารภาพพจน์ที่เตรียมไว้ ไปวิเคราะห์เพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์ จำนวน 216 เพลง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์เพลงไทยลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ จำนวน 216 เพลง ตามแนวทางการวิเคราะห์สำนวนและโวหารภาพพจน์ที่ได้สรุปจากเอกสาร และจัดหมวดหมู่ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. สรุปผล และเสนอผลการวิเคราะห์แบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาเชิงวิเคราะห์สำนวนและโวหารภาพพจน์ในเพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้สำนวนและโวหารภาพพจน์ที่ปรากฏในบทเพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์ ซึ่งผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนคือ เกณฑ์การวิเคราะห์ความหมายของสำนวน ของ สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541) และ ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ซึ่งได้ให้ความหมายของสำนวน ไว้ว่า ถ้อยคำที่เรียบเรียง, โวหาร, ถ้อยคำหรือข้อความที่กล่าวสืบต่อกันมาช้านานแล้ว มีความหมายไม่ตรงตามตัวหรือมีความหมายอื่นแฝงอยู่ และเกณฑ์การวิเคราะห์โวหารภาพพจน์ของ วิภา กงกะนันท์ (2533: 39) ซึ่งได้ให้ความหมายของภาษาภาพพจน์ว่า ภาพพจน์ (figures of speech) หมายถึงศิลปะของการใช้ภาษาอย่างหนึ่ง กล่าวคือ เป็นวิธีการพูดหรือเขียนอย่างหนึ่ง แต่ความหมายเป็นอย่างอื่นบ้าง ให้มีความหมายกำกวม หนักเบา คลุมเครือ หรือเข้มข้นต่างไปบ้าง ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อจะขยายความให้ชัดเจนขึ้นบ้าง หรือเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความคิด ความฝัน หรือความรู้ให้กว้างขวางลึกซึ้งมากขึ้น หรือน้อยลงตามภูมิปัญญาของผู้อ่านหรือผู้ฟังบ้าง การที่คนบางคนใช้โวหารภาพพจน์เป็นเพราะการพูดหรือการเขียนด้วยภาษาตรงไปตรงมาอาจไม่ช่วยให้เกิดผลตามเจตนารมณ์ของเขา

ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน คือ ผลการวิเคราะห์การใช้สำนวนในเพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์ และ ผลการวิเคราะห์การใช้โวหารภาพพจน์ในเพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาการใช้สำนวนในเพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์ ผลการวิจัยพบสำนวน ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

"...ลูกสาวคนเดียวขอปองข้องเกี่ยวขี้เหนียวเหลือเกิน จะขึ้นเป็นเงินเหลือเกินช่างแชเชือน นั่ง**ดีดลูกคิด**โธ่ทำบิดๆเบือนๆ น้ำใจขวัญเรือนน้องกลัวจะเปื้อนด้วยน้ำตา..."

(เพลงเรือล่มในหนอง)

จากเนื้อเพลงเรือล่มในหนองในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน "ดีดลูกคิด" เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน "ดีดลูกคิด" ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 409) ให้ความหมายไว้ว่า คำนวณผลได้ผลเสียหรือกำไรขาดทุนอย่างละเอียด กล่าวคือ ถ้าหากผู้ใดมีลูกสาวคนเดียวก็ย่อมจะต้องมีทั้งความหวงและห่วงลูกสาว ใครจะมาสู่ขอก็ต้องมีหลักฐานมั่นคง มีเงินมีทองที่จะสามารถมาเลี้ยงดูลูกสาวได้ อีกทั้งค่าสินสอดในการสู่ขอก็ต้องมีราคาแพง ทั้งนี้ก็เพราะมีลูกสาวคนเดียว ยิ่งไปกว่านั้นถ้าหากลูกสาวหน้าตาดี ผู้เป็นพ่อแม่ก็ต้องคัดสรรบุคคลที่เหมาะสมมากที่สุด

ตัวอย่างที่ 2

" ...โอ้แม่**กาคาบพริก** อย่าตุกติกเลยขวัญตา ตัวจะดำก็หามีใจต่ำช้าใจดำเมื่อไร ขอจับจองเป็นคู่ครองสักคนได้ไหม รีบตอบไวๆ จะได้หาเงินทองไปแต่งงาน..."

(เพลงกาบพริก)

จากเนื้อเพลงกาคาบพริกในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน "กาคาบพริก" เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจน ได้อารมณ์ความรู้สึกมากขึ้น สำนวน "กาคาบพริก" ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 108) ให้ความหมายไว้ว่า ลักษณะของคนผิวดำแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าสีแดง กล่าวคือเนื้อหาของเพลงท่อนนี้กล่าวถึงผู้หญิงที่แต่งตัวไม่เหมาะสม ผิวสีดำแต่แต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีที่ฉูดฉาดตัดกับสีผิว แต่อย่างไรก็ตามการแต่งกายเป็นเพียงรูปลักษณ์ภายนอกของแต่ละคนเท่านั้น อีกทั้งการแต่งกายไม่ใช่สิ่งที่กำหนดว่าคนเราจะดีหรือเลว สำคัญที่ความงดงามภายในจิตใจมากกว่า ถึงแม้จะแต่งกายไม่เหมาะสม ไม่หรูหราในสายตาคนทั่วไป แต่ความดีที่อยู่ภายในจิตใจของผู้หญิงก็ครองใจผู้ชายมาหลายยุคหลายสมัยแล้ว

ตัวอย่างที่ 3

“…ใจชายเหมือนดัง**ลูกไก่ในกำมือ** ถ้าน้องเล่นไม่ซื่อผลลัพธ์ก็คือพี่ช้ำ…”

(เพลงกุหลาบในมือ)

จากเนื้อเพลงกุหลาบในมือในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “ลูกไก่ในกำมือ” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “ลูกไก่ในกำมือ” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 1021) ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง ผู้ที่ตกอยู่ภายใต้อำนาจ ไม่มีทางหนีหรือทางต่อสู้ได้ ในที่นี้หมายถึงผู้ชายที่หลงรักผู้หญิง และยอมทำทุกอย่างเพื่อเธอได้ ผู้ชายก็เปรียบเป็นลูกไก่ในกำมือของผู้หญิง

ตัวอย่างที่ 4

“…**ใกล้เกลือกินด่าง**อย่าให้เขาถางเขาถาก พี่จึงออกปากฝากรัก แม่ทรามวัย แม่ขนตางอนล่ะแม่อย่าค้อนตาขวาง **ใกล้เกลือกินด่าง**ให้โง่ทำไม…”

(เพลงใกล้เกลือกินด่าง)

จากเนื้อเพลงใกล้เกลือกินด่างในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “ใกล้เกลือกินด่าง” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “ใกล้เกลือกินด่าง” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 58) ให้ความหมายไว้ว่า ที่ดีอยู่ใกล้ไม่ถือเอา ในเพลงนี้ผู้ชายต้องการบอกผู้หญิงว่าให้รักคนใกล้ตัวดีกว่ารักคนอื่นที่ไม่รู้นิสัยใจคอ อาจทำให้เสียใจได้ในภายหลัง

ตัวอย่างที่ 5

“…ลองเป็น**เตี้ยอุ้มค่อม** ลองเป็นขอมดำดิน ใครเป็นเจ้าหนี้เจ้าสินก็อย่าพึ่งสิ้นศรัทธา…”

(เพลงขอมดำดิน)

จากเนื้อเพลงขอมดำดินในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “เตี้ยอุ้มค่อม” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “เตี้ยอุ้มค่อม” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 477) ให้ความหมายไว้ว่า คนที่มีฐานะต่ำต้อยยากจน แต่รับภาระเลี้ยงดูคนที่มีฐานะเช่นตนอีก

กล่าวคือในที่นี้ ชาย เมืองสิงห์ นั้นทำวงดนตรีและมีลูกวงหลายคน เมื่อวงดนตรีไม่ประสบความสำเร็จ และไม่มีรายได้ ก็ต้องรับผิดชอบลูกน้องในวง ทั้งๆ ที่ตัวเองก็ยังเอาตัวไม่รอด

ตัวอย่างที่ 6

"...โอ๊ย **ฮ้อแร็ด**แท้ กระแดะกระแด่ทำสารแนดีดดิ้น อีตอนจะไปดูทำเหมือนไก่จะบิน อีตอนเธอมาทำซู่ซ่าน่ากิน เดี๋ยวนี้มาสิ้นสายสวาทขาดหาย..."

(เพลงกระแดะกระแด่)

จากเนื้อเพลงกระแดะกระแด่ในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน "ฮ้อแร็ด" เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน "ฮ้อแร็ด" สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 695) ให้ความหมายไว้ว่า ดีมาก แต่ในเพลงนี้เป็นการประชดประชันผู้หญิงที่ประพฤติตนไม่เหมาะสม ไม่ได้เป็นการชมว่าดีตามความหมายของสำนวนแต่อย่างใด

ตัวอย่างที่ 7

"...ขอสู้ให้**หัวชนฝา** เพราะข้ามันขอมดำดิน..."

(เพลงขอมดำดิน)

จากเนื้อเพลงขอมดำดินในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน "หัวชนฝา" เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน "หัวชนฝา" สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 625) ให้ความหมายไว้ว่า สู้ไม่ถอย สู้จนถึงที่สุด กล่าวคือในเพลงนี้ ชาย เมืองสิงห์ ต้องสู้ชีวิตในหลายด้านๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านครอบครัว การทำวงดนตรีให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งต้องอาศัยความอดทนในทุกเรื่อง

ตัวอย่างที่ 8

"...ทุกวันแขกก็ต้องเดินมาเคาะห้องทวงหนี้แหวๆ ผ่อนส่งเป็นรายวัน **เก็บเบี้ยใต้ถุนร้านอีแร้แท้แต้**..."

(เพลงแขกผสมโรง)

จากเนื้อเพลงแขกผสมโรงในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “เก็บเบี้ยใต้ถุนร้าน” และสำนวน “อีแร้แท้แต่” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “เก็บเบี้ยใต้ถุนร้าน” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 44) ให้ความหมายไว้ว่า ทำงานชนิดที่ได้เงินเล็กน้อยก็เอา และสำนวน “อีแร้แท้แต่” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 677) ให้ความหมายไว้ว่า ทำท่าสะบัดสะบิ้ง ซึ่งเนื้อหาในเพลงนี้กล่าวถึงการซื้อของผ่อนส่งกับแขก พอถึงเวลาที่แขกจะมาเก็บเงิน ก็ต้องรีบทำงานทุกชนิดเพื่อหาเงิน และจะทำท่าทางสะบัดสะบิ้ง ไม่อยากจ่ายเงินให้กับแขกที่มาทวงหนี้

ตัวอย่างที่ 9

“...เป็น**แม่ยก**หรือแม่ยายให้สักครู่ ช่วยชื่นชู เปิดประตูรับเถอะคุณนาย...”

(เพลงคุณนาย)

จากเนื้อเพลงคุณนายในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “แม่ยก” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “แม่ยก” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 877) ให้ความหมายไว้ว่า หญิงที่อุปถัมภ์พระเอกลิเกและนายวงดนตรีลูกทุ่ง ซึ่งในเพลงคุณนายนั้น ชาย เมืองสิงห์ ต้องการสื่อให้รู้ว่านักร้องก็ต้องการคนที่จะมาอุปถัมภ์ค้ำชู แต่อาจไม่ใช่เรื่องเงินทองเสมอไป เพียงแต่ความรักที่แฟนเพลงมีให้ ก็เป็นสิ่งที่สร้างกำลังใจในการทำงานของนักร้อง

ตัวอย่างที่ 10

“...**ไก่แก่ๆ หรือแม่ปลาช่อน** น้ำพริกปลาเจ่า ล่ะปลาร้าเงินผ่อน ตุ่มมังกรแถมแจก...”

(เพลงแจกฟรี)

จากเนื้อเพลงแจกฟรีในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “ไก่แก่แม่ปลาช่อน” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “ไก่แก่แม่ปลาช่อน” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 64)ให้ความหมายไว้ว่า มากไปด้วยเล่ห์เหลี่ยมมารยาต่างๆ ซึ่งเนื้อหาในเพลงแจกฟรีนั้น ทำให้เห็นภาพการนำของมาแจกฟรีหลายอย่าง แม้แต่ภรรยาก็นำมาแจก เพราะภรรยามีลักษณะการประพฤติตนที่ไม่เหมาะสม

ตัวอย่างที่ 11

“…จ่ายเช็คเด้งบึ๋งบึ๋ง เงินแสงเงินหมึ่ง**หายเข้ากลีบเมฆ** อู๋แต่แบงค์กงเต๊กใบใหญ่ ใบเล็ก และใบบิล…”

(เพลงเจ๊กหมดทุน)

จากเนื้อเพลงเจ๊กหมดทุนในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “หายเข้ากลีบเมฆ” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “หายเข้ากลีบเมฆ” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 638)ให้ความหมายไว้ว่า สูญหายไป ซึ่งเนื้อหาในเพลงนี้กล่าวถึงชาวจีนที่เข้ามาอยู่ในเมืองไทย และทำธุรกิจในเมืองไทย แต่ไม่ประสบความสำเร็จ ทำให้เงินทองหมดไป จึงกลายเป็น “เจ๊กหมดทุน”

ตัวอย่างที่ 12

“…คำคนประณามชาย**สามโบสถ์**ทรามชั่วช้าสามานย์ ประณามหญิงทรามว่าผ่าน เป็นคนจัณฑาลไม่หวังคบพา…”

(เพลงชายสามโบสถ์)

จากเนื้อเพลงชายสามโบสถ์ในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “ชายสามโบสถ์” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “ชายสามโบสถ์” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 163) ให้ความหมายไว้ว่า บวชเป็นพระสามครั้ง คือบวชแล้วสึกถึงสามหน ซึ่งการบวชถึงสามครั้งนั้นในความคิดของคนไทยถือว่าเป็นเรื่องที่ไม่ดี

ตัวอย่างที่ 13

“เซ่อเสียจนซื่ออีกทั้งยังดื้อเกินไป น่าเวทนาน้ำตาตกในริทำ**หน้าใหญ่**จึงได้เจอดี”

(เพลงแม่สื่อแม่ชัก)

จากเนื้อเพลงแม่สื่อแม่ชักในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “หน้าใหญ่” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “หน้าใหญ่” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 1249) ให้ความหมายไว้ว่า มีใจกว้าง ซึ่งสอดคล้องกับเนื้อหาของเพลงนี้ คือ ในเพลงนี้กล่าวถึง

ผู้หญิงที่ทำตัวเป็นแม่สื่อแม่ชัก คือจะทำอะไรก็ตาม ก็เป็นคนจัดการไปหมดทุกเรื่อง

ตัวอย่างที่ 14

“…ได้เจอะกันมิทันไรดูฝังจิตฝังใจ**ชักใย**ด่วนจี๋ เมื่อไม่ได้ตัว**วัวพันหลัก**แล้วซี รู้ตัวตอนที่**ดีแตก**น่าแปลกใจ…”

(เพลงแม่สื่อแม่ชัก)

จากเนื้อเพลงแม่สื่อแม่ชักในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “ชักใย” สำนวน “วัวพันหลัก” และ สำนวน “ดีแตก” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “ชักใย” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 354) ให้ความหมายไว้ว่า บงการอยู่เบื้องหลัง สำนวน “วัวพันหลัก” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 533) ให้ความหมายไว้ว่า วกหรือย้อนเรื่องให้กลับไปพัวพันหรือตกอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ก่อตั้งเรื่อง และสำนวน “ดีแตก” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 179) ให้ความหมายไว้ว่า ทำดีแล้วกลับทำเสีย กล่าวคือ แม่สื่อเป็นผู้ดำเนินการในการหาคู่ และดำเนินการทุกอย่างเองเสียหมด แต่สุดท้ายแม่สื่อก็ตกเป็นเจ้าสาวเสียเอง

ตัวอย่างที่ 15

“…ถึงแม้น้องจะถือหน้าไพ่เหนือ แต่ตังเก็งพี่เหลือเหมือน**ใกล้เกลือกินด่าง**…”

(เพลงลูกสาวใครหนอ)

จากเนื้อเพลงลูกสาวใครหนอในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “ใกล้เกลือกินด่าง” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “ใกล้เกลือกินด่าง”
สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541 : 58) ให้ความหมายไว้ว่า ที่ดีอยู่ใกล้ไม่ถือเอา ซึ่งในเนื้อหาของเพลงผู้ชายต้องการบอกให้ผู้หญิงรู้ว่า รักคนที่อยู่ใกล้ตัวดีกว่า จะได้ไม่เสียใจในภายหลัง

ตัวอย่างที่ 16

“…ระวังหัวใจผู้ชายพายเรือ รูปงามใจทรามดั่งเสือ ระวังนะ**เกลือเป็นหนอน**
เปลี่ยนแปลง…”

(เพลงหญิงหม้าย)

จากเนื้อเพลงหญิงหม้ายในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน“เกลือเป็นหนอน” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “เกลือเป็นหนอน” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 48) ให้ความหมายไว้ว่า คนในบ้านเองทำเรื่องไม่ดีขึ้น กล่าวคือ เนื้อหาของเพลงนี้ ผู้ชายกล่าวตักเตือนผู้หญิงว่า อย่าหลงไว้ใจคนที่รูปร่างหน้าตาดี และเพียงรู้จักไม่นานก็อย่าคิดว่าคุ้นเคยเป็นคนกันเอง และไว้วางใจได้ เพราะเกลืออาจจะเป็นหนอนได้

ตัวอย่างที่ 17

“…หญิงหม้ายผัวไกลเรือนเหย้า **น้ำพริกถ้วยเก่า**เขาเบื่อเชยชม…”

(เพลงหญิงหม้าย)

จากเนื้อเพลงหญิงหม้ายในท่อนนี้ปรากฏการใช้สำนวน “น้ำพริกถ้วยเก่า” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “น้ำพริกถ้วยเก่า” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 127) ให้ความหมายไว้ว่า อยู่กับเมียคนเดิม ซึ่งในเนื้อหาเพลงนี้ กล่าวว่าคนที่เป็นหญิงหม้าย เปรียบเป็นน้ำพริกถ้วยเก่า ที่ผู้ชายไม่ต้องการ และเบื่อหน่าย

ตัวอย่างที่ 18

“…แม่บัวแรกบานอย่าให้คอยนานนักนะนวลน้อง **เรือล่มในหนอง**แล้วทองจะไม่หน่ายหนีช่วยบอกแม่นะเชื่อใจแล้วจะได้ดี…”

(เพลงเรือล่มในหนอง)

จากเนื้อเพลงเรือล่มในหนองในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “เรือล่มในหนอง” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “เรือล่มในหนอง” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 974) ให้ความหมายไว้ว่า คนในเครือญาติแต่งงานกันทำให้ทรัพย์มรดกไม่ตกไปอยู่กับผู้อื่น แต่ในเนื้อหาของเพลงนี้ผู้ชายและผู้หญิงไม่ได้เป็นญาติกัน แต่เป็นคนที่สนิทสนมคุ้นเคยกัน ถ้าแต่งงานกันได้ก็จะเป็นสิ่งที่ดี เพราะความใกล้ชิดสนิทสนม จะทำให้คนทั้งคู่มีความรักและความเข้าใจกัน ทำให้ชีวิตคู่มีความสุข แสดงให้เห็นว่ามีการใช้สำนวนเปลี่ยนไปจากเดิม คือ มีความหมายกว้างออก

ตัวอย่างที่ 19

“…พี่กลัวจะถูกเขาลวงพี่ถึงได้ห่วงจอมขวัญ เขา**หว่านพืชใครๆ ก็ต้องหวังผล** แต่ชายสิจนจ๊นจนก็ต้องจำทนหนาวสั่น…”

(เพลงหยิกแกมหยอก)

จากเนื้อเพลงหยิกแกมหยอกในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “หว่านพืชใครๆ ก็ต้องหวังผล” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น อีกทั้งในสำนวนนี้มีการแทรกคำเข้าไป เพื่อให้สอดคล้องกับเรื่องราวที่นำเสนอ สำนวน “หว่านพืชหวังผล” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 1277) ให้ความหมายไว้ว่า ให้ผลประโยชน์แก่ผู้อื่น เพื่อหวังผลตอบแทน ซึ่งเนื้อหาในเพลงนี้ เป็นการเตือนผู้หญิงให้ทราบว่าถึงแม้ผู้ชายยอมทำทุกสิ่งทุกอย่างให้ได้ แต่ก็ไม่ควรไว้วางใจ เพราะคนเราหว่านพืชก็ย่อมที่หวังผลตอบแทนเสมอ

ตัวอย่างที่ 20

“…อย่าทำตุกติกแกล้งหยิกแกมหยอก ทำ**หน้าไหว้หลังหลอก**แกล้งย้อนยอกพัลวัน ทุกค่ำเช้าได้กินข้าวร่วมชาม มาร่วมทำบุญกรวดน้ำให้พบแต่ความสุขสันต์…”

(เพลงหยิกแกมหยอก)

จากเนื้อเพลงหยิกแกมหยอกในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “หน้าไหว้หลังหลอก” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “หน้าไหว้หลังหลอก” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 1249) ให้ความหมายไว้ว่า ต่อหน้าทำเป็นดี แต่พอลับหลังก็นินทาหาทางทำร้าย แต่ในเพลงนี้ ความหมายของสำนวนนี้ไม่ได้เป็นไปตามความหมายข้างต้น แต่สื่อให้เห็นถึงความไม่นอนของผู้หญิง เปลี่ยนแปลงความรู้สึกได้ วันนี้อาจจะบอกว่ารัก แต่พรุ่งนี้อาจจะลืมแล้วก็ได้ ซึ่งการใช้สำนวนในลักษณะนี้ มีการเปลี่ยนแปลงความหมายของสำนวน คือ เป็นไปในลักษณะ ความหมายกว้างออก

ตัวอย่างที่ 21

“...เมียพี่มีชู้วงการเขารู้กันดี เขาไม่ปราณีนักร้องอย่างพี่บุญน้อย มัวร้องเพลงเพลิน คู่รักเลยเหินลมลอย **ผีซ้ำด้ำพลอย**สงสารพี่หน่อยนะกานดา...”

(เพลงมาลัยน้ำใจ)

จากเนื้อเพลงมาลัยน้ำใจในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “ผีซ้ำด้ำพลอย” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “ผีซ้ำด้ำพลอย” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 366) ให้ความหมายไว้ว่า เมื่อถึงคราวเคราะห์แล้ว ผีอาจบันดาลให้เกิดโทษขึ้นได้ ซึ่งในเนื้อเพลงนี้หมายถึง การประสบปัญหาต่างๆ ในชีวิตของ ชาย เมืองสิงห์ เช่น ปัญหาครอบครัวที่ภรรยามีชู้ ทำให้รู้สึกว่าทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตมีแต่ความเลวร้าย และขอความเห็นใจจากแฟนเพลงให้สงสารและเมตตา

ตัวอย่างที่ 22

“...เมียพี่มีชู้ชาวบ้านรู้หรือเปล่า ไม่เคยรู้ข่าวแพร่งพราย ผู้หญิงผู้หญังนี่ช่างกระไร ชอบเปลี่ยนสไตน์**ไวไฟ**สิ้นดี...”

(เพลงเมียพี่มีชู้)

จากเนื้อเพลงเมียพี่มีชู้ในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “ไวไฟ” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “ไวไฟ” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 543) ให้ความหมายไว้ว่า ไว, รวดเร็ว ซึ่งเพลงนี้กล่าวถึงความประพฤติที่ไม่เหมาะสมของผู้หญิงในเรื่องของการแต่งตัว การคบหาผู้ชาย ตลอดจนกิริยาท่าทางต่างๆ ที่แสดงออกมาของผู้หญิง คือเป็นลักษณะของผู้หญิงที่ไม่รักนวลสงวนตัว แม้จะมีสามีแล้วก็ตาม เมื่อเห็นผู้ชายอื่นก็เข้าไปตีสนิทผูกสัมพันธ์ได้อย่างรวดเร็ว เหมือนสิ่งของที่ไวไฟ เมื่อถูกไฟลุกเผาไหม้ก็จะเป็นตัวนำเชื้อไฟได้ดีทำให้ไฟลุกไหม้ได้อย่างรวดเร็ว

ตัวอย่างที่ 23

"...**หอกหลาวที่ข้างแคร่** ไม่แพ้นะคำพังเพย **ถ่มน้ำลายรดฟ้า**จะเปื้อนหน้าใครเอ่ย ลักลอกบอกเตือนเฉยๆ น้องเอย น้องเอ๊ย น้องญวน..."

(เพลงญวนเหลือเข็ญ)

จากเนื้อเพลงญวนเหลือเข็ญในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน "หอกหลาวที่ข้างแคร่" และสำนวน "ถ่มน้ำลายรดฟ้า" เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน "หอกข้างแคร่" สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 620) ให้ความหมายไว้ว่า ศัตรูอยู่ข้างตัว และ สำนวน "ถ่มน้ำลายรดฟ้า" สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 245) ให้ความหมายไว้ว่า ประทุษร้ายสิ่งที่อยู่เหนือตนแล้ว ตนกลับจะต้องได้รับผลร้ายเอง คือ ในเพลงญวนเหลือเข็ญ กล่าวถึง ชาวไทยตักเตือนชาวญวนที่เข้ามาอยู่ที่เมืองไทยว่า อย่าตั้งตัวเป็นศัตรูกับคนไทย และถ้าชาวญวนคิดจะทำสิ่งที่ไม่ดีกับคนไทย คนที่จะได้รับผลการกระทำนั้นก็คือชาวญวน

ตัวอย่างที่ 24

"...ให้**เรือมันล่มในหนอง** เงินทองมันบ่ไปไหน ญี่ปุ่นบันไซ ญี่ปุ่นเกินไป มันอั๊กลี่ เสียนี่กระไร..."

(เพลงญี่ปุ่นมาแล้ว)

จากเนื้อเพลงญี่ปุ่นมาแล้วในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน "เรือล่มในหนอง" เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน "เรือล่มในหนอง" ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 974) ให้ความหมายไว้ว่า คนในเครือญาติแต่งงานกันทำให้ทรัพย์มรดกไม่ตกไปอยู่กับผู้อื่น แต่ในที่นี้หมายถึง การตักเตือนคนไทยว่าอย่าไปซื้อสินค้าของชาวญี่ปุ่นเพราะราคาแพง ทำให้เงินรั่วไหลออกนอกประเทศ และให้คนไทยกลับมาซื้อสินค้าของคนไทยด้วยกันเอง เพราะจะทำให้เงินทองไม่รั่วไหลออกนอกประเทศ ทำให้เศรษฐกิจประเทศไทยดีขึ้น แสดงให้เห็นว่าการใช้สำนวน "เรือล่มในหนอง" ในเพลงนี้ ความหมายของสำนวนมีลักษณะความหมายกว้างออก

ตัวอย่างที่ 25

“…ตกเป็นซ้ำเหมาะระอา ทำผิดตำตาประสาคนเลว หมดความหมายอานอับอายตายดีกว่าแข่งวาสนาหรือก็พา**คว้าน้ำเหลว**…”

(เพลงเตะฝุ่น)

จากเนื้อเพลงเตะฝุ่นในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “คว้าน้ำเหลว” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “คว้าน้ำเหลว” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 108) ให้ความหมายไว้ว่า ไม่ได้อะไรเลย ซึ่งเนื้อหาของเพลงนี้สะท้อนให้เห็นความอับจนหนทางในทุกเรื่อง คือทำอะไรก็ไม่ประสบความสำเร็จ เหมือนกับการหยิบน้ำด้วยมือ น้ำย่อมไหลออกจากมือหมด ไม่เหลืออะไรเลย

ตัวอย่างที่ 26

“…ใช่**ตบหัวแล้วลูบหลัง** คู่รักคู่ชังทะเลาะกันจังไม่อายชาวบ้าน โอ้เมียจ๋าอย่ามาท้าทำก๋ากั่น ตบกันทุกวันพี่อายชาวบ้านชาวเมือง…”

(เพลงตบหัวลูบหลัง)

จากเนื้อเพลงตบหัวลูบหลังในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “ตบหัวแล้วลูบหลัง” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และมีการเพิ่มคำในสำนวน สำนวน “ตบหัวลูบหลัง” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 424) ให้ความหมายไว้ว่า ทำหรือพูดให้กระทบกระเทือนใจในตอนแรก แล้วกลับพูดปลอบใจในภายหลัง ซึ่งเนื้อหาของเพลงกล่าวถึง การทะเลาะวิวาทกันของสามีภรรยาคู่หนึ่ง ซึ่งสามีทำร้ายร่างกายภรรยาแล้ว ก็กลับมาพูดเอาอกเอาใจในตอนหลัง

ตัวอย่างที่ 27

“…พวก**ผีไม่มีศาล**ส่วนมากสันดานเห็นแก่ตัว…”

(เพลงตำราปราบผี)

จากเนื้อเพลงตำราปราบผีในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “ผีไม่มีศาล” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “ผีไม่มีศาล” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 367) ให้ความหมายไว้ว่า ไม่มีบ้านเรือนอยู่ ซึ่งในเพลงนี้กล่าวถึงคนที่ชอบอาศัยอยู่กับผู้อื่น ไม่มีบ้านเรือนเป็นของตนเอง ค่ำที่ไหนก็นอนที่นั่น

ตัวอย่างที่ 28

“...เห็นหน้าเธอปะเลอะปะเต๋อปะติดปะตาม ตะกละตะกรามงุ่มง่ามเสน่หา **ท่าดีทีเหลว** สงสารไอ้เป๋วบ้างเถิดหนา ชาตินี้ชาติหน้าอยากเป็นขี้ข้าจอมขวัญ...”

(เพลงท่าดีทีเหลว)

จากเนื้อเพลงท่าดีทีเหลวในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “ท่าดีทีเหลว” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “ท่าดีทีเหลว” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 522) ให้ความหมายไว้ว่า ท่าทางดีแต่ทำอะไรไม่ได้เรื่อง ซึ่งในเพลงนี้ผู้ชายต้องการที่จะบอกกับผู้หญิงว่า ถึงแม้ว่าจะเป็นคนที่ทำอะไรไม่ได้เรื่อง แต่ก็จะรักและคอยดูแลเธอเหมือนขี้ข้าที่เฝ้าดูแลเจ้านาย

ตัวอย่างที่ 29

“...ผู้หญิงล่ะผู้หญังอีกเยอะ อย่าเซอะขอให้เอาใจใส่ ผู้หญิงล่ะผู้หญังอีกแยะ **จับแพะชนแกะ**ยังได้...”

(เพลงโทนป๊ะโทนๆ)

จากเนื้อเพลงโทนป๊ะโทนๆ ในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “จับแพะชนแกะ” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “จับแพะชนแกะ” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 302) ให้ความหมายไว้ว่า ทำอย่างขอไปที ไม่ได้อย่างนี้ก็เอาอย่างนั้นเพื่อให้ลุล่วงไป ซึ่งเนื้อหาในเพลงนี้กล่าวถึงผู้หญิงว่ามีมากมาย ถึงแม้ผิดหวังจากผู้หญิงคนหนึ่งก็สามารถหาผู้หญิงคนอื่นมาทดแทนกันได้

ตัวอย่างที่ 30

"...รักไม่เป็น รักไม่ทน รักไม่ลง ต้องนอนเท้งเต้งชะโมงเท่งโมง **หนามยอกหนามบ่ง** งมโข่งทำไมเมีย..."

(เพลงโทนป๊ะโทนๆ)

จากเนื้อเพลงโทนป๊ะโทนๆ ในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน "หนามยอกเอาหนามบ่ง" เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน "หนามยอกเอาหนามบ่ง" ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 250) ให้ความหมายไว้ว่า ตอบโต้หรือแก้ด้วยวิธีเดียวกัน กล่าวคือ เนื้อหาของเพลงนั้นกล่าวถึงความประพฤติที่ไม่เหมาะสมของภรรยา คือหลายใจ รักผู้ชายหลายคน และทำให้สามีเบื่อหน่าย อยากที่จะหาใครสักคนมาแทนที่ภรรยาซึ่งเป็นการตอบโต้ด้วยวิธีเดียวกัน

ตัวอย่างที่ 31

"...**หัวเดียวกระเทียมลีบ ปากกัดตีนถีบ สู้ยิบตา**ด้วยวาสนาข้าน้อย ข้าพลอยน้อยใจ..."

(เพลงวาสนาข้าน้อย)

จากเนื้อเพลงวาสนาข้าน้อยในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน "หัวเดียวกระเทียมลีบ" สำนวน "ปากกัดตีนถีบ" และสำนวน "สู้ยิบตา" เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน "หัวเดียวกระเทียมลีบ" สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 625) ให้ความหมายไว้ว่า ตัวคนเดียว, โดดเดี่ยว, ไม่มีญาติพี่น้อง สำนวน "ปากกัดตีนถีบ" สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 236) ให้ความหมายไว้ว่า มานะบากบั่นทำงานอย่างไม่คิดถึงความเหนื่อยยาก และสำนวน "สู้ยิบตา" สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 584)ให้ความหมายไว้ว่า สู้จนถึงที่สุด ซึ่งทั้งสามสำนวนข้างต้น เป็นสำนวนที่มีความหมายไปในทางการดิ้นรนต่อสู้ เพื่อให้มีชีวิตที่ดีกว่า เพราะชาย เมืองสิงห์ ถึงแม้จะอยู่ตัวคนเดียว สู้ชีวิตเพียงลำพัง อีกทั้งวาสนาน้อย เกิดมาไม่ร่ำรวย จึงต้องขวนขวายเพื่อให้มีชีวิตที่ดีขึ้น อีกทั้งพยายามทำทุกสิ่งเพื่อให้สมหวังในความรัก

ตัวอย่างที่ 32

"...ผมเคยพ่ายแพ้มาแล้วหลายครั้ง **ชักหน้าไม่ถึงหลัง**มาตั้งหลายหน นอนกอดไหเหล้าเมามาย ไม่อายผู้คน ทุรายทุรนกังวลวุ่นวาย..."

(เพลงชักหน้าไม่ถึงหลัง)

จากเนื้อเพลงชักหน้าไม่ถึงหลังในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน "ชักหน้าไม่ถึงหลัง" เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน "ชักหน้าไม่ถึงหลัง" สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 160) ให้ความหมายไว้ว่า หน้ากับหลังไม่บรรจบกันได้พอดี กล่าวคือ เนื้อหาของเพลงนี้สะท้อนให้เห็นชีวิตของชาย เมืองสิงห์ ที่บางครั้งเงินทองก็ไม่เพียงพอที่จะใช้จ่ายให้ได้ตลอดเดือน ชักหน้าไม่ถึงหลังอยู่หลายครั้ง

ตัวอย่างที่ 33

"...อยาก**ตั้งศาลเตี้ย**เมียมาร ขึ้นศาลเพียงตากลัวๆ กล้าๆ พะว้าพะวัง..."

(เพลงชักหน้าไม่ถึงหลัง)

จากเนื้อเพลงชักหน้าไม่ถึงหลังในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน "ตั้งศาลเตี้ย" เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน "ตั้งศาลเตี้ย" หรือ "ปลูกศาลเตี้ยชำระความ" สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 329) ให้ความหมายไว้ว่า ใช้อำนาจพิจารณาตัดสินผิดถูกเอาเอง กล่าวคือเนื้อหาในเพลงนี้ ผู้ที่เป็นภรรยาประพฤติตนไม่เหมาะสม คบหาผู้ชายหลายคน จึงทำให้สามีอยากปลูกศาลเตี้ยเพื่อชำระความ คือตัดสินเอาความผิดกับภรรยาด้วยตนเอง เพื่อที่จะได้เลิกร้างกัน และไม่คบหากันอีกต่อไป

ตัวอย่างที่ 34

"..อยากไปรถไฟ หรือไปกับสายการบิน เหาะเหินเดินดิน เล่นลิ้นลวดลาย จะไปขึ้นช้างหรือจะไปนั่งหลังม้า เด้งหลังเด้งหน้าหรือเกี่ยวหญ้าให้วัวควาย จะอยู่ภาคกลาง อีสานเหนือหรือใต้ **ฮ้อแร็ด** สุรุ่ยสุร่าย ไปเลยไป ตัดหางปล่อยวัด.."

(เพลงตัดหางปล่อยวัด)

จากเนื้อเพลงตัดหางปล่อยวัดในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “ฮ้อแร็ด” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “ฮ้อแร็ด” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 695) ให้ความหมายไว้ว่า ดีมาก กล่าวคือในเนื้อเพลงนี้ หมายถึง การใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือยมาก และการกระทำที่ไม่เหมาะสมของภรรยา สำนวนนี้ สามีต้องการประชดประชันภรรยา จึงเลือกใช้สำนวน “ฮ้อแร็ด” แต่ในความเป็นจริงสามีไม่พอใจภรรยาอย่างมาก

ตัวอย่างที่ 35

“…เบื่อมุ้งเก่าเข้ามุ้งใหม่ เอาไงเอากัน **กรวดน้ำคว่ำขัน** พบกันชาติเดียว…”

(เพลงตัดหางปล่อยวัด)

จากเนื้อเพลงตัดหางปล่อยวัดในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “กรวดน้ำคว่ำขัน” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “กรวดน้ำคว่ำขัน” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 14) ให้ความหมายไว้ว่า ตัดขาด ไม่คบหาสมาคม กล่าวคือ เนื้อเพลงนี้ผู้ที่เป็นสามีเบื่อการกระทำที่ไม่สมควรของภรรยา จึงตัดขาด และอยากที่จะเลิกร้างกันไป ไม่เกี่ยวข้องอีก

ตัวอย่างที่ 36

“…ที่รักของคนอื่น ขอให้สดชื่นเถิดนะพุ่มพวง **กระดี่ได้น้ำ**ได้ท่าน้องจ๋าจงรีบตักตวง ขอให้ไปเป็นเมียหลวง ชะห่วงจริงเอย เชิญเลยน้อง…”

(เพลงจับแพะชนแกะ)

จากเนื้อเพลงจับแพะชนแกะในท่อนนี้ปรากฏการใช้สำนวน “กระดี่ได้น้ำ” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “กระดี่ได้น้ำ” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 325) ให้ความหมายไว้ว่า แสดงกิริยาดีดดิ้นร่าเริง ซึ่งเนื้อหาของเพลงนี้ กล่าวถึงผู้หญิงที่อยากจะมีคู่ครองที่ร่ำรวย รูปร่างหน้าตาดี และเมื่อสมหวังจึงทำกิริยาอาการเหมือนกระดี่ได้น้ำ ซึ่งจะมีอาการสดชื่น รื่นรมย์

ตัวอย่างที่ 37

“อาชีพลิเก มุมหักหันเห เก้ๆ กังๆ โด่งเด่น โด่งดัง แม่ยกหนุนหลังก็ค่อยยังชั่ว ครูพักรักจำพยายามตั้งตัว **อย่าเห็นกงจักรเป็นดอกบัว รักดีหามจั่ว รักชั่วหามเสา**”

(เพลงลิเกหลงโรง)

จากเนื้อเพลงลิเกหลงโรงในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “อย่าเห็นกงจักรเป็นดอกบัว” และ สำนวน “รักดีหามจั่ว รักชั่วหามเสา” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “อย่าเห็นกงจักรเป็นดอกบัว” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 645) ให้ความหมายไว้ว่า เห็นสิ่งที่ไม่ดีเป็นดี เห็นผิดเป็นชอบ และสำนวน “รักดีหามจั่ว รักชั่วหามเสา” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 472) ให้ความหมายไว้ว่า คนที่ทำตัวดี มีวิชาความรู้ ย่อมจะได้ทำงานเบา แต่คนที่ทำตัวไม่ดี ไม่มีความรู้ ย่อมจะต้องทำงานหนัก ซึ่งทั้งสองสำนวนที่ปรากฏในเพลงนี้ ผู้แต่งเพลงต้องการจะสื่อว่าคนที่มีอาชีพลิเก เมื่อโด่งดัง มีชื่อเสียงก็ให้ประพฤติตัวให้ดี อย่าลืมตัว อย่าเห็นผิดเป็นชอบ และต้องหมั่นฝึกฝนอย่างหนัก จึงจะชำนาญ และต่อไปภายหน้าเมื่อฝึกจนชำนาญแล้วก็นำไปใช้ในทางทำมาหากินได้ ไม่ต้องไปทำงานหนัก หรือ อาชีพอื่นที่ลำบากกว่าการเป็นลิเก

ตัวอย่างที่ 38

“...แม่เอวบางน้องเอยสำอางอ้อยอิ่ง แม่ยอดหญิงอย่าทำเย่อหยิ่งเลยหนอ หากงามงอน **เล่นตัว**ให้วอนละก็ อีกหน่อยเถิดหนอชะโอละพ่อต้องทิ้งงอน...”

(เพลงหมีกินผึ้ง)

จากเนื้อเพลงหมีกินผึ้งในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “เล่นตัว” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “เล่นตัว” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2546: 520) ให้ความหมายไว้ว่า ทำกิริยาเป็นทีว่าไม่ชอบ ซึ่งตามความหมายของสำนวนนี้หมายถึงผู้หญิงที่มีลักษณะหวงตัว ไม่ยอมที่จะตกลงปลงใจกับใครง่ายๆ ถึงแม้จะมีความรู้สึกว่ารัก และชอบมากเพียงใดก็ตาม แต่บางครั้งการที่เป็นผู้หญิงก็จะรักนวลสงวนตัว ถึงแม้จะเป็นที่หมายปองของชาย แต่ในเนื้อเพลงหมีกินผึ้งนี้ สำนวน “เล่นตัว” หมายถึงการที่ผู้หญิงทำท่าทางโกรธ และไม่ยอมคืนดีกับผู้ชาย ผู้ชายจึงต้องตามง้องอนอยู่ตลอดเวลา

ตัวอย่างที่ 39

“...เกิดเป็นไทยไว้ลายศักดิ์ศรีจนชีวีวาย แผ่นดินไทยลูกไทยหลานไทยคู่ฟ้า ยิ่งยงด้วยกลยุทธ ดังครุฑ เสือ สิงห์สง่า เข้มแหลมคมหยาดเลือดชโลมพื้นหล้า สู้ขาดใจถ้าใครล้ำหน้าไม่มีคำว่าลูกไทย**ตาขาว**...”

(เพลงไทยต้องสู้)

จากเนื้อเพลงไทยต้องสู้ในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “ตาขาว” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “ตาขาว” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 215) ให้ความหมายไว้ว่า ขี้ขลาด ซึ่งในเพลงนี้ กล่าวว่าคนไทยนั้น หากมีผู้มารุกรานประเทศไทย ก็จะสู้ไม่ถอย และไม่ขลาดกลัว

ตัวอย่างที่ 40

“...อยากจะมีเมียใหม่ทนไม่ได้แล้วญาติพี่น้อง สบตาแทบทุกวัน เงินหมื่นเงินพันล่ะนับวันจะพร่อง ชัก**ใจแตก อีลุ่ยฉุยแฉก**แหลกเหลวกันใหญ่ ทิ้งลูกผัวไว้ไม่เคยเหลียวมอง...”

(เพลงน้ำพริกถ้วยเก่า)

จากเนื้อเพลงน้ำพริกถ้วยเก่าในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “ใจแตก” และ สำนวน “อีลุ่ยฉุยแฉก” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “ใจแตก” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 329 –330) ให้ความหมายไว้ว่า ประพฤติไปตามที่ตนนิยมในทางที่ผิดหรือนอกโอวาทจนเคยตัว และสำนวน “อีลุ่ยฉุยแฉก” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 677) ให้ความหมายว่า สุรุ่ยสุร่าย กล่าวคือ เนื้อเพลงนี้ภรรยาประพฤติตนไม่เหมาะสม อีกทั้งยังใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ไม่เอาใจใส่ดูแลครอบครัว

ตัวอย่างที่ 41

"...**น้ำพริกถ้วยเก่า** นานเหม็นเฉ่าเก่ากินไม่สมปอง เปรี้ยวเผ็ดหวานมันเค็ม ใครอยากจะเล็ม จืดไม่รับรอง เบื่อจะตายต้องขอบ๊ายบายทีเถิด ขี้เกียจซื้อยาคุมกำเนิดเพราะเธอไม่อยากมีท้อง..."

(เพลงน้ำพริกถ้วยเก่า)

จากเนื้อเพลงน้ำพริกถ้วยเก่าในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน "น้ำพริกถ้วยเก่า" เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน "น้ำพริกถ้วยเก่า" หรือ "กินน้ำพริกถ้วยเก่า" ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 127) ให้ความหมายไว้ว่า อยู่กับเมียคนเดิม ซึ่งในเนื้อหาเพลงนี้ กล่าวว่าผู้หญิงซึ่งเป็นภรรยาที่ประพฤติตนไม่เหมาะสม เปรียบเหมือนน้ำพริกถ้วยเก่า ที่ผู้ชายไม่ต้องการ และเบื่อหน่าย

ตัวอย่างที่ 42

"...ถ้าหากพี่ได้แต่งงาน จะขอดื่มน้ำผึ้งพระจันทร์ **ข้าวใหม่ปลามัน**ล่ะไม่มีวันจืดจาง..."

(เพลงหนุ่มบ้านเหนือ)

จากเนื้อเพลงหนุ่มบ้านเหนือในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน "ข้าวใหม่ปลามัน" เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน "ข้าวใหม่ปลามัน" ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 187) ให้ความหมายไว้ว่า อะไรที่เป็นของใหม่ก็ถือว่าดี นิยมเรียกช่วงที่แต่งงานกันใหม่ๆ จากเนื้อเพลงข้างต้นจะเห็นว่าคนที่ได้แต่งงานกันใหม่ๆ ทุกสิ่งทุกอย่างก็ดูสวยงาม และมีความสุข

ตัวอย่างที่ 43

"...ถ้าไม่ได้**ตกถังข้าวสาร** ไม่รับประทานเพราะไม่มีเวลา..."

(เพลงผมไม่มีเวลารักคุณ)

จากเนื้อเพลงผมไม่มีเวลารักคุณในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “ตกถังข้าวสาร” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “ตกถังข้าวสาร” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 1251) ให้ความหมายไว้ว่า ผู้ชายที่มีฐานะไม่ค่อยดี ได้แต่งงานกับผู้หญิงที่ร่ำรวย กล่าวคือเนื้อหาของเพลงนี้ ผู้ชายต้องการจะบอกให้ผู้หญิงรู้ว่า ถ้าผู้หญิงร่ำรวย มีเงินมีทอง ผู้ชายก็จะยอมแต่งงานด้วย แต่ถ้ายากจน ก็จะไม่ขอข้องเกี่ยว เป็นคำพูดที่ผู้ชายต้องการประชดประชันผู้หญิง เพราะตนเองเคยถูกผู้หญิงดูถูกว่าจน และมองข้าม จึงพูดกระทบกระเทียบเพื่อให้ผู้หญิงนั้นเข้าใจว่าตนเองมีความรู้สึกอย่างไร

ตัวอย่างที่ 44

“...เรื่องของเมียผัวอย่าได้กลัวเลยเข้าใจผิด หนักน้อยเบานิดถึงใครทำผิดอภัยกันได้ แต่ **มือที่สาม** ที่เข้ามายุ่งนี่สิมันร้าย ครอบครัวแตกแยกสลาย แผนการแม่ยายชู้ชายหรือเมีย...”

(เพลงมือที่สาม)

จากเนื้อเพลงมือที่สามในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “มือที่สาม” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “มือที่สาม” ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 866) ให้ความหมายไว้ว่า บุคคลฝ่ายที่สาม ที่ไม่ใช่คู่กรณี แต่สอดเข้ามาเกี่ยวข้องในชีวิตของผู้อื่น กล่าวคือ เนื้อหาของเพลงนี้ เป็นการกล่าวถึงเรื่องภายในครอบครัว ที่มีปัญหากันระหว่างสามีภรรยา แต่มีผู้อื่นเข้ามาเกี่ยวข้อง ทั้งๆ ที่ไม่ใช่เรื่องของตน จึงทำให้ครอบครัวแตกแยก

ตัวอย่างที่ 45

“...น้ำตาผัวตก ถูก**มัดมือชก** เพียงกึ่งยกจมคว่ำ ฆ่าพี่ได้ลงคอ ไม่ตายพี่ก็ชีช้ำ หนามรักตำหัวใจ ไม่เป็นไรลืมเสียเถิด...”

(เพลงไม่เป็นไรลืมเสียเถิด)

จากเนื้อเพลงไม่เป็นไรลืมเสียเถิดในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “มัดมือชก” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้นสำนวน “มัดมือชก” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 851) ให้ความหมายไว้ว่า บังคับหรือใช้วิธีการใดๆ ให้อีกฝ่ายตกอยู่ในฐานะจำยอม กล่าวคือเนื้อหาของเพลงนี้ ผู้ชายถูกผู้หญิงทิ้งไปอย่างไม่ไม่ไยดี คือทิ้งทั้งตนเองและลูกไว้

สำนวน “มัดมือชก” ในเพลงนี้ สื่อความหมายของเพลงโดยทำให้เห็นว่าผู้หญิงทำให้ผู้ชายเสียใจด้วยการประพฤติตนที่ไม่เหมาะสม ทิ้งสามีและลูกไป จึงทำให้ผู้ที่เป็นสามีนั้นตกอยู่ในภาวะที่จำยอม คือยอมให้ภรรยานั้นจากไป เพราะไม่มีทางที่จะดึงรั้งไว้ได้ อีกทั้งมีภาระที่จะต้องเลี้ยงดูลูก ซึ่งถือเป็นความรับผิดชอบที่จะหลีกเลี่ยงไม่ได้

ตัวอย่างที่ 46

“..เดือนลับยังกลับมาใหม่ แต่ดวงใจแม่ไปลับไม่กลับมามอง ใครเล่าเขา**เป่าหู**น้อง ช่างไม่ไตร่ไม่ตรอง ช่างไม่มองเหตุผลต้นปลาย..”

(เพลงเมียจ๋า)

จากเนื้อเพลงเมียจ๋าในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “เป่าหู” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “เป่าหู” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 713) ให้ความหมายไว้ว่า พูดให้เข้าหูบ่อยๆ เพื่อให้เชื่อ กล่าวคือเนื้อหาในเพลงนี้กล่าวถึง ผู้หญิงที่ทอดทิ้งผู้ชายไปอย่างไม่ไยดี และไม่มีทางที่จะกลับมา ผู้ชายจึงตัดพ้อว่า เหตุที่เป็นเช่นนี้ เป็นเพราะตัวเธอเอง หรือมีใครคอยยุยงให้เธอเปลี่ยนใจ

ตัวอย่างที่ 47

“…ผักตบหญ้าวาแค่มีค่าประจำบึง เธอก็เป็นดอกไม้หนึ่ง ดังพลับพลึงสวยประจำป่า แจกันลายทองต้องการเสียบน้องชั่วครู่ชั่วคราว เขาเด็ดเจ้าทิ้ง**กินน้ำตา** พี่จะ**ใส่ตะกร้าล้างคาว**…”

(เพลงแม่ผักตบในตม)

จากเนื้อเพลงแม่ผักตบในตมในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “กินน้ำตา” และ สำนวน “ใส่ตะกร้าล้างคาว” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “กินน้ำตา” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 37) ให้ความหมายไว้ว่า ร้องไห้เศร้าโศก และสำนวน “ใส่ตะกร้าล้างคาว” หรือ “ใส่ตะกร้าล้างน้ำ” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 600) ให้ความหมายไว้ว่า ทำให้หมดราคี ทำให้หมดมลทิน ลบล้างอะไรที่เสียไป ให้กลับดีขึ้นมาใหม่ กล่าวคือ เนื้อหาของเพลงแม่ผักตบในตมนี้ ผู้ชายแสดงความเห็นอกเห็นใจผู้หญิง และไม่อยากให้เศร้าเสียใจอีก

ต่อไป ขอเพียงกลับมา พี่ก็ยังจะรอและรักเธอเหมือนเดิมไม่เปลี่ยนแปลง และอะไรที่เสียไปแล้วก็ให้เสียไป พี่นี้จะล้างมลทินให้เธอเอง

ตัวอย่างที่ 48

"...บุญพี่น้อยถนอมทะนุ น้องไม่บรรลุจุดหมาย จะให้ทำดียิ่งไปกว่านี้พี่ก็จนใจ **ดีมันแตก** แหลกสลาย ไปเถอะไปสาธุไปดี..."

(เพลงโมทนาสาธุ)

จากเนื้อเพลงโมทนาสาธุในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน "ดีมันแตก" เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน "ดีแตก" สง่า (2541: 179) ให้ความหมายไว้ว่า ทำดีแล้วกลับทำเสีย กล่าวคือเนื้อหาของเพลงนี้นั้น ผู้ชายเคยรัก และเอาใจใส่ผู้หญิงอย่างดีมาโดยตลอด แต่ผู้หญิงกลับประพฤติตนไม่เหมาะสม จึงทำให้ผู้ชายทนทำความดีไม่ไหว จึงต้องปล่อยให้ดีแตก เลิกคบหากันไปในที่สุด

ตัวอย่างที่ 49

"...จะให้นินทา**สาวไส้สู่กา**มันก็ไม่ดี อโหสิกรรมกันเพียงนี้ สาธุไปดีไปดีนะน้อง..."

(เพลงโมทนาสาธุ)

จากเนื้อเพลงโมทนาสาธุในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน "สาวไส้สู่กา" เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน "สาวไส้ให้กากิน" สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 568) ให้ความหมายไว้ว่า เอาความลับมาแฉเปิดเผย ให้คนทั้งหลายรู้เรื่อง โดยที่ตนเองไม่ได้ประโยชน์อะไรเลย กล่าวคือเนื้อหาของเพลงกล่าวว่า หากเป็นสามีภรรยากันแล้วไม่สามารถอยู่ร่วมกันได้ ก็ขอให้จากไปด้วยดี อย่าเที่ยวเอาเรื่องภายในครอบครัวไปบอกเล่าให้อื่นฟัง เพราะนอกจากไม่เกิดประโยชน์แล้วยังอับอายขายหน้าอีกด้วย

ตัวอย่างที่ 50

“…ยกมือไหว้พระสุดสิ้นกันนะ สาธุ สาธุ อยู่ก็ร้ายไปอย่างพายุ บ้าบิ่นประทุโผงผาง **กรวดน้ำคว่ำขัน** เราร่วมบุญกันมาแค่ครึ่งทาง…”

(เพลงโมทนาสาธุ)

จากเนื้อเพลงโมทนาสาธุในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “กรวดน้ำคว่ำขัน” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “กรวดน้ำคว่ำขัน” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 14) ให้ความหมายไว้ว่า ตัดขาด ไม่คบหาสมาคม กล่าวคือ เนื้อเพลงนี้ผู้ที่เป็นสามีเบื่อการกระทำที่ไม่สมควรของภรรยา จึงตัดขาด และอยากที่จะเลิกร้างไปไม่เกี่ยวข้องกันอีกต่อไป

ตัวอย่างที่ 51

“…หลงรักเธอหมดใจ ถึงเธอจะไม่**ปลดแอก** แม่ผิวพม่านัยน์ตาแขก ฉันแทบจะแบกขึ้นบ่า ฉันหลงเธอเป็นบ้าบอจริงมั๊ยแม่ช่อชบา…”

(เพลงแม่ผิวพม่านัยน์ตาแขก)

จากเนื้อเพลงแม่ผิวพม่านัยน์ตาแขกในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “ปลดแอก” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน“ปลดแอก” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 675) ให้ความหมายไว้ว่า ทำให้พ้นอำนาจจากการกดขี่ ทำให้เป็นอิสระ กล่าวคือ เนื้อหาของเพลงนั้น กล่าวถึงผู้ชายที่หลงรักผู้หญิง และจะยินดีทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อเธอ ถึงแม้ว่าการกระทำนั้นจะยากเพียงใด หรือหนักหนาแค่ไหน และถึงแม้เธอจะ “ปลดแอก” หรือไม่ต้องการให้ทำสิ่งใดให้เธอแล้วก็ตาม แต่ด้วยความรักที่มีให้อย่างมากมาย ถึงอย่างไรก็จะยอมทำเพื่อเธอทุกอย่างตลอดไป

ตัวอย่างที่ 52

“..ชะโอแม่ปั๊มทรยศไปเติมให้รถของใคร รถพี่มันเอียน จะต้องขอเปลี่ยนเป็นรถใช้ไอ มัวรอเธอหยอดก็เห็นจะจอดขาดใจ **กระดูก**จะตายนะปั๊มเธอ..”

(เพลงแม่ปั๊มทรยศ)

จากเนื้อเพลงแม่ปั๊มทรยศในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “กระดูก” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “กระดูก” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 34) ให้ความหมายว่า ตระหนี่ ถี่เหนียว กล่าวคือ เนื้อหาของเพลงนี้เปรียบเทียบผู้หญิงที่หลายใจ รักผู้ชายหลายคน เหมือนกับปั๊ม ซึ่งใครก็มาใช้บริการได้ คือเปลี่ยนคนรักไปเรื่อยๆ พอผู้ชายจะกลับมาหาอีกก็ไม่สนใจ กลับไปมองหารายอื่นที่ดีกว่า ร่ำรวยกว่า สำนวน “กระดูก” ในที่นี้นอกจากจะหมายถึงการตระหนี่ถี่เหนียวเรื่องเงินทองแล้ว ยังหมายรวมไปถึงน้ำใจของผู้หญิงที่คับแคบ รักง่ายหน่ายเร็ว พอหมดรักแล้วก็ไม่สนใจไยดี ไม่เห็นคุณค่า

ตัวอย่างที่ 53

“...เตือนเพื่อนชายไว้อย่าไปเชื่อคำหญิง ทำเหมือนดังเป็น**ลิงหลอกเจ้า**หลอกเจ้า ควงผู้ชายค่ำเช้ามองแล้วเศร้าอุรา แฟนของเธอล่ะมากหน้าล่ะมากมีมากมี...”

(เพลงสะบักสะบอม)

จากเนื้อเพลงสะบักสะบอมในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “ลิงหลอกเจ้า” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “ลิงหลอกเจ้า” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 1013) ให้ความหมายไว้ว่า ล้อหลอกผู้ใหญ่เวลาผู้ใหญ่เผลอ แต่ในที่นี้สำนวนนี้ใช้กับผู้หญิงที่หลายใจ แกล้งหลอกผู้ชายทีละหลายๆ คน ไม่มีความจริงใจ

ตัวอย่างที่ 54

“...หัวใจใส่กลอนปิดตาย โซ่ใจผูกตรึงอีกครั้ง สาวเย้าหรือสาวอีก้อ กะเหรี่ยง ลีซอ ฮ่อ นาง ไม่สนแม้สาวมูเซอ ไม่ฝันไม่เพ้อ เผลอไผลรายทาง **ชนักรักเธอติดหลัง** สิ้นทางชังกะตาย...”

(เพลงเสียงสั่งจากแนวหน้า)

จากเนื้อเพลงเสียงสั่งจากแนวหน้าในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “ชนักรักเธอติดหลัง” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “ชนักติดหลัง” ราชบัณฑิตยสถาน(2546: 344) ให้ความหมายไว้ว่า ความชั่วหรือความผิดที่ยังติดตัวอยู่ แต่สำหรับความหมายของสำนวนในเพลงนี้ หมายถึง มีความรักต่อเธอที่ติดตัวอยู่ตลอดเวลา แสดงให้เห็นว่าความหมายของสำนวนนั้น มีความหมายย้ายที่

ตัวอย่างที่ 55

“…ฟ้าแจ้งของแพง**โจ๋งครึ่ม** อีสานเศร้าซึมสุดระกำซ้ำสอง…”

(เพลงเศรษฐกิจตกสะเก็ด)

จากเนื้อเพลงเศรษฐกิจตกสะเก็ดในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “โจ๋งครึ่ม” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “โจ๋งครึ่ม” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 153) ให้ความหมายไว้ว่า ทำอะไรอย่างเปิดเผยออกหน้า กล่าวคือ ภาคอีสานในสมัยนั้นโดนน้ำท่วม สูญเสียหลายอย่าง พอน้ำลด ก็ประสบปัญหาของแพง คือแพงมาก เป็นที่โจษจันกันทั่วไป

ตัวอย่างที่ 56

“…อย่าให้ดวงดีบ้างก็แล้วไป เศรษฐีเมื่อไรผมไม่ต่ำต้อย **นอนตีพุง** มิให้ด่างพร้อย…”

(เพลงอย่าให้เรารวยบ้างก็แล้วกัน)

จากเนื้อเพลงอย่าให้เรารวยบ้างก็แล้วกันในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “นอนตีพุง” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “นอนตีพุง” ราชบัณฑิตยสถาน(2546: 537) ให้ความหมายไว้ว่า ได้ผลประโยชน์โดยไม่ต้องทำอะไร กล่าวคือ ในเนื้อหาของเพลงนี้ นอกจากได้ประโยชน์โดยไม่ต้องทำอะไรแล้ว ยังหมายถึง ความสุขกาย สบายใจ อีกด้วย

ตัวอย่างที่ 57

“ถูกพรากเมียเสียลูกไม่เหลือหรอ **พระศุกร์เข้าพระเสาร์แทรก**ล่ะแตกเหล่าแตกกอ อีกทั้งมีพ่อหรือก็มาตาย”

(เพลงผะอืดผะอม)

จากเนื้อเพลงผะอืดผะอมในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “พระศุกร์เข้าพระเสาร์แทรก” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “พระศุกร์เข้าพระเสาร์

แทรก” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 764) ให้ความหมายไว้ว่า ความทุกข์ยากลำบากที่เกิดขึ้นแทรกซ้อนกัน เข้ามาในเวลาเดียวกัน กล่าวคือ ชาย เมืองสิงห์ กล่าวถึงชีวิตตนเองว่าภรรยาก็จากไป อีกทั้งพ่อยังมาเสียชีวิต คือมีเหตุการณ์ร้าย เกิดขึ้นมาพร้อม กัน

ตัวอย่างที่ 58

“...เมียพี่มีชู้ ชาวบ้านรู้ตลอด แต่พี่ตาบอดไม่เห็น ล่ะแม่กระชังก้นรั่ว ลุยทั่วกรรมเวร ไม่น่าจะเข่นล่ะคิดฆ่าพี่ลงคอ พ่อหม้ายเมียทิ้งล่ะรุ่งริ่งล้มลุก ถูกพรากเมียเสียลูกไม่เหลือหรอ พระศุกร์เข้าพระเสาร์แทรกล่ะแตกเหล่าแตกกอ อีกทั้งมีพ่อหรือก็มาตาย ขม ขม ขม ขม ขม ขม ทั้ง**หวานอมขมกลืน** ร้อยวันพันคืน ไม่เหือดหาย...”

(เพลงผะอืดผะอม)

จากเนื้อเพลงผะอืดผะอมในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “หวานอมขมกลืน” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “หวานอมขมกลืน” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 619) ให้ความหมายไว้ว่า ดีหรือไม่ดี พอใจหรือไม่พอใจ ก็สู้ทนนิ่งเอาไว้ ในเนื้อเพลงนี้กล่าวถึงความรู้สึกทุกข์ใจของชาย เมืองสิงห์ ในขณะนั้นว่ามีเรื่องที่ทำให้ไม่สบายใจ เกิดขึ้นพร้อมกันหลายเรื่อง เช่น ภรรยามีชู้ พ่อเสียชีวิต ซึ่งมีแต่เรื่องร้ายแรงและผลกระทบต่อชาย เมืองสิงห์ ทั้งสิ้น แต่ถึงจะมีเรื่องราวเกิดขึ้นมากมายเพียงใด ก็สู้อดทนเอาไว้

ตัวอย่างที่ 59

“...ลูกสาวเค้าติดแม่สงสารแท้ชะมัด ล่ะเรือพ่วงพวงขาดมัจจุราชมาหั่น ล่ะ**ปิดทองหลังพระ** พันธะขาดกัน **กรวดน้ำคว่ำขัน** พบกันชาติเดียว...”

(เพลงผะอืดผะอม)

จากเนื้อเพลงผะอืดผะอมในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “ปิดทองหลังพระ” และ สำนวน “กรวดน้ำคว่ำขัน” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “ปิดทองหลังพระ” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 342) ให้ความหมายไว้ว่า ทำสิ่งสำคัญแต่ไม่ปรากฏให้คนเห็น หรือคนไม่เห็นคุณค่า และสำนวน “กรวดน้ำคว่ำขัน” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 14) ให้ความหมายไว้ว่า ตัดขาด ไม่คบหาสมาคม กล่าวคือในเพลงนี้ ผู้ชายผู้เป็นสามีทำ

ความดีต่อภรรยามาโดยตลอด แต่ภรรยาไม่เห็นคุณค่า และภรรยาประพฤติตนไม่เหมาะสม จึงทำให้ผู้ที่เป็นสามีต้องตัดขาดเลิกร้างไป เพราะทนไม่ได้ในพฤติกรรมที่ไม่ดีของภรรยา

ตัวอย่างที่ 60

"…ช่างเขลาปัญญาไม่เห็นคุณค่าของตัว เห็น**กงจักรเป็นดอกบัว**มารู้ตัวเมื่อสาย..."

(เพลงเป็นงั้นไป)

จากเนื้อเพลงเป็นงั้นไปในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน "เห็นกงจักรเป็นดอกบัว" เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน "เห็นกงจักรเป็นดอกบัว" สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 645) ให้ความหมายไว้ว่า เห็นสิ่งไม่ดีเป็นดี เห็นผิดเป็นชอบ กล่าวคือ ในเนื้อเพลงนี้กล่าวถึงการประพฤติตนที่ไม่เหมาะสมของผู้หญิง โดยผู้ชายกล่าวว่าการกระทำแบบนี้เป็นการเห็นผิดเป็นชอบ ทำในสิ่งที่ไม่ดี ไม่เหมาะสม แต่เข้าใจว่าตนทำดีแล้ว เหมาะสมแล้ว

ตัวอย่างที่ 61

"...โอ้อนิจจาลูกกำพร้าแม่ ตกระกำย่ำแย่แม่บุญน้อย แม่เลี้ยงใจดำ **ผีซ้ำด้ำพลอย**"

(เพลงสงสาร)

จากเนื้อเพลงสงสารในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน "ผีซ้ำด้ำพลอย" เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน "ผีซ้ำด้ำพลอย" สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 366) ให้ความหมายไว้ว่า เมื่อถึงคราวเคราะห์แล้ว ผีอาจบันดาลให้เกิดโทษขึ้นได้ ซึ่งในเนื้อเพลงนี้หมายถึง นางเอื้อย ในเรื่อง ปลาบู่ทอง เพราะนอกจากกำพร้าแม่แล้ว ยังถูกแม่เลี้ยงใจร้ายข่มเหงรังแกอีก ซึ่งกำพร้าแม่ถือเป็นเหตุการณ์ที่เลวร้ายมากที่สุดแล้ว แต่ไม่เพียงเท่านั้น สิ่งที่เลวร้ายก็ยังไม่จางหาย เพราะเจอแม่เลี้ยงที่ใจร้ายข่มเหง รังแก

ตัวอย่างที่ 62

"...สมใจแล้วนกแก้วคนงาม ขอ**อย่าสุกก่อนห่าม**เสียนะกานดา..."

(เพลงสุกก่อนห่าม)

จากเนื้อเพลงสุกก่อนห่ามในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน "อย่าสุกก่อนห่าม" เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน "อย่าชิงสุกก่อนห่าม"
สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 579)ให้ความหมายไว้ว่า เร่งร้อนทำก่อนถึงเวลาอันสมควร กล่าวคือ เนื้อเพลงเป็นการเตือนผู้หญิงว่าอย่าเพิ่งสูญเสียความบริสุทธิ์ให้กับผู้ชายก่อนที่จะถึงเวลาอันสมควร

ตัวอย่างที่ 63

"...กินข้าวเสียก่อนอย่าเพิ่งนอนเลยหนา ตะวันจะทับตาน้องรู้ไหม เดี๋ยวปวดหัวตัวร้อน นอนจับไข้ เพราะ**เข้าไต้เข้าไฟ**โบราณเตือน..."

(เพลงกล่อมน้องนอนเปล)

จากเนื้อเพลงกล่อมน้องนอนเปลในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน "เข้าไต้เข้าไฟ" เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน "เข้าไต้เข้าไฟ"
สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 86) ให้ความหมายไว้ว่า เวลาค่ำ ตามความหมายของสำนวนที่ปรากฏในเพลงนั้น ผู้ชายต้องการบอกผู้หญิงว่าอย่าเพิ่งนอนในเวลาหัวค่ำอย่างนี้ ควรจะทำธุระอื่นให้เรียบร้อยเสียก่อน แล้วจึงเข้านอน เพราะโบราณเชื่อกันว่า นอนในเวลาใกล้ค่ำ หรือเวลาค่ำนั้น ตะวันจะทับตา ทำให้ไม่สบาย

ตัวอย่างที่ 64

"...เสียงด่าประจานก้องกังวานซ้ำจิตไม่หาย ถือโทษโกรธเคืองวุ่นวาย มิเคยละอาย**สาวไส้**กันเอง อุตส่าห์ตัดอกยกโทษ แต่น้องกลับโกรธโทษพี่ กระฟัดกระเฟียด เสียดสี ฟันเรื่องไม่ดี **ใส่ไคล้**..."

(เพลงคลื่นกระทบฝั่ง)

จากเนื้อเพลงคลื่นกระทบฝั่งในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “สาวไส้” และสำนวน “ใส่ไคล้” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “สาวไส้” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 568) ให้ความหมายไว้ว่า เอาความลับมาแฉเปิดเผยให้คนทั้งหลายรู้เรื่อง และสำนวน “ใส่ไคล้” ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 1234) ให้ความหมายไว้ว่า หาความใส่ร้ายผู้อื่นด้วยเล่ห์กล กล่าวคือเนื้อเพลงนี้ กล่าวถึงสามีภรรยาที่กำลังจะเลิกร้างกัน แต่กลับไม่จบลงด้วยดี กลับเอาเรื่องในครอบครัวไปบอกกล่าวให้ผู้อื่นรู้ และยังไม่พอ ยังใส่ร้ายป้ายสีกัน ทำให้เกิดความเสียหายทั้งสองฝ่าย

ตัวอย่างที่ 65

“...ทำไมนะหนุ่มอย่างพี่น้องนี้ไม่ชอบ **ไม่เคยอินังขังขอบ**เหลียวแลมั่ง กลับหลงเสน่ห์คนโก้โม้ให้ฟัง พอเห็นฤทธิ์ผิดหวังนั่งช้ำใจ...”

(เพลงดอกเอื้อง)

จากเนื้อเพลงดอกเอื้องในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “ไม่เคยอินังขังขอบ” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “ไม่อินังขังขอบ” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 844) ให้ความหมายไว้ว่า ไม่เอาใจใส่ ไม่ดูแล แต่ในที่นี้ ผู้ชายตัดพ้อผู้หญิงว่าทำไมไม่สนใจไยดี ซึ่งก็เป็นความหมายในทำนองเดียวกัน

ตัวอย่างที่ 66

“...**กินปูนร้อนท้อง**ไปเที่ยวป่าวร้องกับทุกๆคน ว่าตนทำดี ยามไข้ไม่มีผู้ใดสงสาร ทำไมทำตัวเหมือนดังเช่นวัวสันหลังหวะ คอยเผ่นผงะเมื่อยามฝูงกาบินผ่าน...”

(เพลงดาวหาง)

จากเนื้อเพลงดาวหางในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “กินปูนร้อนท้อง” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “กินปูนร้อนท้อง” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 128) ให้ความหมายไว้ว่า ทำอาการมีพิรุธขึ้นเอง แสดงอาการเดือนร้อนขึ้นเอง กล่าวคือเนื้อหาของเพลงนี้กล่าวว่า ถ้าหากเราทำความดีจริง ก็ไม่จำเป็นต้องประกาศให้ใครรับรู้ เพราะคนจะคิดว่าเราแกล้งพูด แกล้งทำดี แต่แท้ที่จริงทำความชั่ว จึงกินปูนร้อนท้อง คือทำอาการมีพิรุธขึ้นเอง แสดงอาการเดือนร้อนขึ้นเอง

ตัวอย่างที่ 67

"...ถ้า**กิ่งทองกับใบหยก** เป็นคู่ก่ายนอนกกควงก้อยเกี่ยว จะถนอมกล่อมเกลี้ยง เคียงข้างกลมเกลียว ดัง**ทองแผ่นเดียว**ร่วมเกี่ยวดอง…"

(เพลงน้องรักนักร้อง)

จากเนื้อเพลงน้องรักนักร้องในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน "กิ่งทองใบหยก" และ สำนวน "ทองแผ่นเดียวกัน" เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน "กิ่งทองใบหยก" สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 29) ให้ความหมายไว้ว่า สมกัน และสำนวน "ทองแผ่นเดียวกัน" สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 258) ให้ความหมายไว้ว่า เป็นไมตรีต่อกัน เป็นมิตรกัน กล่าวคือเนื้อหาของเพลงนี้ ผู้ชายกล่าวว่า ถ้าหากเราทั้งคู่ ซึ่งเหมาะสมกันมากราวกับกิ่งทองใบหยก ได้มาอยู่ร่วมเคียงคู่กัน ก็จะดูแล เอาใจใส่ ทะนุถนอม และรักษาไมตรี และความรักของเราทั้งคู่ให้ยั่งยืน เป็นปึกแผ่น เสมือนทองที่เป็นแผ่นเดียวกัน ไม่มีวันจะแยกจากกันไปได้

ตัวอย่างที่ 68

"…เบื่อน้ำใจหญิงดัง**น้ำกลอกกลิ้งบนใบบอน** กลับกลอกยอกย้อยซับซ้อนเสียจน
ฉันเบื่อ…"

(เพลงเบื่อผู้หญิง)

จากเนื้อเพลงเบื่อผู้หญิงในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน "น้ำกลิ้งบนใบบอน"
เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน "น้ำกลิ้งบนใบบอน"
สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 286) ให้ความหมายไว้ว่า ไม่แน่นอน ซึ่งในเพลงนี้กล่าวถึงจิตใจของผู้หญิงว่ารวนเร ไม่แน่นอน วันนี้บอกว่ารัก พรุ่งนี้อาจจะเปลี่ยนใจอีกก็เป็นได้

ตัวอย่างที่ 69

"…เพียรผลเกิดประเสริฐจัง อย่ามัวนั่ง**งอเท้างอมือ มือไม่พายอย่าราน้ำ**เห็นคนต่ำอย่าไปถือ…"

(เพลงมหาชนก)

จากเนื้อเพลงมหาชนกในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “งอเท้างอมือ” และสำนวน “มือไม่พายอย่าราน้ำ”เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “งอเท้างอมือ” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 275) ให้ความหมายไว้ว่า เกียจคร้าน ไม่สนใจทำงาน และสำนวน “มือไม่พายอย่าเอาเท้าราน้ำ” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 866) ให้ความหมายไว้ว่า ไม่ช่วยแล้วยังขัดขวางการทำงานของผู้อื่น กล่าวคือเพลงนี้กล่าวถึงมหาชนก ผู้ซึ่งมีความเพียรเป็นเลิศ ซึ่งจะต้องขยันหมั่นเพียร อดทน ถึงแม้ว่าจะมีมารผจญมาก่อความวุ่นวาย ด้วยผลแห่งความพากเพียร ความขยันหมั่นเพียร ก็ย่อมจะเอาชนะทุกสิ่งทุกอย่างได้ และจะประสบความสำเร็จในสิ่งที่ตั้งใจไว้ในที่สุด

ตัวอย่างที่ 70

“…อยากจะเตือนเพื่อนเราที่โง่เขลาลืมตัว **เห็นกงจักรเป็นดอกบัว** หลงเมามัวลืมตัวไปได้ หลงลืมพระคุณผู้ที่การุณย์ได้อย่างไร อย่าเป็น**มอดกัดไม้**ต่อไปจะต้องลำเค็ญ…”

(เพลงมอดกัดไม้)

จากเนื้อเพลงมอดกัดไม้ในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “อย่าเห็นกงจักรเป็นดอกบัว” และสำนวน “มอดกัดไม้” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “เห็นกงจักรเป็นดอกบัว” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 645) ให้ความหมายไว้ว่า เห็นสิ่งที่ไม่ดีเป็นดี เห็นผิดเป็นชอบ และสำนวน “มอดกัดไม้” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 407) ให้ความหมายไว้ว่า บ่นออดแอดอยู่เรื่อยไม่ยอมหยุด กล่าวคือเนื้อหาในเพลงนี้นั้นเป็นการเตือนคนในวงการบันเทิงว่ามีชื่อเสียงแล้วอย่าลืมตัว และอย่าเห็นผิดเป็นชอบ อีกทั้งอย่าลืมคนที่คอยช่วยเหลือ เหมือนมอดกัดไม้ ที่กัดกินไปเสียทุกสิ่งทุกอย่าง จะเห็นว่าสำนวน “มอดกัดไม้” นั้น เมื่ออยู่ในเนื้อหาของเพลงก็มีความหมายต่างไปจากความหมายเดิม กล่าวคือสำนวนมีความหมายเปลี่ยนไปจากเดิมเมื่อมาอยู่ในบริบทของเนื้อเพลง

ตัวอย่างที่ 71

“จะขอเป็น**ทองแผ่นเดียว**ไม่ขอเกี่ยวหญิงใด ถ้ากลับมาเมื่อไหร่ พี่ชายต้องเป็นของน้องเพียงคนเดียว”

(เพลงแม่ขวัญเรือน)

จากเนื้อเพลงแม่ขวัญเรือนในท่อนนี้ ปรากฏสำนวน “ทองแผ่นเดียวกัน” สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 258) ให้ความหมายไว้ว่า เป็นไมตรีต่อกัน เป็นมิตรกัน กล่าวคือ เนื้อหาของเพลงนี้กล่าวถึงผู้ชายที่อยากแต่งงานกับผู้หญิง ต้องการเป็นทองแผ่นเดียวกับเธอ คือ จะมีความรักให้กับเธอเพียงคนเดียวเท่านั้น

ตัวอย่างที่ 72

“...การเมืองเรื่องของเขมร พิลึกพิลั่นพิเรนเขมรต้องฝังจำ หรือผลกรรมเก่าที่เจ้าเคยทำ **กงเกวียนกงกำ** อะยำมะทันตา ยูฮายละนาเขมรหล้าต้องร่อนเร่ ถอยร่นลงทะเลกำสรดหมดน้ำยา เมืองเขมรที่เคยเป็นเมืองฟ้า กลับเป็นเมืองน้ำตา...”

(เขมรตกมัน)

จากเนื้อเพลงเขมรตกมันในท่อนนี้ ปรากฏสำนวน “กงเกวียนกงกำ” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “กงเกวียนกงกำ” หรือ “กงเกวียนกำเกวียน” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 2) ให้ความหมายไว้ว่า เวรสนองเวร กรรมสนองกรรม เช่น ทำแก่เขาอย่างไร เขาก็ทำแก่ตนอย่างนั้น เป็นกงเกวียนกำเกวียน, การหมุนเวียนไปตามสภาพ ตามเนื้อหาของเพลงนั้น กล่าวถึงเมืองเขมรที่เคยก่อเรื่องให้เมืองไทยเดือดร้อนและไม่พอใจในกรณีเรื่องเขาพระวิหาร และเนื่องจากการกระทำดังกล่าวส่งผลให้เมืองเขมรนั้น ไม่มีความสงบสุข เหมือนเป็นกงเกวียนกำเกวียนที่เมืองเขมรทำสิ่งที่ไม่ดีกับคนไทยไว้ เรื่องร้ายๆ จึงเกิดขึ้นกับเมืองเขมร

ตัวอย่างที่ 73

“...อยากบอกเธอนั้นว่าฉันรักเธอ ว่าฉันรักเธอ ละเมอใฝ่หา แต่จนใจนัก จะบอกว่ารัก เหมือน**น้ำท่วมปาก**แสนยากอุรา แต่หมดปัญญาที่จะพูดจาให้เธอได้มาพูดจาได้เลย...”

(เพลงฉันรักเธอ)

จากเพลงฉันรักเธอในท่อนนี้ ปรากฏสำนวน “น้ำท่วมปาก” เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน “น้ำท่วมปาก”ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 581) ให้ความหมายไว้ว่า พูดไม่ออกเพราะเกรงจะมีภัยแก่ตนหรือผู้อื่น ซึ่งตามเนื้อหาของเพลงนั้นผู้ชายอยากจะบอกผู้หญิงว่ารักมาก แต่ไม่สามารถพูดออกมาได้ เพราะผู้หญิงไม่ยอมพูดจาด้วย และ

แสดงท่าทางให้รู้ว่าไม่สนใจ จึงทำให้ผู้ชายไม่กล้าบอกว่ารักเพราะกลัวผู้หญิงนั้นไม่รักตอบ แต่มิได้เกรงกลัวภัยอันตรายแต่อย่างใด

ตัวอย่างที่ 74

"...จะเป็นคนดีหรือเลวมาก็ช่าง เมื่อ**เป็นฝาเป็นฝั่ง**ร้อยชั่งควรภูมิใจ ยามจนควรเจียมรักเทียมหรือยังไง ผัวใครเมียใครจำไว้ให้แม่นยำ..."

(เพลงชีช้ำกล่ำปลี)

จากเนื้อเพลงชีช้ำกล่ำปลีในท่อนนี้ ปรากฏสำนวน "เป็นฝาเป็นฝั่ง" เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน "เป็นฝาเป็นฝั่ง" หรือ "เป็นฝั่งเป็นฝา" ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 708) ให้ความหมายไว้ว่า มีหลักฐานมั่นคง ซึ่งตามเนื้อหาในเพลงนี้นอกจากจะมีความหมายว่ามีหลักฐานมั่นคงแล้ว ยังหมายรวมไปถึง คนที่แต่งงานมีคู่ครองแล้วควรจะรักเดียวใจเดียว ไม่ว่ายามทุกข์หรือสุขก็ควรอยู่เคียงคู่กันเสมอ

ตัวอย่างที่ 75

"...ห่วงชายผ้าเหลืองเรื่องของผู้ชาย **ผู้หญิงไม่ไร้เท่าใบพุทรา** อย่าเสียใจอย่าเสียใจดีกว่าไว้วันวิวาห์ขอเอาน้ำตาพี่ต่างน้ำมนต์..."

(เพลงน้ำนิ่งไหลลึก)

จากเนื้อเพลงน้ำนิ่งไหลลึกในท่อนนี้ ปรากฏสำนวน "ผู้หญิงไม่ไร้เท่าใบพุทรา" เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน "ผู้หญิงไม่ไร้เท่าใบพุทรา" หรือ สำนวน "แผ่นดินไม่ไร้เท่าใบพุทรา" สง่า กาญจนาคพันธุ์ (2541: 374 - 375) ให้ความหมายไว้ว่า ไม่ง้อ ซึ่งตามเนื้อหาของเพลงนั้น กล่าวว่าผู้ชายนั้นไม่สมหวังในความรัก จึงบอกกับตนเองว่าควรจะห่วงเรื่องของการบวช ซึ่งถือเป็นหน้าที่สำคัญของผู้ชาย ส่วนเรื่องผู้หญิงนั้น เดี๋ยวก็หาได้ใหม่ เพราะผู้หญิงนั้นมีอยู่มากมายเหมือนใบพุทรา ถึงแม้ผิดหวังก็จะไม่ของ้องอน

ตัวอย่างที่ 76

"...สงสารน้ำตาหญิงหม้าย เมื่อสิ้นคู่หมายเหมือนไร้ผ้าห่ม แม่เอวบางหางตาคมๆ ต้องเดียวดายหญิงหม้ายตรอมตรม อยากจะเชยชม**อุ้มสม**เอาบุญ..."

(เพลงหญิงหม้าย)

จากเนื้อเพลงหญิงหม้ายในท่อนนี้ ปรากฏสำนวน "อุ้มสม" เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน "อุ้มสม" ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 1388) ให้ความหมายไว้ว่า อุ้มไปให้สมสู่กัน (ในวรรณคดีใช้แก่การที่เทวดาอุ้มพระเอกไปให้สมสู่กับนางเอกที่ตนเห็นว่าคู่ควรกัน) เปรียบเทียบคู่ผัวตัวเมียที่เหมาะสมกันว่า ราวกับเทวดาอุ้มสม ซึ่งเนื้อหาของเพลงหมายถึงผู้ชายที่สงสารผู้หญิงที่เป็นหม้าย เพราะเมื่อไม่มีคู่ครองก็เหมือนชีวิตขาดสิ่งที่จะมาเติมเต็ม ดังนั้นจึงอยากจะอุ้มสมมาเป็นภรรยา

ตัวอย่างที่ 77

"...ญวนหนีร้อนพึ่งเย็นเมื่อลำเค็ญครวญคร่ำ อยู่ค่ายไทยอุปถัมภ์ อย่าทำให้พี่ไทยปวดหัว อย่าปั่นป่วน อย่าแบ่งญวนเหนือใต้ อย่า**ชักใย** อย่าใหญ่ อย่ายวน อย่ายั่ว เห็นใจพี่ไทยเป็นพี่ใหญ่ น้องเกาะกันยั๊ว อย่าให้พี่เป็นตัวศรีธนไชยตายเพราะน้องเลย..."

(เพลงญวนเหลือเข็ญ)

จากเนื้อเพลงญวนเหลือเข็ญในท่อนนี้ ปรากฏสำนวน "ชักใย" เพื่อเปรียบเทียบและสื่อความหมายของบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สำนวน "ชักใย" ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 354) ให้ความหมายไว้ว่า บงการอยู่เบื้องหลัง ซึ่งเนื้อหาของเพลงนี้ กล่าวถึงชาวญวนที่อพยพเข้ามาอยู่ประเทศไทย ชาวไทยจึงตักเตือนว่าอย่าก่อความเดือดร้อนให้กับประเทศไทย เพราะในเมื่อให้ที่อยู่อาศัย ให้ความช่วยเหลือแล้ว ก็ขอให้อยู่อย่างสงบ อย่าแบ่งพรรคแบ่งพวก แล้วคอยบงการทำสิ่งที่ไม่ดี

ตัวอย่างที่ 78

“…ผู้หญิงล่ะเขาชอบฉุยฉาย เรื่องไรล่ะเป็นควายให้ขี่ **หน้าสิ่วหน้าขวาน** ล่ะสังขารยังดี หน้าจอบหน้าเสียมคนหรือจะเจียมบอดี้ กลัวหน้าไม่อ่อนก็เอาน้ำร้อนลวกซี ถ้าเชื่อโบราณประเดี๋ยวก็บานบุรี โอกาสยังดี **วันพระไม่มีหนเดียว** …”

(เพลงโทนป๊ะโทนๆ)

จากเนื้อเพลงโทนป๊ะโทนๆ ในท่อนนี้ ปรากฏการใช้สำนวน “หน้าสิ่วหน้าขวาน” และสำนวน “วันพระไม่มีหนเดียว” สำนวน “หน้าสิ่วหน้าขวาน” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 1249) ให้ความหมายไว้ว่าอยู่ในระยะอันตรายเพราะอีกฝ่ายหนึ่งกำลังโกรธ สำนวน “วันพระไม่มีหนเดียว” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 1060) ให้ความหมายไว้ว่าวันหน้ายังมีโอกาสอีก (ใช้พูดเป็นคำอาฆาต) กล่าวคือเนื้อหาของเพลงกล่าวถึงช่วงเวลาที่ผู้ชายโดนผู้หญิงหลอก ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เสียใจมาก แต่ไม่ร้ายแรงเหมือนกับความหมายของสำนวนโดยตรง อีกทั้งผู้ชายยังเลิกร้างกับผู้หญิงไปในที่สุด เพราะทนไม่ได้ในพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และผู้ชายยังกล่าวว่าสิ่งที่ผู้หญิงทำให้เสียใจนั้น สักวันหนึ่งถ้ามีโอกาสตนเองก็จะทำให้ผู้หญิงเสียใจบ้าง

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาการใช้โวหารภาพพจน์ในเพลงไทยลูกทุ่งของชายเมืองสิงห์ ผลการวิจัยพบว่ามีการใช้โวหารภาพพจน์ ดังนี้

1. ภาพพจน์แบบอุปมา (simile) เป็นโวหารที่เปรียบเทียบของสองสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องนำมาเปรียบกันว่าเหมือนกัน คำที่ผู้ใช้โวหารประเภทนี้ใช้ในการเปรียบเทียบ คือ คำว่า เหมือน คล้าย ดุจ ดูราว กล ประหนึ่ง เพียง ดั่ง ราวกับ เฉก ฯลฯ (วิภา กงกะนันทน์ 2533: 40) เช่น

ตัวอย่างที่ 1

"...หลงรักน้องอัดแน่นในอก เหมือน ตกขุมนรกหัวอกแทบพัง..."

(เพลงลูกสาวใครหนอ)

จากเนื้อเพลงลูกสาวใครหนอในท่อนนี้เปรียบเทียบเวลาที่คนเรามีความรัก หรือหลงรักใครสักคน ย่อมกระวนกระวายทรมานใจ อยากพบเจออยากเห็นหน้าอยู่ตลอดเวลา เป็นความรู้สึกที่ตราตรึงอยู่ในหัวใจเปรียบเสมือนการตกนรกที่ร้อนรุ่มอยู่ทุกเวลา

ตัวอย่างที่ 2

"...พี่เป็นผู้แพ้ เหมือน แพอับปาง ต้องแรมร้างหาทางไม่เจอ..."

(เพลงกิ่งทองใบหยก)

จากเนื้อเพลงกิ่งทองใบหยกในท่อนนี้มีการเปรียบเทียบว่าตนเองเป็นเสมือนแพที่อับปางหรือแพที่แตก ย่อมเคว้งคว้างและไร้หนทางที่จะดำเนินต่อไป เพราะเนื้อหาในเพลงนี้เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชายที่ผิดหวังจากความรัก เพราะหญิงที่ตนรักไปแต่งงานกับคนอื่นที่มีฐานะดีกว่าตน ดังนั้นชายผู้นี้จึงยอมเสียสละและเป็นผู้แพ้ และยอมจำนนในความพ่ายแพ้ในที่สุด เพราะเห็นว่าทั้งคู่ก็เหมาะสมกันราวกับกิ่งทองใบหยก

ตัวอย่างที่ 3

“…ภุมรินทร์นี้จะคอยหยอกเย้า จูบมาลัยเบ๊าเบา จะไม่ยอมให้เฉาให้นานเนาว์แสนนาน ดั่ง ดวงมาลย์ขวัญเรือน…”

(เพลงมาลัยดอกรัก)

จากเนื้อร้องเพลงมาลัยดอกรักในท่อนนี้ ชาย เมืองสิงห์ เปรียบตัวเองเป็นเสมือนภุมรินทร์ และเปรียบหญิงที่ตนรักเป็นเสมือนดอกไม้, พวงมาลัยที่น่าทะนุถนอม แม้จะเชยชมด้วยการจูบก็ยังจูบเพียงเบาๆ เพราะกลัวว่าจะช้ำ จะเฉา และอยากเก็บไว้ให้นานที่สุด ในอีกนัยหนึ่งนอกจากจะเปรียบเทียบพวงมาลัยเป็นหญิงที่ตนรักแล้ว พวงมาลัยยังหมายถึงสิ่งทีได้รับจากแฟนเพลง และมิตรภาพที่แฟนเพลงมอบให้และอยากจะเก็บไว้ให้นานเท่านานคำว่า “ดวง” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 395)ให้ความหมายไว้ว่า คำเรียกสิ่งที่มีลักษณะเป็นรูปกลมหรือที่เห็นเป็นวงๆ เช่น ดวงดาว, และบางสิ่งที่ไม่มีรูป เช่น ดวงชีวิต, ลักษณะนามเรียกจิต วิญญาณ, ใช้ประกอบคำอื่นเป็นคำเปรียบเทียบ เช่น ดวงใจ ดวงตา หมายความถึงสิ่งที่เป็นที่รักยิ่ง ประกอบกับคำว่า “มาลย์” หมายถึงดอกไม้, ดอกไม้ที่ร้อยเป็นพวง ดังนั้นคำว่า “ดวงมาลย์” จึงหมายถึงการเปรียบเทียบหญิงที่ตนรักเป็นเสมือนพวงมาลัยที่น่าทะนุถนอม และคำว่า “ขวัญเรือน” หมายถึง มิ่งมงคล สิริความดี

ตัวอย่างที่ 4

“…เกณฑ์ชะตาเสียงอีกาบอกข่าว เป็นเหมือน ลางแตกร้าวเรื่องราวข่าวร้ายใดนั่น ถึงบันไดเห็นจิ้งจกตกพลันลูกแดงร้องลั่นโอ้เมียฉันไปไหน รอยอาลัยเหลือสไบขาดหล่นมันถึงคราวอับจนหน้ามนตามชู้คู่ใหม่…”

(เพลงพ่อลูกอ่อน)

จากเนื้อร้องเพลงพ่อลูกอ่อนในท่อนนี้มีการเปรียบเทียบเสียงร้องของอีกาว่าเป็นเหมือนเป็นสิ่งที่บอกเหตุร้ายที่กำลังจะเกิดขึ้นในไม่ช้า เพราะเป็นความเชื่อของคนไทยตั้งแต่โบราณที่เชื่อว่า นกอีกา เป็นสิ่งอัปมงคล ด้วยเหตุผลที่ว่านกชนิดนี้มีสีดำ ซึ่งสีดำตามความเชื่อของคนไทยก็เป็นสีที่ใช้แต่งกายไปงานศพ เป็นสีที่มีความเกี่ยวข้องกับความตาย และความหมายในเพลงนี้อีกาก็เป็นเหมือนลางบอกข่าวร้ายว่าภรรยาที่อยู่กินกันมาเป็นเวลาหลายปีกำลังจะหนีตามชายชู้ ทิ้งลูกน้อยที่กำลังแบเบาะไว้กับผู้เป็นสามีเพียงลำพัง

ตัวอย่างที่ 5

“…ก่อนจะแต่งสาวเอยจงตรอง โปรดมองให้ถึงข้างใน ระวังหัวใจผู้ชายพายเรือ รูปงามใจทราม ดั่ง เสือ…”

(เพลงหญิงหม้าย)

จากเนื้อเพลงหญิงหม้ายในท่อนนี้มีการเปรียบเทียบผู้ชายที่มีรูปร่างหน้าตาดีแต่มีลักษณะนิสัยที่ไว้วางใจไม่ได้ มีสัญชาตญาณความเจ้าชู้อยู่ในตัว เปรียบได้กับเสือที่มีสัญชาตญาณความเป็นนักล่าอยู่ในตัว เมื่อเคยกินเนื้อ เคยดุร้ายอย่างไรก็ย่อมจะเป็นอย่างนั้น เพลงนี้เนื้อหาเป็นการตักเตือนสั่งสอนผู้หญิงในการเลือกคู่ครองที่ดี จะได้ไม่ต้องมาเป็นหญิงหม้ายที่ไม่มีความหมายและไร้ซึ่งราคา

ตัวอย่างที่ 6

“…จะรักเจ้า เหมือน บ่าวที่ภักดีขอเพียงปรานีอย่าให้พี่ผิดหวัง…”

(เพลงลูกสาวใครหนอ)

จากเนื้อเพลงลูกสาวใครหนอในท่อนนี้มีการเปรียบเทียบตนเองเป็นเสมือนตนเองคนรับใช้ คือทำทุกสิ่งทุกอย่างให้แก่ผู้หญิงที่ตนรักได้ และจะรักจะจงรักภักดีกับเธอตลอดไป ขอเพียงอย่าทำร้ายจิตใจให้ชอกช้ำและอย่าทำให้ต้องผิดหวัง

ตัวอย่างที่ 7

“…แรกพบสบตาก็พาหัวใจไหวหวั่น ถึงเก็บมาฝันประหนึ่งดัง ดังอิเหนา คลั่งบุษบา…”

(เพลงตุ๊กตาจ๋า)

จากเนื้อเพลงตุ๊กตาจ๋าในท่อนนี้มีการเปรียบเทียบผู้ชายที่หลงรักผู้หญิงตั้งแต่แรกพบเกิดความประทับใจจนเก็บมาใฝ่ฝัน และมีความคลั่งไคล้เสมือนหนึ่งอิเหนาที่กำลังหลงรักบุษบาจนกินไม่ได้นอนไม่หลับ พร่ำเพ้ออยู่ตลอดเวลาด้วยอำนาจแห่งความรัก

ตัวอย่างที่ 8

“…สิ้นเดือน เหมือน สิ้นใจ เงินหมดสิ้นไปล่ะใช้หนี้ไม่พอ…”

(เพลงชะทิงนองนอย)

จากเนื้อเพลงชะทิงนองนอยในท่อนนี้มีการเปรียบเทียบเวลาช่วงสิ้นเดือนว่าเป็นช่วงที่เงินหมด คนจะใช้จ่ายกันอย่างประหยัดที่สุดเพื่อให้มีเงินใช้ถึงสิ้นเดือน จนกว่าจะได้รับเงินก้อนใหม่ในเดือนถัดไป ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบว่าถ้าใกล้สิ้นเดือนก็เหมือนสิ้นใจเพราะไม่มีเงินจะจับจ่ายใช้สอย และเมื่อไม่มีเงินก็ไม่มีกิน ซึ่งเนื้อหาในเพลงนี้กล่าวถึงช่วงสิ้นเดือนของหัวหน้าวงดนตรีที่ใช้จ่ายไม่ชนเดือน เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายมากมาย ในที่นี้คงจะหมายถึงวงดนตรีของ
ชาย เมืองสิงห์ นั่นเอง

ตัวอย่างที่ 9

“…จ้ำม่ำเสียจริงนะน้องนาง ขาวจังล่ะผิว ดัง สำลี…”

(เพลงจ้ำม่ำ)

จากเนื้อเพลงจ้ำม่ำในท่อนนี้ เปรียบเทียบผิวของผู้หญิงว่าขาวเหมือนกับสำลี ซึ่งสำลีนอกจากจะเป็นสิ่งที่มีสีขาวแล้วยังมีความบริสุทธิ์อีกด้วย คำว่า “จ้ำม่ำ” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 309) ให้ความหมายไว้ว่าเป็นคำประกอบลักษณะอ้วน ให้รู้ว่าอ้วนน่ารัก เพราะฉะนั้นคนที่มีลักษณะจ้ำม่ำย่อมจะอวบอั๋น มีน้ำมีนวล แล้วส่งผลให้ผิวขาวสดใสเหมือนสำลี

ตัวอย่างที่ 10

“…หากมีวันใดที่นวลหายไปไกลตา โอ๊ยในอุราพี่มัน เหมือนว่า ถูกลนด้วยไฟ...”

(เพลงบ้านใกล้เรือนเคียง)

จากเนื้อเพลงบ้านใกล้เรือนเคียงในท่อนนี้มีการเปรียบเทียบเวลาที่คนเราแอบรักใครสักคนหนึ่ง การที่ได้เห็นคนที่เรารักอยู่ในสายตาตลอดเวลาก็เป็นสิ่งที่ดีที่สุด หากมีวันใดที่ไม่ได้พบเจอหน้าก็มีความกระวนกระวายใจเสมือนหนึ่งว่าหัวอกหัวใจถูกลนด้วยไฟ ซึ่งรุ่มร้อนแทบจะทนไม่ได้

ตัวอย่างที่ 11

“…ถ้าน้องกระจู๋กระจี่มาคุยกับพี่วันใด พี่แทบจะเหาะจะเหินเหมือนเดินแผ่นดินไม่ได้…”

(เพลงบ้านใกล้เรือนเคียง)

จากเนื้อเพลงบ้านใกล้เรือนเคียงในท่อนนี้มีการเปรียบเทียบเวลาที่คนเรามีความรัก แม้เพียงได้พูดคุยกับคนที่เรารัก หรือคนที่เรารักเข้ามาพูดคุยด้วย ก็เป็นสิ่งที่มีความสุขมากๆ เพราะเพียงแค่การพูดคุยไม่กี่คำ ทำให้รู้สึกเหมือนว่าแทบจะเหาะเหิน ทั้งนี้ทั้งนั้นเวลาที่คนเรารู้สึกมีความสุข รู้สึกปลื้มใจ รู้สึกดีใจ ร่างกายเราก็เหมือนจะเบาสบาย ไม่มีเรื่องกังวลใจจนแทบจะเหาะเหินและเดินบนแผ่นดินไม่ได้

ตัวอย่างที่ 12

“…บ้านเรือนมอซอถ้ามีน้องคลออุรา เสมือนหนึ่ง ว่าวิมานล้ำค่านั่นเชียว…”

(เพลงบ้านใกล้เรือนเคียง)

จากเนื้อเพลงบ้านใกล้เรือนเคียงในท่อนนี้มีการเปรียบเทียบบ้านเรือนที่มอซอ ไม่มีความสวยงามและไม่น่าอยู่ แต่ถ้าหากมีน้องหรือหญิงอันเป็นที่รักร่วมอยู่อาศัยด้วยแล้ว บ้านที่มอซอไม่น่าดูก็จะเป็นเสมือนวิมานที่ล้ำค่า ทั้งนี้ทั้งนั้นไม่ว่าที่อยู่อาศัยจะเป็นเช่นใด ก็ไม่มีความสำคัญ สิ่งสำคัญที่สุดก็คือคนที่จะอยู่ร่วมชายคา คนที่จะร่วมทุกข์ร่วมสุข และแบ่งปันความสุขและความทุกข์ด้วยกันตลอดไป

ตัวอย่างที่ 13

“…สิบห้าหยกๆ ดุจ ดังนกน้อยเริ่มหัดบิน ระวังลมเล่ห์ลิ้นชายให้กินจะบินตกคู...”

(เพลงสิบห้าหยกๆ)

จากเนื้อเพลงสิบห้าหยกๆ ในท่อนนี้มีการเปรียบเทียบหญิงสาวที่เพิ่งจะมีอายุครบสิบห้าปี ว่าเป็นเหมือนนกที่เริ่มจะหัดบิน ทั้งนี้ก็สื่อไปถึงความไร้เดียงสา ความสดใสน่ารักที่เพียงเพิ่งจะเริ่มขึ้น และเนื้อเพลงนี้ก็ยังบอกให้ผู้หญิงระวังตัว ไม่หลงคำพูดเกี้ยวพาราสีของผู้ชายง่ายๆ เพราะถ้าพลาดพลั้งเสียทีไปแล้วจะกลายเป็นคนที่ไม่มีค่า ไม่มีราคา และไม่มีใครต้องการ

ตัวอย่างที่ 14

"...สงสารน้ำตาหญิงหม้าย เมื่อสิ้นคู่หมาย เหมือน ไร้ผ้าห่ม..."

(เพลงหญิงหม้าย)

จากเนื้อเพลงหญิงม่ายในท่อนนี้มีการเปรียบเทียบผู้หญิงที่เป็นม่าย ไร้คู่ครอง ว่าเป็นเหมือนหญิงที่ไร้ผ้าห่ม ซึ่งผ้าห่มในที่นี้ก็คือคู่ครอง คนที่จะคอยพะเน้าพะนอ คอยให้ความอบอุ่นทั้งใจและกาย

ตัวอย่างที่ 15

"...งาม ดั่ง นางฟ้าแข่งดาราแพ้พ่ายอายเธอ หนุ่มหรือแก่พอแลต้องเพ้อ ครวญว่าเธอยวนตาน่าดู..."

(เพลงสิบห้าหยกๆ)

จากเนื้อเพลงสิบห้าหยกๆ ในท่อนนี้มีการเปรียบเทียบความสวยของผู้หญิงว่าสวยเหมือนนางฟ้า ซึ่งบ่งบอกให้รู้ว่าสวยมากเพราะนางฟ้าได้ชื่อว่าเป็นผู้สูงศักดิ์ มีความงามทั้งภายในภายนอก คืองามทั้งกายและใจ อีกทั้งคำว่า "ดารา" ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 404) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง ดาว,ดวงดาว หรือคำเรียกบุคคลที่แสดงนำหรือมีชื่อเสียงในศิลปะการแสดงในทางใดทางหนึ่ง ดังนั้นผู้หญิงคนนี้จึงมีความสวยมากถึงขนาดเท่าเทียมกับนางฟ้าและแม้แต่ดวงดาวบนท้องฟ้าที่มีความงาม ส่องแสงระยิบระยับจับตาก็ยังไม่งดงามเท่าผู้หญิงคนนี้

ตัวอย่างที่ 16

“...กุหลาบในมือที่น้องถือเขาลือว่าหอม ขอเด็ดดมดอมหอมหน่อยจะได้ไหมน้อง สีสวยแจ๋ลม้หอมหวนดังแก้มเนื้อทอง กุหลาบในมือของน้อง พี่หวังปองเสียจริงๆ...”

(เพลงกุหลาบในมือ)

จากเนื้อเพลงกุหลาบในมือในท่อนนี้ เปรียบเทียบความสวยงามและกลิ่นหอมของดอกกุหลาบว่าเหมือนแก้มของผู้หญิง ซึ่งมีความสวยงามเหมือนกับดอกกุหลาบ เพราะตามธรรมดาของดอกกุหลาบ ซึ่งเป็นดอกไม้ที่มีความสวยงามและมีกลิ่นหอม อีกทั้งเป็นสัญลักษณ์แห่งความรัก ในเนื้อเพลงท่อนนี้ต้องการจะแสดงให้เห็นว่าผู้ชายต้องการดอกกุหลาบที่ผู้หญิงกำลังถืออยู่ และเป็นการบอกเป็นนัยๆ ว่า ดอกไม้ที่ผู้ชายต้องการจากผู้หญิงนั้น มิใช่ต้องการดอกไม้จริงๆ แต่อยากได้ครอบครองหัวใจผู้หญิงมากกว่า และการที่จะบอกให้ทราบว่าผู้หญิงมีใจให้กับผู้ชายนั้นก็คือการหยิบยื่นกุหลาบที่อยู่ในมือให้

ตัวอย่างที่ 17

“...ใจชายเหมือนดังลูกไก่ในกำมือ ถ้าน้องเล่นไม่ซื่อผลลัพธ์ก็คือพี่ช้ำ...”

(เพลงกุหลาบในมือ)

จากเนื้อเพลงกุหลาบในมือในท่อนนี้ เปรียบเทียบหัวใจของผู้ชายว่าเหมือนลูกไก่ในกำมือ กล่าวคือ เวลาที่ผู้ชายหลงรักผู้หญิง ย่อมที่จะยอมทำทุกอย่างเพื่อหญิงที่ตนรัก แม้ผู้หญิงจะบีบผู้ชายก็ตาย ผู้หญิงจะคลายผู้ชายก็รอด เหมือนลูกไก่ในกำมือ ที่ยอมจำนนทุกอย่าง ไม่ว่าจะต้องการให้ทำอย่างไรก็ยอมทุกอย่าง

ตัวอย่างที่ 18

“...เสียงหวานเหมือนนกกาเหว่าส่งเสียงยามเช้าตีสี่ ส่วยอย่างนี้พี่ไม่หลงรักได้อย่างไร...”

(เพลงใกล้เกลือกินด่าง)

จากเนื้อเพลงใกล้เกลือกินด่างในท่อนนี้ เปรียบเทียบเสียงของหญิงอันเป็นที่รักว่าเหมือนกับเสียงนกกาเหว่าที่ส่งเสียงยามเช้า ซึ่งทำให้เห็นว่าเสียงของผู้หญิงมีความไพเราะ น่าฟัง ซึ่งการนำนกกาเหว่ามาเปรียบเทียบในที่นี้เพราะเสียงของนกกาเหว่าเป็นเสียงนกที่มีความกังวาน ชัดเจน และมีความไพเราะน่าฟัง และการส่งเสียงของนกในตอนเช้าก็ยังทำให้เกิดความสดชื่น กระชุ่มกระชวยเหมือนกับการได้ฟังเสียงพูดคุยของผู้หญิงอันเป็นที่รัก

ตัวอย่างที่ 19

"...ตากลมคมซึ้งเหมือนน้ำผึ้งเดือนห้า สวยเกินนางฟ้าสวยกว่านางไม้..."

(เพลงใกล้เกลือกินด่าง)

จากเนื้อเพลงใกล้เกลือกินด่างในท่อนนี้เปรียบเทียบตาของผู้หญิงว่ามีความหวานซึ้งเหมือนน้ำผึ้งเดือนห้า กล่าวคือ ในที่นี้นำความสวยงามของดวงตาที่มีลักษณะกลมและคม อย่างของมีคมอาจบาดหรือแทงใจผู้ชายได้ อีกทั้งเปรียบกับความหวานของน้ำผึ้งเดือนห้าที่มีความหวานกว่าน้ำผึ้งธรรมดา และหายาก ทำให้ผู้ฟังมองเห็นภาพความสวยงามของดวงตาหญิงอันเป็นที่รักได้อย่างชัดเจน

ตัวอย่างที่ 20

"...มองดวงตาสาวเหมือนดวงดาวราตรีกะพริบริบหรี่งามอยู่ที่ฟ้าไกล วัยรุ่นกำดัดสารพัดโสภา องค์พักตร์ลักขณาใบหน้ารูปไข่..."

(เพลงใกล้เกลือกินด่าง)

จากเนื้อเพลงใกล้เกลือกินด่างในท่อนนี้ เปรียบดวงตาของผู้หญิงว่าเหมือนดวงดาวในยามค่ำคืน ซึ่งเวลากะพริบมีความสวยงาม ระยิบระยับจับตายิ่งนัก

ตัวอย่างที่ 21

“...โอ๊ย ฮ้อแรดแท้ กระแดะกระแด่ทำสารแนดีดดิ้น อีตอนจะไปดูทำเหมือนไก่จะบิน อีตอนเธอมาทำซู่ซ่าน่ากิน เดี๋ยวนี้มาสิ้นสายสวาทขาดหาย...”

(เพลงกระแดะกระแด่)

จากเนื้อเพลงกระแดะกระแด่ในท่อนนี้ เปรียบผู้หญิงที่ประพฤติตนไม่เหมาะสม ว่าเวลาจะไปหาผู้ชายคนอื่นก็ทำตัวดีใจจนเกินงามเหมือนกิริยาอาการของไก่ที่อยากจะบิน จะตีปีกผับๆ คือนำสัญชาตญาณของไก่มาเปรียบเทียบกับคน เพราะเวลาไก่จะบินใครจะมาไล่ หรือห้ามอย่างไรก็ยังจะบินไปให้ได้

ตัวอย่างที่ 22

“...นงรามทรามเชย หอมเอยเนื้อเจ้าดั่งบัวบังใบ...”

(เพลงขวัญใจวัยรุ่น)

จากเนื้อเพลงขวัญใจวัยรุ่นในท่อนนี้ เปรียบความหอมของผิวกายผู้หญิงว่าเหมือนกับบัวบังใบ เพราะถึงแม้บัวบังใบจะเห็นเพียงรำไร แต่ความหอมของบัวก็ยังส่งกลิ่นให้คนดอมดมได้ ทั้งนี้สำหรับผู้หญิง ความหอมของผิวกายก็เป็นสิ่งที่ยั่วยวนให้ผู้ชายหลงใหลได้เฉกเช่นเดียวกัน

ตัวอย่างที่ 23

“...ยามย่างกรายดังหงส์ โปรยยิ้มส่งชายเผลอ ให้ติดใจอยากเจอพบเธอเสมอ จึงต้องเพ้อครวญมา...”

(เพลงขวัญใจวัยรุ่น)

จากเนื้อเพลงขวัญใจวัยรุ่นในท่อนนี้ เปรียบท่วงท่าการเดินของผู้หญิงว่าเหมือนกับการเยื้องย่างของหงส์ ซึ่งมีความสง่างาม สูงส่ง และดูสวยงาม ในทำนองเดียวกันถ้าผู้ชายพบเห็นผู้หญิงที่สวยถูกใจแล้วนั้น การยืนการเดิน การกระทำทุกๆ อย่าง ของผู้หญิงก็ดูจะสง่างามไปเสียหมดทุกอย่าง

ตัวอย่างที่ 24

“…นงรามทรามวัย ขวัญใจเรือนร่างดั่งนางพญา มองตะลึงตรึงอุรา เหมือนดังเธอฆ่าพี่แล้ว…”

(เพลงขวัญใจวัยรุ่น)

จากเนื้อเพลงขวัญใจวัยรุ่นในท่อนนี้ มีส่วนที่นำมาเปรียบอยู่สองส่วน ด้วยกัน คือส่วนแรก นำเรือนร่างของผู้หญิงมาเปรียบกับนางพญา ซึ่งทำให้เห็นว่าเรือนร่างของผู้หญิงที่นำมาเปรียบเทียบกับนางพญานั้น จะต้องมีความสวยงาม และสง่างามเป็นอันมาก เพราะนางพญานั้นหมายรวมถึงพระราชินี หรือนางผู้เป็นใหญ่ ซึ่งจะต้องมีกิริยาท่าทางที่เหมาะสมในทุกท่วงท่า อีกทั้งมีความน่าเกรงขามอยู่ในตัวด้วย

ในส่วนที่สอง เปรียบการมองผู้หญิงที่มีลักษณะตราตรึงหัวใจ กล่าวคือมองแล้วถูกใจจนอยากที่จะได้ผู้หญิงคนนั้นมาเป็นเจ้าของ อีกทั้งความสวยงามของผู้หญิงที่ตราตรึงในใจนั้นก็เหมือนเป็นการฆ่าผู้ชายให้ตาย คือตายทั้งเป็นเพราะหลงความมีเสน่ห์ของหญิงนั้น

ตัวอย่างที่ 25

“…นางรามทรามวัยขวัญใจวัยรุ่นคือเธอคนเดียว ตากลมคมดังเคียวคิ้วดังจันทร์เสี้ยวลอยฟ้า…”

(เพลงขวัญใจวัยรุ่น)

จากเนื้อเพลงขวัญใจวัยรุ่นในท่อนนี้ เปรียบเทียบลักษณะหน้าตาของผู้หญิงว่ามีความสวยงามมาก เปรียบตาว่าคมดังเคียว และเปรียบคิ้วว่าเหมือนจันทร์เสี้ยว กล่าวคือ ดวงตาและคิ้วนั้นเป็นส่วนที่อยู่บนใบหน้า เพราะฉะนั้นความประทับใจก็จะเกิดขึ้นทันทีเวลาที่เรามองหน้าใครสักคนที่มีลักษณะดวงตาที่คมคายบาดใจ และคิ้วที่โก่งเหมือนจันทร์เสี้ยว ซึ่งเป็นลักษณะของผู้หญิงที่สวยงาม

ตัวอย่างที่ 26

“…พี่มอบใจทุกห้องเป็นของแม่จอมขวัญ ดังต้องมนต์อาถรรพ์นอนไหว หวั่นผวา ไม่อาจข่มเปลือกตา หัวใจร่ำหาใบหน้าน้องร่ำไป…”

(เพลงขวัญใจวัยรุ่น)

จากเนื้อเพลงขวัญใจวัยรุ่นในท่อนนี้ เปรียบเทียบความรู้สึกของผู้ชาย ที่เวลาพบเจอผู้หญิงที่สวยถูกใจก็จะมอบหัวใจให้ผู้หญิงคนนั้นอย่างหมดหัวใจ เหมือนกับถูกมนต์คาถามาสะกด คือจะกินก็กินไม่ได้ นอนก็นอนไม่หลับ กระวนกระวายด้วยความคิดถึงอยู่เสมอ

ตัวอย่างที่ 27

“…เธอคือความรักความรักครั้งแรก กลับแตกเป็นผง ก็คงเหมือนเม็ดทราย…”

(เพลงความรักครั้งแรก)

จากเนื้อเพลงความรักครั้งแรกในท่อนนี้ เปรียบเทียบความรักครั้งแรกที่ผิดหวัง แตกสลายเหมือนกับเม็ดทราย กล่าวคือเม็ดทรายมีลักษณะที่ร่วน เป็นผง และไม่จับตัวกันเป็นก้อน เปรียบได้กับความรักถ้าแตกสลายไปแล้ว ก็ไม่สามารถจะกลับมาเป็นเหมือนเดิมได้

ตัวอย่างที่ 28

“…คนรวยแบงค์เขามาแย่งแฟนฉัน โอ๊ยใจมันสั่น เหมือนใครหั่นขั้วหัวใจ…”

(เพลงใจจะขาดแล้วเอย)

จากเนื้อเพลงใจจะขาดแล้วเอยในท่อนนี้ เปรียบเทียบหัวใจที่สั่นว่าเหมือนมีใครมาหั่นขั้วหัวใจ กล่าวคือเนื้อหาของเพลงนี้กล่าวถึงความผิดหวังของผู้ชายคนหนึ่งที่คนรักไปแต่งงานกับผู้ชายคนอื่น จึงเกิดความรู้สึกเสียใจ ในการเปรียบเทียบบอกว่าใจสั่นเหมือนใครมาหั่นขั้วหัวใจนั้นเป็นการเปรียบเทียบที่ทำให้เห็นภาพความผิดหวังอย่างชัดเจน ในเมื่อคนที่เรารักไปแต่งงานกับคนอื่นที่ไม่ใช่เรา ทำให้รู้สึกผิดหวัง เสียใจ และเจ็บปวดจนแทบทนไม่ได้

ตัวอย่างที่ 29

“…นอนไม่หลับจับใจ เต้นไวเหมือนมีใครบีบคั้น จะอยู่ไปให้เจ็บใจทำไมกัน พรุ่งนี้ต้องย้ายบ้านขืนอยู่นานจะบ้าตาย…”

(เพลงใจจะขาดแล้วเอย)

จากเนื้อเพลงใจจะขาดแล้วเอยในท่อนนี้ เปรียบเทียบการเต้นของหัวใจว่าเต้นไวเหมือนว่าใครมาบีบคั้นหัวใจ ความจริงแล้วไม่มีใครมาบีบคั้นจริงๆ หากเป็นแต่เพียงความรู้สึกที่เกิดขึ้นเองทั้งนั้น เพราะจากเนื้อหาในเพลงผู้ชายเสียใจมากที่หญิงคนรักไปแต่งงานกับคนอื่น อีกทั้งบ้านก็อยู่ใกล้กัน ดังนั้นเมื่อเวลาที่เจ้าบ่าวเจ้าสาวเข้าหอนั้น ก็ทำให้เกิดความกระสับกระส่าย ไม่สบายใจ ใจเต้นไวเหมือนมีคนมาบีบคั้นอยู่ตลอดเวลา

ตัวอย่างที่ 30

“…เมื่อเธอสบตา ประหม่าหัวใจ ประหนึ่งเหมือนมีไฟมาแผดเผา…”

(เพลงฉันรักเธอ)

จากเนื้อเพลงฉันรักเธอในท่อนนี้ เปรียบเทียบความรู้สึกประหม่าของผู้ชายเวลาที่ผู้หญิงมาสบตาว่าเหมือนมีไฟมาแผดเผา ทั้งนี้ก็สื่อให้เห็นถึงความร้อนรุ่ม ความเขินอาย ความประหม่าของผู้ชาย เพราะเมื่อมีผู้หญิงมาสบตา ผู้ชายก็จะทำอะไรไม่ถูก ยิ่งถ้าเป็นคนที่กำลังหลงรักอยู่ด้วยแล้ว ความรู้สึกดังกล่าวก็จะทวีคูณ

ตัวอย่างที่ 31

“…มีมารผจญบวชแล้วสุดทนบวชแล้วจำลา จากเรือนเหมือนเสือหนีป่า มารก็ตามมาจองล้างราวี…”

(เพลงชายสามโบสถ์)

จากเนื้อเพลงชายสามโบสถ์ในท่อนนี้ เปรียบเทียบการสึกจากการเป็นพระ แล้วออกจากวัดมา ก็เหมือนเสือที่หนีออกจากป่า กล่าวคือเนื้อเพลงชายสามโบสถ์นี้กล่าวถึงการบวชเป็นพระของผู้ชายคนหนึ่ง แล้วสึกออกมาถึงสามครั้ง ซึ่งในลักษณะนี้สังคมไทยมองว่าเป็นสิ่งไม่ดี จึงถูก

เรียกว่าเป็นชายสามโบสถ์ คือเดี๋ยวบวชเดี๋ยวสึกจิตใจรวนเรไม่แน่นอน ก็ทำให้คนมองว่าทำในสิ่งไม่ดี กล่าวคือจะถูกมองว่าไม่มีที่อยู่ ไม่มีงานทำเป็นหลักแหล่ง ต้องพึ่งใบบุญวัด เมื่อยามลำบากก็เข้ามาบวช

ตัวอย่างที่ 32

"...สิ้นเดือนเหมือนสิ้นปีลูกก็ดกสิ้นดีผัวก็มีเมียน้อย..."

(เพลงชะทิงนองนอย)

จากเนื้อเพลงชะทิงนองนอยในท่อนนี้ เปรียบเทียบช่วงเวลาระหว่างสิ้นเดือนว่าเหมือนกับสิ้นปี เพราะในเพลงนี้ ชาย เมืองสิงห์ กล่าวถึงอาชีพการเป็นนักร้อง นักดนตรี ว่ามีความลำบากในเรื่องเงินทอง อีกทั้งลูกก็มีมาก สามีของนักร้องในวงก็มีบ้านเล็กบ้านน้อย ทำให้เกิดความยุ่งเหยิงในชีวิต อีกทั้งขาดแคลนในเรื่องต่างๆ ใช้ชีวิตอยู่อย่างไม่มีความสุข

ตัวอย่างที่ 33

"...หมดเดือนเหมือนหมดปี ค่าสถานีถอนรายการชักโหด โอ๊ยแย่เต็มทีติดค่ารถเป็นปียึดเครื่องดนตรีไปหมด..."

(เพลงชะทิงนองนอย)

จากเนื้อเพลงชะทิงนองนอยในท่อนนี้ เปรียบเทียบช่วงเวลาว่าหมดเดือนเหมือนหมดปี กล่าวคืออาชีพนักร้อง นักดนตรีนั้นถ้ามีงานเยอะความเป็นอยู่ก็จะดี แต่ถ้าไม่มีงานก็เกิดความขัดสน เพราะในวงมีอีกหลายชีวิตที่ต้องดูแล อีกทั้งต้องจ่ายเงินให้กับสถานีเพื่อเป็นการเผยแพร่ผลงานเพลง ถ้าไม่มีเงินก็ถูกถอนรายการออกจากสถานี และยังมีเรื่องของค่ารถพาลูกวงไปทำการแสดง ถ้าไม่มีเงินจ่ายก็ถูกยึดเครื่องทำมาหากิน เพลงนี้นำเสนอให้เห็นอีกด้านหนึ่งของการทำวงดนตรีลูกทุ่งในสมัยก่อนว่ามีความยากลำบากมาก ไม่สะดวกสบายเหมือนวงดนตรีในปัจจุบัน

ตัวอย่างที่ 34

"...สงสารน้ำตาหญิงหม้าย เมื่อสิ้นคู่หมายเหมือนไร้ผ้าห่ม..."

(เพลงหญิงหม้าย)

จากเนื้อเพลงหญิงหม้ายในท่อนนี้ เปรียบเทียบผู้หญิงที่ไม่มีคู่ครองว่าเหมือนไร้ผ้าห่ม กล่าวคือ การที่ผู้หญิงไม่มีสามีหรือคู่ครอง ก็เหมือนไม่มีคนคอยดูแล เอาใจใส่ ขาดคนที่จะให้ความอบอุ่นทั้งทางร่างกายและจิตใจ อีกทั้งไม่มีคนช่วยคิดตัดสินใจในเรื่องต่างๆ

ตัวอย่างที่ 35

"...เลิกรักกันอีตอนฉันจน ลูกสองคนฉันยังไม่บ่นซักคำ น่าเวทนาเวลาต้อยต่ำ เสียแรงเคยทำความดีแปดปีเต็ม ยามรักเหมือนกลืนกิน เดี๋ยวนี้มาสิ้น รสหวานที่เคยลิ้ม..."

(เพลงซื่อจนเซ่อ)

จากเนื้อเพลงซื่อจนเซ่อในท่อนนี้ เปรียบเทียบความรักว่า เมื่อยามที่คนเรารักกัน ก็รักกันเหมือนจะกลืนกิน คือดูแลทะนุถนอมเอาใจใส่เป็นอย่างดี แต่พอเวลาผ่านพ้นไป หรือเมื่อเวลาตกทุกข์ได้ยาก ความรักที่เคยมีให้กันก็เริ่มลดน้อยลง จนไม่มีความรู้สึกที่ดีต่อกัน

ตัวอย่างที่ 36

"...ช่างข้าเถอะ ช่างข้าเถอะอย่ายุ่งดีกว่า ข้าคนบ้านป่าเหมือนกาก็ช่างข้าเถอะ..."

(เพลงช่างข้าเถอะ)

จากเนื้อเพลงช่างข้าเถอะในท่อนนี้ เปรียบเทียบผู้ชายว่าเป็นเหมือนนกกา กล่าวคือนกกาเป็นสัตว์ที่มีสีดำ ไม่มีความสง่างาม ด้วยสีของกาที่มีสีดำ เป็นสีแห่งความอัปมงคลตามความเชื่อของคนไทย ดังนั้นเนื้อเพลงท่อนดังกล่าวนั้น ผู้ชายต้องการจะสื่อให้ผู้หญิงเห็นว่าตนเองไม่มีค่า ไม่มีศักดิ์ศรี ไม่คู่ควรที่จะรักกัน เช่นนั้นก็อย่ามายุ่งเกี่ยวด้วย

ตัวอย่างที่ 37

"...หนอยแน่ะ หนอยแน่ะชอบแต่เป็นคนร้อยใจ ต่อหน้าดังผ้าพับไว้ ลับหลังทำได้ทำดี..."

(เพลงดีแตก)

จากเนื้อเพลงดีแตกในท่อนนี้ เปรียบเทียบการกระทำของผู้หญิงว่าต่อหน้าทำตัวเรียบร้อยเหมือนผ้าพับไว้ คือ ผ้าพับไว้ แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย กล่าวคือมีกิริยามารยาทดี เฉพาะที่อยู่ต่อหน้าเท่านั้น แต่พอลับหลังไปอาจจะทำสิ่งที่ตรงกันข้ามก็ได้

ตัวอย่างที่ 38

"...พี่ดำดำแน่ๆ ดำเหมือนดังกาแฟยังไม่ได้ใส่นม ถ้าได้น้องครองคู่ชม เหมือนนมผสมใส่ในกาแฟ..."

(เพลงดำแต่นอกในแผ่วแผ้วนพคุณ)

จากเนื้อเพลงดำแต่นอกในผ่องแผ้วนพคุณในท่อนนี้ เปรียบเทียบผู้ชายที่ขาดคู่ครองว่าเหมือนกาแฟที่ยังไม่ได้ใส่นม จึงทำให้มีรสขม สื่อไปถึงความขมขื่นที่ต้องอยู่ตัวคนเดียว และถ้าหากผู้ชายมีคู่ครอง ก็จะทำให้ชีวิตที่ขาดหายนั้นมีชีวิตชีวา มีความหวานเข้ามาเติมเต็ม และมีความสุขมากกว่าการอยู่ตัวคนเดียว เปรียบผู้หญิงเป็นเหมือนนมที่มาผสมใส่ในกาแฟ และจะช่วยให้กาแฟมีสีสัน รสชาติหวานมัน กลมกล่อม และอร่อยยิ่งขึ้น เหมือนการมีชีวิตคู่ย่อมจะมีความสุขมากกว่าการอยู่คนเดียว

ตัวอย่างที่ 39

"...พี่เหมือนรถยนต์ขาดยาง พี่เหมือนสตางค์ที่ยังไม่มีกระเป๋าใส่..."

(เพลงดำแต่นอกในแผ่วแผ้วนพคุณ)

จากเนื้อเพลงดำแต่นอกในผ่องแผ้วนพคุณในท่อนนี้ ผู้ชายเปรียบตนเองว่าเหมือนรถยนต์ที่ขาดยาง และ เป็นสตางค์ที่ไม่มีกระเป๋าใส่ กล่าวคือรถยนต์ถ้าขาดยางก็จะวิ่งไม่ได้ สตางค์ขาดกระเป๋าก็ไม่มีที่เก็บ ก็เหมือนกับชีวิตของผู้ชาย ถ้าไม่มีคู่ครอง ดำเนินชีวิตเพียงลำพังก็จะใช้ชีวิตแบบไม่มีความสุข และจะต้องหาผู้หญิงมาเป็นคู่ครอง เพื่อมาเติมเต็มให้ชีวิตสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 40

“…พี่รักเจ้าเท่าฟ้า เหมือนควายรักหญ้า ล่ะเหมือนกัญชารักบ้อง…”

(เพลงดำแต่นอกในแผ่วแผ้วนพคุณ)

จากเนื้อเพลงดำแต่นอกในผ่องแผ้วนพคุณในท่อนนี้ เปรียบเทียบความรักของผู้ชายที่มีให้กับผู้หญิงว่าเหมือนกับควายรักหญ้า กัญชารักบ้อง กล่าวคือ ควายถ้าขาดหญ้าก็ไม่มีอาหารดำรงชีวิต กัญชาไม่มีบ้องใส่ก็ใช้สูบไม่ได้ ดังนั้นนอกจากความรักที่ผู้ชายมีให้ผู้หญิงเท่าฟ้าซึ่งมากมายมหาศาลอยู่แล้ว แต่มีการเปรียบกับควายรักหญ้า กัญชารักบ้อง ซึ่งทำให้เห็นภาพว่านอกจากจะมีความรักให้กับผู้หญิงมากมายแล้ว อีกสิ่งหนึ่งที่สำคัญคือผู้ชายต้องการผู้หญิงที่จะมาอยู่เคียงข้าง เพราะผู้หญิงเป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิต เป็นกำลังใจที่ขาดไม่ได้นั่นเอง

ตัวอย่างที่ 41

“…ตกเป็นซำเหมาระอา ทำผิดตำตาประสาคนเลว หมดความหมายอานอับอายตายดีกว่าแข่งวาสนาหรือก็พาคว้าน้ำเหลว มีกลับจน จนกลับมี อีไหนมันเลว เปรียบทองก็เหมือนทองเปลวมันแหลกมันเหลวสิ้นสูญราคา…”

(เพลงเตะฝุ่น)

จากเนื้อเพลงเตะฝุ่นในท่อนนี้ ชาย เมืองสิงห์ เปรียบตนเองเป็นเหมือนทองคำเปลว ซึ่งเป็นทองที่ไม่มีค่าเหมือนทองคำแท้ๆ เนื่องจากเกิดความผิดหวังในเรื่องต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นการงานหรือครอบครัว ทำให้คิดว่าตนเองไม่มีค่า ไม่มีราคา เหมือนกับทองคำเปลวที่หามีค่าเพียงน้อยนิดเท่านั้น

ตัวอย่างที่ 42

“เล่นรักมิควรให้หลง แก่ลงรักคงแห้งเหี่ยว ผู้หญิงร้ายยิ่งกว่ายุง เข้ามุ้งแล้วมักจะเบี้ยว”

(เพลงโทนปะโทนๆ)

จากเนื้อเพลงโทนปะโทนๆ ในท่อนนี้ เปรียบเทียบผู้หญิงว่ามีนิสัยใจคอร้ายกาจกว่ายุง ซึ่งเป็นที่ทราบดีอยู่แล้วว่ายุงเป็นสัตว์ที่กินเลือดเป็นอาหาร อีกทั้งเป็นพาหะนำโรคร้ายมาสู่มนุษย์ แต่สิ่งที่ร้ายกว่ายุงในเพลงนี้ก็คือผู้หญิง เพราะถ้าเจอผู้หญิงที่ไม่ดี ก็จะทำให้เสียใจได้

ตัวอย่างที่ 43

"...อกเอ๋ยนังเรียมเอ็งช่างไม่เจียมสังขาร เตี้ยเหมือนตอม่อค้ำบ้าน ช่างน่าสงสารน่าอาย..."

(เพลงเทพีคอกควาย)

จากเนื้อเพลงเทพีคอกควายในท่อนนี้ เปรียบเทียบผู้หญิงที่มีความสูงเพียงตอม่อค้ำบ้านเท่านั้น กล่าวคือมีลักษณะที่ไม่สง่างาม แต่มีความทะเยอทะยานที่จะเข้าไปอยู่ในเมืองกรุง และทำตัวสูงส่งเกินสาวชาวบ้าน ด้วยลักษณะรูปร่างที่ไม่สวยงามจึงทำให้ถูกเปรียบเป็นตอม่อ และตอม่อนั้นอยู่ติดดินเพื่อรองรับน้ำหนักโครงสิ่งก่อสร้าง ดังนั้นก็เปรียบผู้หญิงที่เป็นสาวบ้านนอก ว่าเหมือนกับตอม่อซึ่งอยู่กับดิน ไม่ควรจะใฝ่สูง ทะเยอทะยานที่จะไปเป็นสาวเมืองกรุง เพราะไม่มีความคู่ควร

ตัวอย่างที่ 44

"...อนาคตพี่นี้เหมือนเรือลอยน้ำ ดูย้อนยอกชอกช้ำเสียกระไร ถูกเยาะเย้ยหยันกลั่นๆ แกล้งๆ จะต้องค่าตัวแพงน้องไปถึงไหน..."

(เพลงแก่นแก้ว)

จากเนื้อเพลงแก่นแก้วในท่อนนี้ เปรียบเทียบอนาคตของผู้ชายคนหนึ่งที่ไปหลงรักผู้หญิงที่สวยและมีเสน่ห์มาก ทำให้เป็นที่หมายปองของชายมากมาย จึงทำให้ผู้ชายคนนี้เกิดความน้อยเนื้อต่ำใจในวาสนา และหมดหนทางที่จะได้ผู้หญิงมาเป็นคู่ครอง จึงเปรียบอนาคตตัวเองเป็นเรือลอยน้ำที่เคว้งคว้าง และไม่มีจุดหมายปลายทางที่แน่นอน

ตัวอย่างที่ 45

“...มหาราชพระภูมิพล เลิศล้นใหญ่หลวง พสกทั้งปวง เคารพบูชา ดั่งประทีปโคมทอง ส่องทางนำมา ทรงแก้ปัญหา พอเพียง เลี้ยงลูกได้...”

(เพลงพ่อพระภูมิพล)

จากเนื้อเพลงพ่อพระภูมิพลในท่อนนี้ เปรียบเทียบพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่าพระองค์ทรงเหมือนประทีปโคมทอง ที่ให้แสงสว่างส่องนำทางแก้ไขปัญหาให้ประชาชนคนไทยมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ด้วยเศรษฐกิจพอเพียง และเลี้ยงชีพให้อยู่รอดได้

ตัวอย่างที่ 46

“...ลา ลาข้าขอลาก่อน ได้ดีข้าจะย้อนกลับหลัง ดั่งราชสีห์ ข้าจะกลับมาหาเอ็งเมื่อข้ามั่งมี ขอให้เจ้าอยู่ดี เถิดหนาข้าขอลาไกล...”

(เพลงวาสนาข้าน้อย)

จากเนื้อเพลงวาสนาข้าน้อยในท่อนนี้ ผู้ชายเปรียบเทียบตนเองเป็นราชสีห์ ซึ่งรักศักดิ์ศรี มีความหยิ่งทระนงในตนเอง และถึงแม้จะยากจน ต้อยต่ำ ไม่คู่ควรกับหญิงที่ตนรัก แต่ก็พร้อมจะไปสร้างเนื้อสร้างตัว มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แล้วกลับมาอย่างภาคภูมิใจ

ตัวอย่างที่ 47

“...พี่หม่นหมองอยู่ในกองทุกข์ เหมือนวิหคที่ถูกขังในกรง พี่รู้ตัวได้ดี ว่าสกุลพี่นี้เพียงกา พี่คงหมดบุญวาสนา ที่จะบินเลียบฟ้าเคียงหงส์...”

(เพลงสาวเมืองสิงห์)

จากเนื้อเพลงสาวเมืองสิงห์ในท่อนนี้ ผู้ชายเปรียบตนเองว่าเป็นเหมือนนกที่ถูกขังอยู่ในกรง คือไม่มีความสุข มีแต่ความทุกข์อยู่ตลอดเวลา และเปรียบตนเป็นเพียงกา ไม่มีค่าไม่มีความหมายเทียบกับผู้หญิงที่สูงส่งได้ แสดงให้เห็นว่า ผู้ชายน้อยเนื้อต่ำใจในวาสนาของตน และผิดหวังอย่างมากที่ความรักไม่สมหวัง

ตัวอย่างที่ 48

“...สดสาวสวยแท้ แรกแลพบเห็น เล่นเอาใจเต้น เหมือนดั่งตีกลอง...”

(เพลงจุ๋มจิ๋ม)

จากเนื้อเพลงจุ๋มจิ๋มในท่อนนี้เปรียบการเต้นของหัวใจผู้ชายเวลาพบผู้หญิงที่สวยถูกใจ ก็จะเต้นแรงเหมือนตีกลอง ซึ่งเป็นการเปรียบให้รู้ว่ารู้สึกตื่นเต้นมาก

ตัวอย่างที่ 49

“...อยู่ดีๆ เง้างอนเหมือนหมีกินผึ้ง ตะบี้ตะบึงเง้างอนบึ้งตึงขี้หึงจริง พอเถิดทูนหัวพี่สงสารพี่เถิดยอดหญิง อย่าทอดทิ้งพี่นอนหนาวเศร้าทรวง...”

(เพลงหมีกินผึ้ง)

จากเนื้อเพลงหมีกินผึ้งในท่อนนี้ เปรียบผู้หญิงเวลางอน หรือไม่พอใจว่าเหมือนหมีกินผึ้ง ซึ่งหมีเวลาที่กินรังผึ้งนั้น เวลากินมักมีเสียงงึมงำอยู่ตลอดเวลา จึงนำมาเปรียบกับคนที่บ่นอุบอิบพึมพำอยู่ตลอดเวลา

ตัวอย่างที่ 50

“...ใจเธอหลายใจคล้ายวันทอง ช่ำชองชอบฉุยฉาย สุรุ่ยสุร่ายโยกย้ายมารยา...”

(เพลงสุดแสนเสียดาย)

จากเนื้อเพลงสุดแสนเสียดายในท่อนนี้ เปรียบเทียบผู้หญิงว่าหลายใจเหมือนนางวันทอง ซึ่งเป็นตัวละครในเรื่องขุนช้างขุนแผน คือรักผู้ชายหลายคน จิตใจไม่มั่นคง เรรวน

ตัวอย่างที่ 51

“…เกิดเป็นไทยไว้ลายศักดิ์ศรีจนชีวีวาย แผ่นดินไทยลูกไทยหลานไทยคู่ฟ้า ยิ่งยง ด้วย กลยุทธ ดังครุฑ เสือ สิงห์สง่า เข้มแหลมคมหยาดเลือดชโลมพื้นหล้า สู้ขาดใจถ้าใครล้ำหน้า ไม่มีคำว่าลูกไทยตาขาว…”

(เพลงไทยคู่ฟ้า)

จากเนื้อเพลงไทยคู่ฟ้าในท่อนนี้ เปรียบเทียบลูกหลานไทยว่ามีความกล้าหาญ รักประเทศชาติ รักศักดิ์ศรีความเป็นไทย และไม่ยอมถ้าหากมีผู้ใดคิดมาทำลาย และรุกรานชาติบ้านเมือง

ตัวอย่างที่ 52

“น้ำขึ้นเอ่อตลิ่งแล้ววิ่งไหลลง ไม่ทรงยืนที่ มองไปเหมือนน้ำใจน้องพี่ โอ้เดี๋ยวนี้ เปลี่ยนแปรไป”

(เพลงหนามยอกอก)

จากเนื้อเพลงหนามยอกอกในท่อนนี้ เปรียบเทียบจิตใจของผู้หญิงที่โลเลว่าเหมือนน้ำ ที่ไม่มีความแน่นอน กล่าวคือ มีขึ้น มีลง ไม่คงที่ เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ก่อนหน้านี้อาจจะเคยรักกันมาก แต่พอเวลาผ่านไปความรักนั้นก็กลับกลายเป็นอื่น ไม่มีความมั่นคง

ตัวอย่างที่ 53

“ปล่อยทอดทิ้งคนเมืองสิงห์ให้ปวดใจ เศร้าสะท้อนทุกคืนนอนร้องไห้ ควงผู้ชายคนใหม่ใจร้ายกว่าเสือ”

(เพลงหนามยอกอก)

จากเนื้อเพลงหนามยอกอกในท่อนนี้ เปรียบเทียบจิตใจของผู้หญิงที่ทอดทิ้งคนรักว่าร้ายกว่าเสือ เป็นที่ทราบดีอยู่อยู่แล้วว่าเสือนั้นเป็นสัตว์ที่มีความดุร้ายมาก แต่ในที่นี้กล่าวว่าจิตใจของผู้หญิงนั้นร้ายกว่าเสือ หลอกลวงให้ผู้ชายรัก แล้วจากไปมีความสุขกับชายคนอื่น

ตัวอย่างที่ 54

“เจ็บแผลพอแก้เจ็บไหว เจ็บใจมันแก้ยากยิ่ง เกาะอยู่เหมือนปลิง คล้ายโดนปืนยิงเฉียดหัวใจ กระสุนฝังในปวดนักเออ”

(เพลงหนามยอกอก)

จากเนื้อเพลงหนามยอกอกในท่อนนี้ เปรียบเทียบความเจ็บปวดอันเกิดจากหญิงที่ตนรัก ว่าไม่มีวันจางหายไปเหมือนกับปลิงที่เกาะอยู่ และดูดเลือด สร้างความเจ็บปวดมาก เหมือนถูกยิงด้วยปืน กระสุนฝังใน เจ็บปวดยิ่งนัก กล่าวคือ การที่จะลืมเลือนความเจ็บปวดอันเกิดจากคนที่เรารักนั้น ลืมไม่ได้ง่ายๆ เกาะติดตราตึงอยู่อย่างนั้น และเจ็บปวดมาก ไม่มีวันจะหายไปจากความรู้สึกได้

ตัวอย่างที่ 55

“น้ำหยดทีละน้อยไหลอ่อยลดลง ก็คงแห้งหมด มองไปเหมือนน้ำใจพี่หด ขาดชูรสหมดชูใจ”

(เพลงหนามยอกอก)

จากเนื้อเพลงหนามยอกอกในท่อนนี้ เปรียบน้ำว่าเหมือนกับน้ำใจของผู้ชาย กล่าวคือ ถึงแม้ว่าน้ำจะไหลหยดลงทีละน้อย แต่ก็มีวันที่แห้งหมด เหมือนกับน้ำใจของผู้ชายที่มีให้กับผู้หญิงที่ตนรัก ถ้าผู้หญิงที่รักนั้นทำให้ผิดหวัง เสียใจ สิ่งดีๆ ที่เคยทำให้ หรือแม้แต่น้ำใจหรือความรักที่เคยมีให้ ก็ย่อมลดลง หดหายไปได้เช่นกัน

ตัวอย่างที่ 56

“…ดอกฟ้าล่ะคู่กับชาวฟ้า พี่เป็นเพียงกาไม่กล้าตะกาย เพราะพี่ใฝ่สูงเกินศักดิ์ หัวอกจึงหักจนแทบลาตาย…”

(เพลงน้องจ๋าลาก่อน)

จากเนื้อเพลงน้องจ๋าลาก่อนในท่อนนี้ เปรียบเทียบผู้ชายที่ต่ำต้อยว่าเป็นเพียงกา ซึ่งไร้ค่าไร้ราคา ไม่มีความหมาย ไม่ควรคู่กับผู้หญิงที่ตนรัก

ตัวอย่างที่ 57

“...ลาก่อนน้องแก้วของพี่ ความรักเรานี้เหมือนเทพนิยาย ขอลาน้องกลับบ้านนอก ลาแล้วบางกอกเป็นครั้งสุดท้าย...”

(เพลงน้องจ๋าลาก่อน)

จากเนื้อเพลงน้องจ๋าลาก่อนในท่อนนี้ เปรียบเทียบความรักเป็นเหมือนเทพนิยาย คือเทพนิยาย เนื้อเรื่องส่วนใหญ่มักมีแต่ความผิดหวัง คือความรักนั้นต้องมีอุปสรรคมาขัดขวางเสมอ ด้วยสาเหตุที่ผู้หญิงมีฐานะดีกว่าผู้ชาย อีกทั้งกำแพงประเพณีที่ขวางกั้น ทำให้ไม่สามารถอยู่เคียงคู่กันได้

ตัวอย่างที่ 58

“...คืนค่ำจันทร์เพ็ญผ่อง เอ่อ เออ เอิง เอย สาดแสงดั่งทอง พาพิมพ์นภา เออเอ๊ยดารา พราย โอ้ โอ ลมหวน ลมโชยหวน อวลกลิ่นมาลี ชื่นใจในทรวงพี่ กลิ่นมาลีที่เจ้าร้อยมาลัย ชื่นกลิ่นกายเจ้าหอมเร้าฤทัย พี่หวงห่วงอาลัย ยามอยู่ไกลเจ้าเอย...”

(เพลงเนื้อหอม)

จากเนื้อเพลงเนื้อหอมในท่อนนี้ เปรียบเทียบแสงจันทร์ที่ส่องแสงว่านวลผ่องเหมือนกับทองคำ ซึ่งมีสีเหลืองอร่ามงามตา เพราะเนื้อเพลงนี้กล่าวถึงเวลาที่ผู้ชายคิดถึงผู้หญิงคนหนึ่ง ซึ่งเป็นธรรมดาที่จะต้องมองอะไรก็เป็นสิ่งที่สวยงามทั้งหมด

ตัวอย่างที่ 59

“...มีขุนเขาแมกไม้พฤกษา เป็นประหนึ่งข้างฝา พสุธาดั่งเตียงตั่งนอน...”

(เพลงนักรบไทยแลนด์)

จากเนื้อเพลงนักรบไทยแลนด์ในท่อนนี้ เปรียบเทียบขุนเขาเป็นข้างฝา เปรียบพื้นดินเป็นเตียงนอน ทำให้เรามองเห็นภาพของบรรดาเหล่าทหารที่คอยปกป้องคุ้มครองประเทศ ว่ามีความเป็นอยู่ที่ยากลำบาก ไม่ว่าจะกินหรือนอน ก็แสนจะลำบาก แต่เพื่อประเทศไทยก็ยอมสละทุกสิ่งทุกอย่างได้

ตัวอย่างที่ 60

“...แจ่มจริงนะน้องสาว ผิวขาวดังแตงร่มใบ ล่ะพี่เป็นหนุ่มบ้านเหนือ แต่เนื้อคู่คงอยู่บ้านใต้ โอ้น้องสาวล่ะผิวขาวเหมือนไข่ รับรักพี่ได้ไหมล่ะจอมขวัญ...”

(เพลงหนุ่มบ้านเหนือ)

จากเนื้อเพลงหนุ่มบ้านเหนือในท่อนนี้ เปรียบเทียบสีผิวของผู้หญิงว่าขาวเหมือนกับแตงร่มใบและขาวเหมือนไข่ ซึ่งทั้งแตงร่มใบและไข่นั้น มีลักษณะสำคัญที่เด่นชัดมากคือสีขาวนวล ทำให้เห็นภาพที่ชัดเจนถึงความงดงามของผิวพรรณผู้หญิง

ตัวอย่างที่ 61

“...ผมไม่มีเวลารักคุณ ต่อให้อกนิ่มเหมือนนุ่น ไม่รักคุณยังไม่เดือดร้อน...”

(เพลงผมไม่มีเวลารักคุณ)

จากเนื้อเพลงผมไม่มีเวลารักคุณในท่อนนี้ เปรียบเทียบหน้าอกของผู้หญิงว่านิ่มเหมือนนุ่น กล่าวคือ เนื้อหาของเพลงนี้กล่าวถึงผู้หญิงว่าแม้จะมีหน้าอกนิ่มๆ เหมือนนุ่นหรือมีอะไรดีมากมายเพียงใด ก็ไม่สามารถทำให้ผู้ชายหลงรักได้ เพราะในความคิดของผู้ชายขณะนี้เรื่องความรักไม่ใช่เรื่องสำคัญ เป็นการนำเสนอความรู้สึกของผู้ชายในอีกแง่มุมหนึ่งว่าถึงแม้ไม่มีผู้หญิงมาอยู่เคียงข้างก็ไม่ได้ทำให้เกิดความเดือดร้อนแต่อย่างใด

ตัวอย่างที่ 62

“...แหม่มจ๋าแหม่มทำไมจึงแจ่มจริงร้อยชั่งแก้มแดงเหมือนดั่งฝรั่งกำลังสุกงอม...”

(เพลงแหม่มจ๋า)

จากเนื้อเพลงแหม่มจ๋าในท่อนนี้เปรียบเทียบแก้มของผู้หญิงชาวต่างชาติว่ามีลักษณะเหมือนฝรั่งที่กำลังสุกงอม ทั้งนี้เพื่อจะสื่อให้เห็นถึงความงดงาม และมีกลิ่นหอมที่ยั่วยวนหัวใจของผู้ชายชาวไทยที่มีต่อผู้หญิงชาวต่างชาติ

ตัวอย่างที่ 63

“…อกหนุ่มบ้านบึงแห้งดังผึ้งขาดมาลี…”

(เพลงแม่ผักตบในตม)

จากเนื้อเพลงแม่ผักตบในตมในท่อนนี้ เปรียบเทียบความรู้สึกของผู้ชายว่าไม่สดใส ไม่มีชีวิตชีวาเหมือนกับผึ้งขาดดอกไม้ เพราะไม่มีหญิงคนรักมาอยู่เคียงข้าง จึงทำให้เกิดความรู้สึกคิดถึง และไม่มีความสุข เหมือนกับผึ้งที่ไม่ได้เชยชิมน้ำหวานจากเกสรของดอกไม้

ตัวอย่างที่ 64

“…อู้แม่เอ๊ยยามเอ่ยเอื้อนคำ เสนาะล้ำดุจดังระฆังเงิน ฟังหวานฉ่ำเหลือเกิน เหมือนเดินขึ้นสวรรค์ไป…”

(เพลงแม่ผิวพม่านัยน์ตาแขก)

จากเนื้อเพลงแม่ผิวพม่านัยน์ตาแขกในท่อนนี้ เปรียบเทียบเสียงของผู้หญิงว่ามีความไพเราะเหมือนกับเสียงของระฆังเงิน และเมื่อได้ยินก็เหมือนว่าเดินขึ้นสวรรค์ไป ทำให้เห็นภาพที่ชัดเจนของเสียงผู้หญิงว่ามีความไพเราะมาก เมื่อได้ฟังครั้งใดก็เคลิบเคลิ้มประหนึ่งได้ขึ้นสวรรค์ เป็นเพราะความรัก ความหลงใหลจึงทำให้เกิดความรู้สึกอย่างนั้น

ตัวอย่างที่ 65

“…หัวใจฉันแกร่งแข็งเป๊ก เหมือนดังกับเหล็กวางขึง เพียงอ่อนเหมือนดังขี้ผึ้ง มองเธอสวยซึ้งบาดตา…”

(เพลงแม่ผิวพม่านัยน์ตาแขก)

จากเนื้อเพลงแม่ผิวพม่านัยน์ตาแขกในท่อนนี้ เปรียบเทียบหัวใจของผู้ชายว่าแข็งดังเหล็กและไม่มีความรู้สึกใดๆ แต่เมื่อมาเจอผู้หญิงที่สวยถูกใจก็กลับอ่อนเหมือนขี้ผึ้ง ซึ่งเป็นเรื่องธรรมดาของมนุษย์ถ้าเจออะไรที่ถูกใจ แม้จะไม่มีความรู้สึกใดๆ ก็อาจทำให้อ่อนไหวได้

ตัวอย่างที่ 66

“…โถแก้วกานดาน้องสวยเหมือนปลาเนื้ออ่อน ที่ว่ายอยู่ในสาครน้ำใส…”

(เพลงแม่ตั๊กแตนตำใจ)

จากเนื้อเพลงแม่ตั๊กแตนตำใจในท่อนนี้ เปรียบเทียบผู้หญิงว่าเหมือนปลาเนื้ออ่อน ซึ่งลักษณะของปลาเนื้ออ่อนจะมีลักษณะที่สวยงาม อีกทั้งผิวภายนอก มีสีที่ไม่ฉูดฉาดมาก น่าดูเวลาว่ายน้ำ

ตัวอย่างที่ 67

“…ตัวพี่นี้คงเหมือนดังเป็นหงส์ปีกหัก มาติดเอาบ่วงความรัก ทรามวัย…”

(เพลงแม่ตั๊กแตนตำใจ)

จากเนื้อเพลงแม่ตั๊กแตนตำใจในท่อนนี้ เปรียบเทียบผู้ชายว่าเหมือนกับหงส์ปีกหัก ซึ่งในที่นี้หงส์ปีกหักนั้น จะบินไปไหนก็บินไม่ได้ อีกทั้งมาติดบ่วงก็ยากยิ่งที่จะหลุดพ้นได้ เปรียบได้กับคนที่กำลังมีความรัก ก็ย่อมจะมีความรู้สึกว่าไปไหนไม่ได้ จะคิด จะทำสิ่งใดก็ตามก็ยังเฝ้าแต่คิดถึงหญิงอันเป็นที่รักอยู่อย่างนั้น

ตัวอย่างที่ 68

“…สองเรานั่งเรือชมจันทร์ น้องลืมสัมพันธ์ดั่งความฝันสลาย ลืมสิ้นกลิ่นทรวงของชาย จงเคยแอบกายนั่งอิงพิงพี่…”

(เพลงแม่ดอกไม้เพลิง)

จากเนื้อเพลงแม่ดอกไม้เพลิงในท่อนนี้ เปรียบเทียบความสัมพันธ์ว่าเหมือนกับความฝันที่สลาย คือความสัมพันธ์ของหญิงและชายที่เคยรักกันนั้นได้เปลี่ยนแปลงไป จากที่รักกันมาก ก็กลับกลายเป็นไม่รัก

ตัวอย่างที่ 69

“ใจเธอดังปั๊มน้ำมัน บริการไม่รู้ว่าใครเป็นใคร”

(เพลงแม่ปั๊มทรยศ)

จากเนื้อเพลงแม่ปั๊มทรยศในท่อนนี้ เปรียบเทียบหัวใจของผู้หญิงว่าเหมือนกับปั๊มน้ำมัน ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าปั๊มน้ำมันนั้น ใครก็มาใช้บริการได้ทุกคน ดังนั้นก็เปรียบกับคนที่หลายใจ คบทีละหลายคน ว่าเหมือนกับปั๊มน้ำมัน

ตัวอย่างที่ 70

“ใจเธอดังหวยใต้ดิน แทงปุบเป็นกิน ล่ะกินแบทุกเบอร์”

(เพลงแม่ปั๊มทรยศ)

จากเนื้อเพลงแม่ปั๊มทรยศในท่อนนี้ เปรียบหัวใจของผู้หญิงว่าเหมือนหวยใต้ดิน ซึ่งคาดเดายาก และไม่มีความแน่นอน

ตัวอย่างที่ 71

“…ไทยแลนด์แดนนี้โชคดีได้เยือนสักหน ดุจดังมีมนต์ดลใจให้รักไทยแลนด์…”

(เพลงเรารักเมืองไทย)

จากเนื้อเพลงเรารักเมืองไทยในท่อนนี้ เปรียบเทียบเมืองไทยว่าเหมือนมีมนต์ที่ทำให้คนรักเมืองไทย และต้องการมาเยี่ยมเยือน กล่าวคือเนื้อเพลงนี้ ชาย เมืองสิงห์ แต่งขึ้น ด้วยความรักถิ่นกำเนิด เชิดชูประเทศไทยว่ามีความสวยงามและสงบสุข ร่มเย็นในทุกภาค มีเอกลักษณ์ที่สำคัญยิ่งและกล่าวเทิดทูนชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ตัวอย่างที่ 72

“วีเลิฟไทยแลนด์เป็นแดนให้ความร่มเย็น ใครได้มาเห็นเมืองไทยเป็นดังเมืองวิมาน”

(เพลงเรารักเมืองไทย)

จากเนื้อเพลงเรารักเมืองไทยในท่อนนี้เปรียบเทียบเมืองไทยว่าเหมือนเมืองวิมาน ซึ่งถ้ากล่าวถึงเมืองวิมานนั้น ก็ย่อมจะมีแต่ความสุขสบาย มองไปทางไหนก็สวยงาม เฉกเช่นเดียวกับเมืองไทยของเราที่มีความร่มเย็นเป็นสุข มีวัฒนธรรมประเพณีที่ทรงคุณค่า อยู่เมืองไหนประเทศไหนก็ไม่สุขใจเท่าอยู่เมืองไทย

ตัวอย่างที่ 73

“…ยิ้มไม่อ๊อกแล้ว พี่ยิ้มไม่อ๊อก เหมือนโดนหมัดนักมวยน็อก พี่ยิ้มไม่ออกเสียแล้วจริงๆ…”

(เพลงยิ้มไม่ออก)

จากเนื้อเพลงยิ้มไม่ออกในท่อนนี้ เปรียบเทียบความรู้สึกอกหักว่าเหมือนกับโดนหมัดนักมวย ซึ่งทำให้มองเห็นภาพว่านอกจากจะเป็นความรู้สึกที่เสียใจจนพูดไม่ออกแล้ว ยังทำให้เห็นภาพความรู้สึกของผู้ชายที่รู้สึกฉงนกับสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเอง อีกทั้งไม่คิดไม่ฝันมาก่อนว่าคนที่เคยรักกันจะมาทำให้อกหักได้

ตัวอย่างที่ 74

“…เตือนเพื่อนชายไว้อย่าไปเชื่อคำหญิง ทำเหมือนดังเป็นลิงหลอกเจ้าหลอกเจ้า ควงผู้ชายค่ำเช้ามองแล้วเศร้าอุรา แฟนของเธอล่ะมากหน้าล่ะมากมีมากมี…”

(เพลงสะบักสะบอม)

จากเนื้อเพลงสะบักสะบอมในท่อนนี้ เปรียบเทียบคำพูดของผู้หญิงว่าเหมือนกับลิงหลอกเจ้า กล่าวคือพูดออกมาเล่นๆ เท่านั้น ไม่มีความจริงใจให้กับใคร และเชื่อถือไม่ได้

ตัวอย่างที่ 75

“...เดี๋ยวนี้ฉันมีความสุข สนุกรื่นเริงหัวใจ บ้านพี่ดังแดนสวรรค์ เธอกับฉันมาแต่งงานกันไหม...”

(เพลงสุนัขไม่มีเจ้าของ)

จากเนื้อเพลงสุนัขไม่มีเจ้าของในท่อนนี้ เปรียบเทียบบ้านว่าเหมือนแดนสวรรค์ คือมีความสวยงาม สุขสบาย และอยากเชื้อเชิญผู้หญิงที่อยากจะแต่งงานด้วยมาอยู่ร่วมกัน

ตัวอย่างที่ 76

“สวนยางมันคงจะร้างแน่ๆ ผิวยางถูกกรีดเป็นแผล สะเก็ดคงกรังดังหัวใจพี่”

(เพลงสาวสวนยาง)

จากเนื้อเพลงสาวสวนยางในท่อนนี้ เปรียบเทียบผิวต้นยางที่ถูกกรีดว่าเหมือนหัวใจของผู้ชาย กล่าวคือต้นยางพาราเวลาที่ถูกกรีดยางแล้ว ก็ยังมีรอยกรีดติดอยู่อย่างนั้น เหมือนหัวใจของคนเราเมื่อเคยผิดหวัง เจ็บปวดเพราะความรัก รอยความทุกข์นั้นก็ยังคงอยู่ตราตรึงในหัวใจ

ตัวอย่างที่ 77

“...พบนวลนางกลางป่า ดังธิดาสวรรค์ ส่วนสัดราศีนารีงามผ่องพรรณ โอษฐ์ คางคิ้ว เฉิดฉันท์ ทรวงนั้นตึงผึ่งผาย จมูกงามรับปรางดังเสกสรร...”

(เพลงเสน่ห์นางไพร)

จากเนื้อเพลงเสน่ห์นางไพรในท่อนนี้ เปรียบเทียบผู้หญิงชาวป่าว่าเหมือนธิดาสวรรค์ อีกทั้งยังเปรียบรูปร่างหน้าตาของผู้หญิงว่าเหมือนมีใครมาสร้างขึ้น ทำให้เห็นภาพความงดงามของหญิงสาวชาวป่าได้อย่างชัดเจน

ตัวอย่างที่ 78

“...โอ้ชีวิตคิดคร่ำครวญหวนไม่วาย ข้าเคยแนบกายรักนางเหมือนดังชีวา ต่อนี้ข้า มีก็แต่น้ำตา เพราะเจ้าไม่ปรารถนาทิ้งข้าเมื่อคราอับจน...”

(เพลงโอ้ชีวิตคิดไฉน)

จากเนื้อเพลงโอ้ชีวิตคิดไฉนในท่อนนี้ เปรียบเทียบความรักของผู้ชายที่มีต่อผู้หญิงว่าเหมือนกับชีวิต กล่าวคือคนเราทุกคนย่อมจะรักชีวิตของตนเองมากที่สุด และถ้ารักใครสักคนเท่าชีวิตของตนเองก็แสดงให้เห็นว่ารักมาก

ตัวอย่างที่ 79

“...อยากรู้ว่ารักอกแทบหักรักมลาย สุดแสนเศร้าโศกเหมือนดังวิหคพเนจรไป หาคู่เจ้าอยู่แห่งไหน รักเอยไม่น่าลืมง่าย พี่ไม่มีเยื่อใย มีใหม่ไม่ทันมามอง...”

(เพลงโอ้ชีวิตคิดไฉน)

จากเนื้อเพลงโอ้ชีวิตคิดไฉนในท่อนนี้ เปรียบเทียบความเศร้าโศกจากความรักเหมือนนกพเนจร หาคู่ไม่เจอ กล่าวคือ ความผิดหวัง ความเศร้าโศกที่เกิดจากความรัก ก็เหมือนกับนกที่ถูกพลัดพรากจากคู่ เมื่อหากันไม่พบ ก็ย่อมจะเกิดความทุกข์และความเดียวดาย

ตัวอย่างที่ 80

“...จะเปรียบมะนาวหน้าฝนก็เหมือนกับคนสาวๆ ถึงแม้จะเปรี้ยวจนเหลือกล่าว ไม่พ้นถูกเขามาขาย...”

(เพลงเป็นงั้นไป)

จากเนื้อเพลงเป็นงั้นไปในท่อนนี้ เปรียบเทียบมะนาวหน้าฝนว่าเหมือนกับผู้หญิงสาว เพราะถึงแม้จะมีกิริยาท่าทางที่ไม่เรียบร้อย ก็ย่อมจะเป็นที่หมายปองของชาย เพราะด้วยการแต่งตัว การพูดจาที่ยั่วยวน ก็ทำให้ผู้ชายหลงใหลได้ แต่จะหลงเพียงชั่วคราวเท่านั้น ไม่จีรังยั่งยืนตลอดไป

ตัวอย่างที่ 81

“…ยามเจ้ายังสาวก็เหมือนมะนาวหน้าฝน พอน้ำมะนาวเต็มผลพ่อค้าทุกคนก็หมาย…”

(เพลงเป็นงั้นไป)

จากเนื้อเพลงเป็นงั้นไปในท่อนนี้ เปรียบผู้หญิงว่าเหมือนมะนาวหน้าฝน กล่าวคือ มะนาวในหน้าฝน พอได้รับความชุ่มชื้นจากน้ำฝนอย่างเต็มที่ ก็จะทำให้มีน้ำมาก เป็นที่ต้องการของพ่อค้าแม่ค้า เปรียบได้กับผู้หญิงสาว จะมีความสวยงามเป็นที่หมายปองของผู้ชาย

ตัวอย่างที่ 82

“…สงสารลูกน้อยที่คอยนาง ต้องลอยเคว้งคว้างดั่งเรือลอย…”

(เพลงสงสาร)

จากเนื้อเพลงสงสารในท่อนนี้ เปรียบเทียบลูกว่าเหมือนกับเรือลอย กล่าวคือเนื้อเพลงนี้กล่าวถึงเรื่องปลาบู่ทอง ที่แม่ของนางเอื้อยถูกฆ่าตาย แล้วกลายเป็นปลาบู่ทอง เนื้อเพลงท่อนข้างต้นเป็นการกล่าวถึงตอนที่เอื้อยรอแม่กลับมา แต่ก็ไม่มีวี่แวว จึงทำให้ต้องเหว่หว้า เดียวดาย เพราะขาดแม่ เหมือนกับเรือที่ลอยน้ำไม่มีจุดหมายปลายทางที่แน่นอน

ตัวอย่างที่ 83

“…ลูกเสือชาวบ้านเหมือนดั่งสายธารน้ำใจไหลไปไม่สิ้น จะเหน็ดจะเหนื่อย อย่างไรไม่เคยถวิล…”

(เพลงลูกเสือชาวบ้าน)

จากเนื้อเพลงลูกเสือชาวบ้านในท่อนนี้ เปรียบเทียบลูกเสือชาวบ้านว่าเหมือนสายธารน้ำใจที่ไหลอยู่ตลอดเวลา กล่าวคือลูกเสือชาวบ้านนั้น เป็นผู้บำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ทุ่มเททั้งกายและใจในการอุทิศตนเพื่อประโยชน์และความสุขของทุกคน

ตัวอย่างที่ 84

“...เปลี่ยวเอกาสุเหว่ว้าในหัวใจ เหลียวมองทางไหนไม่มีใครที่จะเมตตา หาคู่ชมก็ไม่สม ในอุรา สุดเหว่ว้าเสมือนดั่งฟ้าไร้เดือน ดาวคู่ฟ้า ปลาก็ยังคู่น้ำ แต่จิตฉันระกำชอกช้ำไม่มีใคร เหมือน เพราะขาดคู่ชมที่เหมาะสมมาร่วมเรือน ยามไร้ เพื่อนก็ดุจดังเดือนไร้ดาว...”

(เพลงเอกา)

จากเนื้อเพลงเอกาในท่อนนี้ เปรียบเทียบความรู้สึกที่เหว่ว้า ไม่มีคู่ครองว่าเหมือนกับฟ้าไร้เดือน และเดือนที่ไร้ดาว จึงทำให้เห็นภาพความเดียวดาย ว่างเปล่า และเงียบเหงาได้อย่างชัดเจน

ตัวอย่างที่ 85

“...ยิ่งวันกำหนดทศมาส โถใจแทบขาดรอนๆ กัดฟันอ้อยอิ่งออดอ้อน ร้อนรุ่มดังสุมด้วยไฟ เหมือนถูกกระหน่ำด้วยแส้บนหลังแม่เลือดสาด...”

(เพลงกตัญญู)

จากเนื้อเพลงกตัญญูในท่อนนี้ เปรียบเทียบการคลอดบุตรของมารดาว่าร้อนรุ่มเหมือนถูกไฟเผา และเหมือนถูกโบยด้วยแส้ ทำให้เรามองเห็นภาพความเจ็บปวดของผู้ที่เป็นแม่ว่ามีมากเพียงใด เริ่มตั้งแต่การตั้งครรภ์ การคลอดบุตร และเลี้ยงดูจบเติบใหญ่ พระคุณของแม่นี้ทดแทนอย่างไร ก็ไม่มีวันหมด

ตัวอย่างที่ 86

“...จะกอดเจ้าหากหนาวลม หนาวน้ำค้างพร่างพรมเป็นผ้าห่มคลุมกาย ยามหิวจะป้อนคอยอ้อนเอาใจ ปรนนิบัติรับใช้เหมือนทาสบังอร...”

(เพลงจอมแก่น)

จากเนื้อเพลงจอมแก่นในท่อนนี้ เปรียบเทียบผู้ชายว่าเหมือนเป็นทาสของผู้หญิง กล่าวคือ ถ้าหากผู้ชายมีความรักให้กับผู้หญิงอันเป็นที่รักแล้ว ก็ย่อมจะยอมทำทุกสิ่งทุกอย่างให้ เหมือนทาสที่คอยรับใช้เจ้านายได้ตลอดเวลา

ตัวอย่างที่ 87

“...เอวองค์วิไลดังเหมือนมีใครปั้น ชวนใจฝันเพ้อไป เมื่อแรกพบประสบพักตร์ ก็นึกรักจนล้นใจ...”

(เพลงแจ่มจริงแม่คุณ)

จากเนื้อเพลงแจ่มจริงแม่คุณในท่อนนี้ เปรียบเทียบรูปร่างของผู้หญิงว่าเหมือนมีใครปั้น คือมีความสวยงามทั้งร่างกาย เหมือนกับการบรรจงปั้นเพื่อให้ออกมาสวยงามไม่มีที่ติ

ตัวอย่างที่ 88

“...กุหลาบงามหนามแทงโอย เหมือนน้องโบยสลัดรักรา กุหลาบดอกนี้เหมือนดั่งน้อง ทำให้พี่หมองหมดวาสนา โศกอกตรมชมใต้ธารา มีบุญแล้วชาติหน้าขอให้เราพบกัน...”

(เพลงชมสวน)

จากเนื้อเพลงชมสวนในท่อนนี้ เปรียบเทียบดอกกุหลาบเป็นผู้หญิง คือถ้าผู้หญิงไม่รักก็เหมือนถูกกุหลาบแทงด้วยหนามอันแหลมคม ทำให้เจ็บปวดมาก

ตัวอย่างที่ 89

“...โอ้ชาวนาของเรานี่เอ๋ย แต่ก่อนนั้นเคยระทมขมขื่น เหมือนตายไปแล้วกลับฟื้นได้ กลับมายืนยิ้มชื่นอีกครา เราตั้งหน้าหากินกันไป...”

(เพลงชาวนาสามัคคี)

จากเนื้อเพลงชาวนาสามัคคีในท่อนนี้ เปรียบเทียบความรู้สึกของชาวนาว่าเหมือนตายแล้วกลับฟื้นขึ้นมาใหม่ เพราะการทำนาเป็นอาชีพที่เสี่ยงมาก ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายๆอย่างๆ นอกจากการทำนาจะยากลำบากแล้ว ราคาข้าวก็ยังไม่สู้ดีนัก ทำให้ชาวนาเป็นหนี้เป็นสินมาก มีแต่ความเดือดร้อนทุกข์ใจทุกหย่อมหญ้า แต่เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานที่ดินทำกินให้แก่ประชาชน ก็ทำให้ความเดือดร้อนนั้นผ่อนคลายลง ทำให้ชาวนาเหมือนตายแล้วกลับฟื้นขึ้นมาใหม่

ตัวอย่างที่ 90

“...กินปูนร้อนท้องไปเที่ยวป่าวร้องกับทุกคน ว่าตนทำดี ยามไข้ไม่มีผู้ใดสงสาร ทำไมทำตัวเหมือนดังเช่นวัวสันหลังหวะ คอยเผ่นผงะเมื่อยามฝูงกาบินผ่าน...”

(เพลงดาวหาง)

จากเนื้อเพลงดาวหางในท่อนนี้ เปรียบเทียบคนที่เสแสร้งทำดี ว่าเหมือนกับวัวสันหลังหวะ คือคอยบอกผู้อื่นอยู่เสมอว่าตนทำดีแล้วไม่ได้ดี เหมือนกลัวว่าผู้อื่นจะไม่รู้ว่าตนทำดีเลยต้องบอกกล่าวคนทั่วไปให้รับรู้ แต่ความจริงแล้วทำความชั่วแต่กลัวคนจะรู้ เลยต้องแสร้งบอกว่าตนเป็นคนดี เหมือนกับวัวสันหลังหวะ มีแผลที่ตัว เวลาแร้งกาบินผ่านก็ต้องคอยหลบ เพราะกลัวว่าจะมาจิกแผลนั้น

ตัวอย่างที่ 91

“เจ้าเป็นเหมือนศิษย์คิดล้างครู เป็นลูกไม่รู้คุณพ่อ ลืมถิ่นกำเนิดเกิดก่อ สู้แม้แต่พ่อของมัน”

(เพลงดาวหาง)

จากเนื้อเพลงดาวหางในท่อนนี้ เปรียบเทียบดาวหางว่าเป็นเหมือนศิษย์คิดล้างครู ซึ่งครูนั้นก็คือท้องฟ้าที่ให้ดาวหางอาศัยอยู่ ในเพลงดาวหางนี้มิได้กล่าวถึงดาวหาวจริงๆ แต่กล่าวถึงดาว ที่หมายรวมไปถึงคนในวงการบันเทิง เช่น นักร้อง นักแสดง ว่าให้รู้จักบุญคุณคน คือดังแล้วอย่าลืมถิ่นกำเนิดของตน เพราะถึงแม้จะโด่งดังคับฟ้า สักวันหนึ่งก็อาจจะดับได้

ตัวอย่างที่ 92

“...ติ๊งต่างเกิดมาหน้าตาดูอัปลักษณ์ แล้วคงจะนอนตระหนักใจตึกตักตื้นตัน จะจีบ คนโก้เก๋ก็ไม่เก๋หน้าหัน ก็เหมือนมะพร้าวหมดมันเกิดมาทำไม”

(เพลงติ๊งต่าง)

จากเนื้อเพลงติ๊งต่างในท่อนนี้ เปรียบเทียบผู้ชายที่มีหน้าตาไม่ดี เหมือนมะพร้าวที่หมดมัน กล่าวคือ ถ้าผู้ชายไม่รวย ไม่หล่อ ก็ย่อมจะไม่เป็นที่หมายปองของหญิง เปรียบได้กับมะพร้าว ถ้าหมดมัน ก็คงหมดความหมาย

ตัวอย่างที่ 93

"...เบื่อแล้วผู้หญิง ไม่อยากสุงสิงตอแยกับแม่พุ่มพวง เบื่อนักรักลวงของหล่อน เบื่อน้ำใจหญิงดังน้ำกลอกกลิ้งบนใบบอน กลับกลอก ยอกย้อนซับซ้อนเสียจนฉันเบื่อ..."

(เพลงเบื่อผู้หญิง)

จากเนื้อเพลงเบื่อผู้หญิงในท่อนนี้ เปรียบเทียบน้ำใจของผู้หญิงว่ามีเหมือนน้ำกลิ้งบนใบบอน คือไว้ใจไม่ได้ วันนี้พูดอีกอย่าง พรุ่งนี้อาจจะพูดอีกอย่างก็ได้

ตัวอย่างที่ 94

"...พบสาวน้อยสักร้อยบางก็ช่างเถอะ แต่ถ้าเจอะสาวบางมัญพลันหลงใหล ดุจปลาแม่ลาสาวบ้านแป้ง แตงบ้านไพร"

(เพลงสาวเมืองสิงห์)

จากเนื้อเพลงสาวเมืองสิงห์ เปรียบเทียบความงามของผู้หญิงตำบลบางมัญ จังหวัดสิงห์บุรี ว่าเหมือนกับปลาช่อนแม่ลา ผู้หญิงบ้านแป้ง และแตงบ้านไพร คือนำมาเปรียบกับสิ่งที่มีชื่อเสียงของจังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งเป็นสถานที่เกิดของผู้แต่งเพลงคือ ชาย เมืองสิงห์

ตัวอย่างที่ 95

"...รักเขาข้างเดียวเหมือนข้าวเหนียวนึ่ง น้ำท่วมไม่ถึงก็อายเขา ไม่ส่องกระจกแล้วชะโงกมองเงา ว่าตัวของเราต้องเจียมตน..."

(เพลงเมรี)

จากเนื้อเพลงเมรีในท่อนนี้ เปรียบเทียบการรักเขาข้างเดียว เหมือนกับ ข้าวเหนียวนึ่ง ซึ่งถ้าไม่มีน้ำก็อาจจะดิบหรือไหม้ก็ได้ ทำให้ไม่น่ากิน เพลงนี้เป็นการกล่าวถึงเรื่องพระรถเมรี เมรีนั้นรักพระรถหมดหัวใจ แต่สุดท้ายพระรถก็จากไป ทำให้เมรีเศร้าโศกเสียใจยิ่งนัก

ตัวอย่างที่ 96

"...เจ้าช่อจำปีแม่ศรีจำปา เธอสวยบาดตาเหมือนดั่งดาราส่องแสง..."

(เพลงแม่พวงมาลัย)

จากเนื้อเพลงแม่พวงมาลัยในท่อนนี้ เปรียบเทียบความสวยของผู้หญิงว่ามีความสวยงามเหมือนดวงดาวที่ส่องแสง กล่าวคือดาวที่อยู่บนท้องฟ้าในเวลาค่ำคืนนั้น ย่อมส่องแสงระยิบระยับสวยงามยิ่งนัก เฉกเช่นเดียวกับผู้หญิงสวย

ตัวอย่างที่ 97

" ...แม่สวยแต่รูป แต่จูบไม่หอม เปรียบดอกพะยอมไอ้ดอกเสียๆ หลายคนที่ดมชมแล้วก็เขี่ย เหยียบดอกทิ้งเสียไม่มีราคา ถ้าหญิงคนใดใจเหมือนวันทอง พี่อยากขอน้องนะจ๊ะน้องจ๋า อย่าเอาความสาวที่พราว สง่า เที่ยวเร่รักหาความชั่วใส่กาย..."

(เพลงวันทอง)

จากเนื้อเพลงวันทองในท่อนนี้ เปรียบเทียบผู้หญิงหลายใจว่าเหมือนนางวันทอง เป็นนางในวรรณคดี เรื่องขุนช้างขุนแผน ซึ่งนางนั้นตัดสินใจไม่ได้ที่อยู่กับขุนช้างหรือขุนแผน เพราะคนทั้งคู่นั้นมีความสำคัญต่อนางมาก ขุนแผนนางก็รัก ขุนช้างก็ทำแต่สิ่งที่ดีๆ ให้นาง ด้วยความที่ตัดสินใจไม่ได้นั้น ทำให้นางถูกมองว่ารวนเร หลายใจ และนำลักษณะของนางมาเปรียบเทียบกับผู้หญิงที่มีจิตใจไม่มั่นคง รักผู้ชายหลายคน

ตัวอย่างที่ 98

"...เพียงแรกยลโฉมงาม รูปทรงนงรามพาให้วาบหวามใจอ่อน กระบิดกระบวนยวนเย้า เนตรกลมคมวาว **คิ้วเจ้าดังคันศร** อกกลมเอวกลึง **สองปรางช่างแต่งตึงประหนึ่งสะเดากลางดอน** เผ็ดร้อน**อ่อนหวานขมดุจยอดตองต้องลม**..."

(เพลงงอนเกินงาม)

จากเนื้อเพลงงอนเกินงามในท่อนนี้ เปรียบเทียบผู้หญิงว่ามีคิ้วงามดังคันศร คือมีลักษณะโค้งอย่างได้สัดส่วน ดูกลมกลืน เหมาะสมกับใบหน้า เปรียบแก้มว่าแต่งตึงเหมือนสะเดากลางดอน กล่าวคือสะเดากลางดอน เวลาได้รับน้ำฝนก็จะเจริญงอกงาม สดใส เหมือนกับแก้มของผู้หญิงที่แต่งตึง และเปรียบว่าผู้หญิงนั้นอ่อนหวานเหมือนยอดตอง หรือใบตองที่ต้องลม คือมีความอ่อนหวาน เป็นธรรมชาติ มีลักษณะงดงาม

ตัวอย่างที่ 99

"...เฝ้าแต่ใฝ่ฝัน เฝ้าคอยคืนวันฝันไปคนเดียวฤทัยเปลี่ยวเหงา สู้ทนปวดร้าว **เศร้าจิตคิดในประหนึ่งฝังในห้วงทรมาน**..."

(เพลงฉันรักเธอ)

จากเนื้อเพลงฉันรักเธอในท่อนนี้ เปรียบเทียบความผิดหวัง ความเศร้าโศกอันเนื่องมาจากความรักว่ามีความรุนแรง และเจ็บปวดเหมือนกับอยู่ในห้วงแห่งความทรมาน ซึ่งย่อมจะมีความเจ็บปวดอยู่ตลอดเวลา ไม่มีวันที่ความรู้สึกเช่นนี้จะจางหายไป

ตัวอย่างที่ 100

"...ได้เพียงแต่มอง ด้วยใจเรียกร้องหวังปองเธอมาไว้เป็นคู่เชย แต่**เธอเมินเฉยไม่เอ่ยวจี เหมือนหนึ่งไม่มีไมตรีต่อกัน**..."

(เพลงฉันรักเธอ)

จากเนื้อเพลงฉันรักเธอในท่อนนี้ เปรียบเทียบผู้หญิงที่ไม่ใยดีกับผู้ชาย กล่าวคือไม่ยอมพูดจา เหมือนกับว่า ไม่มีน้ำใจ ไมตรีให้กัน คือแสดงออกให้รู้ว่าไม่รักใคร่ชอบพอ

ตัวอย่างที่ 101

"...เนื้อนวลนางนิ่มนวลนุ่มนิ่ม **สองบัวพิมพ์นิ่มเนื้อเนินนูน เต่งตึงตันอึ๋มอวบอั๋นอกอุ่น จิ้มลิ้มดั่งมะลิแรกรุ่น** น่าแนบนอนหนุนอกอุ่นอวบอั๋น..."

(เพลงนิ่มเนื้อนวลนาง)

จากเนื้อเพลงนิ่มเนื้อนวลนางในท่อนนี้ เปรียบเทียบความอวบอั๋นของหน้าอกผู้หญิงว่าเหมือนกับมะลิแรกรุ่น คือมีความเต่งตึง สดใส งดงาม และเป็นที่สะดุดตาของผู้ชาย

ตัวอย่างที่ 102

"...ขอเดชะฝ่าละอองสนองพระบาท ข้าขอ**รักชาติศาสตร์กษัตริย์ดั่งไอศูรย์** พระบารมีเลิศหล้า พระมหากรุณาธิคุณ **ขอเทิดขอทูนดั่งต้นตระกูลไทย**..."

(เพลงพระมหากรุณาธิคุณ)

จากเนื้อเพลงพระมหากรุณาธิคุณในท่อนนี้ เปรียบเทียบให้เห็นว่าคนไทยนั้นมีความรักชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ ว่าเหมือนกับพระเจ้าแผ่นดินหรือไอศูรย์ แสดงให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่แห่งความรักของประชาชน เพราะพระเจ้าแผ่นดินก็เปรียบเหมือนศูนย์รวมใจของคนไทยทุกคน เป็นศูนย์รวมแห่งความรัก ความสามัคคีของคนในชาติ และเปรียบเทียบให้เห็นว่าคนไทยทุกคนขอเทิดทูนพระเจ้าแผ่นดินเหมือนกับต้นตระกูลของตนเอง ซึ่งทำให้เห็นถึงความรักที่ยิ่งใหญ่ ที่ปวงชนชาวไทยถวายแด่พระเจ้าแผ่นดิน

ตัวอย่างที่ 103

"...ข้าพเจ้าวันทา อีกพระบารมีล้นฟ้า มหาราชินี เกล้าจะถวายกายและเลือดเนื้อ ไว้เพื่อทรงยศ **เกล้าจะประณตดังพระบิดา**ของพวกข้าไทยนี้..."

(เพลงพระมหากรุณาธิคุณ)

จากเนื้อเพลงพระมหากรุณาธิคุณในท่อนนี้ เปรียบเทียบให้เห็นความเคารพรักของคนไทยที่มีต่อพระมหากษัตริย์ว่ามีความยิ่งใหญ่มาก เหมือนกับความเคารพรักที่บุตรมีให้กับบิดา ซึ่งไม่มีสิ่งใดมาเทียบได้

ตัวอย่างที่ 104

"...แม่คุณโอ้ทูลกระหม่อม **ชื่อแม่หอมเหมือนดังเพชรซีก** อยากร่วมเรียงหนุนตักร่วมเตียงขลุกขลิก กลัวแม่คุณตุกติก จะหยอกหยิกไม่สุงสิง..."

(เพลงแม่ทูนหัว)

จากเนื้อเพลงแม่ทูนหัวในท่อนนี้ เปรียบเทียบชื่อของผู้หญิงว่ามีความไพเราะ สวยงาม เหมือนกับเพชรซีก กล่าวคือเพชร เป็นอัญมณีที่มีค่ามากที่สุด เพราะฉะนั้นถึงแม้จะเป็นเพียงเพชรซีก ก็ย่อมมีคุณค่าและราคามาก

ตัวอย่างที่ 105

"...เธอจ๋า เธอจ๋า เธอสวยโสภากว่าสาวทั้งบาง คิ้วต่อ คอก็กลม ตาก็คมสมนวลนาง **แก้มนวลดังมะปราง** ผมดำสล้างช่างงามเหลือเกิน..."

(เพลงแม่ผิวพม่านัยน์ตาแขก)

จากเนื้อเพลงแม่ผิวพม่านัยน์ตาแขกในท่อนนี้ เปรียบเทียบแก้มผู้หญิงว่ามีลักษณะนวลเหมือนผิวมะปราง กล่าวคือผิวของผลมะปรางนั้นจะมีสีเหลืองนวล เกลี้ยง งดงาม น่ารับประทาน เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับแก้มของผู้หญิง จึงทำให้มองเห็นภาพของผู้หญิงที่มีผิวพรรณดี เป็นที่หมายปองของผู้ชาย

ตัวอย่างที่ 106

"...**เธอสวยเหมือนคำภาษิต ที่เขาประดิษฐ์เป็นกลอน ผิวเนื้อเรื่อๆ เหลืองๆ รอนๆ งามงอนเหมือนสาวพม่า ดวงตาเธอซึ้งแววซ่อน มีขนตางอนมาแทรก มองสวยเหมือนตาสาวแขก** ดูแปลกและสวยหนักหนา..."

(เพลงแม่ผิวพม่านัยน์ตาแขก)

จากเนื้อเพลงแม่ผิวพม่านัยน์ตาแขกในท่อนนี้ เปรียบเทียบความสวยงามของผู้หญิงว่ามีความงดงามเหมือนกับคำภาษิต ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคำภาษิตนั้นต้องเรียบเรียงจากถ้อยคำที่สละสลวย ซึ่งความสละลวยนั้นก็ได้นำมาเปรียบกับความสวยงามของผู้หญิง ทำให้มองเห็นความงดงามของ

ผู้หญิงได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังเปรียบสีผิวของผู้หญิงว่าเหมือนกับสาวพม่า เพราะชาวพม่านั้นใช้ขมิ้นทา จึงทำให้ใบหน้าและลำตัวมีสีเหลืองอร่าม งดงามยิ่งนัก และเปรียบผู้หญิงว่ามีดวงตาที่งดงาม ขนตางอน เหมือนกับสาวแขก ซึ่งการเปรียบเทียบดังกล่าวนั้น ทำให้มองเห็นความสวยงามของผู้หญิงได้อย่างชัดเจน ว่ามีความงดงามในทุกๆ ส่วนของร่างกาย เป็นที่สะดุดตาและเป็นที่หมายปองของผู้ชาย

ตัวอย่างที่ 107

"...ทางโน้นเร่มาแม่หยอดโซล่าให้กิน ทางนี้หมดสิ้นแม่เอาแบนซินหยอดใส่ **ใจเธอดังซูเปอร์ไวไฟ** เห็นใจแม่เจ้าประคุณ..."

(เพลงแม่ปั๊มทรยศ)

จากเนื้อเพลงแม่ปั๊มทรยศในท่อนนี้ เปรียบเทียบจิตใจของผู้หญิงว่ามีลักษณะเหมือนน้ำมันกล่าวคือน้ำมันนั้นจัดว่าเป็นเชื้อเพลิงอย่างดี ติดไฟง่าย ดังนั้นจึงนำมาเปรียบกับใจของผู้หญิงที่รักคนง่ายๆ ถ้าพึงพอใจผู้ชายคนไหน ก็จะคบหาทันที เหมือนน้ำมันที่อยู่ใกล้ไฟก็ย่อมจะทำให้ลุกไหม้ได้อย่างรวดเร็ว

ตัวอย่างที่ 108

"...เอ๊ย **มอญซ่อนผ้า เหมือนดังหนึ่งว่าผ้าคือมอญซ่อนเชิง** ชาติมอญสลายไร้ตะเกิง ไม่เคยระเริงเหลิงลืมไทยแลนด์..."

(เพลงมอญซ่อนผ้า)

จากเนื้อเพลงมอญซ่อนผ้าในท่อนนี้ เปรียบเทียบการละเล่นมอญซ่อนผ้า ว่ามีลักษณะเหมือนกับการกระทำของพวกมอญ คือมีสิ่งแอบแฝง ซ่อนเร้นอยู่ ไม่สามารถคาดเดาได้

ตัวอย่างที่ 109

"...เอ๊ย ไทยแหลมทอง เหมือนพี่เหมือนน้องเหนือใต้ชายแดน **เราแหนหวงห่วงแคว้นเหมือนดังต่อแตนที่แหนหวงรวงรัง**..."

(เพลงมอญซ่อนผ้า)

จากเนื้อเพลงมอญซ่อนผ้าในท่อนนี้ เปรียบเทียบความรักและความห่วงผืนแผ่นดินที่อยู่ของคนไทยว่าเหมือนกับต่อ แตน ที่หวงรังของตน และไม่ยอมถ้าใครคิดจะเข้ามารุกรานหรือทำลาย

ตัวอย่างที่ 110

"...เจ้ามอญซ่อนผ้าจะเย้ยฟ้าท้าดัง **มอญรักเมืองไทยเสียจัง เหมือนจระเข้รักวังรักรังเรือนตาย**..."

(เพลงมอญซ่อนผ้า)

จากเนื้อเพลงมอญซ่อนผ้าในท่อนนี้ เปรียบเทียบความรักที่ชาวมอญมีให้กับประเทศไทยว่าเหมือนกับจระเข้ที่รักที่อยู่อาศัยของตนเองมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีความรัก และหวงแหนมากเหมือนกับว่าประเทศไทยนั้นเป็นบ้านเกิดเมืองนอนของชาวมอญ

ตัวอย่างที่ 111

"...กุหลาบเอยถึงงามในไพรสณฑ์ **เลิศล้นงามถ้วนนวลอนงค์ ดั่งถูกของต้องมนต์เมื่อยลทรวดทรง** กุหลาบดงเผาใจให้อาวรณ์..."

(เพลงเสน่ห์นางไพร)

จากเนื้อเพลงเสน่ห์นางไพรในท่อนนี้ เปรียบเทียบความรู้สึกของผู้ชาย เวลาพบผู้หญิงที่ถูกใจก็จะเกิดความลุ่มหลง รักใคร่ เหมือนกับต้องมนต์คาถา ทำให้อยากพบ อยากเจอ รุ่มร้อนอยู่ตลอดเวลา

ตัวอย่างที่ 112

"...**อิสลามจ๋าดั่งบุหงาปาหนันบาน อยู่ในฝันฝันของชนชาวไทย ดังโซ่ทองคล้องจิตติดร่วมใจ** ใต้ร่มไทรร่มโพธิ์ทองของพุทธ อิสลาม..."

(เพลงอิสลามที่รัก)

จากเนื้อเพลงอิสลามที่รักในท่อนนี้ เปรียบเทียบชาวอิสลามว่าเหมือนกับดอกปาหนันที่กำลังบาน คือเปรียบเทียบให้เห็นถึงความสวยงาม ความดีงาม ของชาวอิสลาม และเปรียบเทียบให้เห็นว่าชาวอิสลามนั้นอยู่ในความฝัน ความคิดของชาวไทยอยู่ตลอดเวลา ดังมีโซ่ท้องคล้องใจให้เป็นน้ำหนึ่งน้ำใจเดียวกัน เพราะถึงแม้จะต่างศาสนา ต่างวัฒนธรรม แต่ทั้งชาวไทยและชาวอิสลามนั้นก็เป็นเหมือนพี่น้องกัน อาศัยอยู่ในผืนแผ่นดินเดียวกัน

ตัวอย่างที่ 113

"...พี่ครวญหาแต่ยี่หวาผงางอน ทั่วภูธรนครครวญคร่ำ **มุสลิมยืนอยู่คู่สยาม ดุจคนงามยืนอยู่คู่ชีวิน**..."

(เพลงอิสลามที่รัก)

จากเนื้อเพลงอิสลามที่รักในท่อนนี้ เปรียบเทียบชาวมุสลิมที่อยู่คู่ประเทศไทย ว่าเหมือนกับผู้ชายที่มีผู้หญิงสวยอยู่เคียงข้าง ทั้งนี้การเปรียบเทียบทำให้เห็นว่าคนไทยนั้นยกย่อง ให้เกียรติชาวอิสลาม และมองชาวอิสลามว่าเป็นเหมือนพี่เหมือนน้อง

ตัวอย่างที่ 114

"...**พี่ชาวพุทธบริสุทธิ์ดุจมะหมัด** เข้าสุหนัตมัสยิดนิยม จะชื่นชู้คู่ชื่นรื่นภิรมย์ เคล้าเคียงชมบุหงาปาหนัน..."

(เพลงอิสลามที่รัก)

จากเนื้อเพลงอิสลามที่รักในท่อนนี้ เปรียบเทียบคนไทยชาวพุทธว่ามีความบริสุทธิ์เหมือนกับท่านนะบีมูฮัมหมัด ผู้เผยแผ่ศาสนาอิสลาม ทั้งนี้ก็เพื่อแสดงให้เห็นว่าทั้งคนไทยที่นับถือศาสนาพุทธ และคนไทยที่นับถือศาสนาอิสลามนั้น ถึงแม้ต่างศาสนา ก็เป็นพี่เป็นน้องกันได้ เพราะทุกศาสนาสอนให้ทุกคนเป็นคนดี มีความบริสุทธิ์ทั้งกายและใจ

ตัวอย่างที่ 115

"...**วาสนาข้าเกิดมาน้อยสุดทาน ดั่งพ่ายราชันวิมานเขาแย่งไปครอง** หลับฝันตื่นพลันเหมือนภาพหลงมอง เห็นเจ้าผวาหวีดร้องผ้าประคองรัดทรวง..."

(เพลงโอ้ชีวิตคิดไฉน)

จากเนื้อเพลงโอ้ชีวิตคิดไฉนในท่อนนี้ เปรียบเทียบให้เห็นถึงคนที่มีวาสนาที่ต่ำต้อย ว่าเหมือนกับพระราชาที่พ่ายแพ้ สูญเสียเมือง การเปรียบเทียบในลักษณะนี้ทำให้มองเห็นความน้อยเนื้อต่ำใจในวาสนาของผู้ประพันธ์เพลงคือ ชาย เมืองสิงห์ เพราะชีวิตนั้นเจอกับปัญหาต่างๆ หลายด้าน

2. ภาพพจน์แบบอุปลักษณ์ (Metaphor) เป็นโวหารที่เปรียบเทียบของสองสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องนำมาเปรียบเทียบกันว่าเป็นสิ่งเดียวกันหรือเท่ากันทุกประการ โดยใช้คำว่า "เป็น" "เท่า" "คือ" ในการเปรียบเทียบ (วิภา กงกะนันท์ 2533: 39) เช่น

ตัวอย่างที่ 1

"...ลอยล่องลำนาวาทิพย์ที่สรรมาอารมณ์ฟ้อง เชยชมนวลน้องสู่สมภิรมย์ ปรารถนา เอาตักนางต่างหมอน เนื้ออุ่นหนุนนอนเพลินอุรา มองดาวพราวฟ้าจันทร์ฉาย สายลมโชยเฉื่อยเบา เอาลำนาวานั้น เป็น ม่านบัง ต่างเรือนและเหย้า..."

(เพลงนาวาสวรรค์)

จากเนื้อเพลงนาวาสวรรค์ในท่อนนี้จะเห็นว่าเปรียบเทียบโดยใช้คำว่า "เป็น" มาเป็นคำเชื่อมเปรียบ ใช้การเปรียบเทียบโดยเอาเรือมาเปรียบเป็นม่านและเป็นบ้านเรือนที่อยู่อาศัย เพลงนาวาสวรรค์นี้ใช้จินตนาการของคนแต่งเพลงที่กำลังล่องเรืออยู่ แต่อยากให้บนเรือนั้นมีหญิงที่ตนรักอยู่ด้วย จึงเปรียบเรือเป็นม่านและบ้านเรือนซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัยได้

ตัวอย่างที่ 2

"...เจ้าอ่อนวัยไร้มารยา เป็น หงส์อยู่ฝูงกาค่าควรไฉน..."

(เพลงแม่สื่อแม่ชัก)

จากเนื้อเพลงแม่สื่อแม่ชักในท่อนนี้จะเห็นว่ามีการเปรียบเทียบโดยใช้คำว่า “เป็น” มาเป็นคำเชื่อมเปรียบ และมีการเปรียบเทียบผู้หญิงที่อายุยังน้อยว่าไม่มีเล่ห์เหลี่ยมมารยาแต่อย่างใด ผิดกับบุคคลที่มีเล่ห์เหลี่ยม คอยแต่หลอกลวง เปรียบเป็นหงส์ที่อยู่ในฝูงกา ย่อมมีสีที่มีความแตกต่างกันมาก เพราะหงส์นั้นมีสีขาว มีความงดงาม ส่วนกานั้นมีสีดำ ไม่มีสง่าราศี

ตัวอย่างที่ 3

“ลูกสาวใครหนอขอนะคนสวย สงสารพี่นะโอ้น้องจ๊ะคนสวย สองแขนพี่จะช่วย เป็นกำแพงกั้นกลาง”

(เพลงลูกสาวใครหนอ)

จากเนื้อเพลงลูกสาวใครหนอในท่อนนี้จะเห็นว่ามีการเปรียบเทียบโดยใช้คำว่า “เป็น” มาเป็นคำเชื่อมเปรียบ และในที่นี้เปรียบแขนทั้งสองข้างว่าเป็นกำแพง ทั้งนี้เนื้อหาในเพลงนี้หมายถึงผู้หญิงที่มีความสวยงาม เมื่อใครได้เป็นเจ้าของ ก็ย่อมมีความหวงแหน เลยเปรียบแขนทั้งสองของผู้ชายผู้เป็นเจ้าของว่าเป็นเหมือนกำแพง ซึ่งกำแพงนี้ก็จะคอยป้องกันมิให้ชายอื่นเข้ามากร้ำกราย

ตัวอย่างที่ 4

“...เอาร่างนางต่างใบ เอาสองฟากหัวใจของนวลและพี่ รวมใจเดียวกันนี้ เป็นหางเสือถือท้ายเรือสู่สวรรค์ เอาปีวันเดือนนั้น เป็น เพื่อนเคียงต่างเสียงชาวบ้าน เอาแม่นงคราญ เป็น แม่ย่านางนั่งที่หัวเรืองาม...”

(เพลงนาวาสวรรค์)

จากเนื้อเพลงนาวาสวรรค์ในท่อนนี้จะเห็นว่ามีการเปรียบเทียบโดยใช้คำว่า “เป็น” มาเป็นคำเชื่อมเปรียบ โดยการเปรียบเทียบในที่นี้ก็คือเปรียบร่างกายของหญิงอันเป็นที่รักว่าเป็นใบเรือ เปรียบหัวใจของคู่รักที่นำมารวมกันเป็นหางเสือ เปรียบวันเดือนปีนั้นว่าเป็นเพื่อน และเอาหญิงอันเป็นที่รักมาเปรียบเป็นแม่ย่านาง เนื่องจากเพลงนาวาสวรรค์นี้เป็นการใช้จินตนาการในการแต่งเพลงของคนที่กำลังล่องเรืออยู่และคิดถึงคนที่ตนเองรัก อยากจะอยู่ใกล้ๆ ดังนั้นจึงเปรียบเทียบหญิงอันเป็นที่รักเป็นหลายสิ่งหลายอย่างมากมายแล้วแต่ใจอยากจะให้เป็น เพื่อที่จะให้เรือลำนี้เป็นนาวาสวรรค์ กล่าวคือถ้ามีหญิงอันเป็นที่รักอยู่ด้วยที่ใดก็เป็นสวรรค์ได้ แม้กระทั่งบนเรือก็ตาม

ตัวอย่างที่ 5

“…นามเจ้าระบือนี่น่ะหรือ คือ ดาวบ้านนา…”

(เพลงสิบห้าหยก)

จากเนื้อเพลงสิบห้าหยกๆ ในท่อนนี้จะเห็นว่ามีการเปรียบเทียบโดยใช้คำว่า “เป็น” มาเป็นคำเชื่อมเปรียบ โดยเปรียบเทียบความงามของผู้หญิงบ้านนาว่ามีความงดงามจนสามารถเปรียบเป็น “ดาวบ้านนา” คือถึงแม้จะเป็นคนบ้านนอกคอกนาแต่ก็มีความงดงามมาก จนสามารถขนานนามได้ว่าเป็น “ดาว” เพราะเป็นที่หมายปองของผู้ชายจำนวนมาก

ตัวอย่างที่ 6

“…สะเดากลางดอนพอแตกใบอ่อนเป็นพุ่มเป็นพวงแม้นถูกลมลวงน้องจะโรยร่วงราคา…”

(เพลงเรือล่มในหนอง)

จากเนื้อเพลงเรือล่มในหนองในท่อนนี้จะเห็นว่ามีการเปรียบเทียบโดยใช้คำว่า “เป็น” มาเป็นคำเชื่อมเปรียบ โดยมีการเปรียบผู้หญิงเป็นสะเดาที่แตกใบอ่อนเป็นพุ่มๆ ทั้งนี้เมื่อผู้หญิงเจริญวัยขึ้นก็ย่อมมีความสดใส งดงามเหมือนต้นสะเดาที่พอแตกใบอ่อนเป็นพุ่มๆ ก็จะมีใบเขียวอ่อนๆ น่ามอง และในเพลงนี้ก็เป็นการบอกกล่าวให้รู้ว่าอย่าหลงเชื่อคำผู้ชายที่มาจีบง่ายๆ แม้นถ้าถูกลวงแล้วจะหมดคุณค่า และไม่มีผู้ใดต้องการ

ตัวอย่างที่ 7

“…ดอกไม้ในมือน้องนั้นคือใจพี่ หากน้องคิดขยี้เมื่อใดก็ได้ทุกมื้อ…”

(เพลงกุหลาบในมือ)

จากเนื้อเพลงกุหลาบในมือในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบโดยใช้คำว่า “คือ” มาเป็นคำเชื่อมเปรียบ โดยเปรียบดอกไม้ในมือน้องว่าคือหัวใจพี่ หัวใจในที่นี้หมายถึง ความรักที่ผู้ชายมอบให้ผู้หญิง คือจะกล่าวให้ผู้หญิงทราบว่ารักหมดหัวใจ และน้องจะทำอย่างไรกับความรักของพี่ก็ได้ ถึงแม้จะทำลาย ก็ทำได้ทุกเวลา

ตัวอย่างที่ 8

“...เธอคือความรัก ความรักครั้งแรกมันแปลกไฉน เมื่อไรเมื่อไรฉันก็ไม่ลืม...”

(เพลงความรักครั้งแรก)

จากเนื้อเพลงความรักครั้งแรกในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบโดยใช้คำว่า “คือ” มาเป็นคำเชื่อมเปรียบ โดยเปรียบเธอว่าเป็นความรักครั้งแรก และจะนานแสนนานเพียงใด ก็จะไม่มีวันลืมเลือน

ตัวอย่างที่ 9

“...จะโรยจะราจะมาจะไปไม่คำนึง น้ำผึ้งที่เคยหวานเย็น เห็นเป็นน้ำโคลนตม...”

(เพลงความรักครั้งแรก)

จากเนื้อเพลงความรักครั้งแรกในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบโดยใช้คำว่า “เป็น” มาเป็นคำเชื่อมเปรียบคือ เปรียบน้ำผึ้งเป็นน้ำโคลนตม เนื่องจากเมื่อยามที่รักกันก็หวาน หอม เหมือนน้ำผึ้ง แต่พอเวลาผ่านพ้นไป ความรักที่เคยหวานชื่นก็กลับกลายมาเป็นน้ำโคลนตม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสกปรก มีกลิ่นเหม็น ไม่น่าดู กล่าวคือยามที่รักก็เปรียบแต่สิ่งที่ดี แต่พอความรักเปลี่ยนแปลงไป ก็เปรียบได้กับสิ่งที่ไม่ดี สิ่งที่ไม่มีค่า ไร้ราคา ไร้ซึ่งความหมาย

ตัวอย่างที่ 10

“...อย่าหลงเมืองกรุงแล้วลืมผ้าถุงบ้านดอน เป็นนกแก้วลืมคอน ไร้รังนอนลืมไพร...”

(เพลงงอนเกินงาม)

จากเนื้อเพลงงอนเกินงามในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบโดยใช้คำว่า “เป็น” มาเป็นคำเชื่อมเปรียบ คือ เปรียบผู้หญิงเป็นนกแก้ว และผู้ชายตักเตือนผู้หญิงว่า อย่าลืมบ้านเกิดเมืองนอนเหมือนกับนกแก้วที่ลืมคอน คือนำลักษณะของนกมาเปรียบเทียบกับผู้หญิง ถ้านกลืมคอนที่อยู่

อาศัย ก็หมายถึงว่าเปลี่ยนที่อยู่อาศัยไปเรื่อยๆ เจอที่ที่ดีกว่าก็บินไปเกาะเพื่อทำรังใหม่ เหมือนกับผู้หญิงในเนื้อเพลงนี้ พอไปอยู่ในเมืองกรุง มีความเป็นอยู่ที่ดีกว่า ก็ลืมบ้านนอกที่เคยอาศัยอยู่

ตัวอย่างที่ 11

"...น้องเป็นสถานีจอดใจ มีหัวใจผู้ชายจอดไว้มากมายมากหน้า..."

(เพลงสถานีรวมรัก)

จากเนื้อเพลงสถานีรวมรักในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบโดยใช้คำว่า "เป็น" มาเป็นคำเชื่อมเปรียบ คือเปรียบน้องเป็นสถานีจอดใจ กล่าวคือ ใครก็ตามถ้ามีหัวใจหรือความรักให้ก็สามารถมาใกล้ชิดน้องได้ทุกคน แสดงให้เห็นถึงความหลายใจ เพราะถ้ากล่าวถึง สถานี เช่น สถานีรถไฟ ก็จะมีรถมาจอดรับผู้โดยสารตลอดเวลา เปรียบได้กับใจของน้อง ที่เปิดโอกาสให้คนมากมายเข้ามา แต่แล้วหลายคนที่เข้ามาใกล้ชิดน้องก็มักจะผิดหวัง เพราะน้องหลายใจ ไม่รักใครแน่นอนสักคน

ตัวอย่างที่ 12

"...นวลน้องของพี่จงมีสุขสมอุรา โปรดจงคิดเสียว่าพี่เป็นกามิควรคู่หงส์..."

(เพลงสาวเมืองสิงห์)

จากเนื้อเพลงสาวเมืองสิงห์ในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบโดยใช้คำว่า "เป็น" มาเป็นคำเชื่อมเปรียบ คือผู้ชายเปรียบตนเองว่าเป็นเพียงกา น้อยเนื้อต่ำใจในวาสนา เพราะไม่คู่ควรกับน้องที่เป็นหงส์ มีความสูงส่ง

ตัวอย่างที่ 13

"...ลาแล้วบางกอกเป็นครั้งสุดท้าย บ้านนาของพี่เป็นเรือนตาย ขอเอาคอกควายเป็นที่รื่นรมย์..."

(เพลงน้องจ๋าลาก่อน)

จากเนื้อเพลงน้องจ๋าลาก่อนในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบโดยใช้คำว่า “เป็น” มาเป็นคำเชื่อมเปรียบ คือ เปรียบบ้านนาเป็นเรือนตาย และเปรียบดอกดวายเป็นที่รื่นรมย์ กล่าวคือบ้านนา และดอกดวายนั้น ถึงแม้จะไม่มีความสะดวกสบายเหมือนในเมือง แต่ก็มีความสงบสุข ร่มเย็นและมีความสุข ไม่เหมือนกับบางดอกที่มีแต่ความวุ่นวาย

ตัวอย่างที่ 14

“...ป่าคือบ้านของข้าทุกคน แหงนมองเบื้องบนสกลนั้นคือหลังคา...”

(เพลงนักรบไทยแลนด์)

จากเนื้อเพลงนักรบไทยแลนด์ในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบโดยใช้คำว่า “เป็น” มาเป็นคำเชื่อมเปรียบ คือเปรียบว่าป่าคือบ้าน ท้องฟ้าเป็นหลังคา ทำให้มองเห็นภาพของเหล่าทหารที่คอยคุ้มครองปกป้องประเทศ ว่าต้องอาศัยอยู่กลางป่าเขา มีท้องฟ้าเป็นหลังคา ลำบากเหน็ดเหนื่อยมาก เพื่อปกป้องประเทศชาติ

ตัวอย่างที่ 15

“...บุญเหลือเนื้อเย็นพี่อยากจะเป็นวารี ให้เนื้ออ่อนเจ้านี้ว่ายไป...”

(เพลงแม่ตั๊กแตนตำใจ)

จากเนื้อเพลงแม่ตั๊กแตนตำใจในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบโดยใช้คำว่า “เป็น” มาเป็นคำเชื่อมเปรียบ คือผู้ชายเปรียบตนเองเป็นสายน้ำ ที่อยากให้น้องได้มาว่ายเล่น เพื่อที่จะได้อยู่ใกล้น้อง และได้สัมผัสตัวน้องอยู่ตลอดเวลา

ตัวอย่างที่ 16

“...เป้คือเตียงนอน นอนขอนหนุนแขนแทนเมีย...”

(เพลงรบไม่มีเวลาพัก)

จากเนื้อเพลงรบไม่มีเวลาพักในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบโดยใช้คำว่า “คือ” มาเป็นคำเชื่อมเปรียบ คือเปรียบกระเป๋าเป้เป็นเตียงนอน ทำให้เห็นภาพความลำบากของเหล่าทหารที่อุทิศตนเพื่อชาติ เวลานอนก็ไม่มีเตียงนอน แต่ต้องใช้กระเป๋าเป้นั้นแทนเตียงนอน

ตัวอย่างที่ 17

“...เธอเป็นนางไม้ในสวนยาง เธอเป็นนางใจในทรวงพี่ ถ้าหากเธอเป็นเทพี หน้าพี่เธอคงไม่แล

(เพลงสาวสวนยาง)

จากเนื้อเพลงสาวสวนยางในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบโดยใช้คำว่า “เป็น” มาเป็นคำเชื่อมเปรียบ คือเปรียบว่าเธอนั้นเป็นนางไม้ในสวนยาง และเป็นนางที่อยู่ในใจพี่ คือไม่ว่าเธอจากการเป็นสาวสวนยางแล้วไปเป็นเทพีที่สูงส่ง เธอก็ยังจะคงเป็นคนที่อยู่ในหัวใจของพี่ตลอดไป

ตัวอย่างที่ 18

“...อย่าเห็นว่าพี่เป็นสถานีทดลอง พี่ไม่ใช่ที่ฝากท้อง ของฟรีอย่างนี้ไม่ไหว...”

(เพลงอิหลักอิเหลื่อ)

จากเนื้อเพลงอิหลักอิเหลื่อในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบโดยใช้คำว่า “เป็น” มาเป็นคำเชื่อมเปรียบ คือผู้ชายเปรียบตนเองว่าเป็นสถานีทดลอง คือสถานีทดลองก็เป็นสถานที่ที่ทำการทดลองสิ่งใดก็ได้ เหมือนกับน้องที่คิดจะทำอะไรกับพี่ก็ได้ โดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกว่าจะรู้สึกอย่างไร

ตัวอย่างที่ 19

“...ข้าขอเทพไทที่อยู่เบื้องบน ข้าอยากเจอะนางสักหนหน้ามนคือเจ้าหัวใจ...”

(เพลงโอ้ชีวิตคิดไฉน)

จากเนื้อเพลงโอ้ชีวิตคิดไฉนในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบโดยใช้คำว่า “คือ” มาเป็นคำเชื่อมเปรียบ คือผู้ชายเปรียบผู้หญิงที่ตนรักว่าเป็นดวงใจ แสดงให้เห็นว่ามีความสำคัญมาก และมีบทบาทกับชีวิตของผู้ชายมาก

ตัวอย่างที่ 20

“…จะกอดเจ้าหากหนาวลม หนาวน้ำค้างพร่างพรมเป็นผ้าห่มคลุมกาย…”

(เพลงจอมแก่น)

จากเนื้อเพลงจอมแก่นในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบโดยใช้คำว่า “เป็น” มาเป็นคำเชื่อมเปรียบคือผู้ชายเปรียบตนเองว่าเป็นผ้าห่มที่คอยให้ความอบอุ่นกับผู้หญิงทั้งกายและใจได้ตลอดเวลา

ตัวอย่างที่ 21

“…เจ้าเป็นเหมือนศิษย์คิดล้างครู เป็นลูกไม่รู้คุณพ่อ ลืมถิ่นกำเนิดเกิดก่อ สู้แม้แต่พ่อของมัน เจ้าตีตัวเสมอฟ้า ทำเป็นปีกกล้าขาแข็ง เจ้าเป็นหิ่งห้อยน้อยแสง ยังคิดกำแหงแข่งจันทร์…”

(เพลงดาวหาง)

จากเนื้อเพลงดาวหางในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบโดยใช้คำว่า “เป็น” มาเป็นคำเชื่อมเปรียบ คือเปรียบบุคคลที่ไม่รู้บุญคุณคนว่าเป็นเหมือนศิษย์ล้างครู และเป็นเหมือนหิ่งห้อยที่จะคิดเอาแสงเพียงเล็กน้อยไปแข่งกับแสงจันทร์ ซึ่งไม่สามารถแข่งได้ อีกทั้งคนที่ลืมบุญคุณคนนั้นย่อมไม่มีวันที่จะมีความเจริญขึ้นมาได้

ตัวอย่างที่ 22

“…ถึงพี่เป็นดาวใหม่ใครๆ หลง ถึงดังโด่งปานไหนไม่แปรผัน ไม่ลืมเลือนเยาวมาลย์บ้านบางมัญ ไม่ลืมบ้านลืมถิ่นลืมยุพินจวบสิ้นใจชาย…”

(เพลงมนต์เมืองสิงห์)

จากเนื้อเพลงมนต์เมืองสิงห์ในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบโดยใช้คำว่า “เป็น” มาเป็นคำเชื่อมเปรียบ คือชาย เมืองสิงห์ นั้น เปรียบว่าตนเองเป็นดาว ซึ่งหมายถึงคนที่มีชื่อเสียง แต่ถึงแม้จะมีชื่อเสียงโด่งดังมากเพียงใด ก็จะไม่ลืมตัว

ตัวอย่างที่ 23

“...เจ้ากลายเป็นมอดกัดไม้ กัดเสียบรรลัยไปทุกสิ่ง...”

(เพลงมอดกัดไม้)

จากเนื้อเพลงมอดกัดไม้ในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบโดยใช้คำว่า “เป็น” มาเป็นคำเชื่อมเปรียบ คือเปรียบคนที่ไม่รู้จักบุญคุณคนว่าเหมือนมอดกัดไม้ คือทำลายได้แม้กระทั่งคนที่ช่วยเหลือ

3. ภาพพจน์แบบนามนัย (Metonymy) การใช้โวหารแบบนี้ คือ การเอ่ยถึงสิ่งหนึ่งแต่ให้มีความหมายเป็นอย่างอื่น (วิภา กงกะนันท์ 2533: 42) เช่น

ตัวอย่างที่ 1

“...ผัวเดียวไม่รักไม่เป็นไร ผัวดีไฉนไม่เป็นแหล่ง เห็นทำปากแข็งแต่ใจอ่อน เปลี่ยนแปลงที่นอน เดือนละกี่หน...”

(เพลงเมียพี่มีชู้)

จากเนื้อเพลงแม่ยอดยาหยีในท่อนนี้ใช้คำแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีลักษณะสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสิ่งที่ต้องการเปรียบ กล่าวคือใช้คำที่มีความแคบ ให้มีความหมายกว้างขึ้น คือคำว่า “ที่นอน” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 531) ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง ฟูก, เบาะ, เครื่องปูลาดสำหรับนอน แต่ในเพลงนี้กล่าวถึงภรรยาที่หนีตามชู้ไป แล้วสามีเกิดความคับแค้นใจและโกรธเคือง จึงต่อว่าออกมาในรูปของเนื้อเพลงว่า “เปลี่ยนแปลงที่นอนเดือนละกี่หน” ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า “ที่นอน” ในที่นี้คงมีความหมายรวมไปถึงผู้ชายอื่นที่ภรรยาลักลอบได้เสียด้วย หรือเรียกว่าชายชู้นั่นเอง

ตัวอย่างที่ 2

“จงรักนวลสงวนตัว ระวัง ลิ้น ชายชั่วหน่อยนะดวงใจ”

(เพลงรอหน่อยน้องติ๋ม)

จากเนื้อเพลงรอหน่อยน้องติ๋มในท่อนนี้มีการใช้คำแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีลักษณะสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสิ่งที่ต้องการเปรียบ กล่าวคือมีการใช้คำที่มีความหมายแคบให้มีความหมายกว้างขึ้น คือคำว่า “ลิ้น” ซึ่งคำว่า “ลิ้น” นี้ ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 1014) ได้ให้ความหมายว่าหมายถึงอวัยวะที่อยู่ในปาก มีหน้าที่กลั้วอาหารให้เข้ากันแล้วส่งลงในลำคอ, ช่วยในการออกเสียง และให้รู้รส แต่คำว่า “ลิ้น” ในเนื้อเพลงนี้หมายถึงคำพูด เป็นการตักเตือนให้รักนวลสงวนตัวและระวังคำพูดของคนให้มาก อย่าหลงเชื่อคำพูดของผู้ชาย ถ้าพลาดพลั้งอาจเสียทีได้

ตัวอย่างที่ 3

“…น้องเกลียดพี่แล้วน้องแก้วดวงมาลย์ เสียสัตย์สาบานน้องเกลียดขอทาน ถึงขั้นเปลี่ยนใจ…”

(เพลงแม่ยอดหยี)

จากเนื้อเพลงแม่ยอดยาหยีในท่อนนี้มีการใช้คำแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีลักษณะสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสิ่งที่ต้องการเปรียบ กล่าวคือมีการใช้คำที่คล้ายสัญลักษณ์ แต่เป็นคำที่มีความหมายแคบมีความหมายอยู่ในสิ่งเดียวกัน คือคำว่า “ขอทาน” ทั้งนี้ทั้งนั้นคำนี้หมายถึงคนที่ยากจนทุกๆ คน คนที่ไม่มีเงินทองเลี้ยงชีพตนเองได้ ต้องขอคนอื่นกิน และเนื้อหาในเพลงนี้โดยรวมก็คือผู้หญิงต้องการที่จะมีแฟนใหม่ที่มีความร่ำรวยกว่าแฟนเก่าซึ่งยากจน ไม่มีเงินทองให้จับจ่ายเหมือนหนุ่มเศรษฐี

ตัวอย่างที่ 4

“…ต้องเชื่อแล้วดวงของข้า ลุ่มๆดอนๆจริงหนา อยากลาเป็นขอมดำดิน…”

(เพลงขอมดำดิน)

จากเนื้อเพลงขอมดำดินในท่อนนี้ ใช้คำแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีลักษณะสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสิ่งที่ต้องการเปรียบ คือเปรียบว่าดวงลุ่มๆ ดอนๆ คือไม่ใช่หมายถึงพื้นที่ที่ไม่สม่ำเสมอ แต่หมายถึงการใช้ชีวิตที่มีสิ่งที่ไม่ดีเข้ามา ใช้ชีวิตแบบกระท่อนกระแท่น คือไม่มีความสุขอย่างแท้จริง ทั้งนี้เพราะชีวิตของชาย เมืองสิงห์ ต้องประสบกับปัญหาหลายด้าน เช่น ปัญหาเกี่ยวกับการทำวงดนตรี หรือ ปัญหาครอบครัว

ตัวอย่างที่ 5

“คุณนายรวยก็หลายไม่กล้าเสี่ยง โปรดสงสารนกเอี้ยง ช่วยรับเลี้ยงเอ็นดู”

(เพลงคุณนาย)

จากเนื้อเพลงคุณนายในท่อนนี้ ใช้คำแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีลักษณะสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสิ่งที่ต้องการเปรียบ คือผู้ชายเปรียบว่าตนเองเป็นนกเอี้ยง กล่าวคือ นกเอี้ยงเป็นสัตว์ที่น่ารัก น่าเอ็นดู และถ้าได้รับการฝึก ก็จะช่างพูด ช่างเจรจา ผู้ชายจึงเปรียบตนเองเป็นนกเอี้ยง ซึ่งต้องการให้ผู้หญิงมาให้ความรัก ความเมตตา เพราะถึงแม้จะไม่ร่ำรวยเทียบกับผู้หญิงได้ แต่ก็มีความน่ารัก น่าเอ็นดู และพร้อมที่จะเอาอกเอาใจทุกอย่าง

ตัวอย่างที่ 6

“...โอ โอ โอ โอ้นงราม ใจไม่งามเหมือนนามร้อยชั่ง เบื่อหน้าผัวหรือตัวมีด่าง พี่เงินจางหรือนางจำเจ...”

(เพลงเงินจางนางจาก)

จากเนื้อเพลงเงินจางนางจากในท่อนนี้ ใช้คำแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีลักษณะสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสิ่งที่ต้องการเปรียบ คือเปรียบผู้หญิงว่ามีรอยด่างอยู่ตามลำตัว ซึ่งรอยด่างนั้นก็คือการกระทำที่ไม่เหมาะสมของผู้หญิง

ตัวอย่างที่ 7

“...พาลูกเข้านอนล่ะจ้ำจี้จ้ำไช เพียงไม่กี่ปีพลโลกทวีเกิดนับไม่ทัน เดือดเนื้อร้อนใจ ทุกท่าน โวยวายกันลั่นว่าจะทำฉันใด ทำไมมันถึงเป็นอย่างนี้ เพราะชอบจ้ำจี้จ้ำไช รู้แล้วควรรีบไป ไป๊ ไปไวไว ไปวางแผนครอบครัว...”

(เพลงจ้ำจี้จ้ำไช)

จากเนื้อเพลงจ้ำจี้จ้ำไชในท่อนนี้ ใช้คำแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีลักษณะสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสิ่งที่ต้องการเปรียบ กล่าวคือ จ้ำจี้จำไช นั้นไม่ได้หมายถึง การเล่นหยอกล้อกัน แต่หมายถึงการมีเพศสัมพันธ์กันระหว่างชายกับหญิง

ตัวอย่างที่ 8

“...เรือนหอเราอย่าให้เสาเรือนเซ เพราะแรงลมเสน่ห์หนุ่มบ้านไกล...”

(เพลงรอหน่อยน้องติ๋ม)

จากเนื้อเพลงรอหน่อยน้องติ๋มในท่อนนี้ ใช้คำแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีลักษณะสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสิ่งที่ต้องการเปรียบ ด้วยกล่าวถึงเสาของเรือนหอว่าอย่าให้เซ คือหมายถึงผู้ชายต้องการจะบอกผู้หญิงที่ตนรักว่าอย่าไปหลงคารมคำพูดของชายอื่น และให้รักเดียวใจเดียว อย่าเรรวน

ตัวอย่างที่ 9

“...หนอยแน่ะ หนอยแน่ะ เปลี่ยนแปรมุ้งทรยศ ใครเอ๋ยใจคดทรยศไม่ซื่อ ไม่ซื่อ...”

(เพลงดีแตก)

จากเนื้อเพลงดีแตกในท่อนนี้ ใช้คำแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีลักษณะสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสิ่งที่ต้องการเปรียบ คือคำว่า มุ้ง แต่ในที่นี้หมายถึง การเปลี่ยนคู่นอน

ตัวอย่างที่ 10

“...ผีเข้าหลอกหลอนอย่ามัวเร่าร้อนอกสั่นขวัญหนี หันหน้าสู้ผียิ้มให้เต็มที่เพื่อให้ผีเมามัวใคร โดนผีหลอกแลบลิ้นปลิ้นปลอกกลอกตาอย่าหนี ตั้งท่าให้ดีดูว่าผีดี หรือผีชั่ว...”

(เพลงผีเข้าผีออก)

จากเนื้อเพลงผีเข้าผีออกในท่อนนี้ ใช้คำแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีลักษณะสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสิ่งที่ต้องการเปรียบ คือคำว่า “ผี” แต่ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงผีจริงๆ แต่เอาลักษณะการกระทำของผีคือการหลอกหลอน มาใช้กับคน เพราะทุกวันนี้คนต่างก็ชอบปลิ้นปลอกหลอกกัน ไม่มีความจริงใจต่อกัน

ตัวอย่างที่ 11

“...ยามมีล่ะผีผอมตอมกันแหลก พอโลงแตกผีอ้วนชวนกันหนี...”

(เพลงเพื่อนเราเผาเรือน)

จากเนื้อเพลงเพื่อนเราเผาเรือนในท่อนนี้ใช้คำแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีลักษณะสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสิ่งที่ต้องการเปรียบ คือคำว่า “ผี” แต่ไม่ใช่หมายถึงผีจริงๆ แต่หมายถึงเพื่อน ซึ่งเวลาที่เรามีเงินมีทองก็ย่อมมีเพื่อนมาก แต่พอเวลาที่เราอับจนเพื่อนก็พาหนีหายกันไปหมด

ตัวอย่างที่ 12

“...แม่นกประหลอดไร้รัง เจ้าบินสูงจังไกลที่ โดนล้วงกินไตจนไส้ทะลัก เป็นหงส์ปีกหักดูซิ อยากเป็นผู้ดีไม่มีด้านอาย”

(เพลงแม่นกประหลอดท้องลาย)

จากเนื้อเพลงแม่นกประหลอดท้องลายในท่อนนี้ ใช้คำแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีลักษณะสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสิ่งที่ต้องการเปรียบ คือคำว่า “นกประหลอดท้องลาย” ซึ่งหมายถึงผู้หญิงที่เสียความบริสุทธิ์แล้ว

ตัวอย่างที่ 13

“...ดู ดู ดู ดู ดู ล่ะโอ๊ยแม่อีหนู ล่ะหน้าดูหน้าแดง มอง มองแรงๆ ล่ะมี หม้อข้าวหม้อแกง หรือยัง”

(เพลงลูกเขาเมียใคร)

จากเนื้อเพลงลูกเขาเมียใครในท่อนนี้ ใช้คำแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีลักษณะสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสิ่งที่ต้องการเปรียบ คือคำว่า “หม้อข้าวหม้อแกง” ซึ่งในที่นี้หมายถึง “สามี” หรือคนที่คอยดูแลและหาเลี้ยงครอบครัว

ตัวอย่างที่ 14

“...ชะโอแม่ปั๊มทรยศไปเติมให้รถของใคร รถพี่มันเอียน จะต้องขอเปลี่ยนเป็นรถใช้ไอ มัวรอเธอหยอดก็เห็นจะจอดขาดใจ กระดูกจะตายนะปั๊มเธอ”

(เพลงแม่ปั๊มทรยศ)

จากเนื้อเพลงแม่ปั๊มทรยศในท่อนนี้ ใช้คำแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีลักษณะสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสิ่งที่ต้องการเปรียบ คือคำว่า “ปั๊มทรยศ” ซึ่งในที่นี้หมายถึง ผู้หญิงที่หลายใจ เปลี่ยนใจวันละหลายครั้ง และไม่มีหัวใจที่จะรักใครจริง

ตัวอย่างที่ 15

“...แม่ดอกมะลิกำลังจะผลิเกสร ระวังว่าหนอนจะเข้าไปชอนจะเข้าไปไช กลีบของเจ้าจะเฉาตาย ใบของเจ้าจะหล่นไปบนดิน

(เพลงมะลิแรกแย้ม)

จากเนื้อเพลงมะลิแรกแย้มในท่อนนี้ ใช้คำแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีลักษณะสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสิ่งที่ต้องการเปรียบ คือคำว่า “หนอน” ซึ่งในที่นี้หมายถึง ผู้ชายที่หวังจะทำลายความบริสุทธิ์ของผู้หญิง

ตัวอย่างที่ 16

“...อย่าให้ใครราญก่อนวันที่พี่มาขอ จะกอดเจ้าเข้าวิวาห์ ปรารถนาให้เจ้ามีหน่อ มะลิน้องกลาง กอพี่จะเป็นพ่อเขาเอง...”

(เพลงมะลิแรกแย้ม)

จากเนื้อเพลงมะลิแรกแย้มในท่อนนี้ ใช้คำแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีลักษณะสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสิ่งที่ต้องการเปรียบ คือคำว่า “หน่อ” ในที่นี้หมายถึง การมีบุตร กล่าวคือ ถ้าได้แต่งงานกับน้องก็ปรารถนาที่จะมีลูกกับน้อง

ตัวอย่างที่ 17

“...คุณแม่ยังแจ๋ว ระวังนะแมวขโมยกินหมู ถ้าแม่อีหนูปิดประตูนอนไม่ใส่กลอน เผื่อพี่โซโซบางทีจะโผล่ไปยืมปลอกหมอน ว่าไงเจ้าหล่อนล่ะงามงอนต้อนรับไหมเออ...”

(เพลงลูกเขาเมียใคร)

จากเนื้อเพลงลูกเขาเมียใครในท่อนนี้ ใช้คำแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีลักษณะสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสิ่งที่ต้องการเปรียบ คือคำว่า “แมว” ในที่นี้หมายถึงผู้ชายที่จะเข้ามาทำไม่ดีไม่ร้ายกับผู้หญิง

ตัวอย่างที่ 18

“...พี่กล่าวพี่พูดน้องบอกสุดจะรำคาญ ถูกเขาเลี๊ยะไฟหลงเจี๊ยะขนมหวาน...”

(อย่าไว้ใจทางอย่าวางใจคน)

จากเนื้อเพลงอย่าไว้ใจทางอย่าวางใจคนในท่อนนี้ ใช้คำแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีลักษณะสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสิ่งที่ต้องการเปรียบ คือคำว่า “ขนมหวาน” ซึ่งในที่นี้หมายถึง ความบริสุทธิ์ของผู้หญิง

ตัวอย่างที่ 19

“…ลูกสาวเค้าติดแม่สงสารแท้ชะมัด ล่ะเรือพ่วงพวงขาดมัจจุราชมาหั่น…”

(เพลงเรือพ่วง)

จากเนื้อเพลงเรือพ่วงในท่อนนี้ ใช้คำแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีลักษณะสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสิ่งที่ต้องการเปรียบ คือคำว่า “เรือพ่วง” ซึ่งในที่นี้หมายถึง ลูก กล่าวคือ เรือพ่วง นั้น ถ้าไม่มีสิ่งที่จะนำทางไป ก็ย่อมลอยเคว้งคว้างอย่างไร้จุดหมาย เปรียบได้กับลูก ถ้าไม่มีแม่คอยเลี้ยงดู เอาใจใส่ ก็จะขาดความรัก ความอบอุ่น

ตัวอย่างที่ 20

“…เสื้อเปียกแนบเนื้อทั้งร่าง โชเฟอร์ตาค้างไม่รู้จะเรียกเท่าไร อยากจะถามแม่ฮิปปี้ ๆ องค์ใหญ่รี นี่แขวนหลวงพ่ออะไร…”

(เพลงสาวฮิบปี้)

จากเนื้อเพลงสาวฮิบปี้ในท่อนนี้ ใช้คำแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีลักษณะสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสิ่งที่ต้องการเปรียบ คือคำว่า “องค์ใหญ่รี” แต่ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงหลวงพ่อที่แขวนไว้ที่คอ แต่หมายถึงหน้าอกของผู้หญิงที่ไม่ได้สวมชุดชั้นใน เวลาฝนตก จึงทำให้มองเห็นภายในได้อย่างชัดเจน

ตัวอย่างที่ 21

“…เกิดเป็นชายทั้งทีดีแค่ไหน แต่ทำไมบางคนพิกลแท้ ถึงเวลาบวชเรียนมาเปลี่ยนแปรให้พ่อแม่อ้อนวอนจนอ่อนใจ ไม่ยอมบวชกลับเบียดน่าเหยียดหยาม…”

(เพลงบวชให้แม่)

จากเนื้อเพลงบวชให้แม่ในท่อนนี้ ใช้คำแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีลักษณะสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสิ่งที่ต้องการเปรียบ คือคำว่า “เบียด” ซึ่งหมายถึงการมีคู่ครอง กล่าวคือ “เบียด” แสดงให้เห็นว่า มีความใกล้ชิดกับผู้หญิง หรือ มีความสัมพันธ์กันในเชิงชู้สาวก่อนที่จะทำการบวชเรียน ซึ่งเป็นสิ่งที่

ไม่ควรกระทำ เพราะเกิดเป็นลูกผู้ชาย ก็ควรจะบวชให้บิดามารดา ซึ่งถือว่าการบวชเป็นการแสดงความกตัญญูต่อบิดามารดา

ตัวอย่างที่ 22

“…ปากเอ๋ยปากฉันพูดมากก็ฉันรักเมียฉัน นึกกระดากไม่อยากกวนใจ พูดเป็นนัยๆ ว่าพี่ต้องไปหลายวัน…”

(เพลงพี่ไปหลายวัน)

จากเนื้อเพลงพี่ไปหลายวันในท่อนนี้ เนื้อหาของเพลงทั้งเพลงมีความหมายที่เป็นความหมายแฝง กับการที่บอกว่าพี่ต้องไปหลายวัน นั้น เป็นการบอกเพียงนัยๆ เท่านั้น แต่ความหมายที่แท้จริงนั้นคืออยากร่วมหลับนอนด้วย เพราะจะต้องไปต่างจังหวัดเป็นเวลานาน จะพูดออกไปตรงๆ ก็นึกกระดากอาย ไม่กล้าพูดเลยต้องพูดออกมาเป็นนัยๆ แต่ภรรยาก็ไม่เข้าใจ จึงทำให้ผู้ที่ฟังเพลงนี้แล้วอมยิ้มได้เหมือนกัน เพราะความที่เข้าใจอะไรไม่ตรงกันนั่นเอง

ตัวอย่างที่ 23

“…ฝรั่งข้างรั้วจะสุกคาขั้วไว้คอยใคร อีกนานเท่าไรขอแรงจงได้จำนรรจ์ หากจะให้ สอยก็จงค่อยๆ พูดกัน เดี๋ยวแม่รู้ทันจะต้องนอนฝันค้างปี…”

(เพลงเรือล่มในหนอง)

จากเนื้อเพลงเรือล่มในหนองในท่อนนี้ เนื้อหาของเพลงมีความหมายที่เป็นความหมายแฝง คือเปรียบเทียบผู้หญิงเป็นฝรั่งข้างรั้ว ถ้าสุกคาขั้วก็จะไม่มีใครมอง แต่ถ้าหากจะให้ “สอย” ก็ขอให้บอกมา ดังนั้นความหมายแฝงก็อยู่ที่คำว่า “สอย” การสอยนี้มีความหมายแฝงก็คือนำมาเป็นภรรยานั่นเอง

ตัวอย่างที่ 24

“...อย่าให้มาลัยดอกรักโรยรากลีบหักพลัดพรากกระจาย มาลัย จ๋าอย่าลืมเจ้าของเดี๋ยวยามเจ้าหมองจะต้องมานั่งร้องไห้ มาลัยเจ้าเอ๋ยมาลัย จงมอบหัวใจให้พี่ชายคนเดียว…”

(เพลงมาลัยดอกรัก)

จากเนื้อเพลงมาลัยดอกรักในท่อนนี้ มีการใช้คำที่มีความหมายแฝงคือ คำว่า “มาลัย” คือมีการใช้คำนี้แทนหญิงอันเป็นที่รัก และเหมือนจะเป็นการตักเตือนว่าอย่าให้ใครเชยชมนอกจากพี่คนเดียวเท่านั้น เพราะถ้ามาลัยโรยหรือเสียตัวให้กับชายอื่นแล้ว จะต้องมานั่งร้องไห้ทีหลัง

4. ภาพพจน์แบบปฏิพจน์หรือปฏิวาทะ (Oxymoron) คือการนำคำที่มีความหมายตรงกันข้ามหรือค้านกันมารวมกัน เพื่อให้เกิดคำซึ่งมีความหมายใหม่ หรือมีความหมายที่ให้ความรู้สึกขัดแย้ง หรือเพิ่มน้ำหนักให้แก่ความหมายของคำแรก (วิภา กงกะนันท์ 2533: 42) เช่น

ตัวอย่างที่ 1

“...เป็นสาวได้เพียงครั้งหนึ่ง ถ้านึกไม่ถึง**น้ำผึ้งก็ขม**...”

(เพลงหญิงหม้าย)

จากเนื้อเพลงหญิงหม้ายในท่อนนี้นำคำที่มีความหมายตรงกันข้ามมารวมกันเกิดเป็นความหมายขัด แต่มีผลพิเศษทางอารมณ์ เช่น คำว่า “น้ำผึ้งก็ขม” ความจริงแล้วถ้ากล่าวถึงน้ำผึ้ง ก็จะนึกถึงแต่สิ่งที่มีรสหวานมากๆ ไม่มีรสใดเทียมรสหวานของน้ำผึ้งได้ แต่สำหรับเนื้อหาของเพลงนี้ น้ำผึ้งก็ขม มีความหมายไปถึงความรักของผู้หญิงที่ผิดหวัง เสียใจ จนต้องเป็นหญิงหม้าย ไร้ซึ่งราคา และไม่มีชายใดอยากได้เป็นภรรยา คือตอนที่เป็นสาวก็มีความสวยงาม บริสุทธิ์ผุดผ่อง แต่พอเป็นหม้ายแล้ว ทุกอย่างก็ไม่มีค่า

ตัวอย่างที่ 2

“...สวยแยบยลยากจนแม้การศึกษา บ้านนอกคอกนาที่จริงโสภา**งามตาบาดใจ**...”

(เพลงกาคาบพริก)

จากเนื้อเพลงกาคาบพริกในท่อนนี้ มีการนำคำที่มีความหมายตรงกันข้ามมารวมกันเกิดเป็นความหมายขัด แต่มีผลพิเศษทางอารมณ์ เช่น คำว่า “บาดใจ” ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 621) ให้ความหมายไว้ว่า เจ็บแค้นใจ แต่ถ้าเป็นความหมายในเนื้อเพลงนี้ก็คือชื่นชมความสวยงามของผู้หญิงว่าสวยบาดใจ คือสวยถูกใจมากๆ นั่นเอง ไม่ได้หมายถึงความเจ็บแค้นใจ เพราะผู้หญิงสวยๆ ก็ย่อมถูกใจผู้ชายและทำให้หลงใหล หาได้ทำให้เจ็บแค้นใจแต่อย่างใด

ตัวอย่างที่ 3

"…หยอกหยิกก่อนเก่าเซ้าซี้ เจ็บดี ขอลองดูใหม่ ลองหยิกพี่ชายอีกซิมีทาง…"

(เพลงเล็บมือนาง)

จากเนื้อเพลงเล็บมือนางในท่อนนี้มีการนำคำที่มีความหมายตรงกันข้ามมารวมกันเกิดเป็นความหมายขัด แต่มีผลพิเศษทางอารมณ์ เช่น คำว่า "เจ็บ" ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 321) ให้ความหมายไว้ว่า ป่วยไข้หรือรู้สึกทางกายเมื่อถูกทุบตีหรือเป็นแผล ส่วนคำว่า"ดี" ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 409)ให้ความหมายไว้ว่ามีลักษณะเป็นไปอย่างที่ต้องการ น่าปรารถนาและน่าพอใจ จะเห็นได้ว่าทั้งสองคำมีความหมายที่ตรงกันข้ามในด้านของความรู้สึก เมื่อนำมารวมกันเป็นคำว่า "เจ็บดี" ก็หมายถึงความความพอใจ ความปรารถนาที่จะรู้สึกทางกายเมื่อถูกทุบตีหรือเป็นแผล สำหรับในเนื้อเพลงเล็บมือนางนี้มีความรู้สึกพอใจที่จะต้องเจ็บ หากเพียงได้เจ็บเพราะเล็บมือนางพี่ก็ยอม เพราะการหยอกหยิกสำหรับชายหญิงที่เป็นคู่รักกัน บางทีก็ทำเพื่อกระเซ้าเย้าแหย่หรือทำเมื่อเกิดการไม่พอใจกันเพียงเล็กน้อยซึ่งไม่มีความรุนแรงแต่อย่างใด

5. ภาพพจน์แบบปฏิทรรศน์หรือปฏิภาคพจน์ (Paradox) คือ ข้อความที่มีความหมายขัดกัน ไม่ว่าผู้ใช้จะจงใจหรือไม่ก็ตาม เป็นข้อความที่กล่าวถึงสิ่งที่แปลกแต่จริง หรือไม่น่าเป็นไปได้แต่เป็นไปแล้ว (วิภา กงกะนันท์ 2533: 45) เช่น

ตัวอย่างที่ 1

"…มีรักมีสุขล่ะมีทุกข์ยังหนัก ที่ไหนมีรักล่ะมีทุกข์ง่ายๆ…"

(เพลงทุกข์ร้อยแปด)

จากเนื้อเพลงทุกข์ร้อยแปดในท่อนนี้กล่าวถึงความรักเอาไว้ว่า "ที่ไหนมีรักที่นั่นมีทุกข์" เป็นคำกล่าวที่ให้ความหมายเหมือนเป็นไปไม่ได้ แต่เป็นไปได้ กล่าวคือคำพูดนี้ใจความเหมือนมีความหมายขัดกันแต่ก็เป็นอย่างนั้น ความจริงการมีความรักเป็นสิ่งที่ดี ไม่ว่าจะเป็นรักกันแบบคู่รักหรือรักแบบอื่นๆ ก็ตาม ความรักเป็นสิ่งที่สวยงามและไม่น่าจะทำให้เกิดความทุกข์ แต่สำหรับใน

เนื้อเพลงนี้กล่าวถึงความรักแบบคู่รัก ซึ่งบางครั้งทำให้เกิดความทุกข์ขึ้นได้ เพราะมีความรักแล้วไม่สมหวัง ดังนั้นคำกล่าวที่ว่า “ที่ไหนมีรักล่ะมีทุกข์ง่ายๆ” ถึงแม้จะมีความหมายขัดแย้งอยู่ในตัวเอง แต่เป็นความจริงที่เป็นไปได้มาทุกยุคทุกสมัยแล้ว

ตัวอย่างที่ 2

“...ลมร้อนเผาแผด ก็เพียงแต่เผาร้อนเพียงผิว ลมรักพัดพลิ้วมาเผาจนผิวใจร้อน อู้ น้ำร้อนราดรดน้ำตาจะหยดล่ะก็เพียงชั่วครู่ น้ำรักสาดมาสู่ใยร้อนอยู่จนหัวใจแห้ง...”

(เพลงจงอางหวงไข่)

จากเนื้อเพลงจงอางหวงไข่ในท่อนนี้ กล่าวว่า ลมร้อนก็ยังไม่ร้อนเท่าลมรัก น้ำร้อนราดรด ก็ยังไม่เท่าน้ำรักที่สาด ซึ่งเป็นคำกล่าวที่ให้ความหมายเหมือนเป็นไปไม่ได้ แต่เป็นไปได้ กล่าวคือคำพูดนี้มีใจความเหมือนมีความหมายขัดกันแต่ก็เป็นอย่างนั้น เพราะถึงแม้ลมและน้ำจะร้อนเพียงใด ก็ทำร้ายคนได้แต่เพียงร่างกายเท่านั้น แต่ความรักยามเมื่อเราผิดหวังนั้นสามารถทำร้ายจิตใจคนได้

ตัวอย่างที่ 3

“...เอามือจี้ไฟก็ร้อนเดี๋ยวใจไม่ร้ายนัก เอาหัวใจจี้รักเห็นนักต่อนักแล้วมอดไหม้...”

(เพลงจงอางหวงไข่)

จากเนื้อเพลงจงอางหวงไข่ในท่อนนี้ กล่าวว่า เอามือจี้ไฟ ร้อนแล้วก็หาย แต่ถ้าเอาหัวใจไปจี้รัก กล่าวคือถ้ามือสัมผัสกับไฟก็ย่อมจะรู้สึกร้อนมาก แต่ถ้ามีความรัก แล้วผิดหวัง ก็จะทำให้เกิดความเสียใจมาก ซึ่งเป็นคำกล่าวที่ให้ความหมายเหมือนเป็นไปไม่ได้ แต่เป็นไปได้ กล่าวคือคำพูดนี้ใจความเหมือนมีความหมายขัดกันแต่ก็เป็นอย่างนั้นเพราะไฟนั้นถึงแม้จะมีความร้อนสามารถทำอันตรายคนได้ แต่ก็ไม่สามารถทำร้ายหัวใจให้เจ็บปวดได้เหมือนกับความรัก

ตัวอย่างที่ 4

“..หอมเบาๆกลัวแก้มสาวหม่นหมองใคร่ชิมรสทดลองเพราะใจจับจองหมายปองคนซื่อ…”

(เพลงหอมหน่อย)

จากเนื้อเพลงหอมหน่อยในท่อนนี้ กล่าวว่า “หอมเบาๆ กลัวแก้สมสาวหม่นหมอง” เป็นคำกล่าวที่ให้ความหมายเหมือนเป็นไปไม่ได้แต่เป็นไปได้ กล่าวคือคำพูดนี้ใจความเหมือนมีความหมายขัดกันแต่ก็เป็นอย่างนั้น ในความเป็นจริงถ้าหอมเบาๆ แก้มก็ไม่หม่นหมอง คือไม่มีรอยช้ำ แต่ในเพลงนี้ต้องการสื่อว่า อยากหอมเพียงเบาๆ เพื่อแสดงให้เห็นการทะนุถนอม เอาใจใส่ดูแล

ตัวอย่างที่ 5

“..อยากจะสบายได้เป็นคุณนายไม่นาน ต้องหอบสังขารอุ้มท้องซมซานซ่านมาหาพี่ ขอบใจคุณนายที่ยังจำบ้านได้ดี ขาขอต้อนรับเต็มที่จะให้เป็นเทพีคอกควาย..”

(เพลงเทพีคอกควาย)

จากเนื้อเพลงเทพีคอกควายในท่อนนี้ กล่าวว่าถ้าวันใดน้องเสียใจกลับมา ก็ยังยินดีรอรับและจะให้เป็น “เทพีคอกควาย” ซึ่ง “เทพีคอกควาย” เป็นคำที่ให้ความหมายเหมือนเป็นไปไม่ได้แต่เป็นไปได้ กล่าวคือคำพูดนี้ใจความเหมือนมีความหมายขัดกันแต่ก็เป็นอย่างนั้น เพราะถ้าเป็นเทพีก็ต้องมีความเป็นอยู่ที่ดี สะดวกสบาย แต่ขัดแย้ง กับ คอกควาย ซึ่งเป็นอยู่ของควาย ทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม คอกควาย ในที่นี้อาจจะหมายถึงการกลับมาอยู่บ้านนอกเหมือนเดิม และผู้ชายก็ยังรอที่จะให้กลับมาอยู่ด้วยกัน ซึ่งก็อาจจะทำให้ผู้หญิงมีความสุขกับการเป็นเทพีคอกควาย เพราะถึงแม้จะอยู่ในที่ที่ไม่สะดวกสบาย แต่ก็ไม่มีใครมาหลอกลวงให้เสียใจ

ตัวอย่างที่ 6

“…นวลเนื้อน่าแนบเขนย แม่คนสวยเอยขอเป็นเชลยรักหล่อน ยามจะกินไม่สิ้น อาวรณ์เมื่อยามจะนอน หลับไม่ลงนึกถึงหล่อนตลอดเวลา…”

(เพลงนิ่มเนื้อนวลนาง)

จากเนื้อเพลงนิ่มเนื้อนวลนางในท่อนนี้ กล่าวว่า ขอเป็นเชลยรักหล่อน ซึ่งเป็นคำกล่าวที่ให้ความหมายเหมือนเป็นไปไม่ได้ แต่เป็นไปได้ กล่าวคือคำพูดนี้ใจความเหมือนมีความหมายขัดกันแต่ก็เป็นอย่างนั้น เพราะถ้ากล่าวถึงคำว่า “เชลย” ก็จะหมายถึงนักโทษ หรือ การจำคุก ซึ่งไม่มีใครต้องการให้เป็นแบบนั้น แต่ในที่นี้ต้องการขอเป็นเชลย แต่เป็นเชลยรัก ความจริงแล้ว ดูเหมือนว่าคนเราจะไม่อยากเป็นเชลย แต่ถ้าเป็นเชลยรักที่คอยดูแล เอาใจใส่ คนที่เรารักตลอดเวลา เราก็ยอมที่จะเป็นเชลยได้

ตัวอย่างที่ 7

“…เลือดรักสีแดงกลับกลายเป็นดำ จุดไต้ตำหัวตอ เพราะดีน้องฝ่อไม่ควรจะทำ โอ้ใจดำล่ะเห็นพี่ต้อยต่ำ หมดเยื่อหมดใย…”

(เพลงหนามยอกอก)

จากเนื้อเพลงหนามยอกอกในท่อนนี้ กล่าวว่า เลือดรักสีแดงกลายเป็นสีดำ ซึ่งเป็นคำกล่าวที่ให้ความหมายเหมือนเป็นไปไม่ได้แต่เป็นไปได้ กล่าวคือคำพูดนี้ใจความเหมือนมีความหมายขัดกันแต่ก็เป็นอย่างนั้น เพราะถ้าคนเราไม่สมหวังในความรัก ทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นมุมมองของความรักก็จะเปลี่ยนแปลงไป และไม่สวยงามอย่างที่เคยเป็น

ตัวอย่างที่ 8

“...รักคนรูปหล่อ คำป้อยอปากหวาน น้องคงจะรำคาญแต่พี่รักสงสาร กลัว ความหวานจะกลายเป็นยา...”

(เพลงสุกก่อนห่าม)

จากเนื้อเพลงสุกก่อนห่ามในท่อนนี้ กล่าวว่า กลัวความหวานจะกลายเป็นยา ซึ่งเป็นคำกล่าวที่ให้ความหมายเหมือนเป็นไปไม่ได้แต่เป็นไปได้ กล่าวคือคำพูดนี้ใจความเหมือนมีความหมายขัดกันแต่ก็เป็นอย่างนั้น เพราะเนื้อหาในเพลงนี้ผู้ชายอยากจะเตือนผู้หญิงให้ทราบว่าถ้ารักคนที่รูปหล่อ ปากหวาน ถ้าหลงคารมแล้ว ต่อไปอาจจะเสียใจได้

ตัวอย่างที่ 9

“…ลูกผู้ชายหลายล้านทุกวันนี้ อยู่ดีๆ ผู้ชายกลายเป็นหญิง ไม่ยอมบวชให้แม่แย่จริงๆ ยังทอดทิ้งพ่อแม่ไม่แลมอง…”

(เพลงบวชให้แม่)

จากเนื้อเพลงบวชให้แม่ในท่อนนี้ กล่าวว่า อยู่ดีๆ ผู้ชายกลายเป็นหญิง ซึ่งเป็นคำกล่าวที่ให้ความหมายเหมือนเป็นไปไม่ได้แต่เป็นไปได้ กล่าวคือคำพูดนี้ใจความเหมือนมีความหมายขัดกัน แต่ก็เป็นอย่างนั้น เพราะในสภาพสังคมปัจจุบัน ชายเปลี่ยนเป็นหญิง และหญิงก็เปลี่ยนเป็นชายกันมากมาย คือเปลี่ยนตนเองไปเป็นเพศที่สาม

6. ภาพพจน์แบบอาวัตพากย์ (Synesthesia) คือ การใช้คำแทนผลของการสัมผัสที่ผิดไปจากธรรมดา เช่น รส เป็นผลของสัมผัสด้วยลิ้น กลิ่นเป็นผลสัมผัสจากจมูก การใช้โวหารแบบนี้จะใช้ข้อความ เช่น **“รสของความสุข”** โดยปกติความสุขเป็นผลสัมผัสด้วยใจ (วิภา กงกะนันท์ 2533: 47) เช่น

ตัวอย่างที่ 1

“…เห็นน้ำฝนหยดใส น้ำตาพี่ไหลแทบทุกที คิดถึงน้องคนดีป่านฉะนี้น้องเจ้า คงหนาวใจ…”

(เพลงฝนตกบ้านน้อง ฟ้าร้องบ้านพี่)

ตัวอย่างที่ 2

“…ใครว่ากอดนั้นไม่สำคัญ สื่อสัมพันธ์รสรักมันร้อนรุ่ม เพียงแต่กอดหมอนยังร้อน ยังหนาวใจหนุ่ม”

(เพลงอกหนุ่มกลุ้มนัก)

ตัวอย่างที่ 3

“...หนาวลมหรือจะต้องห่มผ้า หนาวฟ้าหรือจะต้องผิงไฟ หนาวผู้หญิงหรือจะอิงผู้ใหญ่ ถ้าพี่หนาวใจ แล้วใครจะให้กอดนอน...”

(เพลงอกอุ่น)

ตัวอย่างที่ 4

“...ถ้าหนาวลมห่มผ้า หนาวฟ้าผิงไฟ หากว่าน้องหนาวใจจะกอดนอน...”

(เพลงน้องรักนักร้อง)

จากเนื้อเพลงฝนตกบ้านน้อง ฟ้าร้องบ้านพี่ เพลงอกหนุ่มกลุ้มนัก เพลงอกอุ่น และเพลงน้องรักนักร้อง นำคำต่างกลุ่มประสาทสัมผัสมาใช้ด้วยกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิผลการสื่อสารให้ดูแปลก เช่น คำว่า “หนาวใจ” สำหรับคำว่า “หนาว” เป็นอาการที่เกิดแก่ร่างกาย แต่ในเพลงนี้ใช้คำนี้กับความรู้สึกของคน คือยามที่ไม่มีคู่รักมาดูแล ให้ความอบอุ่น หรือพลัดพรากจากกันไป ก็ทำให้รู้สึกเหงา เปล่าเปลี่ยว และหนาวใจได้เช่นกัน

ตัวอย่างที่ 1

“...โอ้แม่กาคาบพริกอย่าตุกติกเลยขวัญตา ตัวจะดำก็หามีใจต่ำช้า ใจดำ เมื่อไร...”

(เพลงกาคาบพริก)

ตัวอย่างที่ 2

“...โถคนใจดำเมื่อยามที่ผัวลำบาก ใจน้องหักและเห ใครแนะนำช่องทางให้นางเบ้าไขว้เขวกันใหญ่...”

(เพลงเงินจางนางจาก)

ตัวอย่างที่ 3

“…เรารักกันจริงจะทอดจะทิ้งลงก็ตาม อย่าเพิ่งใจดำเป็นแฟนประจำเถิดหวานตา…”

(เพลงมาลัยน้ำใจ)

ตัวอย่างที่ 4

“…ใจเคยจอดประจำๆ มาเดี๋ยวนี้ใจดำไฉนจึงทำให้หงุดหงิด…”

(เพลงสถานีรวมรัก)

ตัวอย่างที่ 5

“…โอ้ใจดำล่ะเห็นพี่ต้อยต่ำ หมดเยื่อหมดใย…”

(เพลงหนามยอกอก)

ตัวอย่างที่ 6

“…เวทนาลูกแก้ว ห่างพ่อแล้วจะเป็นลูกแก้วชู้ชื่น เรื่องอื่นเรื่องเล็ก สงสารเพียงเด็กเมื่อวานซืน ขอคืนพี่เสีย เมียเอ๋ยเมียอย่าใจดำ…”

(เพลงไม่เป็นไรลืมเสียเถิด)

ตัวอย่างที่ 7

“…โอ้อนิจจาลูกกำพร้าแม่ ตกระกำย่ำแย่แม่บุญน้อย แม่เลี้ยงใจดำ ผีซ้ำด้ำพลอย สงสารลูกกำพร้าที่เกิดมาต้อยต่ำ แล้วมีแต่คนใจดำขยี้ขยำขับเขี้ยว…”

(เพลงสงสาร)

จากเนื้อเพลงกาคาบพริก เพลงเงินจางนางจาก เพลงมาลัยน้ำใจ เพลงสถานีรวมรัก เพลงหนามยอกอก และเพลงสงสาร นำคำต่างกลุ่มประสาทสัมผัสมาใช้ด้วยกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิผลการ

สื่อสารให้ดูแปลก กล่าวคือ นำกลุ่มประสาทสัมผัสทางตา เช่น คำว่า “ดำ” มาใช้ แล้วเลือกคำอื่นมาเคียง คือคำว่า “ใจ” รวมกันเป็น “ใจดำ” เป็นลักษณะของคนที่ไม่มีน้ำใจ ไม่ช่วยเหลือผู้อื่น หรือถ้าเป็นในเรื่องของความรักนั้น “ใจดำ” ก็จะหมายถึงว่า ไม่มีความเห็นอกเห็นใจกัน

ตัวอย่างที่ 1

“…จงยิ้มรับล่ะให้กับเสียงพี่ ยิ้มนิดยิ้มหน่อยก็ยังดีอย่าดื้อนัก**ซีตาหวาน**…”

(เพลงแฟนประจำ)

ตัวอย่างที่ 2

“…อย่าไปหวังเลย หวังเชยชมชาวต่างชาติ พลาดไปแล้วใจจะขาด ขาด อย่างน่าสงสาร เดี๋ยวจะเป็นหม้ายเมื่อเขานั้นไม่ต้องการ รักพี่เถอะนะ**ตาหวาน** รักกันนานๆ ไม่มีจืดจาง…”

(เพลงพาร์ทเนอร์ที่รัก)

ตัวอย่างที่ 3

“…จะยิ้มก็ยิ้มซีจ๊ะแม่พิมพ์ใจจ๋า ยิ้มยวนทุกครา ซึ้งใจหวานตา ยิ้มพาพี่หวัง…”

(เพลงอมยิ้ม)

ตัวอย่างที่ 4

“…แหม่มตาหวานฉ่ำ ดูจ้ำม่ำตำลูกตา ทรวดทรงล่ะโสภา งามล่ะยิ่งกว่าดาราไหนๆ…”

(เพลงแหม่มจ๋า)

ตัวอย่างที่ 5

“…เป็นลูกทุ่งมาราธอนที่อ่อนหัด แป้งไม่ผัดหน้า ไม่แต่งแกล้งตาหวาน…”

(เพลงลูกทุ่งมาราธอน)

ตัวอย่างที่ 6

“…หวานตาจัง ร้อยชั่งงามบาดแท้ล่ะสวยจริงนะแม่ยอดรัก…”

(เพลงหวานตา)

ตัวอย่างที่ 7

“...ฉันมองเธอเห็นเธอมองเหม่อใจลอย สายตาละห้อยเอียงอาย หยาดเยิ้มเยิ้มหยาดหยดย้อย ยามชม้อยยิ้มยั่วชวนเพ้อ ชวนให้รักเธอง่ายๆ ตาแม่คุณวุ่นวาย บาดใจชายหวานตา”

(เพลงหวานตา)

ตัวอย่างที่ 8

“…ทำบุญทำทานแม่ตาหวานๆ มาทำทานทำบุญๆ แม่ดอกแคสวยแท้แม่คุณๆ น้องจงช่วยการุณย์มาทำบุญกับชาย…”

(เพลงทำบุญทำทาน)

ตัวอย่างที่ 9

“…พี่จะทำเพื่อรักหนักเบามิเคยกลัวงาน คราดไถถากถอน หาบคอนทำเพื่อนงคราญ โอ๊ย แม่ตาหวานๆ จอมขวัญของชายยามยาก…”

(เพลงพบแล้วคนสวย)

จากเนื้อเพลงแฟนประจำ เพลงพาร์ทเนอร์ที่รัก เพลงอมยิ้ม เพลงแหม่มจ๋า เพลงลูกทุ่งมาราธอน เพลงหวานตา เพลงทำบุญทำทาน และเพลงพบแล้วคนสวย นำคำต่างกลุ่มประสาทสัมผัสมาใช้ด้วยกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิผลการสื่อสารให้ดูแปลก กล่าวคือ นำกลุ่มประสาทสัมผัสทางลิ้น เช่น คำว่า “หวาน” มาใช้ แล้วเลือกคำอื่นมาเคียง คือคำว่า “ตา” รวมกันเป็น “ตาหวาน” เป็นลักษณะของผู้หญิงที่มีดวงตาที่สวยงาม น่ารัก หรือ “หวานตา” เป็นลักษณะของคำที่ผู้ชายใช้เรียกผู้หญิงอันเป็นที่รัก

ตัวอย่างที่ 1

“...อนิจจา**ใจจืด**รักไม่ยืดโถยาใจ จะเลิกจะลาไม่ว่ากระไร ขอกอดส่งท้ายอีกซักที ถมเท่าไหร่ไม่เต็ม **ใจเค็ม**ชะมัดยาด ตัดหางปล่อยวัด ไปไหนก็ไป ให้เรือขึ้นคาน...”

(เพลงตัดหางปล่อยวัด)

ตัวอย่างที่ 2

“...เมียจ๋ามาทิ้งพี่ **ใจเมียจืด**สิ้นดี จรรีหนีพี่จากไป...”

(เพลงเมียจ๋า)

ตัวอย่างที่ 3

“...ล่ะทำดีได้ดีเห็นทันตา อย่าเห็นคนจนแล้วอย่าเป็นคน**ใจจืด** มันไปไม่ได้ยืดหรอกนะคนขี้อิจฉา แข่งบุญแข่งได้เพราะมีใจศรัทธา เรื่องแข่งวาสนาไม่มีทาง...”

(เพลงสงสาร)

จากเนื้อเพลงตัดหางปล่อยวัด เพลงเมียจ๋า และเพลงสงสาร นำคำต่างกลุ่มประสาทสัมผัสมาใช้ด้วยกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิผลการสื่อสารให้ดูแปลก กล่าวคือ นำกลุ่มประสาทสัมผัสทางลิ้น เช่น คำว่า “จืด” และ “เค็ม” มาใช้ แล้วเลือกคำอื่นมาเคียง คือคำว่า “ใจ” รวมกันเป็น “ใจจืด” เป็นลักษณะของคนที่ไม่มีน้ำใจ และ “ใจเค็ม” เป็นลักษณะของคนที่ไม่มีน้ำใจช่วยเหลือ เช่นเดียวกัน

ตัวอย่างที่ 1

“…โอ้แม่นกเขาเอย เจ้าขันแต่เช้าจวนเย็น แม่จงขันไปเถิด พี่จะฟังเสียงเล่นให้**เย็นใจ**…”

(เพลงสงสาร)

ตัวอย่างที่ 2

“…จงรักเด็กตาดำๆ จงดื่มด่ำค้ำชู อย่าเที่ยวทอดทิ้งพ่อหนูอย่าง**ใจเย็น**…”

(เพลงติ๊งต่าง)

จากเนื้อเพลงสงสารและเพลงติ๊งต่าง นำคำต่างกลุ่มประสาทสัมผัสมาใช้ด้วยกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิผลการสื่อสารให้ดูแปลก กล่าวคือ นำกลุ่มประสาทสัมผัสทางกาย เช่น คำว่า “เย็น” มาใช้แล้วเลือกคำอื่นมาเคียง คือ คำว่า “ใจ” รวมกันเป็น “ใจเย็น” เป็นลักษณะของคนที่มีจิตใจเยือกเย็นอดทน และ “เย็นใจ” เป็นลักษณะของคนที่มีความสบายใจ

7. ภาพพจน์แบบอติพจน์ (Hyperbole) คือ การพูดเกินความจริงเพื่อเน้นความรู้สึก มิใช่เพื่อหลอกลวง (วิภา กงกะนันท์ 2533: 47) เช่น

ตัวอย่างที่ 1

“…เอากลิ่นแก้มที่นวลขาวของเจ้ายุพินกินแทนน้ำ เอาวจีอันเลอล้ำฉ่ำหวานนั้นแทนข้าวปลา …”

(เพลงนาวาสวรรค์)

จากเนื้อเพลงนาวาสวรรค์ในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป กล่าวคือ เนื้อเพลงนี้ใช้จินตนาการในการแต่งเพลงได้อย่างไพเราะจับใจ มีการกล่าวเกินจริงก็คือเอาคำพูดที่ไพเราะของนางกินต่างข้าวปลาอาหาร ในความเป็นจริงแล้วเราไม่เอาแก้มหรือคำพูดไพเราะมากินแทนอาหารได้ แต่ก็กล่าวออกมาให้ได้ความรู้สึกที่ชัดเจนขึ้น เพราะเมื่อเวลาคนเราได้อยู่กับคนที่เรารัก

สมความปรารถนาแล้ว ก็เป็นสิ่งที่มีความสุขที่สุด เรื่องข้าวปลาอาหารก็ไม่สำคัญแต่อย่างใด ขอเพียงมีหญิงคนรักอยู่ใกล้ๆ ก็เพียงพอแล้ว

ตัวอย่างที่ 2

"...ได้ยินเสียงโห่ดังแทบเป็นบ้าฟังเพ้อคลั่งหนักหนา ยิ่งคู่บ่าวสาวเขาเดินเคียงคู่มา เห็นน้ำสังข์พาน้ำตาหลั่งริน ได้ยินได้รู้ได้ดูกับตาหมดวาสนาเพราะว่าพี่ขาดเงิน..."

(เพลงกิ่งทองใบหยก)

จากเนื้อเพลงกิ่งทองใบหยกในท่อนนี้มีการใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป กล่าวคือเพียงแค่ได้ยินเสียงโห่ที่ดังมาจากขบวนขันหมากก็แทบจะทำให้เป็นบ้า เพ้อคลั่งได้ ความจริงอาจจะไม่ได้เป็นบ้าจริงๆอย่างที่กล่าวแต่เป็นความรู้สึกผิดหวังเสียใจที่หญิงที่ตนรักต้องมาแต่งงานกับชายอื่นที่มาทีหลัง แต่มีความพร้อมทางฐานะมากกว่าตนเอง ดังนั้นเมื่อเวลาได้ยินเสียงโห่ก็มีความรู้สึกแทบเป็นบ้าคลั่ง เป็นการกล่าวเกินจริงเพื่อเน้นให้ได้อารมณ์ความรู้สึกมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 3

"...อุตส่าห์มองอุตส่าห์จองน้องตั้งแต่น้อย เฝ้าหลงคอยคอยเก้อเพ้อจน กินข้าวกลืนน้ำช้ำติดคอปี้ป่น รักจนหลวมตนจนเจ็บจริงหัวใจ..."

(เพลงน้ำนิ่งไหลลึก)

จากเนื้อเพลงน้ำนิ่งไหลลึกในท่อนนี้มีการใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป ถ้าตามเนื้อหาของเพลงก็เป็นเรื่องราวของผู้ชายที่หลงรักผู้หญิงมาเป็นเวลานาน เฝ้ารอให้ผู้หญิงมาเห็นใจ แต่ไม่สมหวัง กล่าวคือแอบรักเขาข้างเดียว จึงทำให้รู้สึกช้ำชอกใจ แม้แต่การกินข้าวกลืนน้ำก็กลืนไม่ลงมันติดคอแน่นไปหมด เพราะความเสียใจ ในความเป็นจริงแล้วแม้ว่าจะเจ็บปวดสักแค่ไหนเราก็ยังทานข้าวได้ ไม่ติดคอมากถ้ามีน้ำกลั้ว แต่ในที่นี้เป็นการกล่าวเกินจริงเพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนเมื่อเวลาคนเราเสียใจการกินการอยู่ก็ดูลำบาก จะทำอะไรก็มีแต่ความทุกข์ใจไปหมด

ตัวอย่างที่ 4

“…เล็บหยิกหยิกซ้ำย้ำยวนยั่วใจ แหมเจ็บแทบตายเหตุใดเบือนบิด ที่พี่กอดก็เพราะรักดอกจึงดื้อดึงยาจิต พี่ผิดทีเดียวเชียวหรือแม่คุณ…”

(เพลงเล็บมือนาง)

จากเนื้อเพลงเล็บมือนางในท่อนนี้ มีการใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป กล่าวคือแม้เพียงโดนเล็บหยิก ก็ทำให้เจ็บจนแทบตาย ในความเป็นจริงแล้วการโดนหยิกก็มีความเจ็บปวดแต่ว่าไม่ถึงกับเจ็บปวดจนแทบตาย ในส่วนนี้เป็นการกล่าวเกินจริงเพื่อให้ความรู้สึกที่ชัดเจนขึ้นว่าเจ็บจริงๆ จนแทบจะทนไม่ไหว

ตัวอย่างที่ 5

“…จ้างก็ไม่เจ็บถึงเล็บแหลมเหน็บแนมเพราะแก้มหอมกรุ่น เนื้อขาดเป็นจุณก็ขอยอมทน…”

(เพลงเล็บมือนาง)

จากเนื้อเพลงเล็บมือนางในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป กล่าวคือถ้าหากว่าน้องหยิกพี่แล้ว พี่ก็จะหอมแก้มน้อง ดังนั้นเมื่อได้หอมแก้มต่อให้หยิกจนเนื้อขาดเป็นจุณพี่ก็ทนได้ เป็นการกล่าวเกินจริงคือ ไม่มีคู่รักคู่ไหนที่โกรธแค้นกันแล้วหยิกกันเสียจนเนื้อขาดเป็นจุณ และไม่มีใครสามารถหยิกผู้อื่นให้เนื้อขาดเป็นจุณได้ เพียงแต่เป็นการสื่อให้ได้อารมณ์ความรู้สึกมากยิ่งขึ้นว่าถ้าได้หอมแก้มนางต่อให้จะต้องเจ็บปวดสักเพียงไหนก็ย่อมจะทนได้

ตัวอย่างที่ 6

“…แม่ยอดตองน้องศรีไพร พี่แบกรักมาไกลใยกลับเฉยเมินหน้า…”

(เพลงแม่ขนตางอน)

จากเนื้อเพลงแม่ขนตางอนในท่อนนี้ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป กล่าวคือมีการแบกรักมาให้หญิงที่ตนรัก แต่ในความจริงแล้วความรักไม่หนักหนาจนถึงขั้นต้องแบกมาแต่มันเป็น

ความรู้สึกที่อยู่ในหัวใจ เป็นการกล่าวเกินจริงเพียงเพื่อให้ความรู้สึกชัดเจนขึ้น คืออะไรก็ตามที่ต้องแบกมา มันก็ต้องมีจำนวนมากมายมหาศาล ดังนั้นเพื่อให้เห็นว่าความรักที่นำมาให้นั้นมีมากมายเหลือเกิน ก็จึงต้องใช้วิธีแบกมาให้

ตัวอย่างที่ 7

"...ชีวิตยอมดับเพราะรักกุหลาบแสนงาม ไม่ยอมให้ใครกลายกล้ำดอกไม้งามประดับใจ..."

(เพลงกุหลาบในมือ)

จากเนื้อเพลงกุหลาบในมือในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป คือผู้ชายหวงผู้หญิงที่ตนรักมาก ถึงกับจะยอมตายเพื่อที่จะปกป้องไม่ให้ใครเข้ามากล้ำกรายได้

ตัวอย่างที่ 8

"...ส่วยอะไรอย่างนี้มองทั้งปีไม่มีวันเบื่อนัยน์ตา แม่ส่วยเกินสาวชาวทุ่งอยู่ในเมืองกรุงดีกว่ามาอยู่บ้านนาอย่างนี้..."

(ใกล้เกลือกินด่าง)

จากเนื้อเพลงใกล้เกลือกินด่างในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป คือมองผู้หญิงที่ตนรักทั้งปีก็ยังไม่เบื่อ ในความเป็นจริงแล้วถ้าหากอยู่ร่วมกันทุกวันก็อาจจะเกิดความเบื่อหน่ายได้ แต่ขณะนี้เพิ่งแรกรัก มองอย่างไรก็ไม่เบื่อ

ตัวอย่างที่ 9

"...ตากลมคมซึ้งเหมือนน้ำผึ้งเดือนห้า สวยเกินนางฟ้าสวยกว่านางไม้..."

(เพลงใกล้เกลือกินด่าง)

จากเนื้อเพลงใกล้เกลือกินด่างในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยขึ้นไป คือชมความงามของผู้หญิงว่าสวยกว่านางฟ้า และนางไม้ ความจริงอาจไม่สวยมากอย่างนั้น แต่สวยถูกใจผู้ชายก็เลยได้รับคำชมว่าสวยกว่านางฟ้าและนางฟ้า

ตัวอย่างที่ 10

"...แม้นได้กอดชุ่มชื่นหัวใจ กอดครั้งใดซึ้งฤทัยชื่นฉ่ำ กอดเบาๆ สาวละเมอเพ้อพร่ำหวานกว่าน้ำตาลรสชาติหวานมันรักกันชื่นฉ่ำ ได้กอดทั้งวันยันค่ำดื่มด่ำหนำใจแท้ๆ..."

(เพลงกอดแก้กลุ้ม)

จากเนื้อเพลงกอดแก้กลุ้มในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป โดยเปรียบการกอดกันระหว่างชายกับหญิงว่ามีความสุขและหวานกว่าน้ำตาล แต่ในความเป็นจริงน้ำตาลเป็นสิ่งที่ให้รสหวานมากกว่าสารชนิดใดๆ การเปรียบว่าการกอดกันนั้นหวานกว่าน้ำตาลนั้น คงเป็นเพราะอยากจะสื่อให้เห็นถึงความสุขของหญิงกับชายที่กำลังมีความรัก

ตัวอย่างที่ 11

"...นงรามทรามเชย หอมเอยเนื้อเจ้าดั่งบัวบังใบ นวลปรางนางใด ร้อยนางยังไม่เทียมน้อง ไม่ว่าใครเห็นต้องมองแล้วจ้องแลหลง..."

(เพลงขวัญใจวัยรุ่น)

จากเนื้อเพลงขวัญใจวัยรุ่นในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบที่เกินเลยมากขึ้นไป คือเปรียบความสวยงามของผู้หญิงที่ตนรักว่าสวยมาก ไม่มีใครเทียบเทียมได้ ในความเป็นจริงอาจไม่ได้สวยมากอย่างนั้น แต่เปรียบให้ดูสวยงามมาก ทั้งนี้ก็เพราะเป็นหญิงที่ตนรักทำให้มองอะไรก็สวยไปหมด

ตัวอย่างที่ 12

“…นงรามทรามเชยน้องเอยรักเจ้าปานดังจะกลืน ยอมวายตายคาปืน ขอเพียงได้ชื่นเชยน้อง…”

(เพลงขวัญใจวัยรุ่น)

จากเนื้อเพลงขวัญใจวัยรุ่นในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบที่เกินเลยมากขึ้นไป คือเปรียบให้เห็นว่ามีความรักให้กับผู้หญิงมาก และจะยอมตายหากได้เธอมาเคียงข้าง กล่าวคือในความเป็นจริงนั้น คนเราทุกคนย่อมรักตนเองมากกว่าสิ่งใดทั้งหมด แต่ในที่นี้กล่าวว่าจะยอมตายหากได้นางมาเป็นคู่ควง แสดงให้เห็นว่ามีความรักให้กับหญิงที่ตนรักมาก

ตัวอย่างที่ 13

“…โถเธอยิ่งกว่ากากีโอ้แม่ผู้ดีร้อยใจ พอแล้วพอทีอีหนูทำดีชีช้ำ ครุ่นคิดครวญคร่ำ มันชอกมันช้ำทรวงใน…”

(เพลงเข็ดแล้วนารี)

จากเนื้อเพลงเข็ดแล้วนารีในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไปเพื่อเน้นอารมณ์ความรู้สึกให้ชัดเจนยิ่งขึ้น คือ กล่าวถึงผู้หญิงว่ามีลักษณะยิ่งกว่านางกากี นางกากีเป็นตัวละครในเรื่องกากี และนางเป็นบุคคลที่มีลักษณะรวนเร หลายใจ คืออยู่กับผู้ใดก็มอบความรักให้ นางกากีจึงเป็นบุคคลที่นำมาเปรียบเทียบกับผู้หญิงที่หลายใจ และเปรียบผู้หญิงว่ามีถึงร้อยใจ ความเป็นจริงต้องการสื่อให้เห็นถึงความหลายใจของผู้หญิง รวนเร และไม่แน่นอน เปลี่ยนแปลงคนรักอยู่ตลอดเวลา

ตัวอย่างที่ 14

“…จะชื่นชมออมชอมทะนุถนอมคุณนาย เป็นคู่เคียงร่วมเตียงและตอมไต่ ไม่ห่างเหินคุณนาย จะยอมตายคาเตียง…”

(เพลงคุณนาย)

จากเนื้อเพลงคุณนายในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป กล่าวคือ ถ้าหากได้นางมาเป็นคู่ครองสมใจ ก็จะเฝ้าทะนุถนอม ไม่ยอมห่าง และจะยอมตายคาเตียง ในความเป็นจริงแล้วต้องการจะสื่อให้เห็นถึงความต้องการที่จะได้นางอันเป็นที่รักมาเป็นคู่ครอง และถ้าหากเป็นไปได้ ก็จะเฝ้าดูแลอย่างดี

ตัวอย่างที่ 15

“...พี่แบกหินหินหรือก็หนัก หากเดือนปีแบกรักหนักอกแย่ ตื่นดึกๆ น้องจงคิดถึง
พี่อย่าร้องไห้คนดีเลยนะขวัญแม่...”

(เพลงรอหน่อยน้องติ๋ม)

จากเนื้อเพลงรอหน่อยน้องติ๋มในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยขึ้นไป คือเปรียบเทียบให้เห็นว่าถ้าพี่แบกหิน หินหรือก็มีน้ำหนักมาก แต่ถ้าวันเดือนปีแบกรักเอาไว้ ก็คงจะหนักอกหนักใจมาก ในความเป็นจริง วันเดือนปีไม่ได้แบกรักเอาไว้ เพียงแต่ว่าวันเดือนปี เป็นช่วงเวลาที่ทำให้พี่ห่างเหินจากนาง เพราะการมารับใช้ชาติในการเป็นทหารนั้นจะต้องมีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนและนานพอสมควร จึงทำให้เกิดความคิดถึงนางมาก และอยากให้เวลาที่จะได้พบกันนั้นมาถึงในเวลาอันใกล้นี้

ตัวอย่างที่ 16

“...เล็บหักปักฝังกลางใจไม่เลือน ฝังจิตเหมือนเตือนไม่เลือนลืมง่าย ที่พี่กอดก็เพราะรักดอกจึงดื้อดึงยาจิต พี่ผิดทีเดียวเชียวหรือแม่คุณ...”

(เพลงเล็บมือนาง)

จากเนื้อเพลงเล็บมือนางในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป คือเปรียบเทียบการหยอกหยิกล้อเล่นกันระหว่างชายกับหญิงว่า เล็บที่ใช้หยิกนั้นได้หักและปักฝังกลางหัวใจผู้ชาย ในความเป็นจริงแล้ว การหยอกหยิกล้อเล่นกันไม่อาจทำให้เล็บหักแล้วปักฝังกลางใจได้ อาจจะคงเหลือไว้เพียงแค่รอยหยิกเท่านั้น

ตัวอย่างที่ 17

“...ถึงจะจนจะจรหมอนหมิ่น ถึงยุงกินสิ้นมุ้งจะกาง ไม่อาทรแม้นน้องนอนแนบข้าง ขาดหอไม่ขอเหินห่าง ขอนอนแนบนางแนบเนื้อนิ่มนวล...”

(เพลงนิ่มเนื้อนวลนาง)

จากเนื้อเพลงนิ่มเนื้อนวลนางในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบที่เกินเลยมากขึ้นไป คือถึงจะจนเพียงใด ขาดแคลนในทุกสิ่งทุกอย่าง แต่ถ้าหากมีผู้หญิงที่ตนรักมาอยู่เคียงข้าง สิ่งใดก็ไม่สำคัญ ในความเป็นจริงแล้ว ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ก็เป็นสิ่งสำคัญของการมีคู่ครอง การอยู่ร่วมกัน เพราะถึงแม้จะรักกันมาก แต่ขาดแคลนสิ่งที่จะมาดำรงชีวิต คนเราก็อยู่ไม่ได้

ตัวอย่างที่ 18

“...หากแม่คุณให้หนุนอก น้องเอยจะขอนอนกกต่างหมอน ถึงตัวตาย มิยอมคลาย ถ่ายถอน อกสาวๆ ช่างน่านอน อกบังอรช่างอ่อนอุ่นใจ...”

(เพลงอกอุ่น)

จากเนื้อเพลงอกอุ่นในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบที่เกินเลยมากขึ้นไป คือถ้าได้อยู่ร่วมกับนางอันเป็นที่รักได้ ถึงแม้จะตายก็ยินยอม ความจริงแล้วการที่ได้อยู่ร่วมกับคนที่เรารักนั้น เป็นสิ่งที่มีความสุขมาก แต่คงไม่ถึงกับต้องเสียชีวิต แต่ในเพลงนี้ต้องการสื่อให้เห็นว่า ขอเพียงได้อยู่ร่วมกับนางอันเป็นที่รัก ตนเองจะเป็นอย่างไรก็ยอมได้ทุกอย่าง

ตัวอย่างที่ 19

“...ขอรักลองไว้เพียงลมๆ แม่เอวกลม รักพี่บ้างหรือเปล่า พี่นี้รักเจ้าจน ลืมเป็น ลืมตาย...”

(เพลงจุ๋มจิ๋ม)

จากเนื้อเพลงจุ๋มจิ๋มในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบที่เกินเลยมากขึ้นไป คือเปรียบเทียบว่าผู้ชายรักผู้หญิงมาก ถึงกับลืมเป็นลืมตาย ความจริงแล้วคนเราทุกคนไม่มีใครที่จะลืมเป็นลืมตายได้ เพียงแต่ในช่วงเวลาที่มีความสุข อาจทำให้ลืมนึกถึงบางสิ่งบางอย่างไปได้

ตัวอย่างที่ 20

“...หน้านานอนหนาว แนบนวลเนื้อสาว แล้วหนาวคงคลาย ก่ายกกกอดออดอ้อนสักนิด กอดแก้กลุ้ม แก้หนาวจับจิต หอมหน่อยหอมนิดลืมเป็นลืมตาย...”

(เพลงอกหนุ่มกลุ้มนัก)

จากเนื้อเพลงอกหนุ่มกลุ้มนักในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบที่เกินเลยขึ้นไป คือ การที่ผู้ชายได้สัมผัส กอด จูบ ผู้หญิงที่ตนรัก นับว่าเป็นสิ่งที่มีความสุขมากที่สุด แม้ได้หอมแก้มเพียงนิดเดียวก็อาจทำให้ลืมเป็นลืมตายได้ ความเป็นจริงนั้นคงไม่มีใครที่จะลืมเป็นลืมตายได้ หากแต่ช่วงเวลาแห่งความสุข ก็อาจทำให้คนเรานั้นลืมบางสิ่งบางอย่างไปได้

ตัวอย่างที่ 21

“...ตั้งใจจะไปขอ เคล้าคลอเคียงควง แต่กลับช้ำทรวงถูกล้วงตับจับไต สาวหน้ามนคนหลายหน้า โบราณว่าเชื่อไม่ได้...”

(เพลงมันยกร่อง)

จากเนื้อเพลงมันยกร่องในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบที่เกินเลยมากขึ้นไป คือผู้ชายมีความทุกข์ใจ เสียใจเนื่องจากถูกผู้หญิงล้วงตับจับไต อันที่จริงผู้หญิงไม่ได้ล้วงตับไตจริงๆ แต่เป็นการเปรียบเทียบให้เห็นว่าโดนหลอกลวง เนื่องจากผู้หญิงหลายใจ และรักผู้ชายหลายคน

ตัวอย่างที่ 22

“...สุดแสนเสียดาย โอ้หัวใจจะขาด อเนจอนาถจริงหนอวาสนา เอาช้างมาดึงทึ้ง ให้หล่อนคืนมา พี่จนปัญญาเพราะวาสนามีน้อยจริงๆ ฐานะไม่คู่ควรกับยอดหญิง ถึงรักน้องจริง ก็ยังไม่นึ๊งเท่าแฟนน้อง...”

(เพลงสุดแสนเสียดาย)

จากเนื้อเพลงสุดแสนเสียดายในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบที่เกินเลยมากขึ้นไป คือถ้าผู้หญิงที่รักจะจากไป ก็จะเอาช้างมาดึงไว้ แต่ความเป็นจริงนั้น เอาอะไรมาฉุดหัวใจ หรือความต้องการของคนนั้นไม่มีวันทำได้ เนื่องจากทุกสิ่งทุกอย่างอยู่ที่การคิดและการตัดสินใจของแต่ละคน

ตัวอย่างที่ 23

"...หนามรักตำหัวใจแปลบ ปวดแหละแสบ แสบทรวงชาย..."

(เพลงหนามยอกอก)

จากเนื้อเพลงหนามยอกอกในท่อนนี้ เปรียบเทียบเกินเลยมากขึ้นไป คือ หนามของความรักมาตำหัวใจ ทำให้รู้สึกปวดและแสบในหัวใจ ความจริงไม่ได้มีหนามมาทิ่มตำใจจริงๆ แต่เป็นการใช้ภาษาที่เปรียบเทียบให้เห็นถึงความรักยามผิดหวัง ก็จะทำให้เจ็บปวดข้างใน จนยากที่จะกล่าวได้

ตัวอย่างที่ 24

"...อย่าดึงฟ้าต่ำทำหินแตก แยกแผ่นดิน อย่าทำขวานบิ่นหมิ่นตระกูล จะสูญพันธุ์เผ่าไทย ไตรรงค์มั่นคงมานาน นานแสนนาน พวกเราลูกหลานต้องช่วยกันดับไฟแผ่นดิน..."

(เพลงนักรบไทยแลนด์)

จากเนื้อเพลงนักรบไทยแลนด์ในท่อนนี้ เปรียบเทียบเกินเลยมากขึ้นไป คือการดึงฟ้าให้ต่ำลงมา การแยกแผ่นดิน การทำขวานบิ่น แต่ทุกอย่างที่กล่าวนั้น เป็นความหมายของเพลงที่ต้องการให้คนในชาติรักและสามัคคีต่อกัน ไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ประเทศชาติบ้านเมือง

ตัวอย่างที่ 25

"...อกประถม เอวมัธยมศึกษา สะโพกปริญญา หน้าผากมหาวิทยาลัย..."

(เพลงน่าฟัด)

จากเนื้อเพลงน่าฟัดในท่อนนี้ ใช้การเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป คือบรรยายลักษณะของผู้หญิงคนหนึ่ง ว่ามีลักษณะงามสมส่วน คือมีอกประถม เอวมัธยมศึกษา สะโพกปริญญา หน้าผากมหาวิทยาลัย ในความเป็นจริงสัดส่วนและรูปร่างหน้าตาของคนเรานั้น ต่างก็ต้องล่วงเลยไปตามวัย และไม่มีใครที่จะมีลักษณะดังกล่าวได้อย่างครบถ้วน เพราะแต่ละช่วงวัยก็จะมีความแตกต่างกันไป

ตัวอย่างที่ 26

"...ทรวดทรงล่ะโสภา งามล่ะยิ่งกว่าดาราไหนๆ มารยาทแหม่มงาม ยามยิ้มยังเหลือทั้งเยื่อและใย โอ๊ ผิวสีปูนไฉไล เจ้าของห้องใจแหม่มมีหรือยัง..."

(เพลงแหม่มจ๋า)

จากเนื้อเพลงแหม่มจ๋าในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบที่เกินเลยมากขึ้นไป เพื่อเน้นอารมณ์ความรู้สึกให้ชัดเจนขึ้น คือเปรียบความสวยของผู้หญิงชาวต่างชาติว่าสวยกว่าดารา หรือนักแสดงคนใดๆ ทั้งสิ้น

ตัวอย่างที่ 27

"...พี่หนุ่มเนื้อหอมขอยอมทุกอย่าง แม้นน้องนางไม่เมตตาพี่คงเป็นบ้าตาย..."

(เพลงแม่ตาหวาน)

จากเนื้อเพลงแม่ตาหวานในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบที่เกินเลยมากขึ้นไป คือถ้าผู้หญิงไม่รัก ไม่สงสาร ก็จะทำให้เป็นบ้าตาย ความเป็นจริงอาจจะไม่ถึงกับเป็นบ้า แต่อาจจะเสียใจและผิดหวังมาก

ตัวอย่างที่ 28

"...ยกมือไหว้พระสุดสิ้นกันนะ สาธุ สาธุ อยู่ก็ร้ายไปอย่างพายุ บ้าบิ่นประทุโผงผาง กรวดน้ำคว่ำขัน เราร่วมบุญกันมาแค่ครึ่งทาง..."

(เพลงโมทนาสาธุ)

จากเนื้อเพลงโมทนาสาธุในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบที่เกินเลยมากขึ้นไป กล่าวคือหากอยู่ร่วมกันไม่ได้ ก็ขอให้เธอจากไปอย่างรวดเร็วเหมือนพายุ ในความเป็นจริงมนุษย์ไม่สามารถไปไหนมาไหนให้รวดเร็วเหมือนพายุได้ แต่หากเนื้อหาของเพลงนี้กล่าวเกินจริงเพื่อให้เกิดความรู้สึกที่ชัดเจนว่า หากอยู่ร่วมกันไม่ได้ ก็ขอให้จากไปเลยจะดีกว่า

ตัวอย่างที่ 29

"...ติดคุกถูกขังยังปล่อยได้ มาติดคุกใจบังอร เห็นจะต้องตายเสียก่อน จะได้อุทธรณ์ฎีกา..."

(เพลงแม่ผิวพม่านัยน์ตาแขก)

จากเนื้อเพลงแม่ผิวพม่านัยน์ตาแขกในท่อนนี้ เปรียบให้เห็นว่าทำความผิดแล้วติดคุกยังมีวันพ้นโทษ แต่ถ้ามาติดคุกใจของเธอนั้น คงจะตายเสียก่อนที่จะได้อุทธรณ์ฎีกา ความเป็นจริงแล้วไม่ได้มีคุกในใจที่จะมากักขังคนได้ เป็นการเปรียบเทียบให้เห็นว่าเวลาที่รักใครสักคน ความรู้สึกรักนั้นก็จะติดตรึงอยู่ในหัวใจ ยากที่จะลืมเลือนได้ง่ายๆ

ตัวอย่างที่ 30

"...นักโทษรักอย่างฉัน เธอลงโทษทันอย่างหนัก ตามบทประมวลอาญารัก มันหนักไปทุกมาตรา เธอใช้คมเนตรประหาร เธอใช้คำหวานตัดสิน ฉันหมด หนทางหนีดิ้น ยอมแพ้ทั้งสิ้นเธอจ๋า..."

(เพลงแม่ผิวพม่านัยน์ตาแขก)

จากเนื้อเพลงแม่ผิวพม่านัยน์ตาแขกในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบให้เกินเลยมากขึ้นไป คือผู้ชายเปรียบตนเองเป็นนักโทษความรัก ที่ได้รับบทลงโทษจากผู้หญิง โดยเธอใช้ดวงตาในการประหารชีวิต และใช้คำพูดเป็นการตัดสินโทษต่างๆ ในความเป็นจริงแล้วดวงตาไม่สามารถฆ่าใครให้ตายได้ เพียงแต่ดวงตาจะเป็นสิ่งที่บอกให้รู้ว่าคนๆ นั้นมีความรู้สึกนึกคิดอย่างไร การที่เราจะรักใครสักคน ก็ถือว่าไม่ใช่การกระทำความผิดแต่อย่างใด เพียงแต่ต้องรู้จักรัก คือรักให้เป็น รู้จักกาลเทศะและความเหมาะสม

ตัวอย่างที่ 31

“...จะมีรักซักคน แม่หน้ามนก็ร้อยใจพันใจ ใจเธอดังปั๊มน้ำมัน บริการไม่รู้ว่าใครเป็นใคร...”

(เพลงแม่ปั๊มทรยศ)

จากเนื้อเพลงแม่ปั๊มทรยศในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป คือ เปรียบใจของผู้หญิงว่ามีหลายใจเหมือนกับปั๊มน้ำมัน ที่บริการไม่ว่ารถคันใดก็ตาม ในความเป็นจริงแล้วเพลงนี้ต้องการสื่อว่าจิตใจของผู้หญิงมีความเรรวน ไม่มั่นคง เปลี่ยนแปลงคนรักอยู่ตลอดเวลา เหมือนกับปั๊มที่มีคนเข้ามาใช้บริการตลอดเวลาเช่นเดียวกัน

ตัวอย่างที่ 32

“...นับวันวงการไม่แน่นอน ใครดังได้น่าดู ต้องหาตะปูตอกเท้าเอาไว้ก่อน โปรดจงนึกถึงตอนลุ่มๆดอนๆ อีตอนไม่ค่อยจะดัง...”

(เพลงลูกทุ่งมาราธอน)

จากเนื้อเพลงลูกทุ่งมาราธอนในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป คือกล่าวว่าคนที่อยู่ในวงการบันเทิงนั้น ถ้าใครดังก็ต้องหาตะปูตอกเท้าเอาไว้ก่อน ความเป็นจริงแล้วไม่ได้นำตะปูมาตอกเท้าจริงๆ เพียงแต่เนื้อหาของเพลงนี้ ชาย เมืองสิงห์ต้องการจะแต่งเพลงนี้ขึ้นเพื่อเป็นการเตือนใจว่าถึงแม้จะดังแล้วก็อย่าลืมตัว เพราะถึงแม้จะดังเพียงใดต่อไปก็อาจจะดับได้

ตัวอย่างที่ 33

“...มือพี่สองข้างเคยกรีดยางพารา เดี๋ยวนี้ต้องกรีดน้ำตา อุราพี่เหลือริบหรี่เท่าหัวไม้ขีด...”

(เพลงสาวสวนยาง)

จากเนื้อเพลงสาวสวนยางในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป คือเปรียบเทียบหัวใจของผู้ชายที่ผิดหวังจากความรักว่ามีขนาดเท่าหัวไม้ขีด ซึ่งเป็นการกล่าวเกินจริงเพื่อที่จะเน้นความรู้สึกให้ชัดเจนมากขึ้น เพราะถึงแม้จะเป็นหัวใจของเด็กทารกขนาดก็ไม่เล็กเท่าหัวไม้ขีดได้

แต่เป็นเพราะต้องการสื่อให้เห็นถึงคนที่กำลังเสียใจ ผิดหวังจากความรัก จึงทำให้เกิดความรู้สึกที่หดหู่ เศร้าหมอง

ตัวอย่างที่ 34

“…ไม่เคยรักใครซึมซาบ เท่ากับกุหลาบแนวหลัง หัวใจใส่กลอนปิดตาย โซ่ใจผูกตรึงอีกครั้ง สาวเย้าหรือสาวอีก้อ กะเหรี่ยง ลีซอ ฮ่อนาง ไม่สนแม้สาวมูเซอ ไม่ฝันไม่เพ้อ เผลอไผลรายทาง ชนักรักเธอติดหลัง สิ้นทางซังกะตาย…”

(เพลงเสียงสั่งจากแนวหน้า)

จากเนื้อเพลงเสียงสั่งจากแนวหน้าในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป คือ เปรียบเทียบหัวใจของผู้ชายว่าไม่สนใจผู้หญิงคนใด เหมือนหัวใจที่ใส่กลอน และผูกตรึงด้วยโซ่ ความเป็นจริงแล้วหัวใจของคนเราไม่สามารถใส่กลอนปิดประตู และคล้องด้วยโซ่ได้ การกล่าวเกินจริงในที่นี้ก็เพื่อจะให้ผู้หญิงที่ตนรักเชื่อใจว่า ถึงอย่างไรก็จะรักเดียวใจเดียว และจะไม่สนใจผู้หญิงอื่นอย่างเด็ดขาด

ตัวอย่างที่ 35

“…หลงรักน้องใจแทบขาด สายสวาทเริงเร่าร้อน…”

(เพลงเสน่ห์นางไพร)

จากเนื้อเพลงเสน่ห์นางไพรในท่อนนี้ ใช้การเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป คือ ผู้ชายหลงรักผู้หญิงใจแทบขาด ความเป็นจริงแล้วใจไม่ได้ขาดลงไปจริงๆ เพียงแต่กล่าวเกินจริงเพื่อให้ได้อารมณ์ความรู้สึกที่ชัดเจนเท่านั้น

ตัวอย่างที่ 36

“…หวานตาลหวานอ้อย ก็ยังน้อยกว่าคำน้องพร่ำเสกสรร อ้อนออดออเซาะ หวานฉอเลาะรำพัน ชี้ชมโน่นสวรรค์ นี่จันทร์นั่นดาว…”

(เพลงหอมนอกหวานใน)

จากเนื้อเพลงหอมนอกหวานในในท่อนนี้ใช้การเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไปคือ เปรียบเทียบความหวานของอ้อยและตาลว่ายังไม่หวานเท่าคำพูดของน้อง เป็นการกล่าวเกินจริงเพื่อเน้นอารมณ์ความรู้สึกที่ชัดเจน เพราะเวลาที่คนเรามีความรักนั้น ก็ย่อมจะมีความหวานชื่น และมีความสุขมาก

ตัวอย่างที่ 37

“...ทั้งหวานอมขมกลืน ร้อยวันพันคืนไม่เหือดหาย ทนทุกข์ร้อยแปดแผดเผาทรวงใน แล้วพอจะดีไม่ได้ โดนใส่ร้ายรามา...”

(เพลงผะอืดผะอม)

จากเนื้อเพลงผะอืดผะอมในท่อนนี้ ใช้การเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป คือเปรียบความทุกข์ว่ามีมากและคอยแผดเผาไม่มีวันสิ้นสุด ในความเป็นจริงความทุกข์ไม่ใช่ไฟที่จะแผดเผาหัวใจเราได้ แต่ใช้การเปรียบให้เห็นว่าความทุกข์ก่อให้เกิดความไม่สบายใจ

ตัวอย่างที่ 38

“...น้องเปรี้ยวเกินตัวถึงกับไม่กลัวความเค็ม ชอบคบผู้ชายเลือดเข้ม ปากคมกว่าเข็มทั้งหลาย...”

(เพลงเป็นงั้นไป)

จากเนื้อเพลงเป็นงั้นไปในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป คือเปรียบคำพูดของผู้ชายว่าคมกว่าเข็ม ในความเป็นจริงไม่ใช่มีลักษณะอย่างนั้น แต่กล่าวเกินจริงให้เห็นภาพว่าคำพูดของผู้ชายนั้นไว้วางใจไม่ได้

ตัวอย่างที่ 39

“...น้ำตากระเด็นแทบเป็นสายเลือด ไม่เคยแห้งเหือดน้องรู้บ้างไหม พี่จะครวญ พี่จะคร่ำ พี่จะพร่ำอย่างนี้เอย พี่จะครวญ พี่จะคร่ำ พี่จะพร่ำอย่างนี้ จนกว่าชีวีพี่จะดับไป...”

(เพลงหนุ่มปักษ์ใต้)

จากเนื้อเพลงหนุ่มปักษ์ใต้ในท่อนนี้ ใช้การเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป คือน้ำตาคนเรานั้นต่อให้เสียใจเพียงใดก็ไม่เป็นสายเลือดได้ และแม้ว่าจะคร่ำครวญถึงนางอันเป็นที่รักสักแค่ไหน ก็ไม่สามารถทำให้เสียชีวิตได้ เนื้อเพลงท่อนนี้ต้องการเปรียบให้เห็นความรู้สึกของผู้ชายที่ถูกผู้หญิงทอดทิ้งไป และอยากจะให้นางอันเป็นที่รักนั้นกลับมา

ตัวอย่างที่ 40

"...เพลิน เพลินมอง ใจเอ๋ยลำพองอยากมองใกล้ๆ ยวนยาหยีเยื่อใย ติดตาติดใจฤทัยแทบขาดรอน..."

(เพลงจ๊ะเอ๋)

จากเนื้อเพลงจ๊ะเอ๋ในท่อนนี้ ใช้การเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป คือเห็นผู้หญิงแล้วรู้สึกติดตาติดใจจนใจจะขาดรอน ความเป็นจริงการถูกใจหรือชอบใครสักคนนั้น ไม่สามารถทำให้ใจจะขาดได้จริงๆ เพียงแต่เป็นความรู้สึกที่หลงใหล และอยากได้นางมาเป็นคู่ครองเท่านั้น

ตัวอย่างที่ 41

"...เมื่อแรกพบประสบพักตร์ ก็นึกรักจนล้นใจ เฝ้าคลั่งไคล้ใจวาบหวาม หลงความงามแม่เอย..."

(เพลงแจ่มจริงแม่คุณ)

จากเนื้อเพลงแจ่มจริงแม่คุณในท่อนนี้ ใช้การเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป กล่าวคือแค่แรกพบก็ทำให้หลงรักจนล้นใจ ความเป็นจริงความรักนั้นไม่ได้ล้นออกมาจริงๆ แต่เป็นการกล่าวเกินจริงเพื่อให้ทราบว่ารักมาก

ตัวอย่างที่ 42

"...เห็นนางนวลเจ้าแล้วกินข้าวไม่ลง ใจพะวักพะวงนิ่มนงเยาว์ ลูกสาวใครหนอคุณแม่พ่อช่างปั้น ตุ๊กตาจ๋าผ่องพรรณยั่วยวนเย้า..."

(เพลงน้องรักนักร้อง)

จากเนื้อเพลงน้องรักนักร้องในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป คือ เมื่อได้มาพบน้องก็ทำให้กินข้าวไม่ลง ความจริงแล้วคนที่มีความรักถึงแม้จะอิ่มอกอิ่มใจ แต่ก็ต้องรับประทานอาหารเพื่อการดำรงชีวิต เป็นการกล่าวเกินจริงว่าแค่เพียงได้เห็น ก็ทำให้จิตใจจดจ่ออยู่กับนาง จนไม่สามารถทำอะไรได้แม้แต่การกินข้าวก็กินไม่ลง

ตัวอย่างที่ 43

"...สุขใจเสียจริงพบแล้วผู้หญิงคนหนึ่ง เธองามสุดซึ้งฝังตรึงไว้ในอุรา ถอดใจจากทรวงจากทรวงไปสู่ดวงตา ขอให้เธอรู้ว่าชายหาคนสวยมานาน..."

(เพลงพบแล้วคนสวย)

จากเนื้อเพลงพบแล้วคนสวยในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป คือพอได้พบกับผู้หญิงที่สวยถูกใจก็ถึงกับถอดหัวใจจากทรวงอกไปสู่ดวงตาได้ ในความเป็นจริงแล้ว ไม่มีใครสามารถทำเช่นนั้นได้ แต่เป็นการกล่าวเกินจริงเพื่อให้รู้ว่าพบคนที่สวยถูกใจ

ตัวอย่างที่ 44

"...เจ้ากลายเป็นมอดกัดไม้ กัดเสียบรรลัยไปทุกสิ่ง กัดแม้สัจจะความจริง กัดเสียทุกสิ่งไม่เว้น คนเอาสัจจะไปขาย ก็จะต้องตายทั้งเป็น..."

(เพลงมอดกัดไม้)

จากเนื้อเพลงมอดกัดไม้ในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป คือมอดกัดไม้ไม่ใช่เรื่องที่น่าแปลก เพราะสามารถทำได้ แต่กัดสัจจะความจริงนั้น ย่อมเป็นไปไม่ได้ เพราะสัจจะความจริงเป็นสิ่งที่เป็นนามธรรม จับต้องไม่ได้ เนื้อหาในเพลงนี้เปรียบเทียบมอดเป็นเหมือนคนในวงการบันเทิงที่ดังแล้วลืมตัว ว่าเหมือนมอดกัดไม้ และกัดทุกสิ่งทุกอย่างได้หมด

8. ภาพพจน์แบบอธิพจน์ (Overstatement) การใช้โวหารแบบนี้คือการพูดหรือการเขียนประหนึ่งโอ้อวด โดยมีเจตนาจะให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังรู้สึกขัน ต่างจาก Hyperbole ที่เจตนา คือ hyperbole มุ่งเน้นความรู้สึกที่จริงจัง ตัวอย่างโวหารอธิพจน์ (วิภา กงกะนันท์ 2533: 48) เช่น

ตัวอย่างที่ 1

“...ถ้าน้องทำโกรธทำขึงบึ้งตึงกับพี่วันใด พี่ก็จะโดดกองไฟให้มันตายไปเชียวน้องยา...”

(เพลงบ้านเรือนเคียงกัน)

จากเนื้อเพลงบ้านเรือนเคียงกันในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่มากเกินไปจนเกิดอารมณ์ขัน กล่าวคือ ถ้าหากว่าผู้หญิงที่ตนหลงรักอยู่ มีกิริยาท่าทางที่บึ้งตึงใส่ ก็จะโดดกองไฟให้ตายไปต่อหน้าต่อตา ในความเป็นจริงเมื่อเขาบึ้งตึงกับเราจริงๆ เราก็จะไม่โดดกองไฟ เพราะสัญชาตญาณความเป็นมนุษย์ก็ต้องเกรงกลัวต่อความตายทั้งนั้น เพียงแต่กล่าวออกมาเพื่อให้ได้ความรู้สึก และเป็นการเรียกร้องความสนใจกับผู้หญิงที่ตนหลงรักอยู่ว่าอย่าทำบึ้งตึง ถ้าไม่อยากให้โดดกองไฟตายก็เป็น ความน่ารักอย่างหนึ่งในแง่มุมของความรัก

ตัวอย่างที่ 2

“...หน้าผากน้องโหนกนูนเต็มหน้า เตะลูกกะตาล่ะโสภาโสภี...”

(เพลงจ้ำม่ำ)

จากเนื้อเพลงจ้ำม่ำในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่มากเกินไปจนเกิดอารมณ์ขัน กล่าวคือ บรรยายว่าหน้าผากน้องมีความอวบอิ่ม โหนกนูนเสียจนเต็มหน้า จนสามารถเตะลูกกะตาพี่ได้เพราะความงาม ในความเป็นจริงแล้วเป็นเรื่องที่น่าขัน เพราะถ้าหน้าผากโหนกนูนจนเต็มหน้าก็อาจจะไม่มีความงามเลยก็ได้ และการเตะลูกกะตาในที่นี้ก็ไม่ใช่เตะลูกตาจริงๆเพื่อให้เกิดความเจ็บปวด เพียงแต่เป็นการเปรียบเทียบว่าสวยถูกใจจนต้องมองนั่นเอง

ตัวอย่างที่ 3

“...ถึงเมียเราจะเก่าจะกรอบพี่ก็ยังชอบรสชาติหวานมัน...”

(เพลงพี่ไปหลายวัน)

จากเนื้อเพลงพี่ไปหลายวันในท่อนนี้มีการใช้ความเปรียบที่มากเกินไปจนเกิดอารมณ์ขัน คือ กล่าวถึงภรรยาที่อยู่กินกันมาเป็นเวลาหลายปี ก็ต้องมีความเก่า ความกรอบ ซึ่งสิ่งใดก็ตามจะมี

กริยาอาการกรอบได้ ก็ต้องเหี่ยวแห้งจนไม่มีน้ำไม่มีนวล แต่ถึงจะเป็นอย่างไรก็ตามผู้เป็นสามีก็ยังชื่นชมภรรยาตนเองอยู่ อาจเป็นเพราะการคอยเอาใจใส่ดูแลอย่างดี การเป็นแม่ศรีเรือนที่ดี จึงทำให้รสชาติแห่งความรักยังคงหวานอยู่

ตัวอย่างที่ 4

"...เมียพี่มีชู้วงการเขารู้กันดี เขาไม่ปราณีนักร้องอย่างพี่บุญน้อย มัวร้องเพลงเพลิน คู่รักเลยเหินลมลอย..."

(เพลงมาลัยน้ำใจ)

จากเนื้อเพลงมาลัยน้ำใจในท่อนนี้มีการใช้ความเปรียบที่มากเกินไปจนทำให้เกิดอารมณ์ขัน เพลงนี้ชาย เมืองสิงห์ กล่าวถึงตนเองที่มีอาชีพเป็นนักร้อง ดังนั้นนักร้องก็ต้องมีการออกงานเดินสาย จึงทำให้คู่รักของตนเหินลมลอย เหินลมลอยในที่นี้ไม่ใช่หมายถึงลอยไปตามลมจริงๆ เพราะเป็นไปไม่ได้ที่คนเราจะลอยไปตามลมได้ง่ายๆ เพราะคนเรามีน้ำหนักพอสมควร ไม่เบาจนสามารถลอยได้ แต่ใช้คำนี้เพราะต้องการเปรียบเทียบให้ได้ความรู้สึกที่ชัดเจนขึ้น และทำให้ดูน่าขบขัน แต่ความเป็นจริงแล้วตามเนื้อหาของเพลงก็คือคู่รักหนีไปกับชู้รักใหม่ นั่นเอง

ตัวอย่างที่ 5

"...ยิ้มรับพี่หน่อยสักร้อยหนเถิดนะแม่ขนตางอน..."

(เพลงแม่ขนตางอน)

จากเนื้อเพลงแม่ขนตางอนในท่อนนี้มีการใช้ความเปรียบที่มากเกินไปจนทำให้เกิดอารมณ์ขัน กล่าวคือเมื่อพี่จะกลับมาหาน้อง ไม่จำเป็นต้องเตรียมอะไรไว้ต้อนรับ เพียงแต่ยิ้มรับสักร้อยหนพี่ก็พอใจแล้ว แต่ในความเป็นจริงไม่มีใครยิ้มถึงร้อยหนในคราเดียวกันได้ แต่ก็กล่าวออกมาให้ดูเกินจริง ความจริงแล้วไม่ต้องยิ้มเป็นร้อยหน ขอแค่ยิ้มให้เวลาที่กลับมาก็ทำให้พี่มีความสุขมากที่สุดแล้ว

ตัวอย่างที่ 6

“...อิจฉาสายลมที่พัดพรมผิวน้อง อิจฉาคันฉ่องที่ฉายรูปน้องเอาไว้ เป็นไม้จะหัก เป็นผักก็จะเด็ด ถ้าเป็นแหวนเพชรจะซื้อมาใส่ ถึงเป็นดาวน้อยจะสอยจากฟ้า เป็นดอกกระดังงาจะเด็ดเอามาลนไฟ...”

(เพลงใกล้เกลือกินด่าง)

จากเนื้อเพลงใกล้เกลือกินด่างในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่มากเกินไปจนทำให้เกิดอารมณ์ขัน คือผู้ชายอิจฉาสายลมที่พัดถูกผิวน้อง อิจฉาคันฉ่องที่ได้ฉายรูปน้องเอาไว้ และแม้ถึงน้องไปเป็นอะไรก็ตาม ก็จะตามไปอยู่อย่างนั้น ทำให้เห็นภาพที่น่ารักของผู้ชาย ที่กำลังตามจีบผู้หญิงอยู่ และอิจฉาแม้แต่สิ่งของที่ได้อยู่ใกล้น้อง

ตัวอย่างที่ 7

“...ยาใจล่ะดูซิไม่น่าทำ สุดเจ็บช้ำยามเขาคลำทำนอนส่าย เราแหย่หน่อยทำถอยจากกระดากอาย อยากจะตบเสียให้สลบปางตาย เดี๋ยวทิ่มด้วยด้ามไฟฉายเสีย ให้ตายคาตา”

(เพลงกระแดะกระแด่)

จากเนื้อเพลงกระแดะกระแด่ในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่มากเกินไปจนทำให้เกิดอารมณ์ขัน คือเห็นผู้หญิงประพฤติตนไม่เหมาะสม ทำให้ผู้ชายอยากตบให้สลบ และเอาด้ามไฟฉายมาทิ่มให้ตายทันที สิ่งที่น่าขันก็คือถ้าจะฆ่ากันให้ตายจริงๆ น่าจะใช้อาวุธอื่นที่ร้ายแรงกว่าด้ามไฟฉาย

ตัวอย่างที่ 8

“หัวใจชายว่างขอเชิญร้อยชั่งมานั่งตีลังกา มาได้มาเสียมาเป็นมายเดียร์ของพี่ก็มา”

(เพลงมาลัยน้ำใจ)

จากเนื้อเพลงมาลัยน้ำใจในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่มากเกินไปจนทำให้เกิดอารมณ์ขัน คือผู้ชายเชื้อเชิญผู้หญิงมานั่งตีลังกาในหัวใจ ซึ่งในหัวใจคงไม่มีพื้นที่มากมายอย่างนั้น

ตัวอย่างที่ 9

“…ผมแจก ผมแจกของหมัก เมียรักผมก็แจก ขายทอดตลาดขายขาดเลหลัง แต่ลูกสาวผมยังต้องแถมด้วยไม้คมแฝก…”

(เพลงแจกฟรี)

จากเนื้อเพลงแจกฟรีในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่มากเกินไปจนทำให้เกิดอารมณ์ขัน คือ แจกหมดทุกทุกอย่าง แม้แต่เมียก็นำมาแจก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าไม่ต้องการที่จะอยู่ร่วมกันอีกต่อไป จึงนำมาแจกฟรี และแม้แต่ลูกสาวก็นำมาแจกฟรีด้วย

ตัวอย่างที่ 10

“…ใครมีครกหินหรือครกตำหมาก รีบเอามาแลกสากจะบริจาคจ่ายแจก…”

(เพลงแจกฟรี)

จากเนื้อเพลงแจกฟรีในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่มากเกินไปจนทำให้เกิดอารมณ์ขัน คือ ใครมีครก ให้รีบมาแลกสาก สิ่งที่ทำให้น่าขันก็คือ ถ้าเอาครกไปแลกสากแล้ว จะนำสากที่ได้มานั้นตำสิ่งใด

ตัวอย่างที่ 11

“…ช่างข้าเถอะไม่ต้องค่อนขอด เดี๋ยวข้าไล่กอดให้อายแล้วจะมาว่า ถึงข้าจะห่วย ไม่หล่อ ไม่รวยไม่งามโสภา ยังไงก็ตัวของข้า ช่างข้าเถอะ ช่างข้าเถอะ”

(เพลงช่างข้าเถอะ)

จากเนื้อเพลงช่างข้าเถอะในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไปจนทำให้เกิดอารมณ์ขัน คือ เนื้อหาในเพลงกล่าวถึงการบอกผู้หญิงว่าอย่ามายุ่ง อย่ามาเซ้าซี้ ถ้าไม่ฟังจะกอดเสียให้อายผู้อื่น

ตัวอย่างที่ 12

“...ไม่มีเหตุผลปั่นเรื่องสับสนยกตนข่มไข้ ลูกเต้างอแงเชื่อคนยุแหย่จะบานตะไท ให้ง้อเกินไปเดี๋ยวมีเมียใหม่เป็นตัน”

(เพลงดีแตก)

จากเนื้อเพลงดีแตกในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่มากขึ้นไป และแฝงไปด้วยความตลกขบขัน กล่าวคือ ในเนื้อเพลงดีแตกนี้ สามีบอกกับภรรยาว่าถ้ายังประพฤติตนไม่ดี ก็จะหาภรรยาใหม่ และไม่ได้หามาเพียงคนเดียว แต่จะหามาเป็นพันคน

ตัวอย่างที่ 13

“...พี่ดำแต่ตัวเจ้าจะกลัวทำไม ขอเชิญน้องเปิดหัวใจกระโดดเข้าไปหกคะเมนตีลังกา...”

(เพลงดำแต่นอกในผ่องแผ้วนพคุณ)

จากเนื้อเพลงดำแต่นอกในผ่องแผ้วนพคุณในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบเกินเลยมากขึ้นไป และแฝงไปด้วยความขบขัน คือผู้ชายขอเชิญให้ผู้หญิงเปิดหัวใจของตนแล้วกระโดดเข้าไปหกคะเมนตีลังกา ในความเป็นจริงแล้วพื้นที่ในหัวใจของคนไม่สามารถที่จะให้ใครเข้าไปได้ เนื้อเพลงนี้เพียงแต่กล่าวเกินจริง เพื่อให้ผู้หญิงรู้ว่าหัวใจยังว่าง และไม่มีใครเป็นเจ้าของ

ตัวอย่างที่ 14

“...ให้เอามีดอีโต้มาผ่าใจดู ว่ารักโฉมตรูจริงๆ นะจ๊ะแม่นวลศรี ที่พี่ทำไปมันสุดวิสัยจริงๆ คนดี ถ้ารักกันจริงขอตบอีกที ได้ไหมแม่ขวัญยืน...”

(เพลงตบหัวลูบหลัง)

จากเนื้อเพลงตบหัวลูบหลังในท่อนนี้ ใช้การเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป และทำให้เกิดความขบขัน เพราะสามีทำร้ายภรรยาให้เจ็บตัว แล้วยังมาบอกว่ารักมาก ถ้าไม่เชื่อก็เอามีดอีโต้มาผ่าหัวใจดู และกล่าวต่ออีกว่าถ้ายังรักกัน ขอตบอีกสักทีได้ไหม เป็นการเปรียบที่ทำให้เห็นภาพชัดเจน และทำให้เกิดอารมณ์ขันอีกด้วย

ตัวอย่างที่ 15

“...กลัวหน้าไม่อ่อนก็เอาน้ำร้อนลวกซี ถ้าเชื่อโบราณประเดี๋ยวก็บานบุรี โอกาสยังดีวันพระไม่มีหนเดียว”

(เพลงโทนปะโทนๆ)

จากเนื้อเพลงโทนปะโทนๆในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยขึ้นไป และทำให้เกิดอารมณ์ขัน กล่าวคือ ในเนื้อหาของเพลงผู้ชายแนะนำผู้หญิงว่าถ้ากลัวหน้าตาจะไม่สดใส หรือไม่อ่อนเยาว์ก็ให้หาน้ำร้อนมาลวก คือการแนะนำเหมือนจะหวังดี แต่เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าน้ำร้อนลวกหน้าก็คงทำให้เป็นแผล และดูไม่สวย จึงทำให้การกล่าวเกินจริงนี้ดูตลกขบขัน

ตัวอย่างที่ 16

“...บางทีเบื่อข้าว อยากกินต้นเสา อิฐ หิน กระไร ถนนรถเรือยังได้ อยากกินกลืนไว้มิให้ใครกิน...”

(เพลงท้องอยากปากหิว)

จากเนื้อเพลงท้องอยากปากหิวในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป และทำให้เกิดอารมณ์ขัน คือ เนื้อเพลงกล่าวถึงความหิว และความอยากกินในสิ่งต่างๆ แต่ที่น่าขบขัน คือ อยากกินต้นเสา อิฐ หิน ถนน รถ และเรือ ซึ่งสิ่งของเหล่านี้ไม่ได้เป็นอาหาร และไม่มีใครสามารถกินได้

ตัวอย่างที่ 17

“...ขอจับขอจูบหน่อยซี รับรองไม่จูบฟรีๆ จะเสียภาษีให้เจ้า จูบแรงๆ ค่าทิปแพงๆ ก็เอาๆ ก้าวก่ายล่วงเกินจะคิดเป็นเงิน สู้หมดกระเป๋า ใบม่วงใบแดงแบงค์ ใหม่ เก่า เปย์ให้เจ้าไม่กลัวจน...”

(เพลงกระหายรัก)

จากเนื้อเพลงกระหายรักในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป และทำให้เกิดความตลกขบขัน กล่าวคือ เนื้อหาของเพลงนี้คือผู้ชายจะขอกอดจูบผู้หญิง แต่ไม่ขอกอดฟรีๆ แต่จะยอม

จ่ายเงินหมดกระเป๋าถ้าผู้หญิงยินยอม ความเป็นเจ้าบุญทุ่มของผู้ชายนี่เองที่ทำให้เกิดความตลกขบขัน คือยอมจ่ายเงินทุกบาททุกสตางค์ขอให้ได้ในสิ่งที่ต้องการเท่านั้น

ตัวอย่างที่ 18

"...อย่าให้พี่ต้องม่ายขันหมาก เจ้าสาวตีจาก ขันหมากพี่ ใครจะเหมา อย่าให้พระขึ้นบ้านคอยหลงคอยแต่เงา อดฉันเพล และฉันเช้า เจ้าบ่าวเสียใจร้องไห้งอแง"

(เพลงหนูจ๋า)

จากเนื้อเพลงหนูจ๋าในท่อนนี้ ใช้การเปรียบเทียบให้เกินเลยมากขึ้นไป เพื่อเน้นความขบขัน กล่าวคือ ถ้าเจ้าบ่าวเป็นหม้ายขันหมาก เจ้าบ่าวจะต้องเสียใจร้องไห้งองอ ซึ่งงอแงนั้นน่าจะเป็นกริยาอาการของเด็กเล็กๆ ที่โดนขัดใจ หรืออยากได้อะไรแล้วไม่ได้ แต่ในเพลงนี้งอแงนั้นใช้กับผู้ใหญ่จึงทำให้เกิดความตลกขบขัน

ตัวอย่างที่ 19

"...โอ้ใจน้องพี่มีเยอะ เดี๋ยวนี้ชักเขรอะหยำแหยะ จะต้องเอาเสียมมาแซะ แงะดู ให้ถึงข้างใน เอามีดแร่เนื้อเอาเกลือมาใส่ ไม่อยากตอแย โอ๊ยแม่แพรสีไพร ข้างนอกสุกใส ข้างในเป็นโพรง ถ้าใจน้องยุ่ยผุเป็นผุยผง จะช่วยบรรทุกซี่โครง แล้วพาไปส่งปลายทาง..."

(เพลงสถานีรวมรัก)

จากเนื้อเพลงสถานีรวมรักในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป จนทำให้เห็นภาพและความตลกขบขันของผู้ชายที่ต้องการเอาเสียมมาแซะใจของผู้หญิงว่าข้างในจะมีลักษณะอย่างไร จากนั้นเอามีดแร่เนื้อและเอาเกลือมาใส่ และถ้าวันใดผู้หญิงยุ่ยเป็นผุยผงไปแล้ว ก็จะเป็นธุระบรรทุกซี่โครงไปส่งปลายทาง จากข้อความดังกล่าวทำให้มองเห็นภาพต่างๆ ได้ชัดเจน และการกระทำดังกล่าวไม่มีใครกล้าทำอย่างนั้น แต่เป็นการบอกให้ผู้หญิงรู้ว่าทำไมถึงเป็นคนหลายใจ จึงอยากจะดูภายในจิตใจว่ามีลักษณะอย่างไร

ตัวอย่างที่ 20

“...แม่ดาวบ้านนอกโดนหลอกจนได้แหละ น้ำตาไหลหลายแหมะ เมื่อน้องหมดความหมาย เบาะรถเก๋งหนีบก้น เชิญหน้ามนกลับบ้านขี่ควาย...”

(เพลงมันยกร่อง)

จากเนื้อเพลงมันยกร่องในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป จนทำให้เกิดความตลกขบขัน คือ ถ้าน้องโดนเบาะรถเก๋งหนีบก้น ก็เชิญกลับบ้านมาขี่ควาย แท้ที่จริงแล้วเป็นการเตือนด้วยความเป็นห่วงว่าถ้าอยู่กับคนร่ำรวยแล้วโดนเขาทิ้งขว้างก็ให้กลับมาอยู่บ้านนอกหมือนเดิม

ตัวอย่างที่ 21

“...ต่อให้มีดีเพียงใดยังรักไม่ได้หรอกคุณต้องรอ รักกับใครไม่ได้ซักเวลา ต้องจับต้องจองล่วงหน้า พาแม่มาพูดจาสู่ขอ ต้องวางเป็นทรัพย์นับเป็นตันมาหมั้นรูปหล่อ อย่ามากระหลี กระหรอ อย่ามาอ้อล้อขอให้รอนานๆ...”

(เพลงผมไม่มีเวลารักคุณ)

จากเนื้อเพลงผมไม่มีเวลารักคุณในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไปและทำให้เกิดความขบขัน กล่าวคือ ผู้ชายบอกกับผู้หญิงให้รู้ว่า ตอนนี้ยังรักใครไม่ได้ และถ้าหากว่าผู้หญิงต้องการตัวผู้ชาย ก็ต้องพาแม่มาสู่ขอ อีกทั้งต้องมีสินสอดมาก ซึ่งจากเนื้อเพลงทำให้เกิดความรู้สึกขบขันในความเล่นตัวของผู้ชาย เพราะในความเป็นจริงแล้ว ผู้ชายต้องเป็นฝ่ายมาขอและนำสินสอดมาให้ผู้หญิง แต่ในเนื้อเพลงนี้ตรงกันข้าม

ตัวอย่างที่ 22

“..อกหักด้วยคนรักมาหักอก ต้องการแม่ยก กำลังตกต่ำ จะขาเป๋หรือตาเขก็ตามๆ ฟันเขยิงหรือหน้าง้ำ ขอแต่น้ำใจดี เร็วๆ หน่อยเถิดหนา โอ้แม่ยกแม่ยา รีบมาช่วยกันใช้หนี้ จะให้นอนกกอุ่นอกแม่ยกคนดี ๆ แต่ต้องเป็นเศรษฐีนีที่ไม่มีพันธะ..”

(เพลงแม่ยก)

จากเนื้อเพลงแม่ยกในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป จนทำให้เกิดความตลกขบขัน คือผู้ชายอกหักจากความรัก และต้องการแม่ยกมาดูแล โดยไม่สนใจว่าหน้าตาแม่ยกจะเป็นอย่างไร ขอเพียงให้เป็นเศรษฐี จะได้มาช่วยใช้หนี้

ตัวอย่างที่ 23

"...อยากเป็นเพื่อนก่ายจนผอม กลัวแม่เนื้อหอมไม่สมยอมง่ายๆ..."

(เพลงแม่ทูนหัว)

จากเนื้อเพลงแม่ทูนหัวในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป จนทำให้เกิดความตลกขบขัน คือ ผู้ชายอยากได้ผู้หญิงมาเป็นภรรยา และถ้าเป็นอย่างนั้นสมความต้องการ ก็จะนอนกอดก่ายจนผอม ในความเป็นจริงแล้ว คงไม่มีใครกอดก่ายกันจนผ่ายผอมได้ แต่เนื้อเพลงนี้ต้องการสื่อให้เห็นเพียงว่าถ้าได้เธอมาเป็นคู่ครอง ก็จะกอดเสียให้สมกับที่ต้องรอมานาน

ตัวอย่างที่ 24

"..ไม่ยอม ไม่ยอม แน่ะเขาจะเอาผมทำผัว ผมกลัว ผมกลัว กลัวเสียตัวชั่วไปจนได้ โอ้โฮ๊ยแสนจะกลุ้มมันเสียความหนุ่มเรียกคืนไม่ได้ ต้องร้องไห้เสียใจ กลัวเขาเอาไปเป็นผัวไม่จริง.."

(เพลงเสียทองเท่าหัวเสียตัวไม่ยอม)

จากเนื้อเพลงเสียทองเท่าหัวเสียตัวไม่ยอมในท่อนนี้ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป จนทำให้เกิดความตลกขนขัน คือ ผู้ชายกลัวว่าผู้หญิงจะเอาไปเป็นคู่ครอง และจะต้องสูญเสียความบริสุทธิ์ จึงพร่ำพรรณนาอยู่อย่างนั้นว่ากลัว ความเป็นจริงทำให้เกิดความขบขันอยู่แล้ว แต่ในท่อนสุดท้ายกลับจบแบบหักมุมว่า สิ่งที่กลัวมากกว่านั้นก็คือ กลัวผู้หญิงเอาไปเป็นสามีไม่จริง เพลงนี้จึงทำให้ผู้ฟังรู้สึกตลกขบขันได้

ตัวอย่างที่ 25

“...พี่เคยมั่งมี เอ๊ย เรือกำปั่น เรือไฟ เรือสำปั้น มากมายทูนหัว แต่พอลงน้ำเอ๊ยเรือมันรั่ว ขอโทษทูนหัวล่ะใช้ไม่ได้ซักลำ แต่พี่ยังมีล่ะโรงสีสีแกลบ ล่ะสีจนไฟแลบเลยไหม้เป็นตอดำ แต่ไม่เป็นไรล่ะพี่ยังมีโรงเลื่อย แต่ไม่มีใบเลื่อย ใบเมื่อยเลื่อยไม่ได้ซักลำ แต่พี่ยังมีโรงหนังโรงใหญ่เฉลิมไทยนั่นยังไง พี่ยกให้งามขำ แต่พี่ยังมีร้านขายทองสะพรั่ง มีทองหลายแสนชั่ง คือทองหลางมิใช่ทองคำ แน่ะพี่ยังมีแหวนเพชร พี่ยังมีแหวนเพชรหลายกะรัต ถือว่าเป็นสมบัติเลยแก้ขัดเอาไปจำนำ พี่มีรถอีกหลายคัน ไม่เปลืองน้ำมันวิ่งเล่น ดีกว่ารถเบ๊นซ์ รถเข็นคันงามๆ พี่มีที่ดินกลางกรุงหลายร้อยไร่ สนามหลวงนั่นยังไง พี่ยกให้งามขำ พี่มีปริญญาล่ะเป็นคุณหมอยิ่งใหญ่ ชื่อเสียงเกรียงไกรคือหมอนวดหมอคลำ พี่มีตึกรามเอ๊ยบ้านให้เช่า ๆ เพราะเค้าจ้างพี่ไปเฝ้า เก็บค่าเช่าให้เขาประจำ ถ้าแม้นผู้หญิงเอ๊ยไม่รักพี่เลย ๆ พี่จะขอรักกระเทยเป็นเมียเลยเสียประจำ เอ่อ เอิง เอิง เอย...”

(เพลงเศรษฐีอนาถา)

จากเนื้อเพลงเศรษฐีอนาถาในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป และทำให้เกิดความตลกขบขัน กล่าวคือ ผู้ชายบอกว่าตนเองมีฐานะดี มีกิจการหลายอย่าง แต่ใช้การไม่ได้ และคุยว่ามีสมบัติหลายอย่าง แต่ไม่ได้เป็นของตน และสุดท้ายถ้าผู้หญิงไม่ยอมรัก ก็จะหาภรรยาที่เป็นกระเทย เนื้อเพลงนี้จึงทำให้เกิดความตลกขบขัน

ตัวอย่างที่ 26

“...ถ้าหากมีเงินสักร้อยล้าน จะฝากธนาคารกินดอกเบี้ย ขอเป็นอาเสี่ยให้มันเต็มที่ จะซื้อสาวโสดไว้เป็นคู่ซ้อน จะหาที่นอนให้มันสุขี จะซื้อขาอ่อนไว้อ้อนโอ๋ ซื้อทรงโตๆ ไว้คอยพัดวี มีเมียถี่ๆ ให้สมคราวร้อย...”

(เพลงอย่าให้เรารวยบ้างก็แล้วกัน)

จากเนื้อเพลงอย่าให้เรารวยบ้างก็แล้วกันในท่อนนี้ ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป และทำให้เกิดความตลกขบขัน คือ ถ้าร่ำรวยขึ้นมาเมื่อใด จะหาผู้หญิงมาเป็นภรรยาครั้งละหนึ่งร้อย ให้สมกับความต้องการ ทำให้เกิดความตลกขบขัน เพราะด้วยจำนวนภรรยาที่ต้องการนั้นมากมายเหลือเกิน

ตัวอย่างที่ 27

“...พี่นี้ก็คอยม๊องมอง ถ้าได้น้องผู้งามเป็นเต้ย จะเก็บใส่โถให้อยู่เฉยๆ หญิงใดไหนเอ่ยไม่เหลียวแล...”

(เพลงคนสวยเอย)

จากเนื้อเพลงคนสวยเอยในท่อนนี้ใช้ความเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป จนทำให้เกิดความรู้สึกขบขัน คือ ถ้าได้น้องมาเป็นภรรยาสมความต้องการ ก็จะเก็บน้องใส่ไว้ในโถ โดยไม่ต้องทำอะไร จึงทำให้เกิดความรู้สึกขบขัน เพราะจะเก็บน้องใส่โถ เป็นการเกินจริง แต่ต้องการสื่อให้เห็นเพียงว่า ถ้าได้น้องเป็นภรรยา ก็จะคอยดูแล และไม่ให้น้องต้องทำงานหนักให้ลำบาก

ตัวอย่างที่ 28

“...ใครแอบดูหนูพี่จะแช่ง ใครแย่งชมหนูจะขอแบ่ง ควักใบแดงๆ ก็ยอมก็ยอม ถ้าใครจูบแก้มหนูพี่จะแย่ง ใครหมั้นตัวหนูพี่จะแต่ง ใครยื้อใครแย่งจะแช่งให้น่าดู...”

(เพลงน่าดู)

จากเนื้อเพลงน่าดูในท่อนนี้ ใช้การเปรียบที่เกินเลยมากขึ้นไป จนทำให้เกิดความรู้สึกขบขัน คือ ผู้ชายต้องการผู้หญิงมาเป็นคู่ครองเพียงคนเดียว และไม่อยากให้ใครมาเกี่ยวข้อง ถ้าใครเข้ามาจีบน้องก็จะแช่ง ทำให้เกิดความตลกขบขันเพราะผู้ชายหวงผู้หญิง และต้องการที่จะได้มาครอบครองเพียงผู้เดียว

9. โวหารภาพพจน์แบบสมพจนัย (Synecdoche) คือ การกล่าวถึงส่วนใดส่วนหนึ่งของส่วนทั้งหมดเพียงบางส่วน แต่ให้มีความหมายครอบคลุมหมดทุกอย่าง เช่น

ตัวอย่างที่ 1

“จงรักนวลสงวนตัว ระวัง **ลิ้น** ชายชั่วหน่อยนะดวงใจ”

(เพลงรอหน่อยน้องติ๋ม)

จากเนื้อเพลงรอหน่อยน้องติ๋มในท่อนนี้ มีการกล่าวถึงส่วนใดส่วนหนึ่งของส่วนทั้งหมดเพียงบางส่วน แต่ให้มีความหมายครอบคลุมหมดทุกอย่าง คือคำว่า “ลิ้น” ซึ่งคำว่า “ลิ้น” นี้ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 1014) ได้ให้ความหมายว่าหมายถึงอวัยวะที่อยู่ในปาก มีหน้าที่กลั้วอาหารให้เข้ากันแล้วส่งลงในลำคอ, ช่วยในการออกเสียง และให้รู้รส คำว่า “ลิ้น” ในเนื้อเพลงนี้อาจจะกล่าวถึงอวัยวะในปากเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ในส่วนของความหมายนั้นครอบคลุมไปถึงคำพูด และนิสัยใจคอของผู้ชาย เป็นการตักเตือนให้รักนวลสงวนตัวและระวังคำพูดของคนให้มาก อย่าหลงเชื่อคำพูดของผู้ชาย ถ้าพลาดพลั้งอาจเสียทีได้

10. ภาพพจน์แบบปฏิรูปพจน์ (Allusion) เป็นการใช้ข้อความที่ดัดแปลงมาจากข้อความอันเป็นที่รู้จักกันดีอยู่แล้ว เช่น วาทะของนักปราชญ์ กวี หรือสุภาษิต คำพังเพย หรือผลงานของผู้อื่น (วิภา กงกะนันท์ 2533: 49) เช่น

ตัวอย่างที่ 1

“...แรกพบสบตาก็พาหัวใจไหวหวั่น ถึงเก็บมาฝันประหนึ่งดัง ดังอิเหนาคลั่งบุษบา...”

(เพลงตุ๊กตาจ๋า)

จากเนื้อเพลงตุ๊กตาจ๋าในท่อนนี้มีการอ้างถึง กล่าวถึงตัวละครเอกในบทละครเรื่องอิเหนา คือกล่าวถึงทั้งอิเหนาและบุษบาซึ่งเป็นตัวเอกของเรื่อง แล้วนำมาเปรียบเทียบกับความรักที่ตนกำลังประสบอยู่ ซึ่งหลงใหลคลั่งไคล้เหมือนกับที่อิเหนาหลงรักบุษบา

ตัวอย่างที่ 2

“...ชอบเสียงของชาย เมืองสิงห์ ผู้หญิงชอบแม่ศรีผ่อง โอ๊ยสุรพลก็ตาย สีนวลเป็นม่ายยังดัง ได้เป็นกอง...”

(เพลงชะทิงนองนอย)

จากเนื้อเพลงชะทิงนองนอยในท่อนนี้มีการกล่าวอ้างถึงนักร้องลูกทุ่งคือชาย เมืองสิงห์ แม่ศรีผ่อง (ผ่องศรี วรนุช) สุรพล สมบัติเจริญ และสีนวล ซึ่งเป็นภรรยาของครูสุรพล สมบัติเจริญ เป็นการกล่าวถึงนักร้องลูกทุ่งที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักในสมัยนั้น ซึ่งตามเนื้อหาในเพลงนี้กล่าวถึงการทำวงดนตรีและนักร้องว่า ที่โด่งดังเป็นที่รู้จักก็มีมาก เช่นนักร้องในเนื้อเพลงท่อนนี้ แต่การทำวงดนตรี บางครั้งก็เกิดความล้มเหลวขึ้นได้

ตัวอย่างที่ 3

"...โถเธอยิ่งกว่ากากีโอ้แม่ผู้ดีร้อยใจ พอแล้วพอทีอีหนูทำดีชีช้ำ ครุ่นคิดครวญคร่ำ มันชอกมันช้ำทรวงใน..."

(เพลงเข็ดแล้วนารี)

จากเนื้อเพลงเข็ดแล้วนารีในท่อนนี้ กล่าวอ้างถึงนางกากี ซึ่งเป็นตัวละครในกลอนนิทานเรื่อง "กากี" กล่าวคือ นางกากีนั้น เป็นตัวละครเอกของเรื่อง และมีลักษณะนิสัยที่ไม่ดีในเรื่องการประพฤติตน คือ หลายใจ รักผู้ชายหลายคน อยู่กับใครก็รักคนนั้น พอเจอผู้ชายคนใหม่ก็เปลี่ยนใจอีก ในเนื้อเพลงนี้จึงนำลักษณะนิสัยของนางกากี มาเปรียบเทียบกับผู้หญิงที่หลายใจว่าเหมือนกับนางกากี

ตัวอย่างที่ 4

"...เชิญชมเชยชิมเหมือนพิมพิลาไลย อยากเป็นวันทองสองใจหรือไรเล่าแม่คุณ..."

(เพลงชีช้ำกล่ำปลี)

จากเนื้อเพลงชีช้ำกล่ำปลีในท่อนนี้ กล่าวอ้างถึงนางพิมพิลาไลย และนางวันทอง ซึ่งก็คือคนๆ เดียว เป็นตัวละครในเรื่องขุนช้างขุนแผน ซึ่งในตอนแรกวันทองหรือพิมพิลาไลย แต่งงานอยู่กินกับขุนแผน แต่ต่อมาก็มาอยู่ใช้ชีวิตกับขุนช้าง เนื้อหาในท่อนนี้นอกจากจะกล่าวอ้างถึงแล้ว ยังเปรียบเทียบผู้หญิงที่หลายใจว่าเหมือนนางพิมพิลาไลย หรือนางวันทองอีกด้วย

ตัวอย่างที่ 5

“...ไปเถอะเชิญไป เธอจะไปไหนก็ไป เกาหลีเซี่ยงไฮ้ ไทเปหรือสิงคโปร์ ญี่ปุ่น สหรัฐ เท็กซัส ลอสแองเจลิส เยอรมันอังกฤษ ปารีสหรือเม็กซิโก อิหร่านอิรักจมปรักกับแรมโบ้ ให้โรนัลโด้โซโล่อยากฉาวอยากโฉ่ก็ตามๆ...”

(เพลงตัดหางปล่อยวัด)

จากเนื้อเพลงตัดหางปล่อยวัดในท่อนนี้ กล่าวอ้างถึงแรมโบ้ ซึ่งเป็นนักแสดงที่มีชื่อเสียง และโรนัลโด้ เป็นนักฟุตบอลที่มีชื่อเสียงเช่นกัน เนื้อหาในเพลงกล่าวถึงความหลายใจของผู้หญิง ผู้ชายจึงตัดหางปล่อยวัด และถ้าอยากไปไหนก็ให้ไป แม้กระทั่งจะไปเป็นภรรยาของแรมโบ้ หรือโรนัลโด้ ก็ตาม คือเป็นการกล่าวอ้างถึงบุคคลที่มีชื่อเสียงด้านต่างๆ ซึ่งเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป ทำให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อหาของเพลงได้เป็นอย่างดี

ตัวอย่างที่ 6

“...ไปเถอะเชิญไป ซบอกชายก็เอา กกแอ๊ดคาราบาว หรือนั่งเฝ้าหงาคาราวาน พร่ำพรอดกับยอดรัก ยึกยักไม่ละพยศ เบื่อสดใสควงไวพจน์เข็นรถให้ไพรวัลย์...”

(เพลงตัดหางปล่อยวัด)

จากเนื้อเพลงตัดหางปล่อยวัดในท่อนนี้ กล่าวอ้างถึง แอ๊ด(คาราบาว) หงา(คาราวาน) ซึ่งเป็นนักร้องที่มีชื่อเสียงทั้งในด้านเพลงเพื่อชีวิต และ ยอดรัก (ยอดรัก สลักใจ) สดใส (สดใส ร่มโพธิ์ทอง) ไวพจน์ (ไวพจน์ เพชรสุพรรณ) และ ไพรวัลย์ ลูกเพชร เป็นนักร้องที่มีชื่อเสียงทั้งในด้านเพลงลูกทุ่ง กล่าวคือเนื้อเพลงนี้กล่าวถึงความเบื่อระอาของผู้ชายที่มีต่อผู้หญิง เพราะผู้หญิงมีความประพฤติที่ไม่เหมาะสม จึงทำให้ผู้ชายอยากตัดหางปล่อยวัด คือเลิกร้างกันไป แล้วขับไสไล่ส่งให้ผู้หญิงไปอยู่กับผู้อื่น ซึ่งในเนื้อเพลงก็ได้กล่าวอ้างถึงบุคคลที่มีชื่อเสียงในวงการเพลง ซึ่งเป็นคนที่อยู่ในวงการเดียวกันกับชาย เมืองสิงห์ จึงทำให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อหาเพลงได้ดียิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 7

“ไทยคือกันอย่าล้างผลาญกันเลย อย่าทำเหมือนดังหกเขยในสังข์ทองดีกว่า พาราร้อนรน จนท้าวสามลแทบบ้า”

(เพลงไทยคือกัน)

จากเนื้อเพลงไทยคือกันในท่อนนี้ กล่าวอ้างถึงหกเขย และท้างสามล ในวรรณคดีเรื่อง สังข์ทอง กล่าวคือหกเขยนั้น ต่างก็อยากได้สมบัติ และครอบครองเมืองของท้าวสามล จึงทำให้เกิดการแก่งแย่งชิงดี เพื่อผลประโยชน์ส่วนตน จึงทำให้ท้าวสามลเกิดความไม่สบายใจ จึงนำมาเปรียบเทียบกับคนไทยที่อาศัยอยู่ในผืนแผ่นดินเดียวกัน ถ้าไม่มีความรักและสามัคคีต่อกัน ชาติบ้านเมืองก็จะไร้ซึ่งความสงบสุข และความเจริญ

ตัวอย่างที่ 8

“...ยามมีล่ะผีผอมตอมกันแหลก พอโลงแตกผีอ้วนชวนกันหนี วันทองโมรากากี กาลกินีสีกบาลสันดานซวย...”

(เพลงเพื่อนเราเผาเรือน)

จากเนื้อเพลงเพื่อนเราเผาเรือนในท่อนนี้ กล่าวอ้างถึงนางในวรรณคดี คือ นางวันทอง นางโมรา และนางกากี และเป็นที่ทราบดีอยู่แล้วว่านอกจากจะกล่าวอ้างถึงแล้ว ยังเปรียบเทียบผู้หญิงที่หลายใจว่าเหมือนนางวันทอง นางโมรา และนางกากี

ตัวอย่างที่ 9

“...โนโน อยากหัวร่อ ภาษาของพ่อขุนรามอ๊ายอาย เห่อขนมปัง ชิงและชังพริกปลาทู ไทย ฟุตฟิตฟอไฟ ยูยูไอไอล่ะโธ่แหม่มปลาร้า...”

(เพลงฝรั่งขี้นก)

จากเนื้อเพลงฝรั่งขี้นกในท่อนนี้ กล่าวอ้างถึงพ่อขุนรามคำแหง ซึ่งเป็นผู้คิดประดิษฐ์อักษรไทย เนื้อหาในเพลงนี้กล่าวถึงการพูดของคนไทยว่า พูดไทยคำ อังกฤษคำ โดยคิดว่าเป็นสิ่งที่ดี จนลืมคิดไปว่าเราเองก็มีอักษรไทย และภาษาไทยไว้ใช้อยู่แล้ว

ตัวอย่างที่ 10

“…พี่รูปไม่หล่อเหมือนสังข์ทอง หรือไงนวลน้องจึงหน่าย…”

(เพลงเป็นงั้นไป)

จากเนื้อเพลงเป็นงั้นไปในท่อนนี้ กล่าวอ้างถึงสังข์ทอง ตัวเอกในวรรณคดีเรื่องสังข์ทอง และผู้ชายนำมาเปรียบเทียบว่าตนเองรูปร่างหน้าตาไม่ดีเหมือนกับสังข์ทอง จึงทำให้ผู้หญิงไม่รัก

ตัวอย่างที่ 11

“…อันอ้อยตาลหวานลิ้นแล้วสิ้นซาก แต่ลมปากหวานหูไม่รู้หาย เมื่อแรกรักรักหวานหอมยอมพลีกาย เมื่อเสียกลแล้วก็หน่ายไม่จีรัง…”

(เพลงดอกเอื้อง)

จากเนื้อเพลงดอกเอื้องในท่อนนี้ กล่าวอ้างถึงกลอนสักวาที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จัก โดยนำมาดัดแปลง เปลี่ยนสำนวนเพื่อให้เข้ากับเนื้อหาของเพลง ที่ต้องการเปรียบเทียบให้เห็นถึงคำพูดของคน

11. ภาพพจน์แบบบุคลาธิษฐาน (Personification) เป็นการใช้ภาษาในลักษณะที่ทำให้ดูเหมือนว่าสรรพสิ่งที่ไม่ใช่คนเป็นคน โดยให้สรรพสิ่งเหล่านั้นแสดงอาการต่างๆ ราวกับเป็นคนบ้าง เช่น พูดได้ ร้องไห้ได้ รู้สึกได้ (วิภา กงกะนันท์ 2533: 50) เช่น

ตัวอย่างที่ 1

“…ดินฟ้าเหี้ยมโหดโกรธเคืองเกลียดชัง ไม่สงสารลูกช้างโถช่างกระไร…”

(เพลงทุกข์ร้อยแปด)

จากเนื้อเพลงทุกข์ร้อยแปดในท่อนนี้ จะเห็นว่าสร้างภาษาให้มีชีวิต โดยการนำคำกิริยาอาการของมนุษย์ไปใช้ในประธานที่มิใช่มนุษย์ เพื่อทำให้สิ่งที่ไม่ใช่มนุษย์ดูมีชีวิตขึ้น เช่น

กำหนดให้ดินฟ้ามีความเหี้ยมโหด และโกรธพวกมนุษย์ เสมือนหนึ่งว่าเป็นมนุษย์ที่มีความรู้สึก รัก โลภ โกรธ หลง แต่ในความเป็นจริงแล้วดินฟ้าไม่มีความเหี้ยมโหด หรือแสดงอาการโกรธ เกลียด ใครได้เลย

ตัวอย่างที่ 2

"...โอ๊ย กลัวแล้ว ตายแล้ว กลัวแล้วเจ้าข้า ความทุกข์เจ้าขาเวทนาลูกบ้าง..."

(เพลงทุกข์ร้อยแปด)

จากเนื้อเพลงทุกข์ร้อยแปดในท่อนนี้ จะพบว่ามีการสร้างภาษาให้มีชีวิต โดยการนำคำกิริยาอาการของมนุษย์ไปใช้ในประธานที่มิใช่มนุษย์ เพื่อทำให้สิ่งที่ไม่ใช่มนุษย์ดูมีชีวิตขึ้น เช่น ความทุกข์ เป็นสิ่งที่เป็นนามธรรม ไม่มีชีวิต จับต้องไม่ได้ แต่เราสามารถรู้สึกได้ ในเนื้อเพลงท่อนนี้เหมือนกับจะให้ความทุกข์มีกิริยาอาการเหมือนมนุษย์ และกำหนดให้เป็นสิ่งที่น่าเกรงกลัว สังเกตว่ามีการใช้คำว่า "เจ้าข้า" และ "เจ้าขา" ซึ่งเป็นคำของผู้น้อยรับคำของผู้ใหญ่ และเป็นคำที่ผู้หญิงใช้เรียกหรือขานรับผู้ใหญ่อย่างสุภาพ ตามลำดับ

ตัวอย่างที่ 3

"...ไฉนหนอเธอมาผลัก เอาความรักเข้าหลักประหาร รักแรกเจ้าเอยรักเคยหอมเย้ยกำยาน แต่แล้วก็อยู่ไม่นาน ความหอมหวานชืดชาบึ้งตึง..."

(เพลงความรักครั้งแรก)

จากเนื้อเพลงความรักครั้งแรกในท่อนนี้ จะพบว่ามีการสร้างภาษาให้มีชีวิต โดยการนำคำกิริยาอาการของมนุษย์ไปใช้ในประธานที่มิใช่มนุษย์ เพื่อทำให้สิ่งที่ไม่ใช่มนุษย์ดูมีชีวิตขึ้น เช่น ความรัก เป็นสิ่งที่จับต้องไม่ได้ ไม่มีชีวิต แต่ในเนื้อเพลงกลับทำให้ความรักนั้นมีชีวิตขึ้นมา โดยจะเอาเข้าหลักประหาร

ตัวอย่างที่ 4

“…ฟ้าสกาว ดาวเกลื่อนกลาดเวหา จันทร์แสงจ้าแข่งดาราจ๋ำให้อาย…”

(เพลงอกหนุ่มกลุ้มนัก)

จากเนื้อเพลงอกหนุ่มกลุ้มนักในท่อนนี้ พบว่ามีการสร้างภาษาให้มีชีวิต โดยการนำคำกิริยาอาการของมนุษย์ไปใช้ในประธานที่มิใช่มนุษย์ เพื่อทำให้สิ่งที่ไม่ใช่มนุษย์ดูมีชีวิตขึ้น เช่น ดารา หรือดวงดาว นั้นเป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิต แต่กลับมีความรู้สึกเขินอายคล้ายกับเป็นมนุษย์

ตัวอย่างที่ 5

“…เดือนดับลับลง ดวงดาวเดียวดาย วุ่นวายเหว่ว้า…”

(เพลงอกหนุ่มกลุ้มนัก)

จากเนื้อเพลงอกหนุ่มกลุ้มนักในท่อนนี้ พบว่าจะเห็นว่ามีการสร้างภาษาให้มีชีวิต โดยการนำคำกิริยาอาการของมนุษย์ไปใช้ในประธานที่มิใช่มนุษย์ เพื่อทำให้สิ่งที่ไม่ใช่มนุษย์ดูมีชีวิตขึ้น คือ ดวงดาว เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ไม่มีชีวิต แต่กลับมีความรู้สึกนึกคิด คือ เดียวดาย และ เหว่ว้า

ตัวอย่างที่ 6

“…ถึงพี่ต่ำต้อยก็จริง แต่พี่ก็หยิ่งในเกียรติของชาย ไม่ขอกำสรวลสวาท ไม่ขอเป็นทาสของความแพ้พ่าย …”

(เพลงน้องจ๋ำลาก่อน)

จากเนื้อเพลงน้องจ๋ำลาก่อนในท่อนนี้ พบว่ามีการสร้างภาษาให้มีชีวิต โดยการนำคำกิริยาอาการของมนุษย์ไปใช้ในประธานที่มิใช่มนุษย์ เพื่อทำให้สิ่งที่ไม่ใช่มนุษย์ดูมีชีวิตขึ้น คือ ความพ่ายแพ้ ซึ่งเป็นสิ่งที่เป็นนามธรรม สัมผัสจับต้องไม่ได้ แต่รู้สึกได้ ดังนั้นความพ่ายแพ้ก็ไม่ได้มีอำนาจเหมือนกับคนที่จะทำให้ผู้อื่นเป็นทาสได้

ตัวอย่างที่ 7

“...ชะโอแม่ปั๊มทรยศไปเติมให้รถของใคร รถพี่มันเอียน จะต้องขอเปลี่ยนเป็นรถใช้ไอ มัวรอเธอหยอดก็เห็นจะจอดขาดใจ กระดูกจะตายนะปั๊มเธอ...”

(เพลงแม่ปั๊มทรยศ)

จากเนื้อเพลงแม่ปั๊มทรยศในท่อนนี้ พบว่ามีการสร้างภาษาให้มีชีวิต โดยการนำคำกิริยาอาการของมนุษย์ไปใช้ในประธานที่มิใช่มนุษย์ เพื่อทำให้สิ่งที่ไม่ใช่มนุษย์ดูมีชีวิตขึ้น คือ ปั๊มน้ำมันเป็นสถานที่ ไม่มีชีวิต แต่ในที่นี้กลับทำให้ปั๊มนั้นทรยศได้ ซึ่งการทรยศเป็นการกระทำของสิ่งมีชีวิตหรือมนุษย์

ตัวอย่างที่ 8

“...ฟ้าหัวเราะเยาะข้าชะตาหรือ ดินนั้นถืออภิสิทธิ์ ชีวิตข้า พรหมลิขิตขีดเส้นเกณฑ์ชะตา ฟ้าอินทร์พรหมยมพญา ข้าหรือเกรง...”

(เพลงเย้ยฟ้าท้าดิน)

จากเนื้อเพลงเย้ยฟ้าท้าดินในท่อนนี้ พบว่ามีการสร้างภาษาให้มีชีวิต โดยการนำคำกริยาอาการของมนุษย์ไปใช้ในประธานที่มิใช่มนุษย์ เพื่อทำให้สิ่งที่ไม่ใช่มนุษย์ดูมีชีวิตขึ้น คือ ท้องฟ้าเป็นสิ่งไม่มีชีวิต แต่มีกิริยาอาการเหมือนมนุษย์คือหัวเราะได้ และดิน เป็นสิ่งไม่มีชีวิตเช่นกัน แต่กลับมีลักษณะคล้ายคน คือ ถืออภิสิทธิ์ชีวิตคนได้

ตัวอย่างที่ 9

“...พสุธาอย่าครวญว่าข้าข่มเหง เย้ยทั้งฟ้าท้าทั้งดินสิ้นยำเกรง หรือใครเก่งเกินข้าฟ้าดินกลัว...”

(เพลงเย้ยฟ้าท้าดิน)

จากเนื้อเพลงเย้ยฟ้าท้าดินในท่อนนี้ พบว่ามีการสร้างภาษาให้มีชีวิต โดยการนำคำกริยาอาการของมนุษย์ไปใช้ในประธานที่มิใช่มนุษย์ เพื่อทำให้สิ่งที่ไม่ใช่มนุษย์ดูมีชีวิตขึ้น คือ พสุธา

หรือ พื้นดินนั้น เป็นสิ่งไม่มีชีวิต แต่กลับมีอาการเหมือนมนุษย์ คือ ครวญ หรือ พูดได้ และฟ้ากับดินนั้น ก็ยังมีความรู้สึกกลัว เหมือนกับว่ามีความรู้สึกเหมือนกับมนุษย์

ตัวอย่างที่ 10

“…ทะเลคลั่งลม อุราคลั่งรัก คมมีดคมขวากสู้คมรักได้เมื่อไร…”

(เพลงคลื่นกระทบฝั่ง)

จากเนื้อเพลงคลื่นกระทบฝั่งในท่อนนี้ พบว่ามีการสร้างภาษาให้มีชีวิต โดยการนำคำกริยาอาการของมนุษย์ไปใช้ในประธานที่มิใช่มนุษย์ เพื่อทำให้สิ่งที่ไม่ใช่มนุษย์ดูมีชีวิตขึ้น คือ ทะเล ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิต แต่กลับมีอาการคล้ายกับมนุษย์คือ คลุ้มคลั่งได้

ตัวอย่างที่ 11

“…สายหยุดริมรั้วเกี้ยวโบตั๋น กระดังงาอีกอัญชัญ บุบผาสวรรค์ลั่นทมนมแมว..”

(เพลงชมสวน)

จากเนื้อเพลงชมสวนในท่อนนี้ พบว่ามีการสร้างภาษาให้มีชีวิต โดยการนำคำกริยาอาการของมนุษย์ไปใช้ในประธานที่มิใช่มนุษย์ เพื่อทำให้สิ่งที่ไม่ใช่มนุษย์ดูมีชีวิตขึ้น คือ ดอกสายหยุด ไม่มีความรู้สึกเหมือนกับมนุษย์ แต่ในที่นี้ทำให้อาการเหมือนมนุษย์ คือ เกี้ยวดอกโบตั๋นได้

12. โวหารภาพพจน์แบบอุทาหรณ์ (Analogy) เป็นวิธีเปรียบเทียบเรื่องราว เหตุการณ์หรือความคิดสองอย่างที่ไม่จำเป็นต้องเปรียบกันว่าคล้ายกัน โดยการยกข้อความที่ง่ายต่อการเข้าใจเปรียบเทียบกับสิ่งที่ผู้เขียน ผู้พูดต้องการจะอธิบาย เช่น

ตัวอย่างที่ 1

"...จะเปรียบมะนาวหน้าฝนก็เหมือนกับคนสาวๆ ถึงแม้จะเปรี้ยวจนเหลือกล่าว ไม่พ้นถูกเขามาขาย..."

(เพลงเป็นงั้นไป)

จากเนื้อเพลงเป็นงั้นไปในท่อนนี้ ใช้วิธีเปรียบเทียบเรื่องราว เหตุการณ์หรือความคิดสองอย่าง โดยการยกข้อความที่ง่ายต่อการเข้าใจ เปรียบเทียบกับสิ่งที่ผู้เขียน ผู้พูดต้องการอธิบาย กล่าวคือเนื้อเพลงท่อนนี้ มีการเปรียบเทียบระหว่างมะนาวหน้าฝนกับผู้หญิงสาวว่าเป็นสิ่งที่มีคนต้องการ เช่น มะนาวก็เป็นที่ต้องการของพ่อค้า ส่วนผู้หญิงสาวนั้นก็เป็นที่ต้องการของผู้ชายเช่นเดียวกัน

ตัวอย่างที่ 2

"...จะขอหยิบยกเรื่องนกกระยาง มาเป็นตัวอย่างแห่งความดี นางนกถือศีลไม่กินปลาเป็นตัวขาวเหมือนเช่นนกบวชชี เจ้าหนีทางบาปครั้นกลับมาสร้างบุญ ควรจะการุณย์เรียกได้ว่าความดี..."

(เพลงนกกระยาง)

จากเนื้อเพลงนกกระยางในท่อนนี้ ใช้วิธีเปรียบเทียบเรื่องราว เหตุการณ์หรือความคิดสองอย่าง โดยการยกข้อความที่ง่ายต่อการเข้าใจ เปรียบเทียบกับสิ่งที่ผู้เขียน ผู้พูดต้องการอธิบาย กล่าวคือเนื้อเพลงท่อนนี้ มีการเปรียบเทียบระหว่างเรื่องของนกกระยาง และเรื่องของการทำความดี ซึ่งทำให้ผู้ฟังสามารถเข้าใจเรื่องราวที่ชาย เมืองสิงห์ ต้องการจะสื่อให้ผู้ฟังได้ทราบถึงผลแห่งการทำความดี

13. โวหารภาพพจน์แบบปฏิปุจฉา (Rhetorical question) เป็นศิลปะของการใช้คำถาม คือ เป็นคำถามที่มิได้คาดหวังคำตอบ ผู้ถามมีเจตนาจะเรียกร้องความสนใจมากกว่าต้องการคำตอบ แต่หากจะมีคำตอบ คำตอบนั้นก็มักจะเป็นคำตอบปฏิเสธ ผู้ที่นิยมใช้โวหารประเภทนี้ คือ นักการเมือง แต่คนทั่วไป กวี และนักประพันธ์ก็ใช้ด้วยเหมือนกัน เช่น

ตัวอย่างที่ 1

"...กุหลาบในมือที่น้องถือเขาลือว่าหอม ขอเด็ดดมดอมหอมหน่อย**จะได้ไหมน้อง**..."

(เพลงกุหลาบในมือ)

ตัวอย่างที่ 2

"...ส่วยอะไรอย่างนี้มองทั้งปีไม่มีวันเบื่อนัยน์ตา แม่ส่วยเกินสาวชาวทุ่งอยู่ในเมืองกรุงดีกว่ามาอยู่บ้านนาอย่างนี้ ส่วยอะไรอย่างนั้น มองทุกวันยิ่งมองยิ่งส่วยโสภี เสียงหวานเหมือนนกกาเหว่าส่งเสียงยามเช้าตีสี่ ส่วยอย่างนี้**พี่ไม่หลงรักได้อย่างไร**..."

(เพลงใกล้เกลือกินด่าง)

ตัวอย่างที่ 3

"...อิจฉาคันฉ่องที่ฉายรูปน้องเอาไว้ เป็นไม้จะหัก เป็นผักก็จะเด็ด ถ้าเป็นแหวนเพชรจะซื้อมาใส่ ถึงเป็นดาวน้อยจะสอยจากฟ้า เป็นดอกกระดังงาจะเด็ดเอามาลนไฟ อยู่ใกล้คนสวยอย่าให้ใครฉวยไปดม มีเพชรในตม**จะหันไปงมแก้วทำไม**..."

(เพลงใกล้เกลือกินด่าง)

ตัวอย่างที่ 4

"...แม่ทรามวัย แม่ขนตางอน ล่ะแม่อย่าค้อนตาขวาง ใกล้เกลือกินด่างให้โง่ทำไม บ้านอยู่ใกล้กัน**แล้วน้องจะหันไปมองใคร** เหมือนอย่างเขาว่าไว้ใกล้เกลือกินด่างนะคนดี..."

(เพลงใกล้เกลือกินด่าง)

ตัวอย่างที่ 5

“...**ใครว่ากอดนั้นไม่สำคัญ** สื่อสัมพันธ์รสรักมันร้อนรุ่ม...”

(เพลงกอดแก้กลุ้ม)

ตัวอย่างที่ 6

“...นวลอนงค์คงไม่ลืมรักพี่ **คนดีรักพี่บ้างไหม** คนลืมตัวพี่กลัวนอกใจ **น้องเอยทรามวัยตอบได้ไหมนวลอนงค์**...”

(เพลงงอนเกินงาม)

ตัวอย่างที่ 7

“...อยากจะถามแม่เอ๋ยคนงามเนื้ออ่อน **โปรดเถิดนงรามไฉนคนงามชอบงอน** ทำให้พี่อาวรณ์แม่ขนตางอนงมงาย...”

(เพลงงอนเกินงาม)

ตัวอย่างที่ 8

“...นักร้องต้องยิ้มหน้าเย่ ถ้าเพลงนี้ดังก็คงได้นั่งเก๋งเท่ห์ ถ้าเพลงนี้เจ๊งก็นั่งเบ่งรถเมล์ **แล้วจะไม่ให้เขวยังไง**...”

(เพลงเขว)

ตัวอย่างที่ 9

“...ดูกระไรเออว่าใจน้องพี่ คนดีแสนงอนหนักหนา งามจริงเชียวปราดเปรียวบาดตา รู้เพียงกานดาว่าเป็นสาวชาวดง ลืมไม่ลง คงไม่ลืม **จะให้ลืมได้อย่างไร**...”

(เพลงงอนเกินงาม)

ตัวอย่างที่ 10

“...คนจนทนนั่งรถเมล์ เธอไปควงคนมีขี่เก๋งเท่ห์ แอบไปฮันนีมูนกันทุกเที่ยวเมล์ **แล้วจะว่าไม่เขวยังไง**...”

(เพลงเขว)

ตัวอย่างที่ 11

“...จะหลบไปอยู่เมืองฟ้า กลัวเทวดาจะจ้องดู ดวงดาวบนฟ้ายังหล่น ดวงคนบนดินยังจู๋ จะหลบไปอยู่ไหนหนา กลัวช้ำเพราะเมียมีชู้ แถมพวกค้างคาวจะด่า นินทาว่าแย่งที่อยู่ ที่สุดของความอดสู **จะอยู่หรือตายดีหวา**...”

(เพลงขอมดำดิน)

ตัวอย่างที่ 12

“...โอ้ทรามวัยรักใครไม่เท่าเจ้าเลยเอวกลึง ขอเทิดทูนน้องไว้ให้เป็นหนึ่งเดียวในใจ พี่รักเจ้าล้นอุรา โธ่เอ๋ยแก้วตา**เจ้ารู้บ้างไหม**...”

(เพลงขี้หึง)

ตัวอย่างที่ 13

“...คุณนาย**เป็นคู่หมายของใครเอ่ย** น่าชวนชิดชมเชย แนบเขนยข้างคุณนาย...”

(เพลงคุณนาย)

ตัวอย่างที่ 14

“...เธอคือความรัก ความรักครั้งแรก**มันแปลกไฉน** เมื่อไรเมื่อไรฉันก็ไม่ลืม จะกินจะนอนอาวรณ์อาลัยดวงใจเศร้าซึม สะลือสะลึม สะลึมสะลือทุกมื้อมิวาย...”

(เพลงความรักครั้งแรก)

ตัวอย่างที่ 15

“...รักเคยร่วมใจ คำใดที่เคยสัญญา ฟ้าจงเป็นพยาน รักจ๋า รักแรก แรกรัก **ไฉนหนอเธอมาผลัก** เอาความรักเข้าหลักประหาร...”

(เพลงความรักครั้งแรก)

ตัวอย่างที่ 16

“...**ทำไมความรัก ความรักครั้งแรกจึงแปลกจริงหนอ** ไม่รอไม่รอรักอันตราตรึง จะโรยจะราจะมาจะไปไม่คำนึง น้ำผึ้งที่เคยหวานเย็น เห็นเป็นน้ำโคลนตม...”

(เพลงความรักครั้งแรก)

ตัวอย่างที่ 17

“...อยากจะถามแม่เอ๋ยคนงามเนื้ออ่อน โปรดเถิดนงราม**ไฉนคนงามชอบงอน** ทำให้พี่อาวรณ์แม่ขนตางอนงมงาย...”

(เพลงงอนเกินงาม)

ตัวอย่างที่ 18

“...นวลอนงค์คงไม่ลืมรักพี่ **คนดีรักพี่บ้างไหม** คนลืมตัวพี่กลัวนอกใจ น้องเอยทรามวัย**ตอบได้ไหมนวลอนงค์**...”

(เพลงงอนเกินงาม)

ตัวอย่างที่ 19

“...วันนั้นเจอเธอดูเอ้อเฮอรวยรัก จะทักทรามวัยก็กลัวจะไม่เข้าที เธอควงผู้ชายดูจับฉ่ายสิ้นดี พอมองดูอีกที**เอ๊ะเศรษฐีที่ไหน**กัน...”

(เพลงจับฉ่าย)

ตัวอย่างที่ 20

“...นอนไม่หลับจับใจ เต้นไวเหมือนมีใครบีบคั้น **จะอยู่ไปให้เจ็บใจทำไมกัน** พรุ่งนี้ต้องย้ายบ้านขืนอยู่นานจะบ้าตาย...”

(เพลงใจจะขาดแล้วเอย)

ตัวอย่างที่ 21

“...จ้ำจี้จ้ำไชถึงอกถึงใจ**ดีไหมพวกเรา** โรงนวดโรงแรมโรงเหล้า โรงน้ำชาคนเข้าออกกันทั้งวัน...”

(เพลงจ้ำจี้จ้ำไช)

ตัวอย่างที่ 22

“...**เธอเป็นแฟนใครที่ไหนมาก่อน** รอยหล่อนรักสำส่อน ขวัญอ่อนเกินใฝ่ เชิญชมเชยชิมเหมือนพิมพิลาไลย **อยากเป็นวันทองสองใจหรือไรเล่าแม่คุณ**...”

(เพลงชีช้ำกล่ำปลี)

ตัวอย่างที่ 23

“...จะมีจะจนพี่ก็ทนเลี้ยงได้ เพียงน้องอย่านอกใจ ให้อายคนมอง มิใช่ตัวเปล่าจงนึกว่าเรานั้นมีเจ้าของ แล้วจะให้ชายอื่นมาครอง **พี่จะมองหน้าใครได้**...”

(เพลงชีช้ำกล่ำปลี)

ตัวอย่างที่ 24

“...ยามจนควรเจียม**รักเทียมหรือยังไง** ผัวใครเมียใครจำไว้ให้แม่นยำ **จะเป็นเมียใครรักใครกันแน่**...”

(เพลงชีช้ำกล่ำปลี)

ตัวอย่างที่ 25

“…ชอบเสียงของชายเมืองสิงห์ผู้หญิงชอบแม่ศรีผ่อง โอ๊ยสุรพลก็ตายสีนวลเป็นหม้ายยังดังได้เป็นกอง ไอ้หุ่นอย่างฉันมันก็อร่องฉ่อง ยืมเงินพ่อขอไปเป็นนักร้อง พอกลับบ้านอุ้มท้องนี่**เอ็งไปร้องเพลงอะไร**…”

(เพลงชะทิงนองนอย)

ตัวอย่างที่ 26

“…เจ้าอ่อนวัยไร้มารยา เป็นหงส์อยู่ฝูงกา**ค่าควรไฉน**…”

(เพลงแม่สื่อแม่ชัก)

ตัวอย่างที่ 27

“…จูบเพียงเบาๆหน้าเจ้าแง่งอนวิงวอนไม่ไหว จูบเป็นประจำไม่ช้ำแก้มแดงรุนแรงเมื่อไหร่ นี่น้องคงมีแฟนใหม่จูบนิดก็ยังไม่ได้ **ไม่ให้จูบจริงๆหรือ**…”

(เพลงหอมหน่อย)

ตัวอย่างที่ 28

“…หอมเบาๆกลัวแก้มสาวหม่นหมอง ใคร่ชิมรสทดลองเพราะใจจับจองหมายปองคนซื่อ**แต่เหตุไฉนเล่าน้องกลับใจไม่ให้จูบหรือ**…”

(เพลงหอมหน่อย)

ตัวอย่างที่ 29

“…พี่ขอหอมหน่อย พี่ขอหอมหน่อย**ได้ไหมนงราญ**…”

(เพลงหอมหน่อย)

ตัวอย่างที่ 30

“…รอหน่อยนะน้องน้องติ๋มเมื่อฟังเพลงแล้วจง**ยิ้มหน่อยได้ไหม**

(เพลงรอหน่อยน้องติ๋ม)

ตัวอย่างที่ 31

“…**นั่นอะไรนั่นยังไงนะนั่นอะไร จดหมายใครใครส่งถึงเธอ**หลอกซ่อนเร้นเห็นฉันเป็นคนเซ่อรักเธอหลงเธอจนไม่เจียมเหนียมอาย…”

(เพลงน้ำนิ่งไหลลึก)

ตัวอย่างที่ 32

“…หน้าหนาวย่างเข้ามาแล้วน้องแก้ว**จะหนาวแค่ไหน**…”

(เพลงฝนตกบ้านน้อง ฟ้าร้องบ้านพี่)

ตัวอย่างที่ 33

“…หอมมาลัยพี่ชายรับมาจากเจ้ารับมาจากสาวเล่นเอาหัวใจชายสั่น พวงมาลัยคล้องดวงใจผูกพันต่างพยานรักกันไม่ว่าคืนหรือวันจิตรำพันถึงเธอหลับละเมอเพ้อไป **แม่พวงมาลัยขวัญเจ้าอยู่ไหนเล่า**…”

(เพลงมาลัยดอกรัก)

ตัวอย่างที่ 34

“…เกณฑ์ชะตาเสียงอีกาบอกข่าวเป็นเหมือนลางแตกร้าว**เรื่องราวข่าวร้ายใดนั่น** ถึงบันไดเห็นจิ้งจกตกพลันลูกแดงร้องลั่น**โอ้เมียฉันไปไหน**…”

(เพลงพ่อลูกอ่อน)

ตัวอย่างที่ 35

“…สะเดากลางดอนพอแตกใบอ่อนเป็นพุ่มเป็นพวง แม้นถูกลมลวงน้องจะโรยร่วงราคา สะเดาก้านขมเสียแรงที่บ่มใบมา น้องเอยโสกา**น้องจะซบหน้าอกใครกัน**…”

(เพลงเรือล่มในหนอง)

ตัวอย่างที่ 36

“…รอยเล็บแหนบเหน็บเจ็บใจหยิกหยอกแล้วใยทำไมหน้างอ โอ้ทรามวัยหยิกชายให้พอสมใจแล้วก็พี่จะขอรางวัล…”

(เพลงหยิกแกมหยอก)

ตัวอย่างที่ 37

“…จะรับไปอยู่เมืองหลวงเกี่ยวก้อยเดินควงไงล่ะ น้องดีใจไหมเล่าจ๊ะ ตอบหน่อยสินะบังอร…”

(เพลงแม่ขนตางอน)

ตัวอย่างที่ 38

“…**เมียพี่มีชู้ชาวบ้านรู้หรือเปล่า** ไม่เคยรู้ข่าวแพร่งพราย ผู้หญิงผู้หญังนี่ช่างกระไรชอบเปลี่ยนสไตน์ไวไฟสิ้นดี…”

(เพลงเมียพี่มีชู้)

ตัวอย่างที่ 39

“…ผัวเดียวไม่รักไม่เป็นไร **ผัวดีไฉนไม่เป็นแหล่ง** เห็นทำปากแข็งแต่ใจอ่อน**เปลี่ยนแปลงที่นอนเดือนละกี่หน**…”

(เพลงเมียพี่มีชู้)

ตัวอย่างที่ 40

“…บ้านใกล้เรือนเคียงเคยฟังแต่เสียงชายครวญ เคยชมชื่นชวนมิน่ามาด่วนตัดสัมพันธ์ เอารักมาคืน**ไปรักคนอื่นทำไมกัน**…”

(เพลงมาลัยน้ำใจ)

ตัวอย่างที่ 41

“…เล็บหยิกหยิกซ้ำย้ำยวนยั่วใจ แหมเจ็บแทบตายเหตุใดเบือนบิด ที่พี่กอดก็เพราะรักดอกจึงดื้อดึงยาจิต **พี่ผิดทีเดียวเชียวหรือแม่คุณ**…”

(เพลงเล็บมือนาง)

ตัวอย่างที่ 42

“…เล็บมือน้องน้อยน้อย**เบาหน่อยได้ไหม** เนื้อตัวพี่ชายชักลายปี้ป่น…”

(เพลงเล็บมือนาง)

ตัวอย่างที่ 43

“…เกิดเป็นคนจนล่ะก็ต้องทนอดออมแต่งตัวออมชอมล่ะยอมทุกข์ทนได้ ทุกข์อดทุกข์อยากทุกข์ลำบากลำบน ทุกข์เกิดมาจน**จะบ่นไปไฉน ข้าวสารกรอกหม้อจะไปขอทานใคร** ทนหิวทนโหยโอ๊ยโอยปวดใจ อยากจนอยากจนเสียเมื่อไรอยากกอดเข่าร้องไห้ล่ะทุกข์ไม่มีกิน…”

(เพลงทุกข์ร้อยแปด)

ตัวอย่างที่ 44

“…โอ้แม่บัวแรกแย้มเจ้าช่างแจ่มเหลือใจ **เคยมองตัวบ้างไหม** ใครๆชอบน้องมองกันหมดเมือง ผิวก็ดำเดาะใส่แดงค้ำคมข่มเหลือง น้องอย่าโกรธเคืองก็**คนทั้งเมืองเลื่องลือใช่ไหม** แม่จันทร์แรมแก้มแดง**บ้านอยู่แห่งหนใด แฟนเคยมีบ้างไหมนามจริงชื่อไร**ขวัญใจบ้านนา…”

(เพลงกาคาบพริก)

ตัวอย่างที่ 45

“…โอ้แม่กาคาบพริกอย่าตุกติกเลยขวัญตา **ตัวจะดำก็หามีใจต่ำช้าใจดำเมื่อไร ขอจับจองเป็นคู่ครองซักคนล่ะได้ไหม**…”

(เพลงกาคาบพริก)

ตัวอย่างที่ 46

“…**เจ้าจำเสียงพี่ได้ไหมเสียงชายคนไหนกันแน่** มาร้องลิเกปนแหล่ฟังเสียให้แน่นะนาง…”

(เพลงแฟนประจำ)

ตัวอย่างที่ 47

“…พี่เป็นคนจนยังขาดคนเห็นใจ **สงสารพี่ชายบ้างไหม**ยังร้องไห้กลางวัน…”

(เพลงแฟนประจำ)

ตัวอย่างที่ 48

“…**นั่นอะไร นั่นอะไร นะนั่นอะไร** หัวใจน้องใหญ่กว่าหัวปลี…”

(เพลงดีแตก)

ตัวอย่างที่ 49

“…กลเม็ดเข็ดเขี้ยว หวาดเสียวโดนซ้ำ หนามคมทิ่มตำ เจ็บช้ำไม่หาย คอยคนป้อนข้าวให้น้ำ ยามไม่สบาย **เมื่อไรจะได้ เมื่อไรจะเจอดี**…”

(เพลงชักหน้าไม่ถึงหลัง)

ตัวอย่างที่ 50

“…**จำพี่ได้ไหม**สีไพรกานดา พี่จากน้องมาเพียงห้าปีปลาย…”

(เพลงสีไพร)

ตัวอย่างที่ 51

“…ลูกโทนคนเดียวใจดี ไม่มีนิสัยอันธพาล **สาวคนไหนใครหนอจะต้องการ**…”

(เพลงหนุ่มหน้ามน)

ตัวอย่างที่ 52

“…อกหนุ่มนอนหนาวทรวงใน จีบใครไม่เห็นเป็น**การ หญิงคนไหนใครบ้างจะทำทาน**…”

(เพลงหนุ่มหน้ามน)

ตัวอย่างที่ 53

“…โอ้แม่ดอกโบตั๋น **รักกันเอาไหมแม่คุณ**…”

(เพลงหนุ่มหน้ามน)

ตัวอย่างที่ 54

“…ถึงมองทั้งวัน สัมพันธ์แจ่มใส เราจิตสะทกอกสะท้าน ซ่านทรวงใน **เนื้อเย็นเห็นใจหรือไม่ โปรดเฉิดทรามวัยไฉนหน้างอ**…”

(เพลงอมยิ้ม)

ตัวอย่างที่ 55

“…**อกสตรีนี่หรือแสนอุ่น แม่คุณไฉนอุ่นอย่างนี้**…”

(เพลงอกอุ่น)

ตัวอย่างที่ 56

“…หนาวลมหรือจะต้องห่มผ้า หนาวฟ้าหรือจะต้องผิงไฟ หนาวผู้หญิงหรือจะอิงผู้ใหญ่ **ถ้าพี่หนาวใจ แล้วใครจะให้กอดนอน**…”

(เพลงอกอุ่น)

ตัวอย่างที่ 57

“…แม่เอวกลม **รักพี่บ้างหรือเปล่า** พี่นี้รักเจ้าจน ลืมเป็น ลืมตาย…”

(เพลงจุ๋มจิ๋ม)

ตัวอย่างที่ 58

“…มันยกร่อง ฟักทองแตงไทย **นังสาวหน้ามนทำไมเป็นคนหลายใจ ใครล่ะๆ** มันจะไม่น่าน้อยใจ…”

(เพลงมันยกร่อง)

ตัวอย่างที่ 59

“…**นังสาวหน้ามนทำไมเป็นคนหลายหน้า** อีสาวบ้านนา **ทำไมหนาใจร้าย** หัวใจหนอทรยศ**มาคิดกบฏพี่ทำไม**…”

(เพลงมันยกร่อง)

ตัวอย่างที่ 60

“…โอ้บังอรน้องเอยแสนงอนไม่หยอก หยอกยวนเย้าเล้างอนนักเจ้ายาหยี **โกรธใครกันทั้งวันทั้งคืนพาลพี่**…”

(เพลงหมีกินผึ้ง)

ตัวอย่างที่ 61

“…โอ้บังอรน้องเอยแสนงอนออดอ้อน **กอดเบาๆ น้องยังหนาวอีกใช่ไหม**…”

(เพลงหมีกินผึ้ง)

ตัวอย่างที่ 62

"...**ดีใจหรือเปล่า ดีใจหรือเปล่า** เห็นหน้าเจ้าสาวชื่นใจ **ลูกสาวของใคร ลูกสาวของใคร** งามเหมือนแม่ยายพ่อตา วันนี้เขยมาสารภาพ กราบแทบเท้า ที่ท่านยกลูกสาวคนโก้ **โอ้เป็นบุญไฉน**..."

(เพลงหน้าชื่นตาบาน)

ตัวอย่างที่ 63

"...**ดีใจไหมเอ่ย ดีใจไหมเอ่ย** น้องคงเสบยสบาย อย่ามัวเหนียมอาย อย่ามัวเหนียมอาย จงยิ้มรับชายหน่อยซี ดูซิคนดีหน้าบึ้ง **ขึ้งพี่ตรงไหน** หรือไม่เต็มใจเจ้าบ่าว สาวเจ้าจึงชิงชัง..."

(เพลงหน้าชื่นตาบาน)

ตัวอย่างที่ 64

"...เขากินหมูเห็ดเป็ดไก่ พี่กินน้ำพริกจิ้มแตงไทย **เบื่อใช่ไหมยอดหญิง**..."

(เพลงสุดแสนเสียดาย)

ตัวอย่างที่ 65

"...ปากนิดจมูกหน่อยหน้าผากน้อยเมื่อไหร่ หอมนอกหวานใน **จะทำไฉนจะได้น้อง**..."

(เพลงน่าฟัด)

ตัวอย่างที่ 66

"...โอ้น้องสาวล่ะผิวขาวเหมือนไข่ **รับรักพี่ได้ไหม**ล่ะจอมขวัญ..."

(เพลงหนุ่มบ้านเหนือ)

ตัวอย่างที่ 67

“…สาวบ้านใต้งามเหลือ **รักหนุ่มบ้านเหนือบ้างไหม**…”

(เพลงหนุ่มบ้านเหนือ)

ตัวอย่างที่ 68

“…**พี่มันจนใช่ไหม** ทรามวัยคงไม่เมตตา เจ้าคงมองคนที่รวยมากกว่า…”

(เพลงบ้านนอกบอกรัก)

ตัวอย่างที่ 69

“…พี่หนุ่มบ้านนา**น้องจ๋ารักพี่บ้างไหม** อย่าหาว่าพี่ใจง่าย โปรดเถิดทรามวัยรักพี่หน่อยเออ…”

(เพลงบ้านนอกบอกรัก)

ตัวอย่างที่ 70

“…ขวัญเอยเมียแก้ว เห็นใจแล้ว ใจน้องแก้วเมียพี่ ยามเมื่อผัวยากจน รักโรยร่วงหล่นหน้ามนมาด่วนหนี **พี่ไม่ดีตรงไหน**…”

(เพลงไม่เป็นไรลืมเสียเถิด)

ตัวอย่างที่ 71

“…มาลืมลูกลืมผัว น้องใจคิดชั่วไม่ควรทำ **พี่ชอกช้ำรู้ไหม**…”

(เพลงไม่เป็นไรลืมเสียเถิด)

ตัวอย่างที่ 72

“…รักกันนานๆ **จืดหรืออย่างไง ชอบของใหม่ๆ ใช่มั๊ยจ๊ะ**…”

(เพลงไม่เป็นไรลืมเสียเถิด)

ตัวอย่างที่ 73

"...แหม่มจ๋าแหม่ม**ทำไมจึงแจ่มจริงร้อยชั่ง** แก้มแดงเหมือนดั่งฝรั่งกำลังสุกงอม..."

(เพลงแหม่มจ๋า)

ตัวอย่างที่ 74

"...โอ๊ย ผิวสีปูนไฉไล **เจ้าของห้องใจแหม่มมีหรือยัง**..."

(เพลงแหม่มจ๋า)

ตัวอย่างที่ 75

"...เดือนลับยังกลับมาใหม่ แต่ดวงใจแม่ไปลับไม่กลับมามอง **ใครเล่าเขาเป่าหูน้อง**..."

(เพลงเมียจ๋า)

ตัวอย่างที่ 76

"...เมียเอ๋ยเคยหรือนี่ เคยทำให้เจ้านี้ **ชอกช้ำล่ะเพราะพี่บ้างไหม**..."

(เพลงเมียจ๋า)

ตัวอย่างที่ 77

"...แม่นกประหลอดท้องลาย **จะบินนาใครกันแน่**..."

(เพลงแม่นกประหลอดท้องลาย)

ตัวอย่างที่ 78

"...แม่คุณนักบุญคนซื่อ พี่ไม่ถือน้องเป็นกาลี อย่าโกรธเคืองนะหญิงงามเมืองน้องพี่ **รักพี่ได้ไหมนี่** โอ้แม่นารีอุปถัมภ์..."

(เพลงแม่ทูนหัว)

ตัวอย่างที่ 79

“...เมียสองต้องห้ามเมียสามไม่ดี ผัวเลยต้องมีเมียสี่ **ผิดประเพณีหรือเปล่า** สงสารพี่เถิดทูนหัว **จะเกลียดชังผัวไปทำไม**...”

(เพลงเมียสองต้องห้าม)

ตัวอย่างที่ 80

“...**บุญสร้างปางไหน**จึงวิไลสวยเด่น เมื่อชายได้เห็นพาหัวใจเต้นตื่น...”

(เพลงแม่ตาหวาน)

ตัวอย่างที่ 81

“...ฉันเป็นหนุ่มปีนี้เต็มตัว **ฉันเคยมั่วหรือเปล่า**...”

(เพลงมั่วซอง)

ตัวอย่างที่ 82

“...**โอ้มือของเธออยู่ที่ใด** จะวานจะไวให้เกาหลัง ยิ่งเกายิ่งคันแหมมันจัง มือฉันกำลังไม่ว่างอยู่ **โอ้มือของเธออยู่ที่ใด ทำไมทำไมชอบดึงหูนัก**...”

(เพลงมั่วซอง)

ตัวอย่างที่ 83

“...**นั่นมือนักเรียนอยู่ที่ใด ทำไมทำไมไม่เขียนหนังสือ โอ้มือของเธออยู่ที่ใด เอาไปทำไม** ไว้บนหัวจ๊ะ...”

(เพลงมั่วซอง)

ตัวอย่างที่ 84

“...ชาติก่อนโอ้แม่คุณ **เธอทำบุญไว้ด้วยอะไรหนอ** จึงงามตรึงใจ ฉันยอมยกให้ว่าเธอโสภา...”

(เพลงแม่ผิวพม่านัยน์ตาแขก)

ตัวอย่างที่ 85

“...แม่สวยอย่างนี้ถ้าใครไม่หลง คนนั้นก็คงตาบอด ถ้าใครไม่กอดคนนั้นก็เซ่อ **จริงไหมล่ะเธอ**ฉันว่า...”

(เพลงแม่ผิวพม่านัยน์ตาแขก)

ตัวอย่างที่ 86

“...น้องสาวนี่หรือที่เขาลือเขาร่ำ ว่า**น้องเป็นปลาแก้มช้ำใช่ไหม** รักน้องเหลือแสนแม่ตั๊กแตนตำใจ **สองแขนน้องตำข้าวอยู่ไฉน**จึงตำหัวใจให้ชายแหลกลาญ...”

(เพลงแม่ตั๊กแตนตำใจ)

ตัวอย่างที่ 87

“...ชะโอแม่ปั๊มทรยศ**ไปเติมให้รถของใคร**...”

(เพลงแม่ปั๊มทรยศ)

ตัวอย่างที่ 88

“...**ต๊ายตายท้องใครที่ไหนกัน สามีคุณนั้นเลิกกันหรือไง** หมอครับผมเป็นชาย **ผมจะท้องไส้ได้อย่างไรกัน**...”

(เพลงโรคขาดอาหาร)

ตัวอย่างที่ 89

“…**รอหน่อยได้ไหม**พี่ต้องไปหลายวัน ขอของกำนัลจูบจอมขวัญสักสองที…”

(เพลงรอหน่อยน้องจ๋า)

ตัวอย่างที่ 90

“…มอง มองแรงๆ ล่ะมี**หม้อข้าวหม้อแกงหรือยัง** หรือยัง ถ้าไม่มีผัวจนรักจนตัวตั้ง **จะมีทางบ้างไหมเธอ**…”

(เพลงลูกเขาเมียใคร)

ตัวอย่างที่ 91

“..คุณแม่ยังแจ๋ว ระวังนะแมวขโมยกินหมู ถ้าแม่อีหนูปิดประตูนอนไม่ใส่กลอน เผื่อพี่โซโซบางทีจะโผล่ไปยืมปลอกหมอน **ว่าไงเจ้าหล่อนล่ะงามงอนต้อนรับไหมเออ**…”

(เพลงลูกเขาเมียใคร)

ตัวอย่างที่ 92

“…รวยรักกันเหลือเกิน **ใยน้องเมินรักพี่** แบ่งปันกันบ้างก็ดี พี่จะเป็นขาประจำ…”

(เพลงรวยรักเหลือเกิน)

ตัวอย่างที่ 93

“…เธอ**ชื่อเรียงเสียงไร รู้ตัวไหม**ว่างามรัก…”

(เพลงหวานตา)

ตัวอย่างที่ 94

“...ถูกเขาโม่จนหน้าหงาย ไปโง่งมถูกเขาต้มจนงมงาย ยังมาตีโพยตีพาย **มางมงายหาใครกัน**...”

(เพลงอย่าไว้ใจทางอย่าวางใจคน)

ตัวอย่างที่ 95

“...ขืนอยู่กับพะยอมเดี๋ยวก็ผอมอกพัง สามวันเป็นขี้เป็ด **เจ็ดวันจะเป็นเช่นไร**...”

(เพลงสามวันเป็นขี้เป็ด)

ตัวอย่างที่ 96

“...เดี๋ยวนี้ฉันมีความสุข สนุกรื่นเริงหัวใจ บ้านพี่ดังแดนสวรรค์ **เธอกับฉันมาแต่งงานกันไหม**...”

(เพลงสุนัขไม่มีเจ้าของ)

ตัวอย่างที่ 97

“...**มันจริงหรือเปล่า**พี่ได้ข่าวร่ำลือ ว่าสาวสวนยางคนซื่อ ประกวดเทพีสวนยาง...”

(เพลงสาวสวนยาง)

ตัวอย่างที่ 98

“...หอมเอยหอมกลิ่นแม่ดอกไม้เมืองดิน **หรือกลิ่นแก้มใครที่ไหนเล่าเอย**...”

(เพลงหอมนอกหวานใน)

ตัวอย่างที่ 99

“...เอ๊ะ แปลกแฮะ **ผู้ชายใยชอบแลผู้หญิง** เอ๊ะแปลกจริง**อกหญิงใยน่าอิงกว่าอกชาย** เอ๊ะ แปลกดี **ผู้ชายใยชอบมีเมียน้อย** เอ๊ะ ตอบหน่อยผู้หญิงใยสำอยยอดอ้อน **คนชราใยชอบขาอ่อน คนงามไฉนถึงงอน คนงอนจึงหน้างอ** เอ๊ะ ชอบกล **ยากจนใยหนอคนข้ามเลย**...”

(เพลงเอ๊ะแปลกแฮะ)

ตัวอย่างที่ 100

“...ตัวใครตัวมันอย่ามาคบกันดีกว่า อย่าใช้มารยาบีบน้ำตาพิรี้พิไร **เมื่อรักสนุกจะมัวมาทุกข์ทำไม** เขาทิ้งเราพอหาใหม่ **ตกใจด้วยหรือขวัญยืน**...”

(เพลงอีหลักอีเหลื่อ)

ตัวอย่างที่ 101

“...**มันแปลกไหม** รอรักมาได้ตั้งแปดเก้าปี รอจนเข้าที่ รอจนมีคนเอาไปทาน...”

(เพลงวันของพี่)

ตัวอย่างที่ 102

“...พี่สงสารเจ้ายิ่งสกุณา ไม่น่าใจน้อยล่ะเลยนะเลยหนา **ใครหนอจะเมตตาล่ะนกบ้างไหม** เอย...”

(เพลงสกุณา)

ตัวอย่างที่ 103

“...อยากจะถามแม่ฮิปปี้ ๆ **องค์ใหญ่รีนี่แขวนหลวงพ่ออะไร**...”

(เพลงสาวฮิปปี้)

ตัวอย่างที่ 104

“...กล้ำกลืนทั้งเผ็ดขมหวาน **จะทรมานถึงไหน**...”

(เพลงขมกลืน)

ตัวอย่างที่ 105

“...สาวไส้ออกมาหมดสิ้น ผลลัพธ์ก็คือให้กากิน **อับอายชาวดินบ้างไหม**...”

(เพลงขมกลืน)

ตัวอย่างที่ 106

“...เจอะน้องแม่คนงามๆ ขอตามน้องไปซักหน่อย บ้านน้องอยู่ใกล้หรือไกล บ้านใหญ่หรือว่าบ้านน้อย ลูกนายพันหรือลูกนายร้อย ขอตามไปหน่อยได้ไหมนาง...”

(เพลงคนสวยเอย)

ตัวอย่างที่ 107

“...ทะเลคลั่งลม อุราคลั่งรัก คมมีดคมขวากสู้คมรักได้เมื่อไร รักเธอเท่าฟ้าเธอว่าไม่เห็น หัวใจแช่เย็นหรือจึงไม่เห็นว่ารัก **ต้องเอาเสียมมาแซะหัวใจกันหรืออย่างไร**อยากรู้นัก...”

(เพลงคลื่นกระทบฝั่ง)

ตัวอย่างที่ 108

“...แจ่มอะไรอย่างนั้น ชวนฝันอะไรอย่างนี้ สวยดีจริงแม่คุณ **เขาทำบุญกันด้วยอะไร** แจ่มอะไรอย่างนั้น ชวนฝันรักเธอมั่นหมาย...”

(เพลงแจ่มจริงแม่คุณ)

ตัวอย่างที่ 109

“...ถ้าได้สาวเนื้อละไม ได้คนสวยคงสุขสันต์ กอดจูบนั้นคงหวานใจ **ทำไฉนจะได้เชย** น้องนวลเอยแม่คุณ...”

(เพลงแจ่มจริงแม่คุณ)

ตัวอย่างที่ 110

“...ไม่อยากนิ่งนอนใจ ทนต่อไปไม่ไหว **ตำรวจอยู่ไหนจับเมียผมที**...”

(เพลงตำรวจครับ)

ตัวอย่างที่ 111

“...**เกิดเป็นชายทั้งทีดีแค่ไหน** แต่ทำไมบางคนพิกลแท้ ไม่ยอมบวชกลับเบียดน่าเหยียดหยาม **รสพระธรรมไม่สนคนโลกไหน**...”

(เพลงบวชให้แม่)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผล

การวิจัยเรื่อง "การศึกษาเชิงวิเคราะห์สำนวนและโวหารภาพพจน์ในเพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์" มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 2 ข้อ ได้แก่

1. เพื่อศึกษาการใช้สำนวนในเพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์
2. เพื่อศึกษาการใช้โวหารภาพพจน์ในเพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ได้ศึกษาทั้ง 2 ข้อข้างต้น มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาการใช้สำนวนในเพลงไทยลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์

จากการศึกษาวิเคราะห์สำนวนในเพลงไทยลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ ผู้วิจัยพบว่ามีลักษณะการใช้สำนวนเก่า ในการสื่อความหมายของเพลงในเชิงเปรียบเทียบได้อย่างชัดเจน ลึกซึ้ง เหมาะสมกับบทเพลงที่นำเสนอ ทำให้ผู้ฟังมองเห็นภาพโดยไม่ต้องกล่าวออกมาตรงๆ และทำให้ไม่เยิ่นเย้อ ฟังแล้วเข้าใจทันที อีกทั้งสำนวนที่นำมาเปรียบนั้น มีลักษณะที่ตรงกับเนื้อหาของเพลง

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาการใช้โวหารภาพพจน์ในเพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์

ผลการศึกษาพบว่า เพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์ ผู้วิจัยพบว่าโวหารภาพพจน์ที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์ มีจำนวน 13 ประเภท ได้แก่ ภาพพจน์แบบอุปมา ภาพพจน์แบบอุปลักษณ์ ภาพพจน์แบบนามนัย ภาพพจน์แบบปฏิพจน์ หรือปฏิวาทะ ภาพพจน์แบบปฏิทรรศน์หรือปฏิภาคพจน์ ภาพพจน์แบบอาวัตพากย์ ภาพพจน์แบบอติพจน์ ภาพพจน์แบบอุทาหรณ์ ภาพพจน์แบบอธิพจน์ ภาพพจน์แบบอ้างถึงหรือปฏิรูปพจน์ ภาพพจน์แบบบุคลาธิษฐาน ภาพพจน์แบบปฏิปุจฉา และภาพพจน์แบบสมพจนัย โวหารภาพพจน์แต่ละประเภทสื่อความหมาย สื่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้ประพันธ์เพลงออกมาให้เห็นได้อย่างชัดเจน อีกทั้งยังทำให้ผู้ฟังเกิด

จินตภาพโดยการเปรียบเทียบออกมาในรูปภาษาที่ไม่ต้องกล่าวออกมาตรงๆ แต่ผู้ฟังเข้าใจได้

โวหารภาพพจน์ประเภทอุปมา พบมากที่สุดในบทเพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์ กล่าวคือชาย เมืองสิงห์ จะใช้การเปรียบเทียบสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว เช่น ความรักที่มีต่อผู้หญิง ความผิดหวังในชีวิตคู่ ความล้มเหลวในการทำวงดนตรี ซึ่งเป็นความรู้สึกที่ยังฝังลึกในจิตใจ และนำมาถ่ายทอดในรูปของบทเพลง ซึ่งทำให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายเนื้อหาของเพลงได้เป็นอย่างดี การนำสิ่งที่ผูกพัน ใกล้ชิดกับตนเอง ตลอดจนความผิดหวังที่เกิดขึ้นในชีวิต แล้วนำมาถ่ายทอดออกมาเป็นบทเพลงนั้น ถือได้ว่าเป็นแนวทางการประพันธ์เพลงของชาย เมืองสิงห์ ที่ไม่มีใครสามารถเลียนแบบได้ เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่ทำให้เป็นที่รู้จัก และมีชื่อเสียงในวงการเพลงลูกทุ่งไทย

อภิปรายผล

เพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์ ส่วนใหญ่พบว่าใช้สำนวนเพื่อเป็นการเปรียบเทียบสิ่งต่างๆ โดยไม่ต้องกล่าวออกมาตรงๆ เป็นคำกล่าวเพียงสั้นๆ แต่สื่อไปถึงอีกเรื่องหนึ่งได้อย่างชัดเจน สำนวน เป็นสำนวนเก่าที่เคยใช้กันมาตั้งแต่อดีต อีกทั้งสำนวนที่ใช้บางครั้งแสดงการกระทบกระเทียบเปรียบเปรยกับสิ่งต่างๆ เป็นเพราะชีวิตของชาย เมืองสิงห์ ประสบกับความผิดหวังหลายด้าน ในด้านชีวิตส่วนตัว เช่น เรียนไม่จบเพราะนาล่มทางบ้านไม่สามารถส่งเสียได้ ด้านความรักและชีวิตสมรสที่ผิดหวัง และด้านอาชีพการงานก็ประสบปัญหาในการทำวงดนตรี สิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนแล้วแต่ฝังอยู่ในความความรู้สึก นึกคิดอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นเพลงจึงเป็นเสมือนกระจกสะท้อนแนวคิดของผู้ประพันธ์ที่มีต่อสิ่งต่างๆ ออกมาให้เห็นได้อย่างชัดเจน

ในส่วนของโวหารภาพพจน์ที่ปรากฏในเพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์ พบว่ามีความหลากหลายเช่นกัน พบได้เกือบทุกเพลง เนื่องจากผู้ประพันธ์ต้องการสื่อความหมายไปยังผู้ฟัง และให้ผู้ฟังเกิดจินตภาพ เป็นภาพที่มีความชัดเจนในใจ โดยไม่จำเป็นต้องกล่าวอย่างตรงไปตรงมา ทั้งนี้โดยมีเจตนาให้มีประสิทธิผลต่อความเข้าใจและความรู้สึกยิ่งขึ้นกว่าการใช้ถ้อยคำบอกเล่าตามธรรมดา แต่ผู้ฟังต้องตีความเพื่อการเข้าใจความหมายที่ชัดเจนยิ่งขึ้น โวหารภาพพจน์ที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้ประพันธ์ที่มีต่อสิ่งต่างๆ ในโลก และเรื่องใกล้ตัว เช่น ชีวิตในด้านต่างๆ ก็ถูกนำมากล่าวถึง และเปรียบเทียบโดยใช้โวหารภาพพจน์ประเภทต่างๆ ผู้วิจัยสังเกตว่าโวหารภาพพจน์ที่พบมากที่สุดคือโวหารภาพพจน์แบบอุปมา คือเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะในเรื่องของความรักเปรียบมากที่สุด เช่น ความรักที่สมหวังก็จะเปรียบกับสิ่งที่สวยงาม เช่น ดอกไม้ น้ำผึ้ง ความผิดหวังในชีวิตคู่ก็จะเปรียบกับสิ่งที่น่ารังเกียจ เช่น น้ำโคลนตม และถึงแม้ความรักจะไม่ใช่ความรักระหว่างหญิงกับชาย ก็อาจจะเป็นความรักระหว่างพ่อ แม่ ลูก หรือเพื่อนก็ได้ และสิ่งที่เปรียบเทียบได้อย่างชัดเจนคือความน้อยเนื้อต่ำใจของชาย เมืองสิงห์ที่ปรากฏในเนื้อเพลง จะพบว่าชาย เมืองสิงห์ เปรียบตนเองเป็นกา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความต่ำต้อย ไร้ศักดิ์ศรี และไม่มีค่า

จากลักษณะเด่นดังกล่าวข้างต้น เป็นสิ่งที่ทำให้เพลงลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์ ได้รับความนิยมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ท่านได้รับรางวัลต่างๆ มากมาย อีกทั้งยังมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของวงการเพลงลูกทุ่งไทย มีบทบาทต่อนักร้อง นักแต่งเพลงสมัยต่อๆ มาอย่างมาก ด้วยความที่มีน้ำเสียง ลีลา และรูปแบบการประพันธ์เพลงที่ไม่เหมือนใคร ทำให้ท่านได้รับคัดเลือกให้เป็นศิลปินแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2538 สาขาศิลปะการแสดง (นักร้อง – นักแต่งเพลงลูกทุ่ง) อีกทั้ง

ท่านยังเป็นแรงผลักดันที่ทำให้เพลงลูกทุ่งเป็นที่นิยมอย่างไม่รู้เสื่อมคลาย ไม่ว่าเวลาจะผ่านไปนานเพียงใด เพลงลูกทุ่งก็เป็นเพลงที่ได้รับความนิยม ด้วยความที่ใช้ภาษาสละสลวย มีชั้นเชิงและลีลาการประพันธ์ที่มีความน่าสนใจ มีบรรยากาศความเป็นลูกทุ่ง ทำให้ฟังง่ายและติดหูคนไทย อีกทั้งเพลงลูกทุ่งยังเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญยิ่งของชาติไทยอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบสำนวนและโวหารภาพพจน์ในเพลงไทยลูกทุ่งของนักร้องท่านอื่นๆ เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่าง

2. ควรศึกษาคำไวพจน์ที่ปรากฏในเพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กุหลาบ มัลลิกะมาส. 2548 . **วรรณคดีวิจารณ์** . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. 2532 . **เพลงลูกทุ่งในซอยสวนพลู**. สยามรัฐรายวัน : ฉบับประจำวันที่ 30 สิงหาคม 2532.

ฉกาจ ราชบุรี. 2537. **ประวัติศาสตร์ธุรกิจเพลงลูกทุ่งไทย พ.ศ. 2507 – 2535**. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เชษฐา จักรไชย.2535. **วิเคราะห์วรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของสุรพล สมบัติเจริญ**. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.

เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ. 2534. **ลูกทุ่งกับเพลงไทย : เส้นทางเพลงลูกทุ่งไทย**. สำนักคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (อัดสำเนา)

นคร ถนอมทรัพย์. 2529. **พิพิธภัณฑ์เพลง : ตำนานการประกวดนักร้องแห่งประเทศไทย**. วารสารถนนดนตรี 1 : ฉบับประจำวันที่ 1 ตุลาคม 2529.

ประเทือง คล้ายสุบรรณ์. 2529. **สำนวนไทย**. กรุงเทพมหานคร : สุทธิสารการพิมพ์.

รัชดาภรณ์ ดีพลงาม .2543. **วิเคราะห์วรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของสมเศียร พานทอง**. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2546. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทนานมีบุคส์ จำกัด.

เลิศชาย คชยุทธ. 2538. **ไทยลูกทุ่ง**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน.

วาสนา เกตุภาค. 2530. **การเขียน**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

แววดี ปัญญาเรือง. 2538. **การใช้เพลงและเกมเพื่อฝึกอ่านออกเสียงคำที่ใช้พยัญชนะ ร ล ว ควบกล้ำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2**. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอน

ภาษาไทย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วิภา กงกะนันทน์ .2533. **วรรณคดีศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

ศกุนตลา กะราลัย.2549. **การศึกษาเชิงวิเคราะห์การใช้โวหารภาพพจน์ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงไทยลูกทุ่ง ศึกษาเฉพาะกรณีราชินีลูกทุ่ง พุ่มพวง ดวงจันทร์**. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศิริพร กรอบทอง 2547. **วิวัฒนาการเพลงลูกทุ่งในสังคมไทย** .กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พันธกิจ.

สมยศ สิงห์คำ. 2534. “วิวัฒนาการและองค์ประกอบของเพลงลูกทุ่ง.” **กึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทย ภาค 2**. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.

สง่า กาญจนาคพันธุ์. 2541. **สำนวนไทย** .กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ ส.เอเชียเพลส.

สุจิตต์ วงษ์เทศ. 2532. **ร้องรำทำเพลง : ดนตรีและนาฏศิลป์ชาวสยาม**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน.

อลิสา เลี้ยงรื่นรมย์.2549. **ลีลาภาษาในเพลงลูกทุ่งของสลา คุณวุฒิ**. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เอนก นาวิกมูล. 2532. **ก้าน แก้วสุพรรณ**. กรุงเทพมหานคร: ศิลปะสนองการพิมพ์.

Mcot Republic Company.**ประวัติเพลงลูกทุ่ง** [online]. http ://www. Looktung FM95.com [20 ธันวาคม 2549].

ภาคผนวก

เพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์ ที่ใช้ในการวิจัย

กุหลาบในมือ

กุหลาบในมือที่น้องถือเขาลือว่าหอม ขอเด็ดดมดอมหอมหน่อยจะได้ไหมน้อง สีสวยแจ๋มหอมหวนดังแก้มเนื้อทอง กุหลาบในมือของน้องพี่หวังปองเสียจริงๆ กุหลาบในมือที่น้องถือนั้นน่าบูชา ให้พี่เถิดหนาพี่จะบูชาไม่ทิ้ง เจ้าของกุหลาบงามซึ้งสวยซาบซึ้งจริง หากพี่ได้ครองทั้งสองสิ่งพี่จะไม่ทิ้งจากมือ ดอกไม้ในมือน้องนั้นคือใจพี่ หากน้องคิดขยี้เมื่อใดก็ได้ทุกมื้อ ใจชายเหมือนดังลูกไก่ในกำมือ ถ้าน้องเล่นไม่ซื่อผลลัพธ์ก็คือพี่ช้ำ กุหลาบในมือที่เธอถือให้พี่เถิดน้องให้พี่ครอบครองจับจองรักเดียวสุขล้ำ ชีวิตยอมดับเพราะรักกุหลาบแสนงาม ไม่ยอมให้ใครกลายกล้ำดอกไม้งามประดับใจ

เพลงใกล้เกลือกินด่าง

ส่วยอะไรอย่างนี้มองทั้งปีไม่มีวันเบื่อนัยน์ตา แม่ส่วยเกินสาวชาวทุ่งอยู่ในเมืองกรุงดีกว่ามาอยู่บ้านนาอย่างนี้ ส่วยอะไรอย่างนั้น มองทุกวันยิ่งมองยิ่งส่วยโสภี เสียงหวานเหมือนนกกาเหว่าส่งเสียงยามเช้าตีสี่ ส่วยอย่างนี้พี่ไม่หลงรักได้อย่างไร ปากแย้มแก้มอิ่มเมื่อยามยิ้มน่าจูบ ผิวนวลชวนลูบอยากโลมเล้าเข้าใกล้ ผมดำสยายปลายประเคล้าบ่า อยากเป็นบุบผาแซมเกสาทรามวัย ตากลมคมซึ้งเหมือนน้ำผึ้งเดือนห้า สวยเกินนางฟ้าสวยกว่านางไม้ มองดวงตาสาวเหมือนดวงดาวราตรีกระพริบริบหรี่งามอยู่ที่ฟ้าไกล วัยรุ่นกำดัดสารพัดโสภา องค์พักตร์ลักขณาใบหน้ารูปไข่ รูปร่างงามปลอดช่างน่ากอดเหลือเกิน พี่มองน้องเมินงามสะเทิ้นป่วยใจ อิจฉาสายลมที่พัดพรมผิวน้อง อิจฉาคันฉ่องที่ฉายรูปน้องเอาไว้ เป็นไม้จะหัก เป็นผักก็จะเด็ด ถ้าเป็นแหวนเพชรจะซื้อมาใส่ ถึงเป็นดาวน้อยจะสอยจากฟ้า เป็นดอกกระดังงาจะเด็ดเอามาลนไฟ อยู่ใกล้คนสวยอย่าให้ใครฉวยไปดม มีเพชรในตมจะหันไปงมแก้วทำไม ใกล้เกลือกินด่างอย่าให้เขาถางเขาถาก พี่จึงออกปากฝากรัก แม่ทรามวัย แม่ขนตางอน ล่ะแม่อย่าค้อนตาขวาง ใกล้เกลือกินด่างให้โง่ทำไม บ้านอยู่ใกล้กันแล้วน้องจะหันไปมองใคร เหมือนอย่างเขาว่าไว้ใกล้เกลือกินด่างนะคนดี รักพี่เถอะทรามเชย ตั้งแต่เกิดมาไม่เคยหลงรักใครเลยแม่สาวบ้านนา

เพลงกระแดะกระแด่

ยาใจดูซิไม่น่าทำ แม่งามขำดูซิทำงามหน้า ไปแอ่นอกให้เขาโกรกตำตา ไปจ้ำจี้ล่ะให้เขาขี่ยางมา ทำเด้งหลังเด้งหน้า เปิดโคนขาอวดลายแทง เราคลำดูซิทำคร่ำครวญ ทำเสสวนทำยั่วยวนเสแสร้ง พอจับนิดสะกิดหน่อยทำอ่อยแรง พอตั้งท่าเธอดุด่าจนหน้าแดง ตะขดตะแคงโดนแซงโค้งงมโข่งกิน โอ๊ย ฮ่อแรดแท้ กระแดะกระแด่ทำสารแนดีดดิ้น อีตอนจะไปดูทำเหมือนไก่จะบิน อีตอนเธอมาทำซู่ซ่าน่ากิน เดี๋ยวนี้มาสิ้นสายสวาทขาดหาย ยาใจล่ะดูซิไม่น่าทำ สุดเจ็บช้ำยามเขาคลำทำนอนส่าย เราแหย่หน่อยทำถอยจากกระดากอาย อยากจะตบเสียให้สลบปางตาย เดี๋ยวทิ่มด้วยด้ามไฟฉายเสียให้ตายคาตา

เพลงกอดแก้กลุ้ม

ใครว่ากอดนั้นไม่สำคัญ สื่อสัมพันธ์รสรักมันร้อนรุ่ม เพียงแต่กอดหมอนยังร้อนยังหนาวใจหนุ่ม ฝืนหลับไม่ลงเพ้อพร่ำพะวงถึงนวลเนื้อนุ่ม ยิ่งกอดแล้วใจยิ่งกลุ้ม อกหนุ่มสะท้อนสะท้าน ถึงได้กอดไม่วางเว้นวาย กอดไม่คลายแสนวุ่นวายซาบซ่าน กลุ้มจะตายถ้าขืนมัวอายชาวบ้าน เดี๋ยวกอดเดี๋ยวคลายเดี๋ยววุ่นเดี๋ยววายเดี๋ยวใจฟุ้งซ่าน เดี๋ยวนอนหนาวทรวงสะท้าน แม่บ้านก็ยังไม่มีกอดหมอนนอนแก้กลุ้ม หัวอกหนุ่มๆ ทุกคนมันกลุ้มอย่างนี้ ใครมีแม่บ้านสุขสันต์ทุกวันสุขศรีหน้าร้อนหน้าหนาวแนบนวลเนื้อสาวรัญจวนยวนยี ถ้าหากว่าใครไม่มี กอดหมอนก็มีสุขล้ำ แม้นได้กอดชุ่มชื่นหัวใจ กอดครั้งใดซึ้งฤทัยชื่นฉ่ำ กอดเบาๆ สาวละเมอเพ้อพร่ำ หวานกว่าน้ำตาลรสชาติหวานมันรักกันชื่นฉ่ำ ได้กอดทั้งวันยันค่ำดื่มด่ำหนำใจแท้ๆ

เพลงเขว

เขว เขว เขว ต่อหน้าทำท่ายิ้มเขว แต่พอลับหลังเริ่มรวนเร อย่าไปยุ่งผู้เยาว์ระวังจะเข้าซังเต แล้วจะว่าไม่เขวยังไง เขว เขว เขว คนจนทนนั่งรถเมล์ เธอไปควงคนมีขี่เก๋งเท่ห์ แอบไปฮันนีมูนกันทุกเที่ยวเมล์ แล้วจะว่าไม่เขวยังไง เขวแล้ว เขวแล้ว เขวแล้ว เขวแล้ว เขวแล้ว เขวแล้ว น้องไม่รักพี่จริงแล้วน้องทำไมไม่บอก แกล้งมาหลอกพี่ แกล้งหลอกอย่างนี้ จะไม่ให้พี่ว่าเขว เขว เขว เขว นักร้องต้องยิ้มหน้าเย่ ถ้าเพลงนี้ดังก็คงได้นั่งเก๋งเท่ห์ ถ้าเพลงนี้เจ๊งก็นั่งเบ่งรถเมล์แล้วจะไม่ให้เขวยังไง

เพลงขวัญใจวัยรุ่น

นงรามทรามเชย หอมเอยเนื้อเจ้าดั่งบัวบังใบ นวลปรางนางใด ร้อยนางยังไม่เทียมน้อง ไม่ว่าใครเห็นต้องมองแล้วจ้องแลหลง ยามย่างกรายดังหงส์ โปรยยิ้มส่งชายเผลอ ให้ติดใจอยากเจอพบเธอเสมอ จึงต้องเพ้อครวญมา นงรามทรามวัย ขวัญใจเรือนร่างดั่งนางพญา มองตะลึงตรึงอุรา เหมือนดังเธอม่าพี่แล้ว เป็นทาสใจน้องแก้ว ใบไม้แพ่วยังเผลอ ยินเสียงเธอเสมอ บางครั้งเก้อมองหา ได้กลิ่นดอกกระดังงา นึกว่าแก้มอัปสร นอนจูบหมอนกลมเกลียว นางรามทรามวัย ขวัญใจวัยรุ่นคือเธอคนเดียว ตากลมคมดังเคียว คิ้วดังจันทร์เสี้ยวลอยฟ้า ร่างแม่เอยเย้ยหล้า งามเหนือกว่าอัปสร ถ้าได้เรียงเคียงหมอน แนบเนื้ออ่อนนอนฝัน พี่จะกล่อมแจ่มจันทร์ ด้วยเพลงสวรรค์ให้หลับฝันทั้งคืน นงรามทรามเชยน้องเอยรักเจ้าปานดังจะกลืน ยอมวายตายคาปืน ขอเพียงได้ชื่นเชยน้อง พี่มอบใจทุกห้องเป็นของแม่จอมขวัญ ดังต้องมนต์อาถรรพ์นอนไหวหวั่นผวา ไม่อาจข่มเปลือกตา หัวใจร่ำหาใบหน้าน้องร่ำไป

เพลงเข็ดแล้วนารี

พอแล้วพอทีไม่อยากจะดีด้วยแล้ว พอแล้วน้องแก้วพี่เกลียดกลัวแล้วนารี ไม่อยากไปเป็นคู่ชิดสักนิดเลยนะนี่ โถเธอยิ่งกว่ากากีโอ้แม่ผู้ดีร้อยใจ พอแล้วพอทีอีหนูทำดีชีช้ำ ครุ่นคิดครวญคร่ำมันชอกมันช้ำทรวงใน ซื่อสัตย์ต่อเธออย่างนี้ย่ำยีหัวใจฉันได้ หมดแล้วหมดแล้วความหมาย ได้ทราบเมื่อสายจึงซวย โอ๊ย ฉันมันจน ไม่เหมือนกับคนรวยๆ ถ้าเขามีดีก็รักไปซีคนสวย รูปเขาหล่อพ่อเขารวย ฉันจนยากไม่อยากจะเอออออด้วย โอ้แม่คนสวยไฉนจึงห่วยจริงๆ เบื่อจัง เบื่อจัง เบื่อจริง พอแล้วพอทีไม่อยากจะมีคู่รัก อกฉันมันหักไม่อยากจะรักผู้หญิง เจ้าอยากเป็นเมียเศรษฐีขี่รถล่ะทำหยิ่ง เบื่อแล้ว เบื่อแล้วผู้หญิงไม่อยากสุงสิงตอแย

เพลงเขมรตกมัน

ยูฮายละนาเขมรบ้าตกมัน บุกรุกเพื่อนบ้านคลานแหลกแหกกระแชง มัวเมามันชะสันดานเขมรแดง ขู่แง่งๆง่ำๆจะขย้ำเพื่อนอยู่ยัน เสียมราฐพระตะบองเป็นของไทยสมัยเก่า โกงได้โกงเอาเขาพระวิหาร ไทยใจดีพี่จึงเข้ามาร้าวราน ก็หนวดของเจ้าชาวบ้าน เขาจับปั่นหนวดเจ้า เมืองไทยนั้นมีพระพุทธศาสน์และมีประมุขของชาติอยู่เป็นร่มเกล้า เอกราชของไทยไม่เป็นทาสเขา เหมือนเจ้าเขมรมีกรรม การเมืองเรื่องของเขมร พิลึกพิลั่นพิเรนเขมรต้องฝังจำ หรือผลกรรมเก่าที่เจ้าเคยทำ กงเกวียนกงกำอะยำมะทันตา ยูฮายละนาเขมรหล้าต้องร่อนเร่ ถอยร่นลงทะเลกำสรดหมดน้ำยา เมืองเขมรที่เคยเป็นเมืองฟ้า กลับเป็นเมืองน้ำตา เขมรบ้าหน้าดำ ยูฮายละนาเขมรบ้าเพราะหูเบา ทำเขาทำเรากรรมเก่าสนองกรรม ไทยใจดีขี้สงสารตาดำๆ ด้วยมนุษยธรรมอยากอุปถัมภ์ก็กลัวกระเทือน

เพลงขอมดำดิน

จะหลบไปอยู่เมืองฟ้า กลัวเทวดาจะจ้องดู ดวงดาวบนฟ้ายังหล่น ดวงคนบนดินยังจู๋ จะหลบไปอยู่ไหนหนา กลัวช้ำเพราะเมียมีชู้ แถมพวกค้างคาวจะด่า นินทาว่าแย่งที่อยู่ ที่สุดของความอดสู จะอยู่หรือตายดีหวา

จะหลบไปอยู่ใต้น้ำ กลัวโดนประณามเจ้าพวกปลา เตรียมการเป็นมนุษย์กบ ดำหลบโขดหินกัลปังหา กลัวเจอะเอาปลาหมึกเข้า คงเน่าแน่ๆ หนักหนา ฉลามคงล่าเป็นเหยื่อ ต้องเชื่อแล้วดวงของข้า ลุ่มๆดอนๆจริงหนา อยากลาเป็นขอมดำดิน เป็นขอมดำดินคอยดวงความดัง สู้ให้สุดเสียงสั่ง ล้างหนี้สิน เป็นเสือหิวโซ โซทุกสิ่ง เป็นชาวสวนเมืองสิงห์มันซะให้สิ้น ขุดดินฟันหญ้าปลูกข่าตะไคร้ ปลูกมะเขือเพื่อขาย อีกทั้งไพรขมิ้น ปลูกกล้วยเป็นตัน ปลูกมันยกร่องเพาะพันธุ์ปลาร้าบ้อง ล่ะเป็นเกษตรศิลป์ นานอกเจ็ดไร่ นาในสิบเก้างาน ลองหัดดำทำหว่าน แย่งงานที่ฝืน ลองเป็นเตี้ยอุ้มค่อม ลองเป็นขอมดำดิน ใครเป็นเจ้าหนี้เจ้าสินก็อย่าพึ่งสิ้นศรัทธา

ไม่อยากจะมีเมียน้อย เมียหลวงก็คอยจะเลิกรา ดำดินเป็นขอมบ่อยๆ ละห้อยละเหี่ยเมียจ๋า โธ่เอ๋ยหัวอกพี่ชักแอ่น หนักแน่นไม่ไหวแล้วจ้า ใจเอ๋ยจะต้องตีปลอก กันน็อกเสียแล้วพับผ่า ขอสู้ให้หัวชนฝา เพราะข้ามันขอมดำดิน

เพลงแขกผสมโรง

เอาไหนเอาด้วยแขกจะช่วยผสมโรง เกษรามาหน้าบังมา บังมา สะพายผ้าหลังโก่ง ขายผ้าขายผ่อน มุ้งหมอนก็นุ่งโสร่ง บังชอบขายผ่อนส่ง ใครโกงบังก็ฟ้อง ๆ ใครโกง ใครโกง บังก็ฟ้อง เส้นไหมเส้นบอกแขกช่วยบอกทุนสำรอง เส้นซื้อของดี บังมีบัญชีให้ท่านล่ะเป็นหนี้เงินทอง แขกดอยดอกเบี้ย แขกกลับอินเดียพุงป่อง แขกผสมโรงเดินร้อง ๆ ว่าขุดทองเมืองไทย เมืองไทย สบายแฮ

แขกมาอยู่เมืองไทย แบกผ้าสะพายขายรูปภาษี ตรอกซอกซอยทุกที เป็นลูกนี้กระจองอแง ทุกวันแขกก็ต้องเดินมาเคาะห้องทวงหนี้แหวๆ ผ่อนส่งเป็นรายวัน เก็บเบี้ยใต้ถุนร้านแท้แล้แท้แต้ ทุนสองแขกขายสี่ แขกทำดีผ่อนส่งลงแซ่ สนุกๆ แขกแน่ๆ สนุกๆ แขกแน่ๆ นั่งแอร์ นั่งแอร์ นั่งแอร์ สรามสราม

เอาไหนเอด้วยแขกจะช่วยผสมซ้ำ เกษรามาหน้าพี่จ๋าน้องจ๋าฟังหน่อยหนาจะแนะนำ แขกบ้านก็เรื่องใหญ่ บ้านเหนือบ้านใต้ยุ่งย่าม พลอยผสมโรงลุ่มล่าม ๆ พวกยาดำ แขกดอย แขกดอย พลอยกระพือ

เพลงขี้หึง

โอ้งามงอนรับฟังพี่ก่อนอย่าเอาแต่หึง ทำปั้นปึงบึ้งตึงขึ้งโกรธประโยชน์ไม่มี การหึงต้องมีเหตุผล ควรค้นและมองตรึกตรองให้ดี หากน้องคิดจะรักพี่ โปรดเถิดคนดีอย่าเป็นคนขี้หึงนะจ๊ะ

ผิดเวลาช้าไปเพียงหน่อยเจ้าคอยแต่หึง ทำดื้อดึงหึงจริงเชียวเจ้าไม่ยอมเข้าใจ ยิ่งง้อเจ้าก็ยิ่งงอน ใจร้อนหึงจนแทบทนไม่ไหว ผู้หญิงก็มองไม่ได้ไม่ยอมอภัยล่ะตั้งใจไปหึงเชียวนะ

โอ้ทรามวัยรักใครไม่เท่าเจ้าเลยเอวกลึง ขอเทิดทูนน้องไว้ให้เป็นหนึ่งเดียวในใจ พี่รักเจ้าล้นอุราโธ่เอ๋ยแก้วตาเจ้ารู้บ้างไหม เลิกหึงซะทีทรามวัยพี่มีความรักให้กับเธอคนเดียวนะจ๊ะ

เพลงคุณนาย

คุณนายเป็นคู่หมายของใครเอ่ย น่าชวนชิดชมเชย แนบเขนยข้างคุณนาย ดูสดสวยสำรวย ไม่สุรุ่ยสุร่าย สมฐานะเป็นคุณนาย น่าหมั้นหมายเอวกลม คุณนายงามเฉิดฉายเหลือใจข่ม อกอวบอั๋นชวนชม น่าดอมดมเด็ดดวง หากว่ามีวาสนาถึงพุ่มพวง จะควงแขนหายห่วง ต้องตามดวงแดเดียว คุณนายครับคุณนายหน้านวล ยั่วยียวนช่างเชิญชวนป่วนใจชายให้แลเหลียว เป็นบุญแท้จริงเชียว ใครได้เกี้ยวคุณนาย ถ้าชาตินี้ที่รักเรารักกันได้ อย่าให้ตะลึงร่ำร้องนอนหลับยังต้องวุ่นวาย อยากอยู่ใกล้คุณนายเนื้อหอม งามงอนขอร่วมหมอนนอนเกลี้ยกล่อม จะชื่นชมออมชอมทะนุถนอมคุณนาย เป็นคู่เคียงร่วมเตียงและตอมไต่ ไม่ห่างเหินคุณนาย จะยอมตายคาเตียง คุณนายรวยก็หลายไม่กล้าเสี่ยง โปรดสงสารนกเอี้ยง ช่วยรับเลี้ยงเอ็นดู เป็นแม่ยกหรือแม่ยายให้สักครู่ ช่วยอุ้มสมชื่นชู เปิดประตูรับเถอะคุณนาย

เพลงความรักครั้งแรก

เธอคือความรัก ความรักครั้งแรกมันแปลกไฉน เมื่อไรเมื่อไรฉันก็ไม่ลืม จะกินจะนอนอาวรณ์อาลัยดวงใจเศร้าซึม สะลือสะลึม สะลึมสะลือทุกมื้อมิวาย เธอคือความรักความรักครั้งแรกกลับแตกเป็นผง ก็คงก็คงเหมือนเม็ดทราย จะพินจะพังจะชังกันเลย รักเคยร่วมใจ คำใดที่เคยสัญญา ฟ้าจงเป็นพยาน รักจ๋า รักแรก แรกรัก ไฉนหนอเธอมาผลัก เอาความรักเข้าหลักประหาร รักแรกเจ้าเอยรักเคยหอมเย้ยกำยาน แต่แล้วก็อยู่ไม่นาน ความหอมหวานชืดชาบิ้งตึง

ทำไมความรัก ความรักครั้งแรกจึงแปลกจริงหนอ ไม่รอไม่รอรักอันตราตรึง จะโรยจะรา จะมาจะไปไม่คำนึง น้ำผึ้งที่เคยหวานเย็น เห็นเป็นน้ำโคลนตม

เพลงเงินจางนางจาก

โอ โอ โอโอ้นวลนางเงินพี่จางหรือนางจึงจาก เรื่องนิดๆ โถทำคิดมาก ไม่น่าตีจากเมื่อเงินพี่จาง โอ โอ โอ โอ้นงราม ใจไม่งามเหมือนนามร้อยชั่ง เบื่อหน้าผัวหรือตัวมีด่าง พี่เงินจางหรือนางจำเจ โถคนใจดำเมื่อยามที่ผัวลำบาก ใจน้องหักและเห ใครแนะนำช่องทางให้นางเบ้ ไขว้เขวกันใหญ่ หากใครเขาดีเกินพี่ มีสิทธิ์เลี้ยงน้องได้ ใจพี่ชายขอพ่ายแพ้ ลูกเต้างอแงขาดแม่กรรมแท้ลูกจ๋า โอ โอ โอ โอ้นางน้อง เมินไม่มองหรือลองยักท่า เบื่อน้ำพริกปลาร้าบ้านป่า หรือแกล้งมารยาเมื่อคราพี่จน โอ โอ โอ โอ้นวลนาง เงินพี่จางน้องนางทำป่น ปลูกต้นรักไม่ยอมร่วมต้นสร้างกุศลขอคนละทาง

เพลงงอนเกินงาม

ดูกระไรเออว่าใจน้องพี่ คนดีแสนงอนหนักหนา งามจริงเชียวปราดเปรียวบาดตา รู้เพียงกานดาว่าเป็นสาวชาวดง ลืมไม่ลง คงไม่ลืม จะให้ลืมได้อย่างไร งามเกินงอน แต่อย่างอนเกินไป เพราะพี่กลัวใจตอบได้ไหมว่าจะไม่งอน

เพียงแรกยลโฉมงาม รูปทรงนงรามพาให้วาบหวามใจอ่อน กระบิดกระบวนยวนเย้าเนตรกลมคมวาว คิ้วเจ้าดังคันศร อกกลมเอวกลึง สองปรางช่างเต่งตึงประหนึ่งสะเดากลางดอน เผ็ดร้อนอ่อนหวานขมดุจยอดตองต้องลม น่าเชยชมสั่งสอน เฝ้าเมียงมองเอ่ยปากร้องทัก โธ่บังอรกลับค้อนควักน่ารักเสียจริงน่ะหล่อน จะบอกอะไรให้เธอใส่ใจสักอย่าง โปรดเถิดนวลนางน้องจงโปรดฟังเลิกเง้างอน กระซิบเบาๆ นะเจ้าบังอร รักชายที่ไม่หลอกหลอน ยอกย้อนจำแลงแหนงหน่าย เพราะชายรักไม่แคลนคลอน อยากจะถามแม่เอ๋ยคนงามเนื้ออ่อน โปรดเถิดนงรามไฉนคนงามชอบงอน ทำให้พี่อาวรณ์แม่ขนตางอนงมงาย

นวลอนงค์คงไม่ลืมรักพี่ คนดีรักพี่บ้างไหม คนลืมตัวพี่กลัวนอกใจ น้องเอยทรามวัยตอบได้ไหมนวลอนงค์ จะซื่อตรงใจมั่นคงลืมไม่ลงคงไม่เลือน จงฟังคำที่พี่พร่ำตักเตือน อย่าหลงรังลืมเรือน อย่าแชเชือนให้ร้าวรอน

จะพาไปเที่ยวเมืองกรุง อบไอจรุงให้หอมฟุ้งเชียวนะหล่อน จะส่งประกวดเป็นเทพี สวมชุดราตรีแสงสีซับซ้อน ถ้ามีกระดาษจะต้องขอวาดรูปไว้ ให้มันสาแก่ใจแม่คนสวยบ้านดอน ถ้าได้ดีอย่าลืมพี่เสียนะ พี่เป็นชายใจพระไม่เคยคิดจะหลอกหลอน สมแล้วแม่ช้างเผือกกลางไพร ช่างจับจิตติดใจพี่เสียกระไรขวัญอ่อน จะบอกอะไรให้เธอใส่ใจสักอย่าง โปรดเถิดนวลนางน้องจงโปรดฟังเลิกเง้างอน กระซิบเบาๆ กระซิบเบาๆ นะเจ้าบังอร ขอเป็นคู่เรียงเคียงหมอน ยามร้อนจะคอยพัดให้ หนาวใจจะกล่อมให้นอน อย่าเหยียดอย่าหยามเลยนะคนงามแสนงอน อย่าหลงเมืองกรุงแล้วลืมผ้าถุงบ้านดอน เป็นนกแก้วลืมคอน ไร้รังนอนลืมไพร

เพลงจงอางหวงไข่

ลมร้อนเผาแผด ก็เพียงแต่เผาร้อนเพียงผิว ลมรักพัดพลิ้วมาเผาจนผิวใจร้อนอู้ น้ำร้อนราดรดน้ำตาจะหยดล่ะก็เพียงชั่วครู่ น้ำรักสาดมาสู่ใยร้อนอยู่จนหัวใจแห้ง จงอางหวงไข่ยังไม่เท่าใจพี่หวงรัก ทินกรร้อนนัก ยังไม่เท่ารักพี่ร้อนแรง พี่หวงห่วงน้องเพราะกลัวถูกปองยื้อแย่ง เร็วกว่าเสียงไวกว่าแสงยังไม่แรงเท่ารักพี่เลย เอาน้ำกรดมารดหัวใจเสียให้มันตายทันตา ดีเสียกว่าอุรารอน้ำรักจากทรามเชย โอ้ความรักเอยช่างบีบหัวใจล่ะช่างรัดหัวใจ

เอามือจี้ไฟก็ร้อนเดี๋ยวใจไม่ร้ายนัก เอาหัวใจจี้รักเห็นนักต่อนักแล้วมอดไหม้ ระกำช้ำฟกจงอางรักฉกหัวใจ พิษช่างแรงพิษช่างร้าย เผาหัวใจมอดไหม้แล้วเอย

เพลงจับฉ่าย

อาทิตย์ จันทร์ อังคาร พฤหัส ศุกร์ เสาร์ มันทุกข์จริงเราล่ะได้แต่เศร้าตรอมตรม โธ่เอ๋ยรักเรามีแต่จะเศร้าระทม มีรักล่ะมันไม่สมจึงต้องตรมอยู่มิวาย ทุกคืนวันล่ะได้แต่ฝันถึงรัก ต้องอกหักก็เพราะคนรักใจง่าย นึกถึงแฟนล่ะให้สุดแสนเสียดาย รักพี่ไม่มีความหมายแล้วจึงมลายไม่นำพา โอ๊ย....ปวดร้าว เศร้าทรวง อกสั่น

ต้องนอนคอยรักทุกคืนวัน รักเอยทำไมมันสั้นเสียนักหนา มีเงินเดินซื้อผู้หญิงได้ มีคนคอยขายอยู่เกลื่อนตา แต่เบื่อความรักชักระอา เป็นหม้ายดีกว่าราคาดี วันนั้นเจอเธอดูเอ้อเฮอรวยรักจะทักทรามวัยก็กลัวจะไม่เข้าที เธอควงผู้ชายดูจับฉ่ายสิ้นดี พอมองดูอีกทีเอ๊ะเศรษฐีที่ไหนกัน สงสารแฟนเราโดนย่องเบาย่อยยับ ถ้าน้องตกอับล่ะใครจะรับประทาน พี่ยอมกินเกลือ หรืออยากเป็นเรือขึ้นคาน ความรักของพี่ไม่หวาน รักจึงต้องอานโอนเอน พอแล้ว

เพลงแจกฟรี

ชีทางเนิ้น เอ้า เชิญทางนี้ คุณปู่คุณย่าคุณอาของพี่ มาซีจะแจก เอ้านั่นคุณน้า อาม๊า อาหมวย คุณลุงคุณป้าคุณตาด้วยช่วยรับยาแอ๊ก เอ้านี่เด็กๆ เล็กๆ น่ารัก เดี๋ยวก่อนเดี๋ยวก่อนร้านจะหัก ของรักจะแตก ตะลีไม่หมาดตลาดไม่มี แจกฟรีแถมฟรีของดีของแปลก เชิญเลยครับมารับทางนี้ จิวแผก แจกพิ่ว ล่ะไม่ต้องชิวจี๊ ไม่มีใครแจก เด็กๆ ใช้ได้ผู้ใหญ่ใช้ดี ทาน้องหายพี่เอ้านี่ชะแล็ก ลูกนายห้างลูกจ้างมาทั้งนั้น เอ้าแจก เอ้าแจกไม่อั้น ไม่กลัวกระเป๋าแหก แจกซ้ายแจกขวา แจกหน้าแจกข้าง แต่ว่าคนข้างหลังล่ะไม่มีทางจะได้รับแจก เชิญมารับปุ๊บปั๊บไม่ขาย อย่าขโมยเดี๋ยวโดนขมาย ไม่ได้เดี๋ยวเหลวแหลก จี้ให้คุณแผกแจกให้คุณพี่ โสร่งปาเต๊ะชั้นดีสีแดงลายซิกแซก นั่นพวกหนุ่มๆ รุมตื๊อกันนัก ผมแจก ผมแจกของหมัก เมียรักผมก็แจก ขายทอดตลาดขายขาดเลหลัง แต่ลูกสาวผมยังต้องแถมด้วยไม้คมแฝก ใครมีลูกสาวเอามาแลกลูกเขย ของบูดของเน่าเอามาเลย เลิกชมเลิกเชยแล้วเอามาแลก ใครมีครกหินหรือครกตำหมาก รีบเอามาแลกสากจะบริจาคจ่ายแจก ใครมีบ้านขลุกเรือนหอเขรอะๆ มาแลกกับตึกหนาเตอะ ไม่ต้องกลัวบ้านแตก ใครมีเมียน้อยมาแลกเมียหลวง รับรองไม่ตามทวงผัวน้อยผัวหลวงจะยอมแลก มาทางนี้เอ้ามีทางนั้น สมบัติมีเยอะล่ะมีแยะเป็นตัน ทำทานครั้งแรก พ่อตาทำ แม่ยายปั๊ม ลูกเขยขาย ถ้าขอลูกสาวจะแถมแม่ยาย ไม่ใช่จะแอ๊ก ไก่แก่ๆ หรือแม่ปลาช่อน น้ำพริกปลาเจ่าล่ะปลาร้าเงินผ่อน ตุ่มมังกรแถมแจก เลหลังกระชังก้นรั่ว แจกทั้งครอบเททั้งครัว ไม่ต้องกลัวถังแตก เลหลังกระชังก้นรั่ว แจกทั้งครอบ เททั้งครัวไม่ต้องกลัวถังแตก เอ่อ เออ เออ เอย....

เพลงใจจะขาดแล้วเอย

มองหน้าต่างข้างบ้าน เมื่อวานเขามีงานแต่งกัน คนรวยแบงค์เขามาแย่งแฟนฉัน โอ๊ยใจมันสั่น เหมือนใครหั่นขั้วหัวใจ ใจจะขาดแล้วเอ๋ย ๆ พอเขาดับไฟนอนนึกแล้วนอนหลับตาย ตรงนั้นนวล ตรงนั้นนิ่ม ตรงนั้นขาว เลือดลมซู่ซ่า ถึงตอนอย่างว่าเราจะบ้าตาย ใจจะขาดแล้วเอ๋ยๆ พอจะหลับกลับแว่ว เจื้อยแจ้วเสียงเขาแว่วเข้าหู ต้องผุดลุกผุดนั่งแง้มหน้าต่างแอบดู เขาคลอเคลียคู่ กอดกันอยู่เคล้าคลอเคลียคู่ กอดกันอยู่ในห้องนอน ใจจะขาดแล้วเอ๋ยๆ นอนไม่หลับจับใจ เต้นไวเหมือนมีใครบีบคั้น จะอยู่ไปให้เจ็บใจทำไมกัน พรุ่งนี้ต้องย้ายบ้านขืนอยู่นานจะบ้าตาย ใจจะขาดแล้วเอ๋ยๆ

เพลงจ้ำจี้จ้ำไช

จ้ำจี้จ้ำไชถึงอกถึงใจดีไหมพวกเรา โรงนวดโรงแรมโรงเหล้า โรงน้ำชาคนเข้าออกกันทั้งวัน จ้ำจี้นี้มีแพร่หลาย เจ้านายก็ชอบเหมือนกัน ประชาชนคนสามัญ ชาวบ้านชาวร้านจ้ำกันตลอดปี จ้ำจี้จ้ำไชสาวแก่แม่ม่ายเล่นได้ทุกคน จ้ำจี้นี้เหมือนมีมนต์ จ้ำนี่จี้โน่นเกิดผลเต็มที่ จ้ำจี้ล่ะนี้มีสุขเหลือ จ้ำกันล่ะไม่เบื่อซักที บางคนปีทั้งปี หาตังค์จ้ำจี้เล่นไม่เว้นแต่ละวัน

จ้ำจี้จ้ำไชเงินหมดเท่าไรล่ะแค่ไหนไม่กลัว เศรษฐีคนดีคนชั่วจ้ำจี้กันมั่วไม่กลัวโทษทันบางรายถึงกับติดคุก หลายรายยังถูกประหาร ฉุดคร่าอนาจารคำสั่งประหารจัดการทันที จ้ำจี้จ้ำไชควรหลีกให้ไกลล่ะเถิดหนอพวกเรา ความสุขหายกลายเป็นเศร้า ได้ยินแต่ข่าวประหารทั้งปี ฟังดูรู้สึกหวาดเสียว หัวใจแห้งเหี่ยวทุกที ถ้าพลาดไปตายฟรีๆ หลงเพลินจ้ำจี้จะเป็นผีพเนจร

แต่ก่อนแต่ไรบนแผ่นดินไทยกว้างไกลเหลือคณา ตอนนี้ไปในดงพงป่าพลเมืองไม่มากอย่างเมื่อครั้งก่อน ทำมาหากินขัดสน คนจนพลบค่ำก็นอน ปิดประตูใส่กลอน พาลูกเข้านอนล่ะจ้ำจี้จ้ำไช เพียงไม่กี่ปีพลโลกทวีเกิดนับไม่ทัน เดือดเนื้อร้อนใจทุกท่าน โวยวายกันลั่นว่าจะทำฉันใด ทำไมมันถึงเป็นอย่างนี้ เพราะชอบจ้ำจี้จ้ำไช รู้แล้วควรรีบไป ไป๊ ไปไวไว ไปวางแผนครอบครัว

เพลงเจ๊กหมดทุน

โอ๊ยชีช้ำในหัวใจ จากซัวเถาเข้าเมืองไทยมาหลายสิบปี หนีความปี๋ปี๋ความอดอยากจากแผ่นดินใหญ่ นั่งสำเภาแอบเขามาถึงบางกอก เริ่มยิ้มออกเมื่อเห็นดินและเห็นใบไม้ ต้องรวยแน่ๆ ได้เป็นเถ้าแก่อยู่ในเมืองไทย เสื่อผืนหมอนใบรับจ้างทำไร่ก็รวยแน่ๆ โอ๊ยพักเดียวได้ห่มแพร หาบขวดขายได้กำไรล่ะซิวลี้ร่ำรวย ตียู่เอียช่วยร่ำรวยใหญ่ล่ะได้เป็นเถ้าแก่ สางเล้าท์บาร์ ซู่ซ่าเป็นก๊กอั้งยี่ เป็นอั้งตี่ริเฮโรอีน ลูกพี่ซี้แหง มาตาสามยอดซิวเลี๊ยเสียจอดเจ่งเจ๋งยอมแพ้ เล้าท์บาร์ก็แย่ โชว์ไม่ได้ฉายหนังแปดดึง อยากจะแจกซองขาวไม่มีใครเอาแล้วหนอเดี๋ยวนี้ แจกได้ก็บ่จี๊ แถมยังเป็นหนี้เป็นสิน จ่ายเช็คเด้งบิ๋งบิ๋ง เงินแสงเงินหมึ่งหายเข้ากลีบเมฆ อู๋แต่แบงค์กงเต๊กใบใหญ่ใบเล็กและใบบิล อีหนูที่โรงน้ำชาก็หายหลบหน้าไปสิ้น ต้องเซ้งขายกิน โละเตียวชื่อแซ่ เปียแชร์ก็ถูกตุ๋น โอ๊ย เก๊กซิมเพราะหมดทุน เมื่อล่ำซ่ำถามหาเฮียก็เสี่ยทุกคำ แต่พอฉันคว่ำทำปาหี่เรียกตี๋เรียกตุ่น บ่มีไก๊เมืองไทยขุดทองเป็นลิ่ม ทนเก๊กซิม เสียพักเดียวเดี๋ยวก็พออุ๋น เดี๋ยวนี้แย๊แย่ ไม่เป็นเถ้าแก่แย่เพราะหมดทุน บ่อจี๊ยี่จุ๊นไม่มีซี้แหงเจี๊ยแต่ข้าวต้มกุ๊ย

เพลงฉันรักเธอ

อัดอั้นตันใจจะพูดออกไป จะพูดออกไปให้เธอรู้ใจก็อายหนักหนา เมื่อเธอสบตาประหม่าหัวใจประหนึ่งเหมือนมีไฟมาแผดเผา เฝ้าแต่ใฝ่ฝัน เฝ้าคอยคืนวันฝันไปคนเดียวฤทัยเปลี่ยวเหงา สู้ทนปวดร้าว เศร้าจิตคิดในประหนึ่งฝังในห้วงทรมาน

อยากกอดยอดหญิง พูดตามความจริงว่าหญิงเป็นสิ่งที่ชายต้องการ อยากบอกเธอนั้นว่าฉันรักเธอ ว่าฉันรักเธอ ละเมอใฝ่หา แต่จนใจนัก จะบอกว่ารักเหมือนน้ำท่วมปากแสนยากอุรา แต่หมดปัญญาที่จะพูดจาให้เธอได้มาพูดจาได้เลย

ได้เพียงแต่มอง ด้วยใจเรียกร้องหวังปองเธอมาไว้เป็นคู่เชย แต่เธอเมินเฉยไม่เอ่ยวจีเหมือนหนึ่งไม่มีไมตรีต่อกัน ไหว้วอนเทวาทั่วถิ่นดินฟ้าขอจงให้ความเมตตาต่อฉัน ช่วยบอกเธอนั้น ว่าฉันรักเธอ ว่าฉันรักเธอ รักเธอคนเดียว

เพลงชีช้ำกล่ำปลี

เธอเป็นแฟนใครที่ไหนมาก่อน รอยหล่อนรักสำส่อน ขวัญอ่อนเกินใฝ่ เชิญชมเชยชิมเหมือนพิมพิลาไลย อยากเป็นวันทองสองใจหรือไรเล่าแม่คุณ เคยกินเคยนอนเคยอ้อนเคยออด เคยแค่นแคะค่อนขอด อ้อนออดอกอุ่นๆ เรามีพยานรักกันแล้วนะแม่คุณ ยอมเสื่อมยอมเสียเพราะหมกมุ่น ยอมขาดทุนหรือเนื้อทอง จะมีจะจนพี่ก็ทนเลี้ยงได้ เพียงน้องอย่านอกใจ ให้อายคนมองมิใช่ตัวเปล่าจงนึกว่าเรานั้นมีเจ้าของ แล้วจะให้ชายอื่นมาครอง พี่จะมองหน้าใครได้

จะเป็นคนดีหรือเลวมาก็ช่าง เมื่อเป็นฝ่าเป็นฝั่งร้อยชั่งควรภูมิใจ ยามจนควรเจียมรักเทียมหรือยังไง ผัวใครเมียใครจำไว้ให้แม่นยำ จะเป็นเมียใครรักใครกันแน่ ชายชอกช้ำย่ำแย่ได้แต่ชีช้ำ รักเดียวใจเดียวสายเกลียวมัดจองจำ ต้องขื่นต้องขมจนหน้าดำ ต้องนอนชีช้ำขาดคู่ชม

เพลงชะทิงนองนอย

โจ๊ะทิงนังนังกระทังทิงนองนอยกะปิใส่หน่อยชะมันอร่อยหวานใจ เอาพริกแกวหั่นแล้วเอามะดันมาจิ้ม ชักชวนแม่ส้มลิ้มผลัดกันจิ้มแบ่งกันไช สิ้นเดือนเหมือนสิ้นใจ เงินหมดสิ้นไปล่ะใช้หนี้ไม่พอ โอ๊ยกลุ้มใจเด้ ต้องดูลิเกล่ะแก้บนเจ้าพ่อ ต้องอดดูหนังสามสิบห้ามอมอ ตั้งแปะโป้ยโอ้ยเป็นหยังบ่ล่ะแซบบ่มันบ่ล่ะโอ้ยรอวันตาย สิ้นปีนี้รอดตัวขายควายขายวัวหลายตัวเลหลังเพราะอยากเป็นนักร้องยืมเงินพี่เงินน้องขายนามาตั้ง เผื่อดวงดีล่ะหวังจะมีทางดัง อยากได้เมียล่ะไม่ต้องเสียสตางค์ ล่ะผลลัพธ์ตัวตั้งต้องกลับมานั่งเลี้ยงควาย (ซ้ำโจ๊ะ-ไช) ชอบเสียงของชายเมืองสิงห์ผู้หญิงชอบแม่ศรีผ่อง โอ๊ยสุรพลก็ตายสีนวลเป็นหม้ายยังดังได้เป็นกอง ไอ้หุ่นอย่างฉันมันก็อร่องฉ่อง ยืมเงินพ่อขอไปเป็นนักร้อง พอกลับบ้านอุ้มท้องนี่เอ็งไปร้องเพลงอะไร สิ้นเดือนเหมือนสิ้นปีลูกก็ดกสิ้นดีผัวก็มีเมียน้อย โอ๊ยยิ่งน่าฝนต้องทนทั๊นทนตะเข้งับจนม่อย หน้าเดินสายผัวก็ได้เมียบ่อย หน้างานหาน่าสะเบยขึ้นหน่อยแต่วงดนตรีเป็นร้อยไม่ดังก็ม่อยกระรอกไป (ซ้ำโจ๊-ไช) หมดเดือนเหมือนหมดปี ค่าสถานีถอนรายการชักหด โอ๊ยแย่เต็มทีติดค่ารถเป็นปียึดเครื่องดนตรีไปหมด ต้องกราบแทบเท้าท่านเจ้าของรถ ขนาดตาหวินยังใช้หนี้เขาไม่หมด ยังคิดจะขายรถตั้งวงอีกครา ไม่ดังไม่เหมือนเดิมค่าทงค่าเทอมลูกยังต้องขอ หัวหน้าวงปวดหมอง พอสร้างนักร้องนักดนตรีดีหน่อย พวกเห็นแก่เงินชักจะเหินลมลอย ขนาดเมียหัวหน้าเดี๋ยวนี้ยังบ้าไม่ย่อย พอดังนิดดังหน่อยชะทิงนองนอยแยกวง

เพลงชายสามโบสถ์

คำคนประณามชายสามโบสถ์ทรามชั่วช้าสามานย์ ประณามหญิงทรามว่าผ่าน เป็นคนจัณฑาลไม่หวังคบพา โอ้เอยอนิจจา โกนหัวฝากตัวในศาสนา แต่คำเขาว่าปวดใจให้คิดทุกที มีมารผจญบวชแล้วสุดทนบวชแล้วจำลา จากเรือนเหมือนเสือหนีป่า มารก็ตามมาจองล้างราวี บวชแล้วสึกทุกที เป็นเสียอย่างนี้ล่ะพี่น้องเอ๋ย ดั่งคำเขาเอ่ยบวชเสียผ้าเหลือง

ข้าบวชมาแล้วโบสถ์หนึ่ง ซาบซึ้งได้แทนคุณแม่ ค่าน้ำนมแกแทนทดหมดเปลือง มารตามทวงหนี้มีเรื่องต้องแหกผ้าเหลืองสึกมา มันฟ้องอุปัชฌาย์แค้นข้ากลัดหนอง

คนมองข้าทรามเหยียดหยามหมดดี ต้องหนีหน้าไป เกือบเป็นเสือสางเสือใหญ่ ข้าต้องตัดใจไหว้พระคุ้มครอง บวชซ้ำใหม่ใคร่ปอง ใจหวังสร้างบุญในโบสถ์ที่สองสู่ธรรมะส่องที่สร้างบาปมา

เพลงช่างข้าเถอะ

ช่างข้าเถอะ ช่างข้าเถอะอย่ายุ่งดีกว่า ข้าคนบ้านป่าเหมือนกาก็ช่างข้าเถอะ ไม่ต้องวิจารณ์ไม่ต้องพูดกันให้มันเลอะเทอะ ข้าห่วยก็ช่างข้าเถอะไม่ต้องสะเออะมาพูดจา ช่างข้าเถอะ ช่างข้าเถอะไม่ต้องมาย่ำ ถึงข้าต้อยต่ำหน้าดำก็ตัวของข้า ไม่เดือดร้อนใครไม่หนักหัวใจของใครนี่นา ข้าจนก็ตัวของข้า ไม่ต้องมาว่าปล่อยข้าคนเดียว เชิญเลยรักคนรูปหล่อเชิญเลย ไอ้คนเชยๆ เช่นข้าไม่ขอข้องเกี่ยว แต่คนเชยๆ อย่างข้ามันมีใจเดียว ไม่เคยข้องเกี่ยวหญิงใดให้เสียน้ำตา ช่างข้าเถอะช่างข้าเถอะไม่ต้องค่อนขอด เดี๋ยวข้าไล่กอดให้อายแล้วจะมาว่า ถึงข้าจะห่วยไม่หล่อไม่รวยไม่งามโสภา ยังไงก็ตัวของข้า ช่างข้าเถอะ ช่างข้าเถอะ

เพลงซื่อจนเซ่อ

แรกรักกันอีตอนฉันมี แปดเก้าปีฉันยอมเพาะหนี้เพราะเธอ แต่ไม่เคยหือเพราะซื่อจนเซ่อทั้งปรนทั้งเปรอแต่เธอทำเสียงาม เลิกรักกันอีตอนฉันจน ลูกสองคนฉันยังไม่บ่นซักคำ น่าเวทนาเวลาต้อยต่ำ เสียแรงเคยทำความดีแปดปีเต็ม ยามรักเหมือนกลืนกิน เดี๋ยวนี้มาสิ้นรสหวานที่เคยลิ้มอดทั้งเปรี้ยว อดทั้งหวาน อดทั้งมัน อดทั้งเค็ม ถมไม่เต็ม รักมันจืด รักไม่ยืด รักไม่ยาว เลิกรักกันอีตอนฉันโทรม ปล่อยฉันตรมเพราะเรือรักล่มก็เอา แค่ลูกสองคนจะขอทนเลี้ยงเจ้า ขอเพียงนงเยาว์ไปดีอย่ารีรอ เซ่อจนซื่อ ซื่อจนเซ่อ คนทึ่มทื่อหรือฉันไม่หล่อ ซื่อจนเซ่อ เธอถึงไม่ง้อ รูปไม่หล่อ พ่อไม่รวย ฮ่วย เจ็บใจ

ตุ๊กตาจ๋า

โอ้กานดาสะดุดตาเธอจ๋างามจริง พราวเพริศพริ้งน่าอิงชิดแอบจอมขวัญ แรกพบสบตาก็พาหัวใจไหวหวั่น ถึงเก็บมาฝันประหนึ่งดัง ดังอิเหนาคลั่งบุษบา แม่โบตั๋นผ่องพันอวบอั๋นยวนตา ตุ๊กตาจ๋าอย่ามายิ้มยั่วยวนเย้า พี่นี้หมดทางจะได้นางน้องนอนคลอเคล้าไล้ลูบโลมเล้าจูบปราง เพราะทางขวางกั้นประเพณี ตุ๊กตาเอ๋ยโปรดจงเอื้อนเอ่ยวจี ขอให้ปราณียินยอมพร้อมพลีภักดีต่อชาย ขอฝากใจกายชายที่ไร้ญาติขาดเงิน หากพี่ล่วงเกินพูดเพลินน้องอย่าพึ่งขึงขัง //โอ้นวลน้องแม่มีเจ้าของหรือยัง ชายเฝ้าหวังถ้ายังแล้วโปรดจงยิ้ม สักนิดเถิดหนาจะพาหัวใจเอมอิ่ม เห็นเจ้ายามยิ้มยั่วยวนยิ่งชวนให้ต้องมองค้างๆ

เพลงแม่สื่อแม่ชัก

เจ้าขุ่นเคืองพี่เรื่องไรดูน้อยอกน้อยใจร้องไห้คร่างฮือ เจ้าคงโดนหลอกเจอะชายปลิ้นปลอกหลอกหรือ เจ้าไม่เจียมตนถึงคนร่ำลือ ริเป็นแม่สื่อฤาจึงตรอมใจ พี่ตักเตือนเหมือนแกล้งทำไม่ยักจดยักจำน้ำคำไฉน เซ่อเสียจนซื่ออีกทั้งยังดื้อเกินไป น่าเวทนาน้ำตาตกในริทำหน้าใหญ่จึงได้เจอดีได้เจอะกันมิทันไรดูฝังจิตฝังใจชักใยด่วนจี๋ จดหมายเป็นหอบอ่านเขียนเวียนตอบไมตรี เมื่อไม่ได้ตัววัวพันหลักแล้วซี รู้ตัวตอนที่ดีแตกน่าแปลกใจ //เจ้าอ่อนวัยไร้มารยา เป็นหงส์อยู่ฝูงกาค่าควรไฉน ปีกหงส์จึงหักด้วยลิ้นลมปากไวไฟ แม่สื่อแม่ชักรู้ประจักษ์ใจ หลวมตัวเมื่อไหร่ได้แม่สื่อเอง

เพลงหอมหน่อย

หอมนิดเดียวทำขี้เหนียวใจน้อย จูบแก้มงามซ้ำรอยโถกลัวด่างพลอยเป็นรอยไปได้ จูบเพียงเบาๆหน้าเง้าแง่งอนวิงวอนไม่ไหว จูบเป็นประจำไม่ช้ำแก้มแดงรุนแรงเมื่อไหร่ นี่น้องคงมีแฟนใหม่จูบนิดก็ยังไม่ได้ ไม่ให้จูบจริงๆหรือ หอมเบาๆกลัวแก้มสาวหม่นหมอง ใคร่ชิมรสทดลองเพราะใจจับจองหมายปองคนซื่อ แต่เหตุไฉนเล่าน้องกลับใจไม่ให้จูบหรือ หน้างอหน้าง้ำไม่ยักตอบคำแกล้งทำดึงดื้อ จูบนิดนะจ๊ะคนซื่อจูบน้อยนะจ๊ะคนดื้อ อย่าถือว่างอนแล้วงาม แม่ดอกพะยอมหอมเอยหอมหน่อย อย่าทำใจน้อยเสียแรงเฝ้าคอยคอยหลงติดตาม พี่ขอหอมหน่อย พี่ขอหอมหน่อยได้ไหมนงราญ ขอหอมบ่อยๆ หอมนิดหอมหน่อยนะจ๊ะคนงาม อย่ากลัวว่าแก้มจะช้ำหากช้ำเพราะน้ำมือพี่ยินดีให้จูบพี่คืน // หอมเบาๆ ทำหน้าเง้างอนง้ำ จูบพี่คือมัดจำเพราะกลัวแก้มงามช้ำกลายเป็นอื่น พี่จูบคราวใดแต่น้องผลักใสทำไมขัดขืน อย่างอนมากนักรีบรักเถิดนวลไม่ควรเป็นอื่น ประเดี๋ยวไม่รักทรามชื่น หน้าหนาวจะนอนสะอื้น หากขืนมิให้หอมหน่อยๆ

เพลงรอหน่อยน้องติ๋ม

อกเอยยอดหญิงไม่อยากจะทิ้งให้เดียวดาย ไปเป็นทหารก็เพราะชาตินั้นต้องการชายแม้นยังไม่ตายจะกลับมารับขวัญ อยู่เฝ้าเรือนหอน้องจงรอวันหมั้นพี่กับน้องติ๋มร่วมเตียงเคียงกัน ซื่อตรงคงมั่นแต่หวั่นน้องจะปรวนแปร โอ้อกเอยน้องแก่นแก้วจำจากกันเสียแล้วจากกันแน่ ลูกสาวใครหนอโปรดรอหน่อยคอยนะน้องจงคอยตั้งตาแล มาลัยเอ๋ยมาลัยดอกรักอย่าโรยรากลีบหักเร่รักปรวนแปร พี่แบกหินหินหรือก็หนัก หากเดือนปีแบกรักหนักออกแย่ ตื่นดึกๆ น้องจงคิดถึงพี่อย่าร้องไห้คนดีเลยนะขวัญแม่ โอ้น้องติ๋มเจ้าจงยิ้มรับรอวันพี่กลับอย่าเชือนแช ไปแล้วพี่ไม่ไปลับ รับใช้ชาติแล้วจะกลับกลับมาหาแน่ มาหยิกแกมหยอกหลอกให้แลอย่าหลงคำยุแหย่จากใครๆ จงรักนวลสงวนตัวระวังลิ้นชายชั่วหน่อยนะดวงใจ ถนอมหน่อยนะรอบจูบอย่าให้ใครโลมลูบจูบซ้ำรอยได้ เรือนหอเราอย่าให้เสาเรือนเซ เพราะแรงลมเสน่ห์หนุ่มบ้านไกล หมั่นท่องบ่นสวดมนต์ขอพรก่อนน้องจะนอนน้องจงกราบไหว้ วันโกนอย่าละวันพระอย่าขาดหมั่นทำบุญตักบาตรนะแม่จอมใจรอหน่อยนะน้องน้องติ๋มเมื่อฟังเพลงแล้วจงยิ้มหน่อยได้ไหม แม่ขนตางอนลาก่อนแล้วหนา แม่ตุ๊กตาจ๋าจงอย่าร้องไห้ อยู่บ้านสานเปลไว้รอพี่เห่แกว่งไกว น้องติ๋มจ๋าจงได้ตั้งใจรอคอย

เพลงลูกสาวใครหนอ

ผูกสมัครรักน้องนานหญิงใดไม่ปานลูกสาวแม่เลย แจ่มจริงยิ่งไปกว่าใครเห็นจะลืมไม่ได้ทรามเชย รักไม่กล้าเอ่ยนานแล้วเคยชอบกันมา คิดจะหมั้นแก้วตาจนใจหนักหนาเกรงว่าแม่ยายจะชัง แม่สันกำเนิดเกิดลูกสาวสวยหรูทำบุญใดอยากรู้กุศลจึงสร้าง วัยน้องสิบหกขวบปีสมส่วนโสภีพวกผู้ชายต่างหวัง เก่งกาจสามารถจอมคนทั้งแก่นแสนซนหน้ามนก๋จัง หลงรักน้องอัดแน่นในอกเหมือนตกขุมนรกหัวอกแทบพัง สุดขมขื่นเมื่อชายอื่นควงน้องหว่านด้วยเงินทองน้องก็เพ้อคลั่ง จะควงใครเขาอย่าให้เปลืองตัว ระวังลิ้นชายชั่วที่ใช้เงินอำพราง เขาเสียสตางค์นั่นเขาหวังตัวน้องพี่น่ะจนเงินทองมองความดีพี่บ้าง จะปิดประตูหัวใจไม่ให้เข้าพี่เต็มใจนอนเฝ้าทั้งทางประตูหน้าต่างถึงแม้น้องจะถือหน้าไพ่เหนือ แต่ตังเก็งพี่เหลือเหมือนใกล้เกลือกินด่าง อย่าหลงผิดเลยนะคนดีจงนึกถึงพี่ก่อนน้ำตาน้องหลั่ง จะรักเจ้าเหมือนบ่าวที่ภักดีขอพึงปราณีอย่าให้พี่ผิดหวัง จะขอน้องให้สมศักดิ์ศรีอย่าทำให้พี่ต้องรอคอยฝันค้าง ถึงแม่น้องจะชังตัวพี่ขอเพียงคนดีโอนใจให้พี่บ้าง ลูกสาวใครหนอขอนะคนสวย สงสารพี่นะโอ้น้องจ๊ะคนสวย สองแขนพี่จะช่วยเป็นกำแพงกั้นกลาง รักพี่มั่นทรามเชย เจ้าอย่าทำเมินเฉยเยาะเย้ยให้พี่ตรอมใจตาย

เพลงน้ำนิ่งไหลลึก

นั่นอะไรนั่นยังไงนะนั่นอะไร จดหมายใครใครส่งถึงเธอหลอกซ่อนเร้นเห็นฉันเป็นคนเซ่อรักเธอหลงเธอจนไม่เจียมเหนียมอาย ยิ่งอ่านจดหมายใจหายระกำสุดชอกช้ำเพราะผู้หญิงหลายใจเห็นจะเชื่อเห็นจะเชื่อไม่ได้ เธอจ๋าหลายใจรักผู้ชายหลายคน อุตส่าห์มองอุตส่าห์จองน้องตั้งแต่น้อยเฝ้าหลงคอยคอยเก้อเพ้อจนกลืนข้าวกินน้ำช้ำติดคอปี้ป่น รักจนหลอมตนจนเจ็บจริงหัวใจ กระไรใจหญิงน้ำนิ่งไหลวนสิ้นเหตุผลเพราะฉันจนใช่ไหม เจ้าคิดดีแล้วหรือที่มีแฟนใหม่ น้ำตาของใครระวังอย่าให้ต้องไหลเชียว หน้าไม่อายหน้าไม่อายอิ๊วน่าไม่อาย ตุ๋นชายดูง่ายนิดเดียวเชียวนะ รู้อย่างนี้แล้วไม่มียุ่งเกี่ยว ครั้งเดียวหนเดียวเกินกว่าเกลียวน้ำวน ได้ยินกับหูมองรู้กับตาใช่กล่าวหาว่าผู้หญิงทุกคน ที่เขาดีมีถมไปเป็นต้น รักชายหลายคนระวังจะจนหัวใจ อยากจะรักอยากจะหึงถึงอยากจะหวง อยากขอควงก็ห่วงสายใย ขาดลงแล้วแล้วจะยุ่งกันใหญ่ พลั้งกายเผลอใจใครจะตรมน้ำตา ห่วงชายผ้าเหลืองเรื่องของผู้ชาย ผู้หญิงไม่ไร้เท่าใบพุทรา อย่าเสียใจอย่าเสียใจดีกว่าไว้วันวิวาห์ขอเอาน้ำตาพี่ต่างน้ำมนต์

เพลงกิ่งทองใบหยก

สุขจริงนะกิ่งทองสมแล้วคู่ครองน้องเป็นเศรษฐี พี่ไม่อิจฉาเพราะว่าบุญพี่ไม่มี เทียมน้องคนดีที่เคยจับจอง กิ่งทองใบน้อยถึงลอยล่องลม สุดเหนี่ยวโน้มเพราะลมแรงผลักล้า ได้ยินเสียงโห่ดังแทบเป็นบ้าฟังเพ้อคลั่งหนักหนา ยิ่งคู่บ่าวสาวเขาเดินเคียงคู่มา เห็นน้ำสังข์พาน้ำตาหลั่งริน ได้ยินได้รู้ได้ดูกับตาหมดวาสนาเพราะว่าพี่ขาดเงิน กิ่งเอยแม่กิ่งงาม เห็นใจนงรามแล้วจำห่างเหิน เจ้าสุขเลิศล้นพี่ซิทนก้มหน้าเดิน ความหลังล่วงเกินมาขอขมา กิ่งเอยดอกฟ้าสัญญาขาดกัน ให้ความฝันนั้นจงฝากดิน //ได้เอ่ยเพียงเสียงแผ่วลา เห็นรอยดวงหน้าแล้วพาถวิล ตัดอกตัดใจน้ำตาไม่ให้ริน สมแล้วยุพินคู่นอนกอดนาง พี่เป็นผู้แพ้เหมือนแพอับปาง ต้องแรมร้างหาทางไม่เจอๆ

เพลงหญิงหม้าย

อกอุ่นๆละมุนละไมแม้จะเป็นหญิงหม้ายชายเมินเดินหนีมากมีตัวอย่าง เมตตานวลนางจับใจ ก่อนจะแต่งสาวเอยจงตรอง โปรดมองให้ถึงข้างใน ระวังหัวใจผู้ชายพายเรือ รูปงามใจทรามดั่งเสือ ระวังนะเกลือเป็นหนอนเปลี่ยนแปลง อยู่เป็นสาวแก่แม่ยังสบาย หากจะหนาวถึงคราวเดียวดาย อาจมีวันหายแต่หญิงหม้ายตรอมตรม เป็นสาวได้เพียงครั้งหนึ่งถ้านึกไม่ถึงน้ำผึ้งก็ขม หญิงหม้ายมีหลายชนิด ทรงเครื่องลูกติด หม้ายฮิตสังคม อย่าร้างเพราะผัวขี้เหล้า เจ้าชู้ขี้เมาล่ะตีด่าเสียงขรม หนังสือพิมพ์ล่ะสี่มุมบ้าน ไม่เว้นตาละวันพาดข่าวคึกโครม หญิงหม้ายชายทิ้งยิ่งแย่เมียน้อยยุแหย่ผัวทิ้งตรอมตรม ลูกเต้าเขาไม่ยอมแลกระจองอแงร้องไห้หิวนม หญิงหม้ายผัวตายเสียอนาถทำบุญตักบาตรเอาไว้เถิดเอวกลม บางรายหญิงหม้ายขันหมากเจ้าบ่าวตีจากร้องไห้ร้องห่ม หญิงหม้ายผัวไกลเรือนเหย้า น้ำพริกถ้วยเก่าเขาเบื่อเชยชม บางรายหม้ายเพราะผัวบวช สามเดือนนอนปวดรวดร้าวอารมณ์ สงสารน้ำตาหญิงหม้าย เมื่อสิ้นคู่หมายเหมือนไร้ผ้าห่ม แม่เอวบางหางตาคมๆ ต้องเดียวดายหญิงหม้ายตรอมตรม อยากจะเชยชมอุ้มสมเอาบุญ อกอุ่นๆ ละมุนละไมถึงจะเป็นหญิงหม้ายก็ตาม งามแท้แม่เอยเนื้ออุ่น แม่คุณเอ๋ยลืมไม่ลง หม้ายก็ผ่านโลกนานพอดู หนุ่มใดเป็นคู่ก็หลงหญิงหม้ายนั้นทรงซึ่งคุณความดี ไม่มีมารยาหลอกหลอน ถึงยามสาวงอนต้องมีเหตุผล เมื่อยามสาวบ่นเพราะเอือมระอา โปรดเอ็นดูสงสารกานดาหญิงหม้ายเถิดหนานึกว่าเห็นใจ

ฝนตกบ้านน้อง ฟ้าร้องบ้านพี่

บ้านน้องอยู่ฝั่งคะโน้นบ้านพี่อยู่ฝั่งคะนี้ ฝนตกอยู่ทางบ้านน้องเสียงฟ้าร้องมาถึงบ้านพี่ เห็นน้ำฝนหยดใส น้ำตาพี่ไหลแทบทุกที คิดถึงน้องคนดีโอ้ป่านฉะนี้น้องเจ้าคงหนาวใจ หน้าหนาวย่างเข้ามาแล้วน้องแก้วจะหนาวแค่ไหน เมื่อก่อนพี่เคยกอดน้อง น้ำตานองพี่เคยซับให้เดี๋ยวนี้น้องพี่ลาลับ พี่จนข้นคับในหัวใจ เขาพรากน้องจากไกล พี่เศร้าแค่ไหนใครเล่าจะรู้ดี แว่วเสียงย่ำกลองวัดโบสถ์พี่ปลูกข้าวโพดสาลี ลูกเขยเมื่อยามตกยากแม่ยายพรากลูกสาวเสียนี่ แม่เอยแม่ยายหนอไม่ตายจะดูเจอหน้าที ปีนี้จนทั้งปีปีหน้าคงมีเงินบ้างนะแม่จ๋า //บ้านน้องอยู่ทางฝั่งซ้ายพี่ชายอยู่ทางฝั่งขวา น้ำขึ้นเอ่อริมฝั่งคลอง พี่ยังมองน้องที่ริมท่า แม่ยายเขามายืนค้อน น้องยังสะท้อนกลั้นน้ำตา ถ้าน้องว่ายน้ำมาพี่ว่ายไปหาจะพาเจ้าเข้าถ้ำทองๆ

เพลงมาลัยดอกรัก

หอมมาลัยพี่ชายรับมาจากเจ้ารับมาจากสาวเล่นเอาหัวใจชายสั่น พวงมาลัยคล้องดวงใจผูกพันต่างพยานรักกันไม่ว่าคืนหรือวันจิตรำพันถึงเธอหลับละเมอเพ้อไป แม่พวงมาลัยขวัญเจ้าอยู่ไหนเล่า น้องมาลัยเก็บใจไว้ให้พี่ก่อนถึงยามพี่นอนกลิ่นขจรนะมาลัยเจ้า ภุมรินทร์นี้จะคอยหยอกเย้าจูบมาลัยเบาๆ จะไม่ยอมให้เฉาให้นานเนาว์แสนนานดั่งดวงมาลย์ขวัญเรือนให้เป็นเพื่อนเตือนรักเราเจ้าหัวใจ โอ้ละหนอลอยมาลอยมาแล้วอย่าลอยไปมาลัยมาถึงอกพี่ไม่มีทางหนีลาพี่ไปได้มาลัยเจ้าอย่าลวงล่อจงรีบคล้องคอพี่เสียโดยไว รักน้องดอกนะงามขำ กลัวน้องจะช้ำเมื่อหลงทางไปเพราะเจ้ายังสาวสดสวยหลงทางลงห้วยแล้วจะช่วยไม่ได้ ผิดนักดอกรักจะช้ำอย่าหลงน้ำคำมารยาสาไถ อย่าให้มาลัยดอกรักโรยรากลีบหักพลัดพรากกระจาย มาลัยจ๋าอย่าลืมเจ้าของเดี๋ยวยามเจ้าหมองจะต้องมานั่งร้องไห้ มาลัยเจ้าเอ๋ยมาลัยจงมอบหัวใจให้พี่ชายคนเดียว

เพลงพ่อลูกอ่อน

วัดเอ๋ยวัดโบสถ์ปลูกข้าวโพดสาลียามลูกเขยมันตกยากแม่ยายเค้าก็พรากลูกสาวหนี โอ้แม่ข้าวโพดสาลี เมียไม่น่ามาหนีทอดทิ้งพี่ให้โรยราร้าวราญ เกณฑ์ชะตาเสียงอีกาบอกข่าวเป็นเหมือนลางแตกร้าวเรื่องราวข่าวร้ายใดนั่น ถึงบันไดเห็นจิ้งจกตกพลันลูกแดงร้องลั่นโอ้เมียฉันไปไหนรอยอาลัยเหลือสไบขาดหล่นมันถึงคราวอับจนหน้ามนตามชู้คู่ใหม่ หลงลืมคอนทิ้งลูกอ่อนจากไปผัวตรอมหมองไหม้ กอดลูกน้ำตาครวญ แดงของพ่อลูกอย่าร้องเลยหนอ พ่อยังเฝ้ารักเอ็นดู ถึงเมียไกลทิ้งลูกไว้ในอู่ ต้องอุ้มชูแขวนเปลเห่ให้ลูกนอน ยามเมียจรผัวต้องนอนว้าเหว่ มือน้อยไกวแกว่งเปล เห่ให้ลูกน้อยยามอ้อน รับกงกรรมช้ำในอกกกลูกนอน เป็นพ่อลูกอ่อนสาปแน่นอนเรื่องเมีย

เพลงเรือล่มในหนอง

มารักกันหนอกอดคอกันไว้ดีกว่าแม่คงไม่ว่าจริงมั๊ยแก้วตาของพี่เพราะต่างร่วมรักร่วมใจหมดเปลืองมากไปไม่ดี ผิดประเพณีเอาไว้พูดกันทีหลัง เรื่องรักสู่ขอก็พอจะขอได้ดอกเข้าตรงตามตรอกยอกย้อนเกินไปร้อยชั่ง ขอผูกข้อไม้ข้อมือร่วมกันวันออมสตางค์เรียบร้อยแล้วยังเหลือเงินปลูกเรือน ลูกสาวคนเดียวขอปองข้องเกี่ยวขี้เหนียวเหลือเกิน จะขึ้นเป็นเงินเหลือเกินนะช่างแชเชือน นั่งดีดลูกคิดโธ่ทำบิดๆเบือนๆ น้ำใจขวัญเรือนน้องกลัวจะเปื้อนด้วยน้ำตา สะเดากลางดอนพอแตกใบอ่อนเป็นพุ่มเป็นพวง แม้นถูกลมลวงน้องจะโรยร่วงราคา สะเดาก้านขมเสียแรงที่บ่มใบมา น้องเอยโสกาน้องจะซบหน้าอกใครกัน ฝรั่งข้างรั้วจะสุกคาขั้วไว้คอยใคร อีกนานเท่าไรขอแรงจงได้จำนรรค์ หากจะให้สอยก็จงค่อยๆ พูดกัน เดี๋ยวแม่รู้ทันจะต้องนอนฝันค้างปี แม่บัวแรกบานอย่าให้คอยนานนักนะนวลน้อง เรือล่มในหนองแล้วทองจะไม่หน่ายหนีช่วยบอกแม่นะเชื่อใจแล้วจะได้ดี เรือล่มทั้งทีก็อย่าให้มีใครงม เรือล่มในหนองเก็บทองเต็มถุงใบใหญ่ น้องควรจะได้จริงมั๊ยแก้วใจถ้าเรือล่ม น้ำนิ่งลึกไหลไม่วนเปรียบคนดีๆ อย่างผมน่านึกนิยมไว้เป็นคู่ครอง

หยิกแกมหยอก

รอยเล็บแหนบเหน็บเจ็บใจหยิกหยอกแล้วใยทำไมหน้างอ โอ้ทรามวัยหยิกชายให้พอสมใจแล้วก็พี่จะขอรางวัล ก็นี่ลูกสาวใครหนอมาแลบลิ้นล้อหลอนหลอก ยั่วยวนยั่วเย้าแกมหยอกย้อนยอกยียวนเย้ยหยัน เมื่อยามชายรักคนดีน้องมักจะแกล้งเป็นเพราะเรื่องไรไม่แจ้งน้องจงแถลงจำนรรค์ ไอ้เรื่องมีแฟนน่ะพี่ไม่แหนหึงหวง พี่กลัวจะถูกเขาลวงพี่ถึงได้ห่วงจอมขวัญ เขาหว่านพืชใครๆ ก็ต้องหวังผล แต่ชายสิจนจ๊นจนก็ต้องจำทนหนาวสั่น เอากล่องดวงใจนั้นมอบให้พี่เถิด ให้ชายคนจนเป็นคนเปิดจะได้ไปเกิดร่วมสวรรค์ เรื่องเงินทองสิบสองตำลึง พี่มอบแหวนทองสองสลึงสวมนิ้วไว้แทนทองหมั้น สิ่งของนอกกายก็คงไม่ไปไหนเสีย ถ้าได้ร่วมหัวตัวเมียเป็นของกันและกัน มาช่วยกันกินแล้วจงมาช่วยกันทำ ให้ทรัพย์ในดินสินในน้ำมีผลงอกงามเต็มบ้าน อย่าทำตุกติกแกล้งหยิกแกมหยอก ทำหน้าไหว้หลังหลอกแกล้งย้อนยอกพัลวัน ทุกค่ำเช้าได้กินข้าวร่วมชาม มาร่วมทำบุญกรวดน้ำให้พบแต่ความสุขสันต์ จงรับสวรรค์ไว้แนบอกให้พี่นอนกกเป็นของกำนัล จูบสองปรางเป็นรางวัล จะพาตระเวนสวรรค์ให้จอมขวัญให้เบิกบานฤทัย

เพลงแม่ขนตางอน

แม่ยอดตองน้องสีไพร พี่แบกรักมาไกลใยกลับเฉยเมินหน้า บุกป่าฝ่าดงมุ่งตรงมั่นหมายมา น้ำป่าเขาลำเนาพนาข้ามมาด้วยความหวังดี ไม่ไยดีพี่หรือไรโธ่ภูตผีตนใดดลใจให้น้องชังพี่ อย่าตัดอาลัยศรีไพรคนดี๊ดี หันหน้ามาหน่อยซิอย่าหนี อย่างอนนักซีขวัญอ่อน โอ้น้องเอ๋ยน้องแก้วพี่กลับมาแล้วน้องจ๋า อย่าเมินหลบลี้หนีหน้า ฟังเจรจาออดอ้อนเมื่อพี่ได้รับจดหมายที่น้องส่งไปถึงพี่ ณ บ้านเลขหกห้าสี่ สำนักงานวงดนตรีวันก่อน รีบอ่านด้วยความดีใจ วจีศรีไพรตราตรึงเสกสรรสำนวนหวานซึ้งว่าน้องคิดถึงอาวรณ์ มันเป็นเวลาห้าหกปีที่พี่จำพรากจากน้อง ไม่เคยลืมเลือนจากสมอง ยังรักนวลน้องเหมือนก่อน ถึงจากไปนานแสนนาน พี่กลับมาบ้านคราวนี้เพื่อสร้างสวรรค์กับคนดี ศรีไพรน้องพี่งามงอน จะรับไปอยู่เมืองหลวงเกี่ยวก้อยเดินควงไงล่ะ น้องดีใจไหมเล่าจ๊ะตอบหน่อยสินะบังอร พี่ซื้อละมุดน้อยหน่าขนุนพุทราเอามาให้ หันหน้ามาซิจอมใจพี่ชายจะเป็นคนป้อน ยิ้มรับพี่หน่อยสักร้อยหนเถิดนะแม่ขนตางอน แม่ยอดตองน้องขวัญตาจะมาขอกานดารอหน่อยนะขวัญอ่อน ตักอันละมุนน้องเอยขอหนุนนอน รักแลหวงแม่ดวงสมร แม่ขนตางอนคนงาม

เพลงเมียพี่มีชู้

เมียพี่มีชู้ชาวบ้านรู้หรือเปล่า ไม่เคยรู้ข่าวแพร่งพราย ผู้หญิงผู้หญังนี่ช่างกระไรชอบเปลี่ยนสไตน์ไวไฟสิ้นดี เมียพี่มีชู้คนรู้กันแซด อยู่กันตั้งแปดเก้าปี ลูกสองคนหน้ามนยังหนี ไม่มีราคีแม่ผู้ดีตีนแดง ศีลธรรมศักดิ์ศรีทำแชเชือน ชอบเลียนแบบเหมือนดาราฝรั่ง หูฟังไม่รู้ดูตาถั่ว ไม่ยอมรักตัวหัวใจช่างแข็ง ผัวเดียวไม่รักไม่เป็นไร ผัวดีไฉนไม่เป็นแหล่ง เห็นทำปากแข็งแต่ใจอ่อนเปลี่ยนแปลงที่นอนเดือนละกี่หน เมียพี่มีชู้คนรู้กันทั่วโถตาพี่ถั่วเหลือทน รักละลายเมื่อปลายหน้าฝน ต้องหนาวกมลยอมทนหายห่วง //เมียพี่มีชู้คนรู้กันเกล่อ ซื่อจนถึงเซ่อเอ้อเฮอช้ำทรวง อกเอ๋ยพ่อหม้ายไม่ใช่ประท้วง ห่วงแต่ไม่หวงแม่ไก่งวงตัวงอๆ

เพลงมาลัยน้ำใจ

มามาซีล่ะมาเป็นแฟนพี่เถิดมาน้องมา เร็วๆ ไวๆ ล่ะมารักกันใหม่อย่าเพิ่งระอา หัวใจชายว่างขอเชิญร้อยชั่งมานั่งตีลังกา มาได้มาเสียมาเป็นมายเดียร์ของพี่ก็มา มาลัยลอยวนเคยคล้องจนล้นคอชายมาลัยน้ำใจของแฟนเคยให้ล้นหลาม เรารักกันจริงจะทอดจะทิ้งลงก็ตาม อย่าเพิ่งใจดำเป็นแฟนประจำเถิดหวานตา บ้านใกล้เรือนเคียงเคยฟังแต่เสียงชายครวญ เคยชมชื่นชวนมิน่ามาด่วนตัดสัมพันธ์ เอารักมาคืนไปรักคนอื่นทำไมกัน นาวาสวรรค์มารับจอมขวัญแล้วกานดา ลืมหนุ่มหน้ามนอย่าพึ่งลืมคนขี้อาย เดี๋ยวนี้เป็นหม้ายเพราะแฟนมาหน่ายมาแหนงชาดจะดีไม่ต้องทาสีก็คงแดงค่าตัวไม่แพงเพราะไม่เคยแข่งราคา เมียพี่มีชู้วงการเขารู้กันดี เขาไม่ปราณีนักร้องอย่างพี่บุญน้อยมัวร้องเพลงเพลินคู่รักเลยเหินลมลอย ผีซ้ำค้ำพลอยสงสารพี่หน่อยนะกานดา มามาซีล่ะมาเป็นแฟนพี่เถิดมาน้องมา เร็วๆไวๆ ล่ะมารักกันใหม่อย่าเพิ่งระอา หัวใจชายว่างขอเชิญร้อยชั่งมานั่งตีลังกา มาได้มาเสียมาเป็นมายเดียร์ของพี่ก็มา คุณปู่คุณย่าคุณลุงคุณป้าคุณตาคุณยาย ลืมแล้วหรือไรหรือมีหลานใหม่เดี๋ยวนี้ พาร์ทเนอร์ที่รักอย่าเพิ่งรีบผลักไมตรีลองมารักอีกซักทีเดี๋ยวนี้มีดีไม่แหกตาเป็นม่ายมาหลายเวลาเพราะขาดคู่ขาประจำ ทนทุกข์ระกำไม่มีแฟนพร่ำนอนเพ้อ ใครรักชายจริงรับรองไม่ทิ้งทอดเธอจะซื่อจนเซ่อชะโอละเหน่อชะโอละชา ขอบคุณแฟนๆที่ยังเหนียวแน่นเป็นแฟนพี่ชาย ด้วยความเต็มใจสงสารพ่อหม้ายเอาบุญ เพราะทุกข์จิปาถะสงสารพี่นะจะขอบคุณ ช่วยรักการุณย์อย่าให้ขาดทุนเรื่องสีกา มาซีมาซีล่ะมาเป็นแฟนพี่ไม่มีขาดทุนหญิงใดใจบุญช่วยทำให้อุ่นหัวใจ หน้าชื่นตาบานถ้าแฟนสงสารพี่ชาย ถ้าพี่ดังอีกวันใดรีบหมายใจและหมายตา

เพลงทำบุญร่วมชาติ

ชาติก่อนเราเพียงคู่เคียงเก็บดอกไม้ร่วมต้นแต่ว่าเราสองคนไม่สนใจใส่บาตรร่วมขัน ชาตินี้เราสองเราสองจึงต้องโศกสรรรักกันชอบกันไม่ได้กัน บุญเรานั้นไม่มี พี่จะทำบุญต่อทุนไว้ตามน้องชาติหน้าชาตินี้พี่จะลาก่อนหนาน้องจ๋าคนดี ก่อนลาน้องจ๋าน้องจ๋าจงได้ปราณี ขอหอมซักทีเถิดคนดีก่อนที่พี่จะจากไป พี่จากน้องไปน้องเอ๋ยอย่าได้กังวลพี่จะอุทิศตนโกนหัวนุ่งห่มผ้าไตรอโหสิกรรมเถิดหนาถ้าพี่พลั้งไป บุญมีพบกันชาติใหม่ อย่าได้อย่าได้อาวรณ์ //พี่บวชเป็นพระจะมาบิณฑบาตโปรดเจ้า ถ้าหากนงเยาว์ใส่ข้าวพี่ก็จะให้พร ชาตินี้วันนี้บุญพี่ไม่ถึงบังอร ขอลางามงอนด้วยอาวรณ์ แม่รักซ้อนพี่อ่อนใจๆ

เพลงสิบห้าหยกๆ

นามเจ้าระบือนี่น่ะหรือคือดาวบ้านนา นับเป็นวาสนาดลจิตพาให้มาเจอะเจองามดั่งนางฟ้าแข่งดาราแพ้พ่ายอายเธอ หนุ่มหรือแก่พอแลต้องเพ้อครวญว่าเธอยวนตาน่าดู สิบห้าหยกๆ ดุจดังนกน้อยเริ่มหัดบิน ระวังลมเล่ห์ลิ้นชายให้กินจะบินตกคู ยังอ่อนวัยแท้เพศอ่อนแอของแม่คุณหนูอีกสักหน่อยดาวลอยหมดหรู คงน่าดูผู้ชายไม่มอง // แม่ดอกสุดาแก่นจันทร์จ๋าแก้วตาแก้วใจสวยเอยคนบ้านไกลจงเก็บใจไว้คอยคู่ครอง เลือกอย่างพี่นี้ก็ไม่ดีนักหรอกนวลน้องแต่ถ้าหากเธอจะจับจอง เป็นคู่ครองน้องคงสบาย แม่กลีบบัวตูมพี่ตกหลุมรักดาวบ้านนา แม้นมีวาสนาชายจะมาบ้านนาไม่วาย จะปลูกเรือนหอเพื่อเตรียมรอไว้ใส่จดหมายหากสิบแปดขวบปีเมื่อใด รอพี่ชายนี้ไปสู่ขอๆ

แม่ยอดยาหยี

แม่ยอดยาหยีอยากเป็นเศรษฐีน้องถึงได้มีแฟนใหม่ โถเจ้าคนสวยแหมรวยกันใหญ่ขันหมากของใครชอบอกชอบใจใครหนอเบิกบาน พี่จนเงินทองขาดคนแลมอง โถแม่เนื้อทองเดินผ่าน น้องเกลียดพี่แล้วน้องแก้วดวงมาลย์ เสียสัตย์สาบานน้องเกลียดขอทานถึงขั้นเปลี่ยนใจ หากใครเขาดีเกินพี่มีสุขเลี้ยงน้องได้ ใจเอ๋ยใจขอพ่ายอกตรมอกระบมไม่ยอมให้หวงห่วงใย //แก้วตายาหยีอยากเป็นเศรษฐีก็ขอให้มีแฟนใหม่ ได้ขี่รถเก๋งร้องเพลงเพลินใจให้สิวิไลแม้นปวดหัวใจคราใดกลับมาๆ

เพลงเล็บมือนาง

เล็บหยิกหยิกซ้ำย้ำยวนยั่วใจ แหมเจ็บแทบตายเหตุใดเบือนบิด ที่พี่กอดก็เพราะรักดอกจึงดื้อดึงยาจิต พี่ผิดทีเดียวเชียวหรือแม่คุณ หอมหน่อยหอมนิดนิดเดียวหน้างอ น้องหยิกเสียพอหยอกล้อเคืองขุ่น จ้างก็ไม่เจ็บถึงเล็บแหลมเหน็บแนมเพราะแก้มหอมกรุ่น เนื้อขาดเป็นจุณก็ขอยอมทน เล็บมือน้องน้อยน้อยเบาหน่อยได้ไหม เนื้อตัวพี่ชายชักลายปี้ป่น ขืนหยิกยวนย้ำซ้ำนะจ๊ะเดี๋ยวตายแล้วจะมานั่งบ่นพอสิ้นหน้าฝนบ่นหนาวตาย เล็บหักปักฝังกลางใจไม่เลือน ฝังจิตเหมือนเตือนไม่เลือนลืมง่าย หยอกหยิกก่อนเก่าเช้าซี้เจ็บดีขอลองดูใหม่ ลองหยิกพี่ชายอีกซิมีทาง (ซ้ำทั้งเพลง

เพลงพี่ไปหลายวัน

จะจากนางก็ต้องสั่งเสียจะจากเมียที่รักของฉันจะจากนางไปต่างจังหวัดพี่อาจจะต้องไปหลายวัน ห่วงแสนห่วงแม่พุ่มพวงห่วงเมียของฉัน กระซิบบอกโอ้แม่ดอกมะไฟพูดเป็นนัยๆว่าพี่ต้องไปหลายวัน //ยิ่งดูยิ่งน่าจู๋จี๋ตั้งหลายปีรสรักก็ยังหวาน ถึงเมียเราจะเก่าจะกรอบพี่ก็ยังชอบรสชาติหวานมัน ปากเอ๋ยปากฉันพูดมากก็ฉันรักเมียฉัน นึกกระดากไม่อยากกวนใจพูดเป็นนัยๆว่าพี่ต้องไปหลายวัน จะจากนางก็ต้องสั่งสอน แม่งามงอนมิ่งมิตรเมียขวัญ จะจากกันจากบ้านหลังใหม่นึกขึ้นได้พี่ต้องไปหลายวัน ดอกเอ๋ยดอกพี่ขอบอกแม่ดอกโบตั๋น ในที่สุดพูดเป็นนัยๆ แต่ว่ามีความหมายว่าพี่ต้องไปหลายวัน

เพลงบ้านเรือนเคียงกัน

บ้านเรือนเคียงกันแอบมองทุกวันเลยเชียว เห็นหน้าหน่อยเดียวหัวใจโน้มเหนี่ยวฝันหา หากมีวันใดที่นวลหายไปไกลตา โอ๊ยในอุราพี่มันเหมือนว่าถูกลนด้วยไฟ ถ้าน้องกระจู๋กระจี๋มาคุยกับพี่วันใด พี่แทบจะเหาะจะเหินเหมือนเดินแผ่นดินไม่ได้ ถ้าน้องทำโกรธทำขึงบึ้งตึงกับพี่วันใดพี่ก็จะโดดกองไฟให้มันตายไปเชียวน้องยา บ้านเรือนมอซอถ้ามีน้องคลออุราเสมือนหนึ่งว่าวิมานล้ำค่านั่นเชียว ถ้ามีงามงอนร่วมเรือนไว้นอนกลมเกลียวรักเดียวใจเดียวไม่แลเหลียวมองหญิงใดอีกเลย (ซ้ำทั้งเพลง)

แม่คุณ แม่คุณ แม่คุณ แม่คุณเนื้ออุ่นทรามเชย อย่างอนอย่างอนไปเลยไม่เคยรักใครนี่นา

เพลงจ้ำม่ำ

จ้ำม่ำเสียจริงนะน้องเอ๋ยไม่เคยเห็นจ้ำม่ำใครเท่า หยาดเยิ้มหยดย้อยไม่เบา อกตั๋นล่ะเต่งตึงเอวเว้าจ้ำม่ำไม่เบาล่ะน้องเข้าตำรา จ้ำม่ำเสียจริงนะน้องพี่เชปดีโสภีเข้าท่า อวบอั๋นผ่องพรรณงามตา หน้าผากน้องโหนกนูนเต็มหน้าเตะลูกกะตาล่ะโสภาโสภี //ยามน้องเดินสะโพกย้ายยักพี่นึกรักตัวน้องแล้วนี่ อยากเก็บเอามาใฝ่ฝัน อยากเก็บเอามาใฝ่ฝัน ได้รักแจ่มจันทร์เป็นแฟนพี่ก็ดี จ้ำม่ำเสียจริงนะน้องนาง ขาวจังล่ะผิวดังสำลี บั้นท้ายล่ะโยกย้ายยวนยี ลูกผัวน่ากลัวยังไม่มี จ้ำม่ำอย่างนี้สวยดีขวัญตา

เพลงทุกข์ร้อยแปด

โอ๊ย กลัวแล้ว ตายแล้ว กลัวแล้วเจ้าข้า ความทุกข์เจ้าขาเวทนาลูกบ้าง ยากดีมีจนล่ะก็ไม่พ้นกรรมเวร ทุกข์ยากทุกข์เย็นไม่วายเว้นหม่นหมาง ดินฟ้าเหี้ยมโหดโกรธเคืองเกลียดชัง ไม่สงสารลูกช้างโถช่างกระไร เกิดเป็นคนจนล่ะก็ต้องทนอดออมแต่งตัวออมชอมล่ะยอมทุกข์ทนได้ ทุกข์อดทุกข์อยากทุกข์ลำบากลำบน ทุกข์เกิดมาจนจะบ่นไปไฉน ข้าวสารกรอกหม้อจะไปขอทานใคร ทนหิวทนโหยโอ๊ยโอยปวดใจ อยากจนอยากจนเสียเมื่อไรอยากกอดเข่าร้องไห้ล่ะทุกข์ไม่มีกิน เกิดเป็นชาวนาโถต้องหน้าดำ ลำบากตรากตรำล่ะจำทุกข์ทั้งสิ้น หากเทวดาล่ะฝนฟ้าอำนวยก็เหมือนได้ช่วยล่ะหมดหนี้หมดสิน พอฝนสั่งฟ้าลงมาท่วมดิน นาล่มที่ไหนล่ะไม่มีข้าวกิน ต้องแต่งตัวแต่งตัวขาดวิ่น ทุกข์ไม่สร่างสิ้น นอนกับดินกินกับทราย ทุกข์ มีรักมีสุขล่ะมีทุกข์ยังหนัก ที่ไหนมีรักล่ะมีทุกข์ง่ายๆ ทุกข์รูปไม่หล่อล่ะทุกข์พ่อไม่รวย ทุกข์แฟนไม่สวยสำรวยเฉิดฉาย ทุกข์ไร้เงินแสนทุกข์แฟนกลับกลายสาวแก่แม่หม้ายทุกข์ชายไม่แล หนึ่งคนมีทุกข์จนมีลูกมีเต้า ต้องกินเกลือคลุกข้าวอยู่จนเฒ่าจนแก่ เกิดมีลูกชายล่ะหวังใจจะได้บวชชาวบ้านก็สวดกันกระแหนะกระแหน พอนาคเนื้อหอมสาวมันตอมพ่อแจ กลัวไม่พ้นพรรษาล่ะสีกาชะแง้ ห่วงบ้านล่ะห่วงบ้านจะแย่เพราะสีกาท้องแก่ทุกข์แย่เชียวนะคุณ เกิดเป็นผู้หญิงล่ะทุกข์ยิ่งกว่าใครทุกข์น่าเห็นใจล่ะวุ่นวายว้าวุ่น เกิดเป็นลูกเลี้ยงแม่เลี้ยงก็ด่า ทุกข์โศกก็พาลล่ะด่าว่าเฉียวฉุน พ่อหลงเมียน้อยพลอยลืมบาปบุญ จะรีบมีผัวก็ทุกข์กลัวขาดทุน แม่เอ๋ยแม่เอ๋ยล่ะแม่เอ๋ยแม่คุณหมั่นตักบาตรทำบุญเอาไว้เถิด สบายโอ๊ยแต่ฉันมีทุกข์ ล่ะมีทุกข์มากกว่า ทุกข์นักทุกข์หนาล่ะเบื่อระอาแหนงหน่าย ทุกข์ไม่อยากมีลูก ทุกข์ไม่อยากมีเมีย กลัวลูกดกยั๊วเยี๊ยล่ะทุกข์เมียจะหาย สาวสาวหนุ่มหนุ่มล่ะกลุ้มจริงกลุ้มใจล่ะทุกข์ไม่อยากตาย ทุกข์จังธรรมดาๆๆๆ

เพลงกาคาบพริก

โอ้แม่บัวแรกแย้มเจ้าช่างแจ่มเหลือใจ เคยมองตัวบ้างไหม ใครๆชอบน้องมองกันหมดเมือง ผิวก็ดำเดาะใส่แดงค้ำคมข่มเหลือง น้องอย่าโกรธเคืองก็คนทั้งเมืองเลื่องลือใช่ไหม แม่จันทร์แรมแก้มแดงบ้านอยู่แห่งหนใด แฟนเคยมีบ้างไหมนามจริงชื่อไรขวัญใจบ้านนา สวยแยบยลยากจนแม้การศึกษา บ้านนอกคอกนาที่จริงโสภางามตาบาดใจ // แจ่มจริงๆยอดรักพี่ไม่อยากขอไกล นางกลางกรุงไม่ไหวมีใจเปลี่ยนผันวันละสิบครั้ง หวานไม่กลัวแต่กลัวหัวใจจะพัง บางกอกหลอกจังพี่ยังรักจริงหญิงเดียวบ้านนา โอ้แม่กาคาบพริกอย่าตุกติกเลยขวัญตา ตัวจะดำก็หามีใจต่ำช้าใจดำเมื่อไร ขอจับจองเป็นคู่ครองซักคนล่ะได้ไหม รีบตอบไวๆ จะได้หาเงินทองไปแต่งงาน

เพลงนาวาสวรรค์

ลอยล่องลำนาวาทิพย์ที่สรรมาอารมณ์ฟ้อง เชยชมนวลน้องสู่สมภิรมย์ปรารถนา เอาตักนางต่างหมอน เนื้ออุ่นหนุนนอนเพลินอุรา มองดาวพราวฟ้าจันทร์ฉาย สายลมโชยเฉื่อยเบา เอาลำนาวานั้นเป็นม่านบังต่างเรือนและเหย้า เอาคลื่นลมบังอันแผ่วพรางต่างเสียงดนตรี เอาร่างนางต่างใบเอาสองฟากหัวใจของนวลและพี่ รวมใจเดียวกันนี้เป็นหางเสือถือท้ายเรือสู่สวรรค์ //เอาปีวันเดือนนั้นเป็นเพื่อนเคียงต่างเสียงชาวบ้าน เอาเจ้านงคราญเป็นแม่ย่านางนั่งที่หัวเรืองาม เอากลิ่นแก้มที่นวลขาวของเจ้ายุพินกินแทนน้ำ เอาวจีอันเลอล้ำฉ่ำหวานนั้นแทนข้าวปลา

เพลงแฟนประจำ

ขอบคุณแฟนๆที่ยังหนาแน่นเป็นแฟนพี่ชายโดยไม่มีแหนงหน่ายมีจดหมายถึงพี่ ถ้อยคำรำพันแฟนสรรจำนรรจ์ถ้วนถี่ เพียงขานตอบไมตรีจงรักพี่เอ็นดู นะแฟนคนดีขอฟังเพลงบ่อยหน่อยซีฟังเสียงพี่แม่หนู หากแม้นโฉมตรูอยากดูใบหน้าจะส่งรูปมาให้น้องกานดาถึงบ้าน เจ้าจำเสียงพี่ได้ไหมเสียงชายคนไหนกันแน่ มาร้องลิเกปนแหล่ฟังเสียให้แน่นะนาง ถ้าจำได้จงตั้งใจฟังหน่อย เปิดวิทยุค่อยๆ อย่าใจลอยจอมขวัญ จงยิ้มรับล่ะให้กับเสียงพี่ ยิ้มนิดยิ้มหน่อยก็ยังดีอย่าดื้อนักซีตาหวาน พี่ขอเป็นแฟนถึงต่างแดนเกี่ยวดอง ไม่จนปัญญาดอกน้องพี่ส่งเสียงร้องถึงบ้าน ขอตอบจดหมายที่แฟนได้เขียนมา ถามกันต่างๆนาๆ เป็นน้องเป็นน้าอาหลาน พี่ถือกำเนิดน่ะเกิดที่สิงห์บุรี อาชีพการงานบ้านพี่คือการทำนาไถหว่าน พี่เป็นคนจนยังขาดคนเห็นใจ สงสารพี่ชายบ้างไหมยังร้องไห้กลางวัน เรื่องคู่ครองขอตอบกับน้องแน่ๆ พี่เคยอกหักเพราะรักแท้เสียจนแทบแก้ไม่ทัน ยังไม่มีใครรักษาแผลใจให้พี่ จึงขอเป็นโสดอยู่อย่างนี้เพราะยังไม่มีคู่หมั้น อายุอานามก็ยี่สิบสามปีกว่า บวชเรียนแล้วหนึ่งล่ะพรรษาตอนนี้พี่เป็นทหาร ลูกชายคนเดียวหญิงใดจะเกี่ยวก็เชิญ พี่มีหัวใจแต่ไร้เงินถ้ารักแล้วเชิญที่บ้าน แหมเย้าหน่อยทำตาชม้อยหน้างอ พี่ร้องมานานแล้วหนอจึงขอลาแฟนทุกท่าน แฟนจ๋าพี่ลานะจ๊ะเพราะเกรงน้องจะรำคาญ

เพลงญวนเหลือเข็ญ

จีเอ๋ยจี จีด้ามเตย เตยล่ะด้ามเต่า ญวนลาวเขมรแกว ใช่แล้วคือพี่น้องไทย ไทยหัวใจรัญจวนเมื่อเห็นญวนร้องไห้ ญวนอพยพหลบภัยมาถึงพี่ไทยล่ะย่อมได้ข้าวน้ำ

จีเอ๋ยจี จีด้ามเตย เตยล่ะด้ามเต่า ถึงคราวพี่น้องญวนคร่ำครวญเพราะไฟสงคราม ญวนหนีร้อนพึ่งเย็นเมื่อลำเค็ญครวญคร่ำ อยู่ค่ายไทยอุปถัมภ์ อย่าทำให้พี่ไทยปวดหัว อย่าปั่นป่วน อย่าแบ่งญวนเหนือใต้ อย่าชักใย อย่าใหญ่ อย่ายวน อย่ายั่ว เห็นใจพี่ไทยเป็นพี่ใหญ่น้องเกาะกันยั๊ว อย่าให้พี่เป็นตัวศรีธนไชยตายเพราะน้องเลย

จีเอ๋ยจี จีด้ามเตย เตยล่ะด้ามเต่า หอกหลาวที่ข้างแคร่ ไม่แพ้นะคำพังเพย ถ่มน้ำลายรดฟ้าจะเปื้อนหน้าใครเอ่ย ลักลอกบอกเตือนเฉยๆ น้องเอย น้องเอ๊ย น้องญวน

เพลงญี่ปุ่นมาแล้ว

ญี่ปุ่นมาแล้วๆ จอดไม่ต้องแจว รู้แกวหรอกน่า ญี่ปุ่นมาแล้วรีบแจวกันดีกว่า เราเสียเปรียบการค้าน้ำตาไทยไหล ญี่ปุ่นเกินไป มาแล้วคุณญี่ปุ่นมาแล้วจ้ะ ราชาซามูไรสมัยนี้ ชักซามูไรคว้านท้องไทยทุกที ยุ่นโจมตีสิ้นค่าน่าใจหาย มันอั๊กลี่เสียนี่กระไร ยกโยธารถราบุกไทยแลนด์ เจแปนยึดเงินไทยหลายพันล้าน วิทยุทีวีโจมตีอีกเป็นตัน หน้าด่านหลังด่าน ฮ่วย ผ่านสบายๆ ญี่ปุ่นบันไซ ญี่ปุ่นลงทุนซื้อข้าวโพด ทั้งหมดล้านเยนกว่าๆ ไทยแลนด์สั่งเจแปนมั่งสั่งตั้งร้อยล้านดอลล่าร์ ไทยแลนด์แดนคอรัปชั่นร้องลั่นเสียดุลการค้า มันจะไหวหรือว่า ถึงว่าตายกับตาย

ญี่ปุ่นมาแล้วๆ จอดไม่ต้องแจว รู้แกวหรอกน่า ญี่ปุ่นมาแล้วรีบแจวกันดีกว่า เราเสียเปรียบการค้าน้ำตาไทยไหล ญี่ปุ่นเกินไป เงินญี่ปุ่นร้อยเยนก็สิบบาท แสนบาทซื้อเซคกันแฮนด์ได้สักคัน เงินแสนเยนซื้อถั่วไทยได้เป็นตัน เขาล้านเราร้อย ฮ่วย ม่อยกระรอกไหม มันอั๊กลี่เสียนี่กระไร สินค้าเข้าออกเมืองนอกใครสิ้น มองเห็นดุลของตัวหรือของชาติ โถ ปล่อยยุ่นญี่ปุ่นจับมือมัด ยุ่นผูกขาดเจ้าตลาดแห่งเมืองไทย

ญี่ปุ่นบันไซ เด็กไทยงมงายของสวย ยุ่นสอนมวยแบบล้างสมอง สินค้าหลอกเด็กขายเด็กอาโกอาเจ๊กล่ะมันหลอกขายของ เงินไทยรั่วไหลออกนอก ล้อมคอกล่ะซะมั่งบั๊กป่อง ให้เรือมันล่มในหนอง เงินทองมันบ่ไปไหน

ญี่ปุ่นบันไซ ญี่ปุ่นเกินไป มันอั๊กลี่เสียนี่กระไร

เพลงดีแตก

หนอยแน่ะ หนอยแน่ะ เปลี่ยนแปรมุ้งทรยศ ใครเอ๋ยใจคดทรยศไม่ซื่อไม่ซื่อ หนอยแน่ะ หนอยแน่ะหน้ามือเปลี่ยนเป็นหลังมือ ไม่ใช่ตังเองน่ะหรือ ไม่ถือสัจจะเอาไว้

หนอยแน่ะ หนอยแน่ะ พ่อแง่แม่งอนชะมัด คอยแอบมีนัดมีนัดควงแขนแฟนใหม่ หนอยแน่ะ หนอยแน่ะชอบแต่เป็นคนร้อยใจ ต่อหน้าดังผ้าพับไว้ ลับหลังทำได้ทำดี เลิกกันหรือนี่พอทีแหมงอนตุ๊บป่อง เมื่อก่อนนวลน้องว่าไม่ใจสองน้องโกหกพี่ เราอยู่กันมาไม่เคยแช่งด่าพาลพาตบตี เดี๋ยวนี้คนดีไม่สงสารพี่ก็แล้วไป อับอายเพื่อนบ้านประจานสิ้นดีปี้ป่น ไม่มีเหตุผลปั่นเรื่องสับสนยกตนข่มไข้ ลูกเต้างอแงเชื่อคนยุแหย่จะบานตะไท ให้ง้อเกินไปเดี๋ยวมีเมียใหม่เป็นตัน

กรรมนำพา หรือชะตาตกอ่าว เป็นเพราะลางแตกร้าว เรื่องราวโชคร้ายหมายมั่น เพราะชะตาหรือดวงตกคือกัน เหลือเพียงคู่หมั้นแต่สิ้นกันคู่หมาย รอยอาลัยเหลือแต่ใจป่นๆ ยังลูกชายอีกคน หน้ามนไม่ขนเอาไป เอาไว้ทำทุนพ่อก็อุ่นหัวใจ ถึงจะเป็นไข้ไม่เป็นไรดวงใจจ๋า

แม่ยอดยาหยีอยากเป็นเศรษฐีทิ้งพี่ทิ้งพี่ดีกว่า อยากขี่รถเก๋งร้องเพลงในบาร์ จะได้บาดลูกกะตา จะได้ราคาแพงๆ หากใครเขาดีเกินพี่ ใจพี่นี้ไม่ขอแข่ง กินน้ำแกงก็พอใจ ไม่เป็นไรถ้าใจไม่รักดี

นั่นอะไร นั่นอะไร นะนั่นอะไร หัวใจน้องใหญ่กว่าหัวปลี ลืมคู่เคยขามาลืมม้าที่เคยขี่ คิดดีคิดดีแล้วหรือนี่น้องน้อย มาก่อนเริ่มรักหวานน้ำต้มผักว่าน่าชม สะเดาว่าขมน้องยังชมว่าหวานจ๋อย แต่ยอดกระถินเดี๋ยวนี้กินกร่อยๆ อยากใส่แหวนพลอยระวังจะลอยตามลม

หนอยแน่ะ หนอยแน่ะ เปลี่ยนแปรกันไปตามยุค มีสุขมีทุกข์ไม่ฟลุ๊คก็ฟลุ๊คโดนต้ม หนอยแน่ะ หนอยแน่ะไม่แก่ก็ยังน่าชม ติ๋งต่างน้องเป็นขนมคงขมกว่าบอระเพ็ด

หนอยแน่ะ หนอยแน่ะ ร่อแร่ร่าเริงระริก เมื่อก่อนน้ำพริก น้ำพริกยังกินไม่เผ็ด พอไม่มีผักกระอักจนน้ำตาเล็ด จะหาอะไรมาเช็ด เห็นทีจะต้องเสร็จนอนซม

เพลงดำแต่นอกในผ่องแผ้วนพคุณ

พี่ดำดำแน่ๆ ดำเหมือนดังกาแฟยังไม่ได้ใส่นม ถ้าได้น้องครองคู่ชม เหมือนนมผสมใส่ในกาแฟ เหมาะสมรสกลมกล่อม ขมมันหวานหอมพร้อมอร่อยแท้ หากน้องไม่แยแส พี่คงตายแน่นะแม่แพรสีไพร พี่เหมือนรถยนต์ขาดยาง พี่เหมือนสตางค์ที่ยังไม่มีกระเป๋าใส่ พี่ดำแต่ตัวเจ้าจะกลัวทำไม ขอเชิญน้องเปิดหัวใจกระโดดเข้าไปหกคะเมนตีลังกา

หากน้องรับรักพี่ก็จะแซบอีหลีกว่ากินเกี๋ยวปลา พี่รักเจ้าเท่าฟ้า เหมือนควายรักหญ้า ล่ะเหมือนกัญชารักบ้อง

เพลงเตะฝุ่น

มืดมัวไปแล้วจึงไม่แคล้วเดินเตะฝุ่น บาปกรรมหนุนลืมสร้างบุญชาติก่อนนี้ วาสนาตอนเกิดมานึกว่าจะมี ตระกูลก็แสนจะดี ใยลูกคนนี้มีทุกข์มีกรรม โทษดินฟ้าหรือเทวดาคงไม่ได้ โทษนิสัยยุแหย่ใจให้ถลำ นอนกับดินกินกับทรายใจเอ๋ยระกำ หน้าตาราศีด่างดำ เพราะถูกขยำด้วยน้ำมือมาร ต้องนอนสะอึกคึกคักไม่ออกเพราะผีมันหลอกปลิ้นปลอกประหาร ไม่นึกว่ายักษ์จะมาควักดวงเนตร ก่อเหตุฉะนี้เห็นทีจะพลาด ลูกล้างลูกผลาญ จัณฑาลติดเหล่ากอ กราบขอ ขอความเมตตา สิ่งแวดล้อมชวนให้ยอมยอมคิดชั่ว มือสลัวกลัวก็กลัวกลัวบาปหนา ชั่วกระสือชาวบ้านลือซ้ำนินทา ตกเป็นซ้ำเหมาะระอา ทำผิดตำตาประสาคนเลว หมดความหมายอานอับอายตายดีกว่าแข่งวาสนาหรือก็พาคว้าน้ำเหลว มีกลับจน จนกลับมี อีไหนมันเลว เปรียบทองก็เหมือนทองเปลวมันแหลกมันเหลวสิ้นสูญราคา

เพลงตำราปราบผี

คนกลัวคนมีเหตุมีผลที่น่าฟังดี แต่คนกลัวผีนี้ช่างไม่มีเหตุผล ผีก็อยู่ส่วนผีแต่คนเรานี้ก็อยู่อย่างคน เดี๋ยวนี้มันชอบกลคนหลายหมื่นคนตั้งตนกันเป็นผี อย่ามัวงมงามควรแก้ให้หายกลัวผีเถิดเรา อย่ามัวโง่เขลาร่วมมือกันเข้าสู้ผี ผีเข้าหลอกหลอนอย่ามัวเร่าร้อนอกสั่นขวัญหนี หันหน้าสู้ผียิ้มให้เต็มที่เพื่อให้ผีเมามัว ใครโดนผีหลอกแลบลิ้นปลิ้นปลอกกลอกตาอย่าหนี ตั้งท่าให้ดีดูว่าผีดีหรือผีชั่ว พวกผีไม่มีศาลส่วนมากสันดานเห็นแก่ตัว แต่ผีไม่มีหัวดุร้ายใจชั่วเพราะหัวไม่มี คนกลัวคนมีเหตุมีผลเข้าท่าน่าฟัง ช่วยกันระวังหาทางกำราบปราบผี ผีชอบหลอกจับหัวอย่ากลัวอย่ายั่นสู้มันอย่าหนี หันหน้าสู้ผี ยิ้มให้เต็มที่ไอ้พวกผีจะกลัว

เพลงตื่นเถิดชาวไทย

พวกเราลูกไทยเลือดไทย ตื่นเถิดเร็วไวอย่าได้รั้งรอ คอมมิวนิสต์มันคิดมากวนมาก่ออย่าได้รอล้างมันให้แหลกไป แผ่นดินของเราบ้านเรา เป็นแหล่งอู่ข้าวอู่น้ำเหนือใคร คอมมิวนิสต์มันคิดจะครองให้ได้ ตื่นเถิดชาวไทยปราบให้แหลกลาญ ชาติศาสนาและพระมหากษัตริย์ เป็นเอกราชใต้ร่มฟ้ามาช้านาน ธงไตรรงค์คงอยู่ในแผ่นดินรูปขวาน เป็นพยานว่าไทยไม่เคยถอย พวกเราลูกไทยเลือดไทย เราอย่าให้ใครเข้ามาซ้ำรอย รวมกำลังฟาดฟันประจันพวกถ่อย อย่ามัวคอยล้างมันให้ดับไป

เพลงตบหัวลูบหลัง

โธ่ ทำไมพูดกันไม่รู้เรื่องเลยนะเนี่ย โอ้ใจจริงพี่ไม่อยากตบเท่าไหร่หรอกรู้มั๊ย ไม่น่าเลยน้องไม่น่าจะชวนยวนพี่ขนาดนั้น (พูด)

พี่ตบน้องเมื่อคืนนี้ อย่านะคนดีอย่าบอกกับแม่ว่าโดนพี่ตบ หากไม่ยั้งเธอมีหวังสลบ ตบแล้วแล้วไม่อยากตบ น้องจ๋าอย่าว่าโหดร้าย เมื่อคืนนี้พี่ตบน้อง โธ่เอ๋ยเนื้อทองทำไมไม่ร้องเรียกคนก็ได้ ไม่อยากตีไม่อยากถองน้องสักเท่าไหร่ แต่น้องซิยวนเข้าใส่ พี่ทนไม่ไหวจึงได้ตบตี

ให้เอามีดอีโต้มาผ่าใจดู ว่ารักโฉมตรูจริงๆ นะจ๊ะแม่นวลศรี ที่พี่ทำไปมันสุดวิสัยจริงๆ คนดี ถ้ารักกันจริงขอตบอีกที ได้ไหมแม่ขวัญยืน

พี่ตบซ้ำด้วยน้ำโห เห็นน้องหัวโนคางย้อยกรามโย้จนโงไม่ขึ้น ให้พี่สาบานพี่สงสารทรามชื่น เห็นน้องสะอื้นน้องจ๋าช่างน่าสงสาร

ใช่ตบหัวแล้วลูบหลัง คู่รักคู่ชังทะเลาะกันจังไม่อายชาวบ้าน โอ้เมียจ๋าอย่ามาท้าทำก๋ากั่นตบกันทุกวันพี่อายชาวบ้านชาวเมือง

โอ้น้องไม่น่าที่จะมายวนพี่เลย อันที่จริงพี่ไม่อยากที่จะรังแกน้องเท่าไหร่หรอก แต่น้องพูดกันไม่รู้เรื่อง ทีหลังอย่าทำอย่างนี้เลยนะ อายชาวบ้านเค้านะน้อง(พูด)

พี่ตบซ้ำด้วยน้ำโห เห็นน้องหัวโนคางย้อยกรามโย้จนโงไม่ขึ้น ให้พี่สาบานพี่สงสารทรามชื่น เห็นน้องสะอื้นน้องจ๋าช่างน่าสงสาร

ใช่ตบหัวแล้วลูบหลัง คู่รักคู่ชังทะเลาะกันจังไม่อายชาวบ้าน ต่อไปนี้เลิกทะเลาะลดหลั่นทะเลาะกันทุกวันอีกหน่อยลูกหลานเต็มบ้านเต็มเมือง

เพลงท่าดีทีเหลว

เห็นหน้าคุณแม่เนื้ออุ่นอยากได้เป็นแฟน เกี่ยวก้อยควงแขนคอยพะเน้าพะนอ ต้องการอะไรจะหามาให้เอออออ แต่พี่ไม่หล่อท่าจะรออีกนาน เห็นคนงามแม่ตาหวานฉ่ำล่ะก็อยากจะจอง แต่กลัวแฟนน้องคู่ครองกีดกัน พี่มันกิ๊กก๊อกถึงยิ้มไม่ออกแล้วนวลจันทร์ อยากตามถึงบ้านกลัวอายุสั้นเกินไป ได้สบตาเก็บมาใฝ่คิด แม้ได้จูบสักนิดคงชื่นใจชื่นใจ ได้จับได้จูบได้ลูบได้คลำจ้ำจี้จ้ำไชจะขอรับใช้สยบอยู่ใต้บาทา

เห็นหน้าเธอปะเลอะปะเต๋อปะติดปะตาม ตะกละตะกรามงุ่มง่ามเสน่หา ท่าดีทีเหลวสงสารไอ้เป๋วบ้างเถิดหนา ชาตินี้ชาติหน้าอยากเป็นขี้ข้าจอมขวัญ เห็นหน้านางแม่ร้อยชั่งล่ะแม่อรชร อยากเป็นคู่นอนร่วมหมอนขมัน แต่กลัวลูกหลงไม่กล้าตามส่งนวลจันทร์ เจ้าชู้บ่ยั่น ได้กกทั้งวันไม่ลืมพระคุณ

เพลงโทนป๊ะโทนๆ

โทนๆ ป๊ะโทนๆ ป๊ะๆ โทนๆ ป๊ะโทนๆ โทนๆ ป๊ะโทนๆ ป๊ะๆ โทนๆ ป๊ะโทนๆ มิต้องตะโกนร้องไห้หน้าเหี่ยว ผู้หญิงคนเดียวล่ะหาเกี้ยวเอาใหม่ บ่เป็นหยังดอกล่ะขอให้บอกทั้งให้ หาเมื่อไหร่ก็ได้ โธ่หาได้ทำยา เรื่องคนรักกันเรื่องเล็ก เรื่องเซ็กซิมันส์พะยะค่ะ ได้กันชอบทำมุบมิบรูดซิปล่ะทำซู่ซ่า มันเสื่อมมันเสียล่ะผัวเมียทำเสื่อม มันต่ำมันสูงเพราะพุงกระเพื่อม ผู้หญิงอะไรไม่อายหน้าเอือม แค่เมียของผมรสนิยมทำเสื่อม แม่ผู้หญิงหน้าเลื่อม โอ๊ยชักเอือมจะตาย

ผู้หญิงล่ะผู้หญังอีกเยอะ อย่าเซอะขอให้เอาใจใส่ ผู้หญิงล่ะผู้หญังแยกแยะ จับแพะชนแกะยังได้ ไม่สึกไม่หรอเพราะยังหล่อเต็มเบ้า ยังหนุ่มยังแน่นเรื่องเล็กแม่แฟนคนเก่า นิสัยก็ดีประเดี๋ยวก็มีให้เรา ไม่ต้องเดินหาเสียเวลาเปล่าๆ เนื้อหอมยังไม่เน่าของเก่าเจี๊ยะไม่ลง

โลกเราทุกวันน่ารู้ แม่อีหนูล่ะเขาชอบคิ้วโก่ง ผู้หญิงล่ะเขาชอบเฉิดฉาย ผู้ชายล่ะต้องคอยโล่งโจ้ง อยากกอดหมอนนอนจนตะวันโด่ง อย่าเคอะเขินประเดี๋ยวจะเดินตัวโก่ง รักไม่เป็น รักไม่ทน รักไม่ลง ต้องนอนเท้งเต้งชะโมงเท่งโมง หนามยอกหนามบ่งงมโข่งทำไมเมีย

โทนๆ ป๊ะโทนๆ ป๊ะๆ โทนๆ ป๊ะโทนๆ โทนๆ ป๊ะโทนๆ ป๊ะๆ โทนๆ ป๊ะโทนๆ มิต้องตะโกนร้องไห้หน้าเหี่ยว ผู้หญิงคนเดียวล่ะหาเกี้ยวเอาใหม่ บ่เป็นหยังดอกล่ะขอให้บอกทั้งให้ หาเมื่อไหร่ก็ได้ โธ่หาได้ดีดี เลิกแล้วแล้วกันเรื่องรัก หยุดพักรักมักจู้จี้ ผู้หญิงล่ะเขาชอบฉุยฉาย เรื่องไรล่ะเป็นควายให้ขี่ หน้าสิ่วหน้าขวานล่ะสังขารยังดี หน้าจอบหน้าเสียมคนหรือจะเจียมบอดี้ กลัวหน้าไม่อ่อนก็เอาน้ำร้อนลวกซี ถ้าเชื่อโบราณประเดี๋ยวก็บานบุรี โอกาสยังดีวันพระไม่มีหนเดียว

เล่นรักมิควรให้หลง แก่ลงรักคงแห้งเหี่ยว ผู้หญิงร้ายยิ่งกว่ายุง เข้ามุ้งแล้วมักจะเบี้ยว หากเงินดีประเดี๋ยวก็มีคนเอี่ยว จีบคนดีประเดี๋ยวก็มีคนเบี้ยว ไม่เห็นจะแคร์แหมไม่อยากเทียว ไม่อยากจะคุยถ้าคิดจะลุยเรื่องเที่ยว จะนั่งเกี้ยวยืนเกี้ยวนอนเกี้ยวสบึมสบาย

เรื่องไรล่ะผู้ชายต้องเสีย เรื่องเมียไมมีก็ได้ แม่ยกแม่ยาก็เยอะ หมอนวดบานเบอะเกยก่าย ถ้าผัวดีๆ มีรึจะดีไม่ได้ ถ้าเบื่อคนนี้ประเดี๋ยวก็มีเอาใหม่ ไม่ต้องขาดทุนง้อแม่คุณเรื่องไร ถ้าอยากมีเมียไปเสียสตางค์ยังได้ ขอให้บอกตาฉายแกคัดได้ตัวดีๆ

เพลงเทพีคอกควาย

อยากเป็นคุณนายตะเกียกตะกายเข้ากรุง เจ้าเบื่อผ้าถุงไปนุ่งกระโปรงไอ้ทรงสั้นๆ อกเอ๋ยนังเรียมเอ็งช่างไม่เจียมสังขาร เตี้ยเหมือนตอม่อค้ำบ้าน ช่างน่าสงสารน่าอาย ไอ้ตัวก็ดำจะหาความงามไม่มี แต่งหน้าทาสีแต่งโน่นเสริมนี่เห็นดีไปได้ อยากเด่นอยากดังเอ็งหวังเป็นเมียเจ้านายนายร้อยนายพันหน้าง่าย ได้เป็นคุณนายง่ายจัง นังเรียมของข้าโถวาสนาเอ็งดี เปลี่ยนชื่อใหม่เป็นเรียมศรี ได้ผัวฮิปปี้ผมยาวรุงรัง เป็นลูกหัวปลีอธิบดีกรมพระลำพัง เขาว่ามีเงินเป็นถัง อยู่วังพระคัด จังหวัดธนบุรี

อยากจะสบายได้เป็นคุณนายไม่นาน ต้องหอบสังขารอุ้มท้องซมซานซ่านมาหาพี่ ขอบใจคุณนายที่ยังจำบ้านได้ดี ขาขอต้อนรับเต็มที่จะให้เป็นเทพีคอกควาย

เพลงท้องอยากปากหิว

ความหิวของคนเรานี่ ทำให้เป็นหนี้ ก็มีแต่ความหิว หิวข้าว หิวแกง ไอ้ของแพงๆ ก็ยิ่งจะหิว คนจนต้องทนหน้านิ่วเพราะว่าความหิวมันมีมากมาย

ความหิวคนมีหลายอย่าง หิวกันต่างๆ สุดจะยั้งบรรยาย หิวเปรี้ยว หิวหวาน หิวมัน หิวเค็ม จืดเข้มมากมาย ชายหิวผู้หญิง หญิงหิวผู้ชาย ความหิวนี่หลายหมายจ้องแต่กิน

ถามว่าท้องเอ๋ยทำไมหิวมาก ก็เพราะมีปากมันถึงได้อยากจะกิน ถามปากว่าเมื่อยไหม ปากบอกว่าไม่ชอบกิน ถามลิ้นลิ้นชอบชิมสิ้น ปากฟันท้องลิ้นชอบกินเหลือใจ

ความหิวมิใช่ที่ปาก เพราะท้องมันอยาก มันจึงสั่งปากอยากกินเรื่อยไป บางทีเบื่อข้าวอยากกินต้นเสา อิฐ หิน กระไร ถนนรถเรือยังได้ อยากกินกลืนไว้มิให้ใครกิน

ถามว่าปากเอ๋ยทำไมถึงอยาก ก็เพราะมีปากมันถึงได้อยากจะกิน ถามว่ากินข้าวอาหารหวานคาวไม่อิ่มหรือลิ้น ชอบกินเสาปูนและดิน กินอิฐกินหินระวังปวดท้อง

ความหิวมันมีมากๆ เพราะมันมีปากมันจึงได้อยากกินให้ท้องพอง ความหิวผมนี่ ทำให้เป็นหนี้เรื่องปากเรื่องท้อง อยากกินให้ลิ้นพังพอง แต่กลัวว่าท้องจะต้องแตกตาย

เพลงแก่นแก้ว

สาวเอยใครไม่งามงามดั่งบังอร ทั้งแง่งอนเง้างอนจอมแก่น มนต์รักใดผูกใจเล่าหนอ ชายอยากขอเป็นแฟน ทั้งรู้ว่าแก่นแฟนก็ยังสวย ซ้ำร่ำรวยสาวเอยมากหน้า ขวัญใจคนจนโถใยหน้ามน แกล้งทรมา นวลน้องแก้วจ๋าเมตตาโปรดได้เห็นใจ ในรักเดียวเกลียวกระชับดวงใจ

แม่กลิ่นดอกเตยขวัญเอยแก่นแก้ว ยกนิ้วให้แล้วจอมใจ แม่สาววัยรุ่นแม่คุณคนโก้ จดหมายแฟนเป็นโหลตอบไม่ไหว พี่ตกบ่อรักจมปรักห้วงลึก พอถึงดึกๆ นอนร้องไห้ โถใจกานดาช่างไม่เมตตาสงสาร จะแกล้งทรมานไปถึงไหน แม่สวยอย่างนี้ไม่น่าจะมีแฟนเลย ขอยืมเอาไว้เชยให้ชื่นใจ เล่นปิดประตูแล้วให้พี่ปีนหน้าต่าง พี่ต้องนอนหมดทางใจหมองไหม้ อนาคตพี่นี้เหมือนเรือลอยน้ำ ดูย้อนยอกชอกช้ำเสียกระไร ถูกเยาะเย้ยหยันกลั่นๆ แกล้งๆ จะต้องค่าตัวแพงน้องไปถึงไหน จะเอาสองแขนพี่นี้แทนสินสอด ถ้าขืนแก่นแล้วพี่จะกอดยอมเสียไก่ จะนอนกกนอนกอดให้อ้อนออดหายแก่น กอดให้เหลือเพียงแกนของแก่นใจ อ้อนออดออเซาะฉอเลาะชะอ้อนออด คราวหลังแก่นแล้วชายจะกอดให้ร้องไห้ โปรดจงเห็นใจในดวงใจแม่แพรสีไพรขวัญใจชายเอ๊ย...

เพลงกระหายรัก

ขอจับขอจูบหน่อยซี รับรองไม่จูบฟรีๆ จะเสียภาษีให้เจ้า จูบแรงๆ ค่าทิปแพงๆ ก็เอาๆ ก้าวก่ายล่วงเกินจะคิดเป็นเงิน สู้หมดกระเป๋า ใบม่วงใบแดงแบงค์ใหม่เก่า เปย์ให้เจ้าไม่กลัวจน

ขอกกขอกอดเอวกลม เชื้อเชิญชวนชื่นเชยชม ประคบประหงม รอสัมหล่น อย่าผลักอย่าไส ตัดเหลือใยบ้างไหมหน้ามน อย่าปัดอย่าป้อง ประคับประคองแผ่ส่วนกุศล รักกำลังเข้มข้นลับหูตาคน รีบๆ เทคแคร์

ปากหิวท้องหิวยังไม่เท่าไหร่ แต่มันหิวหัวใจจะเอาอะไรมาแก้ หิวน้ำหิวข้าวค่ำเช้าพอมีกาแฟ หิวนมหิวต้มหิวขนมไม่เคยงอแง

หิวหนักเดี๋ยวจักลืมตัว ประเดี๋ยวหน้ามืดตามัว เผลอลืมตัวมักง่าย อยากแตะอยากต้องลิ้มรสทดลอง ไม่ต้องเอียงอายอย่าด่วนใจดำ แกล้งทำให้หื่นกระหาย เล่นตัวทำไมเมื่อหัวใจต้องการ

ขอกกขอกอดเอวกลึง ขออิงอกอุ่นแม่บุญถึง อย่าดื้ออย่าดึงตั้งด่าน ก้าวก่ายล่วงเกินให้คิดเป็นเงินบวก ลบ คูณ หาร ได้โปรดเถิดครับมาร่วมสำรับกับข้าวคาวหวาน จะให้เป็นแม่บ้านหลังสงกรานต์แต่งงานกันไหม

เพลงพ่อพระภูมิพล

มหาราชพระภูมิพล เลิศล้นใหญ่หลวง พสกทั้งปวง เคารพบูชา ดั่งประทีปโคมทอง ส่องทางนำมา ทรงแก้ปัญหาพอเพียง เลี้ยงลูกได้

มหาราชพระภูมิพล เทิดท้นเทิดทูน กอปรเกื้อหนุน ค้ำจุน ลูกไทย ธ มิเคยเกลียดลูกคนใด ยามทุกข์ยามใคร่ใส่ใจห่วงหาอาทร

พระบารมีล้นฟ้า พระเมตตาชื่นฉ่ำ ธ อุปถัมภ์แนะนำสั่งสอน เหน็ดเหนื่อยเพียงไหนมิได้พักผ่อน พสกนิกรเดือดร้อน ทรงห่วงใย

มหาราชพระภูมิพล เลิศล้นใหญ่หลวง ลูกทั้งปวง ให้รักกันไว้ ต้องรู้รัก รู้จักให้อภัย ธ เป็นผู้ให้ลูกไทยได้ทุกเวลา

5 ธันวาเวียนมาบรรจบ พสกนอบนบ เคารพวันทา ทีฆายุโก โหตุ มหาราชา มหาราชคู่หล้า คู่ราชอาณาจักรไทย

ลูกไทยทั่วหล้า พร้อมหน้าถวายพระพร

เพลงนิ่มเนื้อนวลนาง

เนื้อนวลนางนิ่มนวลนุ่มนิ่ม สองบัวพิมพ์นิ่มเนื้อเนินนูน เต่งตึงตันอึ๋มอวบอั๋นอกอุ่นจิ้มลิ้มดั่งมะลิแรกรุ่น น่าแนบนอนหนุนอกอุ่นอวบอั๋น

น่ารักจังเลยอกเอยขาวผ่อง น่าประคับประคองแนบน้องคืนวัน ตกเตียงตายหัวใจวายมิหวั่น ร่วมหมอนนอนมุ้งฟุ้งซ่านตระเวนสวรรค์ทุกวันอาวรณ์

นวลเนื้อน่าแนบเขนย แม่คนสวยเอยน่าชมชื่นเชยจริงนะหล่อน ยามจะกินไม่สิ้นอาวรณ์ เมื่อยามจะนอน จะวิงวอนไม่ว่างเว้นช่องว่าง

ถึงจะจนจะจรหมอนหมิ่น ถึงยุงกินสิ้นมุ้งจะกาง ไม่อาทรแม้นน้องนอนแนบข้าง ขาดหอไม่ขอเหินห่าง ขอนอนแนบนางแนบเนื้อนิ่มนวล

ขอดอมดมแก้มหอมระรื่น แม่ขวัญยืนไม่ขัดขืนเกินควร ทุ่มกองทุนขออุดหนุนลงหุ้นส่วนทุนหายก็ไม่ปั่นป่วน ถ้าได้แนบเนื้อนวลไว้เป็นคู่นอน

นวลเนื้อน่าแนบเขนย แม่คนสวยเอยขอเป็นเชลยรักหล่อน ยามจะกินไม่สิ้นอาวรณ์ เมื่อยามจะนอน หลับไม่ลงนึกถึงหล่อนตลอดเวลา

เพลงแม่ปั๊กเป้าพองลม

นั่งก็คึก นึกๆ แล้วก็คิด คิดถึงยอดหญิงมิ่งมิตรเคยกร๊าดเคยกริ๊ด รักติดหล่ม เคยซู่เคยซ่า กระดี๊กระด๊าน่าดูชม แม่ปั๊กเป้าเจ้าพองลม เสพย์บ่มิสมเสียแล้วซี

นั่งคิดลึก นึกแล้วคึกลิด แม่แต๋น แม่ต้อย แม่หน่อย แม่นิด แม่อู๊ด แม่อี๊ด คิดแอนตี้ เคยรัดเคยกอดสุดยอดเย้ายวนยี ขุ่นเคืองเรื่องไรไม่รอรี หอบผ้าหนีเปลี่ยนที่นอน

เหินห่างนิดเจ้างอนหงุดหงิด งวยงงงุ่นง่าน ยักกระยิบให้ฟุ้งซ่าน เพลงหวานวันวานชักยานหย่อน เคยปรนนิบัติปูที่หลัดปัดที่นอน พี่ไปหลายวันขาดขั้นตอน รวนเรเร่ร่อนเสียแล้วหรือไร

นั่งก็คึก ลึกๆ แล้วน่าคิด ไม่น่าใจน้อย หนักหน่อยเบานิด ไม่น่าจะคิดหมดอารมณ์ใคร่ อนิจจาใจจืดรักไม่ยืดโถยาใจ จะเลิกจะลาไม่ว่ากระไร ขอกอดส่งท้ายอีกซักที

เจ็บลึกๆ นึกแล้วคึกลิด ชื่นชีวันขวัญชีวิต เคยชื่นเคยชิด ใยเงียบฉี่ หมอนอิงทิ้งไป หมอนข้างใบใหม่ ก็ไม่มีอี๋มสาวขาวหมวย ช่วยที เป็นยอดยาหยีช่วยเยียวยา

นั่งนอนนึก คึกแล้วครุ่นคิด ไม่น่าใจน้อย หนักหน่อยเบานิด ว้าวุ่นครุ่นคิดทุกวันทุกวี่ หมอนอิงทิ้งไป หมอนข้างใบใหม่ก็ไม่มี แม่คนสวยช่วยที ยอดยาหยีอย่าตัดเยื่อใย

เพลงวาสนาข้าน้อย

ข้ามีผืนนาผืนน้อย ด้อยกว่าเอ็งหลายเท่า แต่เอ็งเป็นลูกสาวของเศรษฐี มีที่นาร้อยกว่าไร่ ข้ามันจนยากจะเอ่ยปากรักเอ็งได้อย่างไร ข้าตัดสินใจ ทิ้งไร่ทิ้งนาเปลี่ยนที่ทำมาหากิน

ข้าอุตส่าห์ถากถาง ไถทำมาด้วยความลำบาก อีกเหนื่อยยากอย่างไร ข้าไม่ท้อข้าไม่ขอทิ้งถิ่นเพื่อเอ็งทุกอย่าง หลีกทางหลังสู้ฟ้าหน้าสู้ดิน ข้าถูกติฉิน เหยียดหยาม ข้าช้ำฤดี

ลา ลาข้าขอลาก่อน ได้ดีข้าจะย้อนกลับหลัง ดั่งราชสีห์ ข้าจะกลับมาหาเอ็งเมื่อข้ามั่งมี ขอให้เจ้าอยู่ดี เถิดหนาข้าขอลาไกล

ตะเกียกตะกายหนีอาย ข้าไม่ได้หนีหน้า ฝ่าฟันโชคชะตาเพราะข้าจน ผู้คนดูถูกข้า หัวเดียวกระเทียมลีบ ปากกัดตีนถีบ สู้ยิบตาด้วยวาสนาข้าน้อย ข้าพลอยน้อยใจ

ลา ลาข้าขอลาก่อน ถ้าร่ำรวยไม่เดือดร้อนจะกลับมา ต่อเมื่อข้ามั่งมีข้าจะกลับมาหาเจ้าลูกสาวเศรษฐีขอให้เจ้าอยู่ดี อย่ารีบวิวาห์ถ้าเจ้ารักข้าจริง

เพลงชักหน้าไม่ถึงหลัง

ผมเคยพ่ายแพ้มาแล้วหลายครั้ง ชักหน้าไม่ถึงหลังมาตั้งหลายหน นอนกอดไหเหล้าเมามาย ไม่อายผู้คน ทุรายทุรนกังวลวุ่นวาย

หลงรักคนผิดเมาชีวิตชีช้ำ หน้าแดงหน้าดำบอบช้ำไม่หาย สำลักน้ำเหล้าเมารัก แทบจักสิ้นลาย เจอรักมักง่ายแพ้พ่ายมารยา

เย้ยหยันกันสุดๆ ไม่หยุดไม่หย่อน ซ้ำซากสำส่อนอุทธรณ์ฎีกา อยากตั้งศาลเตี้ยเมียมารขึ้นศาลเพียงตากลัวๆ กล้าๆ พะว้าพะวัง

โศกซ้ำกำสรด รันทดเหว่ว้า หัวใจขื่นรา ชักหน้าไม่ถึงหลัง ทนทุกข์ร้อยแปดพันเก้า เข้ามาประดัง

อีรุงตุงนัง โอ๊ย ซังกะตาย

กลเม็ดเข็ดเขี้ยว หวาดเสียวโดนซ้ำ หนามคมทิ่มตำ เจ็บช้ำไม่หาย คอยคนป้อนข้าวให้น้ำยามไม่สบาย เมื่อไรจะได้ เมื่อไรจะเจอดี

เพลงลิเกหลงโรง

นาฏดนตรี ศิลปะไทยนี้มีค่ามานาน บอกกล่าวเล่าขาน ศิลปะพื้นบ้านตำนานแก่เก่า ย้อนยุคผูกสมัย ลิเกไทยให้นานเนาว์ มรดกแก่เก่ารากเหง้าบันเทิงไทย

หัวอกลิเก หน้าฉากเรี่ยมเร้ โอละเห่โอละชา แล้วแต่วาสนา แม่ยกแม่ยาเมตตารักใคร่ชีวิตลิเกหน้าฉากเรี่ยมเร้เรไร หลังฉากยากไร้ ลิเกไทย ทนอดอดทน

ตรึกตรองเอาไว้ อย่าคิดว่าใหญ่ เผยอผยอง อย่าลืมพี่ลืมน้อง ลืมพวกลืมพ้อง เนรคุณคนเด่นโด่งดังแล้วชั่งใจไว้ ใจเขาเอามาใส่ใจตน หนักเอาเบาสู้ อดสูขัดสน ขาดๆ เกินๆ ระหกระเหินดั้นด้น ลำบากลำบน เจียมตน เจียมตัว

อาชีพลิเก มุมหักหันเหเก้ๆ กังๆ โดนเด่น โด่งดัง แม่ยกหนุนหลังก็ค่อยยังชั่ว ครูพักรักจำพยายามตั้งตัว อย่าเห็นกงจักรเป็นดอกบัว รักดีหามจั่ว รักชั่วหามเสา

นาฏดนตรี ศิลปะไทยนี้เป็นที่กล่าวขาน คู่กับวงการ ช่วยสืบสานวรรณกรรมแก่เก่า พรหมนิมิตประสาทประสิทธิ์ให้พวกเรา อนุรักษ์ของเก่า คืนสู่เหย้าเถิดลิเกไทย

เพลงตัดหางปล่อยวัด

ไปเถอะเชิญไป เธอจะไปไหนก็ไป เกาหลีเซี่ยงไฮ้ ไทเปหรือสิงคโปร์ ญี่ปุ่นสหรัฐเท็กซัสลอสแองเจลิส เยอรมันอังกฤษ ปารีสหรือเม็กซิโก อิหร่านอิรักจมปรักกับแรมโบ้ ให้โรนัลโด้โซโล่อยากฉาวอยากโฉ่ก็ตามๆ

ไปเถอะยาใจ เธออยากไปไหนก็เชิญ ผู้หญิงหน้าเงินไม่ต้องเขินหรอกมาดาม อยากกอดนายกหรืออยากกกลิเก ทหารตำรวจนายตรวจรถเมล์ โอเคเลยคนงาม เจอะเสี่ยน้ำลายสอ เจอหมอมุมมามรุ่งริ่งลุ่มล่ามซุ่มซ่าม เชิญตามสบาย

อยากไปรถไฟ หรือไปกับสายการบิน เหาะเหินเดินดิน เล่นลิ้นลวดลาย จะไปขึ้นช้างหรือจะไปนั่งหลังม้า เด้งหลังเด้งหน้าหรือเกี่ยวหญ้าให้วัวควาย จะอยู่ภาคกลาง อีสานเหนือหรือใต้ ฮ้อแรดสุรุ่ยสุร่าย ไปเลยไป ตัดหางปล่อยวัด

ไปเถอะเชิญไป เธอจะไปไหนก็ตาม ไม่ต้องพยายามอำลาแฝงอาฆาต ถึงเป็นปลาร้าของน้อง ฝอยทองของคนอื่น ขี้เกียจระทมขมขื่น ฝืนทนอัตคัด ถมเท่าไหร่ไม่เต็ม ใจเค็มชะมัดยาดตัดหางปล่อยวัด ไปไหนก็ไป ให้เรือขึ้นคาน

ไปเถอะเชิญไป ซบอกชายก็เอา กกแอ๊ดคาราบาว หรือนั่งเฝ้าหงาคาราวาน พร่ำพรอดกับยอดรัก ยึกยักไม่ละพยศ เบื่อสดใสควงไวพจน์ เข็นรถให้ไพรวัลย์ เบื่อมุ้งเก่าเข้ามุ้งใหม่ เอาไงเอากัน กรวดน้ำคว่ำขัน พบกันชาติเดียว

เพลงจับแพะชนแกะ

เชิญน้องยาตาบอด ไปให้เขากอดไม่ต้องแหกตา ไม่ต้องมานึกถึงพี่เพราะพี่ไม่มีน้ำยา ทิ้งพี่เถิดนะน้องนะ ชะเอ่อเอิงเงย ไม่เคยหวง

ที่รักของคนอื่น ขอให้สดชื่นเถิดนะพุ่มพวง กระดี่ได้น้ำได้ท่าน้องจ๋าจงรีบตักตวง ขอให้ไปเป็นเมียหลวง ชะห่วงจริงเอย เชิญเลยน้อง

ใกล้เข้าไปอีกนิด ชิดเข้าไปอีกหน่อย ชมดชม้อยตะบิดตะบอยจริงนะลำยอง อีกหน่อยน้องคงตาฝาด รู้เช่นเห็นชาติไม่ไตร่ตรอง คนอะไรไฉนชอบช่ำชอง เนื้อๆ ทองรักใครไม่มั่นคง

เชิญรักคนรูปหล่อ เพราะดีน้องฝ่อพี่รักไม่ลง ไม่ต้องมารักกับพี่ เพราะพี่ไม่มีดีให้หลงทิ้งพี่เสียแล้ว เสียแล้ว ชะเอ่อเอิงเงย น้องแก้วจ๋า

ตาของพี่คงแฉะ น้ำตาไหลแหมะจนล้นลูกตา พี่ต้องจับแพะชนแกะ เพราะรักเหยาะแหยะไม่มีน้ำยา ทิ้งพี่เถิดนะน้องนะ ชะเอ่อเอิงเงย เชิญเลย เชิญตามสบาย

เพลงสีไพร

สีไพรน้องพี่ พี่แต่งเพลงนี้กันเหงา ต่างจิตแทนใจ คิดถึงยามไกล จำได้ไหมแฟนเก่า เจ้าจงเมตตา

หนังสือพิมพ์ลงข่าว เสียงเกรียวกราว อึงมี่ ว่าน้องสีไพรของพี่ประกวดเทพีบ้านนา ได้รับรางวัลเบอร์หนึ่ง เสียงอึงคะนึงลือลั่น พี่มองเห็นรูปใจสั่น ชักนึกหวาดหวั่นผวา เจ้าถือถ้วยเงินใบใหญ่ มีพวงมาลัยล้นคอ กำลังร่าเริงหัวร่อดีใจจริงหนอ เริงร่า สมใจน้องคราวนี้ คงลืมพี่เสียกระมัง พี่ชายคงไม่มีหวัง เพราะน้องกำลังฟูฟ่า เห็นภาพรักรำลึก เมื่อยามดึกปีก่อน เคยเง้างอดออดอ้อน หนุนตักอ่อนๆ นิทรา ตักน้องก่อนเคยนุ่มนิ่ม เดี๋ยวนี้คงนิ่มกว่านั้น แต่วาสนาถ้าจะไม่หัน คงได้แต่ฝัน เหว่ว้า อย่าได้ดูถูกดูแคลน เลยนะแม่แฟนโสภา โอ้อกหนุ่มกลุ้มใจแสน เดี๋ยวนี้แฟนเขาเป็นดารา โอ้โอ๋น้องนุชสุดสวาท ฝากตัวเป็นทาสในวาสนา จำพี่ได้ไหมสีไพรกานดา พี่จากน้องมาเพียงห้าปีปลาย ลืมไม่ลงที่ตรงหลังบ้าน เคยสาบานด้วยกันมั่นหมาย พอพี่ลาลับน้องมากลับมากลาย ไม่ยอมจดหมายมาคุยเลย ช่างบึ้งช่างตึง ช่างขึ้งช่างโกรธ เรื่องไรได้โปรดจงเฉลย หรือมีรักใหม่เอาไว้ชมเชย เคียงข้างเขนยแนบนางนอน พี่พอรู้ข่าวเรื่องราวทั้งหลาย จะเขียนจดหมายหรือก็ใจมันร้อน จึงฝากมธุรสแบบบทเชิงกลอน ก่อนน้องจะนอนจงคอยฟัง สีไพรจ๋าแม่ดาราดวงเด่น อย่าเดี่ยวโดดโลดเต้น เดี๋ยวจะผิดหวัง อย่าลืมบ้านป่าเป็นสาลิกาลืมรัง เมื่อยามผิดหวังน้องจะต้องนั่งโศกา

เพลงหนุ่มหน้ามน

หนึ่งต้องไม่มีสอง หญิงมองต้องหลงติดกรอ รูปของพี่ก็หล่อ พ่อเป็นหมอโบราณ ลูกโทนคนเดียวใจดี ไม่มีนิสัยอันธพาล สาวคนไหนใครหนอจะต้องการ เหล้ายาไม่ทาน แม่บ้านไม่มี

นี่ก็ปลูกเรือนหอ ร๊อรอมาแล้วเกือบปี ไม่เจอรักซักที อยู่อย่างนี้มานมนาน อกหนุ่มนอนหนาวทรวงใน จีบใครไม่เห็นเป็นการ หญิงคนไหนใครบ้างจะทำทาน จะขอกราบกรานนึกว่าสงสารเอาบุญ

โอ้แม่ดอกโบตั๋น รักกันเอาไหมแม่คุณ อกของพี่อุ่นๆ ตักให้หนุนนอนฟรี ผ้าห่มกันหนาวเตียงนอน ห้องหับมุ้งหมอนก็มี วิทยุโทรทัศน์อย่างดี ไร้เพียงสตรีมานอนแนบกาย

รูปก็หล่อพอเชียว เสียนิดเดียวเป็นคนขี้อาย แต่ว่ารักคนง่าย ไม่โหดร้ายใจดี รีบจองถ้าน้องต้องการ ที่บ้านรอรับไมตรี อายุอย่างน้องต้องสิบแปดปี พันธะไม่มีพี่ถึงจะยอมโอเค

เพลงอมยิ้ม

จะยิ้มก็ยิ้มซีจ๊ะแม่พิมพ์ใจจ๋า ยิ้มยวนทุกครา ซึ้งใจหวานตา ยิ้มพาพี่หวัง ยิ้มหน่อยยิ้มนิด ช่างชวนพิศติดใจจัง พี่ชายแทบเป็นบ้าคลั่ง ยิ้มเก๋เสียจังหวานใจ

ติดใจรอยยิ้มเสียแล้ว แม่พิมพ์จอมขวัญ ยิ้มเธอสำคัญ ถึงมองทั้งวัน สัมพันธ์แจ่มใส เราจิตสะทกอกสะท้าน ซ่านทรวงใน เนื้อเย็นเห็นใจหรือไม่ โปรดเถิดทรามวัยไฉนหน้างอ

พี่มองเธอๆ คงจะอาย ขอโทษโปรดจงอภัย เห็นในไมตรีเถิดหนอ โปรดโปรยยิ้ม หน่อยเป็นไร ตั้งใจรอ อย่าหลอกล้อ ล่อให้มองจ้องตาเธอ เก้อเขิน

จะยิ้มก็ยิ้มซีจ๊ะแม่พิมพ์ใจจ๋า ยิ้มเป็นขวัญตา ยิ้มแทนสัญญา ยามลาห่างเหิน ยิ้มหน่อยยิ้มนิด ชื่นชีวิตติดใจเพลิน เผลอมองน้องจนงกเงิ่น ไม่อยากจะเดิน เพลินเผลอเหม่อมอง

เพลงหนูจ๋า

ดรุณีหนูจ๋าน่าเอ็นดู รักหนูอยากควงเคียงคู่รู้หรือเปล่า เห็นหนูค้อนงอดงอนๆ หน้าเง้าๆ หนูจ๋า ทำไมหน้าเศร้า ใครเล่าขัดใจให้หนูแง่งอน

ดรุณี หนูจ๋ายอดดรุณี เซ้าซี้โกรธเคือง เคืองพี่หรือขวัญอ่อน รักหนูด้วยเอ็นดูมิใช่หลอกหลอน ขอมองของจองไว้ก่อน กลัวหนุ่มบ้านดอนพาหนีพี่เศร้า

อย่าให้พี่ต้องม่ายขันหมาก เจ้าสาวตีจาก ขันหมากพี่ ใครจะเหมา อย่าให้พระขึ้นบ้านคอยหลงคอยแต่เงา อดฉันเพล และฉันเช้า เจ้าบ่าวเสียใจร้องไห้งอแง

ดรุณีหนูจ๋าน่าเอ็นดู รักหนู เมตตาเอ็นดูหนูแน่ หนูจ๋าอย่าทำงอนนักจักงามแท้ เลิกงอนจะไปขอแม่ เถ้าแก่แม่ดอง ข้าวของไปหมั้น

เพลงอกอุ่น

อกสตรีนี่หรือแสนอุ่น แม่คุณไฉนอุ่นอย่างนี้ อกเต่งตึงเนื้อตันๆ อวบอั๋นอย่างงี้ น่ายวนเย้ายั่วยวนยี มาอยู่กับพี่ เถิดนะแม่มา

อกแม่เอยช่างแสนอ่อน ขอนอนขอหนุนเนื้ออ่อนหน่อยหนา นึกว่าเอาบุญนะบังอรหล่อนจ๋า อย่างอนเง้าเจ้ามารยา อกกานดาช่างอกละไม

หนาวลมหรือจะต้องห่มผ้า หนาวฟ้าหรือจะต้องผิงไฟ หนาวผู้หญิงหรือจะอิงผู้ใหญ่ ถ้าพี่หนาวใจ แล้วใครจะให้กอดนอน

หากแม่คุณให้หนุนอก น้องเอยจะขอนอนกกต่างหมอน ถึงตัวตาย มิยอมคลายถ่ายถอนอกสาวๆ ช่างน่านอน อกบังอรช่างอ่อนอุ่นใจ

เพลงสถานีรวมรัก

น้องเป็นสถานีจอดใจ มีหัวใจผู้ชายจอดไว้มากมายมากหน้า ส่วนหัวใจพี่ไม่มีวาสนา ถูกกีดกันต่างๆนานา ขาดชานชลาจอดจิต

ใจเคยจอดประจำๆ มาเดี๋ยวนี้ใจดำไฉนจึงทำให้หงุดหงิด ก็ใจของพี่ไม่เคยมีพิษ แต่ใจน้องมาออกฤทธิ์ พี่เลยหมดสิทธิ์ถูกปิดประตูใจ

โอ้ใจน้องพี่มีเยอะ เดี๋ยวนี้ชักเขรอะหยำแหยะ จะต้องเอาเสียมมาแซะ แงะดูให้ถึงข้างในเอามีดแร่เนื้อเอาเกลือมาใส่ ไม่อยากตอแย โอ๊ยแม่แพรสีไพร ข้างนอกสุกใส ข้างในเป็นโพรง

น้องเป็นสถานีจอดใจ มีหัวใจผู้ชายจอดไว้เรียงรายไม่ตั๊ะติ๊งโหน่ง ถ้าใจน้องยุ่ยผุเป็นผุยผง จะช่วยบรรทุกซี่โครงแล้วพาไปส่งปลายทาง

เพลงสาวเมืองสิงห์

สาวเมืองสิงห์ยอดหญิงของพี่ จากกันมานานหลายปีใจพี่ยังคิดถึงนาง พี่ยังรักมั่นไม่เคยมีวันจืดจาง เหตุที่พี่เหินห่างเพราะศักดิ์นางเจ้าสูงเกินไป

สาวเมืองสิงห์มิ่งขวัญของพี่ หลีกทางด้วยความหวังดี ตัวพี่สู้ยอมช้ำใจ บุญพี่น้อยกว่าจำต้องหนีหน้าไกล เจ้าจงมีคู่ใหม่อย่าปักใจรักพี่เลย

โปรดลืมพี่เสียเถิดจอมวัญ น้องจงลืมความสัมพันธ์ลืมวันที่เคยชื่นเชย เพราะตัวพี่จนคนเค้าประณามหยามเย้ย หากได้เจ้าไว้เชยโลกจะเลยติฉินนินทา

สาวเมืองสิงห์ยอดหญิงของพี่ หากนางได้ฟังเพลงนี้ ลืมพี่เถิดนะขวัญตา นวลน้องของพี่จงมีสุขสมอุรา โปรดจงคิดเสียว่าพี่เป็นกามิควรคู่หงส์

ตั้งแต่พี่จากเจ้ามา อุราของพี่ปวดร้าว ทุกโมงยามค่ำเช้า ที่เฝ้าคิดถึงนวลอนงค์ ถึงพี่จะอยู่ที่ไหน หัวใจของพี่ก็ยังรัก ความหลังฝังตรึงสลัก ความรักที่ยังดำรง ความรักของพี่ฝังแน่น ไม่คลอนแคลนคลายเคลื่อน ยิ่งกว่าดวงดาวรักเดือน ไม่ลืมไม่เลือนโฉมยง พี่ยอมทุ่มเททุกอย่าง หวังให้น้องนางเป็นสุข พี่หม่นหมองอยู่ในกองทุกข์ เหมือนวิหคที่ถูกขังในกรง พี่รู้ตัวได้ดี ว่าสกุลพี่นี้เพียงกา พี่คงหมดบุญวาสนา ที่จะบินเลียบฟ้าเคียงหงส์ แม่สาวเมืองสิงห์ที่รัก ถึงเราจะต้องพรากจากกัน เพราะกำแพงศักดินาขวางกั้น ความรักพี่นั้นมั่นคง ถึงพี่จะช้ำเพราะยอดหญิง แต่ลืมสาวเมืองสิงห์ไม่ลง

เพลงจุ๋มจิ๋ม

แจ่มจริงนะกานดา งามตาเย้ายวนชวนน่าเคล้าคลึง ปาก คอ คาง คิ้ว ผิวนิ่มนวลเป็นหนึ่งอกผึ่งเนื้อตันเต่งตึงหวานใจ จมูกหน่อยพิศดูก็พลอยจุ๋มจิ๋ม ประพายประพิมพ์ยิ้มพาคลั่งไคล้

อยากชวนชิดเชยชม เอวกลมไว้แทนผ้าห่มหัวใจ แต่กลัวผิดหวังประเดี๋ยวจะนั่งร้องไห้เบื่อหน่ายน้ำตาผู้ชายไหลนอง ใหม่ๆ ก็ดูไฉไลจุ๋มจิ๋ม เก่าแล้วแม่พิมพ์เดี๋ยวเป็นสนิมไม่น่ามอง

โอละเน้อ เอ๊อ เออ เออ เอ๊อ เอ่อ เออ นวลเอย

สดสาวสวยแท้ แรกแลพบเห็น เล่นเอาใจเต้น เหมือนดั่งตีกลอง แม่เนื้อทอง หยาดเยิ้มหยดย้อย ชมดชม้อย ชวนพิศชวนเพ้อ เธอจ๋าเธอจุ๋มจิ๋มไม่หยอก หนุ่มบ้านนอก ขอบอกตามตรงพี่ไหลหลงรกคุดอุดอู้ อยากจะได้อยู่เคียงคู่เนียนนัว แต่ค่าตัวแพง ของน้องคงแพง ใบแดงๆ ตั้งร้อยใบพันใบ จะเอาที่ไหน ไปแต่งกับน้อง ขอรักลองไว้เพียงลมๆ แม่เอวกลม รักพี่บ้างหรือเปล่า พี่นี้รักเจ้าจน ลืมเป็น ลืมตาย

เพลงอกหนุ่มกลุ้มนัก

ฟ้าสกาว ดาวเกลื่อนกลาดเวหา จันทร์แสงจ้าแข่งดาราจ๋ำให้อาย ต้องกอดหมอนนอนวุ่นวาย ด้วยรักร้างห่างหาย สุดอับอายแสงจันทร์

น้องนางเอย เคยร่วมเรียงเคียงหมอน เริงรักนอนอ้อนออเซาะสุขสันต์ ร่วมเมียผัวยวนยั่วจันทร์ จูบลูบไล้ใฝ่ฝัน ไม่มีวันรู้เลือน

แม่เอวกลมผมยาวๆ สาวใดก็ไม่เสมอเหมือน อกตึงๆ เนื้อตันๆ ถันน้องนั้นน่าเยือน แม่มาลัยดอกหมาก เอ๊ยแม่มาลัยดอกหมาก พี่ชายคนยากอยากเป็นขวัญเรือน น้องเอ๋ยอย่าเบือนแชเชือนแกล้งชาย

บ้านดอนนาดำ สันโดษระกำดวงแดเดียวดาย หน้านานอนหนาว แนบนวลเนื้อสาว แล้วหนาวคงคลาย ก่ายกกกอดออดอ้อนสักนิด กอดแก้กลุ้ม แก้หนาวจับจิต หอมหน่อยหอมนิดลืมเป็นลืมตาย

งุ่นง่านงันงง เดือนดับลับลง ดวงดาวเดียวดาย วุ่นวายเหว่ว้า วิเวกเสียงกาวังเวงเสียงไก่อาทิตย์โด่งนึกว่ายังดึก ลืมแลดูดาวดับตอนดึก พอลืมตารู้สึกก็ยังนึกเสียดาย

เพลงมันยกร่อง

มันยกร่อง ฟักทองแตงไทย นังสาวหน้ามนทำไมเป็นคนหลายใจ ใครล่ะๆ มันจะไม่น่าน้อยใจ เอ่อ เออ เอ้อ เอ๊ย มันน้อยใจๆ

เรารักกันมานานเอ๊ยตั้งแต่บ้านมุงแฝก ล่ำซำทำแอ๊ค ไม่อยากจะแบกคันไถ ลืมความหลังหรือยังหนอ เมื่องานก่อพระทราย นังสาวหน้ามนทำไมเป็นคนหลายหน้า อีสาวบ้านนา ทำไมหนาใจร้าย หัวใจหนอทรยศมาคิดกบฏพี่ทำไม

มันยกร่อง ฟักทองแตงไทย นังสาวหน้ามนทำไมเป็นคนหลายใจ ใครล่ะๆ มันจะไม่น่าน้อยใจ เอ่อ เออ เอ้อ เอ๊ย มันน้อยใจๆ

ตั้งใจจะไปขอ เคล้าคลอเคียงควง แต่กลับช้ำทรวงถูกล้วงตับจับไต สาวหน้ามนคนหลายหน้า โบราณว่าเชื่อไม่ได้ นังสาวลูกทุ่งไม่ทันจะรุ่งก็ต้องเหลิง เที่ยวเตลิดเปิดเปิง หลงระเริงคาวน้ำลาย พอได้นั่งรถสี่ล้อ ก็ลืมรถมอร์เตอร์ไซด์

เพลงหมีกินผึ้ง

โอ้บังอรน้องเอยแสนงอนไม่หยอก หยอกยวนเย้าเง้างอนนักเจ้ายาหยี โกรธใครกันทั้งวันทั้งคืนพาลพี่ เจ้าช่อมาลียิ้มนิดคนดีอย่าเง้างอน งอนเลิกงอนเสียทีฟังเสียงพี่กล่อมสมร อย่าออดอ้อนเง้างอนให้พี่อ่อนใจ

โอ้บังอรน้องเอยแสนงอนออดอ้อน กอดเบาๆ น้องยังหนาวอีกใช่ไหม บ่นพึมพำเล่นตัวแหมทำงอนใหญ่ หากไม่เกรงใจจะหาแฟนใหม่ไม่ง้อเชียว คนแง่งอนหาง่ายพอเขาหน่ายไม่แลเหลียว ปล่อยแดเดี่ยวเดียวคนงอนก็ง้อ

แม่เอวบางน้องเอยสำอางอ้อยอิ่ง แม่ยอดหญิงอย่าทำเย่อหยิ่งเลยหนอ หากงามงอนเล่นตัวให้วอนละก็ อีกหน่อยเถิดหนอชะโอละพ่อต้องทิ้งงอน มีลูกเพียงซักคนคงเลิกบ่นหรอกสมร หากจะงอนนึกถึงตอนงามงอนหมดงาม

โอ้นวลจันทร์รักกัน รักกันดีกว่า อย่าแชเชือนรักจริงนะเจ้าแม่งามขำ อกตึงตันขอคลึงทั้งวันยันค่ำ ริมฝีปากงามๆ ขอวางมัดจำจูบซักที นอนแนบนวลเนื้ออุ่นนิ่มเหมือนนุ่นอุ่นอกนี้ ตลอดปีขอชมดอมดมเด็ดดึง

โอ้บังอรน้องเอยแสนงอนไม่หยอก บอกดีๆ น้องยังเง้าพี่ขี้หึง อยู่ดีๆ เง้างอนเหมือนหมีกินผึ้ง ตะบี้ตะบึงเง้างอนบึ้งตึงขี้หึงจริง พอเถิดทูนหัวพี่ สงสารพี่เถิดยอดหญิง อย่าทอดทิ้งพี่นอนหนาวเศร้าทรวง

เพลงมาลัยลอยวน

มาลัยลอยวน สวยเอยจะหล่น อยู่กับคอใคร มาลัยน้ำใจของเธอจะให้ใครแน่ มาคล้องพี่เถิดหนา มาแม่มาเถิดแม่ ขวัญตาอย่าเชือนแช มัวแต่ชะแง้ ได้แต่ชะเง้อ

มาลัยพวงงาม ฝีมือใครทำช่างงามยิ่งนัก มาลัยดอกรักคล้องคอคนยากล้นเอ่อ มองแล้วต้องตาฉันรอยสัมพันธ์พร่ำเพ้อ รับมาจากมือเธอ ได้แต่ละเมอมองเมียง

ได้โปรดเป็นแฟนประจำ รับรักนงรามคนงามอย่าเกี่ยง คอยเฝ้า คอยรับ คอยเลี้ยง คอยส่ง คอยเสีย ฟังเสียง ผมกลัวเธอเกี่ยง เมื่อชื่อเสียงผมซาอย่ารังเกียจเดียดฉันท์ ได้โปรดสงสารฉันบ้างเถิดหนา อุ้มชูชักคนจนกว่าซักคนจนกว่า ชาตินี้ ชาติหน้า อย่าถอย

มาลัยลอยวน สวยเอยจงหล่น อยู่ในใจชาย จงเป็นแรงใจ ให้นานนานไปซักหน่อย จงช่วยอุดช่วยหนุน ลุ้นผมให้เลิศลอย จะนั่งคอยนอนคอย เรามาช่วยกันร้อยพวงมาลัย

เพลงหน้าชื่นตาบาน

ดีใจหรือเปล่า ดีใจหรือเปล่า เห็นหน้าเจ้าสาวชื่นใจ ลูกสาวของใคร ลูกสาวของใคร งามเหมือนแม่ยายพ่อตา วันนี้เขยมาสารภาพ กราบแทบเท้า ที่ท่านยกลูกสาวคนโก้ โอ้เป็นบุญไฉน

ดีใจไหมเอ่ย ดีใจไหมเอ่ย น้องคงเสบยสบาย อย่ามัวเหนียมอาย อย่ามัวเหนียมอาย จงยิ้มรับชายหน่อยซี ดูซิคนดีหน้าบึ้ง ขึ้งพี่ตรงไหน หรือไม่เต็มใจเจ้าบ่าว สาวเจ้าจึงชิงชัง

ขันหมากมาแล้ว น้องแก้วรับด้วย ขันหมากมาแล้ว น้องแก้วรับด้วย ยิ้มให้สวยๆ ซิจ๊ะร้อยชั่ง หน้าชื่นตาบาน หน้าชื่นตาบาน จะรักนานๆ ไม่จืดจาง จะได้เป็นฝาเป็นฝั่งนั่งอยู่บนสวรรค์ จะได้เป็นฝาเป็นฝั่งนั่งอยู่บนสวรรค์

ดวงใจของพี่ ดวงใจของพี่ รักเดียวไม่มีแบ่งปัน หากเรารักกัน หากเรารักกัน คงหวานมันน่าดู กินน้ำพริกปลาทูน่าเบื่อหน่าย น่าอับอายน้องจ๋า จะเสียราคาน่าเกลียด มาเบียดกับพี่ชาย

เพลงไทยต้องสู้

เกิดเป็นไทยหากใครย่ำยีต้องสู้ หากใครลบหลู่โจมจู่แผ่นดินแดนทอง ไทยต้องสู้สู้ใจขาดมิให้ใครครอง เลือดไทยเราต้องตะโกนให้ก้องว่าไทยต้องสู้ สู้ สู้ สู้ สู้

ผืนดินทองเป็นของไทยตั้งแต่โบราณ นานแสนนานไม่เคยแพ้แก่ใครๆ ใครย่ำยีสู้ไม่หนีอย่างดีแค่ตาย เพื่อฝากลายเชื้อชาติชายไทยเชิดชู

เสียเลือดไปไม่เสียใจเท่าเสียแผ่นดิน ชีวิตสิ้นไม่เสียใจเท่าไทยสูญ ชีพยังอยู่ไทยต้องสู้เพื่อเทิดทูน ศาสตร์กษัตริย์ชาติตระกูลไม่อดสู

เกิดเป็นไทยหากใครย่ำยีต้องสู้ หากใครลบหลู่โจมจู่แผ่นดินแดนทอง ไทยต้องสู้สู้ใจขาดมิให้ใครครอง เลือดไทยเราต้องตะโกนให้ก้องว่าไทยต้องสู้ สู้ สู้ สู้ สู้

ทวดของเรา ตาของเราอยู่บางระจัน เคยฟาดฟันกับศัตรูและหมู่ปัจจา พี่น้องเราญาติของเราสืบกันมา ช่วยรักษาผืนดินทองของชาติไทย

ลูกหลานไทยต้องรักไทยไม่เคยคิดหนี ใครย่ำยีเราไม่ยอมชีพพร้อมถวาย หากใครรุกและใครล้ำมากล้ำกลาย อธิปไตยรักษาไว้ตายก็ยอม

เพลงสุดแสนเสียดาย

สุดแสนเสียดาย รักเก่าของเราแต่ก่อน งามงอนคนสวยมาลืมพี่ได้ ดูหรือใจเธอมาเปลี่ยนไป พอมีรักใหม่ ไม่เหลียวมามอง เพียงแต่พี่จนขัดสนเงินตรา กานดาแหนงหน่ายกลับกลายเป็นสอง ใจเธอหลายใจคล้ายวันทอง ช่ำชองชอบฉุยฉาย สุรุ่ยสุร่ายโยกย้ายมารยา

สุดแสนเสียดาย โอ้หัวใจจะขาด อเนจอนาถจริงหนอวาสนา เอาช้างมาดึงทิ้งให้หล่อนคืนมา พี่จนปัญญาเพราะวาสนามีน้อยจริงๆ ฐานะไม่คู่ควรกับยอดหญิง ถึงรักน้องจริง ก็ยังไม่นึ๊งเท่าแฟนน้อง

ถ้าเขาหวังดีเหมือนพี่รักเจ้า ช่างเถอะนงเยาว์ ลืมรักเก่ามือสอง เขารวยเงินมากมายก่ายกอง แหวนเพชรเงินทองหว่านให้น้องตายใจ คนจนอย่างพี่ไม่มีอะไร ไร้เงินยาไส้ มีแต่หัวใจยากจน

ยากจนทนสูบยาใบตอง ไม่เหมือนแฟนน้องสูบกรุงทองสายฝน เขามั่งมีขับขี่รถยนต์ แต่พี่มันจนทนนั่งแต่หลังควาย เขากินหมูเห็ดเป็ดไก่ พี่กินน้ำพริกจิ้มแตงไทย เบื่อใช่ไหมยอดหญิง

ถ้าตกลำเค็ญ น้องเหลือเดนเขาเลือก ถ้าเหลือแต่เปลือก โดนเขาเสือกไสทิ้ง พี่ชายก็จะไม่ชิงชัง รักจริงๆ ไม่ใช่น้ำกลิ้งบนใบบอน สุดแสนเสียดายพี่ขอให้พร อย่าลุ่มๆ ดอนๆ เหมือนพี่คนมีกรรม

เพลงไทยคือกัน

ไทยคือกันอย่าล้างผลาญกันเลย อย่าทำเหมือนดังหกเขยในสังข์ทองดีกว่า พารารอนรนจนท้าวสามลแทบบ้า ร้อนไปถึงอินทราการเมืองมาแทรกแซง

ไทยโกงไทยหวังอะไรโลกรู้ โลกนี้ยังน่าอยู่ดูหรือมาคิดแบ่ง กอยโกยทำไมอำนาจหมดไปถูกแช่ง เงินตรายศถาตำแหน่ง สักแดงบ่ได้ไปนาง

ผีเรือนทำดี ขอวอนฝากพจนีถึงคุณผีในป่า กลับอกกลับใจไทยฆ่าไทยเสียดายน้ำตา มีชาติมีศาสนา มีพระมหากษัตริย์เลิศแล้ว

ไทยคืนไทยเถิดอย่าได้แยกไทย มาตั้งต้นกันใหม่ไทยนั้นมีพระแก้ว คุ้มครองคนไทยเป็นศูนย์รวมใจแน่แน่ว ควรเลิกขัดกันแล้ว สร้างแนวอยู่ยั้งยั่งยืน

เพลงไทยรักไทย

ไทยรักไทย รักไทย รักไทย รักไทย ประชาธิปไตยชาติไทยเรืองรอง เอกราชต่างชาติแซ่ซ้อง ไทยปรองดองล่ะกึกก้องเตรียมพร้อม ยิงหรือฟันหรือรันหรือแทง น้ำเงินขาวแดงไม่เคยจำยอม ประวัติศาสตร์องอาจ สี่เหล่าพร้อมพระจอมพลไทย สงบสุขเพราะประมุขของชาติ เอกราชยุติธรรมทรงชัย บารมีล้นเกล้าเกริกไกล น้ำใจล่ะคนไทยน่าชม ร่มเกล้าพระยุคลบาท อำนาจคุณพระโคดม ไทยเจริญแล้วไม่งายงม ชาตินิยมล่ะมั่นคง มั่นคง ไทยรักกัน รักกัน รักกัน ความสำคัญนั่นคือไตรรงค์ ศาสตร์กษัตริย์ชาติอยู่ยืนยง ใครคิดโกงล่ะชาติไทยวายปราณ

มีหรือจนล่ะก็เป็นคนไทย ไม่มีน้ำใจเป็นอันธพาล สงบสุขชั่วลูกเหลนหลาน ชาติต้องการพร้อมกันทุกเวลา

สุขสดใสทั้งจิตใจสูงส่ง ใจมั่นคงและซื่อตรงเหนือกว่า อยู่ร่มเย็นอย่าเห็นเป็นผักปลา ใครคิดเข่นฆ่าอย่าปรีดากำแหง เลือดคนไทยรวมกันไว้ต้านภัยแดง อย่าได้ขัดแย้งใครขอแรงล่ะชาวไทยทำดี บ้านเราช่วยกันให้รุ่งเรือง อย่าขุ่นเคืองฆ่ากันเลยน้องพี่ แผ่นดินถิ่นธารขวานทองปกป้องอย่าให้ใครย่ำยี ชีวิตเรานี้สามัคคีกอดคอกันไว้

ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ไทย แผ่นดินทองมันเป็นของบรรพบุรุษไทย รักษากันไว้ลูกหลานไทยพร้อมใจไชโย ไทยรักไทย รักไทย ไชโย ไชโย

เพลงน้ำพริกถ้วยเก่า

อยากจะมีเมียใหม่ทนไม่ได้แล้วญาติพี่น้อง สบตาแทบทุกวัน เงินหมื่นเงินพันล่ะนับวันจะพร่อง ชักใจแตกอีลุ่ยฉุยแฉกแหลกเหลวกันใหญ่ ทิ้งลูกผัวไว้ไม่เคยเหลียวมอง ไม่จำเป็นต้องอย่าเป็นขี้ข้ามานานแล้วน้อง เบื่อจนเหลือจะทน เรื่องสัปดนล่ะหน้ามนแคล่วคล่อง เรียงลำดับพี่น้องพ่อแม่ข้างผัวมาด่า ทำเป็นผู้ดีจ๋าไม่น่าจะมอง

น้ำพริกถ้วยเก่า นานเหม็นเฉ่าเก่ากินไม่สมปอง เปรี้ยวเผ็ดหวานมันเค็ม ใครอยากจะเล็มจืดไม่รับรอง เบื่อจะตายต้องขอบ๊ายบายทีเถิด ขี้เกียจซื้อยาคุมกำเนิดเพราะเธอไม่อยากมีท้อง

เจอะน้ำพริกถ้วยใหม่ คนปรุงต้องได้ฝีมือเอี่ยมอ่อง จะได้ช่วยทำกิน ดายหญ้าขุดดินหากินกันคล่องๆ เพาะพันธุ์ผักเยอะๆ ไว้จิ้มน้ำพริกถ้วยใหม่ รีบหาเครื่องใช้เตรียมไว้ทีจะมีน้อง

เพลงไทยคู่ฟ้า

เกิดเป็นไทยไว้ลายศักดิ์ศรีจนชีวีวาย แผ่นดินไทยลูกไทยหลานไทยคู่ฟ้า ยิ่งยงด้วยกลยุทธ ดังครุฑ เสือ สิงห์สง่า เข้มแหลมคมหยาดเลือดชโลมพื้นหล้า สู้ขาดใจถ้าใครล้ำหน้า ไม่มีคำว่าลูกไทยตาขาว

ศรี ศรี ศรี พระบารมีล้นเกล้า ภูมิพลเลิศล้นแห่งเรา สิริกิตติ์ราชินีที่เพริดพราว ทรงพระกรุณาชาวป่าเขา พระสยมร่มเกล้าชาวประชา มหาราชขัตติยา มิ่งขวัญประชาล่ะปกเกล้าชาวไทย ไทยคู่ฟ้า คู่ฟ้า คู่ฟ้า ไทยคู่ฟ้า คู่ฟ้า เมืองไทย

ทบ. พร้อมบุกทุกเมื่อ ทร. พร้อมเรือพิฆาต ทอ. พร้อมผงาดขับไล่ ตชด. นปพ. พร้อมบุกไพร พิทักษ์สันติราษฎร์กวาดภายใน เราร่วมเป็นไทยคู่ฟ้า ชาติศาสตร์กษัตริย์ตรา และเหล่าประชาคู่ฟ้ายืนนาน ไทยคู่ฟ้า คู่ฟ้า คู่ฟ้า ไทยคู่ฟ้า คู่ฟ้า ยืนนาน

ถิ่นสมบูรณ์เพิ่มพูนช่วยหนุนเกื้อกูลต่อกัน เผ่าพงศ์พันธุ์ของบรรพบุรุษนั้นแน่นอน เลือดเนื้อเชื้อไม่ทิ้งแถว เพริศแพรวไม่ยอมสำส่อน ตกออกเหนือใต้อีสานคือไทยร่วมอุทธรณ์ สร้างทรัพย์สินพื้นดินลุ่มดอน ทรัพยากรช่วยกันรักษา

ศรี ศรี ศรี พระบารมีเลิศหล้า ชนนีมีน้ำเมตตา ยุพราชทรงชัยใจแกร่งกล้า เทพรัตน์สิรินธรราษฎร์ศรัทธา มิ่งขวัญประชาชาวไทย ร่วมจิตแรงใจ เรารักเมืองไทยล่ะใช่ไหมไชโย ไทยคู่ฟ้า คู่ฟ้า คู่ฟ้า ไทยคู่ฟ้า คู่ฟ้าไชโย

เพลงเนื้อหอม

คืนค่ำจันทร์เพ็ญผ่อง เอ่อ เออ เอิง เอย สาดแสงดั่งทอง พาพิมพ์นภา เออเอ๊ยดาราพราย โอ้ โอ ลมหวน ลมโชยหวน อวลกลิ่นมาลี ชื่นใจในทรวงพี่ กลิ่นมาลีที่เจ้าร้อยมาลัย ชื่นกลิ่นกายเจ้าหอมเร้าฤทัย พี่หวงห่วงอาลัยยามอยู่ไกลเจ้าเอย

ขอพี่ได้อยู่ใกล้น้อง ขอประคองให้นานหน่อย ถนอมจูบมิให้เป็นรอยช้ำ พอพี่ฉ่ำชื่นทรวงจากไปใจก็ยังหวง กลิ่นเจ้าซึ้งซ่านทรวงดวงใจพี่นี่เอย

หลงแนบนวลถนอม เนื้อหอมตรึงใจพี่ อาลัยเจ้ายิ่งชีวี สว่างแล้วนะตัวพี่จำลาจำจากไปไกล จำใจจำลา สัญญามาพบกันใหม่ แม้ตัวจากแต่ดวงใจ ไม่ลืมเนื้อหอมเอ้อ เออ

เพลงหนามยอกอก

น้ำขึ้นเอ่อตลิ่งแล้ววิ่งไหลลง ไม่ทรงยืนที่ มองไปเหมือนน้ำใจน้องพี่ โอ้เดี๋ยวนี้เปลี่ยนแปรไป ก่อนรักพี่มากเหลือ เบื่อแล้วจึงไถล ปล่อยทอดทิ้งคนเมืองสิงห์ให้ปวดใจ เศร้าสะท้อนทุกคืนนอนร้องไห้ ควงผู้ชายคนใหม่ใจร้ายกว่าเสือ ความรักเอยพร่ำเพรื่อ ใครเชื่อชีช้ำ

หนามรักตำหัวใจแปลบ ปวดแหละแสบ แสบทรวงชาย เจ็บแผลพอแก้เจ็บไหว เจ็บใจมันแก้ยากยิ่ง เกาะอยู่เหมือนปลิง คล้ายโดนปืนยิงเฉียดหัวใจ กระสุนฝังในปวดนักเออ

หนามมันตำหัวใจ หาคนถอนให้ไม่เจอไม่เจอ โอ้ละเหนอ เลือดรักไหลเอ่อ เอ้อเฮอเจ็บใจ

น้ำหยดทีละน้อยไหลอ่อยลดลง ก็คงแห้งหมด มองไปเหมือนน้ำใจพี่หด ขาดชูรสหมดชูใจ ก่อนน้องนอนกอดพี่ นี่น้องนอนกอดใคร พี่นอนหนาวปวดรวดร้าวอยู่ร่ำไร เฝ้างายงมทุกข์ระทมหมองไหม้ มีรักดีไม่ได้ มีได้ไม่ดี ความรักเอยบู้บี้ปู้ยี่ปู้ยำ แสนระกำหนามยอกอก น้ำตาตกไม่เหลือหรอ เจ็บแผลใครแก้เจ็บหนอ ถูกตอตำติดคาตา ขาดหยูกไร้ยา สมุนไพรราคาก็แพ๊งแพง เลือดรักสีแดงกลับกลายเป็นดำ จุดได้ตำหัวตอ เพราะดีน้องฝ่อไม่ควรจะทำ โอ้ใจดำล่ะเห็นพี่ต้อยต่ำ หมดเยื่อหมดใย

เพลงน้องจ๋าลาก่อน

พี่ต้องลาไปแล้ว น้องแก้วเจ้าจงเป็นสุข ถึงพี่ทนทุกข์หม่นหมอง ให้น้องสบาย

น้องจ๋าพี่ลาไปก่อน ไม่ต้องอาวรณ์ถึงพี่ชาย จำใจจำต้องนิราศ หัวใจแทบขาดด้วยความเสียดาย ชาตินี้มีอุปสรรค จึงทำให้รักของเราสลาย ถึงพี่เป็นลูกกำนัน แต่ตัวน้องนั้นเป็นลูกเจ้านายกำแพงประเพณีกั้น จึงได้แต่ฝันถึงกันสองฝ่าย เดี๋ยวนี้น้องมีคู่หมั้น มาลืมสัมพันธ์ของเราคู่หมายดอกฟ้าล่ะคู่กับชาวฟ้า พี่เป็นเพียงกาไม่กล้าตะกาย เพราะพี่ใฝ่สูงเกินศักดิ์ หัวอกจึงหักจนแทบลาตาย ถึงพี่ต่ำต้อยก็จริง แต่พี่ก็หยิ่งในเกียรติของชาย ไม่ขอกำสรวลสวาท ไม่ขอเป็นทาสของความแพ้พ่าย ลาก่อนน้องแก้วของพี่ ความรักเรานี้เหมือนเทพนิยาย ขอลาน้องกลับบ้านนอก ลาแล้วบางกอกเป็นครั้งสุดท้าย บ้านนาของพี่เป็นเรือนตาย ขอเอาดอกควายเป็นที่รื่นรมย์

เพลงนักรบไทยแลนด์

อย่าดึงฟ้าต่ำทำหินแตก แยกแผ่นดิน อย่าทำขวานบิ่นหมิ่นตระกูล จะสูญพันธุ์ เผ่าไทยไตรรงค์มั่นคงมานาน นานแสนนาน พวกเราลูกหลานต้องช่วยกันดับไฟแผ่นดิน

ป่าคือบ้านของข้าทุกคน แหงนมองเบื้องบนสกลนั้นคือหลังคา มีขุนเขาแมกไม้พฤกษาเป็นประหนึ่งข้างฝา พสุธาดั่งเตียงตั่งนอน

เพื่อนคือหลุมบังเกอร์และปืน ทุกยามค่ำคืนข้าตื่นโดยไม่พักผ่อน แขนข้างขวาข้าให้บิดร แขนซ้ายข้าให้มารดร ชีวิตกร่อนข้าพร้อมยอมพลี

ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ใครบังอาจรุกรานมันต้องเป็นผี ดวงใจข้ามอบให้โฉมศรี ใครจะปรานี ปรานีทหารไทยแลนด์

ข้าหนาวข้าสั่นกัดฟันทุกข์ยากเหลือแสน เพื่อมิให้ไทยแลนด์ต้องเสียดินแดนอดสู ด้วยเดชะพระฝ่าละออง ข้าขอปกป้องถิ่นไทยเพื่อให้คงอยู่ ยอมอุทิศชีวิตเข้าสู้ กวาดล้างอามิสศัตรู ให้โลกรู้ จักนักรบไทยแลนด์

เพลงน่าฟัด

น่าฟัด น่ารักชะมัดน่าฟัดน่าฟัน ขอเจ๊าะน่าเจี๊ยะ น่าเลี๊ยะแจ่มจันทร์ อกอูมอวบอั๋น น่าเคล้นคลึงคั้น ผิวพรรณผ่องพักตร์

น่านึก ยิ่งคิดยิ่งคึกยิ่งนัก น่าทักน่าท้วงน่าล้วงน่าควัก น่าเป็นแฟนนัก น่าทึกน่าทักน้องรักชื่อไร

อกประถม เอวมัธยมศึกษา สะโพกปริญญา หน้าผากมหาวิทยาลัย เชปสเรนเดอร์เอ้อเฮอเข้าไส้ ปากนิดจมูกหน่อยหน้าผากน้อยเมื่อไหร่ หอมนอกหวานใน จะทำไฉนจะได้น้อง

น่าฟัด น่าฮึดน่าฮัดน่ารัดน่าลอง น่าจู๋น่าจี๋จู้จี้จับจอง ลูกกะตากลมป๋อง น่าเป็นเจ้าของ น่าจับจองเจ้าจัง

เพลงหนุ่มบ้านเหนือ

แจ่มจริงนะน้องสาว ผิวขาวดังแตงร่มใบ ล่ะพี่เป็นหนุ่มบ้านเหนือ แต่เนื้อคู่คงอยู่บ้านใต้ โอ้น้องสาวล่ะผิวขาวเหมือนไข่ รับรักพี่ได้ไหมล่ะจอมขวัญ

อยากกินข้าวร่วมชาม อยากดื่นน้ำร่วมขัน อยากร่วมเตียงเคียงสัมพันธ์ อยากอยู่ร่วมบ้าน อยากแต่งงานกับเนื้อทอง

พี่หนุ่มบ้านเหนือ โอ้บุญเหลือผิวผ่อง ขอดื่มน้ำร่วมคลองล่ะกับน้องทุกวัน ขอให้พี่แอบมองล่ะมองน้องสักหน่อย พี่หลงรักดาวลอย อีกหน่อยพี่จะมาหมั้น ขอให้พี่เป็นเจ้าของ จะซื้อทองให้น้องใส่ ทั้งแหวนเพชรวงใหญ่ ให้เป็นของกำนัล

ชะโอแม่ตาคม เอวกลมล่ะน่ากอด รักพี่ให้ตลอด เถอะนะแม่ยอดล่ะโบตั๋น โอ้แม่สาวเอย ชะโอแม่สาวล่ะบ้านใต้ รักของพี่ชาย รับรองไม่หน่ายแปรผัน ถ้าหากพี่ได้แต่งงาน จะขอดื่มน้ำผึ้งพระจันทร์ ข้าวใหม่ปลามันล่ะไม่มีวันจืดจาง

หนาวปีนี้แสนหนาว น้องสาวขอนอนแนบนาง และจะไม่ยอมห่างน้อง ค่ำเช้าต้องประคองแนบข้าง แหละจะขยันล่ะทำงานทุกอย่าง รับใช้แม่นางไม่เหลวไหล

สาวบ้านใต้งามเหลือ รักหนุ่มบ้านเหนือบ้างไหม หากตัดบัวให้เหลือใย บ้านเหนือบ้านใต้ไม่ช้าคงได้แต่งงานกันนะจ๊ะ

เพลงพาร์เนอร์ที่รัก

โอ้พาร์ทเนอร์เชปสเลนเดอร์เอ้อเฮอน่ารัก ถึงเธอผ่านชายมามาก พี่ยังอยากจะเป็นเจ้าของหัวใจร้อนรุ่มเพราะพี่เป็นหนุ่มคะนอง หากใครสนใจจับจองมองกันเสียให้ดี จงคิดบ้างฟังนะฟังน้องนางโปรดคิด พลั้งไปถ้าได้ผัวผิด จะหงุดหงิดเฝ้าคิดหน่ายหนี เพราะชายมากหน้าประเภทแมงดาก็มี แต่ถ้าน้องนางได้พี่ดีไม่มีใครปาน

อย่าไปหวังเลย หวังเชยชมชาวต่างชาติ พลาดไปแล้วใจจะขาด ขาด อย่างน่าสงสาร เดี๋ยวจะเป็นหม้ายเมื่อเขานั้นไม่ต้องการ รักพี่เถอะนะตาหวาน รักกันนานๆ ไม่มีจืดจาง

พี่รักแน่ มิปรวนแปร รักแท้แด่น้อง แม้ใครได้ไปร่วมห้องจะไม่หมอง ไม่มีเมินหมาง เพราะรักพาร์ทเนอร์งานคล่องอย่างเธอมีทาง มิใช่จะใช้สตางค์ซื้อนวลนาง พี่รักด้วยใจ

เพลงเพื่อนเราเผาเรือน

เพื่อนเอยเพื่อนพวกพ้อง เพื่อนรักนักร้อง ลูกน้องยังเบี้ยว เพื่อนมานับประสาวันเดียว เพื่อนเอยยังเบี้ยว เที่ยวรื้อหลังคาเรือน

เพื่อนเอ๋ยเพื่อนคนดี เพื่อนรักสมัยนี้ทำดีจริงนะเพื่อน เพื่อนเราชอบเผาเรือน ระวังนะเพื่อนอย่าให้เปื้อนราคี

ยามมีล่ะผีผอมตอมกันแหลก พอโลงแตกผีอ้วนชวนกันหนี วันทองโมรากากี กาลกินีสีกบาลสันดานซวย

เพื่อนเอ๋ยเพื่อนทำเสีย เพื่อนชอบเมาเรีย และเมาเขียเสียด้วย เพื่อนยาอมมหาละลวย สวมเขาเราด้วย ฮ่วย ซี๊ซั๊วตังค์

เพื่อนเอ๋ยเพื่อนคนดี เพื่อนรักสมัยนี้ทำดีจริงนี่หว่า คบกันก็ต้องหมั่นดูหน้า เพื่อนเอยเพื่อนข้า ล่ะเพื่อนเราเผาเรือน

เพลงพ่อหม้ายลูกติด

อกเอ๋ยพ่อหม้ายเมียหายจากหลายปี ต้องแดเดียวเปลี่ยวฤดี ไร้คนที่พึ่งพิง ค่ำคืนกอดหมอนผัวต้องนอนร้าวรอนประวิง ขาดคู่แนบแอบอิงแหมกลุ้มจริงกลุ้มใจ คิดถึงเมียคนดี โถน้องพี่จากไกล อนิจจาพ่อหม้ายใจวังเวง

มีลูกหญิงชายว่าง่ายเจ้าไม่สน ปลอบลูกรักทั้งสองคน แม่หน้ามนคนเก่ง รักลูกทั้งสองแม้ใครมองไม่หวั่นเกรง พึ่งลำแข้งตนเอง ใครข่มเหงไม่มีทาง

เห็นลูกน้อยนอนหลับพี่ขยับปี่คราง เข้าไปข้างๆ กล่อมลูกนอน ทำบุญใส่บาตรมิให้ขาดพ้นผ่าน อุทิศบุญสูนทาน กรวดน้ำคว่ำขันกับหล่อน ชาติหน้าฉันใดจะขอตามไปเป็นคู่นอน พี่สุดอาลัยแสนอาวรณ์ พี่มิ่งสมรโฉมตรู แม้นเจ้ารับฟังอยู่ ๆ โปรดรับรู้ดวงใจพี่ ๆ

ขอมีใจเดียวไม่อยู่เกี่ยวหญิงใด บ้านช่องห้องหอและวัวควาย ทั้งนาทั้งไร่ที่มี จะเก็บรักษาไว้ชั่วนาตาปี ให้ลูกทั้งสองเรานี้มีที่ทำมาหากิน สงสารแต่ลูกใจจะขาด น้ำตาพ่อหยาดหลั่งริน ทุกวันกินข้าวเคล้าน้ำตา

เพลงเพื่อประชาธิปไตย

พระบารมีล้นฟ้า ปกเกล้าเกสา พระกรุณาล้นเกล้า พระราชทานรัฐธรรมนูญให้เรา จะได้เป็นชาวประชาธิปไตย

แกตายเสียแล้ว เสน่ห์ คำรณ ที่เคยเป็นคนโด่งดัง เคยร้องเพลงติดตะราง ใครๆ ก็ยังสงสัย ผมมิใช่ฝ่ายรัฐบาล หรือฝ่ายค้านดอกขอรับ ผมเป็นนักร้องในระดับ ลูกทุ่งประชาธิปไตย อย่าโทษท่านเลยรัฐบาล ที่ต้องมีการขึ้นภาษี เพราะเมืองไทยของเราจะดี พวกเราต้องมีน้ำใจ ได้ศึกนอกมันไม่เป็นไร เพราะคนไทยรักชาติ ถ้าศึกในกลายเป็นหมัด นี่สิชาติจะไปไม่ไหว เพราะเศรษฐกิจมันตกสะเก็ด เสียแล้วประเทศไทยเรา อึกอักกู้เขายืมเขา ก็แล้วใครเล่าทำใช้เอ่ย ไอ้คนดีๆ เดี๋ยวนี้มันจน แต่คนโกงคนมั่งมี ไอ้คนทำดีที่ได้ดี เดี๋ยวนี้มันมีกันเท่าไหร่ เคยเห็นคนซื่อซื่อจนเซ่อ พอถูกหวยเบอร์ก็ถูกตุ๋น คนคดๆ ต่างหากล่ะคุณ มันถึงจะตุ๋นคนได้ ไอ้ที่ซื่อๆ ว่ากินไม่หมด แต่ทำไมคนคดพุงกาง เกี๊ยะของคุณหนูทั้งสองข้าง ไหงแพงกว่าถังข้าวเปลือกใหญ่ แล้วไอ้ที่ตรงเกินไป ทำไมหนอกลายเป็นถ่อ ไอ้ที่คดๆตลอดข้อ ดันกลับไปเป็นคอมควาย ส่วนทองคำทำเป็นข้อๆ เอามาแขวนคอมีค่า แล้วไอ้ข้อๆ ที่เข้าขื่อคา ไหงดันใส่ขาผู้ร้าย ดาวบนฟ้าดูสี ดูดูไม่มีราคา พอตกมาติดอยู่บนบ่า แหมมีค่าใจหาย เอ่ย แล้วทีสุนัขฝรั่ง ราคาตัวตั้งหมื่นพัน ส่วนทีหมาไทยชาวบ้าน ไหงเทศบาลล่ะชอบไล่ ก็น่าแปลกอยู่หรอก พวกเราอยู่ตรอกเขาอยู่ตึก เวลาตายซิมันพึลึก มาฝังในดินกะเราได้ แล้วทีผู้ใหญ่ผู้ใหญ่ ทำไมชอบใช้แบงค์ร้อย ส่วนทีผู้น้อยๆ บอกว่าแบงค์ย่อยเอ็งเอาไป ส่วนราษฎรทำผิด เฮ่ย ลื้อต้องไปติดล่ะตะราง สำคัญล่ะพี่ทิดทำมั่ง ลูบหน้าลูบหลังล่ะผู้ใหญ่ สำคัญพี่ทิดทำมั่ง อย่างดีก็ดังแค่ย้าย สำคัญพี่ทิดทำมั่ง บางครั้งก็นั่งเหนือกฎหมาย ถ้าไทยเราสามัคคี มันต้องไม่มีคอรัปชั่น เมื่อต้นร้ายปลายบาน ใครจะช่วยกันแก้ไข ถ้าไทยทำไทยใช้ คนไทยหรือจะให้ญี่ปุ่น ถ้าไทยทำไทยใช้ คนไทยไม่หายหรอกไอ้ยุ่น ขอวอนนิสิตทุกๆรุ่น ให้ช่วยแก้ดุลค้าขาย เอ่ย

พระเหนือเกล้าภูมิพล ราษฎรเทิดล้นจนทั่วหล้า ขอสดุดีวีรชนผู้รักชาติ ที่หลั่งเลือดแลกอำนาจอธิปไตย

เพลงเพื่อมาตุภูมิ

มาตุภูมิคือถิ่นเกิดประเสริฐศรี เราพร้อมยอมพลีชีพให้ไม่เคยหวั่น ใครรุกล้ำเราเป็นต้องร่วมป้องกัน ชาติศาสตร์ราชันเรายึดมั่น ร่วมกันทั้งผอง

มาตุภูมิเราต้องช่วยกันรักษา ให้เขาลือชาทั่วโลกต่างยกย่อง รักษาไว้ไทยเป็นไทยใจลำพอง แผ่นดินขวานทองต้องเป็นของชาวไทยทุกคน ใครดึงฟ้าต่ำ ใครทำหินแตก คิดแยกแผ่นดิน ชีวิตต้องสิ้นเพื่อชาติแผ่นดิน เรามิย่อย่น ลัทธิอุบาทต้องพินาศไปจากปวงชน พลีชีพทุกคนเพื่อรักษาประชาธิปไตย

มาตุภูมิเราร่วมเกิดประเสริฐแท้ ใครหาญรังแกเราสู้ จนริบผู้พ่าย เพื่อให้สมคำชมว่าข้าเลือดไทย ทั้งหญิงชายพลีชีวาเพื่อมาตุภูมิ

เพลงพระมหากรุณาธิคุณ

อ่าองค์ภูมิพลอดุลยเดช ปกเกศปกเกล้าชาวไทย องค์สมเด็จสิริกิติ์ มิ่งมิตรภูวไนย เจ้าฟ้าชาย เจ้าฟ้าหญิง มิ่งมหาพระกรุณาธิคุณ

ขอเดชะฝ่าละอองสนองพระบาท ข้าขอรักชาติศาสตร์กษัตริย์ดั่งไอศูรย์ พระบารมีเลิศหล้าพระมหากรุณาธิคุณ ขอเทิดขอทูนดั่งต้นตระกูลไทย

ขอรำลึกและเคารพนอบนบเกล้า บารมีองค์เจ้าเหนือเกล้าซาบซึ้งเลื่อมใส ถวายกายใจได้ทุกเมื่อ ข้านี้ชาติเชื้อคนไทย ไม่ยอมให้ใครกล้ำกรายย่ำยี

เกียรติประวัติบางระจันพวกเราลูกหลานบรรพบุรุษ ไม่เคยสิ้นสุดราศี ประวัติศาสตร์ชาติไทย สยามไม่ไร้คนดี เลือดสิงห์บุรีไม่มีลางเลือน

ขอเดชะฝ่าละอองสนองเกล้าเกศ ข้ารักประเทศขอบเขตเสมอเหมือน พระบารมีคุ้มเหย้าลูกนกจะเฝ้าคุ้มเรือน ข้ายอมให้เฉือนเหมือนบรรพบุรุษไทย

เพลงพระบารมีล้นฟ้า

บารมีพระมากล้นคณนา สยามรัฐขัตติยาสักกะ ภูมิพลเลิศล้นฟ้ามหาราช เกล้ากระหม่อมขอเดชะ ขอพระองค์ทรงสุโข

กราบเบื้องยุคลบาทราชจักร ไชยะไชโย แด่พระราชัยเดโช ชะยันโตสามลา แด่พระภูมิพลล้นเกล้า ข้าพเจ้าวันทา อีกพระบารมีล้นฟ้า มหาราชินี เกล้าจะถวายกายและเลือดเนื้อ ไว้เพื่อทรงยศ เกล้าจะประณตดังพระบิดา ของพวกข้าไทยนี้ เกล้าจะเคารพและจะจงรัก ด้วยศักดิ์และศรี เกล้าจะไม่หนีคนที่มุ่งร้าย คิดมาทำลายพระองค์ ภูมิพลของเราเรืองรอง เราต้องซื่อตรง บารมีพระองค์ทรงพาพวกข้าพ้นภัย เมืองไทยของเราดีนัก เรารักเมืองไทย บารมีขององค์ทรงชัยประเทศไทยเจริญ

แด่พระภูมิพลล้นเกล้า ข้าพเจ้าสรรเสริญ ทรงพระเจริญเทอญเถิด ล้ำเลิศล้ำราช แด่พระราชินีศรีสุข สุขทุกเวลา ด้วยพระบารมีล้นฟ้า พระกรุณาธิคุณ

เพลงพม่าขี้เมา

เหหน้า เหหน้า ไม่เหหม่องล่ะชนนะ หม่องพม่าขี้เมา เมาเบียร์ เมาเหล้า แถมยังเมากัญชาเมามันทั้งลมทั้งฝน ไม่เหหม่องชนจะมาว่าหม่องนา เมาจากแคมป์ล่ะแถมต่อที่บาร์ล่ะเหหน้าหลีกหน้าล่ะทุ่งหญ้าบาร์เลย์ เหหน้า เหหน้า ไม่เหชนล่ะทั้งเพ หม่องพม่าลูกทุ่ง พอมาเห็นกรุงล่ะเมากรุงโซเซ หม่องขึ้นเรือมาไทย ข้ามทะเลใหญ่หม่องก็เมาทะเล เที่ยวแหลมทองล่ะหม่องเมารถเมล์ตุ๊ปัดตุเป๋ล่ะเก้ๆ กังๆ หม่องเจอคนสาวๆ ล่ะหม่องเมาคนสวย หม่องเจออาหมวยล่ะหม่องเมาผึงผาง หม่องเจอจิ๊กโก๋มันว่าหม่องเก๋า มันเลยแจกเมาล่ะหม่องเข้ากระโดงคาง เมาเป็นบ้าล่ะเหหน้าหลีกทาง หม่องเมาตาค้างล่ะเห็นดาวกลางวัน สร่างเมาทันทีล่ะหนีเมาซมซาน หม่องเมาจนคลานถนนป่นปี้

เหหน้า เหหน้า ไม่เหหม่องล่ะชนฟรี หม่องพม่ามาใหม่มาอยู่เมืองไทยล่ะเป็นพม่าเก่าซีอยากจะกินถั่วเรา แต่อีตอนหม่องเมาล่ะอยากจะกินนารี แต่หม่องกลัวมอยี่สิบเจ็ดเผ็ดจี๋ เพราะหม่องไม่ซี๊กับท่านนายก

เพลงบ้านนอกบอกรัก

อยากจะรัก อยากจะหลงล่ะแม่สาวสักคน แต่ว่าพี่มันจนกลัวหน้ามนน้องจะไม่แล พี่อยู่บ้านนาน้องจ๋ายังรักเจ้าแท้ ความรักของพี่แน่วแน่ แต่กลัวพ่อแม่น้องจะไม่มอง หนุ่มบ้านนอกบอกรักแล้วไม่เคยจะลืม ใจของพี่ปลาบปลื้มไม่เคยลืมน้ำคำเราสอง พี่หนุ่มบ้านนาน้องจ๋ารักพี่เถิดน้อง ความรักคงลอยละล่อง ถ้าหากนวลน้องไม่เวทนา

พี่มันจนใช่ไหม ทรามวัยคงไม่เมตตา เจ้าคงมองคนที่รวยมากกว่า แต่พี่คนจนล่ะจึงต้องทนซ่อนหน้า อกหนุ่มบ้านนานั้นมีแต่ความช้ำใจ หากยอมรักพี่คงหลงเจ้าจนหมดตัว โอ้แม่คุณทูนหัวไม่ต้องกลัวพี่จะกลับกลาย พี่หนุ่มบ้านนาน้องจ๋ารักพี่บ้างไหม อย่าหาว่าพี่ใจง่าย โปรดเถิดทรามวัยรักพี่หน่อยเออ

เพลงเบื่อๆ อยากๆ

ใจฉันมันยังคิดอยาก โอ๊ยไอ้ปากมันบอกว่าเบื่อ ห้ามปากห้ามใจไม่เชื่อ ๆ มันดื้อยิ่งเหลือเลยเบื่อๆอยากๆ

บางทีปากบอกอยากกิน แต่ใจกับลิ้นไม่อยากกินเหมือนปาก ถึงคราวใจอยากกลืนกิน ๆ ไอ้ปากกับลิ้นไม่อยากกิน ชักอยาก

บางคนปากบอกว่าสู้ แต่ใจมันไม่สู้เหมือนปาก นึกอยากปากโป้งคุยโตๆ แพล๊บเดียวพิโธ่ไม่ยักกะโตเหมือนปาก

เห็นสาวๆ เข้าใกล้ ใจมันคิดอยากรัก อ้าปากชะงักไม่ยอมรักเสียได้ โถปากโถปากกับใจๆ ขัดมาขัดไปทำให้ใจกระดาก

ยิ่งบางคนบ่นบอกว่ารัก แต่ใจล่ะไม่รักเหมือนปาก คิดมากล่ะไม่อยากรักใครๆ คิดมาคิดไป ทำให้เบื่อๆ อยากๆ

เพลงผีเข้าผีออก

ผีเข้าผีออกล่ะผีหลอกกลางวัน บ้านเมืองเรานั้นเคยอยู่กันด้วยดี เดี๋ยวนี้ทำไมอุดมสมบูรณ์ไปด้วยผี หน้าตาดีๆ เที่ยวทำเป็นผีไปหลอกคน

ผีเข้าผีออกล่ะผีออกกลางคืน ยังไม่ดึกดื่นเจอผียืนอยู่ข้างถนน ไปไหนครับพี่ เออแน่ะผีพูดภาษาคน หลงตามผีหน้ามน เดี๋ยวโดนทีเดียวไปหลายพัน

ผีผู้ชายใครว่าดุร้ายยังไม่จริง เท่าผีผู้หญิงปากแดงแก้มแดงนุ่งสั้น มีทั้งผีเล็กผีใหญ่ ผีดำผีขาว ผียาวผีสั้น ผีมีขนาดต่างๆ กัน ทั้งคืนทั้งวันคอยหลอกผู้ชาย

ผีเข้าผีออกล่ะผีหลอกไม่เลือกเวลา ผีในป่าช้าเดี๋ยวนี้ไม่มีความหมาย ผีเข้าล่ะไม่ยักจะบอก แต่อีตอนผีออกร้องโวยวาย ผีมีอยู่มากมาย ขอชายสมัครเข้าผีซักคน ขอชายสมัครรักผีซักคน

เพลงผมไม่มีเวลารักคุณ

ผมไม่มีเวลารักคุณ เรื่องอื่นก็ยังวุ่นๆ ให้รักคุณยังรักไม่ไหว หัวใจไม่ว่างยังรักนวลนางใดไม่ได้ ต่อให้มีดีเพียงใดยังรักไม่ได้หรอกคุณต้องรอ รักกับใครไม่ได้ซักเวลา ต้องจับต้องจองล่วงหน้า พาแม่มาพูดจาสู่ขอ ต้องวางเป็นทรัพย์นับเป็นตันมาหมั้นรูปหล่อ อย่ามากระหลีกระหรอ อย่ามาอ้อล้อขอให้รอนานๆ

รอให้พี่ได้ดีเสียก่อน แล้วให้งามงอนรีบมาอ้อนวอนอ้อนให้แต่งงาน หาเงินแป๊ะเจี๊ยะมาให้เงี๊ยะเงี๊ยะทุนหัวถึงบ้าน ถ้าไม่ได้ตกถังข้าวสาร ไม่รับประทานเพราะไม่มีเวลา

ผมไม่มีเวลารักใคร พี่มีเมียไม่ได้กลัวนอกใจจึงไม่อยากหา แฟนเพลงก็เยอะ คิดดูเอาเหอะอื้อซ่า ไม่ใช่เล่นตัวหรอกหนา เพราะกลัวกานดาน้องมีคู่ซ้อน

ผมไม่มีเวลารักคุณ ต่อให้อกนิ่มเหมือนนุ่น ไม่รักคุณยังไม่เดือดร้อน เรื่องเมียเรื่องเล็กรับรองไม่เซ็กส์ ไม่ยอมสำส่อน กอดเมียไม่อุ่นกว่าหมอน อย่ามาทำค้อน คุณต้องรอคิว

ผมไม่มีเวลารักคุณ ต่อให้อกนิ่มเหมือนนุ่น ไม่รักคุณยังไม่เดือดร้อน เรื่องเมียเรื่องเล็ก จะมีเมียเจ๊ก ลาว ไทย หรือมอญ ไม่ยอมสำส่อน กอดเมียไม่อุ่นกว่าหมอน อย่ามาทำค้อน ยังไม่โอเค

เพลงฝรั่งขี้นก

อายเขามั๊ยเนี่ย เอ๊ว เอ๊ว ฝรั่งขี้นก ปลูกไว้โฉบในเมืองไทย นกมันถ่ายตกไว้ เมื่อตอนเขาย้ายอู่ตะเภา เด็กผมแดงมันวิ่งแซงมาเกิดเก็บเอา เอาตอนเศร้าเศร้าอีตอนพ่อเจ้าเซกู๊ดบาย

อายเขามั๊ยเนี่ย เอ๊ว เอ๊ว ฝรั่งขี้นก เยสยิ่งคกเห่อนั่งวอ โนโน อยากหัวร่อ ภาษาของพ่อขุนรามอ๊ายอาย เห่อขนมปัง ชิงและชังพริกปลาทูไทย ฟุตฟิตฟอไฟ ยูยูไอไอล่ะโซ่แหม่มปลาร้า

อะไร อะไร อะไร ก็ใช้แฟชั่นฝรั่ง ย้อมผมแดงๆด่าง ๆ ยีนส์ตามอย่างฝรั่งมังค่า เดี๋ยวมอสเดี๋ยวเดปโชว์เชฟไม่เซฟเงินตรา สงสารชุดดำทำนา เอ๊ชา เอ๊ชา ล่ะชาวนาอดข้าว

อายเขามั๊ยเนี่ย เอ๊ว เอ๊ว ฝรั่งขี้นก เดินย้ายโยกจังหวะบั๊ม นึกว่าเลิศเลอล้ำ โซ่เอ๊ยศีลธรรมไทยซบเซา ชาตินิยมใต้ร่มน้ำเงินแดงขาว พลิกฟื้นตื่นเถอะเรา ไม่เอา ไม่เอา อย่างเจ้าฝรั่งขี้นก

เพลงแฟชั่นมีชู้

แฟชั่นผู้ชายชอบหลายเมีย ศีลธรรมเสื่อมเสียผัวเมียเป็นเหตุ ไม่เลือกผู้คนชนชาติใด ไม่ว่าใกล้ไกลไทยหรือเทศ ชักจะทุเรศทุรัง

แฟชั่นผู้หญิงยิ่งขึ้นทุกวัน นุ่งยาวนุ่งสั้นผ่ากันรอบข้าง นิยมเปลี่ยนผัวมากเมีย สังคมก็เชียร์กันเสียงดัง แฟชั่นฝรั่งอุ๊ยตาย อุ๊ยตาย

แฟชั่นมีชู้ใครรู้ก็ช่าง น่าทนซะอย่างไม่กลัวเสียหาย ได้ดังทางเสียคนเชียร์ดี หน้าด้านไม่มียางอาย หญิงชั่วชายร้ายทำลายศักดิ์ศรี

แฟชั่นชู้ชายไม่นิยม เดี๋ยวนี้ไม่สมบุพพการี ชอบเลียนแบบตามสมัยใหม่ โถมันไม่ใช่ประเพณี จะทำชั่วทำดีควรมีศีลธรรม

แฟชั่นของใครไม่นิยม เดี๋ยวนี้ไม่สมบุพพการี ชอบเลียนแบบตามสมัยใหม่ โถมันไม่ใช่ประเพณี จะทำชั่วทำดีควรมีศีลธรรม

เพลงมือที่สาม

มองดูเมียแล้วชักจะเพลียหัวใจ สมองที่เคยใช้ได้ไม่สดใสขุ่นข้องหมองมัว สมองคนเดียวถึงไม่ขี้เหนียวก็พอเลี้ยงตัว แต่ญาติข้างเมียคอยมั่ว สมองในหัวผมแทบจะพัง ทำความดีมาตั้งแปดปีหายวับ ก่อนนั้นโด่งดังแทบดับ เหตุการณ์ครับไม่เคยจีรัง สมองคนเดียวเลี้ยงคนไม่น้อยถึงคอยจะฟัง ยากจนทนเป็นไอ้งั่ง ไม่พูดเสียบ้างอกพังแตกตาย

เรื่องของเมียผัวอย่าได้กลัวเลยเข้าใจผิด หนักน้อยเบานิดถึงใครทำผิดอภัยกันได้ แต่มือที่สามที่เข้ามายุ่งนี่สิมันร้าย ครอบครัวแตกแยกสลาย แผนการแม่ยายชู้ชายหรือเมีย คนคอยจองสมองเราเอาไปกิน สมองที่ดีแทบดิ้น เป็นหนี้เป็นสินอ่อนใจละเหี่ย หาเลี้ยงคนเดียวขี้เหนียวไม่เป็นเห็นใจแล้วเมีย จะเสียเท่าไหร่ยอมเปลี่ย รักลูกเสียเมีย เสียแล้วเสียไป

เพลงไม่เป็นไรลืมเสียเถิด

ขวัญเอยเมียแก้ว เห็นใจแล้ว ใจน้องแก้วเมียพี่ ยามเมื่อผัวยากจน รักโรยร่วงหล่น หน้ามนมาด่วนหนี พี่ไม่ดีตรงไหน

ใจเอ๋ยใจจึงทราม เก้าปีเป็นอื่น แม่ทรามชื่นพี่ยังไม่เคยให้ช้ำ มาลืมลูกลืมผัว น้องใจคิดชั่วไม่ควรทำ พี่ชอกช้ำรู้ไหม อายแสนอายชาวบ้าน เบื่อพี่ยามจนรักคนใจเร็ว จะตกลงเหวนะชื่นชีวัน รักกันนานๆ จืดหรืออย่างไง ชอบของใหม่ๆ ใช่มั๊ยจ๊ะ เกลียดคนใจพระหรืออยากจะมีใหม่คงได้เงินแสนแฟนท่วมหัว ปิดทองทั้งตัวก็ยังได้ เสียดายดวงใจจะเหม็นหืน

เวทนาลูกแก้ว ห่างพ่อแล้วจะเป็นลูกแก้วชู้ชื่น เรื่องอื่นเรื่องเล็ก สงสารเพียงเด็กเมื่อวานซืน ขอคืนพี่เสีย เมียเอ๋ยเมียอย่าใจดำ

น้ำตาผัวตก ถูกมัดมือชก เพียงกึ่งยกจมคว่ำ ฆ่าพี่ได้ลงคอ ไม่ตายพี่ก็ชีช้ำ หนามรักตำหัวใจ ไม่เป็นไรลืมเสียเถิด

เพลงแหม่มจ๋า

แหม่มจ๋าแหม่มทำไมจึงแจ่มจริงร้อยชั่ง แก้มแดงเหมือนดั่งฝรั่งกำลังสุกงอม ใครๆ เขาเล่าลือ ว่าแก้มแหม่มหรือเขาลือว่าหอม แม้นพี่จะเคลียเกลี้ยกล่อม ขอดมแก้มหอมแหม่มยอมไหมหนา แหม่มตาหวานฉ่ำ ดูจ้ำม่ำตำลูกตา ทรวดทรงล่ะโสภา งามล่ะยิ่งกว่าดาราไหนๆ มารยาทแหม่มงาม ยามยิ้มยังเหลือทั้งเยื่อและใย โอ๊ย ผิวสีปูนไฉไล เจ้าของห้องใจแหม่มมีหรือยัง

แหม่มจ๋า แหม่มจ๋า ไอเลิฟยูมากกว่าแต่กลัวว่าจะผิดหวัง กลัวแบกรักหนักอก จนพบเห็นพลาดนอนน้ำตาหลั่ง สกุลแหม่มนั้นผู้ดี คงไม่วอรี่พี่เสียกระมัง ถึงเธอไม่รักเลยก็ช่าง หากไม่มีหวัง ไอก็ยังนึกรัก

แหม่มจ๋าขอรักหน่อย ไม่ขอบ่อยคอยกวนใจให้มาก อยากเจอรู้จัก คอยสมัครเป็นล่ามนงราม กำแพงรักกั้นตา ศาสนาขวางใจก็ตาม ขอตัวแหม่มไม่หวงห้าม พี่จะพยายามติดตามคั่วแหม่ม

เพลงเมียจ๋า

เมียจ๋ามาทิ้งพี่ ใจเมียจืดสิ้นดี จรรีหนีพี่จากไป มองบ้านร้างพุ่มพวงดวงใจ เจ้าจะคิดสักนิดบ้างไหม ว่าชายเขาห่วงคอยหา บ้านร้างว่างเมียอยู่ มองแล้วให้อดสู เอ็นดูบ้างเถิดเมียจ๋า คืนกลับหลังเถอะมาแม่มา เห็นใจแล้วแก้วตา เวทนาพี่บ้างเถิดน้อง

เดือนลับยังกลับมาใหม่ แต่ดวงใจแม่ไปลับไม่กลับมามอง ใครเล่าเขาเป่าหูน้อง ช่างไม่ไตร่ไม่ตรอง ช่างไม่มองเหตุผลต้นปลาย

เมียเอ๋ยเคยหรือนี่ เคยทำให้เจ้านี้ ชอกช้ำล่ะเพราะพี่บ้างไหม มาบัดนี้เมียทิ้งพี่ไป ปล่อยลูกเต้าร้างอ้างว้างอยู่ใย ทิ้งใครล่ะให้เฝ้าคอยหา

เพลงแม่ยก

หักอกพี่กำลังอกหัก มาโดนเมียรักทำลายหักอก หมดปัญญากำลังจะหาแม่ยกๆ ให้มาดามหัวอกที่กำลังฟกช้ำ

อกหักด้วยคนรักมาหักอก ต้องการแม่ยกกำลังตกต่ำ จะขาเป๋หรือตาเขก็ตามๆ ฟันเขยิงหรือหน้าง้ำ ขอแต่น้ำใจดี เร็วๆ หน่อยเถิดหนา โอ้แม่ยกแม่ยา รีบมาช่วยกันใช้หนี้ จะให้นอนกกอุ่นอกแม่ยกคนดี ๆ แต่ต้องเป็นเศรษฐีนีที่ไม่มีพันธะ

อกหักด้วยแผลรักมันเบอะเฉอะ กำลังเซิงเซอะไม่มีรักปะ หาแม่ยกช่วยดามอกให้พ่อพระๆ จะมีใครบ้างนะ อยากมาเป็นแม่ยก

บอกกล่าวอยากจะป่าวประกาศ จะลงไทยรัฐโฆษณาหน้าปก ไม่มีอัฐก็เพราะยังขาดแม่ยก ๆ ใครจะเห็นหัวอก นอกจากแม่ยกแม่ยาย

เพลงแม่นกประหลอดท้องลาย

แม่นกประหลอดท้องลาย จะบินนาใครกันแน่ พอเห็นตัวผู้ทำขนพอง พอเห็นกรงทองทำหางแผ่ คำว่าแพ้ไม่มี ไม่มี

แม่นกประหลอดไร้รัง เจ้าบินสูงจังไกลที่ โดนล้วงกินไตจนไส้ทะลัก เป็นหงส์ปีกหักดูซิอยากเป็นผู้ดีไม่มีด้านอาย

แม่นกประหลอดอย่าลวงฉันเลย รู้แล้วเอยว่าท้องเธอลาย ถูกลวดสลิงมันเกี่ยวหรือ หรือถูกเล็บมือของใคร หยิกท้องจนลายอย่างแรง

แม่นกประหลอดผอมลง ร่างกายก็คงซ่องแซ่ง ตายแล้วคงบินตกนรก แม่นกประหลอดอกแดง ขยะแขยงไม่ยอมเยื่อใย แม่นกประหลอดท้องลาย แม่นกประหลอดท้องลาย ไผผู้ใดจะแล

เพลงแม่ผักตบในตม

ผักตบหญ้าวาเจ้าบานจ้าอยู่ในบึง นึกถึงใครคนหนึ่ง เจ้าจากบ้านบึงไปเมื่อวันก่อน ยามเธอจะไป วาดท้ายไม่ทันเชียวหล่อน ถึงใครจะขอดจะค่อน เจ้าหล่อนไม่แคร์ ไม่แคร์

อกหนุ่มบ้านบึงแห้งดังผึ้งขาดมาลี บึงก็ขาดดอกไม้ที่เป็นเทพีของบึงไปแน่ บัวโรยบัวราผักตบหญ้าวาดอกจอกดอกแหน แม่ดอกผักปอดเขาไม่แล เขาจากไปแค่หางอึ่ง

แม่ดอกผักเป็ด เอ๊ย แม่ดอกผักปอด ไปไม่รอดแล้วหรือจึงกลับบ้านบึง เคยหยอก เคยหยิก เคยกินน้ำพริกจิ้มยอดตำลึง ไหนว่านอนบังกะโลชั้นหนึ่ง บ้านบึงจะไม่กลับมา

ผักตบหญ้าวาแค่มีค่าประจำบึง เธอก็เป็นดอกไม้หนึ่ง ดังพลับพลึงสวยประจำป่า แจกันลายทองต้องการเสียบน้องชั่วครู่ชั่วครา เขาเด็ดเจ้าทิ้งกินน้ำตา พี่จะใส่ตะกร้าล้างคาว

เพลงแม่ทูนหัว

แม่คุณโอ้ทูลหระหม่อม ชื่อแม่หอมเหมือนดังเพชรซึก อยากร่วมเรียงหนุนตักร่วมเตียงขลุกขลิก กลัวแม่คุณตุกติก จะหยอกหยิกไม่สุงสิง

แต่งตัวยั่วยวนเสน่ห์ ดูเรี่ยมเร้ไม่รุ่งริ่ง เฝ้าเมียงมองแต่แล้วก็ต้องยืนนิ่ง เกรงแม่คุณเย่อหยิ่งยอดหญิงไม่เยื่อใย อยากเป็นเพื่อนปลอบยามทุกข์ กลัวจะไม่ฟลุ๊กเพราะโดนลักไก่ ด้วยนวลนางน้องเหมือนชุมทางจอดใจ น้องคงรักพี่ไม่ได้ เพราะพี่ยังใหม่มีดี

แม่คุณแม่ทูลกระหม่อม ชื่อแม่หอมชั่วนาตาปี พี่อาภัพถ้าน้องเจ้ารับไมตรี พี่ไม่ถือน้องนี่ถ้ากลับตัวดีอีกครั้ง

อยากเป็นเพื่อนก่ายจนผอม กลัวแม่เนื้อหอมไม่สมยอมง่ายๆ ด้วยปีกทองของน้องดีกว่าพี่ชาย จึงไม่กล้าเข้าใกล้ เพราะดวงพี่ไม่ค่อยดี

แม่คุณนักบุญคนซื่อ พี่ไม่ถือน้องเป็นกาลี อย่าโกรธเคืองนะหญิงงามเมืองน้องพี่ รักพี่ได้ไหมนี่ โอ้แม่นารีอุปถัมภ์

เพลงเมียสองต้องห้าม

เมียสองต้องห้ามเมียสามไม่ดี ผัวเลยต้องมีเมียสี่ ผิดประเพณีหรือเปล่า ผู้หญิงมากมีของดีมีเพียงชั่วคราว มีไว้เมื่อยามเมียหลวงหน้าเก่า เมียน้อยจะได้เฝ้าพัดวี ผัวรักสนุกมีทุกข์ประปราย ผัวยอมรับว่าผัวใจง่าย เง่าโง่งมงายพับผี่ อย่าเอาเยี่ยงผัวเพราะตัวน่ะเป็นสตรี อย่าริเจ้าชู้คิดดูให้ถ้วนถี่ คนไหนเมียดีพี่รักหมดใจ

สงสารพี่เถิดทูนหัว จะเกลียดชังผัวไปทำไม ผัวไม่ขี้เหล้าเมายา ต่อไปจะไม่หาเมียใหม่ โปรดให้อภัยเถอะเมียจ๊ะเมียจ๋า

เมียสองต้องห้ามเมียสามไม่ดี ผัวจำใจมีเมียสี่ แต่ไม่ขอจะมีถึงห้า เมียจ๋าอย่าดุที่ผัวมีอนุภรรยา ทะเลาะเบาะแว้งแข่งกันขายหน้า ผัวนี้ระอาน้ำตาเมีย

เพลงแม่ตาหวาน

บุญสร้างปางไหนจึงวิไลสวยเด่น เมื่อชายได้เห็นพาหัวใจเต้นตื่น แก้มนวลชวนฝันถึงทุกวันคืน รักทรามชื่นล้นหัวใจไม่คลายถ่ายถอน ใบหน้าจิ้มลิ้มยามยิ้มยวนชวนให้ อกชายหวั่นไหวยามได้มองขาอ่อน หากชายได้น้องไว้ร่วมห้องนอน หิวจะป้อน ร้อนจะพัดให้ ชื่นใจกันทั้งวัน

เชื่อพี่เถิดน้องนวลเนื้อทองของพี่ พี่ชายคนนี้มีหัวใจรักมั่น หากบุญเราสองได้ครองคู่กัน ฟ้าจะลั่นโลกจะแหลกไม่แยกจากน้องนาง โอ้แม่ตาหวานจงสงสารพี่เถิด พี่เป็นหนุ่มเฟริ์สเปิดหัวใจให้ฟัง พี่หนุ่มเนื้อหอมขอยอมทุกอย่าง แม้นน้องนางไม่เมตตาพี่คงเป็นบ้าตาย

เพลงมั่วซอง

ฉันเป็นหนุ่มปีนี้เต็มตัว ฉันเคยมั่วหรือเปล่า ฉันเพียงแต่ชอบตื้อมือบอน ถ้ายั่วฉันก่อนก็เอา โอ้มือของเธออยู่ที่ใด โปรดจงเอาไปไว้ในกระเป๋า ก็นี่มือเขารึมือเราล่ะ โถลองกระเซ้ากันเล่น

ยามเมื่อขึ้นรถหรือลงเรือ ล่องใต้ไปเหนือหรือเดินเล่น มือเราจำเป็น จำเป็น รถเบรกจงเห็นใจบ้าง โอ้มือของเธออยู่ที่ใด จะวานจะไวให้เกาหลัง ยิ่งเกายิ่งคันแหมมันจัง มือฉันกำลังไม่ว่างอยู่ โอ้มือของเธออยู่ที่ใด ทำไมทำไมชอบดึงหูนัก ประเดี๋ยวน่าดูน่าดู ถ้ามือมันสู้จะหน้าแดง

ฉันไม่ชอบล่ะมือซุกมือซน เข้าตาจนไม่ได้แกล้ง ขืนมาด่าว่าฉันล่ะเกินไป ประเดี๋ยวดวงใจจะหน้าแดง โอ้มือของฉันมันเป็นยังไง ทำไมผู้หญิงขยะแขยง มือไวใจร้อนหรือรุนแรงจ๊ะ ถ้าขืนมาแช่งจะดื้อ นั่นมือนักเรียนอยู่ที่ใด ทำไมทำไมไม่เขียนหนังสือ ประเดี๋ยวประเดี๋ยวจะโดนครูตีมือนะ แหมชักหือกันจัง เบียดเสียดยัดเยียดเดินเที่ยวงาน สนุกสนานกันบ้าง ระวังกระเป๋าสตางค์นะ กระเป๋าระวังจะร่วง

โอ้มือของเธออยู่ที่ใด เอาไปทำไมไว้บนหัวจ๊ะ เธอคงมีเหาหลายตัวสินะ ขืนทำมั่วจะแอบดู

ฉันเป็นหนุ่มปีนี้เต็มตัว ขืนมายั่วน่ะคิดอยู่ สงสารล่ะมือกุดมือด้วนไม่มีเกา อิจฉาคนมือยาวน่าดู

เพลงโมทนาสาธุ

สาธุ สาธุ สาธุ ยกมือไหว้พระไปดีเถิดนะ สาธุ บุญพี่น้อยถนอมทะนุ น้องไม่บรรลุจุดหมาย จะให้ทำดียิ่งไปกว่านี้พี่ก็จนใจ ดีมันแตกแหลกสลาย ไปเถอะไปสาธุไปดี ยกมือไหว้พระ ลืมพี่เถิดนะสาธุ ใครไม่รู้จะหาว่ายุ ว่ามุทะลุบัดสี จะให้นินทาสาวไส้สู่กามันก็ไม่ดี อโหสิกรรมกันเพียงนี้ สาธุไปดีไปดีนะน้อง

อยู่ร่วมกันพี่ปรนเปรอเธอสุดชีวิต อดีตจะสามานย์ ก็ถือเป็นทานลงรักปิดทอง ชนะใจของเธอไม่ได้ ไปดีเถิดน้องจะหลอมตะกั่วให้เป็นทอง มองไม่เห็นทาง

ยกมือไหว้พระสุดสิ้นกันนะ สาธุ สาธุ อยู่ก็ร้ายไปอย่างพายุ บ้าบิ่นประทุโผงผางกรวดน้ำคว่ำขัน เราร่วมบุญกันมาแค่ครึ่งทาง อโหสิกรรมกันอีกครั้ง ไปเถอะ เปิดทาง ไปดี สาธุ

เพลงแม่ผิวพม่านัยน์ตาแขก

เธอจ๋า เธอจ๋า เธอสวยโสภากว่าสาวทั้งบาง คิ้วต่อ คอก็กลม ตาก็คมสมนวลนาง แก้มนวลดังมะปราง ผมดำสล้างช่างงามเหลือเกิน อู้แม่เอ๊ยยามเอ่ยเอื้อนคำ เสนาะล้ำดุจดังระฆังเงิน ฟังหวานฉ่ำเหลือเกิน เหมือนเดินขึ้นสวรรค์ไป ชาติก่อนโอ้แม่คุณ เธอทำบุญไว้ด้วยอะไร หนอ จึงงามตรึงใจ ฉันยอมยกให้ว่าเธอโสภา

แม่สวยอย่างนี้ถ้าใครไม่หลง คนนั้นก็คงตาบอด ถ้าใครไม่กอดคนนั้นก็เซ่อ จริงไหมล่ะเธอฉันว่า หัวใจฉันแกร่งแข็งเป๊ก เหมือนดังกับเหล็กวางขึง เพียงอ่อนเหมือนดังขี้ผึ้งมองเธอสวยซึ้งบาดตา เธอสวยเหมือนคำภาษิต ที่เขาประดิษฐ์เป็นกลอน ผิวเนื้อเรื่อๆ เหลืองๆ รอนๆ งามงอนเหมือนสาวพม่า ดวงตาเธอซึ้งแวว่ซ่อน มีขนตางอนมาแทรก มองสวยเหมือนตาสาวแขก ดูแปลกและสวยหนักหนา ฉันกินไม่ได้นอนไม่หลับ รู้สึกกระสับกระส่าย ไม่เห็นเธอฉันคงตาย หรือไม่ก็กลายเป็นบ้า หัวใจฉันนั้นคงถูกขังในกรงความรัก ใจฉันนี้คงถูกกัก ในอาณาจักรกานดา ติดคุกถูกขังยังปล่อยได้ มาติดคุกใจบังอร เห็นจะต้องตายเสียก่อน จะได้อุทธรณ์ฎีกา นักโทษรักอย่างฉันเธอลงโทษทันอย่างหนัก ตามบทประมวลอาญารัก มันหนักไปทุกมาตรา เธอใช้คมเนตรประหาร เธอใช้คำหวานตัดสิน ฉันหมดหนทางหนีดิ้น ยอมแพ้ทั้งสิ้นเธอจ๋า หลงรักเธอหมดใจ ถึงเธอจะไม่ปลดแอก แม่ผิวพม่านัยน์ตาแขก ฉันแทบจะแบกขึ้นบ่า ฉันหลงเธอเป็นบ้าบอจริงมั๊ยแม่ช่อชบา

เพลงแม้วกำสรวล

น้ำเป็นของปลา ฟ้าเป็นของนก ที่ราบที่รกเป็นของเจ้าภูเขาเป็นของข้า อ่อ แอ่ อ่อ แม้วฮ่อ อีกอเย้า หมู่เฮาฮักกันน่า หมู่เฮามีผีฟ้า คอยรักษาหมู่เฮา อยู่บนภูเขา เฮาอาศัยดอย ปลูกบ้านน้อยๆ บนดอยนี้ บ่มีไผเป็นเจ้า เอ่ อ่อ เอ่ ร่อนเร่ทำเลไป ดอยไหนก็ของเฮา สุดกำสรวลครวญเศร้า ชาวเขาชาวดอย

เอ้ เอ้ เอ่ เอ๊ เปลี่ยนทำเลทุกปี ทุกปี ไร่ฝิ่นนาเขาข้าวดี ทำปีย้ายปีนาไร่ฟางลอย ราชชนนี ภูมิพล สิริกิติ์ มาเปลี่ยนชีวิตหมู่เฮาชาวดอย เลิกเฮ็ดฝิ่นเฮ็ดจอย ปลูกผืนดอยกำไรดี

น้ำเป็นของปลา ฟ้าเป็นของนก ที่ราบที่รกเป็นของท่าน ภูเขาของฉันนี่ เอี่ย อ่อ อี่ แม้วเมียต้องเลี้ยงผัว อยู่ชั่วประเพณี สุดเหนื่อยยากฝากผี จนชีวีวาย

น่าเห็นใจแล้ว แม้วกำสรวลสู้ อุ้มลูกผูกอู่อยู่บนอก กอดอกละอ่อนไป อ่อ แอ่ อ่อ แม้วพ่อบ่เฮ็ดงาน อยู่บ้านสบึมสบาย เขาน้ำฟ้าต้าไทย หัวใจเดียวกัน

เพลงแม่ตั๊กแตนตำใจ

สาวๆ น้องเอยแม่ดาวบ้านนา รูปร่างโสภาหน้าตาขาวผ่อง สาวเอยน่าเชยชื่นชมจริงน้อง บ้านอยู่ติดชิดคลองมองเห็นน้องตำข้าว พี่นั่งเรือมาขอจอดริมท่าชั่วคราว อยากจะช่วยน้องสาว ช่วยฝัดข้าวสักเพลา ซ่อนยิ้มใยอยู่ในหน้า น้องเอยโปรดหันหน้ามา ยิ้มให้เห็นหน้าเถอะทรามวัย

อรชรอ้อนแอ้นเหมือนตั๊กแตนตำข้าว พี่อยากจะรักน้องสาวแก้มใส น้องสาวนี่หรือที่เขาลือเขาร่ำ ว่าน้องเป็นปลาแก้มช้ำ ใช่ไหม แก้มสาวอย่างนี้ไม่น่าจะมีรอยช้ำ พี่อยากจะจูบมัดจำก่อนใคร โถแก้วกานดาน้องสวยเหมือนปลาเนื้ออ่อน ที่ว่ายอยู่ในสาคร น้ำใส บุญเหลือเนื้อเย็นพี่อยากจะเป็นวารี ให้เนื้ออ่อนเจ้านี้ว่ายไป แขนน้องสองแขนเหมือนตั๊กแตนสาวๆ ที่ร่ายรำตำข้าวไฉไล พี่อยากเป็นข้าวให้น้องสาวกอบกำ แล้วหยิบเอาใส่ครกตำย่อมได้ พี่ขอเป็นแฟนแม่ตั๊กแตนบ้านนา จะช่วยปลูกผักถากหญ้า คราดไถ ตัวพี่นี้คงเหมือนดังเป็นหงส์ปีกหัก มาติดเอาบ่วงความรัก ทรามวัย บ่วงรักของน้องมาเกี่ยวคล้องหัวใจพี่ ถึงปลดให้ก็จะไม่หนีจากไป โปรดเถอะสงสารพี่เถอะแม่พรานรุ่นสาว อย่าปล่อยให้พี่นอนหนาว ทรวงใน รักน้องเหลือแสนแม่ตั๊กแตนตำใจ สองแขนน้องตำข้าวอยู่ไฉนจึงตำหัวใจให้ชายแหลกลาญ

เพลงแม่ดอกไม้เพลิง

โอ้แม่ดอกไม้เพลิง น้องอยู่ระเริงอยู่เมืองฟ้าเมืองสวรรค์ สองเรานั่งเรือชมจันทร์ น้องลืมสัมพันธ์ดั่งความฝันสลาย ลืมสิ้นกลิ่นทรวงของชาย จงเคยแอบกายนั่งอิงพิงพี่

โอ้คืนจันทร์วันเพ็ญ เคยกอดเนื้อเย็นแนบดวงฤดี ไม่น่าลืมคืนนี้ หลงลืมวจีที่เคยให้สัญญา เจ้าอยากเป็นดารา จากบ้านน้องมาจากนาเคยทำ ลา ลา ลา ลา ล๊า ลา ลา ล๊า

โอ้กลางดงพงไพร พี่เก็บดอกไม้ให้น้องประจำ เจ้าอย่างอนหน้าง้ำ พี่เคยใช้คำที่หวานล้ำปลอบใจ พี่ขอดมดอกไม้ แกล้งทำพลาดไปถูกแก้มนวลนาง ลา ลา ลา ลา ล๊า ลา ลา ล๊า

เจ้ามัวเมาบันเทิง เป็นดอกไม้เพลิงระเริงหลงทาง พี่ต้องมองตาค้าง เห็นรูปน้องนางอยู่ในร่างเฉิดฉาย สั่นสะโบกโยกย้าย เต้นทวินกรีดกราย ทำชม้ายชายตา ลา ลา ลา ลา ล๊า ลา ลา ล๊า

โอ้แม่ดอกไม้เพลิง หลงความระเริงลืมยอดชู้คู่ขา เมื่อไหร่ต้องหลั่งน้ำตา น้องจงรีบมาหาพี่เถอะนะจอมขวัญ พี่คอยเจ้าอยู่ทุกวัน หน้ากระท่อมหลังนั้น พี่คอยเช็ดน้ำตา ลา ลา ลา ลา ล๊า ลา ลา ล๊า

เพลงมันส์พะยะค่ะ

มันส์พะยะค่ะ มันส์ มันส์ มันส์ มันส์ มันส์ มันส์ เผือกมันนั้นมันไม่เท่า เท่ากับความเมาของคนที่กำลังเมามัน แม้แต่ช้างพราย สับขอเท่าไหร่ ชะยังไม่วายตกมัน แม้แต่ต้นเสา ปลูกเรือนนานเข้ายังกลายเป็นเสาตกมัน น้ำอยู่ในดิน ในทราย ในหินยังกลายเป็นน้ำมัน น้ำอยู่ในดิน น้ำอยู่ในดิน ในทรายในหินมันน่าจะมีน้ำมัน แม้แต่รากไม้อยู่ในดินนานไป ยังกลายเป็นเผือกมัน แม้นแต่กานขะหนู ยามแคะๆ คดคู้ ดูๆ คันๆ มันๆ อีกทั้งการกินแห้วๆ กินเข้าไปแล้วล่ะยิ่งเคี้ยวยิ่งมัน ยามเหน็ดเหนื่อยเมื่อยปวดๆ โอ๊ย ต้องไปหาหมอนวดเพราะยิ่งนวดยิ่งมัน อีกทั้งการขัดถู ทุกคนย่อมรู้ยิ่งถูล่ะก็ยิ่งมัน แม้แต่การคัน การเคล้นการเคี้ยวยิ่งมันเขี้ยวก็ยิ่งมัน แม้แต่การคัน การเคล้นการเคี้ยวยิ่งมันเขี้ยวก็ยิ่งมัน ถั่วแดงล่ะถั่วดำ ถั่งเขียว ยิ่งขบยิ่งเคี้ยวล่ะเดี๋ยวเดียวมันก็มัน ยามเมื่อหนุ่มติดสาว ๆ พอถูกรบเร้าต้องควักกระเป๋าเป็นมัน เอ่อ เอิง เอ่อ เอิง เอ๊ย ดูดู๋แม้แต่มะพร้าวยิ่งแก่ยิ่งห้าวยิ่งคั้นยิ่งมัน นับประสาพี่ยังเป็นหนุ่มๆ ความรักร้อนรุ่มถึงต้องเป็นหนุ่มตกมัน มันส์ มันส์ มันส์ มันส์ มันส์ มันส์

เพลงแม่ปั๊มทรยศ

จะมีรักซักคน แม่หน้ามนก็ร้อยใจพันใจ ใจเธอดังปั๊มน้ำมัน บริการไม่รู้ว่าใครเป็นใคร ทางโน้นเร่มาแม่หยอดโซล่าให้กิน ทางนี้หมดสิ้นแม่เอาเบนซินหยอดใส่ ใจเธอดังซูเปอร์ไวไฟ เห็นใจแม่เจ้าประคุณ จะมีรักซักคน แม่หน้ามนก็เล่นกลเป็นจุน ใจเธอผสมอ๊อกเทน เป็นหวอไซเรนตอนชุลมุน ตีสองจะไปแม่หยอดใส่ให้อ๊อกเทน ไอพ่นจะเผ่น แม่หยอดอ๊อกเทนกระตุ้นจะง้อคุณล่ะจูบคุณกอดคุณ ก็กอดไม่อุ่นแล้วแม่นางอาย

ชะโอแม่ปั๊มน้ำมัน ประหัตประหาร เพราะน้ำมันแห้งหมด แพงก็แพงแย่งซื้อไม่ค่อยจะหยด ชะโอแม่ปั๊มทรยศไปเติมให้รถของใคร รถพี่มันเอียน จะต้องขอเปลี่ยนเป็นรถใช้ไอ มัวรอเธอหยอดก็เห็นจะจอดขาดใจ กระดูกจะตายนะปั๊มเธอ

จะมีรักซักคน แม่หน้ามนไม่เคยเจ๊อะ ไม่เคยเจอ ใจเธอดังหวยใต้ดิน แทงปุบเป็นกิน ล่ะกินแบทุกเบอร์ แทงถูกก็โกงแม่ผมโก่งถักเปีย แอบควงอาเสี่ย เป็นเถ้าแก่เนี๊ยะพาร์ทเนอร์ จะนัดเธอล่ะเจอะเธอไม่อยากเจอ เข็ดแล้วเออแม่เจ้าประคุณ

เพลงมะลิแรกแย้ม

แม่ดอกมะลิกำลังจะผลิเกสร ระวังว่าหนอนจะเข้าไปชอนจะเข้าไปไช กลีบของเจ้าจะเฉาตาย ใบของเจ้าจะหล่นไปบนดิน อย่าเร่งเบ่งบานก่อนกาลนะจะถวิล จะเหี่ยวแห้งแมลงตอม ความหอมของเจ้าจะสิ้น เพราะนอนคอยแอบกินแอบส่งกลิ่นเหม็นกลางกอ

แม่ดอกมะลิจะแย้มจะผลิความหอม จงเร่งถนอม อย่าเพิ่งไปยอม อย่าเพิ่งไปใย เก็บความหอมของเจ้าเอาไว้ ใครจะดมชมดอกบอกให้รอๆ อย่าให้ใครราญก่อนวันที่พี่มาขอ จะกอดเจ้าเข้าวิวาห์ ปรารถนาให้เจ้ามีหน่อ มะลิน้องกลางกอพี่จะเป็นพ่อเขาเอง

ดอกสวยล่ะดอกสาว ล่ะดอกขาวล่ะดอกเขียว ดอกเป็นดอกเดียว ดอกตูมดอกเต่ง ดอกนอก ดอกในล่ะดอกใกล้ ล่ะดอกกลาง ดอกเคียง ดอกข้าง ดอกบาน ดอกเบ่ง ดอกแดง ดอกดำ ดอกคว่ำ ดอกหงาย ดอกย่อม ดอกใหญ่ ดอกอ่อน ดอกเอ็ง แม่ดอกแก่ๆ ที่แจ๋เก่งๆ ถ้ายังเจ๋งๆ ก็แจ๋วจริงๆ

แม่ดอกมะลิหากเจ้าจะผลิพันธุ์หอม พี่ชายของน้องจะเข้าไปดองจะเข้าไปดิง เด็ดเจ้าดมสมดั่งดวงมาลย์ นานเท่านานไม่จากไม่พรากไม่ทิ้ง จะเร่งปุ๋ยพรนหน้ามนให้อย่างหนิงๆ จะพรมน้ำพรวนดิน ประขมิ้นทั้งก้านทั้งกิ่ง จะคู่เคียงบนเตียงสปริง แล้วเก็บเข้าหิ้งหัวใจ

เพลงมอญซ่อนผ้า

ก้าวกระสอด ม้วยกระสอด ก้าวกระสอด เกลิงอำ เกลิงอำ ทอดแหแช่วำ เจี๊ยกะอำมวยเกลิง เอ๊ย มอญซ่อนผ้า เหมือนดังหนึ่งว่าผ้าคือมอญซ่อนเชิง ชาติมอญสลายไร้ตะเกิง ไม่เคยระเริงเหลิงลืมไทยแลนด์ ข้าคือมอญซ่อนผ้าเอย แต่ข้าไม่เคยล่ะแคมคลอนแคลนใคร มอญขวางตั้งใจรักเมืองไทยขอตายแทน เอ๊ย ไทยแหลมทอง เหมือนพี่เหมือนน้องเหนือใต้ชายแดน เราแหนหวงห่วงแคว้น เหมือนดังต่อแตนที่แหนหวงรวงรัง

เตะเอยล่ะหน่ายเอ๊ย เอ่อ เอิง เอ่อ เอ้อ เอิง เอย กล่าวฝ่ายเจ้ามอญเอ๊ยว่าซ่อนผ้า รักเมืองไทยมากกว่าพงศาจัง เมืองไทยประทุเพราะถูกยุแหย่ พวกขแมขม่อนต้องเจอกับมอญขวาง มอญซ่อนผ้าจะแผลงฤทธิ์ เพราะดังทั่วสิบทิศ โจ๊ะ ทิง ทัง โจ๊ะ ทิง ทัง

ก้าวกระสอด ม้วยกระสอด ก้าวกระสอด เกลิงอำ เกลิงอำ มอญคว้าดาบรำ เพื่อสยามยืนยัง เอ๊ยดังทีเถอะน่า เจ้ามอญซ่อนผ้าจะเย้ยฟ้าท้าดัง มอญรักเมืองไทยเสียจัง เหมือนจระเข้รักวังรักรังเรือนตาย

เพลงโรคขาดอาหาร

คุณหมอครับๆ โปรดรับฟังล่ะหาทางช่วยที ผมรีบมาวันนี้ เป็นเพราะมีโรคร้ายแรง
ไหนคุณลองชี้แจง โรคภัยร้ายแรงให้หมอเข้าใจ
อย่ารอหมอรีบรักษา
บอกมาอย่าร่ำไร
ผมขอฝากท้องไว้
ต๊ายตายท้องใครที่ไหนกัน
ก็ท้องผมนี่แหละหมอ
อ๋อ คุณคงแพ้ก่อนแต่งงาน
ท้องมาเป็นเวลานาน
สามีคุณนั้นเลิกกันหรือไง
หมอครับ หมอครับ หมอครับ โปรดรับฟังล่ะหมอให้เข้าใจ ผมไม่ใช่คนท้อง
หมอรับรองนะไม่ต้องอาย
หมอครับผมเป็นชาย ผมจะท้องไส้ได้อย่างไรกัน
คุณคะ คุณคะ คุณขา
โรคนี้ท่าจะไม่ได้การ
ผมนั่งยืนเดินนั้น มีอาการเมื่อยเหนื่อยไม่หาย แสนเพลียละเหี่ยใจ หลายวันล่ะไม่ได้ถ่ายได้แต่ผายลม
เมื่อเช้าทานข้าวหรือยัง
ข้าวยังไม่ได้ทานครับผม เพลียเหมือนจะเป็นลม ขนมนมเนยยังไม่ได้ทาน
หมอตรวจสุดฝีมือ โรคนี้คือโรคขาดอาหาร ข้าวมันไก่ 5 จาน ทอดมันแกงเผ็ดเป็ดย่างอย่างดี
หมอครับไหนอาหารรีบยกมาให้ทันท่วงที หิวจัดเร็วๆ ซี่ กาแฟดีซักถ้วยแถมท้าย
กินอีโต้มัยซินเป็นยังไง
บ๊ายบายคุณหมอต้องขอลาเชียว

เพลงเรารักเมืองไทย

ประเทศไทยเป็นของชาวไทยเราทั่วทุกคน เกิดเป็นตัวตนมีพวกมีหมู่อยู่เป็นเขตแดน จะอยู่เมืองไหนไม่สุขใจเท่ากับไทยแลนด์ จิตเราฝังแน่น เรารักไทยแลนด์ วีเลิฟไทยแลนด์

ภาคเหนือของไทยพูดเพราะเสนาะโสตเรา ไปไหนมาเจ๊าเมืองไทยเราร่มเย็นทั่วแดน ใต้ว่าไปไหน๊ ไปไสอีสานเบิกบานสียงแคน ซอซึงจำแม่น หนังลุงก็แสนเพลิดเพลินเมื่อยล ในน้ำมีปลาในนามีข้าว ไร่นาป่าเขาต่างทำเอาร่ำรวยทุกคน ไทยแลนด์แดนนี้โชคดีได้เยือนสักหน ดุจดังมีมนต์คลใจให้รักไทยแลนด์

ประเทศไทยเป็นของชาวไทยเราทั่วทุกคน เกิดเป็นตัวตนมีพวกมีหมู่อยู่เป็นเขตแดน จะอยู่เมืองไหนไม่สุขใจเท่ากับไทยแลนด์ จิตเราฝังแน่น เรารักไทยแลนด์ วีเลิฟไทยแลนด์

วีเลิฟไทยแลนด์เป็นแดนให้ความร่มเย็น ใครได้มาเห็นเมืองไทยเป็นดังเมืองวิมาน มีเหล่านางฟ้าชวนเริงร่าภิรมย์สำราญ เรารักไทยมั่นเมืองไทยนั้นอุดมสมบูรณ์

เราคิดคุ้มครองปกป้องไทยอยู่ เกียรติไทยงามหรูครั้งย่าปู่ต่างก็เทิดทูน ชาติ ศาสตร์ กษัตริย์ อีกรัฐธรรมนูญ เราต่างเพิ่มพูนใจสมัคร เรารักไทยแลนด์

เพลงรบไม่มีเวลาพัก

ทรามวัยเจ้าเอ๋ย ทรามเชยของพี่ แม่ยอดยาหยีของทหารไทย พี่จากถิ่นฐานจากบ้านลูกเมียอยู่ไกล อยู่กลางพงไพร อยู่ในสมรภูมิ

รบไม่เคยพักรักจึงเหินห่าง ฟังแต่เสียงปัง ดังตูม ยินแต่แตรรบ กลิ่นคาวเลือดและศพหลุม เกียรติภูมิเพื่อไทยรบไทยรี เป้คือเตียงนอน นอนขอนหนุนแขนแทนเมีย ถ้าไม่ตายเสียอย่าลืมพี่ จะไปรับขวัญเมื่อวันสงครามไม่มี ด้วยศักดิ์ศรีฉกาจฉกรรจ์ของทหารไทย

เมียจงอยู่หลัง ระวังเลี้ยงลูก เมียสุขพี่ทุกข์ ทนได้ จงอย่าใจเสียพี่ยังรักเมียไม่คลาย อย่าไถล นอกใจไปนะนงราม คอยวันนานอน แม้นพ้นหน้าที่ จะได้จู๋จี๋ชื่นฉ่ำ

จงอย่าไถล นอกใจไม่ควรจะทำ รอหน่อยน้องนาง รบไม่พัก รักมีเวลาพบ

เพลงรอหน่อยน้องจ๋า

อกเอยยอดหญิงไม่อยากจะทิ้งให้เดียวดาย ไปเป็นทหารก็เพราะชาตินั้นต้องการชายแม้นยังไม่ตายจะกลับมารับขวัญ อยู่เฝ้าเรือนหอน้องจงรอเฝ้าบ้าน รอหน่อยได้ไหมพี่ต้องไปหลายวัน หน้าที่สำคัญแม่จอมขวัญคงรู้ รอนะน้องจ๋าทนเหว่ทนว้าอย่าแชเชือน จำพรากจำไกลเสียแล้วจอมใจแม่ขวัญเรือน สองปีสี่เดือน จำพี่เตือนนะโฉมตรู เจ้าอยู่แนวหลังน้องจงฟังเสียงกู่ ปลดจากทหารจะรีบกลับบ้านคอยดู ขอให้น้องจงอยู่เปิดประตูหอคอย

พี่ไปเป็นทหาร ว่างราชการจะรีบกลับบ้านทุกบ่อย อยู่บ้านสานเปลเตรียมไว้เห่ลูกน้อย อยู่แนวหลังน้องจงตั้งตาคอย จดหมายถึงพี่บ่อยๆ พี่จะคอยน้องปลอบขวัญ

ลาแล้วน้องจ๋าโปรดมองหน้าพี่อีซักที แขนมอบทรงธรรมชีวิตประกันชาติพลี หัวใจของพี่ฝากไว้ที่จอมขวัญ ก่อนจากกันไกลน้องอย่าได้จาบัลย์ รอหน่อยได้ไหมพี่ต้องไปหลายวัน ขอของกำนัลจูบจอมขวัญสักสองที

เพลงลูกเขาเมียใคร

คุณแม่ยังสวยดูสำรวยสวยเอยยั่วยวน ยังอยากจะยวนชื่นเชยชวนนวลคงไม่ยอม ลูกเขาเมียใคร หรือเป็นหม้ายเนื้อหอม ผู้ชายรุมตอมเนื้อหอมไม่มีเหือดหาย

คุณแม่ยังอี๋ลูกก็มีทำไมแก่นจัง เราคงไม่มีหวังที่จะได้นั่งในตำหนักใจ พี่เป็นนักร้องท้องแห้งๆ ไม่ทันสมัย ขืนเดินเข้าใกล้กลัวเธอไล่บอกไม่มีทาง

ดู ดู ดู ดู ดู ล่ะโอ๊ยแม่อีหนู ล่ะหน้าดูหน้าแดง มอง มองแรงๆ ล่ะมีหม้อข้าวหม้อแกงหรือยัง หรือยัง ถ้าไม่มีผัวจนรักจนตัวตั้ง จะมีทางบ้างไหมเธอ รอ รอ รอฟัง จะเปิดช่องทางหรือยังเล่าเออ เจอ เจอ เจอ เจอ เจอ เจอ เจอลูกสาวเธอล่ะพี่จะให้สตางค์ จะหอบมาเลี้ยงทั้งแม่และลูก จะให้นอนฟูกไม่ต้องเจ็บหลัง

คุณแม่ยังสาวไม่เหม็นคาวก็คงน่าดู บุญแม่ยังหรูอ้วนกว่าหนูตะเภาที่ถูกขัง แต่งหน้าสักนิดคงไม่ผิดดาราดาราหนัง สาวน้อยร้อยชั่งน่าจะนั่งควงฝรั่งเงินดอลล์

คุณแม่ยังแจ๋ว ระวังนะแมวขโมยกินหมู ถ้าแม่อีหนูปิดประตูนอนไม่ใส่กลอน เผื่อพี่โซโซบางทีจะโผล่ไปยืมปลอกหมอน ว่าไงเจ้าหล่อนล่ะงามงอนต้อนรับไหมเออ

เพลงรวยรักเหลือเกิน

รวยรักกันเหลือเกิน ดูแล้วเพลินเหลือดี หนุ่มสาวสมัยนี้ ช่างเร็วรี่ไวไฟ รวยรักกันเหลือเกิน เงินหนอเงินซื้อไป คงช้ำใจช้ำใจ คงได้ร้องไห้ระกำ

โถน้องเนื้อเย็นอยากเป็นเศรษฐี ขายรักทั้งทีราคาต่ำ หวังน้ำบ่อหน้าถ้าผิดหวัง แล้วน้องต้องคร่ำครวญคร่ำ เพราะแฟนประจำก็เบื่อน้อง

เจอรักจริงหรือยัง รวยรักจังเนื้อทอง หนุ่มอย่างพี่ไม่มอง ไม่แตะต้องใยดี รวยรักกันเหลือเกิน ใยน้องเมินรักพี่ แบ่งปันกันบ้างก็ดี พี่จะเป็นขาประจำ

เพลงลูกทุ่งมาราธอน

เอ่อ เออ เอ้อ... มือถือไมค์ไฟส่องหน้ามานานนับ ดังแล้วดับหลับแล้วตื่น จนแทบยืนไม่ไหว ยินเสียงแตรและเสียงปี่ ยังดีใจ เลิกไม่ได้หากยังมีดนตรีกาล เป็นลูกทุ่งมาราธอนที่อ่อนหัด แป้งไม่ผัดหน้า ไม่แต่งแกล้งตาหวาน ถึงจะแก่แม้จะเก่า แต่บางครั้งยิ่งห้าวยิ่งมัน ถ้าเสียงปรบมือยังลือลั่นเป็นกำนัลใจ

มือถือไมค์ไฟส่องหน้า เออ เอิง เออ เอ่อ เอย มาบัดนี้กึ่งพุทธกาลพอดี จากสิงห์บุรีมิมีร่ำไร พ่อแม่ให้ไปเรียน วาดเขียนพากเพียรฝันใฝ่ ได้สี่ปีหลาย ชะเอ่อเอ้อเอ๊ย โชคร้ายจัง สิงห์บุรีนาล่ม เออ เอิง เออ เอ่อ เอย จมน้ำ ลูกชาวนาหน้าดำ ชอกช้ำต้องจำแยกทาง ต้องพักเรียนด้วยใจรัก โดดสมัครเป็นนักร้องบ้าง หนอยแน่ะกลับดัง เออ เอิง เออ เอ่อ เอย ไม่เคยหวังมาก่อน มีแล้วหมดอดมาแล้ว รู้แกวเสียแล้ววงการ เตือนลูกแหละเหลนหลาน นับวันวงการไม่แน่นอน ใครดังได้น่าดู ต้องหาตะปูตอกเท้าเอาไว้ก่อน โปรดจงนึกถึงตอนลุ่มๆดอนๆ อีตอนไม่ค่อยจะดัง

ครั้นถึงคราวดวงตก เออ เอิง เออ เอ่อ เอย โอ้อกเอ๋ย ถึงสบายก็ไม่เสบย ไม่หวังเลยว่าเคยเด่นดัง โทรมแล้วทรุดเซโดนซ้ำ ถูกเหยียบย่ำเสียจนตัวตั้ง ผมไม่เคยดัง เออ เอิง เออ เอ่อ เอย คุณผู้ฟังให้ดังแท้ๆ

มือถือไมค์ไฟส่องหน้า เออ เอิง เออ เอ่อ เอย มามากแล้ว ถึงมีแวว่เด่นดัง ตั้งหลายครั้งก็ยังไม่เปลี่ยนแปลง เป็นลูกทุ่งมาราธอนแคลนคลอนๆ ย่ำแย่ เหม็นเบื่อเหม็นเบื่อแท้ๆ ชะเออ เอิง เออ เอ่อ เอย อยากยอมแพ้เพราะไม่มีนายทุน

เพลงลาวตกรถ

โอ โอ เงินบ่มีจั๊กแดง ท้องแห้งมาหลายวัน ข้อยจะเมื้ออีสาน ฮ่วย เงินค่ารถบ่มี แม่อีน้อย คงคอยอ้าย ว่าเมื่อใดข้อยจะกลับ ข้อยสิตกงานยับ เสร็จแล้วข้อยบัดนี้ ข้อยจะกลับรถโบก โอ๊ย โชคข้อยบ่ดี ตรงสี่แยกไฟสี แม่นแล่นหนีเปิดจ้อย

โอ โอ ฮอดที่ท่าพระจันทร์ ครึ่งวันนั่งแผ่คอย เอิ้นเรือรบให้จอด แล่นฮอดอีสานหน่อย ไปอีสานคนได้บ่ เพิ่นหัวร่อข้อยเอิ๊กเอิก ข้อยย่องหนีเทิ๊กเถิก มาสนามหลวงจ้อย ฮอดมะขามเรียง แถว โชคแล้วเจ๊อะอีนางน้อย มันจีบข้อย มันกอดข้อย ฮ่วยบ่แม่นสาวน้อย มันคือคนผู้เมีย

ข้อยแล่นหนีเข้าวัดพระศรีศาสดา เบิ่งพระขรัวตา บ่มีจั๊กองค์ใจเสีย ข้อยเจ๊อะปืนใหญ่ ทิ้งไว้ล่ะบ่มีเจ้าของ หน้ากระทรวงตั้งล่ะต๊องหม่อง ข้อยแอบย่องกะลิ้มกระเหลี่ย ข้อยจะย่องเบาไป แลกข้าวมื้อนี่เสีย จะพกปืนใหญ่ไปอวดเมีย จั๊กบอกหนึ่งถึงอีสาน

โอ โอ ข้อยจะไปหมอชิต ย่องผิดไปเอกมัย ข้อยจะกลับรถไฟ ไผไพล่ไปปากคลองสาน อยู่บ่ได้แล้วกรุงเทพ เฮ็ดข้อยเจ็บกระดองจิต แม่นรกในคอนกรีต ชั่วชีวิตข้อยยั่น ทุนก็หายกำไรหมด ตกรถ ฮ่วยบ่มีงาน ข้าวเหนียวปั้น ปลาแจ่วปั้น พอแบ่งคนอีสาน มื้อบ้านนับหมอนรถไฟ

เพลงหวานตา

ฉันมองเธอ เห็นเธอก็จ้องมองฉัน รู้สึกเสียวซ่านในใจ จะว่ารักหรือก็ไม่รัก จะว่าหลงหรือก็ไม่หลง เพียงแต่พะวงฝันใฝ่ เธอชื่อเรียงเสียงไร รู้ตัวไหมว่างามรัก

หวานตาจัง ร้อยชั่งงามบาดแท้ล่ะสวยจริงนะแม่ยอดรัก พี่จะหึงก็ไม่กล้าหึง พี่จะหวงก็ไม่กล้าหวง กลัวถูกน้องลวงให้อกหัก เพียงแต่มองน้องรัก อยากทึกทัก เดี๋ยวรักเรรวน

เหมือนบุญพาสายตาให้เจอะเจอกัน รู้สึกเสียวซ่านรัญจวน จะไม่เพ้อรึก็ยังเพ้อ จะไม่ฝันหรือก็ยังฝัน ตาบอกสัมพันธ์ใจล่ะปั่นป่วน ตาแม่ชื่นชักชวน ยั่วยียวนคร่ำครวญชวนหมาย

ฉันมองเธอเห็นเธอมองเหม่อใจลอย สายตาละห้อยเอียงอาย หยาดเยิ้มเยิ้มหยาดหยดย้อยยามชม้อยยิ้มยั่วชวนเพ้อ ชวนให้รักเธอง่ายๆ ตาแม่คุณวุ่นวายบาดใจชายล่ะหวานใจหวานตา

เพลงยิ้มไม่ออก

ยิ้มไม่อ๊อกแล้ว พี่ยิ้มไม่อ๊อก เหมือนโดนหมัดนักมวยน็อก พี่ยิ้มไม่ออกเสียแล้วจริงๆ โดนหมัดมวยไทยแค่ตาลายนอนกลิ้ง มาโดนหมัดรักสลบนิ่ง โดนหมัดผู้หญิงสวิงข้อโต๊ะ

ยิ้มไม่อ๊อกได้แต่นอนสะอึ๊ก น้องมาหน่ายให้พี่นึก พี่นอนสะอึ๊กเจ็บที่หัวอก เราชอบกันมาเมื่อหน้าฝนเดือนหก ฝนยังไม่ทันจะหยุดตก น้องมาโกหกให้อกที่หัก

เมื่อก่อนนี้ยิ้มของพี่ยังเท่ห์ จะยักคิ้วก็ดูเก๋ น้องยังว่าเท่ห์น่ารัก พอน้องเปลี่ยนใจไปมีแฟนใหม่ไม่ยอมทัก พี่อยากยักคิ้วยังต้องขยัก อยากยิ้มให้หนักกลัวมีรอยแยะ

ยิ้มไม่อ๊อกเลือดมันคอยกระอัก เพราะโดนหมัดของความรัก หัวอกหักเพราะน้องนั่นแหละ เราถูกหมัดตายจากมวยไทยพี่ยังไม่แย่ มาโดนหมัดรักพี่ชักแน่ ชะโอละแม่พี่ยิ้มไม่ออก

เพลงเย้ยฟ้าท้าดิน

ฟ้าหัวเราะเยาะข้าชะตาหรือ ดินนั้นถืออภิสิทธิ์ ชีวิตข้า พรหมลิขิตขีดเส้นเกณฑ์ชะตา ฟ้าอินทร์พรหมยมพญา ข้าหรือเกรง

ขอหัวเราะเยาะเย้ยเหวยๆ ฟ้า พสุธาอย่าครวญว่าข้าข่มเหง เย้ยทั้งฟ้าท้าทั้งดินสิ้นยำเกรงหรือใครเก่งเกินข้าฟ้าดินกลัว

ข้าขอลิขิต ชีวิตข้าเองไม่เกรงดินฟ้า อีกพื้นพสุธาพญายมพรหมอินทร์ทั่ว ข้ากระทำแต่กรรมดี มีหรือจะกลัว มิใช่ใจชั่ว ลืมตัวหลงลำพอง

อันสวรรค์อยู่ในอก นรกนั่นหรือ ข้าก็ถืออยู่ที่ใจ ไม่หม่นหมอง รักการทำชั่ว ควรหรือจะกลัวนรกมันมอง หากทำดีฟ้าดินต้องคุ้มครองเอย

เพลงอย่าไว้ใจทางอย่าวางใจคน

เพราะวางใจทางน้องวางใจคน จึงต้องจนใจตัว ต้องปวดหัวด้วยใช่เหตุ พี่เตือนน้องหลายหนจนจำไม่ได้ เพราะอะไรน้องจึงไม่เข็ด อนิจจาต้องน้ำตาเล็ด ไปหลงกินแกงเผ็ดเสียเจ็ดวัน

ใจร้อนทำไมสมใจหรือยัง จึงหมดยางครางฮือ จึงถูกยื้อเพราะดื้อรั้น จะเอาช้างคอยมาดึงหรือก็ไม่หยุด พี่กล่าวพี่พูดน้องบอกสุดจะรำคาญ ถูกเขาเล๊ียะไฟหลงเจี๊ยะขนมหวาน ถูกจับทรมานไม่ต้องซมซานกลับมา บอกดีๆ มาดุพี่ว่าเสือก จะมีรักควรจะเลือกให้สุขอุรา

จะทำอะไรไม่มองทางใครไว้ก่อน อย่าใจร้อนเดี๋ยวจะอ่อนใจหนา ความตั้งใจมันผิดคาดหมายขึ้นมา ต้องเอาน้ำตาล้างหน้า เอาฤทธิ์สุรามาปลอบใจ

ใจง่ายเกินไป เสียใจหรือสมทรง จึงเตี้ยลงสาละวัน จนถูกคั้นจะบอกใคร หลงเงินร้อยหวังสายสร้อยเส้นเท่าลูกโซ่ ถูกซ่อนโง่ ถูกเขาโม่จนหน้าหงาย ไปโง่งมถูกเขาต้มจนงมงาย ยังมาตีโพยตีพาย มางมงายหาใครกัน

เพลงสามวันเป็นขี้เป็ด

เสียดายความหนุ่มที่ทุ่มเทไปให้คุณ แค่นรักเอาบุญขาดทุนถอนตัวไม่ขึ้น เห็นว่าคุณสาวความสวยคงยาวอยู่ยั้งยั่งยืน แต่พอรักข้ามคืน ขวัญยืนก็เสียราคา

สามวันเป็นขี้เป็ด เจ็ดวันแจ่มจันสุกงอม เพราะใช้ของปลอม ย้อมนวลยั่วยวนสง่าแต่งหน้าทาเล็บเสริมเชปแพงๆ แต่งคิ้วเขียนตา ตื่นตอนเช้าขึ้นมาล้างหน้าเหี่ยวย่นจนงอม

ลูกสองน้องคงเหลือแต่ก้าง พอกเครื่องสำอางเห็นนางยังไม่อยากจะหอม แม่แพงเยอรมันนับวันนับวันจะหง่อม ขืนอยู่กับพะยอมเดี๋ยวก็ผอมอกพัง สามวันเป็นขี้เป็ด เจ็ดวันจะเป็นเช่นไร

ผู้หญิงเมืองไทยไว้ใจไม่ได้ร้อยชั่ง ดูแข้งดูขา ดูนอกดูใน ปากคิ้วคอคาง ลูกครึ่งหรือพันทางระวังโดนย้อมแมวขาย

เสียดายความหนุ่มที่ยังกระชุ่มกระชวย ถ้าแม้นเรารวยก็คงรักด้วยไม่ได้ แต่นี่ยากจนทนรักหน้ามนอย่างซังกะตาย เจ็ดวันจะเป็นขี้ไก่ คลื่นไส้จะตายอยู่แล้ว

เพลงสะบักสะบอม

โอ้เจ้าความรักช่างสะบักสะบอม ยอมแล้วยอมจริงๆ ไม่อยากเจอ ไม่อยากเจอ กลัวคำพร่ำเพ้อ เธอทั้งหลอกและลวง ใจฉันแทบจะกลวง เกือบตาย เกือบตาย เธอทำเป็นมารัก พอฉันยอมสมัครรักเธอก็พลันกลับกลาย ทนทู่ซี้ยอมมาย แล้วเธอยังไม่ล่ะเมตตาปรานี

เตือนเพื่อนชายไว้อย่าไปเชื่อคำหญิง ทำเหมือนดังเป็นลิงหลอกเจ้าหลอกเจ้า ควงผู้ชายค่ำเช้ามองแล้วเศร้าอุรา แฟนของเธอล่ะมากหน้าล่ะมากมีมากมี

ลวงชายเราใหลหลง ใจเขาไม่ซื่อตรง รักลงก็โง่เต็มที ใครอยากหลงวจีแล้วคงจะต้องล่ะสะบักสะบอม

เพลงสุนัขไม่มีเจ้าของ

เดี๋ยวนี้ฉันมีความสุข สนุกรื่นเริงหัวใจ บ้านพี่ดังแดนสวรรค์ เธอกับฉันมาแต่งงานกันไหม เดี๋ยวนี้ฉันมีทุกอย่าง ไม่ต่างกับชนชั้นใด แต่พี่ล่ะมันไม่มีเมียหลวง คอยคู่ควงไอ้ที่ไม่เคยผ่านใคร พี่รวยแล้วกานดา บุญมาวาสนาพาไป ถ้าใครจะรักรีบสมัครไวๆ ส่งรูปถ่ายลายเซ็นใส่ซอง

มีรถมีเรือนาไร่ บ้านใหม่เรือกสวนรับรอง ขาดอยู่ก็แต่เพียงคนรัก ถ้าเป็นสุนัขก็ไม่มีเจ้าของ

เดี๋ยวนี้ฉันมีสมบัติ แต่ขาดคู่เคียงครอบครอง รีบสมัครเป็นเมียเศรษฐี เมียน้อยไม่มีมีลูกติดสอง โอ่ละเหนอ เออ เอ้อนวลเอย

เพลงสาวสวนยาง

คิดถึงน้องนางสาวสวนยางพารา เพราะพี่จนจากมา อยู่ในมหานคร คิดถึงสวนยางที่เคยได้นั่งพักผ่อน เตียงข้างพี่เคยมีบังอร อ้อนออดพลอดรักจากนาง มันจริงหรือเปล่าพี่ได้ข่าวร่ำลือ ว่าสาวสวนยางคนซื่อ ประกวดเทพีสวนยาง พี่ใจแป๊วแป้วคงลืมพี่แล้วกระมัง หากเป็นเทพีสวนยางน้องนางคงลืมพี่แน่

เธอเป็นนางไม้ในสวนยาง เธอเป็นนางใจในทรวงพี่ ถ้าหากเธอเป็นเทพี หน้าพี่เธอคงไม่แล สวนยางมันคงจะร้างแน่ๆ ผิวยางถูกกรีดเป็นแผล สะเก็ดคงกรังดังหัวใจพี่

มือพี่สองข้างเคยกรีดยางพารา เดี๋ยวนี้ต้องกรีดน้ำตา อุราพี่เหลือริบหรี่ เท่าหัวไม้ขีด ทะหวิดทะหวิดแล้วซิ วันใดเธอเป็นเทพีหรือพี่กินยาตายแน่

เพลงเสียทองเท่าหัวเสียตัวไม่ยอม

ไม่ยอม ไม่ยอม แน่ะเขาจะเอาผมทำผัว ผมกลัว ผมกลัว กลัวเสียตัวชั่วไปจั๋งหนับ เค้าคงโลมลูบเค้าคงจะจูบเค้าคงจะจับ จับตัวฉันไม่ให้นอนหลับ เค้าคงจะจับให้นวดทั้งคืน

ไม่ยอม ไม่ยอม แน่ะเขาจะเอาผมทำผัว ผมกลัว ผมกลัว กลัวระทมให้ขมให้ขื่น กลัวเขาทิ้งขว้าง กลัวเขาเหินห่างให้ผมสะอื้น กลัวเขาจับผมไปข่มขืน ให้สะอื้นเสียความบริสุทธิ์

พ่อจ๋า แม่จ๋า พี่ป้าน้าอา เทวดาขอรับ ช่วยหน่อยเถอะครับเขาจับเป็นผัวผมกลัวที่สุด สามสิบปีกว่าที่เฝ้ารักษาความบริสุทธิ์ เห็นทีคราวนี้ความผ่องความผุด ความบริสุทธิ์คงเสียให้ไป

ไม่ยอม ไม่ยอม แน่ะเขาจะเอาผมทำผัว ผมกลัว ผมกลัว กลัวเสียตัวชั่วไปจนได้ โอ้โฮ๊ย แสนจะกลุ้มมันเสียความหนุ่มเรียกคืนไม่ได้ ต้องร้องไห้เสียใจ กลัวเขาเอาไปเป็นผัวไม่จริง

พ่อจ๋า แม่จ๋า พี่ป้าน้าอา เทวดาขอรับ ช่วยหน่อยเถอะครับเขาจับเป็นผัวผมกลัวที่สุด เป็นโสดดีกว่าที่เฝ้ารักษาความบริสุทธิ์ เห็นทีคราวนี้ความผ่องความผุด ความบริสุทธิ์คงเสียให้ไป

เพลงเศรษฐีอนาถา

ฉันคนมั่งมีเป็นเศรษฐี แต่ไม่มีสตางค์ แต่อยากได้น้องนาง มาไว้แนบข้าง สนใจก็จงรับฟัง ฉันคนมั่งมีเศรษฐีพอตัว

พี่เคยมั่งมี เอ๊ย เรือกำปั่น เรือไฟ เรือสำปั้น มากมายทูนหัว แต่พอลงน้ำเอ๊ยเรือมันรั่ว ขอโทษทูนหัวล่ะใช้ไม่ได้ซักลำ แต่พี่ยังมีล่ะโรงสีสีแกลบ ล่ะสีจนไฟแลบเลยไหม้เป็นตอดำ แต่ไม่เป็นไรล่ะพี่ยังมีโรงเลื่อย แต่ไม่มีใบเลื่อย ใบเมื่อยเลื่อยไม่ได้ซักลำ แต่พี่ยังมีโรงหนังโรงใหญ่เฉลิมไทยนั่นยังไง พี่ยกให้งามขำ แต่พี่ยังมีร้านขายทองสะพรั่ง มีทองหลายแสนชั่ง คือทองหลางมิใช่ทองคำ แน่ะพี่ยังมีแหวนเพชร พี่ยังมีแหวนเพชรหลายกะรัต ถือว่าเป็นสมบัติเลยแก้ขัดเอาไปจำนำ พี่มีรถอีกหลายคัน ไม่เปลืองน้ำมันวิ่งเล่น ดีกว่ารถเบ๊นซ์ รถเข็นคันงามๆ พี่มีที่ดินกลางกรุงหลายร้อยไร่ สนามหลวงนั่นยังไง พี่ยกให้งามขำ พี่มีปริญญาล่ะเป็นคุณหมอยิ่งใหญ่ ชื่อเสียงเกรียงไกรคือหมอนวดหมอคลำ พี่มีตึกรามเอ๊ยบ้านให้เช่า ๆ เพราะเค้าจ้างพี่ไปเฝ้า เก็บค่าเช่าให้เขาประจำ ถ้าแม้นผู้หญิงเอ๊ยไม่รักพี่เลย ๆ พี่จะขอรักกระเทยเป็นเมียเลยเสียประจำ เอ่อ เอิง เอิง เอย

เพลงสามกำบาท

กรรมเอ๊ยกรรม กรรมล่ะสามกำบาท กรรม ก๊รรม กรรม กรรมล่ะสามกำบาท นุ่งผ้าก้นขาดเค้าก็เรียกว่ามีกรรม บางรายกำใหญ่กำเล็ก บางคนหลอกเด็กมีกรรม บางคนขอเด็กไปทำลูกเขายกให้เป็นลูกบุญธรรม พอเผลอไม่กี่ปีผิโถ ๆ ทำเด็กท้องโตโธ่เอ๋ยผู้ใหญ่ระยำ

บางคนกรรมเพราะเมียมาก ลูกมากลำบากมีกรรม บางคนจนแล้วอยากอวด ชอบปวดชอบนวดประจำ เมียถามว่าไปทำอะไรหรือๆ มีแป้งโรยสะดือ เดี๋ยวเถอะหลังมือ หัวทิ่มหัวตำ

กรรม ก๊รรม กรรม กรรมล่ะสามกำบาท นุ่งผ้าก้นขาดเค้าก็เรียกว่ามีกรรม บางคนเล่นม้าเล่นไพ่ไฮโลโปปั่นประจำ สุรานารีกีฬาบัด เขาจัดอยู่จำพวกมีกรรม แทงม้าหวังรวยไปรอด ๆ ดันไปแทงเอาวายวอด ต้องม้วยมอดมีกรรม

กำใดไม่เท่ากำถั่ว นั่งจั่วถูกจับจองจำ มั่วตั้วผิดผัวผิดเมีย ได้เสียไข่เรี่ยระกำ บางคนชอบเด็กสาวๆ โดนข้อหาชำเรา เขาก็ต้องมีกรรม

เพลงเสียงสั่งจากแนวหน้า

กลางสมรภูมิพงไพร นักรบเดนตายฝากใจไปถึงแฟน ถึงแฟนที่อยู่แนวหลัง สำเนียงเสียงสั่งท่ามกลางเหล่าร้ายชายแดน อย่าห่วงพี่เลยน้องเอยแฟนพี่ ต้องปราบไพรีให้ราบคาบแคว้น เพื่อตอบแทนพระกรุณาธิคุณ

ตายเพื่อชาติเพื่อศาสตร์กษัตริย์ ได้คลุมธงชาติเกียรติประวัติของวงตระกูล น้องเอยเจ้าอยู่แนวหลัง ได้ยินเสียงสั่งหรือยังแม่เอ๋ยเนื้ออุ่น จะตอบจดหมายพี่ก็ไม่ว่าง เพราะรอบๆ ข้างระวังหากระสุน พลาดก็พรุน สู้มั่งถอยมั่ง

จดหมายของเธออยู่ที่บังเก้อเผลอๆ ผู้พัน อ่านนานหลายนาน เขียนตอบไม่ทันซักครั้ง ไม่เคยรักใครซึมซาบ เท่ากับกุหลาบแนวหลัง หัวใจใส่กลอนปิดตาย โซ่ใจผูกตรึงอีกครั้ง สาวเย้าหรือสาวอีก้อ กะเหรี่ยง ลีซอ ฮ่อนาง ไม่สนแม้สาวมูเซอ ไม่ฝันไม่เพ้อ เผลอไผลรายทาง ชนักรักเธอติดหลัง สิ้นทางซังกะตาย

กลางสมรภูมิไพรพฤกษ์แอบซ่อนความรู้สึก แอบสำนึกถึงน้องมิวาย รักเธอเท่าแผ่นดินฟ้าเพรียกแล้วดังว่า แผ่นดินถิ่นทองของไทย ขอกอดปืนแน่นไว้แทนน้องก่อน แม้ได้พักผ่อนแน่นอนวันไหน เร่งเตรียมใจรับนักรบไทยแนวหน้า

เพลงสละชีพเพื่อชาติ

ลูกสาวชาวบ้านแด่ท่านทั้งหลาย โปรดฟังคำชายอภิปรายกันก่อน จงรวมใจไว้ให้แน่นอน ต่างวิทยากรอ้อนวอนลูกเสือเชื้อไทย คงมั่นไว้ในความดี

ข้าลูกเสือเชื้อไทย ใจเคารพขอน้อมนบบาทบงสุ์พระทรงศรี ข้าสมัครรักชาติ ศาสตร์ กษัตริย์ สละชีพเพื่อชาติ ไม่หวาดไพรี

ทศพิศภูมิพลเปี่ยมล้นจิต ราชทานสิริกิติ์ ไม่คิดหน่ายหนี น้อมประณตยศยง องค์ยุพราช สืบรัชทายาท โสมสวลี เทพรัตน์ราชสุดา และจุฬาภรณ์ จุไรลักษณ์สิรินธร พสกนิกรยินดี พระแม่เจ้าชนนีศรีสังวาล มโนน้อมศิรกานต์ สราญเต็มปรี่ ได้รับผ้ามาพันคอต่อพระหัตถ์ ลูกเสือไทย ใจฉกาจ องอาจศักดิ์ศรี ปลื้มปิติสิริมงคล ล้นเกศา พระบารมีล้นฟ้า จะหาใดมี

ข้าลูกเสือเชื้อไทย ใจจงรัก พร้อมสวามิภักดิ์ แหละรักดี ทั้งเลือดเนื้อลูกเสือไทย ใจคงมั่น จะคุ้มเหย้าเฝ้าบ้าน ช่วยกันเต็มที่ แม้ชีวิตอุทิศให้ ใจสัตย์ซื่อ ถึงสิ้นชีพไม่เสียชื่อ คือศักดิ์ศรี อย่าช้าชักมารักกัน สมานฉันท์ไว้เถิด สามัคคีล้ำเลิศ ก่อเกิดไมตรี ใครยุแยกแหกคอก ออกนอกลู่ จะรวมพลังต่อสู้ หมู่ไพรี ใครหลงผิดคิดคด ทรยศแตกแยก ใครยุแยงแซงแทรก ต้องแหลกทุกที ใครลบหลู่ภูมิพล ทนไม่ได้ ไม่ว่าอีหรือไอ้ ต้องตายเป็นผี ใครประทุษ ข้าพุทธเจ้าจะเฝ้ารักษา จะแล่เนื้อเอาเกลือทา พวกกาลกินี

ขอเดชะฝ่าละอองสนองพระเกศ ข้าจะรักประเทศเขตไทยนี้ ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม จอมจักรพรรดิ ภูมิพลมหาราช ข้าบาทเปรมปรีดิ์

ทีฆายุโก โหตุมหาราชา พระชนมายุพรรษา เนิ่นนานสุขี เอ้าไชโยโห่ร้อง แซ่ซ้อง สรรเสริญ ขอพระองค์ทรงพระเจริญ ชั่วนาตาปี

เพลงเศรษฐกิจตกสะเก็ด

ตกสะเก็ดแล้วเศรษฐกิจ พี่ทิดๆ เราจะทำยังไง น้ำท่วมหมดแล้วบ้านข้อย ไร่นาไร่อ้อยล่ะ ไร่ปอไร่ฝ้าย น้ำบ่าพัดพาบ้านช่อง เป็ดไก่ควายฮ่องระงมพรมไพร ไม่เหลือหมดแล้ว ล่ะหมดแล้ว หมดหลาย เมียข้อยก็หายไปกับสายน้ำหนอ

เศรษฐกิจปากท้องของแพง นาแล้งก็แล้งจนฟ้าแจ้งจ๋องมอง ฟ้าแจ้งของแพงโจ๋งครึ่ม อีสานเศร้าซึมสุดระกำซ้ำสอง ข้าวเหนียวบ่มีปั้นจิ้ม น้ำลงท้องอิ่มเด๋อบักเป๋อบักป่อง คิดเข้าบางกอกย่ำต๊อกดองด๋อง กรุงเทพเมืองทองข้อยฝากท้องจั๊กคน

เมืองไทยไผว่าอู่ข้าวน้ำ ไผมีแต่คำว่าเฒ่าน้ำ เฒ่าแก่ คนกลางนั่งก่อโกยการค้า ชาวไร่ชาวนาหัวอกลูกค้าย่ำแย่ คนรวยๆ ล่ะกินข้าว เหล้าบาร์ คนไร่นาหม่ำปลาร้าดอกแค หญ้าอ่อนคู่กับควายแก่ เสียงแคนแล่นแตรล่ะติ๊ดตี่ ติ๊ดตี่

เศรษฐกิจมันตกสะเก็ด ข้อยเฮ็ด ข้อยเฮ็ด เฮ็ดหยังก็บ่มี ข้อยเหลือแต่ตัวล่อนจ้อน หมดแล้วมุ้งหมอน วัวควายหมูหมี ช่วยด้วยนายกเจ้าข้า ตาสีตาสาข้อยน้ำตาไหลปรี่ กินกลอยกินเผือกบ่เลือกแล้วนี่ เสื้อยืดแจกฟรี โอ๊ย อีหลีตั้วจั๊กน้อย

เพลงเสน่ห์นางไพร

พบนวลนางกลางป่า ดังธิดาสวรรค์ ส่วนสัดราศีนารีงามผ่องพรรณ โอษฐ์คางคิ้วเฉิดฉันท์ ทรวงนั้นตึงผึ่งผาย จมูกงามรับปรางดังเสกสรร เนตรนั้นวาวกลมคมคาย ปากเรื่อแดงไฝดำเมื่อยามเจ้าอาย ติดตาชายมิวายเฝ้าเหม่อมอง

น้องเป็นนางกลางไพร จึงไฉไลไม่หม่นหมอง ช่างประหลาดล้ำเมื่อยามชายเนตรมอง พี่คลั่งไคล้ใฝ่ปอง มองน้องจนลุ่มหลง กุหลาบเอยถึงงามในไพรสณฑ์ เลิศล้นงามถ้วนนวลอนงค์ ดั่งถูกของต้องมนต์เมื่อยลทรวดทรง กุหลาบดงเผาใจให้อาวรณ์

หลงรักน้องใจแทบขาด สายสวาทเริงเร่าร้อน ฝังหลักความรักอาลัย ปักตรึงฤทัยไม่เคลื่อนคลอน ไม่หลอกไม่หลอนทรามวัย ถ้าได้นวลน้องนางนอนแนบทรวง พี่จะหวงไว้ชิดสนิทกาย จะไม่ห่างเหินหมางเมินจากใจ ถนอมจอมใจขอตายเคียงคู่นาง

น้องเป็นนางกลางดง ใจน้องคงอ้างว้าง โอ้บุญกุศลช่วยดลชี้ช่องทาง ให้มาพบประสบนาง ใจมิจางใฝ่ฝัน เสน่ห์เนื้อนวลชวนใฝ่ถึง ซ่านซึ้งเกินคำรำพัน หากว่าบุญชักไปใจตรงต่อกัน จะเก็บนางนั้นไว้กลางแนบหว่างทรวง

เพลงหอมนอกหวานใน

หอมเอยหอมกลิ่นแม่ดอกไม้เมืองดิน หรือกลิ่นแก้มใครที่ไหนเล่าเอย หอมอยู่ไม่วายตามสายลมรำเพย คิดถึงทรามเชยที่เคยพลอดรักกัน

หวานตาลหวานอ้อย ก็ยังน้อยกว่าคำน้องพร่ำเสกสรร อ้อนออดออเซาะ หวานฉอเลาะรำพัน ชี้ชมโน่นสวรรค์ นี่จันทร์นั่นดาว

คืนนั้นสวรรค์ปราณี ให้พี่ได้จูบแก้มขาว น้ำค้างพร่างพราว พี่กระแซะเบียดแทรกเนื้อสาว กอดเจ้าสะท้านหัวใจ แม่ดอกพะยอมเนื้อหอมเสียนี่กระไร หอมนอกหวานในแล้วใครจะลืม ไม่ลืมกลิ่นหอมพะยอมไพร

เพลงเอ๊ะ.. แปลกแฮะ

เอ๊ะ.. แปลกแฮะ ผู้ชายใยชอบแลผู้หญิง เอ๊ะแปลกจริงอกหญิงใยน่าอิงกว่าอกชาย คนรักกันเลิกกันมันง่าย รักกันไม่ยักกะอาย เพราะอะไรจงบอกหน่อย

เอ๊ะ.. แปลกดี ผู้ชายใยชอบมีเมียน้อย เอ๊ะ ตอบหน่อยผู้หญิงใยสำออยออดอ้อน คนชราใยชอบขาอ่อน คนงามไฉนถึงงอน คนงอนจึงหน้างอ

เด็กๆ ทารก ชอบให้กกกินนม ยังนิยมอ้อนแม่อ้อนพ่อ ผู้หญิงสวยๆ ชอบหนุ่มรวยๆ ยังต้องหนุ่มฟ้อ หากจนจังแล้วยังไม่หล่อ แล้วใครจะเคล้าจะคลอ ขอไปเป็นลูกเขย

เอ๊ะ ชอบกล ยากจนใยหนอคนข้ามเลย เอ๊ะ ไม่เคย ไม่เคยรวยบ้างเลย เอ๊ะ แปลกแฮะ คนร่ำรวยถึงแม้จะแก่ สาวงามยังรักยังแล เอ๊ะ แปลกแฮะ เห็นแก่เงิน

เพลงอย่าให้เรารวยบ้างก็แล้วกัน

อย่าให้เรารวยบ้างก็แล้วกัน จะสร้างหลักฐานให้มันโอ่อ่า มีแฟลตชั้นดีระฟ้า มีบ้านเรือกสวนไร่นา ที่ล้านตารางวาปลูกหญ้า สัตว์เลี้ยงไว้ดูเล่น

อย่าให้เรารวยบ้างก็แล้วไป เศรษฐีเมื่อใดขอให้เราเด่น ทำบุญทำทานพระท่านคงเห็นตอนเราจนหมองหม่นลำเค็ญ เหยียบกันทั้งเป็นไม่มีใครเห็นความดี

ถ้าหากมีเงินสักร้อยล้าน จะฝากธนาคารกินดอกเบี้ย ขอเป็นอาเสี่ยให้มันเต็มที่ จะซื้อสาวโสดไว้เป็นคู่ซ้อน จะหาที่นอนให้มันสุขี จะซื้อขาอ่อนไว้อ้อนโอ๋ ซื้อทรงโตๆ ไว้คอยพัดวี มีเมียถี่ๆ ให้สมคราวร้อย

อย่าให้ดวงดีบ้างก็แล้วไป เศรษฐีเมื่อไรผมไม่ต่ำต้อย นอนตีพุงมิให้ด่างพร้อย มีมือปืนนั่งเฝ้ารอคอย เมียหลวงเมียน้อยต้องคอยเฝ้าเอาใจใส่

อย่าให้เรารวยบ้างก็แล้วกัน คนเย้ยเหยียดหยันต้องเรียกฉันลูกพี่ใหญ่ ยามเรามีพี่ช่วยรุมใช้ยามเราจนหมองหม่นฤทัย เมื่อจวนสิ้นใจไม่มีใครเหลียวแลเลย

อย่าให้ดวงดีบ้างก็แล้วไป เศรษฐีเมื่อไรผมไม่ต่ำต้อย นอนตีพุงมิให้ด่างพร้อย มีมือปืนนั่งเฝ้ารอคอย เมียหลวงเมียน้อยต้องคอยค่อนแคะความเขรอะ

อย่าให้เรารวยบ้างก็แล้วกัน คนเคยเย้ยเหยียดหยันฉันไม่ยอมเจอะ ยามเรามีผีผอมตอมเยอะ ยามเราโทรมทับถมกันเถอะ ถ้ามีเงินเยอะเมื่อไรได้เห็นดีกัน

เพลงอีหลักอีเหลื่อ

อีหลักอีเหลื่อเหลือทนแม่คนสวยจ๋า อุ้มท้องกลับมาน้ำหูน้ำตาร่วงไหล อย่าเห็นว่าพี่เป็นช่างบัดพลีหัวใจ อย่าเอาเขามาสวมใส่หัวพี่ไม่ดีแน่นอน

อีหลักอีเหลื่อเหลือทนแม่คนรูปงาม อย่าคิดติดตามหลอกพี่ให้ช้ำซ้ำสอง อย่าเห็นว่าพี่เป็นสถานีทดลอง พี่ไม่ใช่ที่ฝากท้อง ของฟรีอย่างนี้ไม่ไหว

ตัวใครตัวมันอย่ามาคบกันดีกว่า อย่าใช้มารยาบีบน้ำตาพิรี้พิไร เมื่อรักสนุกจะมัวมาทุกข์ทำไม เขาทิ้งเราพอหาใหม่ ตกใจด้วยหรือขวัญยืน

อีหลักอีเหลื่อเหลือทนแม่คนหลอกลวง ไปหาคู่ควงที่ดีกว่าพี่ที่อื่น อย่าเห็นว่าพี่เป็นที่เปลี่ยนแลกรับคืน อย่ามาจู่โจมข่มขืน โทษทีพี่กลืนไม่ลง

เพลงอิสลามที่รัก

อิสลามจ๋าดั่งบุหงาปาหนันบาน อยู่ในฝันฝันของชนชาวไทย ดังโซ่ทองคล้องจิตติดร่วมใจ ใต้ร่มไทรร่มโพธิ์ทองของพุทธ อิสลาม

พี่ครวญหาแต่ยี่หวาผงางอน ทั่วภูธรนครครวญคร่ำ มุสลิมยืนอยู่คู่สยาม ดุจคนงามยืนอยู่คู่ชีวิน

สองศาสนาเราฟ้าเดียวกัน ประเพณีนั้นแม้จะต่างกันอย่าหวั่นถวิล จงถือเสียว่าเราเกิดร่วมฟ้าร่วมดิน ร่วมสายวารินร่วมพระปรมินทร์พระบาทบรม

พี่ชาวพุทธบริสุทธิ์ดุจมะหมัด เข้าสุหนัตมัสยิดนิยม จะชื่นชู้คู่ชื่นรื่นภิรมย์ เคล้าเคียงชมบุหงาปาหนัน

เพลงโอ้ชีวิตคิดไฉน

โอ้ชีวิตคิดคร่ำครวญหวนไม่วาย ข้าเคยแนบกายรักนางเหมือนดังชีวา ต่อนี้ข้ามีก็แต่น้ำตา เพราะเจ้าไม่ปรารถนาทิ้งข้าเมื่อคราอับจน โอ้เทวาใยไม่มาเห็นให้พร ช่วยดับพิษร้อนร้าวรอนร้อนรักเต็มทน ข้าขอเทพไทที่อยู่เบื้องบน ข้าอยากเจอะนางสักหนหน้ามนคือเจ้าหัวใจ

อยากรู้ว่ารักอกแทบหักรักมลาย สุดแสนเศร้าโศกเหมือนดังวิหคพเนจรไป หาคู่เจ้าอยู่แห่งไหน รักเอยไม่น่าลืมง่าย พี่ไม่มีเยื่อใย มีใหม่ไม่ทันมามอง

วาสนาข้าเกิดมาน้อยสุดทาน ดั่งพ่ายราชันวิมานเขาแย่งไปครอง หลับฝันตื่นพลันเหมือนภาพหลงมอง เห็นเจ้าผวาหวีดร้องผ้าประคองรัดทรวง

เพลงวันของพี่

ตะเกียกตะกายดิ้นรนเท่าไหร่ล่ะก็ไปไม่ถึง แม่ดอกตำลึงพี่เอื้อมไม่ถึงเจ้าแล้วแก้วตา เจ้าสูงสุดสอย พี่คงต้องคอยไปก่อนกานดา คงมีคนอื่นผ่านมา แล้วคงจะคว้าไม่กินก่อนพี่ พี่เฝ้ามานานก็ต้องซมซานรออีกล่ะหนา แม่ดอกกัญชา พี่วาสนามันไม่ค่อยดี สิ้นสาวสงสาร จึงต้องซมซานมาเนิ่นนานปี กว่าจะเจอคู่ชักที ก็คงเจอที่เขาไม่ต้องการ

มันแปลกไหม รอรักมาได้ตั้งแปดเก้าปี รอจนเข้าที่ รอจนมีคนเอาไปทาน รอโง่งมงาย รอไปให้มันนานแสนนาน รอจนเขาไม่ต้องการ นั่นแหละวันนั้นคือวันของพี่

โอ้วาสนาคงสร้างเรามาไม่เหมาะไม่สม แม่ดอกลั่นทมพี่จึงชวดชมไม่สมฤดี กว่าจะสมใจก็คงแก่ตายเสียก่อนนะซี เอาไว้ชาติหน้าถ้ามี เป็นวันของพี่แม่นแล้วแก้วตา

เพลงผะอืดผะอม

เมียเอยเคยกอด พร่ำพรอดกันอยู่ กลับมีชู้กับนักดนตรี เราได้กันมาไม่นานเท่าไหร่ เจ้าหลายใจทำเสียชื่อ เป็นข่าวลือลั่นชาวบ้านร่ำลือ เสียงดนตรีเป็นสื่อ ล่ะถูกเยื้อเพราะยั่วยวน เจ้าเบื่อลูกทุ่งบ่อยากยุ่งกับพี่ มายเลิฟอีสกอนฟอร์มมี ก็ยอมหยวน ลืมน้ำพริกปลาร้า แม่ดาราหน้านวล ไม่น่าจะด่วนให้เหลือเดน เมียพี่มีชู้ ชาวบ้านรู้ตลอด แต่พี่ตาบอดไม่เห็น ล่ะแม่กระชังก้นรั่ว ลุยทั่วกรรมเวร ไม่น่าจะเข่นล่ะคิดฆ่าพี่ลงคอ พ่อหม้ายเมียทิ้งล่ะรุ่งริ่งล้มลุก ถูกพรากเมียเสียลูกไม่เหลือหรอ พระศุกร์เข้าพระเสาร์แทรกล่ะแตกเหล่าแตกกอ อีกทั้งมีพ่อหรือก็มาตาย

ขม ขม ขม ขม ขม ขม ทั้งหวานอมขมกลืน ร้อยวันพันคืนไม่เหือดหาย ทนทุกข์ร้อยแปดแผดเผาทรวงใน แล้วพอจะดีไม่ได้ โดนใส่ร้ายรามา สุดแสนโศกศรมอยากร้องห่มร้องไห้ ล่ะให้มันสาแก่ใจล่ะขายหน้า น้ำตาคลอเบ้าล่ะไม่อยากเป็นเจ้าน้ำตา กระอักกระอ่วนระอาผะอืดผะอม เหลือเพียงคุณแม่ช่วยดูแลเลี้ยงลูก พูดไม่ออกบอกไม่ถูกมันขื่นขม แม่ผมหรือก็แก่อีรังแต่จะเป็นลม เหลือแม่นมล่ะไว้เป็นห่มอุรา ลูกชายคนโตก็อ้อนโอ๋อิดออด ยังไปไหนไม่รอดเพราะเจ้ายังไม่เดียงสา ครั้นพ่อจะหาเมียใหม่ ก็มีไม่ได้ดังตำรา ล่ะเดี่ยวลูกยาอนาคตไม่มี แสนห่วงลูกน้อย แสนห่วงลูกน้อยที่มันคอยติดพ่อ ไปไหนละก็กลัวพ่อจะหนี จะส่งให้เรียนกินนอนล่ะทุนรอนไม่ดี จะสั่งสอนส่งเสริม บางครั้งค่าเทอมไม่มี จะให้เล่นดนตรีก็กลัวลูกมีเมียไว เดี๋ยวไม่ได้บวชแล้วพ่อจะปวดกะโหลก ว่าโอ่โอ้โอ๋หนออก ล่ะกลุ้มยกกลุ้มใหญ่ ถ้าลูกได้เมียดีพ่อนี้ก็พลอยดีใจ ต้องก้มหน้าเป็นหม้ายไปอีกนาน ลูกสาวเค้าติดแม่ ลูกสาวเค้าติดแม่สงสารแท้ชะมัด ล่ะเรือพ่วงพวงขาดมัจจุราชมาหั่น ล่ะปิดทองหลังพระพันธะขาดกัน กรวดน้ำคว่ำขันพบกันชาติเดียว เมียก็ทอดทอดหรือก็ทิ้ง ลูกกำพร้ารุ่งริ่งแล้วใครจะแลเหลียว ขอพึ่งใบบุญล่ะแฟนเพลงหน่อยเดียว คงไม่ขี้เหนียวในน้ำใจ โอ้แม่พวงไหนเอยล่ะมาลัย ให้หอมหวนติดใจพ่อหม้ายนานๆ

เพลงบัลลังก์รัก

เคยครองช้ำรักขนาดหนักมาหลายปี ขนาดเข็มขัดของเทพี ผมยังเคยมีไว้คาด เคยทำเงินพันให้มุมพนันไม่เคยขาด แต่กลับมาพลั้งเผลอพลาด เข็มขัดขาดเสียแชมป์ เจ้าเคจอมโวเสียแชมป์ให้เจ้าโจปลาเซีย พี่ชายสิกลับมาเสียเมียที่เคยคลอเคลียหอมแก้ม โดนคนมาชิงแย่งมาไปอิงนอนแอ้ม สังข์ทองมันยังต้องแพ้แต้ม ถูกชิงแชมป์แย่งเมียสวย

มวยแก่มันแพ้กำลัง เมื่อถูกมวยหนุ่มฟิตปั๋ง ชกเสียนั่งงงงวย ผมเสียแชมป์เมียเหมือนกับเสียแชมป์มวย ตกสังเวียนเกือบม้วย ยอมเสียมวยด้วยเมียนอกใจ

จะชิงแชมป์คืนไม่อยากจะกลืนของเหม็น ไม่อยากเคี้ยวซากกากเดน ให้มันมีเวรครั้งใหม่เจ้าออมกำลังเพื่อชิงบัลลังก์หัวใจ เมื่อไหร่ได้ชิงแชมป์ใหม่ แบกน้ำหนักไม่ไหวไม่ขอชิง

เพลงเป็นงั้นไป

สาวเอยจงโปรดฟัง มาฟังพี่สักครั้งเถอะนะน้องนางบ้านนา เมื่อยามสาวแก้มแม่ขาวมีราคาอย่าแก่นอย่าก๋ำจะเสียท่าผู้ชาย

จะเปรียบมะนาวหน้าฝนก็เหมือนกับคนสาวๆ ถึงแม้จะเปรี้ยวจนเหลือกล่าว ไม่พ้นถูกเขามาขาย น้องเปรี้ยวเกินตัวถึงกับกลับไม่กลัวความเค็ม ชอบคบผู้ชายเลือดเข้ม ปากคมกว่าเข็มทั้งหลาย เขาป้อนคำหวานเอาเงินมาหว่านเห็น ปากคาบบุหรี่แล้วขี่เบนซ์เลยเจ้าก็เห็นสบาย ทิ้งนาทิ้งบ้านสู้หอบสังขารตามเขา อุตส่าห์มายอมคุกเข่าพลีกายให้เขาเกยก่าย ช่างเขลาปัญญาไม่เห็นคุณค่าของตัว เห็นกงจักรเป็นดอกบัวมารู้ตัวเมื่อสาย ยามเจ้ายังสาวก็เหมือนมะนาวหน้าฝน พอน้ำมะนาวเต็มผลพ่อค้าทุกคนก็หมาย พอสิ้นหน้าฝนผลก็แห้ง ครั้นเมื่อถึงหน้าแล้งกิ่งใบก็แห้งเฉาตายร่วงหล่นจมดินก็หมดสิ้นราคา มะนาวขาดฝนหมดหน้าล่ะพวกพ่อค้าก็หน่าย อนิจจาคนสวยโถอยากจะรวยทางลัด เฉพาะแม่สาวคราวกำดัดไม่ค่อยประหยัดร่างกาย เป็นมะนาวขาดน้ำความงามโรยร่วง จึงต้องมานั่งช้ำทรวงเพราะของที่หวงเสียหาย จงเลิกฝันหวานแล้วอยู่กับบ้านดีกว่า ถึงแม้จะเป็นบ้านนาไม่มีใครว่าให้อาย หนุ่มบ้านนายังปรารถนานวลน้อง พี่รูปไม่หล่อเหมือนสังข์ทองหรือไงนวลน้องจึงหน่าย แม่ผลมะนาววัยรุ่น ไฉนแม่คุณเป็นงั้นไป แหมน่าเจ็บใจ เจ็บใจ เจ็บใจ เจ็บใจ เจ็บใจ

เพลงบักโกรก

บักโกรกอย่างเราก็ยังไม่เข้าขั้นทรุดโทรม สาวๆ ยังชมยังนิยมชมว่า รูปก็งามนามก็ดีแถมมีปัญญา ปีก่อนนี้ไม่มีราคา เอาไว้ปีหน้าเถิดดวงแด ปีก่อนนี้ดวงพี่ยังไม่เข้าท่า แต่ปีหน้าดวงพี่ต้องดีแน่ๆ ปีนี้ไม่มีใครเหลียวแล ปีนี้ไม่มีใครเหลียวแล ปีหน้าต้องดีแน่ เพราะยังไม่แก่เกินไปกระมังนะ ปีก่อนนี้ตัวพี่ต้องนอนขี้ฟาก ต้องจนยากนานนักก็ทนไม่ได้ ปีหน้าเถิดหนาคงสบายๆ ปีนี้พี่นอนได้ กระท่อมไม้ไผ่หลังคาพังๆ

โอ๊ย ทรุดโทรมจนกรอบ ทั้งคนเคยชอบไม่ยอมขังขอบอีนัง คนรักคนใคร่ คนชงคนใช้ยังชิงยังชัง โอ๊ย เจ็บหัวใจ เจ็บหัวใจ เจ็บเสียจัง โอ๊ย หนี้สินตุง หนี้สินนุง หนี้สินนัง โอ๊ย แย่เสียจัง กลุ้มเสียจัง กลุ้มเสียจัง บ้านแตกสาแหรกพัง โอ๊ยยังมีทุกข์

ปีก่อนนี้ดวงพี่ไม่ดีไม่ว่า แต่ปีหน้าตัวพี่ไม่ยอมล้มลุก เคยนอนฟากตกยากจมทุกข์ๆ ปีหน้าต้องนอนฟูก เลิกเจ็บกระดูกเลิกนอนกระดาน

บักโกรกอย่างเราจะไปนั่งเศร้าอยู่ทำไม กรอบแล้วกรอบไปต้องดีให้ได้ไม่หวั่น ชั่วเจ็ดทีดีเจ็ดหนทนยอมพาล ปีก่อนนี้พี่ทนรำคาญ ปีหน้าชาวบ้านโปรดคอยดู

เพลงสกุณา

ชวนชักชมนกเสียในป่า เกลื่อนกลาดดาดตาอยู่อาจินต์ เจ้าขุนทองร้องเสียงจ้า ล่ะคุณคะล่ะคุณขา ล่ะมารยาปักษิน แก้วรองรับล่ะจับต้นควินิน สาลิกาพลัดถิ่นบินไปมา ใช้ลิ้นทองร้องเจื้อยแจ้วว่าอกเอ๋ยตายแล้วนะแม่แก้วจ๋า ผัวมีเมียน้อยล่ะเศร้าสร้อยโศกา ฟูมฟายนัยนาน่าเห็นใจ

ช้ำหัวอกเหมือนตกเหวลึก นั่งนึกนอนนึกน่าร้องไห้ อยากหลั่งน้ำตาให้มันสาแก่ใจ แต่เจ้าคงอายพี่กระมัง พิราบเลาะเกาะริมรั้ว เมียเกาะผัวล่ะคุมแจติดหลัง เร่งเร้ารับให้รีบกลับรวงรัง ถึงรังแล้วก็ช่าง เจ้าชู้ก็เชิญ โพระดกกกกาน้ำ ถลาถลำล่ะแนบน้ำสะเทิ้น เอี้ยงเยื้องย่างเหยาะเลียบเลาะริมเนิน ทำเคอะเขินร้องอ่อยอี๋เอียง เสียงอ้อแอ้ จอกแจกจอแจ แม่ส่งเสียง ฟังได้ไหมครับ ล่ะไม่ได้ศัพท์สำเนียง ภาษานกเอื้องเลี้ยงควายทุย เบญจวรรณจับกิ่งหว้า กาเหว่าผวา เห็นกระทาหลับปุ๋ย พอไฟไหม้ป่า พ่อสกุณาขี้คุย จึงหน้ามุ่ย นกถึกทือส่งสำเนียงเสนาะ ใครได้ฟังชมเปราะเพราะจับใจหรือ จับยอดทองร้องฮึด อึด อือๆ อยู่รำไร นายจ๋าล่ะนายเจ้าล่ะขอข้าวขอแกง ขอเงินทองแดงขอลูกสาวมีมั๊ย สวยๆ เอามาเถอะสกุณาขอบใจ หากไม่ได้ต้องวายชีวา โอ้ โอ๋ วิหคล่ะอกเขาอกเรา พี่สงสารเจ้ายิ่งสกุณา ไม่น่าใจน้อยล่ะเลยนะเลยหนา ใครหนอจะเมตตาล่ะนกบ้างไหมเอย

เพลงสงสาร

โอ้แม่นกเขาเอย เจ้าขันแต่เช้าจวนเย็น แม่จงขันไปเถิด พี่จะฟังเสียงเล่นให้เย็นใจ รุ่งแจ้งแสงทอง ส่องพื้นโลก กำหนดสุขโศก โชคปนร้าย มนุษย์ผู้ประเสริฐเกิดแก่เจ็บตาย วกวนเวียนว่ายในสังขารา ดูเถิดคนชั่ว ดูเถิดคนดี ล่ะดูเถิดเศรษฐีล่ะคนขี้อิจฉา โลภโมล่ะโทสะ โมหะโกรธา สงสารน้ำตาคนจน สงสารคนจนที่ไม่มีคนเห็นใจ สงสารคนใบ้ที่ห่างไกลกุศล คนตกทุกข์ได้ยากลำบากลำบน พระท่านว่าทุกคนย่อมมีเวร ดูแต่พุทธองค์ผู้ทรงศีลแก่ มารยังลักแก้มั่นหมายเขม่น คนเราทุกคนเห็นจะไม่พ้นกองเวร ดังจะชี้ให้เห็นเป็นตำรา

เรื่องปลาบู่ทองของเก่าล่ะทุกข์โศกปนเศร้า เคล้าน้ำตา เรื่องสองคนตายายล่ะออกไปหาปลา นางถูกผัวฆ่าเสียวายวาง ระหว่างสงสารแม่ปลาบู่ ยามสิงสู่อยู่ในร่าง สงสารลูกน้อยที่คอยนาง ต้องลอยเคว้งคว้างดั่งเรือลอย โอ้อนิจจาลูกกำพร้าแม่ ตกระกำย่ำแย่แม่บุญน้อย แม่เลี้ยงใจดำผีซ้ำด้ำพลอย ล่ะผิดนิดผิดหน่อยหลังมีแต่รอยไม้เรียว สงสารลูกกำพร้าที่เกิดมาต้อยต่ำ แล้วมีแต่คนใจดำขยี้ขยำขับเขี้ยว หัวเดียวกระเทียมลีบต้องให้เขาเจียว จงตั้งใจเด็ดเดี่ยว จงทำดี ทำดีเถิดหนา คนขี้อิจฉาเขาไม่เห็น เวรระงับไม่จองเวรนะน้องพี่ ล่ะบาปบุญคุณโทษ ประโยชน์ไม่มี ล่ะทำดีได้ดีเห็นทันตา อย่าเห็นคนจนแล้วอย่าเป็นคนใจจืด มันไปไม่ได้ยึดหรอกนะคนขี้อิจฉา แข่งบุญแข่งได้เพราะมีใจศรัทธา เรื่องแข่งวาสนาไม่มีทาง

เพลงสาวฮิปปี้

สาวเอยแม่สาวฮอทแพ๊น อยากจะขอเป็นแฟนกลัวหาเลี้ยงไม่ไหว สาวเอยแม่สาวฮิปปี้ เธอประหยัดกันดีพี่ก็เลยสนใจ หน้าตาเธอก็ไม่แต่ง ของปลอมของแปลงเธอก็ไม่ใส่ เธอปล่อยสวยธรรมชาติ คิ้วก็ไม่วาดแต่งเติมก็เอาไว้ เมื่อได้เห็นหัวใจเต้นถี่ๆ ฮ่วย สาวฮิปปี้บ่ใส่เสื้อชั้นใน

สาวเอยแม่สาวฮิปปี้ อยากจะถามซักที ซักทีได้ไหม สาวเอยอีตอนเปียกฝน มันคงดูชอบกลชอบกลกระไร เธอวิ่งมาเรียกแท็กซี่ ไปส่งหนูทีจะคิดเท่าไหร่ เสื้อเปียกแนบเนื้อทั้งร่างโชเฟอร์ตาค้างไม่รู้จะเรียกเท่าไร อยากจะถามแม่ฮิปปี้ ๆ องค์ใหญ่รีนี่แขวนหลวงพ่ออะไร

เพลงสี่เหล่ารำลึก

ทหารบกไม่เคยวิตก หวั่นกลัวแม้ตัวจะตาย เป็นไทยต้องสู้ปราบศัตรูผู้ร้าย ถึงตัวจะตายไม่เสียดายเพื่อไทยของข้า

ทหารอากาศไม่เคยนึกหวาดสิ่งใด ถึงภัยจะมา ใครกันดูถูกเราก็ลูกทัพฟ้า ขอเอาชีวาป้องนภาฟากฟ้าธานี

พวกเราเหล่าทหารเรือ ขอพลีเลือดเนื้อเพื่อไทยไม่หน่ายไม่หนี สายน้ำจะเดือดดุจดังเลือดนาวี หากใครย่ำยีชีพพลีข้านี้ไม่ถอย

เหล่าผองตำรวจ ต้องคอยเฝ้าตรวจภายใน พร้อมใจกันคอย ปราบโจรให้จบมีความสงบเรียบร้อย ทุกตรอกซอกซอยเราก็คอยตรวจตราเหมือนว่า

ทั้งสี่เหล่าจะยืนขอเฝ้าบ้านเมืองรุ่งเรืองงามตา ทุกคนรักชาติ องค์กษัตริย์และศาสนา รักชาวประชาทหารไทยพร้อมใจไชโย

เพลงสุกก่อนห่าม

หลงรักคนผิดคิดจนตัวตาย น้ำคำพี่ชายตักเตือนไม่จำ กลับมองขาวเป็นดำ หลงทำเพ้อเจ้อรักคนรูปหล่อ คำป้อยอปากหวาน น้องคงจะรำคาญแต่พี่รักสงสาร กลัวความหวานจะกลายเป็นยา

เสียดายแสนโอ้แฟนสาว ต้องกอดหมอนนอนหนาวร้าวอุรา เห็นรอยกิ่วนิ้วใส่แหวนเพชรดูสำรวยสวยสะเด็ดเจ็ดกระรัตเชียวหนา หุ้มแหวนทองเก่าหมองคร่ำ เพราะของใหม่เพชรน้ำหนึ่งล้ำค่า สุดแสนยินดีที่สมมารถ แต่ใจพี่ซิจะขาดโธ่วาสนา แหวนเพชรหรูดูกระจุ๋มกระจิ๋ม แหวนทองพี่เป็นสนิมสิ้นราคา ขอคืนเถิดนะใช่จะแหนหวง เดี๋ยวจะกลายเป็นห่วงบ่วงบาดตา สมใจแล้วนกแก้วคนงาม ขออย่าสุกก่อนห่ามเสียนะกานดา ตอบหน่อยได้ไหมว่าแหวนใครตอบนิดอย่าโกหกปกปิดพี่ไม่อิจฉา เขาคงรูปหล่อพ่อคงจะรวย จึงมีแหวนสวยๆ หมั้นขวัญตา หรือว่าเป็นหงส์ผู้ทรงศักดิ์ เนื้อเป็นทองผ่องพักตร์จากฟากฟ้า จะแต่งเมื่อไรบอกให้ทราบบ้าง จะได้ขมชมบุญน้องนางบ้างเถิดหนา ของขวัญจากใจชายคนยาก ไร้ทรัพย์สิ้นตากคือน้ำตา งามเนตรงามหน้าบิดามารดร พี่ขออวยพรในวาสนา จะสุกหรือห่ามไม่ขอถามกานดา รักแต่ไม่หลงเพราะมั่นคงศักดิ์กาพี่ภูมิใจตรงว่า เกิดมาไม่เคยหลายใจ

เพลงเสียงจากลูกเสือ

ลูกเสือชาวบ้านเหมือนดั่งสายธารน้ำใจไหลไปไม่สิ้น จะเหน็ดจะเหนื่อยอย่างไรไม่เคยถวิล หูยังได้ยินพี่น้องคอยร้องเรียกหา ลูกเสือเรานี่แสนเหนื่อยทั้งปี มิเคยอยู่เฉยดังว่า จะเจ็บจะปวดเหนื่อยใจไม่เคยผวา รักและศรัทธาบูชาความจริงยิ่งนัก

รักสักนิดเป็นไร พี่น้องคนไทยเห็นใจลูกเสือคนยาก เห็นน้องนิ่มเนื้อ ลูกเสือก็เกิดความรัก ถึงคราวยามยากรับปากจะคอยช่วยเหลือ

ลูกเสือชาวบ้านเหมือนดอกไม้บานเช้าเย็นเห็นกันทุกเมื่อ จะหนุ่มจะแก่หญิงชายได้เป็นลูกเสือ รักจงจุนเจือลูกเสือชาวบ้านบ้างเอย

เพลงหนุ่มปักษ์ใต้

หนุ่มเอ๋ยปักษ์ใต้หัวใจมันเศร้า เจ็บปวดรวดร้าวเอ๊ยในดวงใจ ก่อนเคยมีรักร่วมเรียงเคียงคู่เฝ้าชื่นเฝ้าชูสุขกว่าใครๆ แต่มาบัดนี้น้องพี่ลืมคำ ที่เคยพรอดพร่ำสาบานกันไว้ หนุ่มกรุงเอวบางร่างอรชร มันมาพักร้อนสงขลา ปักษ์ใต้ มันมาจีบน้องร่างผ่องโสภา เฝ้าพรรณนาจนน้องหลงใหลเจ้าเลยลืมพี่ที่อยู่สงขลา หอบเสื้อหอบผ้าหนีตามมันไป ปล่อยพี่เดียวดายไม่วายโศกา แถมมรณาที่น้องจากไกล ควรอย่างเมืองแลที่เคยทำมา พลอยเป็นป่าช้า ไม่ขอห่วงใย น้ำตากระเด็นแทบเป็นสายเลือด ไม่เคยแห้งเหือดน้องรู้บ้างไหม พี่จะครวญ พี่จะคร่ำ พี่จะพร่ำอย่างนี้เอย พี่จะครวญ พี่จะคร่ำ พี่จะพร่ำอย่างนี้ จนกว่าชีวีพี่จะดับไป นอกจากตัวน้องพี่ไม่ปองหญิงอื่น ให้มันขมขื่นจนกว่าจะตาย โปรดฟังวาจาน้องจ๋าคนดี โปรดฟังคำพี่ที่ออกจากใจ วันใดผิดหวังกลับมาสักหน ลูกสักกี่คนก็รับเลี้ยงได้ พี่จะเฝ้าคอยคอยน้องคนเดียวๆ หญิงใดไม่เกี่ยวเอามาแนบกาย วันใดน้องอย่าล่ะมาหาพี่แน่ สวนยางเมืองแลพี่ขอยกให้ พี่หนุ่มปักษ์ใต้หัวใจคงมั่นๆ รักเดียวนานนานไม่ยอมเปลี่ยนไปๆๆ

เพลงเอกา

เปลี่ยวเอกาสุเหว่ว้าในหัวใจ เหลียวมองทางไหนไม่มีใครที่จะเมตตา หาคู่ชมก็ไม่สมในอุรา สุดเหว่ว้าเสมือนดั่งฟ้าไร้เดือน ดาวคู่ฟ้า ปลาก็ยังคู่น้ำ แต่จิตฉันระกำชอกช้ำไม่มีใครเหมือน เพราะขาดคู่ชมที่เหมาะสมมาร่วมเรือน ยามไร้เพื่อนก็ดุจดังเดือนไร้ดาว

มีร้อนก็ยังมีหนาว มีสาวก็ยังมีหนุ่ม สาวสวยรวยรุ่มก็เปรียบเหมือนกลุ่มดาราพราว มีมืดยังมีสว่างแต่ฉันอ้างว้างนอนหนาว แสนปวดร้าวเพราะไร้สาวมาเคียงคู่นอน

เปลี่ยวใจจริง โอ้ยอดหญิงจงเห็นใจ จะมีบ้างไหมล่ะขาใจพี่ดวงสมร ขอมอบกายเป็นทาสไว้จวบม้วยมรณ์ หนาวหรือร้อนไม่อาวรณ์หากน้องอยู่เคียง

ปู่คู่ย่า ตาก็ยังคู่ยาย พ่อคู่กับแม่ได้ แต่ไฉนฉันไร้คู่เคียง โอ้นางเอ๊ยอย่าเฉยเมยมองเมียงเป็นคู่นอนเคียงรับรองจะเลี้ยงไม่ทิ้งทอดเลย

เพลงกตัญญู

ใครหนอเคยกล่อมถนอมจอมใจ จวบจนโตใหญ่ ใครกันเล่า ที่เฝ้าเอ็นดู อุ้มชูมา ความการุณย์พระคุณมารดา สูงส่งหนักหนา ยากหาใดเปรียบ เทียบบุญคุณ ไม่เสื่อมสูญพูนดวงใจ

เพียงหยดหนึ่งน้ำนมแม่ต้องทุกข์ตนโศกสม อกระทมหมองไหม้ ตั้งแต่เช้าจรดเย็น ไม่วายเว้นคืนวัน เมื่อเริ่มกำเนิดจอมขวัญ สายเลือดในครรภ์จอมใจ พอสามเดือนเคลื่อนคลาด หยดน้ำตาหยาดรวยริน ไม่เป็นอันนอนอันกินเหมือนบำเพ็ญศีลผอมผ่าย นอนร้องไห้หิวโหยให้อิดโรยดวงมาลย์ อยากกินแต่เปรี้ยวเค็มหวานแสนทรมานกระไร ต้องกินข้าวสุกคลุกเกลือกุ้งปลาหมูเนื้อเลยผ่าน อดออมถนอมดวงมาลย์หรือแม่ทนทานทำได้ ยิ่งวันกำหนดทศมาส โถใจแทบขาดรอนๆ กัดฟันอ้อยอิ่งออดอ้อน ร้อนรุ่มดังสุมด้วยไฟ เหมือนถูกกระหน่ำด้วยแส้บนหลังแม่เลือดสาด โถพระยายมมัจจุราช ธาตุเห็นจะทนไม่ไหว สลบซบเซาเต็มครู่ พอลืมตารู้สึกตัว กู่ก้องร้องเรียกระรัว ว่าลูกและผัวอยู่ไหน ขอกราบมวลลูกทุกคน จงสร้างกุศลทดแทน ค่าน้ำนมและอ้อมแขนทดแทนให้แม่ชื่นใจ ผู้ชายจงบวชสักสิบพรรษา นารีสีกาอย่าเกี่ยว เพื่อร่มโพธิ์ทององค์เดียว สละกิเลสทั้งหลาย ให้สาวร้องไห้ออดอ้อน กอดชายจีวรเช็ดน้ำตา ทุกหน้าออกพรรษาว่ารอหลวงพี่ไม่ไหว เอาชายผ้าเหลืองอันเรืองรอง ซับน้ำตาแม่พี่น้องเป็นคราบ ชำระเวรกรรมบาป ที่ลูกสร้างสาปเอาไว้ เพื่อนหญิงจงสร้างแต่ความดี กตัญญูแม่ที่ห่วงอาลัย

เพลงกล่อมน้องนอนเปล

ย่ำค่ำสายัณห์ตะวันรอน สกุณาต่างกลับคอนถิ่นพงไพร คาบข้าวมาเผื่อคาบเหยื่อมาให้ ลูกน้อยกลอยใจที่นอนรอ ศัพท์สำเนียงเสียงกาเร้า อากาศก็แสนหนาวเสียจริงหนอ ขวัญเอยออดอ้อนแม่นอนรอ คนกล่อมเรือนหออยู่ไรๆ กินข้าวเสียก่อนอย่าเพิ่งนอนเลยหนา ตะวันจะทับตาน้องรู้ไหม เดี๋ยวปวดหัวตัวร้อนนอนจับไข้ เพราะเข้าไต้เข้าไฟโบราณเตือน พอนาฬิกาบอกเวลาสามทุ่ม กลุ่มควันไฟที่สุมเริ่มร้างเรือน เชิญเถิดขวัญแม่อย่าได้แชเชือน เชิญแม่ขวัญเรือนสู่ห้องนอน พี่จะกล่อมกล่อมน้องนอนเปล ฟังเสียงพี่เห่อย่าออดอ้อน ตาอดตาหลับนั่งขับตานอน ให้มิ่งขวัญงามงอนนอนสบาย โอละเห่ ชะ โอละหึก ทุกวันคืนดื่นดึกไม่แหนงหน่าย นอนนะคนดีพี่ไม่หนีไปไหน จะโอบอุ้มคุ้มภัยไม่ให้พาน ถึงยุงจะกัดจะคอยพัดคอยวี ขอแนบนวลเนื้อนี่ให้นานๆ ให้ดื่มด่ำพร่ำพรอดยอดเยาวมาลย์ ให้เป็นยอดสงสารคู่คลอเคลีย วัดแก้ วัดแก้ ใยขวัญแม่ไม่หลับ แล้วเดี๋ยวตุ๊กแกกินตับ หลับตาเสีย พี่ง่วงหงาวหาวนอนชักอ่อนเพลีย ใจคอละเหี่ยโหยโรยแรง เพราะตอนกลางวันพี่ดั้นด้นมา เดินผ่านทุ่งนาดินแตกระแหง สะดุดหัวขี้แต้จนหัวแม่เท้าแพลง นี่จวนจะค่อนแจ้งใยจึงไม่นอน วัดเอ๋ยวัดโบสถ์ปลูกข้าวโพดสาลี นอนเสียนะคนดีอย่าแสนงอน เอ้า ปิดประตูแล้วเคียงคู่นานอน โอ้แม่ขวัญอ่อนพรุ่งนี้จะนอนกอดใคร

เพลงกลับมาเถิดน้อง

กลับมาเถิดนะเธอ อย่าหลงละเมอเมืองกรุง เพราะมันแสนยุ่งเหลือหลาย กลับดินกลิ่นโคลนสาบควาย น้องเอยพ่อเขาหน่าย ตัดสินใจกลับไปบ้านเรา

พี่เที่ยวตามหาทุกถิ่น ไม่พบยุพินแสนกลุ้ม เพราะพี่เป็นหนุ่มโง่เขลา เที่ยวตามไม่พบแม้เงา ขอวอนน้องเจ้ากลับบ้านเราน้องนางบ้านนา

เสียงกู่ตะโกนเรียกน้องนาง น้องเอยสาวเอยจงฟัง หลายครั้งหลายคนเรียกหา บ้านนานั้นเป็นป่าร้าง ก็เพราะน้องนางเจ้าจากมา น้องเอยหนุ่มน้อยบ้านนาพี่ยังตั้งตารอคอย

ถึงเจ้าจะช้ำเพราะมือชาย เขาลวงเจ้าจนช้ำใจ น้ำตาต้องไหลร่วงผล็อย พี่คงซื่อตรงต่อน้อง อย่าร้องน้องเอยพี่นี้ยังคอย ถึงนวลชอกช้ำมีรอย พี่ยังเฝ้าคอยไม่คลาย

เพราะหนุ่มลูกทุ่งหลง หลงรัก รักจริงรักเดียวแน่นหนัก ความรักไม่มีสลาย กลับมาบ้านนาเถิดน้อง อย่าหมองน้องเอยข้าให้อภัย น้องจงเลิกหลงงมงาย กลับไปบ้านนาเถิดเอย

เพลงขมกลืน

เจ็บแนบเหน็บอะไรอย่างนี้ นะ นะน้องพี่ ช่างไม่ปราณีโหดร้าย เสียงด่าประจานก้องกังวานซ้ำจิตไม่หาย ถือโทษโกรธเคืองวุ่นวาย มิเคยละอายสาวไส้กันเอง ตลอดเวลาเสียวาจาไม่น่ายำเกรง เสียรู้คนจนจิตเอง แสนกลัวเกรงคนปากไว

สุดแสนระกำช้ำชอก เหมือนดังถูกหอกโมกขสัก ด้วยน้ำมือมารหาญหัก พุ่งหอกมาปักกลางใจ ให้แสนเจ็บแสนปวด ให้ร้าวรวดดวงมาลย์ กล้ำกลืนทั้งเผ็ดขมหวาน จะทรมานถึงไหนทั้งๆ อยู่ร่วมชายคา ขึ้นเสียงว่าฉาดๆ ริอ่านเป็นคนปากตลาด เห็นคนเป็นทาสหรือไร ครั้นพี่จะพูดไปบ้าง หาว่าถากถางขอดค่อน ทวงคุณข้าวแดงแกงร้อน ไอ้จะนิ่งนอนหรือก็ไม่ไหว น้องสาวไส้พี่จนหมด ในพุงกี่ขดหมดสิ้น น้ำตาผู้ชายไหลริน คราวนี้ขาดสิ้นเยื่อใย พี่ทนไม่ได้ขอโทษ จะหาว่าโกรธก็ไม่เชิง เพราะเรื่องมันยาวยุ่งเหยิง น้ำน้อยดับเพลิงไม่ได้ อุตส่าห์ตัดอกยกโทษ แต่น้องกลับโกรธโทษพี่ กระฟัดกระเฟียดเสียดสี ฟันเรื่องไม่ดีใส่ไคล้ ทั้งไส้น้องไส้พี่รวมกันก็มีหลายขด ต่างช่วยกันสาวให้มันหมด จะได้รู้ว่าขดใครใหญ่ รู้มั๊ยใครสมน้ำหน้า สาวไส้ออกมาหมดสิ้น ผลลัพธ์ก็คือให้กากิน อับอายชาวดินบ้างไหม ก้มหน้ารับความขื่นขมทั้งหวานอมขมกลืน กลับไปได้ดีคนอื่น เพราะหลับลืมตื่นฝันร้าย ถ้าน้องจากไปได้ดีตัวพี่ไม่นึกอิจฉา ถ้าทุกข์ร้อนแล้วย้อนกลับมา แขนพี่จะอ้ารับไว้ นึกถึงความดีพี่บ้าง อย่าเที่ยวถากถางทายทัก วันหนึ่งถ้าปีกหงส์หัก ไร้ที่พิงพักจะร้องไห้ อย่าเล่นลิ้นทระนง ยกตนดังหงส์หกเหิน วันหนึ่งถ้าไร้ดินเดิน จะถูกเตี้นจมไพร

เพลงคนสวยเอย

เจอะน้องแม่คนงามๆ ขอตามน้องไปซักหน่อย บ้านน้องอยู่ใกล้หรือไกล บ้านใหญ่หรือว่าบ้านน้อย ลูกนายพันหรือลูกนายร้อย ขอตามไปหน่อยได้ไหมนาง

พี่นี้จะคอยคุ้มภัย แม้นใครจะมาคิดฆ่า จะเอาอกพี่คุ้มครอง ให้น้องปลอดภัยทุกอย่าง ถ้าพี่เต็มใจขอใกล้ตักนาง ให้ตายเคียงข้างคนสวยเอย

อยากถามแม่งามซักที น้องมีคู่ครองไหมเอ่ย พี่นี้ก็คอยม๊องมอง ถ้าได้น้องผู้งามเป็นเต้ย จะเก็บใส่โถให้อยู่เฉยๆ หญิงใดไหนเอ่ยไม่เหลียวแล

พี่นี้ไม่มีรถยนต์ ล่องหนย่ำหัวขี้แต้ ไม่มีสร้อยคองามๆ ไม่มีตึกรามเหมืองแร่ มีแต่ดวงใจรักเจ้าจริงแท้ มั่นคงแน่ๆ แต่น้องเอย

เพลงเขาพระวิหารที่รัก

แผ่นดินทองของไทย เราไม่ยอมให้ใครมาย่ำยี ถ้าใครกำแหงคิดแข่งดี เราพร้อมยอมพลีชีพเพื่อไทย

จะเกริ่นกล่าวสุนทรเป็นกลอนร้อง เชื่อมพี่น้องเราชาวไทย เชิญมาสดับรับฟังเรื่อง ให้ทั่วทิศทุกเมืองใกล้และไกล เรื่องเขาพระวิหารที่ศาลโลก ตัดสินสกปรกใช้ก็ไม่ได้ ไทยเราชาวพุทธนับถือพระ ไม่เคยคิดเกะกะระรานใคร เราไม่เคยก่อกรรมทำใครก่อน เจ้ามาหักเดือดร้อนให้แก่ชาวไทย เราเป็นสุภาพชนไม่อยากจะค้นคว้า เรื่องเก่าขึ้นมาให้มันสแลงใจ เรารักสงบไม่ใช่สยบเจ้า ขืนมายุ่งกับเราเจ้าจะบรรลัย บ้านเมืองของเจ้าเจ้าก็ต้องหวง แผ่นดินของเราเราก็ห่วงใย เขาพระวิหารเป็นของไทยแท้ จะว่าเป็นของขแมเป็นไปไม่ได้ บรรพบุรุษไทยในสมัยนั้น สละเลือดเนื้อท่านป้องกันไว้ เขาพระวิหารสถานที่เคารพ อยากได้ต้องข้ามศพของเราไป ทำผยองพองตัวเหมือนดังวัวเปลี่ยว ก้อนดินก้อนเดียวเราก็ไม่ให้ เขาพระวิหารโบราณสมบัติ ใครอยากได้ก็ต้องฟาดฟันให้ขาดใจ พวกเราชาวไทยใจรักชาติ จะไม่ยอมเป็นทาสชาติอื่นใด ยอมพลีโลหิตทุกๆอย่าง เพื่อรักษาเอกราชของชาติไทย เจ้าหลงนิยมลัทธิอุบาท ยอมตัวเป็นทาสให้เขาช่วงใช้ เจ้าคิดกำแหงเพราะฝ่ายแดงช่วย ระวังจะถึงคราวซวยหมดที่อาศัย เจ้าเหมือนลูกเขียดน้อยเกิดในรอยตีนโง่ ทำผยองพองโตเหลือใจ ระวังเจ้าจะเป็นเช่นลูกแกะ ไอ้เพื่อนเจ้ามันจะแคะกินตับไต เขาพระวิหารสถานที่บูชา เป็นสมบัติล้ำค่าของชาวไทย แผ่นดินแหลมทองซึ่งเป็นของเรา จะไม่ยอมให้เจ้าแย่งเอาไป เจ้าเหมือนลูกไก่อยู่ในกำมือ จะบีบเจ้าก็สิ้นชื่อสิ้นใจตาย

เพลงคลื่นกระทบฝั่ง

ทะเลคลั่งลม อุราคลั่งรัก คมมีดคมขวากสู้คมรักได้เมื่อไร คลื่นทะเลกระทบฝั่ง คลื่นรักประดังกระทบหัวใจ คลื่นทะเลก็จางหาย คลื่นรักยังไม่จางจาก รักเธอเท่าฟ้าเธอว่าไม่เห็น หัวใจแช่เย็นหรือจึงไม่เห็นว่ารัก ต้องเอาเสียมมาแซะหัวใจกันหรืออย่างไรอยากรู้นัก โอ้แม่ช่อดอกรักอังกุเลก้านเฉา

ฮินเหร่เร้ เอ้าว่าเอ้าฮินเหร่เร้ ฮินเหร่เร้ เอ้า เอ้า ฮินเหร่เร้ หัวใจพี่ติดซังเต เพราะอังกุเลก้านเฉา คลื่นทะเลถึงจะเมาก็ยังไม่เท่าคลื่นรัก คลื่นรักคลั่งไคล้ ดั่งไฟคลั่งเปลว ความรักล้มเหลว พี่จึงตกเหวรักอกหัก หมอจะดามก็ดามไม่ได้ เห็นจะตายเพราะโรคช้ำรัก ไข่รักให้พี่ฟักเสียแล้วแม่กาเหว่าเอย

เพลงจอมแก่น

พี่ได้ยินเขาลือ ว่าน้องนั้นหรือคือยอดหญิงจอมแก่น ขอสมัครเป็นแฟนนะน้องจอมแก่น ขอเป็นแฟนซักคน จะแก่นนอกหรือแก่นใน แก่นที่กายหรือใจ พี่ก็ไม่กังวล จะเป็นจอมแก่นหรือจะแสนซน พี่จะเรียนมนต์คาถามาปราบเอง

ยามเจ้างอนหน้างอพี่ก็จะง้อน้องจอมซนคนเก่ง ยามเหงาจะครวญเพลงเสียงวังเวงแว่ว ให้น้องแก้วได้ชื่นใจ จะกอดเจ้าหากหนาวลม หนาวน้ำค้างพร่างพรมเป็นผ้าห่มคลุมกาย ยามหิวจะป้อน คอยอ้อนเอาใจ ปรนนิบัติรับใช้เหมือนทาสบังอร

ว่าอย่างไรคนดีจะรับไมตรีพี่ได้ไหมขวัญอ่อน ขอจงอย่าทำงอนรับฟังพี่ก่อน พี่พร่ำวอนเพราะรักจริง อยากได้เจ้ามาเคล้าคลอ ร่วมอยู่เรือนหอที่สร้างไว้รอยอดหญิง แม้นสมใจสุขทุกอย่างเป็นจริง มีเจ้าแอบอิงหญิงใดไม่เกี่ยวเลย

เพลงแจ่มจริงแม่คุณ

แจ่มอะไรอย่างนั้น ชวนฝันอะไรอย่างนี้ สวยดีจริงแม่คุณ เขาทำบุญกันด้วยอะไร จึงสวยจริงงามพริ้งพราวยั่วใจ เอวองค์วิไลดังเหมือนมีใครปั้น ชวนใจฝันเพ้อไป เมื่อแรกพบประสบพักตร์ ก็นึกรักจนล้นใจ เฝ้าคลั่งไคล้ใจวาบหวาม หลงความงามแม่เอย

แจ่มอะไรอย่างนั้น ชวนฝันรักเธอมั่นหมาย มิวายครวญคร่ำหา แม้นได้มาเป็นคู่ชื่นเชย คงหวานจังยามแนบนางกอดเกย ชื่นใดไหนเลยหรือจะมาเทียมเท่า ถ้าได้สาวเนื้อละไม ได้คนสวยคงสุขสันต์ กอดจูบนั้นคงหวานใจ ทำไฉนจะได้เชยน้องนวลเอยแม่คุณ

เพลงจ๊ะเอ๋

มอง มอง มอง แม่เอ๋ยเนื้อทองให้มองซักหน่อย ตาคงเยิ้มหยดย้อยตะบิดตะบอยเย้ายวนย่าเหล งอน งอน งอน แม่สาวบ้านดอนอย่างอนร้อยเล่ห์ เรรวนรักถ่ายเท จ๊ะเอ๋ จ๊ะเอ๋ รวนเรหรือเปล่า หอมหน่อย หอมหน่อย หอมหน่อย เถอะแม่นงเยาว์ จูบบางๆ เบาๆ กระซิ้กระเซ้ายังเจ้าแง่งอน ขอกก ขอก่าย ขอกอดแม่ยอดบังอร หอมเผื่อไว้ยามหลับนอน เดี๋ยวจะอ้อนรุ่มร้อนกลุ้มใจ

เพลิน เพลินมอง ใจเอ๋ยลำพองอยากมองใกล้ๆ ยวนยาหยีเยื่อใย ติดตาติดใจฤทัยแทบขาดรอน ลา ลา ลา จ๊ะเอ๋กานดาอย่าลาเสียก่อน คนจนไร้ที่นอนหนาวๆ ร้อนๆ ขอนอนด้วยคน

เพลงจูบไม่หอม

สวยแต่รูปจ้างก็จูบไม่หอม เพราะแม่ดอกพะยอมถูกเขาดอมถูกเขาดม ตกระกำชอกช้ำตรอมตรม เค้าหลอกเค้าชมเค้าเด็ดเค้าดมชมเสียชอกช้ำ เสียดายแก้มที่เคยแย้มยิ้มยวน น้องมาถูกชักชวนให้เสียนวลด่างและดำ แก้มเป็นรอยลายพร้อยระกำ ดังหนามยอกตอกย้ำ เจ็บไม่จำเสียชื่อฉาว

โถเวรโถกรรมของน้องแท้ๆ ตกเป็นผู้แพ้สงสารอกแท้สาวๆ เกิดเป็นดินยังใฝ่ถวิลดวงดาว ถึงเสียสละความสาวเพราะอยากเป็นดาวจำเป็น

สวยแต่รูปจ้างก็จูบไม่หอม เพราะแม่ดอกพะยอมถูกเขาดอมเกือบเหลือเดน อนิจจาวาสนากรรมเวร น้ำตาหล่นกระเซ็น แก้มเนื้อเย็นโถเป็นหม้ายแล้ว

เพลงใจเดียว

แม่หน้ามนคนงาม น้องฟังความพี่หน่อย อย่าใจน้อยเลยหนา หากไม่มีคู่ครอง หวังใจปองเคียงข้าง ขอรักนางคนเดียว แม้หญิงอื่นหมื่นแสน ทั้งร้อยแดนมาพะนอ จะไม่ขอข้องเกี่ยวด้วยพี่มีดวงใจ แม้รักใครใจเดียว รักแม้เทียวนะนาง

เมื่อยามพี่ชายชมโฉม นางช่างน่าโลมลูบไล้ แต่ใจยังหวาดหวั่นไหว เพราะเกิดความใคร่คลุ้มคลั่ง ดุจดังอยู่ดงแดเดียว ขาดคู่มาเกี่ยวกิ่งก้อย แต่วาสนาพี่ต่ำต้อย เห็นใจพี่หน่อยนะนาง พี่นี้ใจเดียวดูดดื่ม รักแล้วไม่ลืมลุ่มหลง เห็นใจพี่นะนิ่มอนงค์ อย่าให้พี่หลงรักร้าง หวังได้เป็นคู่เคียงครอง อยู่ในอ้อมอกน้องนวลนาง

โอ้แม่นางน้องเอย หวังชื่นเชยเพียงเจ้า จะคลอเคล้าไม่ห่าง โปรดเมตตาปราณี รับรักพี่นี้บ้าง พี่นี้รักนางไม่คลาย

เพลงชมสวน

เคยจูงมือน้องประคองกอด เดินพร่ำพรอดเคียงกันมา เดินชมสวนพฤกษชาติ ดารดาษมวลบุบผา กลิ่นคละเคล้าคัดเค้าป่า ขจรโปรยมาปนจำปี ทานตะวัน ดอกพุทธชาด เดียรดาษพุ่มราตรี มะลิวัลย์บานบุรี ลำเจียกขจีชบาไพร มะลิซ้อนดอกซ่อนกลิ่น รวยระรินกลิ่นกำจาย ช่อเอื้องขาวดาวประกาย ต้องตาชายวังบัวบาน พุทธรักษา ยี่สุ่น หน้าวัว สายหยุดริมรั้วเกี๋ยวโบตั๋นกระดังงาอีกอัญชัญ บุบผาสวรรค์ลั่นทมนมแมว ยี่โถ เฟื่องฟ้า การะเกด สร้อยทองเทศ ชงโคแถว เล็บมือนาง กลุ่มดอกแก้ว มณฑาแพรวกลิ่นสุคนธ์ ประดู่ลำดวน ดอกบานเย็น ราตรีเร้นดอกสร้อยสน กรรณิการ์ ดาวเรืองปน พิกุลหล่นปนลัดดา บัวระหงส์ ยี่หุบ หงอนไก่ เครือวัลย์ใกล้พวงผกา ช่อทิพย์บาน พุดตานป่า การเวกเหว่ว้า บานไม่รู้โรย บุนนาคนางแย้ม จันทน์กระพ้อ นกยูงชูช่อ ดอกเข็มโรย กุหลาบงามหนามแทงโอย เหมือนน้องโบยสลัดรักรา กุหลาบดอกนี้เหมือนดั่งน้อง ทำให้พี่หมองหมดวาสนา โศกอกตรมชมใต้ธารา มีบุญแล้วชาติหน้าขอให้เราพบกัน

เพลงชาวนาสามัคคี

พวกเรานี้เป็นชาวนา เกิดมาทำนาทำไร่ หน้าฝนเราทนถากไถ ทำนาทำไร่ไม่เบื่อระอา พอหน้าเกี่ยวแล้วเราก็เกี่ยว มือกำด้ามเคียวเกี่ยวข้าวในนา เราสุขสันต์กันตามประสา เรารักชาวนาอยู่ใต้ฟ้าเดียวกัน ต่างมีที่นาทำกิน แผ่นดินของเรามีทั่ว คิดถึงพระเจ้าอยู่หัว ปราณีไปทั่วประเทศเขตขันธ์ เราได้สิ่งสำคัญล้นค่า เรามีที่นาพระราชทาน ได้ทำกินไปจนลูกหลาน เกล้าขอกราบกรานองค์สมเด็จราชา

โอ้ชาวนาของเรานี่เอ๋ย แต่ก่อนนั้นเคยระทมขมขื่น เหมือนตายไปแล้วกลับฟื้น ได้กลับมายืนยิ้มชื่นอีกครา เราตั้งหน้าหากินกันไป เพื่อเราชาวไทยสุขใจหนักหนา พอข้าวแพงมีแรงยิ้มร่าทำไร่ไถนาเมื่อดินฟ้าปราณี เลิกงานแล้วมารำวง ค่ำลงพวกเราเริงรื่น ต่างรักร่วมใจไม่ฝืน ใช่ใครคนอื่นชาวนาสามัคคี ดูชื่นฉ่ำร้องรำเสริมส่ง พวกเรารำวงกันให้เปรมปรีดิ์ มีหรือจนทุกคนสุขี เรารักกันดีสามัคคีชาวนา

เลิกงานแล้วมารำวง ค่ำลงพวกเราเริงรื่น ต่างรักร่วมใจไม่ฝืน ใช่ใครคนอื่นชาวนาสามัคคี ดูชื่นฉ่ำร้องรำเสริมส่ง พวกเรารำวงกันให้เปรมปรีดิ์ มีหรือจนทุกคนสุขี เรารักกันดีสามัคคีชาวนา

เพลงดาวหาง

เพลงรำวงที่ชื่อว่าดาวลืมฟ้า เพลงนี้เขาเขียนขึ้นมาไม่เจตนาว่าใคร ขอฝากเพลงนี้ไว้เป็นคติเตือนใจ หญิงชายทั่วไปรับฟังกันได้ทุกคน ฟังวาจาเฉลยเอ่ยมาน่าขัน ออกร้อนออกรับฉับพลัน ไม่เคยคิดตรองและมองเหตุผล กินปูนร้อนท้องไปเที่ยวป่าวร้องกับทุกๆคน ว่าตนทำดี ยามไข้ไม่มีผู้ใดสงสาร ทำไมทำตัวเหมือนดังเช่นวัวสันหลังหวะ คอยเผ่นผงะเมื่อยามฝูงกาบินผ่าน เป็นนักธรรมะควรจะตรึกตรองและมองให้นาน รักการทำดีใยเจ้าจึงหนีหน้าไป

คราวเรรวนศักดิ์ศรีไม่ควรคู่ฟ้า ดาวน้อยจึงคล้อยจากกา หลงโทษฟ้าพาเจ้าไปเร่ขาย ความจริงนั้นหนาดาวเจ้าขายฟ้าที่เคยฝังกาย แสงดาวพราวพรายจึงต้องสลายจากสรวงสวรรค์

น่าสงสารดาวน้อยที่เคยลอยอยู่คู่ฟ้า สำคัญผิดคิดว่าเลิศกว่าดารานับพัน ด้วยความปราณีจากฟ้า สร้างเจ้าขึ้นมาเป็นดาว อาศัยบารมีดาวเก่า ส่งเจ้าเป็นดาวพราวพรรณ พอได้ดีมีชื่อความสัตย์ซื่อเจ้าก็หมด เหลือไว้เพียงความทรยศ มองฟ้าหมดความสำคัญ เจ้าเป็นเหมือนศิษย์คิดล้างครู เป็นลูกไม่รู้คุณพ่อ ลืมถิ่นกำเนิดเกิดก่อ สู้แม้แต่พ่อของมัน เจ้าตีตัวเสมอฟ้า ทำเป็นปีกกล้าขาแข็ง เจ้าเป็นหิ่งห้อยน้อยแสง ยังคิดกำแหงแข่งจันทร์ เสียงเพลงที่เขาร้องมา เจ้าก็ว่าเป็นลิ้นนรก ส่วนลิ้นของเจ้าที่สกปรก กลับว่ามีค่าอนันต์ แสนสงสารเจ้าดาวน้อย ที่เจ้าล่องลอยโดดเดี่ยว เจ้าแบ่งแสงอยู่โดดเดี่ยว เข่นเขี้ยวกับดาวนับพัน เจ้ามีแสงเพียงลางๆ พยายามแบ่งจนหางงอก ใครๆ ก็รู้ว่าหางเจ้าออก งอกจนเป็นดาวหางนั่น เจ้าอย่าเอาหางเที่ยวฟาดฟ้า จะถูกประชาลงทัณฑ์

เพลงดอกเอื้อง

เห็นใจเจ้าแล้วแม่แก้วกัลยาขวัญตาของพี่ ดูหรือใจนารีไม่มีใครเปรียบปาน ยามกายพลีรักนี้เป็นพยาน สาบานไม่กลับกลาย รักลวงไม่ห่วงรัก เจ็บใจหนุ่มนักจึงลาตาย โดดผาชันชีพพลันมลาย เสียดายจริงเอื้องดง

แม่ทรามกลอยกล้วยไม้ดอยที่ด้อยศักดิ์ ไม่รู้จักรักษาตัวมัวลุ่มหลง เมื่อหลงเดินทางผิดชีพปลิดปลง พี่ยืนงงตะลึงแลแก้ไม่ทัน ฝากรักแท้แน่นักสลักหิน โฉมยุพินเขียนไว้ให้คำขวัญ เป็นร้อยแก้วร้อยกรองต่างของกำนัล ว่ารักนั้นเหลวแหลกแปลกจริงๆ รอยจารึกบ่งไว้ว่าชายหลอก พูดกลับกลอกยอกย้อนช่วยสอนหญิง โอ้คำชายร้ายนักรักไม่จริง ลิ้มรสแล้วก็ทิ้งหญิงเดียวดาย อันอ้อยตาลหวานลิ้นแล้วสิ้นซาก แต่ลมปากหวานหูไม่รู้หาย เมื่อแรกรักรักหวานหอมยอมพลีกาย เมื่อเสียกลแล้วก็หน่ายไม่จีรัง ทำไมนะหนุ่มอย่างพี่น้องนี้ไม่ชอบ ไม่เคยอินังขังขอบเหลียวแลมั่งกลับหลงเสน่ห์คนโก้โม้ให้ฟัง พอเห็นฤทธิ์ผิดหวังนั่งช้ำใจ เอื้องเอ๋ยจงฟังที่กำลังหลงผิด รีบกลับใจกลับจิตคิดเสียใหม่ อย่าเริงหลงเล่นรักชักนิยาย สงบเสงี่ยมเจียมกายรักศักดิ์กา อย่าใฝ่หงส์ทรงศักดิ์รักรูปหล่อ อย่ารักพี่หนีพ่อนะเอื้องจ๋า จงรักตนเป็นที่พึ่งเมื่อถึงเวลา ไม่ต้องกินน้ำตาให้ตรมตรอมใจ

เพลงตำรวจครับ

ตำรวจครับช่วยจับเมียผมที ด้วยเธอนี้เอาแต่นั่งเล่นไพ่ เล่นการพนันจนไม่เป็นอันจะทำอะไร ติดไพ่งอมแงมยังแถมสังคม โธ่ไม่เอาไหน จะตักเตือนเพียงใดแม่คุณก็ไม่ยอมฟัง ครุ่นคิดหงุดหงิดใจเหลือดี จะต้องมีคนที่คอยสอนสั่ง ไม่เคยเกรงกลัวเธอเห็นแต่ตัวปวดหัวใจจัง โธ่คุณโปลิศช่วยนิดซิเออจับเธอไปขัง ก็คนหนุนหลังใช่ใครที่ไหนแม่ยายผมเอง

เตือนผมเตือนเสียจนระอา เธอกลับขึ้นเสียงด่าแล้วทำวางท่าอวดเก่ง แม่ยายผสมส่งเสียงขรมโขมงโฉงเฉง ให้ท้ายลูกสาวปล่อยผมนอนหนาวเท่ากับข่มเหง จะตบจะตีเสียเอง ก็ยังเกรงเสียเชิงชาย

ตำรวจครับช่วยจับเมียผมที จับไปซิทั้งคุณเมียทั้งแม่ยาย ผมหาเงินมาก็ไม่พอให้เธอใช้ ผีไพ่มันสิงมันน้อยใจจริง ไม่อยากนิ่งนอนใจ ทนต่อไปไม่ไหว ตำรวจอยู่ไหนจับเมียผมที

เพลงติ๊งต่าง

เกิดมายากยิ่งไม่ใช่จะชิงชาติเกิด ติ๊งต่างไม่มีชาติเกิดมนุษย์จะเกิดปัญหา แล้วใครเล่าจะร้องทุกข์ต่อ รุกขเทวดา ในเมื่อได้เกิดกันมาควรดีใจ ติ๊งต่างมีเมียแล้วอย่าให้เสียชาติเกิด เพราะว่ามนุษย์สุดแสนประเสริฐกว่าสิ่งใด ยามหนักนิดเบาหน่อย โปรดจงค่อยให้อภัยด้วยถ้อยทีถ้อยอาศัยด้วยไอเดีย จะดีจะเสียหรือก็เป็นเมียของผัว จะเลวหรือชั่วหรือก็เป็นผัวของเมีย อย่าเบาะแว้งตีด่าว่าสำๆ เสียๆ สงสารผู้เป็นเมียเถิดคนดี ติ๊งต่างมีเงินจีบสาวก็งกงงัน เข้าไหนก็งันที่นั่นเรื่องพรรค์อย่างงี้ รีบตั้งหลักปักมั่น ดูเอาพันธุ์ดีๆ ลูกหัวปีท้ายปีได้อุ้มชู ติ๊งต่างมีเมียเดียวไม่ยุ่งเกี่ยวหญิงใดถ้าลูกดกคงแล้วคงจะได้หาเลี้ยงดู จงรักเด็กตาดำๆ จงดื่มด่ำค่ำชู อย่าเที่ยวทอดทิ้งพ่อหนูอย่างใจเย็น มันต่างใจต่างจิต ต้องหงุดหงิดจิตใจ ดั่งนกกระเต็นเต้นไต่โดดโลดเต้น เห็นขี้นเหนือล่องใต้ไม่วางวายวันเว้น อยู่เป็นวรรคเป็นเวรไม่เว้นวาย ใช่มีเมียหลวงแล้วยังจะห่วงเมียน้อย นั่นหวงนิดนี่หึงหน่อยเรื่องเล็กน้อยเมื่อไร ต้องสับเปลี่ยนเส้นทางจนสับรางไม่หวาดไหว ไม่ช้าอดรถไฟแล่นชนกัน ติ๊งต่างเกิดมาหน้าตาดูอัปลักษณ์ แล้วคงจะนอนตระหนักใจตึกตักตื้นตัน จะจีบคนโก้เก๋ก็ไม่เก๋หน้าหัน ก็เหมือนมะพร้าวหมดมันเกิดมาทำไม ไอ้เรื่องแตกเนื้อหนุ่มหนอมันยังกลุ้มปานนี้ติ๊งต่างน้ำหน้าบ่มีแล้วชายจะกลุ้มปานไหน มันยุ่งเหยิงเรื่องหญิงมันยากยิ่งเยื่อใย เดี๋ยวย้ายโยกโยกย้ายดั่งใจจร ติ๊งต่างส่วนตัวถ้าอยากจะมัวชักช้า ติ๊งต่างได้สาวมา นอนแนบข้างเคียงหมอน จะกอดหรือไม่กอดจะพรอดหรือไม่พรอด จะออดก็ออดเดี๋ยวพี่ไม่กอดงามงอน ถ้าน้องละเมอกอดหมอนติ๊งต่างว่านอนกอดชาย

เพลงบวชให้แม่

เกิดเป็นชายทั้งทีดีแค่ไหน แต่ทำไมบางคนพิกลแท้ ถึงเวลาบวชเรียนมาเปลี่ยนแปร ให้พ่อแม่อ้อนวอนจนอ่อนใจ ไม่ยอมบวชกลับเบียดน่าเหยียดหยาม รสพระธรรมไม่สนคนโลกไหนบอกให้บวชกลับบ่นไม่สนใจ คนอะไรลืมแม่แย่จริงๆ ลูกผู้ชายหลายล้านทุกวันนี้ อยู่ดีๆ ผู้ชายกลายเป็นหญิง ไม่ยอมบวชให้แม่แย่จริงๆ ยังทอดทิ้งพ่อแม่ไม่แลมอง พ่อจ๋า แม่จ๋า ๆ ลูกลาบวชจะหมั่นสวดท่องมนต์ไม่หม่นหมอง บวชให้แม่แผ่กุศลให้คนมอง ญาติพี่น้องชื่นชอบขอขอบคุณหยิบผ้าเหลืองขึ้นมามอง ๆ ดูผ่องแผ้ว เป็นบุญแล้วน้องพี่ที่เกื้อหนุน ลูกเป็นสุขใจแสนได้แทนคุณบวชสร้างบุญให้มารดาแทนค่าน้ำนม

เพลงทำบุญทำทาน

ทำบุญทำทานแม่ตาหวานๆ มาทำทานทำบุญๆ แม่ดอกแคสวยแท้แม่คุณๆ น้องจงช่วยการุณย์มาทำบุญกับชาย

สวัสดีพี่น้องมาฟังผมร้องลำตัด แม่เอวกลมผมดัดฟังลำตัดกันเอาไว้ ชาย เมืองสิงห์รูปหล่อเขามาขอบอกบุญ ให้พี่น้องกองทุนมาทำบุญกันได้ ที่วัดวาอารามมีแต่ความทรุดโทรม จึงบอกประกาศญาติโยมช่วยอุ้มสมอย่าผลักไส จงทำบุญกับวัดซึ่งยังขาดเงินตรา ทั้งกุฏิ หลังคาหน้าต่าง ฝ้าสูญหาย สิ่งปรักหักพังเราก็ยังไม่ได้ซ่อม แม่บุญเหลือเนื้อหอมมาช่วยกันซ่อมวัดไทยด้วยทางวัดก็จน ไม่มีคนเหลียวแล นอกเสียจากพ่อแม่ช่วยเหลียวแลกันเอาไว้ ศาสนาเจริญได้ก็ด้วยไทยค้ำจุน ช่วยอุปถัมภ์ทำบุญจะได้เป็นทุนใช้จ่าย สละเงินคนละหน่อยเพียงแต่น้อยเดี๋ยวก็มากทางวัดเขารอบริจาค ท่านที่รักทั้งหลาย ที่เดินไปเดินมาดูหน้าตายิ้มย่อง ฝังลูกนิมิตปิดทองพี่จะรักน้องไม่หน่าย ชาย เมืองสิงห์เขามาที่วัดวาแห่งนี้ แม่ตาคมโฉมศรี ทำบุญกับพี่เป็นไร ๆ

ทำบุญทำทานแม่ตาหวานๆ มาทำทานทำบุญๆ แม่ดอกแคสวยแท้แม่คุณๆ น้องจงช่วยการุณย์มาทำบุญกับชาย

เพลงนกกระยาง

จะขอหยิบยกเรื่องนกกระยาง มาเป็นตัวอย่างแห่งความดี นางนกถือศีลไม่กินปลาเป็น ตัวขาวเหมือนเช่นนกบวชชี เจ้าหนีทางบาปครั้นกลับมาสร้างบุญ ควรจะการุณย์เรียกได้ว่าความดีชาติก่อนนางเป็นคนแต่พิกลใจบาป วาจาดูหยาบชอบเถียงสามี ผัวเตือนให้ทำบุญเมียเคืองขุ่นค่อนขอด ขึ้นเสียงฉอดๆ เป็นอยู่ตลอดปี ทำบุญใส่บาตรผัวไม่ขาด เมียไม่คิด ชอบเสริมสวยโสพิศก็ด้วยเหตุนี้ จนเมื่อวายปราณน่าสงสารน้องนาง เกิดเป็นนกกระยางขาวอย่างสำลี เพราะชอบสำอางก็ได้ร่างที่ขาว คอยืดปากยาวคงเพราะปากเก่งซี ฝ่ายผัวถือศีลเกิดเป็นพระอินทร์ไปแล้วก็มาหาเมียแก้วที่เป็นสกุณี โอ้นางวิหคให้วิตกตื้นตัน ผัวพาเที่ยวสวรรค์พบเพื่อนมากมี พวกพ้องเยาะเย้ยนางเลยจากมา แล้วถือศีลห้าเชื่อคำดูที ปาณายึดมั่นตั้งแต่นั้นไม่คลาย วันหนึ่งเห็นปลาตายลอยริมฝั่งวารี หิวจนแสบไส้แสนดีใจคาบมาแล้ว ปลากลับดิ้นกระแด่วนั่นพระอินทร์ลองดี จึงปล่อยปลาไป ครั้นกลับไซร้รังนอน หิวจนตกคอนดับสิ้นชีวี พอเกิดชาติใหม่โฉมไฉไลพิลาส โสภาผุดผาดเป็นยอดกุลสตรี จึงมุ่งสร้างบุญเห็นคุณธรรมะ ยึดถือทางพระสละโลกี กุศลบันดาลเมื่อวายปราณดับสิ้น ได้เป็นเมียพระอินทร์อยู่บนสุขาวดีชื่อเสียงก้องหล้าสุชาดาเทวีเชื่อฟังสามีได้ไปวิมาน

เพลงน้องรักนักร้อง

พี่ไม่เคยคิดนอกใจน้อง ขอรับรองน้องโปรดเชื่อใจพี่ รักเดียวใจเดียวสบายดี เป็นพ่อพระและแม่ศรีขวัญชีวีที่มั่นคง

แม่ขนตางอน แม่แขนอ่อนเอวกลึง สองปรางช่างเต่งตึงหนึ่งนางหงส์ เห็นนางนวลเจ้าแล้วกินข้าวไม่ลง ใจพะวักพะวงนิ่มนงเยาว์ ลูกสาวใครหนอคุณแม่พ่อช่างปั้น ตุ๊กตาจ๋าผ่องพรรณยั่วยวนเย้า แก่นแก้วแพรวเพริศช่างล้ำเลิศจริงนะสาว หากเป็นคู่คลอเคล้าจะรักเจ้าคนเดียว ถ้ากิ่งทองกับใบหยก เป็นคู่ก่ายนอนกกควงก้อยเกี่ยว จะถนอมกล่อมเกลี้ยงเคียงข้างกลมเกลียว ดังทองแผ่นเดียวร่วมเกี่ยวดอง ถ้ารักชายอื่นคงไม่ชื่นใจนัก เดี๋ยวก็โดนอกหักจักเศร้าหมอง ต้องอับอายขายหน้านอนน้ำตานอง ถ้าน้องรักนักร้องจะสุขใจ พี่ชายจะพาล่องนาวาสวรรค์ เที่ยวตากลมชมจันทร์อันอำไพ ถ้าหนาวลมห่มผ้า หนาวฟ้าผิงไฟ หากว่าน้องหนาวใจจะกอดนอน กล่อมน้องนอนเปลร้องเมรีกล่อมหอ แม่ขวัญเรือนรูปหล่อไม่หลอกหลอน ไม่หมายหยิกแกมหยอก หลอกน้องแน่นอน ขอแต่น้องอย่างอนนะเกินงาม เรารักกันมาก็เกือบตั้งห้าหกปี ตั้งแต่อายุสิบสี่เริ่มจำความ ล่ะเป็นคู่ยากคู่ทุกข์ไม่เคยสุขก่อนห่าม ไม่เคยคิดลวนลามแม่งามงอน มาลัยแม่เอยมาลัยดอกรัก ไม่ต้องกลัวอกหักเพราะรักร้อน แม่ดอกเอื้องนางไพรยอดขวัญใจคนจร ถ้าพี่เป็นพ่อลูกอ่อนจะกล่อมลูกนอนเสียเอง จะร้องเพลงกล่อมให้ ว่าพวงไหนเอยมาลัย หอมหวนติดใจชายเอย

เพลงบางกอก

บอกแล้ว บอกแล้ว ว่าอย่าหลงบางกอก เจ้าจะช้ำชอกถึงกับนองน้ำตา ถีบตัวใฝ่สูงมุ่งเป็นดารา กลิ่นโคลนสาบควายน้องคงเบื่อนักหนา ลืมท้องนาโถแก้วตาไม่น่าเลย ศักดิ์ศรีชาวป่าจะเป็นได้อย่างไร เตือนเจ้าครั้งใดไม่ใส่ใจทำเฉย อยู่บ้านเราเถิดเจ้าจะเสบย ยังกล่าวคำว่าพี่ทำเกินเลยเหมือนดั่งไม่เคยร่วมชิดเชยแต่ก่อนมา

บอกแล้ว บอกแล้ว ว่าอย่าหลงบางกอก เจ้าจึงช้ำชอกเลยต้องหลั่งน้ำตา สกุลเจ้านั้นมันก็ยังเป็นกา อยากเป็นหงส์อ่าองค์โสภา จึงต้องเสียน้ำตาให้ท้องนาบ้านเกิดตน ลืมเถิดเจ้าความหลังเก่าผ่านมา จะช่วยเช็ดน้ำตาอย่าเก็บมากังวล อยู่บ้านนาประสาศักดิ์คนจน ไม่มีใครข่มเหงใจของตน เชื่อพี่สักหนแล้วหน้ามนจะสุขใจ

เพลงน่าดู

น่าดู น่าดู น่าอุ้มน่าชูจริงนะแม่หนูแก้มแดง น่าเชยชื่นชม น่าเด็ดน่าดมชิดชมจัดแจง ใครแอบดูหนูพี่จะแช่ง ใครแย่งชมหนูจะขอแบ่ง ควักใบแดงๆ ก็ยอมก็ยอม

น่าตอม น่าตาม หนูงาม ง๊าม งาม น่าตามน่าตอม น่าเคียง น่าควง น่าโอบซบทรวง น่าหวงแอบหอม น่ากกแทนหมอนนอนเกลี้ยกล่อม น่ากอดน่ารัดละมุนละม่อม ถ้าหนูยิ้มยอมจะตอมให้น่าดู

หน้าแดง หน้าแดง หนูอย่าระแวงหน้าแดงน่าดู น่าเป็น น่าเป็นแฟนพี่นะเนื้อเย็น อยากเป็นแฟนหนู น่าเก็บบูชาไว้ในตู้ สาวอื่นว่างามหลายก็อายอยู่ คนหัวลุกซู่น่าดูเด็ดดวง

น่ามอง น่าเมียง น่าร่วม น่าเรียง น่าเคียงคู่ควง น่าจับ น่าจอง น่าเกี่ยว น่าข้อง น่ามองระราบระล้วง น่าแย่งน่าเยื้อตื้อชิงช่วง น่าอ้อนนอนโอ๋ให้หายห่วง เดี๋ยวมีคนควงน้ำตาจะร่วงเสียดาย

หน้างอ เง้างอน น่าออดน่าอ้อน หน้างอนวุ่นวาย น่าเคลียเคล้าคลอ น่าแจกลูกยออ้อล้อลวดลาย น่าลูบโลมเล้าน่าก้าวก่าย อย่าตั้งแง่รังแครังคัดปัดเบนป่าย อุ๊ย ตาย ต๊าย ตาย หนูอายจนหน้าแดง

แม่คุณ แม่คุณ น่าอุด น่าหนุน แก้มละมุนแรงๆ น่านอนร่วมเตียง น่าเลียบน่าเคียงมองเมียงแก้มแดง ถ้าใครจูบแก้มหนูพี่จะแย่ง ใครหมั้นตัวหนูพี่จะแต่ง ใครยื้อใครแย่งจะแช่งให้น่าดู

เพลงเบื่อผู้หญิง

เบื่อแล้วผู้หญิง ไม่อยากสุงสิงตอแยกับแม่คนสวย ด้วยฉันไม่รวยไม่หล่อ เบื่อมารยาหญิง เบื่อการทอดทิ้งให้เฝ้ารอ เบื่อการงอนง้อ ฉันขอยอมรับว่าเบื่อ

เบื่อความสดสวยที่ดูฉาบฉวยบนร่างหญิง ที่จริงใจร้าย ด้วยเห็นผู้ชายเหมือนเหยื่อ เบื่อคำหวานๆ ที่เธอหลอกผลาญชายไม่เหลือ สูบเลือดและเนื้อเหมือนเสือกินเหยื่อของมัน

ฉันคนยากจนไม่มีเงินผลปรนเปรอดังเธอมุ่งหวัง ฉันต้องระวังไหวหวั่นแม้เธอจะรวย แม้เธอจะสวยโสภา เพียงมาใกล้ฉัน ฉันก็จะขอหนีซุกซ่อน

เบื่อแล้วผู้หญิง ไม่อยากสุงสิงตอแยกับแม่พุ่มพวง เบื่อนักรักลวงของหล่อน เบื่อน้ำใจหญิงดังน้ำกลอกกลิ้งบนใบบอน กลับกลอกยอกย้อยซับซ้อนเสียจนฉันเบื่อ

เพลงเบื่อแล้วทิ้ง

รู้แล้วล่ะซีไม่มีใครจริงกับยอดหญิงเหมือนพี่ใช่ไหม ต้องร่อนเร่พเนจรไป โอ้ดวงใจสงสารจังเลย ไม่น่าอกเอ๋ย รักเราเคยอยู่เคียงคู่ชมเชย เสียแรงอุตส่าห์สาบานกันเอย ให้เขาเชยเบื่อแล้วชัง

มิใช่ว่ามีผมเพียงรายเดียว โจทย์กันเกลียวเรื่องเมียผิดพลั้ง หนังสือพิมพ์แหมลงกันจัง แต่นวลนางน้องไม่รู้สึก อายบ้างแม่หนู เรื่องเมียมีชู้ แสบหูระทึก เสียงพวกชาวบ้านพูดกันจนดึก เจ้าอย่านึกว่ามันกุศลแรง

เป็นพ่อคนแม่คนนั้นยาก ต้องอดอยากเหน็ดเหนื่อยเมื่อยแรง งานเลิกมาเห็นลูกมีแรง อุ้มลูกแดงเมียแกล้งหลอกผัว โธ่ เมียนอกใจ คิดมีผัวใหม่ไม่น่าจะชั่ว ควรเอากระจกแล้วมองดูตัว เกิดมาชั่วมิควรเกิดมาเลย

เพลงพบแล้วคนสวย

สุขใจเสียจริงพบแล้วผู้หญิงคนหนึ่ง เธองามสุดซึ้งฝังตรึงไว้ในอุรา ถอดใจจากทรวงจากทรวงไปสู่ดวงตา ขอให้เธอรู้ว่าชายหาคนสวยมานาน ถ้าได้ซักคนหน้ามนไม่ต้องลำบาก พี่จะทำเพื่อรักหนักเบามิเคยกลัวงาน คราดไถถากถอน หาบคลอนทำเพื่อนงคราญ โอ๊ย แม่ตาหวานๆ จอมขวัญของชายยามยาก

ชายรู้ใจจริง ผู้หญิงเค้าเกลียดคนจน ถ้ามีเงินล้นผู้หญิงทุกคนชอบมาก ชายจนจอมขวัญดวงมาลย์น้องจึงหนีจาก ความรักเป็นหมันคิดแล้วฉันอยากตาย เมื่อคืนนี้ฝันฉันมีรถเก๋งขี่ ขับคู่นารีฝันนี้ฉันแสนสบาย ตกใจตื่นฝันแทบกลั้นน้ำตาอยู่ไม่ไหว เป็นเพราะรักมากไป หัวใจชายจึงกระเจิง

เพลงพ่อแก่แม่เฒ่า

พี่มองนาน้องจ๋าน้ำตาพี่ไหล ก่อนพี่เคยเห็นน้องเนื้อทองเจ้าเคยหว่านไถ พี่มองดูโฉมตรูเจ้าคอยยิ้มให้ โอ้ขวัญใจอยู่ไหนเล่าหนา พี่มองนาไม่เจอแม่นาง

ข่าวว่าน้องมาบางกอก น้องบอกพี่ที่กองฟาง ว่าจะไม่ลืมท้องนา โอ้น้องจ๋าเห็นใจพี่บ้าง ก่อนพี่เคยไถถาก น้องรักเจ้าช่วยถากถาง เดี๋ยวนี้หญ้าปล้องเต็มนา โอ้น้องจ๋าช่างไม่เหลียวแลบ้าง ทิ้งให้ท้องนาตกเป็นป่าร้าง โอ้น้องนางใครจะถางทำนา

โลกชาวนาน้องจ๋ามิควรเปลี่ยนผัน ก่อนนี้เคยเงียบเหงา สองเราเลี้ยงควายร่วมกัน ไม่มีแรงไถนาสองแปลงสั้นๆ เพราะเดี๋ยวนี้ไม่มีแจ่มจันทร์ มาสร้างสวรรค์วิมานปลายนา

ส่วนพ่อน้องหรือก็แก่ แม่น้องก็เดินช้า ตื่นเช้าพ่อเจ้าก็ยุ่ง แกก็มุ่งจูงควายสู่นา แม่น้องยังมาส่งข้าว ทุกเช้าแสนเหนื่อยเมื่อยล้า พี่เห็นแล้วให้สงสาร แกเคยวานให้พี่ไล่ควายมา ใยน้องเชือนแช แม่ก็แก่พ่อก็ชรา โอ้กานดากลับมาเถอะหนานวลจันทร์

เพลงพิมพา

แต่ช้าแต่แม่พิมพา ยอดแก้วสีกา ยอดยาใจ เปิดม่านทองห้องหอใน เห็นทรามวัยแม่นิทรา หมู่รำฟ้อนนอนทุเรศ น่าสมเพชเวทนา นึกเบื่อหน่ายในกามา เสน่หาพิมพาเอย ตัดต้นรักหักใจห่าง ลูกเมียร้างห่างเขนย ห่างเสียงพิณกลิ่นดอกเตย สองปรางเคยจูบพิมพา น้ำค้างตกอรุณรุ่ง นางสดุ้งโผล่ผวา ราหุลน้อยสำออยจ้า ปลอบลูกยาให้กินนม บรรทมอาตย์ขาดผัวขวัญ แทบอาสัญอกตรอมตรม ทรงกายยืนฝืนใจข่ม ร้องไห้ร้องห่มหมดยางอาย ผัวจ๊ะ ผัวจ๋า ลาลับ ไม่มีวันกลับมาหมั้นหมาย ตัดลูกหรือเมียเมียอยากตาย นางคิดได้เพื่อใบบุญ ตัดเส้นผมห่มผ้าฝาด ปฏิบัติธรรมคุณ ถือศีลห้า เมตตาเจือจุน หมั่นทำบุญหมั่นทำทาน นอนบนฟากตากไรริ้น ยามจะกินอดเปรี้ยวหวาน หนึ่งเวลาต่อหนึ่งวัน น่าสงสารแม่พิมพา ปฏิบัติตนตามผัว ทิ้งความชั่วละตัณหา พลีชีวาตม์เพื่ออาตมา เป็นสีกาผู้ภักดี ใครทำได้ดั่งพิมพา ขอโมทนาให้สุขี ทำบุญไว้เถิดเกิดผลดี เอาอย่างไว้ซีอย่างพิมพา

เพลงพระรถ

ปรางเอยเคยจูบลูบไล้ทุกวัน กลิ่นปรางช่างเหมือนกลิ่นจันทร์ รักเอยผูกพันลืมกันมิได้ แต่จำใจลาน้ำตาไหลร่วงห่วงดวงหทัย ดูแสงทองวันใหม่ ต้องจากจำไกลเสียแล้วแก้วตา

ลามุ้งลาหมอนผ้าห่มที่นอนลาแล้ว แม่เมรีน้องแก้วต้องจากแล้วกานดา เสียดายแสนแม่แฟนยักษ์ ถึงจะรักแสนรักแสนรักก็จำต้องหักใจลา ประเพณีใช่กีดกั้น อย่าโกรธเลยจอมขวัญ เพราะแม่สำคัญกว่า ถ้ารักเมียก็เสียแม่ เดี๋ยวคนลือกันเซ็งแซ่เฝ้าแต่นินทา ว่าพระรถนี้หมดหัวคิด มองเห็นชอบเป็นผิดติดเสน่หา แม่เมรีหรือก็เป็นยักษ์ เมื่อครั้งหนึ่งนางมาควักเนตรมารดา ทั้งเนตรน้าควักมาจนหมด นี่หรือเมียพระรถยอดเสน่หา เดชะบุญยังหนุนเกื้อ พระรถไม่ถูกฉีกเนื้อเมื่อตามมา จากวันเดือนเคลื่อนเป็นปี อดทนอยู่อย่างนี้แม่คงคอยหา ค่ำคืนนี้มีโอกาส เมื่อฝนฟ้าวิปลาสสาดลงมา เหมือนโชคช่วยอำนวยชัย กล่อมเมรีหลับใหลด้วยคาถา เห็นยักษ์หลับขยับย่องน้ำตาไหลยืนจ้องกล่องดวงตา หยิบใส่ย่ามช่างเร็วรัด ยืนถือมื่อสั่นโอ้โอ๋มารดา เปิดม่านมองน้องเมรี น้ำตาชายไหลปริ่พี่ขอลา ลาอกไออุ่นเคยหนุนนอนตัก ลาปรางริมปากจากเคหา แม่งามปลอดยอดยาหยี ลาก่อนชาตินี้เอาไว้ชาติหน้า อย่าจองเวรจองกรรมพี่เลยหนา แม่เมรีจ๋ะ เมรีจ๋า พระคุณแม่เหนือกว่ายอดยาใจ

เพลงมอดกัดไม้

อยากจะเตือนเพื่อนเราที่โง่เขลาลืมตัว เห็นกงจักรเป็นดอกบัว หลงเมามัวลืมตัวไปได้ หลงลืมพระคุณผู้ที่การุณย์ได้อย่างไร อย่าเป็นมอดกัดไม้ต่อไปจะต้องลำเค็ญ

แสนสงสารคนคิดผิด เผยอฤทธิ์ว่าเป็นดาว คิดดูหมิ่นเวหาหาว จะกลายเป็นดาวกระเด็น แต่เดิมทีไม่มีชื่อ ก็มักดูชื่อนักหนา พเนจรร่อนเร่มา จนเป็นดาราดวงเด่น ทำมืออ่อนปากหวานเที่ยวขอทานชื่อเสียง ล้วนเอยถ้อยสำเนียง ปากหวานส่งเสียงทำเด่น คุยอวดเป็นนักธรรมะ ปากว่าสละกิเลส แต่ทำสิ่งน่าทุเรศ ดูน่าสมเพชเหลือเข็ญ มีความรู้อย่างนกแก้ว พูดแจ้วแจ้วปากตลาดคิดดูแล้วให้อนาถ เป็นคนขี้ขลาดซ่อนเร้น เรื่องลูกเมียและแม่ยาย อย่านึกว่าใครเขาไม่รู้ น่าสงสารคนทั้งคู่ นอนหลับไม่รู้คู้ไม่เห็น แม่ยายคนดีอยู่ในหลุม พอลูกเขยกลุ้มขึ้นมา ขุดเอาคนตายขึ้นมาด่า ช่างสรรวาจาด่าเล่น อันไม้หลักปักเลน ย่อมโอนเอนไปตามน้ำ เจ้ากลับช่วยผลักซ้ำ มันช่างน่าขำไม่ใช่เล่น ยามเมื่อเจ้าอับจน เจ้าดั้นด้นมาเกาะไว้ พอได้ที่อื่นยืนได้ เจ้ากลับเขี่ยไม้กระเด็น เจ้ากลายเป็นมอดกัดไม้ กัดเสียบรรลัยไปทุกสิ่ง กัดแม้สัจจะความจริง กัดเสียทุกสิ่งไม่เว้น คนเอาสัจจะไปขาย ก็จะต้องตายทั้งเป็น

เพลงมนต์เมืองสิงห์

โอ้บางมัญรามัญมาก กากไฉนเห็นใครๆ เรียกบางมัญพลันฉงน มอญไม่มีมีแต่นางช่างน่ายล เหตุใดคนจึงเอ่ยอ้างเรียกบางมัญ บางกระบือหรือจะแพ้บางแคเขา ยิ่งบางเราเขาก็เด่นเป็นมิ่งขวัญ เป็นดอกไม้ที่ชายหวงดั่งดวงมาลย์ เมื่อน้ำตาลใกล้มดอดที่จะมา สาวบางคู้บางขามว่างาม แล้ว ทั้งห้วยแก้วบางตาย่องเคยมองหา จากบางพาน ยันคลองขุด บางพุทรา ไม่เห็นว่างามซึ้งสักหนึ่งนาง บางน้ำเชี่ยวเที่ยวชมนาง บางตะกล่ำ จากปากน้ำย่ำไปถึงไผ่ขวาง บางต้นโอโผล่ข้ามฟากมาปากบาง เที่ยววัดกลางสร้างวัดใหม่ไม่ค่อยดี บางยี่นาง บางมะยมเขาชมนัก บ้านแหลมศักดิ์อู่ขวางบ้านบางลี โคกสำโรงดงกระเดื่องเรื่องนารี บ้านทวีจรดบ้านกล้วยไม่สวยเลย ถึงท่าวุ้งตัดทุ่งผ่านไปบ้านหม้อ บางงาก็รู้สึกนึกเฉยๆ บ้านเตาอิฐไม่ติดใจให้ชมเชย เมืองสิงห์เคยอยู่มาสิบกว่าปี บางระจันมีชื่ออ้างทางรักชาติ ชายเคยปรารถนารักสาวจักรศรี แต่ติดใจยอดยุพินอินทร์บุรี หาบางนี้ถึงจะงามไม่หวามใจ พบสาวน้อยสักร้อยบางก็ช่างเถอะ แต่ถ้าเจอะสาวบางมัญพลันหลงใหล ดุจปลาแม่ลาสาวบ้านแป้ง แตงบ้านไพร ชายจากไกลใจไม่ห่างลืมบางมัญ ถึงพี่เป็นดาวใหม่ใครๆ หลง ถึงดังโด่งปานไหนไม่แปรผัน ไม่ลืมเลือนเยาวมาลย์บ้านบางมัญ ไม่ลืมบ้านลืมถิ่นลืมยุพิน จวบสิ้นใจชาย

เพลงแม่ขวัญเรือน

ก่อนจากคนดีน้องพี่ฟังหน่อย อย่านั่งใจลอยสิงามงอน อีกเจ็ดราตรีพี่ต้องจากจร ปล่อยให้ขวัญอ่อนนอนเดียวดาย ปากจะลาน้ำตาไหลร่วง ห่วงน้องแสนห่วงไม่เหือดหาย ขวัญเอยออดอ้อนจะนอนกอดใคร ยามพี่ห่างไกลเป็นแรมปี พี่ไม่ลืมหลอกเคยหยอกเคยเย้า หน้าต่างประตูเคยนอนเฝ้าทุกราตรี ไม่ขอลืมความแก่นแต่ใจแสนจะดี ขอน้องปราณีไม่จืดจาง ถ้าพี่ไม่อยู่จงปิดประตูใส่กลอน ก่อนจะหลับนอนนะนวลนาง เดี๋ยวแมวขโมยแอบขโมยปลาย่าง อย่าไว้ใจทางวางใจคนพูดบ้างสิน้องอย่าเอาแต่ร้องไห้ เศร้าโศกเสียใจไร้เหตุผล จงทำใจให้แผ้วผ่องอย่าหมองกมล เจียมกายเจียมตนอย่างคนดี พี่จากเคหาอย่าลืมสัญญานะจ๊ะ ที่น้องสาบานหน้าพระกับตัวพี่ อยู่เฝ้าเรือนหอตั้งใจรอให้ดี สี่เดือนหนึ่งปีจะกลับมา เรือนหอรักเราอย่าให้เก่าเรือนร้าง อย่าให้รกรุงรังไร้แก้วตา ถึงยามตกอับจงยิ้มรับเถิดหนา พี่จะกลับมาหาขวัญเรือน จะกล่อมหอเราอยู่จนเฒ่าจนแก่ไม่เรรวนปรวนแปร ไม่แชเชือน จงอยู่กับเหย้าจงเฝ้ากับเรือน จำคำตักเตือนใส่ดวงใจ จำไว้คนดีว่าพี่หึงหวง จากไกลใจห่วงหวงกว่าใคร จะขอเป็นทองแผ่นเดียวไม่ขอเกี่ยวหญิงใด ถ้ากลับมาเมื่อไหร่ พี่ชายต้องเป็นของน้องเพียงคนเดียว

เพลงมหาชนก

สาธกยกประวัติ ทศชาติเชิญญาติฎีกา ปูผ้าแดงล้อมวงมา ฟังอรรถอธิบาย เรื่องราวพระชนก คกปนโศก โชคปนร้าย ถือกำเนิดเกิดเป็นกาย พ่ออยู่ไหนหรือม้วยมรณ์ ถามแม่แม่ร้องไห้บอกพ่อตายไม่หลอกหลอน เพราะศึกชิดติดนคร แม่หนีร้อนสู่ดอนดง อนิจจามหาชนกน้ำตาตกงกงันงง โถชีวิตบิตุรงค์ ถูกปลิดปลงเพราะมือมาร ปลอบลูกน้ำตาไหล เลิกเสียใจเถอะจอมขวัญ แม่จะให้ของรางวัล พ่อเจ้านั้นให้ไว้ก่อนตาย สมบัติของพ่อเจ้า ของแก่เก่าเก็บเอาไว้ เพื่อทำทุนหมุนกำไร จะล่วงทุกข์ได้เพราะความเพียร เติบใหญ่วัยสิบหกพระชนกหมั่นขีดเขียน ผิดเป็นครูรู้เพราะเรียน เพียรขึ้นหน้าบ่าแบกไป วิริเย ทุกขมัต เจติ ชนกดำรินำ้ตาไหล มานะตั้งต้นเกิดผลกำไร เป็นเศรษฐีใหญ่เห็นทันตา วันหนึ่งลงสำเภาออกปากอ่าวส่งสินค้า ถูกวาตภัยคว่ำเภตาลูกเรือพากันจมน้ำตาย อกเอ๋ยตายแน่ หมดทางแก้พระใจหาย นึกถึงพ่อท้อไปใย แม่เป็นใหญ่ช่วยลูกที มิติ มิท้อถอน เกาะขอนลอยในวารี ครบเจ็ดวันหิวเต็มที่ หมดแรงที่จะประทัง เทวาฟ้าสงสาร ชุบกุมารอุ้มไว้บนฝั่ง เพียรผลเกิดประเสริฐจัง อย่ามัวนั่งงอเท้างอมือ มือไม่พายอย่าราน้ำเห็นคนต่ำอย่าไปถือ พบพระสงฆ์จงยกมือ ไหว้พระคือถือพุทธัง เข้าวัดเข้าวาเสียบ้าง อย่าหันหลังให้ทางนิพพาน ขอบคุณผู้ฟังทุกท่าน ทำบุญทำทานกันไว้เถิดสบาย

เพลงเมรี

สุริยาเลื่อนลาลับ สุดจะคณานับเนิ่นนานปี ณ ริมฝั่งมหานที พระรถเมรีต่างเศร้าใจ สำเนียงน้องร่ำร้องว่าโอ้โอ๋กรรมมาแต่ปางไหน อยู่หรัดๆ แล้วก็มาพลัดพรากไป แม่พวงมาลัยกลุ้มอุรา เคยถนอมหอมระรื่น จากไปเป็นอื่นเสียแล้วหนา เมรีหมดหวังก็ต้องนั่งโสกา ฟูมฟายน้ำตาหลั่งไหลนอง โฉมยุพินกินรีทุบอกชกตี ปากร่ำร้องว่าภัสดาไม่หันหน้ามามอง รักหลุดลอยละล่องลอยไป พระรถตอบถ้อยให้น้อยใจนัก เมรีเป็นยักษ์แล้วพี่จะอยู่ไฉน พี่เป็นมนุษย์หรือจะมาฉุดดวงใจ น้องจงกลับไปเสียเถิดนาง แม่ขวัญตาแทบอาสัญ ใจรักมั่นไม่จืดจาง เศร้าโศกโศกาไม่วายวาง หมดหนทางจะติดตาม ด้วยทะเลกั้นขวางหน้า หมดปัญญาแม่นงราม กู่ตะโกนจนก้องน้ำบาปเวรหรือกรรมเจ้าจอมใจ แม้นพี่ไม่กลับมารับขวัญ ขอถวายชีวันไม่หวั่นไหว นางก็พลันกลั้นใจตาย น่าเห็นใจแม่นงเยาว์ รักเขาข้างเดียวเหมือนข้าวเหนียวนึ่ง น้ำท่วมไม่ถึงก็อายเขา ไม่ส่องกระจกแล้วชะโงกมองเงา ว่าตัวของเราต้องเจียมตน จะรักให้แท้แน่วแน่นอนนัก พี่จะบอกให้น้องรักจริงๆ สักหน ต้องรักกับพี่ซิไม่ว่ามีหรือจน เจ้าจะสุขล้นเพราะพี่เป็นคนใจเดียวๆ

เพลงแม่พวงมาลัย

เจ้าช่อจำปีแม่ศรีจำปา เธอสวยบาดตาเหมือนดั่งดาราส่องแสง เธอยิ้มก็งามยิ่งนัก น่ารักเมื่อเธอยิ้มแฉ่ง เธอจ๋าอย่าทำให้เก้อ พี่รักเธอมิใช่เสแสร้ง เธอรักพี่บ้างหรือเปล่า ชะโอแม่ข้าวราดแกง

พี่อยากเป็นแฟนควงแขนเป็นประจำ พี่รักคนงามน้องอย่าทำหน่ายแหนง จ้างรักจะเอากี่ร้อย น้องน้อยอย่าคิดพี่แพง จะซื้อเธอเอามาดูเล่น แม่เนื้อเย็นอย่าเบนรักแบ่ง ความรักพี่มันร้อนผ่าว เหมือนดังกับข้าวราดแกง

แม่ข้าวราดแกงอย่าแหนงไปใย พี่รักทรามวัยไม่มีอะไรเคลือบแฝง พี่คิดทุกคืนค่ำเช้าอยากคลอเคล้าแม่ข้าวหมูแดง นวลน้องอย่าลืมนะว่า พอฝนซาจะมาขอแต่ง พี่รักเธอจริงนะเจ้า ชะโอแม่ข้าวราดแกง

พี่อยากเอ็นดูแม่หมูในอวย เห็นแล้วงงงวย รับรักพี่ด้วยอย่าขยะแขยง นอนด้วยจะได้ไหมน้อง เนื้อทองน้องเอยแก้มแดง รักกันแล้วจะมันยกร่อง จะซื้อทองให้น้องเสริมแต่ง เธอรักพี่บ้างหรือเปล่า ชะโอแม่ข้าวราดแกง

แม่ผักปอด

แม่ผักปอดเดือนแปด มาลอยตากแดดคอยใคร ไม่ร้อนบ้างหรือน้องนาง ๆ มาลอยเคว้งคว้างอยู่ทำไม หรือเจ้ามาคอยให้พี่ไปขอ หรือเจ้ามารอรักใคร ถ้าเจ้ายังขาดคู่ครอง ขอให้พี่จองจะได้ไหม พี่ก็ยังขาดคู่เคล้า ถ้าแม้นได้เจ้ายาใจมาเป็นคู่คุย เดินควง พี่จะไม่ห่วงหญิงใด แม่กอผักปอดทอดน้ำ ตอบรักพี่คำจะได้ไหม พี่จะได้จอดเรือใจ คอยรับเจ้าไปเป็นคู่ชม ถ้าน้องมาเป็นคู่ชิดรักแนบสนิทเกลียวกลม พี่จะไม่ห่างๆ นางน้อง ให้ขุ่นให้ข้องหมองตรม เมื่อลมหนาวโยกโบกสะบัด จะโอบกายรัดกันลม จะเอาสองแขน ๆ แทนหมอน ให้น้องหนุนนอนคงสุขสม อีแม่ผักปอดลอยปล้อง พี่ปักใจปองเอวกลม อย่าผลักไสให้พี่ตรม เลยนะแม่ผมดัดลอน แม่ผักปอดเดือนแปด อย่าลอยตากแดดเลยงามงอน ถ้าน้องให้แนบแอบอิงจะซื้อเตียงสปริงให้เจ้านอน

เพลงเรือพ่วง

เรือลำน้อยกำลังจะลอยเขเก้ เคว้งคว้างกลางทะเล สุดจะเหหน้าหนี น้ำตาเรือพ่วงร่วงริน ฟ้าดินลงโทษลงทัณฑ์ สุดจะเอ่ยรำพัน หัวเรือสะบั้นขาดเป็นพวง สงสารเรือพ่วงบ้างเป็นไร ลูกตาดำๆ เกิดมาต้อยต่ำ ก็มีหัวใจ

ใจพ่อ ใจแม่ ลูกร้องอุแว้ จะทำฉันใด ยามหิวใครหนอจะป้อน ถ้าลูกจะนอนใครจะกล่อมให้ พ่อเนื้ออุ่นแม่บุญปลูก รักลูกห่วงลูกกว่าดวงใจ ลูกรักก็เหมือนเรือพ่วง พ่อแม่ไม่ห่วงจะกินที่ไหน มีรักก็เหมือนมีทุกข์ ถ้าแม้นมีลูกก็ควรเลี้ยงได้ เรือพ่วงถูกตัดพวงขาด เอน็จอนาถออกดายดื่นไป สุดแสนสงสารเรือพ่วง น้ำตาไหลร่วงหมดที่อาศัย ผู้ดีเขามีสกุล เขาเลี้ยงเอาบุญก็เป็นบุญไป แต่ยามเขาโกรธเขาด่า ว่าลูกขี้ข้าแล้วจะเอาหน้าไว้ไหน อกเราก็เหมือนอกเขา พ่อแม่ของเรายังเลี้ยงเราไว้ นับประสาอะไร ลูกรักในไส้จะไม่ให้กินนม โปรดเอ็นดูพุ่มพวง สงสารเรือพ่วง อย่าให้อกตรม

เรือลำน้อยกำลังจะลอยพ้นฝั่ง สงสารเรือพ่วงบ้าง อย่าเกลียดชังแม่เอวกลม หัวใจมิใช่แผ่นหิน น้ำตารินหลั่งยังตรม อย่าเบื่อหน่ายงายงม หลงลมลืมลูกผูกพัน อย่าคิดเดียดฉันท์ให้บาปหนา เกิดเป็นคนกับเขาอย่าให้ใครเขากล่าวว่าใจดำกว่ากา

เพลงวันทอง

แม่วันทองน้องแก้ว เห็นใจพี่แล้วนะน้องเอ๋ย มาลืมกรุเก่าที่คลอเคล้าชมเชย เคยร่วมเขนยกอดนางนอน มาแอบมาอิงมาพิงอก ล่ะคู่ใหม่ก่ายกกช่างออดอ้อน คำหวานที่เขาหว่านวอน จนลืมคู่นอนที่เกยแอบนาง แม่ช่างไม่กลัวว่าผัวเก่า กลับมาจะเศร้าเฝ้าหม่นหมาง เพราะเมียที่รักมาหักใจห่าง มานอนทอดปรางให้ชายอื่นครอง มานั่งเท้าแขนแอ่นแต้ เป็นนางหม่อมแม่เมียชายที่สอง มาเพลิดมาเพลินกับเงินกับทอง ที่เขามากองซื้อนางเป็นเมีย แม่สวยแต่รูป แต่จูบไม่หอม เปรียบดอกพะยอมไอ้ดอกเสียๆ หลายคนที่ดมชมแล้วก็เขี่ย เหยียบดอกทิ้งเสียไม่มีราคา ถ้าหญิงคนใดใจเหมือนวันทอง พี่อยากขอน้องนะจ๊ะน้องจ๋า อย่าเอาความสาวที่พราวสง่า เที่ยวเร่รักหาความชั่วใส่กาย ผู้ชายที่ดีก็มีอยู่มาก ผู้ชายแต่ปากก็มีอยู่หลาย ถ้าเห็นไม่เหมาะแล้วอย่าไปเกาะเกยก่าย อยู่เป็นหญิงหม้ายให้ชายเขาชม ถ้ารักชายอื่นแล้วมันไม่ชื่นหัวใจ มารักพี่ก็ได้ไม่ขื่นขม ผู้หญิงใจดีนั่นแหละพี่นิยม อยากชื่นอยากชมไว้เป็นคู่ครอง ไม่ชอบความรักที่เหมือนหลักปักเลน ชอบโอนชอบเอนเมื่อถูกมือต้อง อย่าหมุนอย่าเวียนหมั่นเปลี่ยนคู่ครอง เหมือนอย่างวันทอง วันทอง แม่เนื้อนิ่มเจ้าชู้จริงนะแม่พิมพ์ แม่พิมพ์เมืองสุพรรณ

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ – นามสกุล	นางสาวสุกัญญา คงสูน
วันเดือนปีที่เกิด	1 มีนาคม 2525
สถานที่เกิด	จังหวัดนครสวรรค์
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2) สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ทุนการศึกษาที่ได้รับ	ทุนเพชรราชภัฏนครสวรรค์